Bible. N.T. Swedish.

NYA TESTAMENTET

OCH

PSALTAREN

I ÖFVERENSSTÄMMELSE MED DEN AF BIBELKOMMISSIONEN UTGIFNA

NORMALUPPLAGAN.

(Stafningen öfverensstämmande med »Läsebok för Folkskolan», 9:e upplagan.)

STOCKHOLM,
EVANG. FOSTERLANDS-STIFTELSENS FÖRLAGS-EXPEDITION.

N. T. N:r 1.

Digitized by Google

225.5397
B471ea

INNEHÅLL.

	Sid.
Mattei Evangelium	5.
Marci Evangelium	62.
Lukas' Evangelium	98.
Johannes' Evangelium	159.
Apostlagärningarna	205.
Pauli bref till romarne	263.
Pauli första bref till korintierna	287.
Pauli andra bref till korintierna	311
Pauli bref till galaterna	327
Pauli bref till efesierna	335.
Pauli bref till filipperna	343.
Pauli bref till kolosserna	349.
Pauli första bref till tessalonikerna	355.
Pauli andra bref till tessalonikerna	360.
Pauli första bref till Timoteus	363.
Pauli andra bref till Timoteus	369.
Pauli bref till Titus	374.
Pauli bref till Filemon	376.
Brefvet till ebréerna	378.
Petri första bref	395.
Petri andra bref	402.
Johannes' första bref	406.
Johannes' andra bref	412.
Johannes' tredje bref	413.
Jakobs bref	414.
Judas' bref	420.
Johannes' uppenbarelse	422.

976333

Digitized by Google

Mattei Evangelium.

1 Kapitlet.

Jesu stamtafla, aflelse, namn, födelse.
Vers. 18—25 Högm. 2 årg. Juldag.

Boken om Jesu Kristi, Davids sons, Abrahams sons, börd:
Luk. 3,23 f.

2 Abraham födde Isak, Isak födde Jakob, Jakob födde Judas och hans bröder.
1 Mos. 21,3. 25,24. 29,35.

3 Judas födde Fares och Sara af Tamar, Fares födde Hesrom, Hesrom födde Aram.
1 Mos. 38,27 f. 1 Krön. 2,5 f.

4 Aram födde Aminadab, Aminadab födde Naasson, Naasson födde Salmon. Rut 4,19 f.

5 Salmon födde Boes af Rakab, Boes födde Jobed af Rut, Jobed födde Jesse.

6 Jesse födde David, konungen, David födde Salomo af Urias' hustru.
1 Sam. 17,12. 2 Sam. 12,24.

7 Salomo födde Roboam, Roboam födde Abia, Abia födde Asa. 1 Kon. 11,43. 14,31. 15,8.

8 Asa födde Josafat, Josafat födde Joram, Joram födde Osias.
1 Kon. 15,24. 2 Kon. 8,16, 24.

9 Osias födde Joatam, Joatam födde Akas, Akas födde Hiskias.
2 Krön. 26,22. 27,9. 2 Kon. 16,20.

10 Hiskias födde Manasses, Manasses födde Amon, Amon födde Josias.
2 Kon. 20,21. 1 Krön. 3,14. 2 Krön. 33,25.

11 Josias födde Jekonias och hans bröder, vid förflyttningen till Babylon. 1 Krön. 3,15, 16.

12 Men efter förflyttningen till Babylon födde Jekonias Salatiel, Salatiel födde Sorobabel.
1 Krön. 3,17, 19. Esr. 3,2.

13 Sorobabel födde Abiud, Abiud födde Eljakim, Eljakim födde Asor.

14 Asor födde Sadok, Sadok födde Akim, Akim födde Eliud.

15 Eliud födde Eleasar, Eleasar födde Mattan, Mattan födde Jakob.

16 Jakob födde Josef, Marias man, och af henne föddes Jesus, som kallas Kristus.

17 Så äro alla lederna från Abraham intill David fjorton leder, och från David intill förflyttningen till Babylon fjorton leder, och från förflyttningen till Babylon intill Kristus fjorton leder.

18 Jesu Kristi födelse gick så till: Sedan Maria, hans moder, hade blifvit trolofvad med Josef, befanns hon, förrän de kommo tillsamman, vara hafvande af den Helige Ande. Luk. 1,27 f.

19 Men Josef, hennes man, som var rättsinnig och icke ville blottställa henne, tänkte hemligen skilja henne från sig.

20 Men när han hade detta i sinnet, se, då uppenbarades för honom i en dröm en Herrens ängel, som sade: Josef, Davids son, räds icke att taga Maria,

Digitized by Google

din hustru, till dig; ty det som är afladt i henne är af den Helige Ande.

21 Och hon skall föda en son, och du skall gifva honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk ifrån deras synder.
Luk. 1,31. 2,21. Ap. G. 4,12. 10,43.

22 Men allt detta har skett, på det att det skulle fullbordas, som var sagdt af Herren genom profeten, som sade:

23 »Se, jungfrun skall varda hafvande och föda en son, och de skola gifva honom namnet Immanuel», hvilket betyder: Gud med oss. Es. 7,14.

24 När Josef hade vaknat upp ur sömnen, gjorde han såsom Herrens ängel hade befallt honom och tog sin hustru till sig;

25 och han kände henne icke, till dess hon hade födt sin förstfödde son, och han gaf honom namnet Jesus. Luk. 2,21.

2 Kapitlet.

De visa männen från Österlandet. Herodes' barnamord. Jesu flykt till Egypten och återkomst därifrån.

Vers. 1—12 Ev. Trettond. Jul, vers. 13—18 Högm. 2 årg. Annand. Jul, vers. 19—23 Högm. 2 årg. Sönd. eft. Jul.

När Jesus var född i Betlehem i Judéen, i konung Herodes' dagar, se, då kommo visa män från Österlanden till Jerusalem
Luk. 2,1 f.

2 och sade: Hvar är den nyfödde judarnes konung? Ty vi hafva sett hans stjärna i östern och hafva kommit för att tillbedja honom. 4 Mos. 24,17.

3 När konung Herodes hörde detta, vardt han bestört och hela Jerusalem med honom,

4 och han församlade alla öfversteprästerna och de skriftlärda bland folket och frågade dem, hvar Kristus skulle födas.

5 Och de sade till honom: I Betlehem i Judéen; ty så är skrifvet genom profeten:

6 »Och du Betlehem, land i Juda, är ingalunda den minste bland Judas furstar; ty af dig skall utgå en furste, som skall vara en herde öfver mitt folk Israel.» Mik. 5,1. Joh. 7,42.

7 Då kallade Herodes hemligen de visa männen till sig och sporde dem noga om tiden, då stjärnan syntes,

8 och sände dem till Betlehem och sade: Faren åstad och forsken noga efter barnet, och när I hafven funnit det, så underrätten mig därom, att äfven jag må komma och tillbedja det.

9 När de hade hört konungen, foro de åstad, och se, stjärnan, som de hade sett i östern, gick framför dem, till dess hon kom och blef stående öfver det ställe, där barnet var.

10 Och när de sågo stjärnan, blefvo de mycket glada

11 och gingo in i huset och sågo barnet med Maria, dess moder, och föllo ned och tillbådo det och öppnade sina förråd och framburo åt det skänker, guld, rökelse och myrra.
Ps. 72,10. Es. 60,6.

12 Och sedan de hade fått uppenbarelse i en dröm att icke återvända till Herodes, foro de en annan väg till sitt land igen.

13 Men när de hade farit bort,

Digitized by Google

se, då uppenbarades en Herrens ängel för Josef i en dröm, sägande: Stå upp och tag barnet och dess moder med dig och fly till Egypten, och var där, till dess jag säger dig till; ty Herodes tänker söka efter barnet för att förgöra det.

14 Och han stod upp och tog med sig barnet och dess moder om natten och for bort till Egypten

15 och var där intill Herodes' död, på det att det skulle fullbordas, som var sagdt af Herren genom profeten, som sade: »Utur Egypten har jag kallat min son.» 2 Mos. 4,22. Os. 11,1.

16 När då Herodes såg, att han hade blifvit gäckad af de visa männen, blef han mycket vred och sände ut och lät döda alla gossebarn i Betlehem och i hela dess nejd, från två års ålder och därunder, efter den tid han hade noga utforskat af de visa männen.

17 Då fullbordades det som var sagdt genom profeten Jeremias, som sade:

18 »En röst hördes i Rama, mycken gråt och jämmer, Rakel begrät sina barn och ville icke låta trösta sig, ty de voro icke mer.» Jer. 31,15. 1 Mos. 35,19.

19 Men när Herodes var död, se, då uppenbarades i en dröm en Herrens ängel för Josef i Egypten

20 och sade: Stå upp och tag barnet och dess moder med dig och far in i Israels land; ty de äro döda, som traktade efter barnets lif.

21 Och han stod upp och tog barnet och dess moder med sig och kom in i Israels land.

22 Men när han hörde, att Arkelaus var rådande öfver Judéen i sin faders, Herodes', ställe, räddes han att fara dit, och sedan han hade fått uppenbarelse i en dröm, for han bort till Galiléens trakter.

23 Och han kom och bosatte sig i en stad, som heter Nasaret, på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeterna: »Nasaré skall han kallas.» Ps. 4,3. 11,1. Sak. 3,8.

3 Kapitlet.

Johannes predikar och döper. Jesus döpes.

Vers. 11, 12 Högm. 2 sönd. S. eft. Nyårsd., vers. 13—17 Ev. samma S.

I de dagarna kom Johannes döparen och predikade i Judéens öken

Mark. 1,2 f. Luk. 3,3 f. Joh. 1,6 f.

2 och sade: Gören bättring; ty himmelriket är nära.

Matt. 4,17. Mark. 1,15.

3 Ty denne är den, om hvilken profeten Esaias talade, då han sade: »En ropandes röst i öknen: bereden Herrens väg, gören hans stigar räta.» Es. 40,3.

4 Och Johannes hade kläder af kamelhår och en lädergördel om sina länder, och hans mat var gräshoppor och vildhonung.

2 Kon. 1,8. Matt. 11,8, 18. Mark. 1,6. Joh. 1,22.

5 Då gick Jerusalem och hela Judéen och hela landet omkring Jordan ut till honom,

6 och de läto döpa sig af ho-

Digitized by Google

nom i floden Jordan, bekännande sina synder.

7 Men då han såg många af fariséerna och sadducéerna komma till dopet, sade han till dem: I huggormars afföda, hvem har ingifvit eder, att I skolen undfly den tillkommande vreden?
Matt. 12,34. 23,33. Luk. 3,7 f. Rom. 5,9. 1 Tess. 1,10.

8 Bären fördenskull sådan frukt, som tillhör bättringen,

9 och menen icke, att I kunnen säga inom eder själfva: vi hafva Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mäktig att af dessa stenar uppväcka barn åt Abraham. Joh. 8,39.

10 Och redan är yxan satt till roten på träden; därför varder hvart och ett träd, som icke bär god frukt, afhugget och kastadt i elden.
Matt. 7,19. Luk. 13,7. Joh. 15,2, 6.

11 Jag döper eder med vatten till bättring, men den som kommer efter mig är starkare än jag, hvilkens skor jag icke är värdig att bära. Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld, Mark. 1,7 f. Luk. 3,16 f. Joh. 1,26. Ap. G. 1,5. 2,4. 11,15 f. 13,25. 19,4.

12 och han har sin kastskofvel i sin hand, och han skall göra sin loge ren och samla sitt hvete i ladan, men agnarna skall han uppbränna i osläcklig eld.
Matt. 13,30. Luk. 3,17.

13 Då kom Jesus från Galiléen till Jordan till Johannes för att döpas af honom;
Mark. 1,9 f. Luk. 3,21 f.

14 men han vägrade honom det, sägande: Jag behöfver döpas af dig, och du kommer till mig!

15 Då svarade Jesus och sade till honom: Låt nu så ske; ty så höfves det oss att uppfylla all rättfärdighet. Då tillstadde han honom det.

16 Och när Jesus var döpt, steg han strax upp ur vattnet, och se, då vardt himmeln öppnad, och han såg Guds Ande nedfara såsom en dufva och komma öfver honom. Joh. 1,32 f.

17 Och se, en röst från himmeln sade: Denne är min älskade Son, i hvilken jag har ett godt behag.
Ps. 2,7. Es. 42,1. Matt. 12,18. 17,5. Luk. 9,35. Kol. 1,13, 19. 2 Petr. 1,17.

4 Kapitlet.

Jesus frestas af djäfvulen, begynner predika, kallar lärjungar och botar sjukdomar.

Vers. 1—11 Ev. 1 Sönd. i Fastan.

Då vardt Jesus förd af Anden upp till öknen, på det att han skulle frestas af djäfvulen.
Mark. 1,12. Luk. 4,1 f.

2 Och när han hade fastat i fyratio dagar och fyratio nätter, blef han hungrig.
2 Mos. 34,28. 1 Kon. 19,8.

3 Och frestaren gick fram och sade till honom: Är du Guds Son, så säg, att dessa stenar skola varda bröd.

4 Men han svarade och sade: Det är skrifvet: »Icke af bröd allenast lefver människan utan af hvart och ett ord, som utgår af Guds mun.» 5 Mos. 8,3.

5 Då tog djäfvulen honom med sig till den heliga staden och ställde honom på templets utspräng

6 och sade till honom: Är du

Digitized by Google

Guds Son, så kasta dig utföre; ty det är skrifvet: »Han skall gifva sina änglar befallning om dig, och de skola bära dig på händerna, att du icke skall stöta din fot emot någon sten.» Ps. 91,11 f.

7 Jesus sade till honom: Det är ock skrifvet: »Du skall icke fresta Herren din Gud.» 5 Mos. 6,16.

8 Åter tog djäfvulen honom med sig upp på ett ganska högt berg och visade honom alla riken i världen och deras härlighet

9 och sade till honom: Allt detta skall jag gifva dig, om du faller ned och tillbeder mig.

10 Då sade Jesus till honom: Gå bort, Satan; ty det är skrifvet: »Herren din Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du dyrka.» 5 Mos. 6,13. 10,20.

11 Då öfvergaf djäfvulen honom, och se, änglar gingo fram och tjänade honom. Joh. 1,51.

12 Men när han hörde, att Johannes hade blifvit satt i fängelse, gick han tillbaka till Galiléen Mark. 1,14. Luk. 3,20. 4,14.

13 och lämnade Nasaret och kom och bosatte sig i Kapernaum, som ligger vid hafvet på Sabulons och Neftalims gränser;

14 på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeten Esaias, som sade:

15 »Sabulons land och Neftalims land, landet åt hafvet till, på den andra sidan Jordan, hedningarnes Galiléen, Es. 9,1 f.

16 det folk, som satt i mörkret, har sett ett stort ljus, och för dem som sutto i dödens ängd och skugga har ett ljus uppgått.»

17 Från den tiden begynte Jesus predika och säga: Gören bättring; ty himmelriket är nära. Matt. 3,2. 10,7. Mark. 1,15.

18 Och när han vandrade omkring utmed det Galileiska hafvet, såg han två bröder, Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder, kasta ut nät i hafvet, ty de voro fiskare. Mark. 1,16. Luk. 5,1 f. Joh. 1,42.

19 Och han sade till dem: Följen mig, och jag skall göra eder till människofiskare.

20 Strax öfvergåfvo de näten och följde honom.

21 Och när han hade gått vidare därifrån, såg han två andra bröder, Jakob, Sebedei son, och Johannes, hans broder, som jämte sin fader, Sebedeus, i båten lagade sina nät, och han kallade dem till sig.

22 Strax öfvergåfvo de båten och sin fader och följde honom.

23 Och Jesus gick omkring i hela Galiléen och lärde i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade allt slags sjukdom och allt slags bräcklighet ibland folket. Matt. 9,35. Mark. 1,39. Luk. 4,15, 23, 44.

24 Och hans rykte gick ut öfver hela Syrien, och de förde till honom alla som ledo, behäftade med mångahanda sjukdomar och plågor, och besatta och månadsrasande och lama, och han botade dem. Mark. 1,28.

25 Och honom följde mycket folk ifrån Galiléen och Deka-

Digitized by Google

polis och Jerusalem och Judéen och från andra sidan Jordan.
Mark. 3,7. Luk. 6,17.

5 Kapitlet.

Jesu bergspredikan.

Vers. 1—12 Ev. Alla Helgons dag, vers. 13—16 Högm. 1 årg. samma dag, vers. 17—19 Högm. 1 årg. 6 S. eft. Trefald., vers. 20—26 Ev. och 27—42 Högm. 2 årg. samma S., vers. 43—48 och 6 kap. 1—4 Högm. 1 årg. 13 S. eft. Trefald.

Och när han såg folket, steg han upp på berget; och när han hade satt sig, gingo hans lärjungar fram till honom.

2 Och han öppnade sin mun, lärde dem och sade:

3 Saliga äro de i anden fattiga, ty dem hörer himmelriket till.
Luk. 6,20 f.

4 Saliga äro de bedröfvade, ty de skola blifva hugsvalade.
Es. 61,2.

5 Saliga äro de saktmodiga, ty de skola ärfva jorden. Ps. 37,11.

6 Saliga äro de som hungra och törsta efter rättfärdigheten, ty de skola blifva mättade.
Es. 55,1 f. Joh. 6,35.

7 Saliga äro de barmhärtiga, ty dem skall ske barmhärtighet.
Jak. 2,13.

8 Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud. Ps. 24,4.
1 Kor. 13,12. Hbr. 12,14. 1 Joh. 3,2.

9 Saliga äro de fridstiftande, ty de skola kallas Guds barn.

10 Saliga äro de som lida förföljelse för rättfärdighetens skull, ty dem hörer himmelriket till.
2 Tim. 2,12. 1 Petr. 3,14.

11 Saligaären I, när de försmäda och förfölja eder och, ljugande, säga allt ondt mot eder för min skull. 1 Petr. 3,14. 4,14.

12 Glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i himmeln; ty sammalunda hafva de förföljt profeterna, som voro före eder.
Matt. 23,34. Ap. G. 5,41. 7,52.

13 I ären jordens salt; men om saltet mister sin sälta, hvarmed skall man salta det? Till intet duger det mer, om icke till att utkastas och nedtrampas af människorna. Mark. 9,50. Luk. 14,34.

14 I ären världens ljus. Icke kan en stad döljas, som ligger på ett berg; 2 Kor. 4,6. Fil. 2,15.

15 icke heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan, utan på ljusstaken, så att det lyser för alla dem som äro i huset. Mark. 4,21. Luk. 8,16. 11,33.

16 Så lyse edert ljus inför människorna, att de må se edra goda gärningar och prisa eder Fader, som är i himmeln. 1 Petr. 2,12.

17 I skolen icke mena, att jag har kommit för att upplösa lagen eller profeterna. Jag har icke kommit för att upplösa, utan för att fullborda;

18 ty sannerligen säger jag eder: Förrän himmeln och jorden förgås, skall icke den minsta bokstaf eller en enda prick af lagen förgås, förrän allt har skett.
Luk. 16,17. 21,33.

19 Därför, hvilken som upplöser ett af dessa minsta bud och lärer människorna så, han skall kallas minst i himmelriket; men hvilken som håller och lärer, han skall kallas stor i himmelriket; Jak. 2,10.

20 ty jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke öfvergår de skriftlärdas och fariseernas,

Digitized by Google

skolen I icke inkomma i himmelriket. Matt. 23. Luk. 11,39 f.

21 I hafven hört, att det är sagdt till de gamla: »Du skall icke dräpa; men hvilken som dräper, han skall vara skyldig under domen»*.
2 Mos. 20,13. 5 Mos. 5,17.

22 Men jag säger eder: Hvar och en som förtörnas på sin broder, han skall vara skyldig under domen, och hvilken som säger: »raka»** till sin broder, han skall vara skyldig under stora rådet, och hvilken som säger: »dåre», han skall vara skyldig till eldens helvete.
Ps. 4,5. 1 Joh. 3,11, 23.

23 Därför, om du offrar din gåfva på altaret och där kommer ihåg, att din broder har något emot dig,
Matt. 6,14. Mark. 11,25.

24 så lägg där din gåfva ned framför altaret och gå först bort och förlik dig med din broder och kom sedan och offra din gåfva.

25 Var mot din vederdeloman benägen till vänskap snart, medan du ännu är med honom på vägen, att icke din vederdeloman må antvarda dig åt domaren och domaren antvarda dig åt tjänaren; och så skall du kastas i fängelse. Luk. 12,58. Mf. 4,26.

26 Sannerligen säger jag dig: Du skall icke utkomma därifrån, förrän du har betalt den yttersta skärfven.

27 I hafven hört, att det är sagdt till de gamla: »Du skall icke göra hor.»
2 Mos. 20,14. 5 Mos. 5,18.

28 Men jag säger eder: Hvar och en som ser på en kvinna till att begära henne, han har redan gjort hor med henne i sitt hjärta. Job 31,1.

29 Och om ditt högra öga är dig till förförelse, så rif det ut och kasta det från dig; ty det är dig bättre, att en af dina lemmar förloras än att hela din kropp kastas till helvetet.
Matt. 18,8 f. Mark. 9,43 f.

30 Och om din högra hand är dig till förförelse, så hugg henne af och kasta henne från dig; ty det är dig bättre, att en af dina lemmar förloras än att hela din kropp kastas till helvetet.

31 Det är sagdt: »Hvilken som skiljer sin hustru från sig, han gifve henne skiljebref.»
5 Mos. 24,1. Matt. 19,7 f. Mark. 10,4 f.

32 Men jag säger eder: Hvilken som skiljer sin hustru från sig utom för hors skull, han kommer henne till att göra hor, och hvilken som tager en frånskild till hustru, han gör hor.
Luk. 16,18. 1 Kor. 7,10.

33 Åter hafven I hört, att det är sagdt till de gamla: »Du skall icke svärja falskt, utan du skall gälda Herren dina eder.»
2 Mos. 20,7. 3 Mos. 19,12. 4 Mos. 30,3. 5 Mos 5,11. Es. 55,16. Jak. 5,12. Es. 66,1.

34 Men jag säger eder, att I skolen alls icke svärja, hvarken vid himmeln, ty han är Guds tron,

35 eller vid jorden, ty hon är

* Här syftas på den lägre domstol, hvilken var anordnad i alla landets städer och hade att döma dem, som begått drap.

** ett syriskt skymford.

Digitized by Google

hans fotapall, eller vid Jerusalem, ty det är den store konungens stad. Ps. 48,3.

36 Ej heller må du svärja vid ditt hufvud, ty du förmår icke göra ett enda hår hvitt eller svart;

37 utan edert tal skall vara: »ja ja», »nej nej»; hvad därutöfver är, det är af ondo.

38 I hafven hört, att det är sagdt: »Öga för öga och tand för tand.» 2 Mos. 21,24. 3 Mos. 24,20. 5 Mos. 19,21.

39 Men jag säger eder, att I icke skolen motstå den som är ond; utan om någon slår dig på det högra kindbenet, så vänd honom ock det andra till; Luk. 6,29 f. Ords. 20,22. 24,29. Rom. 12,17. 1 Tess. 5,15. 1 Petr. 3,9.

40 och om någon vill gå till rätta med dig och taga din lifklädnad från dig, så låt honom få manteln med; 1 Kor. 6,7.

41 och om någon tvingar dig en mil, så gå två med honom.

42 Gif den som beder dig, och vänd dig icke bort ifrån den som vill låna af dig. 5 Mos. 15,7. 1 Joh. 3,17.

43 I hafven hört, att det är sagdt: »Du skall älska din nästa och hata din ovän.» 3 Mos. 19,18.

44 Men jag säger eder: Älsken edra ovänner, välsignen dem som förbanna eder, gören väl mot dem som hata eder, och bedjen för dem som försmäda och förfölja eder, Luk. 6,27 f. 2 Mos. 23,4 f. Ords. 25,21. Luk. 23,34. Ap. G. 7,60. Rom. 12,14, 20. 1 Kor. 4,12.

45 på det att I skolen vara eder Faders barn, som är i himmeln, ty han låter sin sol gå upp öfver onda och goda och låter regna öfver rättfärdiga och orättfärdiga.

46 Ty om I älsken dem som älska eder, hvad fån I för lön? Göra icke äfven publikanerna* detsamma?

47 Och om I visen vänlighet endast mot edra bröder, hvad synnerligt gören I? Göra icke äfven publikanerna sammalunda?

48 Varen fördenskull I fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig. 3 Mos. 11,44. 19,2. 20,7, 26.

6 Kapitlet.

Fortsättning af Jesu bergspredikan.

Vers. 1—4 jämte 5 Kap. 42—48 Högm. 1 årg. 13 S. eft. Trefald., vers. 19—23 Högm. 2 årg. 15 S. eft. Trefald., vers. 24—34 Ev. samma S.

Akten eder, att I icke öfven eder rättfärdighet inför människorna för att blifva sedda af dem; annars hafven I ingen lön hos eder Fader, som är i himmeln. Rom. 12,8.

2 Därför, då du gifver allmosa, må du icke stöta i basun för dig, såsom skrymtarne göra i synagogorna och på gatorna, att de skola varda prisade af människorna. Sannerligen säger jag eder: De hafva fått ut sin lön.

3 Men du, när du gifver allmosa, låt din vänstra hand icke veta hvad den högra gör,

4 på det att din allmosa må vara i det fördolda, och din Fader, som ser i det fördolda,

* Så kallades de uppbördsmän, som voro anställda i de romerska tullförpaktarnes tjänst, och hvilka voro allmänt hatade för sina prejerier.

Digitized by Google

skall vedergälla dig uppenbarligen. Luk. 14,14.

5 Och när du beder, skall du icke vara såsom skrymtarne; ty de stå gärna och bedja i synagogorna och i gathörnen, på det att de må varda sedda af människorna. Sannerligen säger jag eder: De hafva fått ut sin lön.

6 Men du, när du beder, gå in i din kammare och stäng din dörr och bed din Fader, som är i det fördolda, och din Fader, som ser i det fördolda, skall vedergälla dig uppenbarligen. 2 Kon. 4,33.

7 Och när I bedjen, skolen I icke vara mångordiga såsom hedningarne; ty de mena, att de skola blifva hörda för sina många ords skull.

8 Varen fördenskull icke lika dem; ty eder Fader vet hvad I behöfven, förrän I bedjen honom.

9 Därför skolen I bedja sålunda: Fader vår, som är i himmeln! Helgadt varde ditt namn; Luk. 11,2 f.

10 tillkomme ditt rike; ske din vilja, såsom i himmeln så ock på jorden;

11 vårt dagliga bröd gif oss i dag;

12 och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro;

13 och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss från ondo; ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen.

14 Ty om I förlåten människorna deras öfverträdelser, så skall ock eder himmelske Fader förlåta eder; Matt. 5,23. Mark. 11,25. Kol. 3,13.

15 men om I icke förlåten människorna deras öfverträdelser, så skall eder Fader icke heller förlåta edra öfverträdelser. Matt. 18,35. Jak. 2,13.

16 Och när I fasten, så sen icke bedröfvade ut, såsom skrymtarne; ty de vanställa sina ansikten, att de må synas för människorna med sin fasta. Sannerligen säger jag eder: De hafva fått ut sin lön.

17 Men du, när du fastar, smörj ditt hufvud och två ditt ansikte,

18 på det att du icke må synas för människorna med din fasta, utan för din Fader, som är i det fördolda; och din Fader, som ser i det fördolda, skall vedergälla dig.

19 Samlen eder icke skatter på jorden, där mal och rost förstöra, och där tjufvar bryta sig in och stjäla, Ords. 23,4.

20 utan samlen eder skatter i himmeln, där hvarken mal eller rost förstöra, och där tjufvar icke bryta sig in ej heller stjäla; Matt. 19,21. Luk. 12,33 f. Ap. G. 2,45. 1 Tim. 6,9, 17 f.

21 ty där eder skatt är, där är ock edert hjärta.

22 Kroppens ljus är ögat. Om därför ditt öga är ofördärfvadt, så varder hela din kropp ljus. Luk. 11,34 f.

23 Men om ditt öga är ondt, så varder hela din kropp mörk. Om nu ljuset, som är i dig, är mörker, huru stort varder då icke mörkret!

Digitized by Google

24 Ingen kan tjäna två herrar; ty antingen skall han hata den ene och älska den andre, eller skall han hålla sig till den ene och förakta den andre. I kunnen icke tjäna Gud och Mammon*. Luk. 16,13.

25 Därför säger jag eder: Sörjen icke för edert lif, hvad I skolen äta och hvad I skolen dricka, eller för eder kropp, hvad I skolen kläda eder med. Är icke lifvet mer än maten och kroppen mer än kläderna? Luk. 12,22 f. Fil. 4,6. Ebr. 13,5. 1 Petr. 5,7.

26 Sen på fåglarna under himmeln! De så icke och skörda icke heller och insamla icke i lador, och eder himmelske Fader föder dem. Ären I icke mycket mer än de? Job 39,3. Ps. 147,9.

27 Och hvilken af eder kan med sin omsorg sätta en aln till sin lifslängd?

28 Och hvarför sörjen I för kläder? Skåden liljorna på marken, huru de växa: de arbeta icke, ej heller spinna de.

29 Men jag säger eder, att icke ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en af dem.

30 Kläder nu Gud så gräset på marken, hvilket i dag står och i morgon kastas i ugnen, skall han icke mycket mer kläda eder, I klentrogna?

31 Hafven därför icke bekymmer, sägande: Hvad skola vi äta, eller hvad skola vi dricka, eller hvad skola vi kläda oss med?

32 Ty allt detta söka hedningarne. Ty eder himmelske Fader vet, att I behöfven allt detta. Ps. 55,23.

33 Men söken först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall allt detta därjämte tillfalla eder. 1 Kon. 3,13. Ps. 37,25.

34 Varen därför icke bekymrade för morgondagen; ty morgondagen skall hafva sina egna bekymmer. Hvar dag har nog af sin egen plåga.

7 Kapitlet.

Slutet af Jesu bergspredikan.

Vers. 1—6 Högm. 2 årg. 4 S. eft. Trefald., vers. 12—14 Högm. 1 årg. 8 S. eft. Trefald., vers. 15—21 Ev. och 22—29 Högm. 2 årg. samma S.

Dömen icke, på det att I icke mån varda dömda; Luk. 6,37 f. Rom. 2,1. 1 Kor. 4,5.

2 ty med den dom, hvarmed I dömen, skolen I varda dömda, och med det mått, hvarmed I mäten, skall det mätas åt eder. Ords. 19,17. Gal. 6,7.

3 Hvarför ser du grandet, som är i din broders öga, men blifver icke varse bjälken i ditt öga? Luk. 6,41.

4 Eller huru kan du säga till din broder: Låt mig taga ut grandet ur ditt öga, och se, bjälken är i ditt öga?

5 Du skrymtare, tag först ut bjälken ur ditt öga; sedan skall du se klart nog för att uttaga grandet ur din broders öga.

6 Gifven icke det heliga åt hundarna, och kasten icke edra pärlor för svinen, att de icke nedtrampa dem med sina fötter och vända sig om och rifva eder.

* Med ordet Mammon betecknas den jordiska rikedomen, hvilken under detta namn af somliga hednafolk dyrkades såsom en gud.

Digitized by Google

7 Bedjen, och eder skall varda gifvet; söken, och I skolen finna; klappen, och eder skall varda upplåtet; Matt. 21,22. Mark. 11,24. Luk. 11,9 f. Joh. 14,13. 15,7. 16,23 f. 1 Joh. 3,22. Jak. 1,5 f.

8 ty hvar och en som beder, han får, och den som söker, han finner, och för den som klappar varder upplåtet.

9 Eller hvilken är den man ibland eder, som, då hans son beder honom om ett bröd, gifver honom en sten?

10 Och om han beder om en fisk, icke gifver han väl honom en orm?

11 Om nu I, somären onda, förstån att gifva edra barn goda gåfvor, huru mycket mer skall icke eder Fader, som är i himmeln, gifva dem godt, som bedja honom!

12 Därför, allt hvad I viljen att människorna skola göra eder, det gören I ock dem; ty detta är lagen och profeterna. Luk. 6,31. Matt. 22,39 f. Rom. 13,8. Gal. 5,14. 1 Tim. 1,5.

13 Gån in genom den trånga porten; ty den porten är vid, och den vägen är bred, som drager till förtappelsen, och många äro de som gå in genom honom; Luk. 13,24.

14 och den porten är trång, och den vägen är smal, som drager till lifvet, och få äro de som finna honom.

15 Vakten eder för de falska profeterna, som komma till eder i fårakläder men invärtes äro glupande ulfvar. Mik. 3,5. 2 Tim. 3,6.

16 Af deras frukt skolen I känna dem. Icke hämtar man väl vindrufvor af törnen eller fikon af tistlar?

17 Så bär hvart och ett godt träd god frukt, men det dåliga trädet bär ond frukt. Matt. 12,33 f. Luk. 6,43 f.

18 Ett godt träd kan icke bära ond frukt, icke heller kan ett dåligt träd bära god frukt.

19 Hvart och ett träd, som icke bär god frukt, afhugges och kastas i elden. Matt. 3,10. Joh. 15,2, 6.

20 Alltså skolen I känna dem af deras frukt.

21 Icke skall hvar och en inkomma i himmelriket, som säger till mig: Herre, Herre, utan den som gör min Faders vilja, som är i himmeln. Os. 8,2. Luk. 11,28. Rom. 2,13. Jak. 1,22.

22 Många skola säga till mig på den dagen: Herre, Herre, hafva vi icke i ditt namn profeterat och i ditt namn utdrifvit onda andar och i ditt namn gjort många kraftiga gärningar?

23 Och då skall jag bekänna för dem: Jag kände eder aldrig; gån bort ifrån mig, I ogärningsmän. Ps. 6,9. Matt. 25,12, 41. Luk. 13,25 f.

24 Därför, hvar och en som hör dessa mina ord och gör dem, honom skall jag likna vid en klok man, som byggde sitt hus på hälleberget, Luk. 6,47 f.

25 Och dagregnet föll, och floderna kommo, och vädren blåste och stötte mot det huset, och det föll icke, ty det var grundadt på hälleberget.

26 Och hvar och en som hör dessa mina ord och icke gör dem, han skall liknas vid en fåvitsk

Digitized by Google

man, som byggde sitt hus på sanden.

27 Och slagregnet föll, och floderna kommo, och vädren blåste och slogo mot det huset, och det föll, och dess fall var stort.

28 Och det begaf sig, att när Jesus hade lyktat detta tal, häpnade folket öfver hans lära,

29 ty han lärde dem såsom en som har makt och icke såsom deras skriftlärda.

Mark. 1,22. Luk. 4,32. Joh. 7,46.

8 Kapitlet.

Jesus renar en spetälsk, botar höfvitsmannens tjänare, Petri svärmoder och andra, stillar stormen på hafvet och utdrifver onda andar.

Vers. 1—13 Ev. 3 S. efter Trettond., vers. 14—17 Högm. 2 årg. samma S., vers. 23—27 Ev. 4 S. eft. Trettond.

Men när han gick ned från berget, följde honom mycket folk.

2 Och se, en spetälsk man kom och tillbad honom och sade: Herre, vill du, så kan du göra mig ren. Mark. 1,40 f. Luk. 5,12 f.

3 Då räckte Jesus ut handen och rörde vid honom, sägande: Jag vill; blif ren. Och strax vardt han ren från sin spetälska.

4 Och Jesus sade till honom: Se till, att du säger det för ingen; utan gå bort och visa dig för prästen och offra den gåfva, som Moses har påbjudit, till ett vittnesbörd för dem. 3 Mos. 14,2.

5 Men när Jesus hade gått in i Kapernaum, kom en höfvitsman * till honom och bad honom, Luk. 7,1 f.

6 sägande: Herre, min tjänare ligger hemma förlamad och plågas svårligen.

7 Och Jesus sade till honom: Jag skall komma och bota honom.

8 Då svarade höfvitsmannen och sade: Herre, jag är icke värdig, att du går in under mitt tak, utan säg allenast ett ord, så varder min tjänare helbregda.

9 Ty äfven jag är en människa, som står under befäl och har krigsmän under mig, och jag säger till en: gå, och han går, och till en annan: kom, och han kommer, och till min tjänare: gör det, och han gör så.

10 När Jesus hörde detta, förundrade han sig och sade till dem som följde honom: Sannerligen säger jag eder: Icke ens i Israel har jag funnit så stor tro.

11 Men jag säger eder: Många skola komma från öster och väster och sitta till bords med Abraham, Isak och Jakob i himmelriket, Mal. 1,11. Luk. 13,28.

12 men rikets barn skola varda utkastade i mörkret utanför; där skall gråten och tandagnisslan vara. Matt. 21,43. 13,42. 22,13. 24,51. 25,30.

13 Och Jesus sade till höfvitsmannen: Gå; såsom du trodde, så ske dig! Och i samma stund vardt hans tjänare helbrägda.

14 Och när Jesus kom i Petri hus, såg han hans svärmoder ligga i feber,

Mark. 1,30 f. Luk. 4,38 f.

* Romersk centurion eller kapten.

Digitized by Google

15 och han rörde vid hennes hand, och febern öfvergaf henne; och hon stod upp och tjänade dem.

16 Men när det hade blifvit afton, förde de till honom många besatta; och han dref ut andarne med ord, och alla sjuka botade han, Mark. 1,32 f. Luk. 4,40 f.

17 på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeten Esaias, som sade: »Han tog på sig våra skröpligheter, och våra sjukdomar bar han.» Es. 53,4.

18 Men när Jesus såg mycket folk omkring sig, bjöd han, att man skulle fara öfver till andra stranden.

19 Och en skriftlärd kom fram och sade till honom: Mästare, jag vill följa dig hvarthelst du går. Luk. 9,57 f.

20 Och Jesus sade till honom: Räfvarna hafva kulor, och himmelns fåglar hafva nästen; men Människosonen har icke någon plats, där han kan nedluta sitt hufvud.

21 Och en annan af hans lärjungar sade till honom: Herre, tillåt mig först gå bort och begrafva min fader.

22 Men Jesus sade till honom: Följ mig, och låt de döda begrafva sina döda.

23 Och då han steg i båten, följde hans lärjungar honom. Mark. 4,35 f. Luk. 8,22 f.

24 Och se, en stor storm uppkom på hafvet, så att båten öfverhöljdes af vågorna; men han sof.

25 Och hans lärjungar gingo fram och väckte honom, sägande: Herre, hjälp; vi förgås.

26 Och han sade till dem: I kleintrogna, hvarför ären I rädda? Då stod han upp och näpste vädren och hafvet, och det vardt alldeles lugnt. Job 26,12.

27 Men människorna förundrade sig och sade: Hvad är denne för en, att både vädren och hafvet äro honom lydiga?

28 Och när han kom till andra stranden, till gadarenernas land, mötte honom två besatta, som kommo ut ur grifterna och voro ganska våldsamma, så att ingen kunde komma fram på den vägen. Mark. 5,1 f. Luk. 8,26 f.

29 Och se, de ropade och sade: Hvad hafva vi att göra med dig, Jesus, Guds Son? Har du kommit hit för att plåga oss, förrän tid är?

30 Och långt ifrån dem gick en talrik svinhjord i bet.

31 Och de onda andarne bådo honom och sade: Om du utdrifver oss, så låt oss fara in i svinhjorden.

32 Och han sade till dem: Faren åstad. Och de foro ut och foro in i svinen. Och se, hela hjorden störtade sig utför branten i hafvet, och de omkommo i vattnet;

33 men herdarne flydde och gingo bort till staden och berättade alltsamman och det som hade händt de besatta.

34 Och se, hela staden gick ut

Digitized by Google

att möta Jesus; och när de fingo se honom, bådo de, att han ville gå bort ifrån deras gränser.

9 Kapitlet.

Jesus botar en lam, kallar Matteus, undervisar om fastan, stillar en kvinnas blodgång och uppväcker Jairi dotter, gör två blinda seende och botar en döfstum.

Vers. 1—8 Ev. 19 S. eft. Trefald., vers. 9—13 Högm. 2 årg. 8 S. eft. Trefald., vers. 18—26 Ev. 24 S. eft. Trefald., vers. 27—31 Högm. 2 årg. 21 S. eft. Trefald., vers. 36—38 och 10 Kap. 1—16 Högm. 2 årg. S. Sexagesimæ.

Och han steg i en båt och for öfver och kom till sin egen stad.

2 Och se, de förde till honom en lam, som låg på en säng. Och när Jesus såg deras tro, sade han till den lame: Var vid godt mod, min son; dina synder förlåtas. Mark. 2,3 f. Luk. 5,18 f.

3 Och se, några af de skriftlärda sade för sig själfva: Denne hädar.

4 Och när Jesus såg deras tankar, sade han: Hvarför tänken I ondt i edra hjärtan?

5 Ty hvilket är lättare, att säga: dina synder förlåtas, eller att säga: stå upp och gå?

6 Men på det att I mån veta, att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder — då sade han till den lame: Stå upp, tag din säng och gå hem.

7 Och han stod upp och gick hem.

8 Och när folket såg det, förskräcktes de och prisade Gud, som hade gifvit en sådan makt åt människorna.

9 Och när Jesus därifrån gick förbi, såg han en man, som hette Matteus, sitta vid tullen, och han sade till honom: Följ mig. Då stod han upp och följde honom. Mark. 2,14 f. Luk. 5,27 f.

10 Och det begaf sig, att när han satt till bords i huset, se, då kommo många publikaner och syndare och sutto tillsammans med Jesus och hans lärjungar.

11 Och när fariséerna sågo det, sade de till hans lärjungar: Hvarför äter eder mästare med publikanerna och syndarne?

12 Men när Jesus hörde det, sade han till dem: De helbrägda behöfva icke läkare, utan de kranka.

13 Men gån och lären eder hvad det är: »Jag har lust till barmhärtighet och icke till offer»; ty jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare. Os. 6,6. Matt. 12,7. 18,11. 1 Tim. 1,15.

14 Då kommo Johannes' lärjungar till honom och sade: Hvarför fasta vi och fariséerna mycket, men dina lärjungar fasta icke? Mark. 2,18 f. Luk. 5,33 f.

15 Då sade Jesus till dem: Icke kunna väl bröllopssvennerna sörja, så länge brudgummen är med dem? Men dagar skola komma, då brudgummen skall tagas ifrån dem, och då skola de fasta.

16 Och ingen sätter en lapp af ovalkadt tyg på en gammal klädnad, ty det tillsatta rifver bort af klädnaden, och hålet varder värre.

17 Icke heller slår man nytt

Digitized by Google

vin i gamla läglar; annars sprängas läglarna, och vinet spilles ut, och läglarna fördärfvas; utan man slår nytt vin i nya läglar, och så blifva båda bevarade.

18 Under det han talade detta till dem, se, då kom en synagogföreståndare och tillbad honom, sägande: Min dotter har just nu dött, men kom och lägg din hand på henne, så får hon lif igen. Mark. 5,22 f. Luk. 8,41 f.

19 Och Jesus stod upp och följde honom med sina lärjungar.

20 Och se, en kvinna, som hade lidit blodgång i tolf år, nalkades bakifrån och rörde vid det yttersta af hans klädnad,

21 ty hon sade inom sig själf: Om jag blott får röra vid hans klädnad, så blifver jag hulpen.

22 Och då Jesus vände sig om och såg henne, sade han: Var vid godt mod, min dotter; din tro har hulpit dig. Och kvinnan vardt hulpen från den stunden.

23 Och när Jesus kom i föreståndarens hus och såg flöjtblåsarne och folket, som sorlade, Mark. 5,38 f. Luk. 8,49 f.

24 sade han: Gån härifrån; ty flickan är icke död, utan hon sofver. Och de gjorde spe af honom.

25 Men när folket var utdrifvet, gick han in och tog henne vid handen, och flickan stod upp.

26 Och ryktet därom gick ut öfver hela det landet.

27 Och när Jesus gick därifrån, följde honom två blinda, som ropade och sade: O Davids son, förbarma dig öfver oss!

28 Och när han kom in i huset, gingo de blinda fram till honom, och Jesus sade till dem: Tron I, att jag kan göra detta? De sade till honom: Ja, Herre.

29 Då rörde han vid deras ögon och sade: Ske eder efter eder tro!

30 Och deras ögon öppnades, och Jesus tillsade dem strängeligen: Sen till, att ingen får veta det.

31 Men de gingo ut och utspridde ryktet om honom öfver hela det landet.

32 Men när dessa gingo ut, se, då förde de fram till honom en döfstum människa, som var besatt. Luk. 11,14 f.

33 Och när den onde anden hade blifvit utdrifven, talade den döfstumme. Och folket förundrade sig och sade: Sådant har aldrig varit sedt i Israel.

34 Men fariséerna sade: Med de onda andarnes furste utdrifver han de onda andarne. Matt. 12,24. Mark. 3,22.

35 Och Jesus gick omkring i alla städerna och byarna, lärde i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade allt slags sjukdom och allt slags bräcklighet bland folket. Mark. 6,6.

36 Men när han såg folkskarorna, varkunnade han sig öfver dem, emedan de voro misshandlade och öfvergifna, såsom får, som icke hafva någon herde. Mark. 6,34. 4 Mos. 27,17. Sak. 10,2. 1 Petr. 2,25.

Digitized by Google

37 Då sade han till sina lärjungar: Skörden är mycken, men arbetarne äro få.

Luk. 10,2. Joh. 4,35.

38 Bedjen fördenskull skördens Herre, att han utsänder arbetare till sin skörd.

10 Kapitlet.

Jesus utsänder sina tolf lärjungar.

Vers. 1—16 jämte 9 Kap. 36—38 Högm. 2 årg. S. Sexagesima, vers. 32—39 Högm. 1 årg. Annandag Jul.

Och han kallade till sig sina tolf lärjungar och gaf dem makt öfver orena andar till att utdrifva dem och till att bota allt slag sjukdom och allt slags bräcklighet.

Mark. 3,13 f. Luk. 6,13 f. Joh. 1,40 f.

2 Och dessa äro de tolf apostlarnes namn. Den förste Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder; och Jakob, Sebedei son, och Johannes, hans broder;

3 Filippus och Bartolomeus; Tomas och Matteus, publikanen; Jakob, Alfei son, och Lebbeus med tillnamnet Taddeus;

4 Simon kananiten och Judas Iskariot, densamme som förrådde honom.

5 Dessa tolf utsände Jesus och bjöd dem och sade: Gån icke bort på hedningarnes väg och gån icke in i en samaritisk stad,

6 utan gån hellre till de förlorade fåren af Israels hus.

Matt. 9,36. 15,24. Ap. G. 13,46.

7 Och gån och prediken och sägen: Himmelriket är nära.

Matt. 3,2. 4,17. Luk. 9,2 f. 10,9.

8 Boten sjuka, gören spetälska rena, uppväcken döda, utdrifven onda andar. I hafven fått för intet; gifven för intet.

9 Skaffen eder icke guld ej heller silfver ej heller koppar i edra bälten,

Mark. 6,8. Luk. 10,4. 22,35.

10 icke ränsel ej heller två lifklädnader ej heller skor ej heller staf; ty arbetaren är värd sin mat.

1 Kor. 9,7 f. 1 Tim. 5,18.

11 Men i hvilken stad eller by I ingån, utforsken, hvilken som där inne är värdig, och stannen där, till dess I gån därifrån.

Luk. 10,8 f.

12 Och när I kommen in i ett hus, så hälsen det.

13 Och om huset är värdigt, så komme eder frid öfver det; men om det icke är värdigt, så vände eder frid tillbaka till eder.

14 Och om man icke mottager eder eller icke hör edra ord, så gån ut ur det huset eller den staden och skudden stoftet af edra fötter.

Mark. 6,11. Luk. 9,5. Ap. G. 13,51.

15 Sannerligen säger jag eder: För Sodoms och Gomorras land skall det vara drägligare på domedag än för den staden.

Matt. 11,24.

16 Se, jag sänder eder såsom får midt ibland ulfvar. Varen därför kloka såsom ormarna och menlösa såsom dufvorna.

Luk. 10,3. Rom. 16,19.

17 Men vakten eder för människorna; ty de skola antvarda eder till domstolar, och i sina synagogor skola de gissla eder,

Matt. 24,9. Luk. 21,12 f. Joh. 16,2.

18 och äfven inför höfdingar och konungar skolen I fram-

Digitized by Google

dragas för min skull, till vittnesbörd för dem och för hedningarne. Ap. G. 12 kap. 25,23 f.

19 Men när de antvarda eder, så varen icke bekymrade, huru eller hvad I skolen tala; ty det skall gifvas eder i den stunden hvad I skolen tala.

Mark. 13,11 f. Luk. 12,11 f. 2 Tim. 4,17.

20 Ty det är icke I, som talen, utan det är eder Faders Ande, som talar i eder.

21 Och den ene brodern skall antvarda den andre till döden, och fadern sitt barn, och barn skola sätta sig upp mot föräldrar och tillskynda dem döden.

22 Och I skolen blifva hatade af alla för mitt namns skull; men den som håller ut intill änden, han skall varda frälst.

Matt. 24,9, 13.

23 Och när de förfölja eder i en stad, så flyn till en annan; ty sannerligen säger jag eder: I skolen icke hafva genomgått Israels städer, förrän Människosonen kommer.

24 Lärjungen är icke öfver mästaren och icke heller tjänaren öfver sin herre.

Luk. 6,40. Joh. 13,16. 15,20.

25 Det är nog för lärjungen, att han blifver såsom hans mästare, och för tjänaren, att han blifver såsom hans herre. Om de hafva kallat husbonden Beelsebul, huru mycket mer skola de icke så kalla hans husfolk!

Matt. 12,24. Mark. 3,22. Luk. 11,15.

26 Rädens därför icke för dem; ty intet är fördoldt, som icke skall varda uppenbart, och intet är hemligt, som icke skall varda kändt. Mark. 4,22.

Luk. 8,17. 12,2 f. 1 Petr. 3,14.

27 Hvad jag säger eder i mörkret, det sägen i ljuset, och hvad som säges eder i örat, det prediken på taken.

28 Och rädens icke för dem, som dräpa kroppen men icke hafva makt att dräpa själen, utan rädens mer för den, som har makt att fördärfva både själ och kropp i helvetet.

29 Säljas icke två sparfvar för en skärf? Och icke en af dem faller till jorden eder Fader förutan,

30 men på eder äro till och med alla hufvudhåren räknade.

2 Sam. 14,11. Luk. 21,18. Ap. G. 27,34.

31 Rädens därför icke; I ären mer värda än många sparfvar.

Luk. 12,24.

32 Därför, hvar och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock jag bekänna inför min Fader, som är i himmeln.

Mark. 8,38. Luk. 12,8 f. Upp. 3,5.

33 Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall ock jag förneka inför min Fader, som är i himmeln.

Luk. 9,26. 2 Tim. 2,12.

34 I skolen icke mena, att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid utan svärd.

Luk. 12,49 f.

35 Ty jag har kommit för att söndra en människa från hennes fader, och dottern från hennes moder, och sonhustrun från hennes svärmoder, Mik. 7,6.

36 och människans husfolk varda hennes fiender.

Ps. 41,10. 55,14. Joh. 13,18.

37 Den som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig

icke värd, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke värd, Luk. 14,26.

38 och den som icke tager sitt kors och följer efter mig, han är mig icke värd. Matt. 16,24. Mark. 8,34. Luk. 9,23. 17,33. Joh. 12,25.

39 Den som finner sitt lif, han skall mista det, och den som mister sitt lif för min skull, han skall finna det.

40 Den som mottager eder, han mottager mig, och den som mottager mig, han mottager den som har sändt mig, Matt. 18,5. Luk. 10,16. Joh. 13,20.

41 Den som mottager en profet för hans namn af profet, han skall få en profets lön, och den som mottager en rättfärdig för hans namn af rättfärdig, han skall få en rättfärdigs lön; 1 Kon. 17,10 f. Ebr. 6,10.

42 och hvilken som gifver en enda af dessa små allenast en bägare kallt vatten att dricka för hans namn af lärjunge, sannerligen säger jag eder: Han skall icke mista sin lön. Matt. 25,40. Mark. 9,41.

11 Kapitlet.

Johannes' sändebud till Jesus. Jesus vittnar om Johannes och om folkets otro, prisar sin Fader och tröstar de betungade.

Vers. 2—10 Hv. 8 S. i Adv., vers. 11—19 Högm. 1 årg. samma S., vers. 20—24 Högm. 2 årg. 10 S. eft. Trefald., vers. 25—30 Högm. 2 årg. 13 S. eft. Trefald.

Och det begaf sig, att när Jesus hade slutat att gifva sina tolf lärjungar dessa bud, gick han vidare därifrån för att lära och predika i deras städer.

2 Men när Johannes i fängelset försporde Kristi gärningar, sände han bud med sina lärjungar Luk. 7,18 f.

3 och sade till honom: Är du den som skall komma, eller skola vi förbida någon annan?

4 Och Jesus svarade och sade till dem: Gån och berätten för Johannes hvad I hören och sen:

5 blinda få sin syn och halta gå, spetälska blifva rena och döfva höra och döda stå upp och för fattiga förkunnas evangelium. Es. 35,5. 61,1.

6 Och salig är den, som icke tager anstöt af mig.

7 Men när dessa gingo, begynte Jesus tala till folket om Johannes: Hvad gingen I ut i öknen till att se? Månne ett rör, som drifves hit och dit af vinden? Luk. 7,24 f.

8 Eller hvad gingen I ut till att se? Månne en människa, klädd i fina kläder? Se, de som bära fina kläder äro i konungahusen.

9 Eller hvad gingen I ut till att se? Månne en profet? Ja, säger jag eder, och mer än en profet.

10 Denne är det, om hvilken det är skrifvet: »Se, jag sänder min ängel före ditt ansikte, som skall bereda din väg framför dig.» Mal. 3,1.

11 Sannerligen säger jag eder: Bland dem, som äro födda af kvinnor, har ingen större uppstått än Johannes döparen, men den mindre i himmelriket är större än han.

12 Och från Johannes döparens dagar intill denna stund lider

Digitized by Google

himmelriket våld, och våldsamma rycka det till sig.

13 Ty alla profeterna och lagen hafva profeterat intill Johannes.
Luk. 16,16.

14 Och, om I viljen tro det, han är den Elias, som skulle komma. Mal. 4,5.
Matt. 17,12. Mark. 9,13. Luk. 1,17.

15 Den som har öron till att höra, han höre.
Matt. 13,9, 43. Upp. 2,7.

16 Men vid hvad skall jag likna detta släkte? Det är likt barn, som sitta på torgen och ropa till sina kamrater Luk. 7,31 f.

17 och säga: Vi hafva spelat för eder, och I hafven icke dansat, vi hafva sjungit sorgesång för eder, och I hafven icke jämrat eder.

18 Ty Johannes kom, och han hvarken äter eller dricker, och de säga: Han har en ond ande.

19 Människosonen kom, och han äter och dricker, och de säga: Se, hvilken frossare och vindrinkare, publikaners och syndares vän! Men visheten har blifvit rättfärdigad af sina barn.

20 Sedan begynte han förevita de städer, i hvilka hans flesta krafter hade blifvit gjorda, att de icke hade gjort bättring:

21 Ve dig, Korasin, ve dig, Betsaida! Ty om i Tyrus och Sidon de krafter blifvit gjorda, som hafva blifvit gjorda i eder, skulle de länge sedan hafva gjort bättring i säck och aska. Luk. 10,12 f.

22 Men jag säger eder: För Tyrus och Sidon skall det vara drägligare på domedag än för eder.

23 Och du, Kapernaum, som har varit upphöjd ända till himmeln, du skall varda nedstörtad ända till afgrunden; ty om i Sodom de krafter blifvit gjorda, som hafva blifvit gjorda i dig, hade det stått intill denna dag.

24 Dock säger jag eder, att för Sodoms land skall det vara drägligare på domedag än för dig.
Matt. 10,15.

25 I den tiden svarade Jesus och sade: Jag prisar dig, Fader, himmelns och jordens Herre, att du har dolt detta för visa och kloka och uppenbarat det för enfaldiga. Luk. 10,21 f. 1 Kor. 1,19, 26.

26 Ja, Fader; ty så har varit behagligt för dig.

27 Allt har blifvit mig öfverlåtet af min Fader; och ingen känner Sonen utom Fadern, icke heller känner någon Fadern utom Sonen och den, för hvilken Sonen vill uppenbara det.
Ps. 8,7. Matt. 28,18. Joh. 3,35. 17,2. Ef. 1,21 f.
Joh. 1,18. 6,46. 10,15.

28 Kommen till mig, I alla, som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder.

29 Tagen på eder mitt ok och lären af mig; ty jag är mild och ödmjuk i hjärtat, och I skolen finna ro till edra själar, Jer. 6,16.

30 ty mitt ok är ljufligt och min börda är lätt.

12 Kapitlet.

Lärjungarne plocka ax på sabbaten. Jesus botar en förtvinad hand. Judarnes bitterhet mot Jesus. Varning för synd mot den Helige Ande. Jesu moder och bröder.

Vers. 15—21 Högm. 2 årg. Trettondedag Jul, vers. 38—37 Högm. 1 årg. 12 S. eft. Trefald., vers. 46—50 Högm. 2 årg. 1 S. eft. Trettond.

I den tiden gick Jesus på sabbaten genom sädesfält, och

Digitized by Google

hans lärjungar blefvo hungriga och begynte afrycka ax och äta.
Mark. 2,23 f. Luk. 6,1 f.

2 Och när fariséerna sågo det, sade de till honom: Se, dina lärjungar göra det, som icke är lofligt att göra på sabbaten.
2 Mos. 20,10. 5 Mos. 23,25.

3 Men han sade till dem: Hafven I icke läst hvad David gjorde, när han och de som voro med honom blefvo hungriga,
1 Sam. 21,6.

4 huru han gick in i Guds hus, och de åto skådebröden, hvilka det icke var lofligt för honom att äta, ej heller för dem, som voro med honom, utan allenast för prästerna?
2 Mos. 29,32 f.

5 Eller hafven I icke läst i lagen, att på sabbaten bryta prästerna sabbaten i templet och äro likväl utan skuld? 4 Mos. 28,9 f.

6 Men jag säger eder: Här är det, som är mer än templet.

7 Men vissten I hvad det är: »Jag har lust till barmhärtighet och icke till offer», så haden I icke fördömt dem, som äro utan skuld, Matt. 9,13. Os. 6,6.

8 ty Människosonen är herre öfver sabbaten.

9 Och han gick vidare därifrån och kom till deras synagoga.
Mark. 3,1 f. Luk. 6,6 f.

10 Och se, där var en man, som hade en förtvinad hand. Och de tillsporde honom, sägande: Är det lofligt att hela på sabbaten? på det att de måtte anklaga honom.

11 Och han sade till dem: Hvilken är den människa bland eder, som har ett får och, om detta på sabbaten faller i en grop, icke fattar uti det och drager det upp? Luk. 14,5.

12 Huru mycket mer är nu icke en människa än ett får! Alltså är det lofligt att göra godt på sabbaten.

13 Därefter sade han till mannen: Räck ut din hand; och han räckte ut henne, och hon vardt helbrägda igen såsom den andra.

14 Och fariséerna gingo ut och höllo råd mot honom, huru de måtte förgöra honom.

15 Men när Jesus förnam det, gick han bort därifrån, och många följde honom, och han gjorde dem alla helbrägda.

16 Och han tillsade dem strängeligen, att de icke skulle uppenbara honom,

17 på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeten Esaias, som sade:

18 »Se, min tjänare, hvilken jag har utvalt, min älskade, i hvilken min själ har ett godt behag! Jag skall låta min Ande hvila öfver honom, och han skall förkunna hedningarne dom.
Es. 42,1 f. Matt. 3,17. 17,5.

19 Han skall icke kifva eller ropa, ej heller skall någon höra hans röst på gatorna.

20 Ett krossadt rör skall han icke sönderbryta, och en rykande veke skall han icke utsläcka, till dess han har fört domen till seger;

21 och på hans namn skola hedningarne hoppas.»

Digitized by Google

22 Därefter framfördes till honom en besatt, som var blind och döfstum, och han gjorde honom helbrägda, så att den blinde och döfstumme talade och såg. Matt. 9,32 f. Luk. 11,14 f.

23 och allt folket häpnade och sade: Icke är väl denne Davids son?

24 Men när fariséerna hörde det, sade de: Denne utdrifver icke de onda andarne utan med Beelsebul, de onda andarnes furste. Mark. 3,22 f.

25 Men då han visste deras tankar, sade han till dem: Hvart och ett rike, som är söndradt mot sig sjelft, varder förödt, och hvarje stad eller hus, som är söndradt mot sig sjelf, skall icke hafva bestånd.

26 Om nu satan utdrifver satan, så är han söndrad mot sig sjelf. Huru skall då hans rike hafva bestånd?

27 Och om jag utdrifver de onda andarne med Beelsebul, med hvem drifva då edra barn dem ut? Därför skola de vara edra domare.

28 Men om jag utdrifver de onda andarne med Guds Ande, så har ju Guds rike kommit till eder.

29 Eller huru kan någon gå in i den starkes hus och plundra hans bohag, utan att han först binder den starke? Och sedan utplundrar han hans hus.

30 Den som icke är med mig, han är mot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar.

31 Fördenskull säger jag eder: All synd och hädelse skall förlåtas människorna, men hädelsen mot Anden skall icke förlåtas människorna. Luk. 12,10. Ebr. 6,4. 10,26. 1 Joh. 5,16.

32 Och hvilken som säger något mot Människosonen, honom skall det varda förlåtet, men hvilken som säger något mot den Helige Ande, honom skall det icke varda förlåtet, hvarken i denna världen eller i den tillkommande.

33 Gören antingen trädet godt och dess frukt god, eller gören trädet dåligt och dess frukt dålig; ty af frukten känner man trädet. Matt. 7,17. Luk. 6,44 f.

34 I huggormars afföda, huru kunnen I tala något godt, då Iären onda? Ty hvaraf hjärtat är fullt, däraf talar munnen. Matt. 3,7. 23,33.

35 Den goda människan frambär godt ur hjärtats goda förråd, och den onda människan frambär ondt ur sitt onda förråd;

36 men jag säger eder, att för hvart och ett fåfängt ord, som människorna tala, skola de göra räkenskap på domedag;

37 ty af dina ord skall du varda rättfärdigad, och af dina ord skall du varda fördömd.

38 Då svarade honom några af de skriftlärda och af fariséerna och sade: Mästare, vi vilja se tecken af dig. Matt. 16,1 f. 1 Kor. 1,22.

39 Men han svarade och sade till dem: Ett ondt och horiskt släkte söker efter tecken, och intet annat tecken skall gifvas det än profeten Jonas' tecken; Luk. 11,29 f.

Digitized by Google

40 ty likasom Jonas var tre dagar och tre nätter i den stora fiskens buk, så skall Människosonen vara tre dagar och tre nätter i jordens sköte. Jon. 2,1.

41 Nineves män skola uppstå i domen med detta släkte och fördöma det; ty de bättrade sig efter Jonas' predikan, och se, här är mer än Jonas. Jon. 3,5.

42 Söderlandets drottning skall uppstå i domen med detta släkte och fördöma det; ty hon kom från jordens ändar för att höra Salomos vishet, och se, här är mer än Salomo.
1 Kon. 10,1. 2 Krön. 9,1.

43 Men när den orena anden har farit ut från människan, vandrar han genom torra platser och söker efter hvila och finner ingen. Luk. 11,24 f.

44 Då säger han: Jag vill vända tillbaka till mitt hus, hvarifrån jag utgick. Och när han kommer, finner han det ledigt, sopadt och prydt.

45 Då går han och tager med sig sju andra andar, som äro värre än han själf, och de gå in och bo där, och den människans sista varder värre än det första. Så skall det ock gå med detta onda släkte.
Ebr. 6,4 f. 10,26. 2 Petr. 2,20.

46 Medan han ännu talade till folket, se, då stodo hans moder och hans bröder utanför och ville tala med honom.
Matt. 13,55. Mark. 3,31 f. Luk. 8,19 f.

47 Då sade någon till honom: Se, din moder och dina bröder stå utanför och vilja tala med dig.

48 Då svarade han och sade till den som talade till honom: Hvilken är min moder, och hvilka äro mina bröder?

49 Och han räckte ut handen mot sina lärjungar och sade: Se, min moder och mina bröder!

50 Ty hvar och en som gör min Faders vilja, som är i himmeln, han är min broder och syster och moder. Joh. 15,14.

13 Kapitlet.

Liknelser om himmelriket.

Vers. 24—30 Hv. 5 S. eft. Trettond., vers. 31—33 Högm. 2 årg. Jungfru Marie Kyrkog., vers. 34—43 Högm. 1 årg. 8 S. eft. Trettond., vers. 44—46 Högm. 1 årg. 20 S. eft. Trefald., vers. 47—50 Högm. 2 årg. 26 S. eft. Trefald.

På den dagen gick Jesus ut från huset och satte sig vid hafvet. Mark. 4,1 f. Luk. 8,4 f.

2 Och till honom samlades mycket folk, så att han steg i en båt och satte sig, och allt folket stod på stranden.

3 Och han talade till dem mycket i liknelser, sägande: Se, en såningsman gick ut till att så.

4 Och när han sådde, föll somt vid vägen, och fåglarna kommo och åto upp det.

5 Men somt föll på stengrunden, där det icke hade mycken jord, och det gick snart upp, emedan det icke hade djup jord;

6 men när solen hade gått upp, förbrändes det, och emedan det icke hade rot, förtorkades det.

7 Och somt föll bland törnena, och törnena växte upp och förkväfde det.

8 Och somt föll i den goda jorden och bar frukt, dels hundra-

Digitized by Google

faldt, dels sextiofaldt och dels trettiofaldt.

9 Den som har öron till att höra, han höre. Matt. 11,15.

10 Och lärjungarne gingo fram och sade till honom: Hvarför talar du till dem i liknelser?
Mark. 4,10 f.

11 Men han svarade och sade: Eder är gifvet att förstå himmelrikets hemligheter, men dem är det icke gifvet;
Luk. 8,10. 1 Kor. 2,10. 1 Joh. 2,27.

12 ty hvilken som har, honom skall varda gifvet, och han skall hafva öfver nog, men hvilken som icke har, från honom skall tagas äfven det han har.
Matt. 25,29. Mark. 4,25. Luk. 8,18. 19,26.

13 Fördenskull talar jag till dem i liknelser, emedan de, seende, icke se och hörande icke höra och icke förstå.

14 Och på dem fullbordas Esaias' profetia, som säger: »Med öronen skolen I höra och icke förstå, och seende skolen I se och icke förnimma;

15 ty detta folks hjärta är förstockadt, och med öronen höra de illa, och sina ögon hafva de igenlyckt, att de icke må se med ögonen och höra med öronen och förstå med hjärtat och omvända sig och jag hela dem.»
Es. 6,9. 29,10. Joh. 12,40. Ap. G. 28,26.

16 Men saliga äro edra ögon, att de se, och edra öron, att de höra. Matt. 16,17. Luk. 10,23 f.

17 Ty sannerligen säger jag eder: Många profeter och rättfärdiga åstundade se det I sen och fingo icke se det, och höra det I hören och fingo icke höra det.
1 Petr. 1,10 f.

18 Hören därför I liknelsen om såningsmannen.
Mark. 4,14 f. Luk. 8,11 f. 1 Tim. 6,9.

19 Hvar någon hör ordet om riket och icke förstår det, kommer den onde och rifver bort det som blifvit sådt i hans hjärta. Det är den, som såddes vid vägen.

20 Men den som såddes på stengrunden, det är den som hör ordet och mottager det strax med glädje;

21 men han har icke rot i sig utan står till en tid, och när bedröfvelse eller förföljelse påkommer för ordets skull, strax tager han anstöt.

22 Och den, som såddes bland törnena, det är den som hör ordet, och denna världens bekymmer och rikedomens svek förkväfva ordet, och han blifver utan frukt.

23 Och den, som såddes i den goda jorden, det är den som hör ordet och förstår det, hvilken nu bär frukt och gifver dels hundrafaldt, dels sextiofaldt, dels trettiofaldt.

24 En annan liknelse framställde han för dem, sägande: Himmelriket är likt en man, som hade sått god säd i sin åker.

25 Men när folket sof, kom hans ovän och sådde ogräs midt ibland hvetet och gick sin väg.

26 När nu säden växte upp och bar frukt, då syntes ock ogräset.

27 Och husbondens tjänare gingo fram och sade till ho-

Digitized by Google

nom: Herre, sådde du icke god säd i din åker? Hvarifrån har han då ogräs?

28 Och han sade till dem: En ovän har gjort detta. Och tjänarne sade till honom: Vill du då, att vi gå och hämta det tillhopa?

29 Men han sade: Nej; på det att, när I hämten ogräset tillhopa, I icke mån tillika med detta upprycka hvetet.

30 Låten båda växa tillsamman intill skörden, och i skördetiden skall jag säga till skördemännen: Hämten först ogräset tillhopa och binden det i knippor för att uppbränna det, men samlen hvetet i min lada. Matt. 3,12.

31 En annan liknelse framställde han för dem, sägande: Himmelriket är likt ett senapskorn, som en man tog och sådde i sin åker, Mark. 4,31. Luk. 13,19.

32 hvilket väl är mindre än alla andra frön men, när det har växt upp, är större än andra kryddväxter och blifver ett träd, så att himmelns fåglar komma och bygga sina nästen på dess kvistar.

33 En annan liknelse sade han till dem: Himmelriket är likt en surdeg, hvilken en kvinna tog och blandade i tre mått mjöl, till dess alltsamman blef syradt. Luk. 13,21.

34 Allt detta talade Jesus i liknelser till folket, och utan liknelse talade han intet till dem, Mark. 4,33 f.

35 på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeten, som sade: »Jag skall öppna min mun i liknelser, jag skall uttala det som har varit doldt från världens grundläggning.» Ps. 78,2.

36 Därefter skilde Jesus folket ifrån sig och gick hem. Och hans lärjungar gingo fram till honom och sade: Uttyd för oss liknelsen om ogräset i åkern.

37 Och han svarade och sade till dem: Den, som sår den goda säden, är Människosonen.

38 Åkern är världen, och den goda säden, det är rikets barn, men ogräset är den ondes barn. Joh. 8,44. Ap. G. 13,10. 1 Joh. 3,8.

39 Ovännen, som sådde det, är djäfvulen; skördetiden är världens ände, och skördemännen äro änglar. Joel 3,13. Upp. 14,15.

40 Såsom nu ogräset hämtas tillhopa och uppbrännes i eld, så skall det ske vid denna världens ände.

41 Människosonen skall sända sina änglar, och de skola hämta tillhopa ur hans rike alla förargelser och dem som göra orätt,

42 och de skola kasta dem i den brinnande ugnen; där skall gråten och tandagnisslan vara. Matt. 8,12.

43 Då skola de rättfärdiga skina såsom solen i sin Faders rike. Den som har öron till att höra, han höre. Dan. 12,3. 1 Kor. 15,41.

44 Åter är himmelriket likt en skatt, som var dold i en åker, hvilken en man fann och dolde; och i sin glädje går han bort

Digitized by Google

och säljer allt det han har och köper den åkern. Ps. 3,7.

45 Åter är himmelriket likt en köpman, som sökte efter goda pärlor;
46 och när han hade funnit en kostbar pärla, gick han bort och sålde allt det han hade och köpte henne.

47 Åter är himmelriket likt en not, som kastades i hafvet och församlade fiskar af alla slag.
48 Och när hon vardt full, drogo de henne upp på stranden och satte sig ned och samlade det goda i käril, men det odugliga kastade de ut.
49 Så skall det ske vid världens ände: änglarne skola gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga Matt. 25,32.
50 och kasta dem i den brinnande ugnen; där skall gråten och tandagnisslan vara.
51 Då sade Jesus till dem: Hafven I förstått allt detta? De svarade honom: Ja, Herre.
52 Och han sade till dem: Därför, hvar och en skriftlärd, som blifvit gjord till himmelrikets lärjunge, han är lik en husbonde, som ur sitt förråd bär fram nytt och gammalt.

53 Och det begaf sig, att när Jesus hade lyktat dessa liknelser, gick han därifrån.
54 Och sedan han hade kommit till sin fädernestad, lärde han dem i deras synagoga, så att de häpnade och sade: Hvarifrån har denne sådan vishet och sådana krafter? Mark. 6,1 f. Luk. 4,16.
55 Är denne icke timmermannens son? Heter icke hans moder Maria och hans bröder Jakob och Joses och Simon och Judas? Joh. 6,42.
56 Och hans systrar, äro de icke alla hos oss? Hvarifrån har han då allt detta?
57 Och de togo anstöt af honom. Och Jesus sade till dem: En profet är icke föraktad utan i sin fädernestad och i sitt hus. Mark. 6,4 f. Luk. 4,24. Joh. 4,44.
58 Och han gjorde icke där många krafter för deras otros skull.

14 Kapitlet.

Johannes döparens halshuggning. Fem tusen män bespisas. Jesus går på vattnet.
Vers. 22—36 Högm. 2 årg. 4 S. eft. Trettond.

I den tiden fick tetrarken* Herodes höra ryktet om Jesus
2 och sade till sina tjänare: Denne är Johannes döparen. Han har uppstått från de döda, och därför verka dessa krafter i honom. Luk. 9,7. Mark. 6,14.

3 Ty Herodes hade gripit Johannes och bundit honom och satt honom i fängelse för Herodias', sin broder Filippi hustrus, skull, Matt. 4,12. Mark. 6,17 f. Luk. 3,19 f.
4 ty Johannes hade sagt till honom: Dig är icke lofligt att hafva henne.
5 Och han ville döda honom, men han räddes för folket, emedan de höllo honom för en profet Matt. 21,26. Luk. 20,6

* Lydfurste öfver en del af landet.

Digitized by Google

6 Men när Herodes' födelsedag firades, dansade Herodias' dotter inför dem, och hon behagade Herodes.

7 Därför lofvade han med ed att gifva henne hvadhelst hon begärde.

8 Då sade hon, såsom hennes moder förut hade intalat henne: Gif mig här på ett fat Johannes döparens hufvud.

9 Och konungen blef bedröfvad, men för edernas och bordsgästernas skull befallde han, att det skulle gifvas henne.

10 Och han sände och lät afhugga Johannes' hufvud i fängelset.

11 Och hans hufvud vardt framburet på ett fat och gifvet åt flickan; och hon bar det till sin moder.

12 Och hans lärjungar kommo och togo hans lik och begrofvo honom och gingo och berättade det för Jesus.

13 Och när Jesus hade hört detta, for han afsides därifrån i en båt till en öde trakt. Och när folket fick höra det, kommo de efter honom till fots ifrån städerna.
Mark. 6,30 f. Luk. 9,10 f. Joh. 6,1 f. Matt. 15,32 f.

14 Och när han hade stigit i land, fick han se mycket folk, och han varkunnade sig öfver dem och gjorde deras kranka helbrägda.

15 Men när det hade blifvit afton, gingo hans lärjungar till honom och sade: Trakten är öde, och tiden är redan framskriden. Skilj folket ifrån dig, att de må gå bort i byarna och köpa sig mat.

16 Och Jesus sade till dem: De behöfva icke gå bort; gifven I dem att äta.

17 Men de sade till honom: Vi hafva här icke mer än fem bröd och två fiskar.

18 Då sade han: Bären dem hit till mig.

19 Och han bjöd folket sätta sig ned på gräset och tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp till himmeln och välsignade och bröt och gaf lärjungarne bröden, och lärjungarne gåfvo åt folket.
1 Tim. 4,3. 6,17.

20 Och de åto alla och blefvo mätta. Och de upptogo det öfverblifna af styckena, tolf korgar fulla.

21 Men de som åto voro omkring fem tusen män utom kvinnor och barn.

22 Och strax nödgade han sina lärjungar att stiga i båten och fara före honom till andra stranden, till dess han hade skilt folket ifrån sig.
Mark. 6,45 f. Joh. 6,16 f.

23 Och när han hade skilt folket ifrån sig, gick han upp på berget afsides för att bedja. Och när det hade blifvit afton, var han där allena.

24 Men båten var redan midt på hafvet, hårdt ansatt af vågorna, ty vinden låg emot.

25 Och i den fjärde nattväkten kom Jesus till dem, gående på hafvet.

Digitized by Google

29 Och när lärjungarne sågo honom gå på hafvet, blefvo de bestörta och sade: Det är en vålnad; och de ropade af räddhåga.

27 Men strax talade Jesus till dem och sade: Varen vid godt mod; det är jag, rädens icke.

28 Och Petrus svarade honom och sade: Herre, är det du, så bjud mig komma till dig på vattnet.

29 Och han sade: Kom. Och Petrus steg ned ur båten och gick på vattnet och kom till Jesus.

30 Men när han såg vädret, blef han förskräckt, och då han begynte sjunka, ropade han och sade: Herre, hjälp mig!

31 Och strax räckte Jesus ut handen och fattade i honom och sade till honom: Kleintrogne, hvarför tviflade du?

32 Och när de hade kommit upp i båten, ställade vädret sig.

33 Men de, som voro i båten, gingo fram och tillbådo honom, sägande: Visserligen är du Guds Son.

34 Och de foro öfver och gingo i land vid Gennesaret.
Mark. 6,53 f.

35 Och när folket därstädes igenkände honom, utsände de bud i hela trakten däromkring och förde till honom alla sjuka.

36 Och de bådo honom, att de allenast måtte få röra vid det yttersta af hans klädnad; och alla, som rörde därvid, blefvo helbrägda.
Luk. 6,19.

15 Kapitlet.

Jesus bestraffar de skriftlärdas och fariséernas skrymteri, bönhör den kananeiska kvinnan, bespisar fyra tusen män.

Vers. 21—28 Ev. 2 S. i Fastan, vers. 29—31 Högm. 2 årg. 12 S. eft. Trefald.

Då kommo skriftlärda och fariséer ifrån Jerusalem till Jesus och sade:

2 Hvarför bryta dina lärjungar de äldstas stadgar? Ty de två icke sina händer, när de äta bröd. Mark. 7,1 f.

3 Men han svarade och sade till dem: Hvarför bryten ock I Guds bud för edra stadgars skull?

4 Ty Gud har bjudit och sagt: »Hedra din fader och din moder», och »Den som bannar fader eller moder, han skall döden dö». 2 Mos. 20,12. 5 Mos. 5,16. Ef. 6,2. 2 Mos. 21,17. 3 Mos. 20,9. Ords. 20,20.

5 Men I sägen: Hvilken som säger till sin fader eller moder: En offergåfva är det, hvarmed du af mig kunde hjälpas — då sker, att han icke hedrar sin fader eller moder.

6 I hafven så gjort Guds lag om intet för edra stadgars skull.

7 I skrymtare, rätt profeterade Esaias om eder, då han sade:

8 »Detta folk hedrar mig med sina läppar, men deras hjärta är långt ifrån mig; Hs. 29,13.

9 men fåfängt dyrka de mig, då de lära läror, som äro människors bud.»

10 Och han kallade till sig folket och sade till dem: Hören och förstån.

11 Icke det som går in i munnen orenar människan, men det

Digitized by Google

som går ut från munnen, det orenar människan.

12 Då gingo hans lärjungar fram och sade till honom: Vet du, att fariséerna togo anstöt, när de hörde det ordet?

13 Men han svarade och sade: Hvarje planta, som min himmelske Fader icke har planterat, skall uppryckas med roten.
Joh. 15,2.

14 Låten dem fara. De äro blindas blinda ledare; men om en blind leder en blind, så falla de båda i gropen.
Matt. 23,16. Luk. 6,39.

15 Då svarade Petrus och sade till honom: Uttyd för oss denna liknelse.

16 Men han sade: Ären ock I ännu oförståndiga?

17 Förstån I icke, att allt det som går in i munnen, det går ned i buken och har sin naturliga utgång?

18 Men det som går ut från munnen, det kommer från hjärtat, och det är detta, som orenar människan.

19 Ty från hjärtat utgå onda tankar, mord, hor, skörlefnad, stölder, falska vittnesbörd, hädelser. 1 Mos. 6,5. 8,21. Jer. 17,9.

20 Detta är det som orenar människan, men att äta med otvagna händer, det orenar icke människan.

21 Och Jesus gick därifrån och drog sig undan till Tyrus' och Sidons trakter. Mark. 7,24 f.

22 Och se, en kananeisk kvinna kom från dessa gränstrakter och ropade och sade: Herre, Davids son, förbarma dig öfver mig; min dotter är svårt besatt af en ond ande.

23 Men han svarade henne icke ett ord. Då gingo hans lärjungar fram och bådo honom och sade: Skilj henne från dig; ty hon följer oss efter med rop.

24 Och han svarade och sade: Jag är icke utsänd utan till de förlorade fåren af Israels hus.
Matt. 10,5. Ap. G. 13,46.

25 Men hon kom och tillbad honom, sägande: Herre, hjälp mig.

26 Men han svarade och sade: Det är orätt att taga barnens bröd och kasta det åt hundarna.

27 Men hon sade: Ja, Herre, ty äfven hundarna äta ju af de smulor, som falla ifrån deras herrars bord.

28 Då svarade Jesus och sade till henne: O kvinna, din tro är stor. Ske dig såsom du vill. Och hennes dotter blef helbrägda från den stunden.

29 Och Jesus gick vidare därifrån och kom till det Galileiska hafvet och gick upp på berget och satte sig där. Mark. 7,31 f.

30 Och till honom kom mycket folk, som hade med sig halta, blinda, döfstumma, lytta och många andra och kastade dem för Jesu fötter, och han botade dem, Es. 35,5.

31 så att folket förundrade sig, när de sågo döfstumma talande, lytta färdiga, halta gående och blinda seende, och de prisade Israels Gud.

32 Och Jesus kallade sina lärjungar till sig och sade: Jag

Digitized by Google

ömkar mig öfver folket, ty de hafva nu i tre dagar dröjt hos mig och hafva intet att äta, och jag vill icke låta dem gå från mig fastande, att de icke må uppgifvas på vägen.
Mark. 8,1 f. Matt. 14,19.

33 Och hans lärjungar sade till honom: Hvarifrån skola vi i öknen få så många bröd, att vi kunna mätta så mycket folk?

34 Och Jesus sade till dem: Huru många bröd hafven I? Och de sade: Sju, och några små fiskar.

35 Och han tillsade folket att sätta sig ned på marken.

36 Och han tog de sju bröden och fiskarna, tackade och bröt och gaf åt sina lärjungar, och lärjungarne gåfvo åt folket.

37 Och de åto alla och blefvo mätta; och de upptogo det öfverblifna af styckena, sju korgar fulla.

38 Och de som åto voro fyra tusen män utom kvinnor och barn.

39 Och när han hade skilt folket ifrån sig, steg han i båten och for till Magadans gränser.

16 Kapitlet.

Jesus bestraffar fariséerna och sadducéerna, som begära tecken. Petri bekännelse. Jesus talar om sitt och sina bekännares lidande.

Vers. 1—4 Högm. 1 årg. 21 S. eft. Trefald., vers. 5—12 Högm. 1 årg. 7 S. eft. Trefald., vers. 13—19 Högm. 2 årg. 5 S. eft. Trefald., vers. 21—23 Högm. 1 årg. 1 S. i Fastan, vers. 24—27 Högm. 2 årg. 1 S. eft. Trefald.

Och fariséerna och sadducéerna gingo fram och frestade honom och begärde, att han ville låta dem se ett tecken från himmeln. Matt. 12,38 f. Mark. 8,11 f.

2 Men han svarade och sade till dem: Om aftonen sägen I: Det blifver klart väder, ty himmeln är eldröd, Luk. 12,54 f.

3 och om morgonen: Det blifver oväder i dag, ty himmeln är eldröd och dyster. I skrymtare, förstån I att döma om himmelns utseende, men kunnen icke döma om tidernas tecken?

4 Ett ondt och horiskt släkte söker efter tecken, och intet annat tecken skall gifvas det än Jonas' tecken. Och han öfvergaf dem och gick sin väg.
Jon. 2,1.

5 Och när lärjungarne hade kommit till andra stranden, hade de förgätit att taga bröd med sig.
Mark. 8,14 f.

6 Och Jesus sade till dem: Sen till, att I tagen eder till vara för fariséernas och sadducéernas surdeg. Luk. 12,1.

7 Då öfverlade de för sig själfva och sade: Vi togo inga bröd med oss.

8 Men då Jesus märkte det, sade han till dem: Hvarför öfverläggen I för eder själfva, I klentrogna, därom, att I icke togen bröd med eder?

9 Förstån I icke ännu, eller minnens I icke de fem bröden för de fem tusen, och huru många korgar I upptogen, Matt. 14,17 f. Mark. 6,41 f. Luk. 9,13 f. Joh. 6,9.

10 icke heller de sju bröden för de fyra tusen, och huru många korgar I upptogen? Matt. 15,34.

11 Huru kommer det till, att I icke förstån, att det icke var

Digitized by Google

om bröd som jag sade eder, att I skullen taga eder till vara för fariséernas och sadducéernas surdeg?

12 Då förstodo de, att han icke hade sagt, att de skulle taga sig till vara för bröds surdeg utan för fariséernas och sadducéernas lära.

13 Men när Jesus kom till trakten omkring Cesarea Filippi, frågade han sina lärjungar och sade: Hvem säga människorna mig, Människosonen, vara?
Mark. 8,27 f. Luk. 9,18 f.

14 Då sade de: Somliga Johannes döparen men andra Elias och andra Jeremias eller en af profeterna. Matt. 14,2.

15 Han sade till dem: Men hvem sägen I mig vara?

16 Och Simon Petrus svarade och sade: Du är Kristus, den lefvande Gudens Son. Joh. 6,69. 11,27. Ap. G. 8,37. 9,20. 1 Joh. 4,15. 5,5.

17 Och Jesus svarade och sade till honom: Salig är du Simon, Jonas' son, ty kött och blod har icke uppenbarat det för dig utan min Fader, som är i himmeln.
1 Kor. 2,10.

18 Jag säger ock dig, att du är Petrus*; och på denna klippa skall jag bygga min församling, och dödsrikets portar skola icke varda henne öfvermäktiga.
Joh. 1,42. Ef. 2,20.

19 Och jag skall gifva dig himmelrikets nycklar, och allt hvad du binder på jorden, det skall vara bundet i himmeln, och allt hvad du löser på jorden, det skall vara löst i himmeln.
Matt. 18,18. Joh. 20,23.

20 Därefter bjöd han lärjungarne, att de icke för någon skulle säga, att han var Kristus.
Matt. 17,9.

21 Från den tiden begynte Jesus förklara för sina lärjungar, att han måste gå till Jerusalem och lida mycket af de äldsta och af öfversteprästerna och af de skriftlärda och dödas och på den tredje dagen uppstå igen.
Matt. 20,17 f. Mark. 8,31 f. Luk. 9,21.

22 Och Petrus tog honom till sig och begynte tillrättavisa honom och sade: Bevare dig Gud, Herre. Icke skall detta vederfaras dig.

23 Men han vände sig om och sade till Petrus: Gå bort ur min åsyn, satan; du är för mig en stötesten, ty du besinnar icke det Gud tillhörer utan det människor tillhörer.

24 Då sade Jesus till sina lärjungar: Om någon vill efterfölja mig, han förneke sig själf och tage sitt kors på sig och följe mig. Matt. 10,38 f.
Mark. 8,34 f. Luk. 9,23 f.

25 Ty hvilken som vill bevara sitt lif, han skall mista det, men hvilken som mister sitt lif för min skull, han skall finna det.
Joh. 12,25.

26 Ty hvad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen men förlorar sin själ? Eller hvad kan en människa gifva till lösen för sin själ?

27 Ty Människosonen skall komma i sin Faders härlighet med sina änglar och skall då löna hvar och en efter hans gärningar.
Sak. 14,5. Matt. 25,31. 26,64. Rom. 2,6. Jud. Ep. v. 14. Upp. 2,23.

* Detta namn är bildadt af ett grekiskt ord, som betyder klippa.

Digitized by Google

28 Sannerligen säger jag eder: Några äro bland dem som här stå, hvilka icke skola smaka döden, förrän de hafva fått se Människosonen komma i sitt rike.

17 Kapitlet.

Jesus förklaras, botar en månadsrasande, förkunnar sitt lidande, betalar tempelskatten.

Vers. 1—8 Ev. Kristi förklaringsdag, vers. 9—13 Högm. 2 årg. samma dag, vers. 24—27 Högm. 2 årg. 23 S. eft. Trefald.

Och sex dagar därefter tog Jesus med sig Petrus och Jakob och Johannes, hans broder, och förde dem afsides upp på ett högt berg. Mark. 9,2 f. Luk. 9,28 f.

2 Och han vardt förvandlad inför dem, och hans ansikte sken såsom solen, och hans kläder vordo hvita såsom ljuset.

3 Och se, dem syntes Moses och Elias, samtalande med honom.

4 Men Petrus svarade och sade till Jesus: Herre, här är oss godt att vara. Vill du, så låtom oss här göra tre hyddor, åt dig en och åt Moses en och åt Elias en.

5 Medan han ännu talade, se, en ljus sky öfverskyggde dem, och se, en röst ur skyn sade: Denne är min älskade Son, i hvilken jag har ett godt behag; honom hören!

Matt. 3,17. 2 Petr. 1,17.

6 Och när lärjungarne hörde det, föllo de på sina ansikten och blefvo storligen förfärade.

7 Och Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: Stån upp och rädens icke.

8 Men då de upplyfte sina ögon, sågo de ingen utan Jesus allena.

9 Och när de stego ned från berget, bjöd Jesus dem och sade: Omtalen icke synen för någon, förrän Människosonen har uppstått från de döda.

Matt. 16,20. Mark. 9,9. Luk. 9,36.

10 Och hans lärjungar frågade honom och sade: Hvarför säga då de skriftlärda, att Elias måste komma först?

11 Men han svarade och sade till dem: Elias kommer visserligen först och skall återupprätta allt. Mal. 4,5. Matt. 11,14. Mark. 9,11 f.

12 Men jag säger eder, att Elias har redan kommit, och de erkände honom icke utan gjorde med honom allt hvad de ville. Sammalunda skall ock Människosonen lida af dem.

Luk. 1,17.

13 Då förstodo lärjungarne, att han hade talat till dem om Johannes döparen.

14 Och när de kommo till folket, gick en man fram till honom, föll på knä för honom

Mark. 9,17 f. Luk. 9,37 f.

15 och sade: Herre, förbarma dig öfver min son; ty han är månadsrasande och lider svårligen, ty han faller ofta i elden och ofta i vattnet.

16 Och jag förde honom till dina lärjungar, och de kunde icke bota honom.

17 Men Jesus svarade och sade: O du otrogna och vrånga släkte! Huru länge skall jag då vara med eder? Huru länge skall jag då fördraga eder? Fören honom hit till mig.

Digitized by Google

18 Och Jesus näpste honom, och den onde anden gick ut från honom, och pilten vardt botad från den stunden.

19 Då gingo lärjungarne fram till Jesus afsides och sade: Hvarför kunde icke vi utdrifva honom?

20 Men Jesus sade till dem: För eder otros skull. Ty sannerligen säger jag eder: Om I hafven tro såsom ett senapskorn, så skolen I kunna säga till detta berg: flytta dig härifrån dit bort, och det skall flytta sig, och intet skall vara omöjligt för eder.

Matt. 21,21. Mark. 11,23. Luk. 17,6.

21 Men detta slag utgår icke utan genom bön och fasta.

22 Och medan de vistades i Galiléen, sade Jesus till dem: Människosonen skall nu antvardas i människors händer;

Matt. 16,21. 20,18. Mark. 9,31. Luk. 9,44.

23 och de skola döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen. Och de blefvo storligen bedröfvade.

24 Och när de hade kommit till Kapernaum, gingo de, som uppburo skattepenningen,* fram till Petrus och sade: Betalar icke eder mästare skattepenningen?

25 Han svarade: Jo. Och när han hade kommit in i huset, förekom honom Jesus, sägande: Hvad synes dig, Simon? Af hvilka taga jordens konungar tull eller skatt, af sina söner eller af de främmande?

Matt. 22,21. Rom. 13,7.

26 Petrus sade: Af de främmande. Då sade Jesus till honom: Så äro ju sönerna fria.

27 Men på det att vi icke må gifva dem anstöt, så gå till hafvet och kasta ut en krok och tag den fisk, som först kommer upp, och när du har öppnat hans mun, skall du finna ett mynt**; tag det och gif åt dem för mig och dig.

18 Kapitlet.

Jesus lärer om ödmjukhet och om det rätta förhållandet mot felande bröder.

Vers. 1—11 Ev. Mikaelsdagen, vers. 15—22 Högm. 1 årg. 22 S. eft. Trefald., vers. 23—35 Ev. samma S.

I den stunden gingo lärjungarne till Jesus och sade: Hvilken är väl störst i himmelriket?

Mark. 9,33 f. Luk. 9,46 f.

2 Och han kallade till sig ett barn och ställde det midt ibland dem

3 och sade: Sannerligen säger jag eder: Utan att I omvänden eder och varden såsom barnen, skolen I alls icke inkomma i himmelriket. Matt. 19,14. 1 Kor. 14,20.

4 Hvilken som nu så ödmjukar sig som detta barn, han är den störste i himmelriket.

5 Och hvilken som mottager ett enda sådant barn i mitt namn, han mottager mig. Matt. 10,42.

6 Men hvilken som förför en enda af dessa små, som tro på mig, honom är det bättre, att en kvarnsten hänges vid hans hals

* Enligt urskriften: *dubbeldrakm*, ett mynt, som motsvarade 1½ krona och erlades i skatt till templet af hvar mansperson öfver 20 år.

** Det i urskriften förekommande ordet *stater* betecknar ett värde af 2⅔ kronor.

Digitized by Google

och han sänkes ned i hafvets djup. Mark. 9,42. Luk. 17,1 f.

7 Ve världen för förförelsernas skull! Ty förförelserna måste komma; dock ve den människa, genom hvilken förförelsen kommer! 1 Kor. 11,19.

8 Men om din hand eller din fot är dig till förförelse, så hugg honom af och kasta honom från dig. Det är dig bättre att ingå i lifvet lytt eller halt än att hafva två händer eller två fötter och kastas i den eviga elden.
Matt. 5,30. Mark. 9,43 f. Kol. 3,5.

9 Och om ditt öga är dig till förförelse, så rif det ut och kasta det från dig. Det är dig bättre att ingå i lifvet enögd än att hafva två ögon och kastas till eldens helvete.

10 Sen till, att I icke förakten någon enda af dessa små; ty jag säger eder, att deras änglar i himmeln se alltid min Faders ansikte, som är i himmeln.
Ps. 34,8.

11 Ty Människosonen har kommit för att frälsa det förtappade.
Luk. 19,10.

12 Hvad synes eder? Om en man har hundra får, och ett af dem farit vilse, öfvergifver han icke de nio och nittio på bergen och går bort och söker efter det som far vilse? Luk. 15,4 f.

13 Och händer det så, att han finner det, sannerligen säger jag eder: Han gläds mer öfver detta än öfver de nio och nittio, som icke foro vilse.

14 Så är ock icke eder himmelske Faders vilja, att en enda af dessa små skall förtappas.

15 Men om din broder syndar mot dig, så gå och tillrättavisa honom mellan dig och honom allena. Om han hör dig, så har du vunnit din broder. 3 Mos. 19,17. Luk. 17,3. Gal. 6,1. Jak. 5,19 f.

16 Men om han icke hör dig, så tag med dig ännu en eller två, på det att hvar sak må bestämmas efter två eller tre vittnens utsago. 5 Mos. 19,15. Joh. 8,17. 2 Kor. 13,1. Ebr. 10,28.

17 Men hör han dem icke, så säg det till församlingen. Hör han icke heller församlingen, så vare han för dig såsom hedningen och publikanen. Rom. 16,17. 1 Kor. 5,9. 2 Tess. 3,14. 2 Joh. v. 10.

18 Sannerligen säger jag eder: Allt hvad I binden på jorden, det skall vara bundet i himmeln, och allt hvad I lösen på jorden, det skall vara löst i himmeln. Matt. 16,19. Joh. 20,23.

19 Åter säger jag eder, att om två af eder komma öfverens på jorden, hvilken sak det vara må, som de bedja om, skall den beskäras dem af min Fader, som är i himmeln.
Matt. 21,22. 1 Joh. 3,22. 5,14. Jak. 4,3.

20 Ty hvarest två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag midt ibland dem.

21 Då gick Petrus fram och sade till honom: Herre, huru ofta skall min broder synda mot mig och jag förlåta honom det? Månne ända till sju gånger?
Luk. 17,4.

22 Då sade Jesus till honom: Jag säger dig: Icke ända till sju gånger utan ända till sjuttio gånger sju.

Digitized by Google

28 Fördenskull är himmelriket
likt en konung, som ville hålla
räkenskap med sina tjänare.

24 Och när han begynte räkna,
fördes fram till honom en, som
var skyldig honom tio tusen
pund*.

25 Men då han icke kunde
betala, befallde husbonden, att
han och hans hustru och barn
och allt hvad han ägde skulle
säljas och skulden betalas.

26 Då föll tjänaren ned och
bad honom och sade: Herre,
haf tålamod med mig, så skall
jag betala dig allt.

27 Och husbonden förbarmade
sig öfver tjänaren och lät honom
gå och efterskänkte honom hvad
han var skyldig.

28 Men när denne tjänaren gick
ut, fann han en af sina med-
tjänare, som var skyldig honom
hundra penningar**, och han tog
fast honom och fattade honom
vid strupen och sade: Betala
mig, hvad du är skyldig.

29 Då föll hans medtjänare till
hans fötter och bad honom och
sade: Haf tålamod med mig,
så skall jag betala dig allt.

30 Men han ville icke utan
gick bort och kastade honom i
fängelse, till dess han betalade
skulden.

31 Då nu hans medtjänare sågo
det som skedde, blefvo de stor-
ligen bedröfvade och gingo och
berättade för sin husbonde allt
det, som hade händt.

32 Då kallade husbonden ho-
nom till sig och sade till ho-
nom: Du onde tjänare! Allt det
du var skyldig efterskänkte jag
dig, emedan du bad mig.

33 Skulle icke äfven du hafva
förbarmat dig öfver din med-
tjänare, såsom jag förbarmade
mig öfver dig?

34 Och hans husbonde blef vred
och antvardade honom åt böd-
larne, till dess han betalade allt,
det han var honom skyldig.

35 Så skall ock min himmelske
Fader göra eder, om I icke af
hjärtat förlåten, hvar och en sin
broder det de bryta.

Matt. 6,14. Mark. 11,26.

19 Kapitlet.

Jesus lärer om äktenskapet, välsignar barnen, undervisar den rike ynglingen om lifvets väg och lärjungarne om den sanna förtjänstens lön.

Vers. 27—30 Högm. 1 årg. Sönd. Septuagesima.

Och det begaf sig, att när Jesus
hade lyktat detta tal, bröt han
upp från Galiléen och gick på
andra sidan Jordan till Judéens
gränser. Mark. 10,1 f.

2 Och mycket folk följde ho-
nom, och han botade dem där.

3 Och fariséerna gingo fram till
honom, frestande honom, och
sade: Är det lofligt för en man
att skilja sin hustru från sig för
hvilken orsak som helst?

4 Men han svarade och sade
till dem: Hafven I icke läst,
att den, som skapade från be-
gynnelsen, skapade dem man
och kvinna 1 Mos. 1,27. 5,2.

* Det i urskriften begagnade ordet *talent* betecknar sannolikt ett värde af omkring 4,000 kronor.

** I urskriften: *denarer*. En denar motsvarar 67 öre.

Digitized by Google

5 och sade: »Fördenskull skall en man öfvergifva sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de tu skola varda ett kött?»
1 Mos. 2,24. 1 Kor. 6,16. 7,10 f. Ef. 5,31.

6 Så äro de icke mer tu utan ett kött. Hvad således Gud har sammanfogat må människan icke åtskilja.

7 Då sade de till honom: Hvarför bjöd då Moses, att man skulle gifva skiljebref och skilja henne från sig?
5 Mos. 24,1. Matt. 5,31 f.

8 Han sade till dem: För edert hjärtas hårdhets skull tillstadde Moses eder att skilja edra hustrur från eder, men från begynnelsen var det icke så.

9 Men jag säger eder: Hvilken som skiljer sin hustru från sig utom för hors skull och gifter sig med en annan han gör hor, och den som tager en frånskild till hustru, han gör hor.
Luk. 16,18. 1 Kor. 7,10 f.

10 Lärjungarne sade till honom: Förhåller sig mannens sak med hustrun så, då är det icke godt att gifta sig.

11 Men han sade till dem: Icke alla fatta detta ord, utan de, åt hvilka det blifvit gifvet.
1 Kor. 7,7 f.

12 Ty det finnes snöpingar, som äro så födda från moderlifvet, och det finnes snöpingar, som af människor blifvit snöpta, och det finnes snöpingar, som hafva snöpt sig själfva för himmelrikets skull. Den som kan fatta det, han fatte det.

13 Då framburos barn till honom, att han skulle lägga händerna på dem och bedja, men lärjungarne näpste dem.
Mark. 10,13 f. Luk. 18,15 f.

14 Men Jesus sade: Låten barnen vara och förmenen dem icke att komma till mig; ty sådana hörer himmelriket till.
Matt. 18,3.

15 Och när han hade lagt händerna på dem, gick han därifrån.

16 Och se, en gick fram och sade till honom: Gode Mästare, hvad godt skall jag göra, att jag må få evigt lif?
Mark. 10,17 f. Luk. 18,18 f.

17 Då sade han till honom: Hvarför kallar du mig god? Ingen är god utan Gud allena. Men vill du ingå i lifvet, så håll budorden.

18 Hvilka? sade han. Och Jesus sade: »Du skall icke dräpa, du skall icke göra hor, du skall icke stjäla, du skall icke bära falskt vittnesbörd;
2 Mos. 20,13 f. 5 Mos. 5,17 f.

19 hedra din fader och din moder» och »Du skall älska din nästa såsom dig själf».
Matt. 15,4. Ef. 6,2. 3 Mos. 19,18. Matt. 22,39. Rom. 13,9. Gal. 5,14. Jak. 2,8.

20 Då sade den unge mannen till honom: Allt detta har jag hållit från min ungdom. Hvad fattas mig ännu?

21 Jesus sade till honom: Om du vill vara fullkomlig, så gå bort och sälj det du har och gif åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmeln, och kom och följ mig.
Matt. 6,19 f. Luk. 12,33.

22 Men när den unge mannen hörde detta, gick han bedröfvad

Digitized by Google

bort, ty han hade många ägodelar.

23 Och Jesus sade till sina lärjungar: Sannerligen säger jag eder: För en rik är svårt att ingå i himmelriket. 1 Tim. 6,9 f.

24 Och åter säger jag eder: Det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer in i Guds rike.

25 När lärjungarne hörde detta, blefvo de mycket häpna och sade: Hvem kan då varda frälst?

26 Men Jesus såg på dem och sade till dem: För människor är detta omöjligt, men för Gud är allt möjligt.
Jer. 32,17. Sak. 8,6. Luk. 1,37.

27 Då svarade Petrus och sade till honom: Se, vi hafva öfvergifvit allt och följt dig; hvad skola vi då få?
Mark. 10,28 f. Luk. 18,28 f.

28 Men Jesus sade till dem: Sannerligen säger jag eder, att I, som hafven efterföljt mig, skolen i den nya födelsen, när Människosonen skall sitta på sin härlighets tron, sitta äfven I på tolf troner och döma Israels tolf släkter. Luk. 22,29 f.

29 Och hvar och en som har öfvergifvit hus eller bröder eller systrar eller fader eller moder eller hustru eller barn eller åkrar för mitt namns skull, han skall få hundrafaldt och ärfva evigt lif.
5 Mos. 33,9. Job 42,12.

30 Men många de första skola vara de sista och de sista de första. Matt. 20,16. Mark. 10,31.

20 Kapitlet.

Liknelsen om arbetarne i vingården. Jesus förkunnar sitt lidande, tillrättavisar Sebedei söner och gifver två blinda deras syn.

Vers. 1—16 Ev. S. Septuagesima.

Ty himmelriket är likt en husbonde, som gick ut bittida om morgonen för att leja sig arbetare för sin vingård.

2 Och när han hade kommit öfverens med arbetarne om en penning* för dagen, sände han dem till sin vingård.

3 Och när han gick ut vid tredje timmen**, såg han andra stående fåfänga på torget

4 och sade till dem: Gån ock I uti vingården, och hvad skäligt är skall jag gifva eder.

5 Och de gingo. Och när han åter gick ut vid sjette och vid nionde timmen, gjorde han sammalunda.

6 Och när han gick ut vid elfte timmen, fann han några andra stående fåfänga, och han sade till dem: Hvarför stån I här hela dagen fåfänga?

7 De sade till honom: Emedan ingen har lejt oss. Då sade han till dem: Gån ock I uti vingården, och hvad skäligt är skolen I få.

8 Och när det hade blifvit afton, sade vingårdsherren till sin förvaltare: Kalla fram arbetarne och gif dem deras lön, begynnande med de sista intill de första.

9 Och de, som hade kommit vid elfte timmen, gingo fram och fingo hvar och en sin penning.

* I urskriften: *denar*. Se sid. 38.

** D. ä. kl. 9 på morgonen. Dagen börjar efter judarnes beräkning kl. 6 på morgonen.

Digitized by Google

10 Men när de första kommo, menade de, att de skulle få mer, och fingo äfven de hvar sin penning.

11 Men när de hade fått den, knorrade de mot husbonden

12 och sade: Dessa sista hafva arbetat en enda timme, och du har gjort dem lika med oss, som hafva burit dagens tunga och hetta.

13 Då svarade han en af dem och sade: Min vän, jag gör dig ingen orätt; kom du icke öfverens med mig om en penning?

14 Tag det, som är ditt, och gå. Men jag vill gifva åt denne siste lika mycket som åt dig.

15 Eller må jag icke göra hvad jag vill i det som är mitt, eller ser du med ondt öga, att jag är god?

16 Alltså skola de sista vara de första, och de första de sista; ty många äro kallade men få utvalda. Matt. 19,30. Mark. 10,31. Luk. 13,30. Matt. 22,14.

17 Och när Jesus gick upp till Jerusalem, tog han de tolf lärjungarne afsides till sig på vägen och sade till dem: Matt. 16,21. Mark. 10,32 f. Luk. 18,31 f.

18 Se, vi gå upp till Jerusalem, och Människosonen skall antvardas åt öfversteprästerna och de skriftlärda, och de skola döma honom till döden

19 och antvarda honom åt hedningarne till att begabbas och gisslas och korsfästas, och på tredje dagen skall han uppstå igen. Joh. 18,30 f.

20 Då trädde Sebedei söners moder fram till honom med sina söner, tillbad honom och begärde något af honom. Matt. 4,21. Mark. 10,35 f.

21 Och han sade till henne: Hvad vill du? Hon sade till honom: Säg, att dessa två mina söner skola sitta, den ene på din högra och den andre på din vänstra sida i ditt rike.

22 Men Jesus svarade och sade: I veten icke hvad I begären. Kunnen I dricka den kalk, som jag skall dricka, eller döpas med det dop, hvarmed jag döpes? De sade till honom: Det kunna vi. Matt. 26,39. 42. Joh. 18,11. Luk. 12,50.

23 Han sade till dem: Min kalk skolen I dricka, och med det dop, hvarmed jag döpes, skolen I döpas, men att sitta på min högra och på min vänstra sida, det tillkommer icke mig att gifva, utan det skall gifvas dem, åt hvilka det är beredt af min Fader.

24 Och när de tio hörde detta, vordo de misslynta på de två bröderna.

25 Då kallade Jesus dem till sig och sade: I veten, att folkens furstar härska öfver dem, och att de stora hafva makt öfver dem. Luk. 22,25 f.

26 Men så skall det icke vara bland eder, utan hvilken som vill blifva stor bland eder, han skall vara eder tjänare,

27 och hvilken som vill blifva främst ibland eder, han vare eder dräng;

28 likasom Människosonen icke har kommit för att låta tjäna

Digitized by Google

sig utan för att tjäna och gifva sitt lif till lösen för många.
Joh. 13,14. Fil. 2,7. Ef. 1,7. 1 Tim. 2,6. Tit. 2,14. 1 Petr. 1,19, 21.

29 Och när de gingo ut från Jeriko, följde honom mycket folk.

30 Och se, två blinda sutto vid vägen, och när de hörde, att Jesus gick förbi, ropade de och sade: Herre, Davids son, förbarma dig öfver oss!
Mark. 10,46 f. Luk. 18,35 f.

31 Och folket näpste dem, att de skulle tiga. Då ropade de ännu högre och sade: Herre, Davids son, förbarma dig öfver oss!

32 Och Jesus stannade och kallade dem till sig och sade: Hvad viljen I att jag skall göra eder?

33 De sade till honom: Herre, att våra ögon må öppnas.

34 Då varkunnade sig Jesus öfver dem och rörde vid deras ögon, och strax återfingo deras ögon sin syn, och de följde honom.

21 Kapitlet.

Jesus rider in i Jerusalem, renar templet, förbannar fikonträdet, tillspörjes om sin makt och bestraffar i liknelser öfversteprästerna och fariséerna.

Vers. 1—9 Ev. 1 S. i Adventet,
vers. 18—22 Högm. 1 årg. 4 S. eft. Trettond.,
vers. 28—31 Högm. 1 årg. 11 S. eft. Trefald.,
vers. 33—46 Högm. 2 årg. 20 S. eft. Trefald.

Och när de nalkades Jerusalem och kommo till Betfage vid Oljeberget, då sände Jesus två lärjungar,
Mark. 11,1 f. Luk. 19,29 f. Joh. 12,12 f.

2 sägande till dem: Gån in i byn, som ligger midt framför eder, och strax skolen I finna en åsninna bunden och en fåle med henne. Lösen dem och fören dem till mig.

3 Och om någon säger något åt eder, så skolen I säga: Herren behöfver dem; och strax skall han släppa dem.

4 Men allt detta skedde, på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeten, som sade:

5 »Sägen till dottern Sion: Se, din konung kommer till dig, saktmodig och ridande på en åsna, på en arbetsåsninnas fåle!»
Es. 62,11. Sak. 9,9.

6 Och lärjungarne gingo bort och gjorde såsom Jesus hade befalt dem;

7 och de förde åsninnan och fålen till honom och lade sina kläder på dem, och han satte sig däruppå.

8 Men de flesta bland folket bredde sina kläder på vägen, och andra skuro kvistar af träden och strödde på vägen.

9 Och folket, både de som gingo före honom och de som följde efter, ropade och sade: Hosianna Davids son!* Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn! Hosianna i höjden.
Ps. 118,25 f. Matt. 23,39. Luk. 19,38.

10 Och när han kom in i Jerusalem, kom hela staden i rörelse och sade: Hvem är denne?

11 Men folket sade: Denne är Jesus, profeten från Nasaret i Galiléen. Matt. 2,23.

12 Och Jesus gick in i Guds

* D. ä. Hjälp, eller gif seger åt Davids son! Se Ps. 118,25, 26.

Digitized by Google

tempel och utdref alla dem, som sålde och köpte i templet, och stötte omkull växlarenas bord och dufvomånglarnes säten 5 Mos. 14,25. Mark. 11,15 f. Luk. 19,45 f. Joh. 2,14 f.

13 och sade till dem: Det är skrifvet: »Mitt hus skall kallas ett bönehus»; men I gören det till en röfvarkula. Es. 56,7. Jer. 7,11.

14 Och till honom kommo blinda och halta i templet, och han botade dem.

15 Men när öfversteprästerna och de skriftlärda sågo de under, som han gjorde, och barnen, som ropade i templet, sägande: Hosianna Davids son, blefvo de misslynta

16 och sade till honom: Hör du hvad dessa säga? Men Jesus sade till dem: Ja, hafven I aldrig läst: »Af barns och spenabarns mun har du beredt dig lof?» Ps. 8,3.

17 Och han öfvergaf dem och gick ut ur staden till Betania och tog härberge där.

18 Och när han på morgonen återvände till staden, blef han hungrig. Mark. 11,12 f. 20 f.

19 Och han fick se ett fikonträd vid vägen och gick till det och fann intet annat än löf därpå och sade till det: Aldrig mer varde frukt af dig. Och strax förtorkades fikonträdet.

20 Och när lärjungarne sågo det, förundrade de sig och sade: Huru har fikonträdet så i hast blifvit förtorkadt?

21 Men Jesus svarade och sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Om I hafven tro och icke tviflen, så skolen I icke allenast göra sådant som skedde med fikonträdet, utan till och med om I sägen till detta berg: Häf dig upp och kasta dig i hafvet, så skall det ske. Matt. 17,20. Luk. 17,6.

22 Och allt det I bedjen i bönen, troende, det skolen I få. Matt. 7,7 f. 18,19. Luk. 11,9. Joh. 15,7. 1 Joh. 3,22. Jak. 1,6 f.

23 Och när han hade kommit in i templet, gingo öfversteprästerna och folkets äldsta till honom, där han lärde, och sade: Af hvilken makt gör du detta, och hvem har gifvit dig denna makt? Mark. 11,27 f. Luk. 20,1 f. Ap. G. 4,7. 7,27.

24 Men Jesus svarade och sade till dem: Äfven jag skall spörja eder ett ord, och om I sägen mig det, så skall jag ock säga eder, af hvilken makt jag gör detta.

25 Hvarifrån var Johannes' döpelse? Från himmeln eller från människor? Då öfverlade de för sig själfva och sade: Om vi säga från himmeln, så skall han säga till oss: Hvarför trodden I honom då icke?

26 Men om vi säga från människor, så rädas vi för folket, ty alla hålla Johannes för en profet. Matt. 14,5. Mark. 6,20.

27 Och de svarade Jesus och sade: Vi veta det icke. Då sade ock han till dem: Icke heller säger jag eder, af hvilken makt jag gör detta.

28 Men hvad synes eder? En man hade två söner, och han gick till den förste och sade:

Digitized by Google

Min son, gå i dag och arbeta i min vingård.

29 Men han svarade och sade: Jag vill icke. Sedan ångrade han sig och gick.

30 Och han gick till den andre och sade sammalunda. Då svarade han och sade: Ja, herre! och gick icke.

31 Hvilken af de två gjorde det fadern ville? De sade till honom: Den förste. Jesus sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Publikanerna och skökorna ingå i Guds rike förrän I.

Luk. 7,29 f.

32 Ty Johannes kom till eder på rättfärdighetens väg, och I trodden honom icke; men publikanerna och skökorna trodde honom, och ehuru I sågen det, ångraden I eder icke efteråt, så att I trodden honom. Luk. 3,11 f.

33 Hören en annan liknelse. Det var en husbonde, som planterade en vingård och satte stängsel omkring honom och gräfde en press där inne och byggde ett torn och öfverlämnade honom åt vingårdsmän och for utrikes.

Ps. 80,9. H. V. 8,11. Es. 5,1. Jer. 2,21. Mark. 12,1 f. Luk. 20,9 f.

34 Men när frukttiden nalkades, sände han sina tjänare till vingårdsmännen för att uppbära hans frukt.

35 Och vingårdsmännen grepo hans tjänare; en hudflängde de, den andre dräpte de, den tredje stenade de.

36 Åter sände han andra tjänare, flera än de första, och de gjorde med dem sammalunda.

37 Men sist sände han till dem sin son, sägande: De skola hafva försyn för min son.

38 Men när vingårdsmännen sågo sonen, sade de sinsemellan: Denne är arfvingen; kommen, låtom oss dräpa honom och behålla hans arf.

Matt. 26,3 f. 27,1. Joh. 11,53.

39 Och de togo honom och drefvo honom ut ur vingården och dräpte honom.

40 När nu vingårdens herre kommer, hvad skall han göra dessa vingårdsmän?

41 De sade till honom: Såsom illgärningsmän skall han illa förgöra dem, och vingården skall han öfverlämna åt andra vingårdsmän, som skola gifva honom frukten i dess rätta tid.

42 Jesus sade till dem: Hafven I aldrig läst i skrifterna: »Den sten, som byggningsmännen förkastade, han har blifvit en hörnsten. Af Herren har han blifvit detta och är underbar i våra ögon?» Ps. 118,22 f. Es. 8,14 f. 28,16. Ap. G. 4,11. Rom. 9,33. 1 Petr. 2,7.

43 Fördenskull säger jag eder, att Guds rike skall tagas ifrån eder och gifvas åt ett folk, som gör dess frukt.

44 Och den som faller på den stenen, han skall krossas, men den på hvilken stenen faller, honom skall han slå i stycken.

Dan. 2,34. Sak. 12,3.

45 Och när öfversteprästerna och fariséerna hörde hans liknelser, förstodo de, att han talade om dem.

46 Och de sökte att gripa honom, men de räddes för folket, ty de höllo honom för en profet.

Digitized by Google

22 Kapitlet.

Jesus framställer liknelsen om bröllopskläderna, lärer om skattepenningen, om uppståndelsen, om det stora budet i lagen och om sin härkomst såsom den utlofvade Messias.

Vers. 1—14 Ev. 20 S. eft. Trefald., vers. 15—22 Ev. 23 S. eft. Trefald., vers. 34—46 Ev. 18 S. eft. Trefald.

Och Jesus svarade och talade åter till dem i liknelser, sägande:

2 Himmelriket är likt en konung, som gjorde bröllop åt sin son Es. 25,6. Luk. 14,16 f. Upp. 19,7, 9.

3 och sände ut sina tjänare för att kalla dem, som voro bjudna till bröllopet; och de ville icke komma.

4 Åter sände han ut andra tjänare och sade: Sägen dem som äro bjudna: Se, jag har tillredt min måltid, mina oxar och min gödboskap äro slaktade, och allt är redo; kommen till bröllopet. Ords. 9,2 f.

5 Men de aktade det icke utan gingo bort, den ene till sitt jordagods, den andre till sin köpenskap.

6 Och de öfriga togo fatt på hans tjänare, misshandlade och dödade dem.

7 Men när konungen hörde det, vardt han vred och sände sina härar och förgjorde dessa dråpare och brände upp deras stad.

8 Sedan sade han till sina tjänare: Bröllopet är tillredt, men de bjudna voro icke värdiga.

9 Gån därför ut på vägskälen och kallen till bröllopet alla, som I finnen.

10 Och dessa tjänare gingo ut på vägarna och församlade alla, så många de funno, både onda och goda, och bröllopssalen blef fullsatt af bordsgäster.

11 Men då konungen gick in för att bese gästerna, såg han där en man, som icke var klädd i bröllopskläder, 2 Kor. 5,3. Ef. 4,24. Kol. 3,10, 12. Upp. 3,4 f. 16,15. 19,8.

12 och sade till honom: Min vän, huru kom du härin, då du icke har bröllopskläder? Och han förstummades.

13 Då sade konungen till tjänarne: Binden hans händer och fötter och kasten honom i mörkret utanför. Där skall gråten och tandagnisslan vara. Matt. 8,12. 13,41 f. 25,30.

14 Ty många äro kallade men få utvalda. Matt. 20,16.

15 Då gingo fariséerna bort och rådslogo, huru de skulle snärja honom med ord. Mark. 12,13 f. Luk. 20,20 f.

16 Och de sände till honom sina lärjungar med herodianerna, och de sade: Mästare, vi veta, att du är sannfärdig och lärer Guds väg rätt och sköter om ingen, ty du ser icke till människors person.

17 Säg oss därför: hvad synes dig? Är det lofligt att gifva kejsaren skatt eller icke?

18 Men Jesus, som märkte deras ondska, sade: Hvarför fresten I mig, I skrymtare?

19 Låten mig se skattepenningen. Och de räckte honom en penning*.

20 Och han sade till dem:

* I urskriften: *denar.* Se sid. 38.

Digitized by Google

Hvilkens bild och öfverskrift är detta?

21 De sade till honom: Kejsarens. Då sade han till dem: Gifven då kejsaren det kejsaren tillhörer och Gud det Gud tillhörer. Rom. 13,7.

22 Och när de hörde det, förundrade de sig och öfvergåfvo honom och gingo sin väg.

23 På den dagen kommo till honom sadducéer, som säga, att det icke gifves någon uppståndelse, och frågade honom, Mark. 12,18 f. Luk. 20,27 f.

24 sägande: Mästare! Moses har sagt: »Om någon dör barnlös, skall hans broder såsom svåger taga hans hustru till äkta och uppväcka säd åt sin broder.» 5 Mos. 25,5.

25 Nu voro hos oss sju bröder, och den förste gifte sig och dog, och emedan han icke hade någon afkomma, efterlämnade han sin hustru åt sin broder.

26 Sammalunda ock den andre och den tredje, allt intill den sjunde.

27 Men sist af alla dog ock kvinnan.

28 När nu uppståndelsen sker, hvilken af de sju skall få henne till hustru? Ty de hafva alla haft henne.

29 Då svarade Jesus och sade till dem: I faren vilse, emedan I icke förstån skrifterna ej heller Guds kraft.

30 Ty i uppståndelsen hvarken gifta de sig eller bortgiftas, utan de äro såsom Guds änglar i himmeln.

31 Men angående de dödas uppståndelse, hafven I icke läst hvad eder är sagdt af Gud, som sade:

32 »Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud?» Gud är icke dödas utan lefvandes Gud. 2 Mos. 3,6, 16. Ap. G. 7,32. Ebr. 11,16.

33 Och när folket hörde det, häpnade de öfver hans lära. Matt. 7,28.

34 Men när fariséerna hörde, att han hade stoppat munnen till på sadducéerna, församlade de sig,

35 och en af dem, som var en lagklok, frågade honom, frestande, och sade:

36 Mästare, hvilket är det yppersta budet i lagen? Mark. 12,28 f.

37 Då sade han till honom: »Du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjärta och af all din själ och af allt ditt förstånd.» 5 Mos. 6,5.

38 Detta är det yppersta och främsta budet.

39 Det andra är detta likt: »Du skall älska din nästa såsom dig själf.» 3 Mos. 19,18. Rom. 13,9. Gal. 5,14. 1 Tim. 1,5. Jak. 2,8.

40 På dessa två buden hänger hela lagen och profeterna. Matt. 7,12.

41 Och när fariséerna voro församlade, frågade Jesus dem

42 och sade: Hvad synes eder om Kristus? Hvilkens son är han? De sade till honom: Davids. Mark. 12,35 f. Luk. 20,41 f.

43 Han sade till dem: Huru kan då David i Anden kalla honom herre, sägande:

Digitized by Google

44 »Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender under dina fötter?» Ps. 110,1. Ap. G. 2,34. 1 Kor. 15,25. Ebr. 1,13. 10,13 f.

45 Om nu David kallar honom herre, huru kan han då vara hans son?

46 Och ingen kunde svara honom ett ord. Och från den dagen dristade sig ej heller någon att fråga honom något mer.

23 Kapitlet.

Jesu varop öfver de skriftlärda och Jerusalem.

Vers. 1—12 Högm. 2 årg. 11 S. eft. Trefald., vers. 34—39 Ev. Annandag Jul.

Då talade Jesus till folket och till sina lärjungar

2 och sade: På Moses' stol sitta de skriftlärda och fariséerna. Neh. 8,4.

3 Därför allt hvad de säga eder, det hållen och gören, men efter deras gärningar gören icke. Ty de säga men göra icke;

4 och de binda tunga och odrägliga bördor tillsammans och lägga dem på människornas skuldror, men de vilja icke själfva röra dem med sitt finger. Luk. 11,46. Ap. G. 15,10. Gal. 6,13.

5 Och alla sina gärningar göra de för att blifva sedda af människorna. Ty sina tänkeskrifter* göra de breda och tofsarna på sina kläder stora. Matt. 6,1 f. 5,16. 5 Mos. 6,8. 4 Mos. 15,38. 5 Mos. 22,12.

6 De älska högsätet vid gästabuden och främsta platserna i synagogorna Mark. 12,38 f. Luk. 20,46.

7 och hälsningarna på torgen och att af människorna kallas Rabbi, Rabbi.

8 Men I skolen icke låta kalla eder Rabbi, ty en är eder mästare, men I ären alla bröder. Jak. 3,1.

9 Och I skolen icke kalla någon på jorden eder fader, ty en är eder Fader, han som är i himmeln.

10 Och I skolen icke låta kalla eder mästare, ty en är eder mästare, Kristus.

11 Och den som är ypperst ibland eder, han skall vara eder tjänare. Matt. 20,26 f.

12 Och den som upphöjer sig, han skall varda förnedrad, och den som förnedrar sig, han skall varda upphöjd. Job 22,29. Ords. 29,23. Luk. 14,11. 18,14. 1 Petr. 5,5.

13 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I tillsluten himmelriket för människorna! Ty I gån icke in, och dem, som äro på vägen dit in, tillstädjen I icke att ingå. Luk. 11,52.

14 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I uppäten änkornas hus, medan I såsom en förevändning hållen långa böner! Fördenskull skolen I få hårdare dom. Mark. 12,40. Luk. 20,47.

15 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I faren omkring öfver vatten och land för att göra en proselyt, och när han har blifvit det, gören I honom till ett helvetets barn, dubbelt mer än I ären!

16 Ve eder, blinda ledare, I som sägen: Hvilken som svär

* Remsor, som lindades om pannan och vänstra handlofven och voro fullskrifna med vissa språk ur Moses' böcker, t. ex. 2 Mos. 13,6. 5 Mos. 6,8.

Digitized by Google

vid templet, det är intet, men hvilken som svär vid guldet i templet, han är bunden däraf!
Matt. 15,14. 5,33.

17 I dåraktiga och blinda, hvilket är då för mer, guldet eller templet, som har helgat guldet?

18 Och: Hvilken som svär vid altaret, det är intet, men hvilken som svär vid offret, som ligger däruppå, han är bunden däraf!

19 I dåraktiga och blinda, hvilket är då för mer, offret eller altaret, som helgar offret?
2 Mos 29,37.

20 Därför, den som svär vid altaret, han svär vid detta och vid allt som ligger däruppå.

21 Och den som svär vid templet, han svär vid detta och vid den som bor däruti.
1 Kon 8,13 2 Krön. 6,2.

22 Och den som svär vid himmeln, han svär vid Guds tron och vid den som sitter däruppå.

23 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I gifven tionde af mynta och dill och kummin, men hafven låtit fara det som är viktigare i lagen, nämligen domen och barmhärtigheten och tron! Detta borde man göra och det andra icke låta 4 Mos. 18,21 Mik 6,8 Luk. 11,42

24 I blinda ledare, som silen myggan och sväljen kamelen!

25 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I gören bägaren och fatet rena utantill, under det att de innantill äro fulla af rof och omåttlighet!
Matt. 15,20. Mark. 7,4. Luk. 11,39. Tit. 1,15.

26 Du blinde farisé, gör först rent det inre af bägaren och fatet, att ock det yttre af dem må varda rent.

27 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I ären lika hvitmenade grafvar, som utantill synas sköna men innantill äro fulla af dödas ben och all orenlighet! Luk. 11,44.

28 Så synens ock I utvärtes för människorna rättfärdiga, men invärtes ären I fulla af skrymteri och orättfärdighet.

29 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I uppbyggen profeternas grafvar och pryden de rättfärdigas grifter
Luk. 11,47.

30 och sägen: Om vi hade lefvat i våra fäders dagar, skulle vi icke hafva varit delaktiga med dem i profeternas blod!

31 Så vittnen I då om eder själfva, att I ären söner af dem, som dräpte profeterna.

32 Uppfyllen ock I edra fäders mått.

33 I ormar, I huggormars afföda, huru skolen I undfly helvetets dom? Matt. 3,7. 12,34.

34 Se, fördenskull sänder jag till eder profeter och visa och skriftlärda. Somliga af dem skolen I dräpa och korsfästa, och somliga af dem skolen I gissla i edra synagogor och förfölja från den ena staden till den andra, Luk. 11,49 f.
Ap. G. 5,40. 22,19. 2 Kor. 11,24. Ebr. 11,36.

35 på det att öfver eder skall komma allt rättfärdigt blod, som är utgjutet på jorden, från den rättfärdige Abels blod intill Sakarias', Barakias' sons, blod, hvil-

Digitized by Google

ken I dräpten mellan templet och altaret. 1 Mos. 4,8. 2 Krön. 24,21 f.

36 Sannerligen säger jag eder: Allt detta skall komma öfver detta släkte.

37 Jerusalem, Jerusalem, du som dräper profeterna och stenar dem, som äro sända till dig, huru ofta har jag ej velat församla dina barn, likasom hönan församlar sina kycklingar under sina vingar, och I hafven icke velat!

Es. 31,5. 66,2. Jer. 7,13. Luk. 13,34 f.

38 Se, edert hus skall lämnas eder öde. Es. 1,7. Mik. 3,12.

39 Ty jag säger eder: Härefter skolen I icke se mig, förrän I skolen säga: Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn!

Ps. 118,26. Matt. 21,9.

24 Kapitlet.

Jesus lärer om Jerusalems förstöring och om sin tillkommelse.

Vers. 1—14 Högm. 1 årg. 25 S. eft. Trefald., vers. 15—28 Ev. och 35—44 Högm. 2 årg. samma S.

Och Jesus kom ut och gick från templet, och hans lärjungar gingo till honom för att visa honom templets byggnader.

Mark. 13,1 f. Luk. 21,5 f.

2 Och han svarade och sade till dem: Sen I icke allt detta? Sannerligen säger jag eder: Här skall icke lämnas sten på sten, som icke skall nedbrytas.

1 Kon 9,7 f. Mik. 3,12.

3 Och när han satt på Oljeberget, gingo hans lärjungar afsides till honom och sade: Säg oss, när skall detta ske, och hvad skall vara tecknet för din tillkommelse och världens ände?

4 Och Jesus svarade och sade till dem: Sen till, att ingen vilseleder eder;

Ef. 5,6. Kol. 2,8. 2 Tess. 2,3.

5 ty många skola komma i mitt namn och säga: Jag är Kristus, och de skola vilseleda många.

6 Och I skolen få höra krig och rykten om krig; sen till, att I icke blifven förfärade; ty allt måste ske, men ännu är icke änden.

7 Ty folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det skall vara hungersnöd och farsoter och jordbäfningar på den ena orten efter den andra.

8 Men allt detta är begynnelsen till födslosmärtor.

9 Då skola de antvarda eder till lidande och dräpa eder, och I skolen vara hatade af alla folk för mitt namns skull.

Matt. 10,17. Joh 15,19 f. 16,2 f.

10 Och då skola många taga anstöt och förråda hvarandra och hata hvarandra,

11 och många falska profeter skola uppkomma och vilseleda många.

12 Och emedan laglösheten får öfverhand, skall kärleken kallna hos de flesta.

13 Men den som håller ut intill änden, han skall varda frälst.

14 Och detta evangelium om riket skall varda predikadt i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk, och då skall änden komma.

15 När I nu fån se förödelsens styggelse, om hvilken är taladt af profeten Daniel, stå på heligt

Digitized by Google

rum — den som läser det, han gifve akt därpå! —
Dan. 9,27. 12,11. Luk. 17,31.

16 då flykte de som äro i Judéen upp till bergen,

17 och den som är på taket stige icke ned för att hämta något ur sitt hus,

18 och den som är ute på marken vände icke tillbaka för att hämta sin mantel.

19 Men ve dem, som äro hafvande, och dem, som gifva di i de dagarna!

20 Men bedjen, att eder flykt icke sker om vintern eller på sabbaten;

21 ty då skall varda en stor vedermöda, sådan som icke har varit från världens begynnelse intill nu, icke heller någonsin skall varda.

22 Och om de dagarna icke hade blifvit förkortade, så skulle intet kött hafva blifvit frälst, men för de utvaldas skull skola de dagarna blifva förkortade.

23 Om någon då säger till eder: Se, här är Kristus, eller där, så tron det icke.
Luk. 17,23. 21,8.

24 Ty falska Krister och falska profeter skola uppstå och göra stora tecken och under, så att de, om möjligt, skola vilseleda äfven de utvalda. 2 Tess. 2,11.

25 Se, jag har förutsagt eder det.

26 Därför, om de säga till eder: se, han är i öknen, så gån icke ut; se, han är i kamrarna, så tron det icke.

27 Ty såsom ljungelden går ut från öster och synes ända till väster, så skall Människosonens tillkommelse vara. Luk. 17,24.

28 Hvarhelst åteln är, dit skola örnarna församla sig.
Job 39,33. Luk. 17,37.

29 Men strax efter de dagarnas nöd skall solen förmörkas och månen icke gifva sitt sken, och stjärnorna skola falla ifrån himmeln, och himlarnas krafter skola bäfva. Es. 13,10. Hes. 32,7. Joel 2,10, 31. 3,15 f. Mark. 13,24 f. Luk. 21,25 f. Ap. G. 2,20. Upp. 6,12.

30 Och då skall Människosonens tecken visa sig på himmeln, och då skola alla jordens folk jämra sig, och de skola se Människosonen komma på himmelns skyar med stor makt och härlighet. Dan. 7,10, 13. Matt. 25,31. Ap. G. 1,11. 1 Tess. 4,16. Upp. 1,7.

31 Och han skall utsända sina änglar med starkt ljudande basun, och de skola församla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himmelns ena ände till den andra.
Matt. 13,41. 1 Kor. 15,52. 1 Tess. 4,16.

32 Men af fikonträdet lären en liknelse. När dess kvist redan har blifvit mjuk och löfven hafva spruckit ut, då veten I, att sommaren är nära.
Mark. 13,28 f. Luk. 21,29 f.

33 Likaså äfven I, när I sen allt detta, så veten, att det är nära för dörren.

34 Sannerligen säger jag eder: Detta släkte skall icke förgås, förrän allt detta har skett.

35 Himmeln och jorden skola förgås, men mina ord skola icke förgås. Ps. 102,27. Es. 40,8. Ebr. 1,11.

36 Men om den dagen och stunden vet ingen, icke ens

Digitized by Google

änglarne i himmeln, utan Fadern allena. Ap. G. 1,7.

37 Och såsom Noas dagar voro, så skall Människosonens tillkommelse vara.
Luk. 17,26 f. 1 Petr. 3,20.

38 Ty likasom i dagarna före floden de åto och drucko, gifte sig och bortgifte intill den dagen, då Noa gick in i arken,
1 Mos. 6,2. 7,7.

39 och de visste intet af, förrän floden kom och tog bort dem alla; så skall ock Människosonens tillkommelse vara.

40 Då skola två vara ute på marken; en upptages och en lämnas kvar. Luk. 17,34 f.

41 Två kvinnor mala på kvarnen; en upptages och en lämnas kvar.

42 Waken fördenskull; ty I veten icke, hvilken stund eder Herre kommer.
Matt. 25,13. Mark. 13,33, 35.

43 Men det skolen I veta, att om husbonden hade vetat, hvilken nattväkt tjufven skulle komma, skulle han för visso hafva vakat och icke tillåtit, att man bröt sig in i hans hus.
Luk. 12,39. 1 Tess. 5,2. 2 Petr. 3,10. Upp. 3,3.

44 Fördenskull varen ock I redo; ty den stund I icke menen kommer Människosonen.

45 Hvilken är nu den trogne och kloke tjänaren, hvilken hans herre har satt öfver sitt husfolk för att gifva dem deras mat i rätt tid? Luk. 12,42 f. 1 Kor. 4,2.

46 Salig den tjänaren, hvilken hans herre finner så görande, när han kommer!

47 Sannerligen säger jag eder: Han skall sätta honom öfver alla sina ägodelar.
Matt. 25,21, 23. Luk. 22,29 f.

48 Men om den onde tjänaren säger i sitt hjärta: min herre dröjer,

49 och han begynner slå sina medtjänare och äter och dricker med de druckna,

50 så skall den tjänarens herre komma den dag han icke väntar och den stund han icke vet

51 och hugga honom i stycken och gifva honom hans lott ibland skrymtarne. Där skall gråten och tandagnisslan vara.
Matt. 8,12. 13,42. 25,30.

25 Kapitlet.

Jesus framställer liknelser om de tio jungfrurna och om de betrodda punden och lärer om den yttersta domen.
Vers. 1—13 Ev. 27 S. eft. Trefald., vers. 14—30 Högm. 2 årg. samma S., vers. 31—46 Ev. 26 S. eft. Trefald.

Då skall himmelriket varda likt tio jungfrur, som togo sina lampor och gingo ut att möta brudgummen.

2 Men fem af dem voro visa och fem fåvitska.

3 De fåvitska togo sina lampor och togo ingen olja med sig;

4 men de visa togo olja i sina käril tillika med sina lampor.

5 Då nu brudgummen dröjde, blefvo de alla sömniga och somnade.

6 Men vid midnattstid vardt ett anskri: Se, brudgummen! Gån ut att möta honom.

7 Då stodo alla dessa jungfrur upp och tillredde sina lampor.

8 Och de fåvitska sade till de visa: Gifven oss af eder olja; ty våra lampor slockna.

Digitized by Google

9 Men de visa svarade och sade: Nej, det torde då icke räcka till för oss och eder. Gån hellre till dem, som sälja, och köpen åt eder själfva.

10 Men under det de gingo bort för att köpa, kom brudgummen, och de, som voro redo, gingo in med honom till bröllopet, och dörren tillstängdes.

11 Sedan kommo ock de andra jungfrurna och sade: Herre, Herre, låt upp för oss!

Luk. 13,25 f.

12 Men han svarade och sade: Sannerligen säger jag eder: Jag känner eder icke. Matt. 7,23.

13 Vaken fördenskull; ty I veten icke dagen, ej heller stunden.

Matt. 24,42, 44. Mark. 13,33, 35. Luk. 21,35. 1 Kor. 16,13. 1 Petr. 5,8. Upp. 16,15.

14 Ty det skall ske, likasom när en man, som for utrikes, kallade sina tjänare och öfverlämnade åt dem sina ägodelar

Luk. 19,12 f.

15 och gaf åt en fem pund*, åt en annan två och åt den tredje ett, åt hvar och en efter hans förmåga, och reste strax utrikes.

16 Den, som hade fått de fem punden, for och handlade med dem och förvärfvade andra fem pund.

17 Äfven den, som hade fått de två, vann likaledes ock andra två;

18 men den, som hade fått det ena, gick bort och gjorde en grop i jorden och gömde sin herres penningar.

19 Men en lång tid därefter kom dessa tjänares herre och höll räkenskap med dem.

20 Då kom den fram, som hade fått de fem punden, och bar fram fem andra pund och sade: Herre, du öfverlämnade åt mig fem pund; se, fem andra pund har jag vunnit med dem.

21 Då sade hans herre till honom: Väl, du gode och trogne tjänare; i ringa ting har du varit trogen; jag skall sätta dig öfver mycket: gå in i din herres glädje. Matt. 24,47. Luk. 22,29 f.

22 Då kom ock den fram, som hade fått de två punden, och sade: Herre, du öfverlämnade åt mig två pund; se, två andra pund har jag vunnit med dem.

23 Då sade hans herre till honom: Väl, du gode och trogne tjänare; i ringa ting har du varit trogen; jag skall sätta dig öfver mycket: gå in i din herres glädje.

24 Och äfven den, som hade fått det ena pundet, kom fram och sade: Herre, jag visste om dig, att du är en sträng man, som skördar, där du icke sått, och upphämtar, där du icke utstrött;

25 och jag var rädd och gick bort och gömde ditt pund i jorden. Se, här har du det dig tillhörer.

26 Och hans herre svarade och sade till honom: Du onde och late tjänare, visste du, att jag skördar, där jag icke sått, och upphämtar, där jag icke utstrött?

27 Du borde då hafva satt in mina penningar hos växlarena, så att, när jag kommit hem, jag hade fått mitt igen med ränta.

* Se 18,24.

Digitized by Google

28 Tagen därför från honom pundet och gifven det åt den, som har de tio punden.

29 Ty åt hvar och en, som har, skall varda gifvet, och han skall hafva öfver nog, men den som icke har, från honom skall tagas äfven det han har.

Matt. 13,12. Mark. 4,25. Luk. 8,18.

30 Och kasten den onyttige tjänaren ut i mörkret utanför. Där skall gråten och tandagnisslan vara.

Matt. 8,12. 22,13. 24,51.

31 Men när Människosonen kommer i sin härlighet och alla heliga änglar med honom, då skall han sitta på sin härlighets tron,

Sak. 14,5. Matt. 16,27. 1 Tess. 4,16. 2 Tess. 1,7. Jud. Ep. v. 14.

32 och inför honom skola församlas alla folk, och han skall skilja dem från hvarandra, såsom herden skiljer fåren ifrån getterna.

Rom. 14,10. 2 Kor. 5,10. Hes. 34,17, 20.

33 Och fåren skall han ställa på sin högra sida och getterna på den vänstra.

34 Då skall Konungen säga till dem, som äro på hans högra sida: Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike, som eder är tillredt från världens grundläggning.

35 Ty jag var hungrig, och I gåfven mig att äta; jag var törstig, och I gåfven mig att dricka; jag var främling, och I härbergeraden mig;

Es. 58,7. Hes. 18,7.

36 naken, och I klädden mig; jag var sjuk, och I besökten mig; jag var i fängelse, och I kommen till mig.

Jak. 1,27.

37 Då skola de rättfärdiga svara honom och säga: Herre, när sågo vi dig hungrig och gåfvo dig mat, eller törstig och gåfvo dig att dricka?

38 Och när sågo vi dig såsom främling och härbergerade dig, eller naken och klädde dig?

39 Och när sågo vi dig sjuk eller i fängelse och kommo till dig?

40 Och Konungen skall svara och säga till dem: Sannerligen säger jag eder: Så vidt I hafven gjort det mot en enda af dessa mina minsta bröder, hafven I gjort det mot mig.

Ords. 19,17. Ebr. 6,10.

41 Då skall han ock säga till dem på vänstra sidan: Gån bort ifrån mig, I förbannade, till den eviga elden, som är tillredd åt djäfvulen och hans änglar.

Ps. 6,9. Matt. 7,23. Luk. 13,27.

42 Ty jag var hungrig, och I gåfven mig icke att äta; jag var törstig, och I gåfven mig icke att dricka;

43 jag var främling, och I härbergeraden mig icke; naken, och I klädden mig icke; sjuk och i fängelse, och I besökten mig icke.

44 Då skola ock de svara och säga: Herre, när sågo vi dig hungrig eller törstig eller såsom främling eller naken eller sjuk eller i fängelse och tjänade dig icke?

45 Då skall han svara dem och säga: Sannerligen säger jag eder: Så vidt I icke hafven gjort det mot en enda af dessa minsta, hafven I icke heller gjort det mot mig.

Digitized by Google

46 Och dessa skola gå bort till evigt straff men de rättfärdiga till evigt lif. Dan. 12,2. Joh. 5,29.

26 Kapitlet.

Jesus begjutes med smörjelse, förrådes, håller påsk, instiftar nattvarden, ängslas, beder, gripes, förhöres inför rådet, förnekas af Petrus.

Och det begaf sig, att när Jesus hade lyktat alla dessa ord, sade han till sina lärjungar:

2 I veten, att två dagar härefter varder påsk, och Människosonen skall antvardas till att korsfästas. Matt. 20,18 f. Mark. 14,1 f. Luk. 22,1 f.

3 Då församlade sig öfversteprästerna och de skriftlärda och folkets äldsta i öfversteprästens palats, hvilken hette Kaifas,

4 och rådslogo, att de måtte gripa Jesus med list och döda honom.

5 Men de sade: Icke under högtiden, att ett upplopp icke må varda bland folket.

6 Och då Jesus var i Betania, i Simon den spetälskes hus, Mark. 14,3 f. Joh. 12,3 f.

7 framträdde till honom en kvinna, som hade en alabasterflaska med dyrbar smörjelse, och utgöt den öfver hans hufvud, då han satt till bords.

8 Och då hans lärjungar sågo det, blefvo de misslynta och sade: Hvartill denna förspillning?

9 Ty detta hade kunnat säljas dyrt och gifvas åt de fattiga.

10 När Jesus förnam detta, sade han till dem: Hvarför gören I kvinnan bekymmer? Ty en god gärning har hon gjort mot mig.

11 Ty de fattiga hafven I alltid bland eder, men mig hafven I icke alltid.

12 Ty då hon utgöt denna smörjelse på min kropp, gjorde hon det för att tillreda mig till begrafning.

13 Sannerligen säger jag eder: Hvarhelst detta evangelium varder predikadt i hela världen, skall ock hvad hon har gjort varda sagdt henne till åminnelse.

14 Då gick en af de tolf, som hette Judas Iskariot, till öfversteprästerna Matt. 10,4. Mark. 14,10 f. Luk. 22,3 f.

15 och sade: Hvad viljen I gifva mig, för att jag skall förråda honom åt eder? Och de uppvägde åt honom trettio silfverpenningar*. Sak. 11,12.

16 Och från den tiden sökte han lägligt tillfälle att förråda honom.

17 Men på första sötebrödsdagen gingo lärjungarne till Jesus och sade till honom: Hvar vill du att vi skola tillreda för dig att äta påskalammet? 2 Mos. 12,17 f. Mark. 14,12 f. Luk. 22,7 f.

18 Och han sade: Gån in i staden till den och den och sägen till honom: Mästaren säger: Min tid är nära; hos dig vill jag hålla påsk med mina lärjungar.

19 Och lärjungarne gjorde såsom Jesus hade befallt dem och tillredde påskalammet.

* Omkring 80 kronor.

Digitized by Google

20 Och när det hade blifvit afton, satte han sig till bords med de tolf.

21 Och under det de åto, sade han: Sannerligen säger jag eder: En af eder skall förråda mig. Mark. 14,18 f. Luk. 22,14, 21 f. Joh. 13,21 f.

22 Och de vordo svårligen bedröfvade, och hvar och en af dem begynte säga till honom: Icke är det väl jag, Herre?

23 Men han svarade och sade: Den som med mig har doppat handen i fatet, han skall förråda mig.

24 Människosonen går bort, såsom det är skrifvet om honom; men ve den människan, genom hvilken Människosonen varder förrådd! Det vore godt för den människan, att hon icke vore född. Ps. 41,10.

25 Och Judas, som förrådde honom, svarade och sade: Rabbi, icke är det väl jag? Då sade han till honom: Du sade det.

26 Och medan de åto, tog Jesus brödet, välsignade och bröt det och gaf lärjungarne och sade: Tagen, äten. Detta är min lekamen. Mark. 14,22 f. Luk. 22,19 f. 1 Kor. 11,23 f.

27 Och han tog kalken, tackade och gaf dem och sade: Dricken häraf alla.

28 Ty detta är mitt blod, det nya förbundets, hvilket varder utgjutet för många till syndernas förlåtelse. Matt. 20,28. Rom. 5,15.

29 Men jag säger eder: Härefter skall jag icke dricka af denna vinträdets frukt intill den dagen, då jag dricker det nytt med eder i min Faders rike. Luk. 22,18.

30 Och när de hade sjungit lofsången, gingo de ut till Oljeberget. Mark. 14,26 f.

31 Då sade Jesus till dem: I denna natt skolen I alla taga anstöt af mig, ty det är skrifvet: »Jag skall slå herden, och fåren i hjorden skola varda förskingrade.» Sak. 13,7. Joh. 16,32.

32 Men sedan jag har uppstått, skall jag gå före eder till Galiléen. Matt. 28,6 f.

33 Och Petrus svarade och sade till honom: Om än alla taga anstöt af dig, skall jag dock aldrig taga anstöt.

34 Jesus sade till honom: Sannerligen säger jag dig: I denna natt, förrän hanen gal, skall du tre gånger förneka mig. Luk. 22,34 f. Joh. 13,38.

35 Petrus sade till honom: Om jag än måste dö med dig, skall jag dock icke förneka dig. Sammaledes sade ock alla lärjungarne.

36 Då kom Jesus med dem till en landtgård, som kallas Getsemane, och sade till lärjungarne: Sitten här, medan jag går dit bort och beder. Mark. 14,32 f. Luk. 22,39 f. Joh. 18,1.

37 Och han tog Petrus och Sebedæi två söner med sig och begynte bedröfvas och ängslas. Matt. 4,21.

38 Då sade han till dem: Min själ är djupt bedröfvad intill döden; blifven här och vaken med mig. Joh. 12,27.

39 Och han gick litet längre fram, föll ned på sitt ansikte, bad och sade: Min Fader, om det är möjligt, så gånge denna

Digitized by Google

kalk ifrån mig. Dock icke såsom jag vill, utan såsom du!
Joh. 6,38. Ebr. 5,7.

40 Och han gick till lärjungarne och fann dem sofvande och sade till Petrus: Förmådden I så icke vaka en enda timme med mig?

41 Vaken och bedjen, att I icke mån komma i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.
1 Petr. 4,7. Gal. 5,17.

42 Åter gick han bort för andra gången och bad, sägande: Min Fader, om denna kalk icke kan gå från mig, med mindre jag dricker honom, så ske din vilja.

43 Så kom han och fann dem åter sofvande, ty deras ögon voro tunga.

44 Och han lät dem vara och gick åter bort och bad för tredje gången, sägande samma ord.

45 Därefter kom han till lärjungarne och sade till dem: Sofven nu och hvilen eder. Se, stunden är nära, att Människosonen skall antvardas i syndares händer.

46 Stån upp, låtom oss gå; se, den är nära, som förråder mig.

47 Och medan han ännu talade, se, då kom Judas, en af de tolf, och med honom en stor folkskara, med svärd och stafvar, från öfversteprästerna och folkets äldsta.
Mark. 14,43 f. Luk. 22,47 f. Joh. 18,3 f.

48 Men den, som förrådde honom, hade gifvit dem ett tecken, sägande: Den som jag kysser, han är det; gripen honom.

49 Och strax gick han fram till Jesus och sade: Hell dig, Rabbi, och kysste honom ifrigt.

50 Och Jesus sade till honom: Min vän, för hvad är du här? Då gingo de fram och buro händer på Jesus och grepo honom.

51 Och se, en af dem, som voro med Jesus, räckte ut handen, drog ut sitt svärd och slog öfversteprästens tjänare och högg af hans öra.

52 Då sade Jesus till honom: Stick ditt svärd tillbaka i dess rum; ty alla de, som taga till svärd, skola förgås med svärd.
1 Mos. 9,6. Upp. 13,10.

53 Eller menar du, att jag nu icke kunde bedja min Fader, och han skulle sända till min hjälp mer än tolf legioner änglar?

54 Huru blefve då skrifterna fullbordade, att så måste ske?
Es. 53,10.

55 I samma stund sade Jesus till folket: Såsom mot en röfvare hafven I gått ut med svärd och stafvar för att fasttaga mig. Hvar dag har jag suttit bland eder, lärande i templet, och I hafven icke gripit mig.

56 Men allt detta har skett, på det att profeternas skrifter skulle fullbordas. Då öfvergåfvo alla lärjungarne honom och flydde.
Ps. 88,9.

57 Men de, som hade gripit Jesus, förde honom bort till öfversteprästen Kaifas, hos hvilken de skriftlärda och äldsta voro församlade.
Mark. 14,53 f. Luk. 22,54 f. Joh. 18,13, 24.

58 Och Petrus följde honom på afstånd ända till öfversteprästens palats och gick in och satte sig bland tjänarne för att se utgången.

Digitized by Google

59 Och öfversteprästerna och de äldsta och hela rådet sökte falskt vittnesbörd mot Jesus för att kunna låta döda honom; men de funno intet; Mark. 14,55 f.

60 och ehuru många falska vittnen framträdde, funno de intet. Men slutligen framträdde två falska vittnen

61 och sade: Denne har sagt: Jag kan bryta ned Guds tempel och på tre dagar bygga upp det. Joh. 2,19.

62 Och öfversteprästen stod upp och sade till honom: Svarar du intet till det, som dessa vittna mot dig?

63 Men Jesus teg. Och öfversteprästen svarade och sade till honom: Jag besvär dig vid den lefvande Guden, att du säger oss, om du är Kristus, Guds Son. Luk. 22,66 f.

64 Jesus sade till honom: Du sade det. Dock säger jag eder: Härefter skolen I få se Människosonen sitta på kraftens högra sida och komma på himmelns skyar. Ps. 110,1. Matt. 16,27. 24,30. 26,31. Rom. 14,10. 1 Tess. 4,16. Upp. 1,7.

65 Då ref öfversteprästen sönder sina kläder och sade: Han har hädat. Hvad behöfva vi mera några vittnen? Se, I haf-ven nu hört hans hädelse.

66 Hvad synes eder? Men de svarade och sade: Han är skyldig till döden.

67 Då spottade de honom i ansiktet och slogo honom med knytnäfvarna, och somliga kindpustade honom Es. 50,6. Matt. 27,30. Luk. 22,63 f.

68 och sade: Profetera för oss, Kristus, hvem det var, som slog dig.

69 Och Petrus satt utanför på gården, och en tjänstekvinna kom till honom och sade: Du var ock med Jesus, galiléern. Mark. 14,66 f. Luk. 22,55 f. Joh. 18,17, 25 f.

70 Men han nekade inför alla och sade: Jag vet icke hvad du säger.

71 Och när han hade kommit ut i porten, såg honom en annan kvinna och sade till dem, som voro där: Denne var ock med Jesus, nasaréen.

72 Och åter nekade han och svor: Jag känner icke människan.

73 Och litet därefter gingo de fram, som där stodo, och sade till Petrus: För visso är du ock en af dem, ty äfven ditt uttal röjer dig.

74 Då begynte han förbanna sig och svärja: Jag känner icke människan. Och strax gol hanen.

75 Då kom Petrus ihåg Jesu ord, hvilka han hade sagt honom: Förrän hanen har galit, skall du tre gånger förneka mig. Och han gick ut och grät bitterligen. Matt. 26,34.

27 Kapitlet.

Judas Iskariot dödar sig själf. Jesus förhöres af Pilatus, dömes, misshandlas, korsfästes, dör och begrafves.

När det hade blifvit morgon, höllo alla öfversteprästerna och folkets äldsta råd mot Jesus, att de måtte döda honom. Mark. 15,1 f. Luk. 22,66.

2 Och de bundo honom och förde honom bort och antvar-

Digitized by Google

dade honom åt landshöfdingen Pontius Pilatus.
Luk. 23,1. Joh. 18,28.

3 När då Judas, som förrådde honom, såg, att han var dömd, ångrade han sig och bar igen de trettio silfverpenningarna till öfversteprästerna och de äldsta
4 och sade: Jag har syndat, då jag förrådde oskyldigt blod. Då sade de: Hvad kommer det oss vid? Du må se dig om.
5 Och han kastade silfverpenningarna i templet och begaf sig därifrån och gick bort och hängde sig. Ap. G. 1,18 f.
6 Men öfversteprästerna togo silfverpenningarna och sade: Det är icke lofligt att kasta dem i offerkistan, ty det är blods värde.
7 Och när de hade hållit råd, köpte de för dem krukomakarens åker till begrafningsplats för främlingarne.
8 Därför har den åkern blifvit kallad blodsåker intill denna dag.
9 Då vardt fullbordadt det, som var sagdt genom profeten Jeremias, som sade: »Och de togo de trettio silfverpenningarna, värdet för den värderade, hvilken de hade värderat å Israels barns vägnar;
Sak. 11,12 f. Jer. 32,6—15.
10 och de gåfvo dem för krukomakarens åker, såsom Herren hade befallt mig.»

11 Och Jesus stod inför landshöfdingen, och landshöfdingen frågade honom, sägande: Är du judarnes konung? Och Jesus sade till honom: Du säger det.
Mark. 15,2 f. Luk. 23,3. Joh. 18,33, 37. 1 Tim. 6,13.
12 Och när han blef anklagad af öfversteprästerna och de äldsta, svarade han intet.
13 Då sade Pilatus till honom: Hör du icke, huru mycket de vittna emot dig?
14 Och han svarade honom icke på ett enda ord, så att landshöfdingen förundrade sig storligen.
15 Men vid högtiden plägade landshöfdingen gifva åt folket en fånge lös, hvilken de ville.
Mark. 15,6 f. Luk. 23,17 f. Joh. 18,39 f.
16 Och de hade då en beryktad fånge, som hette Barabbas.
17 Då de nu voro församlade, sade Pilatus till dem: Hvilken viljen I att jag skall gifva eder lös, Barabbas eller Jesus, som kallas Kristus?
18 Ty han visste, att de af afund hade utlämnat honom.
19 Men medan han satt på domaresätet, sände hans hustru till honom och sade: Befatta dig icke med denne rättfärdige man; ty jag har i dag i drömmen lidit mycket för hans skull.
20 Men öfversteprästerna och de äldsta öfvertalade folket, att de skulle begära Barabbas och förgöra Jesus.
21 Och landshöfdingen svarade och sade till dem: Hvilken af de två viljen I att jag skall gifva eder lös? Och de sade: Barabbas. Ap. G. 3,14.
22 Pilatus sade till dem: Hvad skall jag då göra med Jesus, som kallas Kristus? De sade alla: Låt honom korsfästas.
23 Då sade landshöfdingen: Hvad ondt har han då gjort?

Digitized by Google

Då skriade de öfverljudt och sade: Låt honom korsfästas!

24 När nu Pilatus såg, att han icke kunde uträtta något, utan att sorlet ökades, tog han vatten och tvådde sina händer i folkets åsyn och sade: Oskyldig är jag i denne rättfärdige mans blod. I mån se eder om.

25 Och allt folket svarade och sade: Hans blod komme öfver oss och öfver våra barn.

26 Då gaf han dem Barabbas lös, men Jesus lät han gissla och utlämnade honom till att korsfästas. Joh. 19,16.

27 Då togo landshöfdingens krigsmän Jesus till sig in i palatset och samlade hela skaran omkring honom
Mark. 15,16 f. Joh. 19,2 f.

28 och afklädde honom och klädde på honom en röd mantel

29 och flätade en krona af törnen, hvilken de satte på hans hufvud, och gåfvo honom ett rör i hans högra hand och föllo på knä framför honom och begabbade honom och sade: Hell dig, judarnes konung!

30 Och de spottade på honom och togo röret och slogo hans hufvud. Es. 50,6. Matt. 26,67.

31 Och sedan de hade begabbat honom, afklädde de honom manteln och klädde på honom hans kläder och förde honom bort till att korsfästas.

32 Men när de gingo ut, funno de en man från Cyrene, som hette Simon. Honom tvingade de att bära hans kors.
Mark. 15,21 f. Luk. 23,26.

33 Och när de kommo till ett ställe, som kallas Golgata, det betyder hufvudskalleplats,
Luk. 23,33 f. Joh. 19,17 f.

34 gåfvo de honom att dricka ättika, blandad med galla, och när han hade smakat därpå, ville han icke dricka. Ps. 69,22.

35 Och sedan de hade korsfäst honom, delade de hans kläder mellan sig, kastande lott om dem. Ps. 22,19.

36 Och de satte sig där och höllo vakt om honom.

37 Och öfver hans hufvud satte de hans sak, så skrifven: »Denne är Jesus, judarnes konung.»

38 Då korsfästes jämte honom två röfvare, den ene på den högra sidan och den andre på den vänstra. Es. 53,12.
Mark. 15,27 f. Luk. 23,32 f. Joh. 19,18 f.

39 Och de, som gingo förbi, hädade honom och riste sina hufvud Ps. 22,8.

40 och sade: Du, som bryter ned templet och bygger upp det på tre dagar, hjälp dig själf. Är du Guds Son, så stig ned från korset. Matt. 26,61. Joh. 2,19.

41 Sammaledes begabbade honom ock öfversteprästerna med de skriftlärda och de äldsta och sade:

42 Andra har han hulpit; sig själf kan han icke hjälpa. Är han Israels konung, så stige han nu ned från korset, och vi skola tro honom.

43 Han har förtröstat på Gud; han frälse honom nu, om han har lust till honom; ty han har sagt: Jag är Guds Son.
Ps. 22,9.

Digitized by Google

44 Och på samma sätt skymfade honom ock de röfvare, som voro korsfästa med honom.
Luk. 23,39 f.

45 Men från sjette timmen * vardt mörker öfver hela landet ända till nionde timmen.
Mark. 15,33 f. Luk. 23,44 f.

46 Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst och sade: Eli, Eli, lama sabaktani? det är: Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig?
Ps. 22,2.

47 Men några af dem, som stodo där och hörde det, sade: Han åkallar Elias.

48 Och strax lopp en af dem och tog en svamp och fyllde den med ättika och satte den på ett rör och gaf honom att dricka. Joh. 19,29 f.

49 Men de andra sade: Håll, låtom oss se, om Elias kommer för att hjälpa honom.

50 Åter ropade Jesus med hög röst och gaf upp andan.

51 Och se, förlåten i templet remnade i två stycken, från ofvan och ända ned, och jorden skalf och hällebergen remnade;
2 Mos. 26,31.

52 och grafvarna öppnades och många de afsomnade heligas kroppar stodo upp,

53 och de gingo ut ur sina grafvar efter hans uppståndelse och ingingo i den heliga staden och uppenbarades för många.

54 Men när höfvitsmannen och de, som med honom höllo vakt om Jesus, sågo jordbäfningen och de ting, som skedde, blefvo de högeligen förskräckta och sade: För visso var denne Guds Son.

55 Och där voro många kvinnor, som på afstånd sågo därpå, hvilka hade följt Jesus från Galiléen och tjänat honom. Luk. 8,2.

56 Bland dessa var Maria Magdalena och Maria, Jakobs och Joses' moder, och Sebedei söners moder.

57 Men när det hade blifvit afton, kom en rik man från Arimatea, vid namn Josef, hvilken ock hade blifvit en Jesu lärjunge. Mark. 15,42 f. Luk. 23,50 f. Joh. 19,38 f.

58 Denne gick till Pilatus och begärde Jesu kropp. Då bjöd Pilatus, att kroppen skulle gifvas honom.

59 Och Josef tog hans kropp och svepte honom i en ren linneduk

60 och lade honom i sin nya graf, hvilken han hade uthuggit i hälleberget, och vältrade en stor sten för dörren till grafven och gick därifrån. Es. 53,9.

61 Och där voro Maria Magdalena och den andra Maria, sittande midt emot grafven.

62 Och följande dagen, som var dagen efter tillredelsedagen, kommo öfversteprästerna och fariséerna tillsamman till Pilatus

63 och sade: Herre, vi hafva erinrat oss, att denne förförare sade, när han ännu lefde: Efter tre dagar skall jag uppstå.

64 Bjud fördenskull, att grafven bevakas intill den tredje dagen,

* D. ä. kl. 12 på dagen. Se s. 40.

Digitized by Google

att icke till äfventyrs lärjungarne komma och stjäla honom bort och säga till folket: han är uppstånden från de döda; och så blifver den sista villan värre än den första. Matt. 28,16.

65 Då sade Pilatus till dem: Där hafven I vakt; gån och bevaken bäst I kunnen.

66 Och de gingo bort och bevakade grafven med vakten, sedan de hade förseglat stenen.

28 Kapitlet.

Jesus uppstår från de döda, gifver lärjungarne det sista uppdraget, instiftar läroämbetet och döpelsen.

Vers. 1—8 Högm. 2 årg. Påskdagen, vers. 9—15 Högm. 2 årg. Annandag Påsk, vers. 16—20 Högm. 2 årg. Trefald. Sönd.

Men vid sabbatens slut, i gryningen till första dagen i veckan, gingo Maria Magdalena och den andra Maria för att bese grafven.

Mark. 16,2 f. Luk. 24,1 f. Joh. 20,1 f.

2 Och se, det vardt en stor jordbäfning, ty en Herrens ängel steg ned från himmeln och gick och bortvältrade stenen från dörren och satte sig på honom.

3 Och hans utseende var såsom en ljungeld och hans klädnad hvit såsom snö.

4 Och väktarne skälfde af fruktan för honom och vordo såsom döda.

5 Men ängeln svarade och sade till kvinnorna: Rädens icke I; ty jag vet, att I söken Jesus, den korsfäste.

6 Han är icke här, ty han är uppstånden, såsom han hade sagt. Kommen och sen rummet, där Herren har legat;

Matt. 12,40. 16,21. 17,22.

7 och gån strax och sägen hans lärjungar, att han är uppstånden från de döda. Och se, han går före eder till Galiléen; där skolen I få se honom. Se, jag har sagt eder det. Matt. 26,32.

8 Och de gingo hastigt ut från grafven med räddhåga och stor glädje och lupo att kungöra det för hans lärjungar.

9 Men när de gingo att kungöra det för hans lärjungar, se, då mötte Jesus dem och sade: Hell eder! Och de gingo fram och fattade om hans fötter och tillbådo honom. Mark. 16,9 f.

10 Då sade Jesus till dem: Rädens icke; gån och kungören det för mina bröder, att de må gå till Galiléen; och där skola de få se mig. Joh. 20,17.

Ap. G. 1,3. 13,31. 1 Kor. 15,5.

11 Och under det de gingo, se, då kommo några af vakten till staden och kungjorde för öfversteprästerna allt det, som hade händt.

12 Och de församlade sig med de äldsta, och de höllo råd och gåfvo en stor summa penningar åt krigsmännen Matt. 27,64.

13 och sade: Sägen, att hans lärjungar kommo om natten och stulo honom bort, medan vi sofvo.

14 Och om detta kommer för landshöfdingens öron, vilja vi ställa honom tillfreds och så laga, att I kunnen vara obekymrade.

15 Och de togo penningarna och gjorde såsom de hade blifvit lärda. Och detta tal har

Digitized by Google

blifvit allmänt gängse bland judarne intill denna dag.

16 Och de elfva lärjungarne gingo till Galiléen, till det berg, där Jesus hade stämt möte med dem.

17 Och när de fingo se honom, tillbådo de honom; men somliga tviflade.

18 Och Jesus gick fram och talade till dem och sade: Mig är gifven all makt i himmeln och på jorden. Ps. 8,7. Matt. 11,27. Joh. 3,35. 13,3. 17,2. Ef. 1,22. Ebr. 1,2. 2,8.

19 Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, Mark. 16,15. Luk. 24,47.

20 lärande dem att hålla allt det jag har befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände.

Marci Evangelium.

1 Kapitlet.

Johannes predikar och döper. Jesus döpes, frestas, predikar, kallar lärjungar och botar sjukdomar.

Begynnelsen af Jesu Kristi, Guds Sons, evangelium,

2 såsom det är skrifvet hos profeterna: »Se, jag sänder min ängel före ditt ansikte, hvilken skall bereda din väg framför dig; Es. 40,3. Mal. 3,1. Matt. 3,1 f. Luk. 3,3 f.

3 en ropandes röst i öknen: bereden Herrens väg, gören hans stigar räta!»

4 Johannes uppträdde döpande i öknen och predikande bättringens dop till syndernas förlåtelse.

5 Och till honom utgingo hela Judiska landet och Jerusalems invånare, och de läto alla döpa sig af honom i floden Jordan, bekännande sina synder. Matt. 3,5 f.

6 Och Johannes var klädd i kamelhår och hade en lädergördel om sina länder, och han åt gräshoppor och vildhonung.

7 Och han predikade och sade: Efter mig kommer den, som är starkare än jag, hvilkens skorem jag icke är värdig att luta mig ned och upplösa. Luk. 3,16 f. Joh. 1,26 f. Ap. G. 13,25.

8 Jag har döpt eder med vatten, men han skall döpa eder med den Helige Ande. Ap. G. 1,5. 2,4. 11,16 f. 19,4.

9 Och det begaf sig i de dagarna, att Jesus kom från Nasaret i Galiléen och vardt döpt af Johannes i Jordan. Matt. 3,13 f. Luk. 3,21 f.

10 Och strax då han steg upp ur vattnet, såg han himmeln dela sig och Anden såsom en dufva nedfara öfver honom. Joh. 1,32.

11 Och en röst kom från himmeln: »Du är min älskade son,

Digitized by Google

i hvilken jag har ett godt behag.» Ps. 2,7.
Es. 42,1. Mark. 9,7. 2 Petr. 1,17.

12 Och strax dref Anden honom ut i öknen.
Matt. 4,1 f. Luk. 4,1 f.

13 Och han var där i öknen i fyratio dagar och frestades af Satan, och han var med vilddjuren, och änglarne tjänade honom.

14 Men sedan Johannes hade blifvit satt i fängelse, kom Jesus till Galiléen och predikade evangelium om Guds rike, Matt. 4,12 f.
Luk. 4,14. Joh. 4,43. Ap. G. 10,37.
15 sägande: Tiden är fullbordad, och Guds rike är nära. Gören bättring och tron evangelium. Matt. 3,2.

16 Och när han vandrade omkring utmed det Galileiska hafvet, såg han Simon och Andreas, hans broder, kasta ut nät i hafvet, ty de voro fiskare.
Matt. 4,18 f. Luk. 5,2 f.
17 Och Jesus sade till dem: Följen mig, och jag skall göra eder till människofiskare.
18 Och strax öfvergåfvo de sina nät och följde honom.
19 Och när han hade gått litet längre fram därifrån, såg han Jakob, Sebedei son, och Johannes, hans broder, hvilka ock i båten lagade sina nät.
20 Och strax kallade han dem till sig, och de lämnade sin fader Sebedeus med legodrängarne kvar i båten och följde honom.

21 Och de gingo in i Kapernaum, och strax, på sabbaten, gick han in i synagogan och lärde. Matt. 4,13, 23. Luk. 4,31 f.
22 Och de häpnade öfver hans lära; ty han lärde dem såsom en, som har makt, och icke såsom de skriftlärda. Matt. 7,28 f.

23 Och i deras synagoga var en man, besatt af en oren ande, och han ropade Luk. 4,33 f.
24 och sade: Ack, hvad hafva vi att göra med dig, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att fördärfva oss? Jag vet hvem du är, Guds helige. Matt. 8,29.
25 Och Jesus näpste honom, sägande: Tig och gå ut från honom.
26 Och den orene anden slet honom och ropade med hög röst och gick ut från honom.
27 Och alla förvånades, så att de tillsporde hvarandra och sade: Hvad är detta? Hvilken ny lära är detta? Ty med makt bjuder han äfven de orena andarne, och de lyda honom.
28 Och strax gick hans rykte ut i hela den kringliggande trakten af Galiléen.

29 Och de gingo strax ut från synagogan och kommo till Simons och Andreas' hus med Jakob och Johannes.
Matt. 8,14 f. Luk. 4,38 f.
30 Och Simons svärmoder låg i feber, och strax talade de med honom om henne.
31 Och han gick fram och tog henne vid handen och reste henne upp; och strax öfvergaf febern henne, och hon tjänade dem.

Digitized by Google

32 Men när det hade blifvit afton och solen gått ned, förde de till honom alla, som voro sjuka och besatta.
Matt. 8,16 f. Luk. 4,40 f.

33 Och hela staden var församlad utanför dörren.

34 Och han botade många, som ledo af mångahanda sjukdomar, och utdref många onda andar och tillstadde icke andarne att tala, ty de kände honom.
Ap. G. 16,17 f.

35 Och om morgonen, medan det ännu var mycket mörkt, stod han upp och gick bort till en öde trakt, och där bad han.
Luk. 4,42 f.

36 Och Simon och de, som voro med honom, skyndade efter honom.

37 Och när de funno honom, sade de till honom: Alla söka dig.

38 Och han sade till dem: Låtom oss gå till de närmaste småstäderna, att jag ock där må predika; ty därtill har jag gått ut.

39 Och han predikade i deras synagogor öfver hela Galiléen och utdref de onda andarne.

40 Och till honom kom en spetälsk man och bad honom, föll på knä för honom och sade till honom: Om du vill, kan du göra mig ren.
Matt. 8,2 f. Luk. 5,12 f.

41 Då varkunnade sig Jesus och räckte ut handen, rörde vid honom och sade till honom: Jag vill; blif ren.

42 Och när han hade sagt detta, gick spetälskan strax bort ifrån honom, och han vardt ren.

43 Och han talade till honom strängeligen och visade honom strax ifrån sig

44 och sade till honom: Se till, att du icke säger något för någon, utan gå bort, visa dig för prästen och offra för din rening hvad Moses har påbjudit, till ett vittnesbörd för dem.
3 Mos. 14,2 f.

45 Men då han hade gått ut, begynte han mycket förkunna och utsprida saken, så att han icke mer kunde uppenbarligen gå in i någon stad utan höll sig utanför i öde trakter, och de kommo till honom från alla håll.

2 Kapitlet.

Jesus botar en lam, kallar Matteus, undervisar om fastan. Lärjungarne plocka ax på sabbaten.

Vers. 18—28 och 3 kap. 1—5 Högm. 1 årg. 17 S. eft. Trefald.

Och efter några dagar gick han åter in i Kapernaum; och det spordes, att han hade kommit hem.

2 Och strax församlades många, så att icke ens platsen utanför dörren mer kunde rymma dem, och han talade ordet för dem.

3 Och de kommo och förde till honom en lam, som bars af fyra.
Matt. 9,2 f. Luk. 5,18 f. Es. 43,25.

4 Och då de icke kunde komma fram till honom för folkets skull, aftäckte de taket på huset, där han var, och gjorde en öppning och nedhissade sängen, på hvilken den lame låg.

5 Och när Jesus såg deras tro,

Digitized by Google

sade han till den lame: Min son, dina synder äro dig förlåtna.

6 Men där sutto några af de skriftlärda och tänkte i sina hjärtan:

7 Hvarför talar denne sådana hädelser? Hvem kan förlåta synder utan Gud allena?

8 Och Jesus, som strax förnam i sin ande, att de så tänkte inom sig själfva, sade till dem: Hvarför tänken I sådant i edra hjärtan?

9 Hvilket är lättare, att säga till den lame: dina synder äro dig förlåtna, eller att säga: stå upp och tag din säng och gå?

10 Men på det att I mån veta, att Människosonen har makt att på jorden förlåta synder — sade han till den lame:

11 Jag säger dig: Stå upp, tag din säng och gå hem.

12 Och han stod strax upp och tog sin säng och gick ut i allas åsyn, så att alla blefvo bestörta och prisade Gud, sägande: Sådant sågo vi aldrig.

13 Och han gick åter ut vid hafvet, och allt folket kom till honom, och han lärde dem.

14 Och under det han gick förbi, såg han Levi, Alfei son, som satt vid tullen, och han sade till honom: Följ mig. Och han stod upp och följde honom. Matt. 9,9 f. Luk. 5,27 f.

15 Och det begaf sig, att då han satt till bords i hans hus, sutto ock många publikaner och syndare till bords med Jesus och hans lärjungar, ty de voro många och hade följt honom.

16 Och när de skriftlärda och fariséerna sågo, att han åt med publikanerna och syndarne, sade de till hans lärjungar: Hvarför äter och dricker han med publikanerna och syndarne?

17 Och när Jesus hörde det, sade han till dem: De helbrägda behöfva icke läkare utan de kranka. Jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare. 1 Tim. 1,15.

18 Och Johannes' lärjungar och fariséerna höllo fasta. Och de kommo och sade till honom: Hvarför fasta Johannes' lärjungar och fariséernas lärjungar, men dina lärjungar fasta icke? Matt. 9,14 f. Luk. 5,33 f.

19 Och Jesus sade till dem: Icke kunna väl bröllopssvennerna fasta, så länge brudgummen är med dem? Så länge de hafva brudgummen med sig, kunna de icke fasta.

20 Men dagar skola komma, då brudgummen skall tagas ifrån dem, och då skola de fasta på den dagen.

21 Ingen syr en lapp af ovalkadt tyg på en gammal klädnad; annars rifver det tillsatta nya bort af det gamla, och hålet varder värre.

22 Och ingen slår nytt vin i gamla läglar; annars spränger det nya vinet sönder läglarna, och vinet spilles ut, och läglarna fördärfvas; utan nytt vin bör slås i nya läglar.

23 Och det begaf sig, att han på en sabbat gick genom sädesfält, och hans lärjungar begynte

Digitized by Google

att, under det de gingo, afrycka axen. Matt. 12,1 f. Luk. 6,1 f.

24 Och fariséerna sade till honom: Se, hvarför göra de på sabbaten det, som icke är lofligt?
2 Mos. 20,10. 5 Mos. 23,25.

25 Och han sade till dem: Hafven I aldrig läst hvad David gjorde, när han och de, som voro med honom, ledo brist och blefvo hungriga, 1 Sam. 21,6.

26 huru han gick in i Guds hus, då Abjatar var öfverstepräst, och åt skådebröden, hvilka det icke är lofligt för andra än prästerna att äta, och gaf äfven åt dem, som voro med honom?
2 Mos. 29,32 f.

27 Och han sade till dem: Sabbaten är gjord för människans skull, icke människan för sabbatens skull.

28 Så är nu Människosonen herre äfven öfver sabbaten.

3 Kapitlet.

Jesus botar en förtvinad hand och förordnar tolf apostlar. Synd mot den Helige Ande. Jesu moder och bröder.

Vers. 1—5 jämte 2 kap. 18—28 Högm. 1 årg. 17 S. eft. Trefald.

Och han gick åter in i synagogan, och där var en man, som hade en förtvinad hand.
Matt. 12,9 f. Luk. 6,6 f.

2 Och de vaktade på honom, om han skulle bota honom på sabbaten, på det att de måtte anklaga honom.

3 Och han sade till mannen, som hade den förtvinade handen: Stå upp och kom fram.

4 Och han sade till dem: Är det lofligt att på sabbaten göra godt eller att göra ondt, att rädda lif eller att döda? Men de tego.

5 Och han såg omkring på dem med vrede, bedröfvad öfver deras hjärtas förhärdelse, och sade till mannen: Räck ut din hand; och han räckte ut henne, och hans hand vardt helbrägda igen.

6 Och strax gingo fariséerna ut och höllo råd med herodianerna mot honom, huru de måtte förgöra honom. Matt. 22,16.

7 Och Jesus drog sig med sina lärjungar undan till hafvet, och med honom följde en stor mängd från Galiléen och Judéen.
Luk. 6,17 f.

8 Äfven från Jerusalem och Iduméen och från andra sidan Jordan och från trakterna omkring Tyrus och Sidon kom till honom en stor mängd, när de hade hört de stora ting, som han gjorde. Matt. 4,25.

9 Och han sade till sina lärjungar, att en båt skulle vara i beredskap åt honom för folkets skull, att de icke skulle tränga honom;

10 ty han botade många, så att alla, som hade plågor, föllo öfver honom, att de måtte få röra vid honom.

11 Och när de orena andarne sågo honom, föllo de ned för honom och ropade, sägande: Du är Guds Son.

12 Och han tillsade dem strängeligen, att de icke skulle röja honom. Mark. 1,25.

13 Och han steg upp på berget och kallade till sig dem han

Digitized by Google

själf ville; och de kommo till honom.

Matt. 10,1 f. Mark. 6,7. Luk. 6,12 f.

14 Och han förordnade tolf, att de skulle vara med honom, och att han skulle utsända dem till att predika

15 och hafva makt att bota sjukdomar och utdrifva onda andar:

16 Simon, hvilken han gaf tillnamnet Petrus, Joh. 1,42.

17 och Jakob, Sebedei son, och Johannes, Jakobs broder, hvilka han gaf tillnamnet Boanerges, det är »tordöns söner»,

18 och Andreas och Filippus och Bartolomeus och Matteus och Tomas och Jakob, Alfei son, och Taddeus och Simon kananiten,

19 och Judas Iskariot, densamme som förrådde honom.

20 Och de kommo hem; och det församlade sig åter folk, så att de icke ens kunde hålla sin måltid.

21 Och när hans anhöriga fingo höra detta, gingo de ut för att taga fast honom, ty de sade: Han är från sina sinnen.

22 Och de skriftlärda, som hade kommit ned från Jerusalem, sade: Han har Beelsebul, och med de onda andarnes furste utdrifver han de onda andarne.

Matt. 12,24 f. Luk. 11,15 f.

23 Då kallade han dem till sig och sade till dem i liknelser: Huru kan Satan utdrifva Satan?

24 Och om ett rike varder söndradt mot sig självt, så kan det riket icke hafva bestånd,

25 och om ett hus varder söndradt mot sig självt, så kan det huset icke hafva bestånd,

26 och om Satan sätter sig upp mot sig själf och är söndrad, så kan han icke hafva bestånd, utan det är ute med honom.

27 Ingen kan gå in i den starkes hus och utplundra hans bohag, utan att han först binder den starke, och sedan utplundrar han hans hus.

28 Sannerligen säger jag eder: Alla synder skola förlåtas människors barn, äfven de hädelser, med hvilka de än må häda,

Luk. 12,10. Ebr. 6,4. 1 Joh. 5,16.

29 men hvilken som häder den Helige Ande, han har icke förlåtelse till evig tid, utan han är skyldig till evig dom.

30 Ty de sade: Han har en oren ande.

31 Så kommo då hans bröder och hans moder och stodo utanför och sände till honom och kallade honom ut.

Matt. 12,46 f. Luk. 8,19 f.

32 Och en hop folk satt omkring honom, och de sade till honom: Se, din moder och dina bröder äro utanför och söka dig.

33 Och han svarade dem och sade: Hvilken är min moder eller mina bröder?

34 Och han såg rundt omkring på dem, som sutto omkring honom, och sade: Se, min moder och mina bröder!

35 Ty hvilken som gör Guds vilja, han är min broder och min syster och min moder.

Joh. 15,14.

Digitized by Google

4 Kapitlet.

Liknelser om himmelriket. Jesus stillar en storm på hafvet.

Vers. 21—25 Högm. 2 årg. 22 S. eft. Trefald., vers. 26—29 Högm. 2 årg. 5 S. eft. Trettond.

Och han begynte åter lära vid hafvet, och till honom församlades mycket folk, så att han steg i en båt och satte sig där på hafvet, och allt folket stod på land vid hafvet. Matt. 13,1 f.

2 Och han lärde dem mycket i liknelser och sade till dem, då han lärde: Luk. 8,4 f.

3 Hören! Se, en såningsman gick ut till att så.

4 Och det begaf sig, att när han sådde, föll somt vid vägen, och fåglarna kommo och åto upp det.

5 Men somt föll på stengrunden, där det icke hade mycken jord, och det gick strax upp, därför att det icke hade djup jord;

6 och när solen hade gått upp, förbrändes det, och emedan det icke hade rot, förtorkades det.

7 Och somt föll bland törnena, och törnena växte upp och förkväfde det, och det gaf ingen frukt.

8 Och somt föll i den goda jorden, och det gaf frukt, som kom upp och växte, och bar dels trettiofaldt, dels sextiofaldt, dels hundrafaldt.

9 Och han sade: Den som har öron till att höra, han höre.

10 Då han nu vardt allena, sporde honom de, som voro med honom, jämte de tolf, om liknelsen. Matt. 13,10 f. Luk. 8,9 f.

11 Och han sade till dem: Eder är Guds rikes hemlighet gifven, men för de andra, som äro utanför, kommer allt i liknelser,

12 på det att de, seende, skola se och icke förnimma och hörande höra och icke förstå, att de icke må omvända sig och synderna varda dem förlåtna. Es. 6,9. 29,10. Joh. 12,40. Ap. G. 28,26.

13 Och han sade till dem: Förstån I icke denna liknelse? Huru skolen I då fatta alla liknelser?

14 Såningsmannen sår ordet.

15 Men dessa äro de vid vägen: där ordet varder sådt, och när de hafva hört det, strax kommer Satan och tager bort ordet, som blifvit sådt i deras hjärtan. Matt. 13,19 f.

16 Och sammaledes äro dessa de, som såddes på stengrunden: de, som, då de hafva hört ordet, strax med glädje mottaga det,

17 och de hafva icke rot i sig utan stå till en tid; när sedan bedröfvelse eller förföljelse påkommer för ordets skull, strax taga de anstöt.

18 Och dessa äro de, som såddes bland törnena: de, som höra ordet,

19 och denna världens bekymmer och rikedomens svek och de andra begärelserna gå därin och förkväfva ordet, och det varder utan frukt. 1 Tim. 6,9.

20 Och dessa äro de, som blefvo sådda i den goda jorden: de, som höra ordet och mottaga det och bära frukt dels trettiofaldt, dels sextiofaldt, dels hundrafaldt.

Digitized by Google

21 Och han sade till dem: Icke kommer väl ljuset in för att sättas under skäppan eller under bänken? Månne icke för att sättas på ljusstaken?
Matt. 5,15. Luk. 8,16 f. 11,33.

22 Ty intet är fördoldt, utan för att det skall varda uppenbart; icke heller vardt något förborgadt, utan för att det skulle komma i dagen. Matt. 10,26.

23 Om någon har öron till att höra, han höre.

24 Och han sade till dem: Sen till, hvad I hören. Med det mått, hvarmed I mäten, skall det mätas åt eder, och åt eder, som hören, skall mera varda tillagdt. Matt. 7,2. Luk. 6,38.

25 Ty den som har, honom skall varda gifvet, men den som icke har, från honom skall tagas äfven det han har.
Matt. 13,12. Luk. 8,18.

26 Och han sade: Så är Guds rike, såsom om en man kastar säden i jorden

27 och sofver och står upp, natt och dag, och säden går upp och växer, han vet själf icke huru.

28 Af sig själf bär jorden frukt, först brodd, sedan ax, sedan fullbildadt hvete i axet.

29 Men när frukten erbjuder sig, strax låter han lien gå, ty skördetiden är för handen.

30 Och han sade: Hvarvid skola vi likna Guds rike, eller med hvilken liknelse skola vi beteckna det?

31 Det är såsom ett senapskorn, hvilket, när det varder sådt i jorden, är mindre än alla andra frön på jorden,
Matt. 13,31 f. Luk. 13,18 f.

32 men hvilket, när det är sådt, kommer upp och varder större än alla andra kryddväxter och skjuter stora grenar, så att himmelns fåglar kunna bygga sina nästen under dess skugga.

33 Och i många sådana liknelser talade han ordet till dem, allt eftersom de förmådde höra;

34 och utan liknelse talade han icke till dem, men afsides uttydde han allt för sina lärjungar.

35 Och samma dag på aftonen sade han till dem: Låtom oss fara öfver till andra stranden.
Matt. 8,18, 23 f. Luk. 8,22 f.

36 Och de läto folket gå och togo honom med sig, såsom han var i båten, och äfven andra båtar voro med honom.

37 Och en häftig stormvind uppkom, och vågorna slogo in i båten, så att han redan begynte fyllas.

38 Och han var själf i bakdelen af båten, sofvande på hufvudgärden, och de väckte honom och sade till honom: Mästare, sköter du icke om, att vi förgås?

39 Och då han hade blifvit uppväckt, näpste han vädret och sade till hafvet: Tyst, var stilla. Och vädret saktade sig, och det vardt alldeles lugnt.

40 Och han sade till dem: Hvarför ären I så rädda? Huru kommer det till, att I icke hafven tro?

41 Och de vordo ganska förskräckta och sade till hvarandra: Hvem är då denne, att både

Digitized by Google

vädret och hafvet äro honom lydiga?

5 Kapitlet.

Jesus utdrifver onda andar, stillar en kvinnas blodgång och uppväcker Jairi dotter.

Och de kommo öfver till andra sidan hafvet, till gadarenernas land. Matt. 8,28 f. Luk. 8,26 f.

2 Och då han hade stigit ur båten, strax mötte honom en man från grifterna, som var besatt af en oren ande

3 och hade sitt tillhåll i grifterna, och icke ens med kedjor kunde någon binda honom.

4 Ty många gånger hade han varit bunden med fotbojor och kedjor, men kedjorna hade af honom blifvit afslitna och fotbojorna sönderbrutna, och ingen förmådde kufva honom.

5 Och han var alltid, dag och natt, i grifterna och på bergen och ropade och slog sig själf med stenar.

6 Och när han såg Jesus fjärran ifrån, lopp han till och föll ned för honom

7 och ropade med hög röst och sade: Hvad har jag att göra med dig Jesus, Guds, den Högstes, Son? Jag besvär dig vid Gud, att du icke plågar mig.

8 Ty han hade sagt till honom: Far ut från människan, du orena ande.

9 Och han sporde honom: Hvad är ditt namn? Och han sade till honom: Legio är mitt namn; ty vi äro många.

10 Och han bad honom mycket, att han icke skulle sända dem bort ifrån den trakten.

11 Och där gick vid berget en stor svinhjord i bet.

12 Och alla de onda andarne bådo honom och sade: Sänd oss in i svinen, att vi må fara in i dem.

13 Och Jesus tillstadde dem det strax. Och de orena andarne foro ut och foro in i svinen, och hjorden störtade sig utför branten i hafvet, och de voro omkring två tusen och drunknade i hafvet.

14 Och de, som vaktade svinen, flydde och berättade det i staden och på landet; och de gingo ut för att se hvad som hade skett.

15 Och de kommo till Jesus och sågo den, som hade varit besatt och haft legionen, sittande både klädd och vid sina sinnen, och de vordo förfärade.

16 Och de, som hade sett det, förtäljde för dem, huru det hade tillgått med den besatte och om svinen.

17 Och de begynte bedja honom gå bort ifrån deras gränser.

18 Och då han steg i båten, bad honom den, som hade varit besatt, att få vara med honom.

19 Och han tillstadde det icke utan sade till honom: Gå hem till de dina och berätta för dem huru stora ting Herren har gjort med dig, och huru han har miskundat sig öfver dig.

20 Och han gick bort och begynte förkunna i Dekapolis, huru stora ting Jesus hade gjort med honom; och alla förundrade sig.

21 Och då Jesus hade farit öfver med båten igen till andra stran-

Digitized by Google

den, församlades mycket folk till honom; och han var vid hafvet. Matt. 9,1. Luk. 8,40.

22 Och se, en af synagogföreståndarne, vid namn Jairus, kom, och när han fick se honom, föll han ned för hans fötter
Matt. 9,18 f. Luk. 8,41 f.

23 och bad honom mycket och sade: Min dotter ligger på sitt yttersta; kom och lägg händerna på henne, att hon må blifva hulpen och lefva.

24 Och han gick med honom, och mycket folk följde honom, och de trängde honom.

25 Och där var en kvinna, som hade haft blodgång i tolf år
Matt. 9,20 f. Luk. 8,43 f.

26 och lidit mycket af många läkare och utgifvit allt hvad hon ägde och hade dock ingen hjälp förnummit, utan det hade fastmer blifvit värre med henne.

27 Då hon hade hört om Jesus, kom hon i folkhopen bakifrån och rörde vid hans klädnad,

28 ty hon sade: Om jag får röra allenast vid hans kläder, så blifver jag hulpen.

29 Och strax uttorkades hennes blods källa, och hon kände i sin kropp, att hon var botad från sin plåga.

30 Och Jesus, som strax kände inom sig, att kraft hade utgått från honom, vände sig om i folkhopen och sade: Hvem rörde vid mina kläder?
Matt. 14,36. Luk. 6,19.

31 Och hans lärjungar sade till honom: Du ser, att folket tränger dig, och du säger: hvem rörde vid mig?

32 Och han såg sig omkring för att se henne, som hade gjort detta.

33 Men kvinnan fruktade och bäfvade, ty hon visste hvad som hade händt henne, och hon kom och föll ned för honom och sade honom hela sanningen.

34 Och han sade till henne: Dotter, din tro har hulpit dig. Gå i frid och var helbrägda från din plåga. Mark. 10,52.

35 Medan han ännu talade, kommo några från synagogföreståndarens hus och sade: Din dotter är död, hvarför gör du numera Mästaren omak?
Luk. 8,49 f.

36 Men strax då Jesus hörde hvad som sades, sade han till synagogföreståndaren: Frukta icke, allenast tro.

37 Och han tillstadde icke, att någon följde med honom utom Petrus och Jakob och Johannes, Jakobs broder.

38 Och de kommo in i synagogföreståndarens hus, och han såg en sorlande mängd och människor, som gräto och jämrade sig mycket. Matt. 9,23 f.

39 Och han gick in och sade till dem: Hvarför sorlen I och gråten? Barnet är icke dödt, utan det sofver. Joh. 11,11.

40 Och de gjorde spe af honom; men han dref ut dem alla och tog med sig barnets fader och moder och dem, som voro med honom, och gick in, där barnet låg,

41 och tog barnet vid handen och sade till henne: Talita kumi,

Digitized by Google

hvilket betyder: Flicka, jag säger dig, stå upp.

42 Och strax stod flickan upp och gick; ty hon var tolf år gammal. Och de vordo öfvermåttan bestörta.

43 Och han föreskref dem strängeligen, att ingen skulle få veta detta, och sade, att man skulle gifva henne att äta.

6 Kapitlet.

Jesus föraktas i sin fädernestad, utsänder sina tolf apostlar. Johannes döparens halshuggning. Jesus spisar fem tusen män och går på vattnet.

Vers. 14—29 Högm. 2 årg. Joh. Döp. dag.

Och han gick ut därifrån och kom till sin fädernestad, och hans lärjungar följde honom.
Matt. 13,54.

2 Och när sabbaten kom, begynte han lära i synagogan; och många, som hörde honom, häpnade och sade: Hvarifrån har denne detta, och hvilken är den vishet, som är honom gifven, och hvilka äro dessa krafter, som ske genom hans händer?
Luk. 4,16.

3 Är denne icke timmermannen, Marias son, och broder till Jakob och Joses och Judas och Simon, och äro icke hans systrar här hos oss? Och de togo anstöt af honom. Joh. 6,42.

4 Men Jesus sade till dem: En profet är icke föraktad utan i sin fädernestad och bland sina fränder och i sitt hus.
Matt. 13,57 f. Luk. 4,24. Joh. 4,44.

5 Och han kunde icke där göra någon annan kraft, än att han lade händerna på några få sjuka och botade dem.

6 Och han förundrade sig öfver deras otro. Och han gick omkring i de kringliggande byarna och lärde. Matt. 9,35 f.

7 Och han kallade till sig de tolf och begynte utsända dem, två och två, och gaf dem makt öfver de orena andarne.
Matt. 10,1. Mark. 3,13 f. Luk. 9,1 f.

8 Och han bjöd dem, att de icke skulle taga något med sig på vägen utan en staf allena, icke ränsel, icke bröd, icke penningar i bältet;
Matt. 10,9 f. Luk. 9,3 f.

9 dock skulle de hafva skor* på fötterna men icke bära två lifklädningar. Ap. G. 12,8.

10 Och han sade till dem: Hvarhelst I gån in i ett hus, stannen där, till dess I gån ut därifrån.
Matt. 10,11.

11 Och hvarhelst de icke mottaga eder eller höra eder, gån ut därifrån och skudden af stoftet, som är under edra fötter, till ett vittnesbörd öfver dem. Sannerligen säger jag eder: Det skall vara drägligare för Sodom eller Gomorra på domedag än för den staden. Ap. G. 13,51.

12 Och de gingo ut och predikade, att man skulle bättra sig.

13 Och de utdrefvo många onda andar och smorde många sjuka med olja och botade dem.
Jak. 5,14.

14 Och när konung Herodes fick höra detta, ty hans namn hade blifvit kändt, sade han: Den Johannes, som döpte, är upp-

* Egentligen *sandaler*, som voro en lättare fotbeklädnad. Jfr Matt. 10,10.

Digitized by Google

ständen från de döda, och därför verka dessa krafter i honom.
Matt. 14,1 f. Luk. 9,7 f.
15 Och somliga sade: Det är Elias. Men andra sade: Det är en profet, såsom en af profeterna.
16 Då Herodes hörde detta, sade han: Denne är Johannes, som jag halshögg; han har uppstått från de döda.

17 Ty Herodes hade sändt och låtit gripa Johannes och satt honom i fängelse för Herodias', sin broder Filippi hustrus, skull; ty han hade tagit henne till hustru. Matt. 14,3 f. Luk. 3,19. 9,9.
18 Ty Johannes hade sagt till Herodes: Dig är icke lofligt att hafva din broders hustru.
3 Mos. 18,16.
19 Men Herodias hade ondt i sinnet mot honom och ville döda honom men kunde icke;
20 ty Herodes fruktade Johannes, vetande, att han var en rättfärdig och helig man; och han beskyddade honom, och då han hade hört honom, rättade han sig i mycket efter honom och hörde honom gärna.
Matt. 21,26.
21 Då nu en läglig dag kom, när Herodes på sin födelsedag gjorde ett gästabud åt sina stormän och åt krigshöfdingarne och de förnämsta i Galiléen,
22 gick Herodias' egen dotter in och dansade, och hon behagade Herodes och hans bordsgäster, och konungen sade till flickan: Begär af mig hvad helst du vill, så skall jag gifva dig det.
23 Och han svor henne en ed: Hvad helst du begär skall jag gifva dig, ända till hälften af mitt rike.
24 Och hon gick ut och sade till sin moder: Hvad skall jag begära? Och hon svarade: Johannes döparens hufvud.
25 Och hon gick strax med hast in till konungen och begärde och sade: Jag vill, att du gifver mig genast på ett fat Johannes döparens hufvud.
26 Då vardt konungen mycket bedröfvad, men för edernas och bordsgästernas skull ville han icke afvisa henne.
27 Och strax sände konungen en drabant med befallning att hämta hans hufvud. Och han gick åstad och halshögg honom i fängelset
28 och frambar hans hufvud på ett fat och gaf det åt flickan, och flickan gaf det åt sin moder.
29 Och när hans lärjungar försporde det, kommo de och togo hans lik och lade det i en graf.

30 Och apostlarne församlades till Jesus och berättade för honom allt, både hvad de hade gjort och hvad de hade lärt.
Matt. 14,13 f. Luk. 9,10 f. Joh. 6,1 f.
31 Och han sade till dem: Kommen allena afsides med mig till en öde trakt och hvilen eder något litet. Ty de kommande och gående voro många, så att de icke ens hade tid till att äta.
Mark. 3,20.
32 Och de foro bort i en båt afsides till en öde trakt.
33 Och de sågo dem fara sin väg, och många kände igen dem, och till fots lupo de tillsamman dit från alla städerna

Digitized by Google

och kommo fram före dem och församlades till honom.

34 Och Jesus gick ut och fick se mycket folk och varkunnade sig öfver dem, emedan de voro såsom får, som icke hafva någon herde, och han begynte lära dem mycket. Matt. 9,36.

35 Och då tiden redan var långt framskriden, gingo hans lärjungar till honom och sade: Trakten är öde, och tiden är redan långt framskriden.

36 Skilj dem från dig, att de må gå bort i gårdarna och byarna här omkring och köpa sig bröd; ty de hafva intet att äta.

37 Och han svarade och sade till dem: Gifven I dem att äta. Och de sade till honom: Skola vi gå bort och köpa bröd för två hundra penningar* och gifva dem att äta?

38 Men han sade till dem: Huru många bröd hafven I? Gån och sen efter. Och sedan de hade fått veta det, sade de: Fem, och två fiskar.

39 Och han bjöd dem att låta alla lägra sig i matlag på det gröna gräset.

40 Och de satte sig ned i hopar, hundra och hundra, femtio och femtio.

41 Och han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himmeln, välsignade och bröt bröden och gaf åt sina lärjungar, att de skulle lägga fram för dem, och de två fiskarna skiftade han åt alla.

42 Och de åto alla och blefvo mätta.

43 Och de upphämtade tolf korgar, fulla med stycken, äfven af fiskarna.

44 Och de, som hade ätit bröden, voro omkring fem tusen män.

45 Och strax nödgade han sina lärjungar att stiga i båten och fara förut till andra stranden, till Betsaida, till dess han själf hade skilt folket ifrån sig. Matt. 14,22 f. Joh. 6,16 f.

46 Och när han hade tagit afsked af dem, gick han bort på berget för att bedja.

47 Och när det hade blifvit afton, var båten midt på hafvet, och han var allena på land.

48 Och han såg dem vara i nöd på färden, ty vädret låg emot dem. Och han kom vid fjärde nattväkten till dem, gående på hafvet, och han ville gå förbi dem.

49 Men när de sågo honom gå på hafvet, trodde de, att det var en vålnad, och uppgåfvo ett rop;

50 ty de sågo honom alla och blefvo förskräckta. Och strax talade han med dem och sade till dem: Varen vid godt mod; det är jag, rädens icke.

51 Och han steg upp i båten till dem, och vädret stillade sig, och de blefvo inom sig öfvermåttan häpna och förundrade sig;

52 ty de hade icke fått förstånd genom det, som hade skett med bröden, ty deras hjärta var förstockadt.

* I urskriften: en *denar*, se sid. 38.

Digitized by Google

53 Och då de hade farit öfver, kommo de till landet Gennesaret och lade där i hamn.

54 Och när de gingo ut ur båten, igenkände folket honom strax;

55 och de lupo omkring i hela den trakten och begynte bära omkring de sjuka på sängar dit, där de hörde att han var.

56 Och hvarhelst han ingick i byar eller städer eller gårdar, lade man de sjuka på torgen och bad honom, att de åtminstone måtte få röra vid det yttersta af hans klädnad; och så många, som rörde därvid, blefvo helbrägda.

7 Kapitlet.

Jesus bestraffar fariséernas och de skriftlärdas skrymteri, bönhör den kananeiska kvinnan och botar en döfstum.

Vers. 1—23 Högm. 2 årg. 17 S. eft. Trefald., vers. 31—37 Ev. 12 S. eft. Trefald.

Och till honom församlades fariséerna och några af de skriftlärda, som hade kommit från Jerusalem. Matt. 15,1 f.

2 Och när de sågo några af hans lärjungar äta bröd med orena, det är otvagna händer, klandrade de det.

3 Ty fariséerna och alla judar äta icke, förrän de, hållande de äldstas stadgar, hafva noga tvagit sina händer.

4 Och när de komma från torget, äta de icke utan att hafva tvagit sig; och mycket annat är, som de hafva vedertagit att hålla, såsom att två bägare och krukor och kopparkärl och bänkar.

5 Sedan frågade honom fariséerna och de skriftlärda: Hvarför vandra icke dina lärjungar efter de äldstas stadgar utan äta bröd med otvagna händer?

6 Och han svarade och sade till dem: Rätt profeterade Esaias om eder, I skrymtare, såsom det är skrifvet: »Detta folk hedrar mig med läpparna, men deras hjärta är långt ifrån mig; Es. 29,13.

7 men fåfängt dyrka de mig, då de lära läror, som äro människors bud»; Kol. 2,18. Tit. 1,14.

8 ty I öfvergifven Guds bud och hållen människors stadgar, såsom att två krukor och bägare, och mycket annat sådant gören I.

9 Och han sade till dem: Just vackert, att I upphäfven Guds bud för att hålla edra stadgar!

10 Ty Moses har sagt: »Hedra din fader och din moder» och »Den som bannar fader eller moder, han skall döden dö.» 2 Mos. 20,12. 21,17. 5 Mos. 5,16. Ef. 6,2. 3 Mos. 20,9. Ords. 20,20.

11 Men I sägen: Om en människa säger till sin fader eller moder: en korban, det är en offergåfva, är det, hvarmed du af mig kunde hjälpas —

12 och I låten honom så icke mer göra något för sin fader eller moder

13 och gören Guds ord om intet med edra stadgar, hvilka I hafven stadgat; och mycket annat sådant gören I.

14 Och han kallade till sig allt folket och sade till dem: Hören mig alla och förstån.

15 Intet går utifrån in i människan, som kan orena henne,

Digitized by Google

men det som går ut från henne, detta är det som orenar människan. Tit. 1,15.

16 Om någon har öron till att höra, han höre.

17 Och när han hade gått ifrån folket in i ett hus, frågade hans lärjungar honom om liknelsen.

18 Och han sade till dem: Så ären ock I oförståndiga? Förstån I icke ännu, att allt det som utifrån går in i människan, det kan icke orena henne?

19 Ty det går icke in i hennes hjärta utan ned i buken och har sin naturliga utgång, hvarigenom all mat rensas.

20 Och han sade: Det som går ut från människan, detta är det som orenar människan;

21 ty inifrån, från människornas hjärta, utgå de onda tankarna, hor, skörlefnad, mord, 1 Mos. 6,5. 8,21. Jer. 17,9.

22 stöld, girighet, ondska, svek, liderlighet, afund, hädelse, högfärd, dåraktighet.

23 Allt detta onda går inifrån ut och orenar människan.

24 Och han stod upp därifrån och gick bort till Tyri och Sidons gränstrakter, och när han gick in i ett hus, ville han icke, att någon skulle veta det; men han kunde icke förblifva dold, Matt. 15,21 f.

25 ty en kvinna, hvilkens dotter hade en oren ande, kom, när hon fick höra om honom, och föll ned för hans fötter.

26 Och hon var en grekisk kvinna af syrofenicisk härkomst, och hon bad honom, att han skulle utdrifva den onde anden från hennes dotter.

27 Och Jesus sade till henne: Låt barnen först varda mättade; ty det är orätt att taga barnens bröd och kasta det åt hundarna.

28 Då svarade hon och sade till honom: Ja, Herre; ty äfven hundarna äta ju under bordet af barnens smulor.

29 Då sade han till henne: För det ordets skull, gå. Den onde anden har gått ut från din dotter.

30 Och när hon kom hem, fann hon den onde anden vara utgången och dottern liggande på sängen.

31 Och sedan han åter hade gått ut från Tyri och Sidons gränstrakter, gick han till det Galileiska hafvet, midt igenom Dekapolis' gränsland. Matt. 15,29 f.

32 Och de förde till honom en döfstum och bådo honom lägga handen på honom.

33 Och han tog honom afsides ifrån folket och satte sina fingrar i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga Mark. 8,23. Joh. 9,6.

34 och såg upp till himmeln, suckade och sade till honom: Effata, det är: Upplåt dig!

35 Och strax öppnades hans öron, och hans tungas band lossades, och han talade riktigt.

36 Och han bjöd dem, att de icke skulle för någon omtala det; men ju mer han förbjöd dem, desto mer förkunnade de det.

37 Och de häpnade öfvermåttan, sägande: Allt har han väl be-

Digitized by Google

ställt; han låter både de döfva höra och de stumma tala.

8 Kapitlet.

Jesus bespisar fyra tusen män, varnar för fariséernas surdeg och gifver en blind synen. Petri bekännelse. Jesus förkunnar sitt lidande.

Vers. 1—9 Ev. 7 S. eft. Trefald.

I de dagarna, då ganska mycket folk hade samlats och de icke hade något att äta, kallade han sina lärjungar till sig och sade till dem:

2 Jag ömkar mig öfver folket, ty de hafva nu i tre dagar dröjt hos mig och hafva intet att äta.

Matt. 15,32 f. Mark. 6,34 f.

3 Och om jag låter dem gå fastande hem, skola de uppgifvas på vägen, ty somliga af dem hafva kommit långväga ifrån.

4 Och hans lärjungar svarade honom: Hvarifrån skall man här i öknen kunna taga bröd att mätta dessa med?

5 Och han sporde dem: Huru många bröd hafven I? Och de sade: Sju.

6 Och han tillsade folket att sätta sig ned på marken; och han tog de sju bröden, tackade och bröt och gaf åt sina lärjungar, att de skulle lägga fram dem, och de lade fram för folket.

7 Och de hade några små fiskar, och då han hade välsignat, bjöd han, att äfven de skulle framläggas.

8 Och de åto och blefvo mätta, och de upptogo lämningar af stycken, sju korgar.

9 Och de, som hade ätit, voro omkring fyra tusen; och så skilde han dem ifrån sig.

10 Och strax därefter steg han i båten med sina lärjungar och for till Dalmanutas trakter.

11 Och fariséerna gingo ut och begynte tvista med honom och begärde af honom tecken från himmeln, frestande honom.

Matt. 16,1 f. Luk. 11,29 f. Joh. 6,30.

12 Då suckade han i sin ande och sade: Hvarför söker detta släkte efter tecken? Sannerligen säger jag eder: Åt detta släkte skall intet tecken gifvas.

13 Och han lämnade dem och steg åter i en båt och for öfver till andra stranden.

14 Och de hade förgätit att taga bröd med sig och hade icke mer än ett enda bröd med sig i båten. Matt. 16,5 f. Luk. 12,1.

15 Och han bjöd dem och sade: Sen till, tagen eder till vara för fariséernas surdeg och för Herodes' surdeg.

16 Och de öfverlade med hvarandra, sägande: Vi hafva inga bröd.

17 Och då Jesus förnam det, sade han till dem: Hvarför öfverläggen I därom, att I icke hafven bröd? Fatten I icke ännu, eller förstån I icke? Hafven I ännu edert hjärta förstockadt?

Mark. 6,52.

18 Sen I icke, ehuru I hafven ögon, och hören I icke, ehuru I hafven öron, och minnens I icke?

19 När jag bröt de fem bröden åt de fem tusen, huru många korgar upptogen I fulla af stycken? De sade till honom: Tolf.

Matt. 14,17 f. Mark. 6,41 f. Luk. 9,13 f. Joh. 6,9.

Digitized by Google

20 Och när jag bröt de sju bröden åt de fyra tusen, huru många korgar upptogen I fulla af stycken? Och de sade: Sju.
Matt. 15,34 f.

21 Och han sade till dem: Huru kommer det till, att I icke förstån?

22 Och han kom till Betsaida. Och de förde till honom en blind och bådo honom, att han ville röra vid honom.

23 Och han tog den blinde vid handen och ledde honom utanför byn och spottade på hans ögon och lade händerna på honom och frågade honom, om han såg något.

24 Och han såg upp och sade: Jag ser människorna, ty såsom träd ser jag dem vandra omkring.

25 Sedan lade han åter händerna på hans ögon, och han lät honom se upp, och han vardt botad och såg alla på långt håll klarligen.

26 Och han lät honom gå hem och sade: Gå icke ens in i byn och säg det icke heller för någon i byn.

27 Och Jesus och hans lärjungar gingo till byarna vid Cesarea Filippi, och på vägen frågade han sina lärjungar och sade till dem: Hvem säga människorna mig vara? Matt. 16,13 f. Luk. 9,18 f.

28 Och de svarade: Johannes döparen, och andra Elias, men andra en af profeterna.

29 Och han sade till dem: Men hvem sägen I mig vara? Och Petrus svarade och sade till honom: Du är Kristus.

30 Då tillsade han dem strängeligen, att de icke för någon skulle tala om honom.

31 Och han begynte lära dem, att Människosonen måste mycket lida och förkastas af de äldsta och öfversteprästerna och de skriftlärda och dödas och efter tre dagar uppstå igen.
Matt. 16,21 f. Mark. 9,31. 10,33 f. Luk. 9,22 f.

32 Och han talade det ordet oförtäckt, och Petrus tog honom till sig och begynte tillrättavisa honom.

33 Men han vände sig om och såg på sina lärjungar och tillrättavisade Petrus och sade: Gå bort ur min åsyn, Satan; ty du besinnar icke det Gud tillhörer utan det människor tillhörer.
Matt. 4,10.

34 Och han kallade till sig folket jämte sina lärjungar och sade till dem: Hvilken som vill efterfölja mig, han förneke sig själf och tage sitt kors på sig och följe mig.
Matt. 16,24 f. Luk. 9,23 f. Joh. 12,25.

35 Ty hvilken som vill bevara sitt lif, han skall mista det, och hvilken som mister sitt lif för min och evangelii skull, han skall bevara det.

36 Ty hvad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen men förlorar sin själ?

37 Eller hvad kan en människa gifva till lösen för sin själ?

38 Ty hvilken som blyges vid mig och vid mina ord i detta horiska och syndiga släkte, vid honom skall ock Människosonen

Digitized by Google

blygas, när han kommer i sin Faders härlighet med de heliga änglarne. Sak. 14,5. Matt. 25,31. 26,64. Rom. 1,16. 2 Tim. 2,12.

9 Kapitlet.

Jesus förklaras, botar en månaderasande, förkunnar sitt lidande, lärer hvilken är den främste, varnar för förargelse.

Vers. 1—32 Högm. 2 årg. 2 S. i Fastan, vers. 33—50 Högm. 2 årg. Mikaelsdagen.

Och han sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Några äro bland dem som här stå, hvilka icke skola smaka döden, förrän de hafva fått se Guds rike komma med kraft. Matt. 16,28. Luk. 9,27.

2 Och sex dagar därefter tog Jesus med sig Petrus och Jakob och Johannes och förde dem allena afsides upp på ett högt berg, och han vardt förvandlad inför dem. Matt. 17,1 f. Luk. 9,28 f.

3 Och hans kläder vordo glänsande, mycket hvita, såsom snö, så att ingen valkare på jorden kan göra dem så hvita.

4 Och för dem syntes Elias med Moses, och de samtalade med Jesus.

5 Och Petrus svarade och sade till Jesus: Rabbi, här är oss godt att vara; låtom oss göra tre hyddor, åt dig en och åt Moses en och åt Elias en.

6 Ty han visste icke, hvad han skulle säga; ty de voro förskräckta.

7 Och en sky kom, som öfverskyggde dem, och en röst kom ur skyn och sade: Denne är min älskade Son; honom hören. Mark. 1,11. 2 Petr. 1,17.

8 Och när de i detsamma sågo sig omkring, sågo de nu ingen utom Jesus, som var allena med dem.

9 Och när de stego ned från berget, bjöd han dem, att de icke för någon skulle omtala hvad de hade sett, förrän Människosonen hade uppstått från de döda. Matt. 17,9 f. Luk. 9,36.

10 Och de fäste sig vid det ordet, spörjande sinsemellan, hvad det var att uppstå från de döda.

11 Och de frågade honom, sägande: De skriftlärda säga ju, att Elias måste komma först? Mal. 4,5.

12 Men han svarade och sade till dem: Elias kommer visserligen först och återupprättar allt. Och huru är det skrifvet om Människosonen? Jo, att han skall lida mycket och för intet aktas. Es 53,3. Dan. 9,26. Ps. 22,7.

13 Men jag säger eder: Äfven Elias har kommit, och de gjorde med honom allt hvad de ville, såsom det är skrifvet om honom. Matt. 11,14. Luk. 1,17.

14 Och när han kom till sina lärjungar, såg han mycket folk omkring dem och skriftlärda, som tvistade med dem.

15 Och så snart allt folket fick se honom, vordo de häpna och lupo till och hälsade honom.

16 Och han frågade de skriftlärda: Hvarom tvisten I med dem?

17 Och en ur folkhopen svarade och sade: Mästare, jag har fört till dig min son, som har en stum ande. Matt. 17,14 f. Luk. 9,37 f.

Digitized by Google

18 Och så ofta han griper honom, rycker han honom, och han tuggar fradga och gnisslar med tänderna och förtvinar; och jag sade till dina lärjungar, att de skulle utdrifva honom, och de förmådde icke.

19 Då svarade han dem och sade: O du otrogna släkte! Huru länge skall jag då vara hos eder? Huru länge skall jag då fördraga eder? Fören honom till mig.

20 Och de förde honom till honom; och då han fick se honom, strax slet anden honom, och han föll ned på jorden och vältrade sig och tuggade fradga.
Mark. 1,26.

21 Och han frågade hans fader: Huru länge är det, som det har varit så med honom? Då sade han: Från barndomen;

22 och han har ofta kastat honom både i eld och i vatten för att förgöra honom; men om du kan göra något, så varkunna dig öfver oss och hjälp oss.

23 Då sade Jesus till honom: »Om du kan» — allt kan ske för den, som tror. Luk. 17,6.

24 Och strax ropade piltens fader under tårar och sade: Jag tror; hjälp min otro.

25 Och när Jesus såg, att folk lopp till, näpste han den orene anden och sade till honom: Du stumme och döfve ande, jag bjuder dig: Gå ut från honom och gå icke mer in i honom.

26 Då ropade han och slet honom häftigt och gick ut, och han vardt såsom en död, så att mängden sade, att han var död.

27 Men Jesus tog honom vid handen och uppreste honom, och han stod upp.

28 Och när han hade kommit in i ett hus, frågade hans lärjungar honom afsides: Hvarför kunde icke vi utdrifva honom?
Matt. 17,19.

29 Och han sade till dem: Detta slag kan icke utgå utan genom bön och fasta.

30 Och de gingo därifrån och vandrade genom Galiléen, och han ville icke, att någon skulle veta det.

31 Ty han lärde sina lärjungar och sade till dem: Människosonen skall antvardas i människors händer, och de skola döda honom, och sedan han har blifvit dödad, skall han på tredje dagen uppstå.
Matt. 17,22. Mark. 8,31. Luk. 9,44.

32 Men de förstodo icke hvad han sade, och de räddes att fråga honom.

33 Och han kom till Kapernaum; och när han hade kommit hem, sporde han dem: Hvarom samtaladen I eder emellan på vägen?

34 Men de tego, ty de hade talat med hvarandra på vägen om hvilken som vore den störste.
Matt. 18,1 f. Luk. 9,46 f.

35 Och sedan han hade satt sig, kallade han till sig de tolf och sade till dem: Om någon vill vara den förste, skall han vara den siste af alla och allas tjänare. Matt. 20,26. Mark. 10,43.

36 Och han tog ett barn och ställde det midt ibland dem, och

Digitized by Google

han tog det upp i famnen och sade till dem: Mark. 10,16.

37 Hvilken som mottager ett enda sådant barn i mitt namn, han mottager mig, och hvilken som mottager mig, han mottager icke mig utan den som har sändt mig.
Matt. 10,40. Joh. 13,20.

38 Men Johannes svarade honom, sägande: Mästare, vi sågo en, som i ditt namn utdref onda andar, och han följer oss icke, och vi förbjödo honom det, emedan han icke följer oss.
Luk. 9,49 f.

39 Då sade Jesus: Förbjuden honom icke; ty ingen är, som gör någon kraft i mitt namn, som snart därefter skulle kunna tala ondt om mig. 1 Kor. 12,3.

40 Ty den som icke är mot oss, han är för oss.

41 Ty hvilken som gifver eder att dricka en bägare vatten för det namnet, att I hören Kristus till, sannerligen säger jag eder: Han skall icke mista sin lön.
Matt. 10,42.

42 Och hvilken som förför en enda af dessa små, som tro på mig, honom är det bättre, att en kvarnsten lägges om hans hals och han kastas i hafvet.
Matt. 18,6. Luk. 17,1 f.

43 Och om din hand är dig till förförelse, så hugg henne af. Det är dig bättre att ingå i lifvet lytt än att hafva båda händerna och fara till helvetet, till den outsläckliga elden, Matt. 18,8 f.

44 där deras mask icke dör och elden icke utsläckes.
Es. 66,24. Luk. 16,24.

45 Och om din fot är dig till förförelse, så hugg honom af. Det är dig bättre att ingå i lifvet halt än att hafva båda fötterna och kastas till helvetet,

46 där deras mask icke dör och elden icke utsläckes.

47 Och om ditt öga är dig till förförelse, så rif det ut. Det är dig bättre att ingå i Guds rike enögd än att hafva två ögon och kastas till eldens helvete,

48 där deras mask icke dör och elden icke utsläckes.

49 Ty hvar och en skall med eld saltas, och allt offer skall med salt saltas. 3 Mos. 2,13.

50 Godt är saltet, men om saltet mister sin sälta, hvarmed skolen I återställa det? Hafven salt i eder och hållen frid inbördes.
Matt. 5,13. Luk. 14,34.

10 Kapitlet.

Jesus lärer om äktenskapet, välsignar barnen, undervisar en rik yngling om lifvets väg, förkunnar sitt lidande, tillrättavisar Sebedei söner och gifver en blind hans syn.

Vers. 12—16 Högm. 1 årg. Mikaelsdagen, vers. 17—27 Högm. 2 årg. 13 S. eft. Trefald., vers. 32—45 Högm. 2 årg. Fastlags-Sönd.

Och han stod upp därifrån och gick till Judéens gränser genom landet på andra sidan Jordan, och mycket folk kom åter tillsamman till honom, och åter lärde han dem, såsom hans sed var. Matt. 19,1 f.

2 Och fariséerna gingo fram och frågade honom, frestande, om det är lofligt för en man att skilja sin hustru från sig.

3 Men han svarade och sade till dem: Hvad har Moses bjudit eder?

Digitized by Google

4 Och de sade: Moses tillstadde att skrifva skiljebref och att skilja henne från sig.
5 Mos. 24,1. Matt. 5,31 f.
5 Då svarade Jesus och sade till dem: För edert hjärtas hårdhets skull skref han eder detta bud.
6 Men från skapelsens början har Gud gjort dem man och kvinna. 1 Mos. 1,27. 5,2.
7 »Fördenskull skall en man öfvergifva sin fader och moder och hålla sig till sin hustru,
1 Mos. 2,24.
8 och de tu skola varda ett kött.» Så äro de icke mer tu utan ett kött.
9 Hvad således Gud har sammanfogat må människan icke åtskilja.
10 Och i huset frågade hans lärjungar honom åter om detsamma.
11 Och han sade till dem: Hvilken som skiljer sin hustru från sig och gifter sig med en annan, han gör hor mot henne;
Luk. 16,18. 1 Kor 7,10 f.
12 och om en kvinna skiljer sin man från sig och gifter sig med en annan, gör hon hor.

13 Och de buro fram barn till honom, att han skulle taga på dem, men lärjungarne näpste dem, som framburo dem.
Matt. 19,13 f. Luk. 18,15 f
14 Och när Jesus såg det, vardt han misslynt och sade till dem: Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.
Matt. 18,3. 1 Kor. 14,20.
15 Sannerligen säger jag eder: Hvilken som icke mottager Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig därin.
16 Och han tog dem upp i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem. Mark. 9,36.

17 Och då han kom ut på vägen, lopp en fram och föll på knä för honom och frågade honom: Gode Mästare, hvad skall jag göra, att jag må ärfva evigt lif?
Matt. 19,16 f. Luk 18,18 f.
18 Och Jesus sade till honom: Hvarför kallar du mig god? Ingen är god utan Gud allena.
19 Budorden vet du: »Du skall icke göra hor, du skall icke dräpa, du skall icke stjäla, du skall icke bära falskt vittnesbörd, du skall icke afhända någon sitt; hedra din fader och din moder.» 2 Mos. 20,12 f 5 Mos. 5,16 f.
20 Då svarade han och sade till honom: Mästare, allt detta har jag hållit från min ungdom.
21 Och Jesus såg på honom och fattade kärlek till honom och sade till honom: Ett fattas dig. Gå bort och sälj allt det du har och gif åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen, och kom och tag korset på dig och följ mig. Matt. 6,19. Luk. 12,33.
22 Men han blef dyster vid det talet och gick bedröfvad bort, ty han hade många ägodelar.
23 Och Jesus såg sig omkring och sade till sina lärjungar: Huru svårt är det icke för dem, som hafva ägodelar, att komma in i Guds rike!
24 Men lärjungarne förvånades öfver hans ord. Då svarade åter Jesus och sade till dem: Barn,

Digitized by Google

huru svårt är det icke för dem, som förtrösta på ägodelar, att komma in i Guds rike!
Ps. 62,11. Ords. 11,28. 1 Tim. 6,17.
25 Det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer in i Guds rike.
26 Och de häpnade öfvermåttan och sade till hvarandra: Hvem kan då varda frälst?
27 Jesus såg på dem och sade: För människor är det omöjligt men icke för Gud, ty för Gud är allt möjligt.
Jer. 32,17. Sak. 8,6. Luk. 1,37.

28 Då började Petrus säga till honom: Se, vi hafva öfvergifvit allt och följt dig.
Matt. 19,27 f. Luk. 18,28 f.
29 Jesus svarade och sade: Sannerligen säger jag eder: Ingen är, som har öfvergifvit hus eller bröder eller systrar eller fader eller moder eller hustru eller barn eller åkrar för min och evangelii skull,
30 som icke skall få hundrafaldt igen nu i denna tiden, hus och bröder och systrar och moder och barn och åkrar, under förföljelser, och i den tillkommande världen evigt lif.
31 Men många de första skola blifva de sista, och de sista de första.

32 Och de voro på vägen, gående upp till Jerusalem; och Jesus gick före dem, och de förvånades och följde efter bäfvande. Och han tog åter till sig de tolf och begynte säga dem, hvad som skulle öfvergå honom:
Matt. 20,17 f.
Mark. 8,31. Luk. 18,31 f. Joh. 12,32.
33 Se, vi gå upp till Jerusalem, och Människosonen skall antvardas åt öfverstepräster na och de skriftlärda, och de skola döma honom till döden och antvarda honom åt hedningarne,
34 och de skola begabba honom och gissla honom och bespotta honom och döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen.

35 Då gingo Jakob och Johannes, Sebedei söner, fram till honom och sade: Mästare, vi vilja, att du gör oss hvadhelst vi begära af dig.
Matt. 20,20 f.
36 Och han sade till dem: Hvad viljen I att jag skall göra eder?
37 Och de sade till honom: Gif oss att sitta, den ene på din högra sida och den andre på din vänstra i din härlighet.
38 Men Jesus sade till dem: I veten icke, hvad I begären. Kunnen I dricka den kalk, som jag dricker, och döpas med det dop, hvarmed jag döpes?
Matt. 26,39, 42. Joh. 18,11. Luk. 12,50.
39 Och de sade till honom: Det kunna vi. Men Jesus sade till dem: Den kalk, som jag dricker, skolen I dricka, och med det dop, hvarmed jag döpes, skolen I döpas,
40 men att sitta på min högra sida och på min vänstra, det tillkommer icke mig att gifva, utan det skall gifvas dem, åt hvilka det är beredt.
41 Och när de tio hörde detta, begynte de blifva misslynta på Jakob och Johannes.
42 Och Jesus kallade dem till

Digitized by Google

sig och sade till dem: I veten, att de, som anses vara folkens furstar, härska öfver dem, och deras stora hafva makt öfver dem. Luk. 22,25 f.

43 Men så skall det icke vara bland eder, utan hvilken som vill blifva stor bland eder, han skall vara eder tjänare, Mark. 9,35.

44 och hvilken som vill blifva främst ibland eder, han skall vara allas dräng.

45 Ty äfven Människosonen har icke kommit för att låta tjäna sig utan för att tjäna och gifva sitt lif till lösen för många. Joh. 13,14. Fil. 2,7. Hf. 1,7. Kol. 1,14. 1 Tim. 2,6. Tit. 2,14. 1 Petr. 1,18 f.

46 Och de kommo till Jeriko; och när han gick ut från Jeriko med sina lärjungar och en stor hop folk, satt Timei son, den blinde Bartimeus, vid vägen och tiggde. Matt. 20,29 f. Luk. 18,35 f.

47 Och när han hörde, att det var Jesus från Nasaret, begynte han ropa och säga: Jesus, Davids son, förbarma dig öfver mig!

48 Och många näpste honom, att han skulle tiga, men han ropade mycket mer: Davids son, förbarma dig öfver mig!

49 Då stannade Jesus och lät tillkalla honom. Och de tillkallade den blinde och sade till honom: Var vid godt mod, stå upp; han kallar dig till sig.

50 Och han kastade af sig sin mantel, stod upp och kom till Jesus.

51 Då svarade Jesus och sade till honom: Hvad vill du, att jag skall göra dig? Och den blinde sade till honom: Rabbuni, att jag må få min syn.

52 Och Jesus sade till honom: Gå; din tro har hulpit dig. Och strax fick han sin syn och följde honom på vägen. Mark. 5,34.

11 Kapitlet.

Jesus inrider i Jerusalem, förbannar fikonträdet, renar templet, tillfrågas om sin rättighet att lära folket.

Och när de nalkades Jerusalem, Betfage och Betania vid Oljeberget, sände han två af sina lärjungar Matt. 21,1 f. Luk. 19,29 f. Joh. 12,12 f.

2 och sade till dem: Gån in i byn, som ligger midt framför eder; och strax då I kommen därin, skolen I finna en fåle bunden, på hvilken ännu ingen människa har suttit. Lösen honom och fören honom hit.

3 Och om någon säger till eder: hvarför gören I detta? så sägen: Herren behöfver honom; och strax sänder han honom hit.

4 Och de gingo åstad och funno fålen, bunden vid porten ute på gatan, och de löste honom.

5 Och några bland dem, som stodo där, sade till dem: Hvad gören I, som lösen fålen?

6 Och de sade till dem, såsom Jesus hade bjudit, och de läto dem vara.

7 Och de förde fålen till Jesus och lade sina kläder på honom, och han satte sig på honom.

8 Och många bredde sina kläder på vägen, och andra skuro kvistar af träden och strödde på vägen.

Digitized by Google

9 Och de, som gingo före, och de, som följde efter, ropade och sade: Hosianna! Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn! Ps. 118,25 f.

10 Välsignadt vare vår fader Davids rike, som kommer i Herrens namn! Hosianna i höjden!

11 Och Jesus gick in i Jerusalem och i templet; och när han hade besett allt och det redan var sent, gick han ut till Betania med de tolf.

12 Och dagen därefter, då de gingo ut från Betania, blef han hungrig. Matt. 21,18 f.

13 Och då han långt ifrån fick se ett fikonträd, som hade löf, gick han dit, om han till äfventyrs skulle finna något därpå, och när han kom fram till det, fann han intet annat än löf, ty det var icke fikonens tid.

14 Och han svarade och sade till det: Aldrig mer äte någon frukt af dig. Och hans lärjungar hörde det.

15 Och de kommo till Jerusalem. Och Jesus gick in i templet och begynte utdrifva dem, som sålde och köpte i templet, och stötte omkull växlarenas bord och dufvomånglarnes säten Matt. 21,12 f. Luk. 19,45 f. Joh. 2,14 f.

16 och tillstadde icke, att någon bar något käril genom templet.

17 Och han lärde och sade till dem: Är det icke skrifvet: »Mitt hus skall kallas ett bönehus för alla folk?» Men I hafven gjort det till en röfvarkula. Es. 56,7. Jer. 7,11.

18 Och öfversteprästerna och de skriftlärda fingo höra detta och sökte, huru de skulle kunna förgöra honom, ty de fruktade honom, emedan allt folket häpnade öfver hans lära. Luk. 19,47 f.

19 Och då aftonen kom, gick han ut ur staden.

20 Och när de om morgonen gingo förbi fikonträdet, sågo de det förtorkadt ifrån rötterna.

21 Då kom Petrus ihåg det och sade till honom: Mästare, se, det fikonträd, som du förbannade, är förtorkadt. Matt. 21,20 f.

22 Och Jesus svarade och sade till dem: Hafven tro på Gud.

23 Ty sannerligen säger jag eder: Hvilken som säger till detta berg: häf dig upp och kasta dig i hafvet, och som icke tviflar i sitt hjärta utan tror, att det han säger skall ske, honom skall ske allt det han säger. Luk. 17,6.

24 Fördenskull säger jag eder: Allt det I bedjen i edra böner, tron, att I fån det, så skall det ske eder. Matt. 21,22. Luk. 11,9. Joh. 15,7. 1 Joh. 3,22. Jak. 1,5 f.

25 Och när I stån och bedjen, så förlåten, om I hafven något emot någon, på det att ock eder Fader, som är i himmeln, må förlåta eder edra öfverträdelser. Matt. 6,14. Ef. 4,32. Kol. 3,13.

26 Men om I icke förlåten, så skall icke heller eder Fader, som är i himmeln, förlåta edra öfverträdelser.

27 Och de kommo åter till Jerusalem. Och medan han gick omkring i templet, kommo öf-

Digitized by Google

versteprästerna och de skriftlärda och de äldsta till honom
Matt. 21,23 f. Luk. 20,1 f.
28 och sade till honom: Af hvilken makt gör du detta, och hvem har gifvit dig denna makt, att du kan göra detta? Ap. G. 4,7. 7,27.
29 Men Jesus svarade och sade till dem: Äfven jag skall spörja eder ett ord; svaren mig, så skall ock jag säga eder, af hvilken makt jag gör detta.
30 Var Johannes' döpelse från himmeln eller från människor? Svaren mig.
31 Och de öfverlade för sig själfva och sade: Om vi säga: från himmeln, så skall han säga: Hvarför trodden I honom då icke? Luk. 7,30.
32 Men skola vi säga: från människor? De fruktade för folket, ty alla höllo Johannes för att verkligen vara en profet.
Mark. 6,20.
33 Och de svarade och sade till Jesus: Vi veta det icke. Och Jesus svarade och sade till dem: Icke heller säger jag eder, af hvilken makt jag gör detta.

12 Kapitlet.

Jesus framställer liknelsen om vingårdsmännen, lärer om skattepenningen, uppståndelsen, det förnämsta budet i lagen samt om sin härkomst såsom den utlofvade Messias. Ankans skärf.

Vers. 41—44 Högm. 1 årg. 23 S. eft. Trefald.

Och han begynte tala till dem i liknelser: En man planterade en vingård och satte stängsel omkring honom och gräfde en press och byggde ett torn och öfverlämnade honom åt vingårdsmän och for utrikes.
Matt. 21,33 f. Luk. 20,9 f. Ps. 80,9. H. V. 8,11. Es. 5,1. Jer. 2,21.

2 Och när tiden var inne, sände han en tjänare till vingårdsmännen, att han skulle af vingårdsmännen uppbära af vingårdens frukt.
3 Men de grepo och hudflängde honom och skickade honom tomhänd bort.
4 Och åter sände han till dem en annan tjänare. Och honom slogo de med stenar i hufvudet och bortskickade honom skymfad.
5 Och åter sände han en annan, och honom dräpte de; och många andra, somliga hudflängde de och somliga dräpte de.
6 Ännu hade han en enda son, som var honom kär. Äfven honom sände han sist till dem, sägande: De skola hafva försyn för min son.
7 Men dessa vingårdsmän sade sins emellan: Denne är arfvingen; kommen, låtom oss dräpa honom, så varder arfvet vårt.
8 Och de togo honom och dräpte honom och kastade honom ut ur vingården.
9 Hvad skall nu vingårdens herre göra? Han skall komma och förgöra vingårdsmännen och lämna vingården åt andra.
10 Hafven I icke heller läst denna skrift: »Den sten, som byggningsmännen förkastade, han har blifvit en hörnsten.
Ps. 118,22 f. Es. 8,14. 28,16. Ap. G. 4,11. Rom. 9,33. 1 Petr. 2,7.
11 Af Herren har han blifvit detta och är underbar i våra ögon?»
12 Och de sökte att gripa honom, men de räddes för folket, ty de förstodo, att han sade

Digitized by Google

liknelsen om dem; och de öfvergåfvo honom och gingo sin väg.

13 Och de sände till honom några af fariséerna och herodianerna, att de skulle fånga honom med ord.
Matt. 22,15 f. Luk. 20,20 f.

14 Och då de kommo, sade de till honom: Mästare, vi veta, att du är sannfärdig och sköter om ingen, ty du ser icke till människors person utan lärer Guds väg rätt. Är det lofligt att gifva kejsaren skatt eller icke? Skola vi gifva eller icke gifva?

15 Men han förstod deras skrymteri och sade till dem: Hvarför fresten I mig? Tagen hit en penning, att jag må se honom.

16 Och de togo fram en sådan, och han sade till dem: Hvilkens bild och öfverskrift är detta? Och de sade till honom: Kejsarens.

17 Då svarade Jesus och sade till dem: Gifven kejsaren det kejsaren tillhörer och Gud det Gud tillhörer. Och de förundrade sig öfver honom.
Rom. 13,7.

18 Och till honom kommo sadducéer, de som säga, att det icke gifves någon uppståndelse, och frågade honom sägande:
Matt. 22,23 f. Luk. 20,27 f.

19 Mästare! Moses har skrifvit åt oss: »Om någons broder dör och efterlämnar hustru men icke lämnar barn efter sig, då skall hans broder taga hans hustru och uppväcka säd åt sin broder.»
5 Mos. 25,5.

20 Det var sju bröder; och den förste tog sig hustru och lämnade vid sin död ingen säd efter sig.

21 Och den andre tog henne och dog, och icke heller han lämnade säd efter sig, och den tredje sammaledes.

22 Och de sju togo henne och lämnade ingen säd efter sig. Sist af alla dog ock kvinnan.

23 När de nu i uppståndelsen hafva uppstått, hvilken af dem skall få henne till hustru, ty alla sju hafva haft henne till hustru?

24 Och Jesus svarade och sade till dem: Faren I icke därför vilse, att I icke förstån skrifterna ej heller Guds kraft?

25 Ty när de hafva uppstått från de döda, hvarken gifta de sig eller bortgiftas, utan de äro såsom änglarne i himmeln.

26 Men om de döda, att de uppstå, hafven I icke läst i Moses' bok, på stället om törnbusken, huru Gud talade till honom och sade: »Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud?»
2 Mos. 3,6, 16. Ap. G. 7,30 f. Hbr. 11,16.

27 Gud är icke dödas utan lefvandes Gud. I faren alltså mycket vilse.

28 Då gick en af de skriftlärda, som hade hört dem tvista och som hade insett, att han hade svarat dem väl, fram och sporde honom: Hvilket är det främsta af alla buden? Matt. 22,34 f.

29 Jesus svarade: Det främsta af alla buden är detta: »Hör, Israel! Herren vår Gud är allena Herre. 5 Mos. 6,4 f.

Digitized by Google

30 Och du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjärta och af all din själ och af allt ditt förstånd och af all din kraft.» Detta är det främsta budet.

31 Och det andra är detta likt: »Du skall älska din nästa såsom dig själf.» Intet annat bud är större än dessa. 3 Mos. 19,18. Rom. 13,9. Gal. 5,14. 1 Tim. 1,5. Jak. 2,8.

32 Och den skriftlärde sade till honom: Mästare, du sade i sanning rätt, att han är en och att ingen annan är utom honom,

33 och att älska honom af allt sitt hjärta och af allt sitt förstånd och af all sin själ och af all sin kraft och att älska sin nästa såsom sig själf, det är mer än alla brännoffren och de andra offren.
1 Sam. 15,22. Hos. 6,6.

34 Och Jesus, som såg, att han hade svarat förståndigt, sade till honom: Du är icke långt ifrån Guds rike. Och ingen dristade fråga honom något mer.

35 Och Jesus svarade och sade, lärande i templet: Huru kunna de skriftlärda säga, att Kristus är Davids son?
Matt. 22,41 f. Luk. 20,41 f.

36 Ty David själf har sagt i den Helige Ande: »Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.» Ps. 110,1. Ap. G. 2,34. 1 Kor. 15,25. Ebr. 1,13. 10,12 f.

37 Så kallar nu David själf honom herre; huru kan han då vara hans son? Och det myckna folket hörde honom gärna.

38 Och han lärde dem och sade till dem: Tagen eder till vara för de skriftlärda, som vilja gå omkring i fotsida kläder och blifva hälsade på torgen
Matt. 23,6 f. Luk. 20,46.

39 och sitta främst i synagogorna och hafva högsätena vid gästabuden,

40 och som uppäta änkornas hus och såsom en förevändning hålla långa böner. Dessa skola få hårdare dom.

41 Och Jesus satte sig midt emot offerkistan och såg på, huru folket lade penningar i offerkistan. Och många rika lade mycket in. Luk. 21,1 f.

42 Och en fattig änka kom och lade in två skärfvar, eller ett öre.

43 Då kallade han sina lärjungar till sig och sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga änka lade in mer än alla de andra, som lade in i offerkistan. 2 Kor. 8,12.

44 Ty de inlade alla af sitt öfverflöd, men denna inlade af sin fattigdom allt hvad hon ägde, hela sitt lifsuppehälle.

13 Kapitlet.

Om Jerusalems förstöring och Jesu tillkommelse.

Och då han gick ut från templet, sade en af hans lärjungar till honom: Mästare, se, hurudana stenar och hurudana byggnader! Matt. 24,1 f. Luk. 21,5 f.

2 Och Jesus svarade och sade till honom: Ser du dessa stora byggnader? Sten skall icke

Digitized by Google

lämnas på sten, som icke varder nedbruten.
1 Kon. 9,7 f. Mik. 3,12.

3 Och när han satt på Oljeberget, midt emot templet, frågade Petrus och Jakob och Johannes och Andreas honom afsides:

4 Säg oss, när skall detta ske, och hvad skall vara tecknet, när allt detta skall fullbordas?

5 Och Jesus svarade dem och begynte säga: Sen till, att ingen vilseleder eder.
Ef. 5,6. Kol. 2,8. 2 Tess. 2,3.

6 Ty många skola komma i mitt namn och säga: jag är det, och de skola vilseleda många.

7 Men när I fån höra krig och rykten om krig, blifven icke förfärade. Ty så måste ske, men ännu är icke änden.

8 Ty folk skall resa sig mot folk och rike mot rike; och det skall vara jordbäfningar på den ena orten efter den andra, och det skall vara hungersnöd och oroligheter. Detta är begynnelsen till födslosmärtor.

9 Men tagen I eder till vara. Ty de skola antvarda eder till domstolar, och I skolen hudflängas i synagogor och varda framdragna inför furstar och konungar för min skull, till ett vittnesbörd för dem.
Matt. 10,17 f. Joh. 15,19 f. 16,2 f. Upp. 2,10.

10 Och evangelium måste först varda predikadt ibland alla folk.

11 Men när de bortföra och antvarda eder, så varen icke förut bekymrade för hvad I skolen tala, ej heller öfvertänken det, utan hvadhelst som blifver eder gifvet i den stunden, talen det; ty det är icke I, som talen, utan den Helige Ande.
Matt. 10,19 f. Luk. 12,11 f.

12 Och den ene brodern skall antvarda den andre till döden och fadern sitt barn, och barn skola sätta sig upp mot föräldrar och tillskynda dem döden.

13 Och I skolen vara hatade af alla för mitt namns skull; men den som håller ut intill änden, han skall varda frälst.
Upp. 2,7.

14 Men när I fån se förödelsens styggelse, om hvilken är taladt af profeten Daniel, stå där hon icke bör — den som läser det, han gifve akt därpå — då flykte de, som äro i Judéen, till bergen,
Dan. 9,27. 12,11.

15 och den, som är på taket, stige icke ned i huset och gånge icke in för att hämta något ur sitt hus,
Luk. 17,31.

16 och den, som är ute på marken, vände icke tillbaka för att hämta sin mantel.

17 Men ve dem, som äro hafvande, och dem, som gifva di i de dagarna!

18 Men bedjen, att eder flykt icke sker om vintern;

19 ty dessa dagar skola blifva dagar af vedermöda, sådan som icke har varit från början af den skapelse, Gud har skapat intill nu, och icke någonsin skall varda.

20 Och om Herren icke hade förkortat de dagarna, så skulle intet kött hafva blifvit frälst, men för de utvaldas skull, hvilka han har utvalt, har han förkortat de dagarna.

21 Och om någon då säger till

Digitized by Google

eder: se, här är Kristus, eller se där, så tron det icke.
Luk. 17,23. 21,8. 2 Tess. 2,11.

22 Ty falska Krister och falska profeter skola uppstå och göra tecken och under för att, om möjligt, vilseleda äfven de utvalda.

23 Men tagen I eder till vara. Se, jag har förutsagt eder allt.

24 Men i de dagarna, efter den vedermödan, skall solen förmörkas och månen icke gifva sitt sken, Es. 13,10.
Hes. 32,7. Joel 2,10,31. 3,15 f. Matt. 24,29 f. Luk. 21,25 f. Upp. 6,12. Ap. G. 2,20.

25 och stjärnorna skola falla ifrån himmeln, och himlarnas krafter skola bäfva.

26 Och då skola de se Människosonen komma i skyar med stor makt och härlighet. Dan. 7,10, 13. Mark. 14,62. Ap. G. 1,11. 1 Tess. 4,16. Upp. 1,7.

27 Och då skall han utsända sina änglar och församla sina utvalda från de fyra väderstrecken, från jordens ände till himmelns ände.

28 Men af fikonträdet lären en liknelse. När dess kvist redan har blifvit mjuk och löfven hafva spruckit ut, då veten I, att sommaren är nära.
Matt. 24,32 f. Luk. 21,29 f.

29 Likaså äfven I, när I sen detta ske, så veten, att det är nära för dörren.

30 Sannerligen säger jag eder: Detta släkte skall icke förgås, förrän allt detta har skett.

31 Himmeln och jorden skola förgås, men mina ord skola icke förgås. Ps. 102,27. Es. 40,8. Ebr. 1,11.

32 Men om den dagen och den stunden vet ingen, icke ens änglarne i himmeln, ej heller Sonen, utan Fadern allena.
Ap. G. 1,7.

33 Sen till, vaken och bedjen; ty I veten icke, när tiden är.
Matt. 24,42 f. Luk. 12,40. 21,36. 1 Tess. 5,6.

34 Likasom en man, som farit utrikes, då han lämnade sitt hus och gaf sina tjänare makten och åt hvar och en hans syssla, äfven bjöd portvaktaren att vaka.

35 Vaken fördenskull; ty I veten icke, när husets herre kommer, antingen på aftonen eller vid midnattstiden eller i hanegället eller på morgonen;

36 att, då han kommer plötsligen, han icke må finna eder sofvande.

37 Men hvad jag säger till eder, det säger jag till alla: vaken!

14 Kapitlet.

Jesus begjutes med smörjelse, förrådes, håller påsk, instiftar nattvarden, ängslas, beder, gripes, förhöres inför rådet, förnekas af Petrus.

Och två dagar därefter var påsk och sötebrödshögtiden, och öfversteprästerna och de skriftlärda sökte, huru de skulle kunna gripa honom med list och döda honom.
2 Mos. 12,15. Matt. 26,1 f. Luk. 22,1 f.

2 Men de sade: Icke under högtiden, att icke till äfventyrs ett upplopp varder bland folket.

3 Och då han var i Betania, i Simon den spetälskes hus, och satt till bords, kom en kvinna, som hade en alabasterflaska med kostbar smörjelse af oförfalskad nardus, och hon bröt sönder

Digitized by Google

alabasterflaskan och utgöt den på hans hufvud.
Matt. 26,6 f. Joh. 12,3 f.

4 Men några knotade sinsemellan och sade: Hvarför skedde denna förspillning af smörjelsen?

5 Ty denna smörjelse hade kunnat säljas för mer än tre hundra penningar* och gifvas åt de fattiga. Och de gjorde henne förebråelser.

6 Men Jesus sade: Låten henne vara. Hvarför gören I henne bekymmer? En god gärning har hon gjort mot mig.

7 Ty de fattiga hafven I alltid bland eder, och I kunnen, när I viljen, göra dem godt, men mig hafven I icke alltid.

8 Hvad hon kunde, det gjorde hon; hon har i förväg smort min kropp till begrafningen.

9 Sannerligen säger jag eder: Hvar helst detta evangelium varder predikadt i hela världen, skall ock hvad hon har gjort varda sagdt henne till åminnelse.

10 Och Judas Iskariot, en af de tolf, gick bort till öfversteprästerna för att förråda honom åt dem. Matt. 26,14 f. Luk. 22,3 f.

11 Och när de hörde det, blefvo de glada och lofvade att gifva honom penningar. Och han sökte, huru han lägligast kunde förråda honom.

12 Och på första sötebrödsdagen, när de slaktade påskalammet, sade hans lärjungar till honom: Hvart vill du, att vi skola gå och reda till, att du må äta påskalammet?
2 Mos. 12,17. Matt. 26,17 f. Luk. 22,7 f.

*I urskriften: *denarer*. Se sid. 38.

13 Och han sände två af sina lärjungar och sade till dem: Gån in i staden, och där skall en man möta eder, som bär en kruka vatten; följen honom.

14 Och där han går in, sägen till husbonden: Mästaren säger dig: Hvar är härberget, där jag kan äta påskalammet med mina lärjungar?

15 Och han skall visa eder en stor sal i öfra våningen, ställd i ordning och tillredd; reden till där för oss.

16 Och hans lärjungar gingo ut och kommo in i staden och funno såsom han hade sagt dem och tillredde påskalammet.

17 Och när det hade blifvit afton, kom han med de tolf.
Matt. 26,20 f. Luk. 22,14, 21 f.

18 Och under det de sutto till bords och åto, sade Jesus: Sannerligen säger jag eder: En af eder, den som äter med mig, skall förråda mig.
Joh. 13,21. Ps. 41,10.

19 Och de begynte bedröfvas och säga till honom, den ene efter den andre: Icke är det väl jag? Och en annan: Icke är det väl jag?

20 Men han svarade och sade till dem: En af de tolf, den som doppar med mig i fatet.
Luk. 22,21.

21 Människosonen går bort, såsom det är skrifvet om honom; men ve den människan, genom hvilken Människosonen varder förrådd! Det vore godt för den människan, att hon icke vore född.

Digitized by Google

22 Och medan de åto, tog Jesus ett bröd, välsignade och bröt det och gaf dem och sade: Tagen; detta är min lekamen.
Matt. 26,26 f. Luk. 22,19 f. 1 Kor. 11,23 f.

23 Och han tog kalken, tackade och gaf dem, och de drucko däraf alla.

24 Och han sade till dem: Detta är mitt blod, det nya förbundets, hvilket varder utgjutet för många.

25 Sannerligen säger jag eder: Jag skall icke mer dricka af vinträdets frukt intill den dagen, då jag dricker det nytt i Guds rike.

26 Och när de hade sjungit lofsången, gingo de ut till Oljeberget.
Matt. 26,30 f.

27 Och Jesus sade till dem: I denna natt skolen I alla taga anstöt af mig, ty det är skrifvet: »Jag skall slå herden, och fåren skola varda förskingrade.»
Sak. 13,7. Joh. 16,32.

28 Men sedan jag har uppstått, skall jag gå före eder till Galiléen.
Mark. 16,7.

29 Och Petrus sade till honom: Om än alla taga anstöt, skall jag det icke.

30 Och Jesus sade till honom: Sannerligen säger jag dig: I dag, i denna natt, förrän hanen har två gånger galit, skall du tre gånger förneka mig.
Luk. 22,34. Joh. 13,38 f.

31 Då sade han ännu kraftigare: Om jag än måste dö med dig, skall jag dock icke förneka dig. Sammalunda sade de ock alla.
Luk. 22,33.

32 Och de kommo till en landtgård, hvilkens namn är Getsemane, och han sade till sina lärjungar: Sitten här, medan jag beder.
Matt. 26,36 f. Luk. 22,39 f. Joh. 18,1.

33 Och han tog Petrus och Jakob och Johannes med sig och begynte förfäras och ängslas.

34 Och han sade till dem: Min själ är djupt bedröfvad intill döden. Blifven här och vaken.
Joh. 12,27.

35 Och han gick litet längre fram, föll ned på jorden och bad, att, om möjligt vore, denna stund måtte gå från honom.

36 Och han sade: Abba, Fader, Allt är möjligt för dig. Tag denna kalk bort ifrån mig. Dock icke hvad jag vill utan hvad du!
Joh. 6,38. Ebr. 5,7.

37 Och han kom och fann dem sofvande och sade till Petrus: Simon, sofver du? Förmådde du icke vaka en enda timme?

38 Vaken och bedjen, att I icke mån komma i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.
1 Petr. 5,7 f. Gal. 5,17.

39 Och han gick åter bort och bad, sägande samma ord.

40 Och då han kom igen, fann han dem åter sofvande, ty deras ögon voro tunga, och de visste icke, hvad de skulle svara honom.

41 Och han kom tredje gången och sade till dem: Sofven nu och hvilen eder. Det är nog. Stunden har kommit. Se, Människosonen antvardas i syndarnes händer.

42 Stån upp, låtom oss gå; se, den, som förråder mig, är nära.

43 Och strax, medan han ännu talade, kom Judas, en af de tolf,

Digitized by Google

och med honom en stor folkskara, med svärd och stafvar, från öfversteprästerna och de skriftlärda och de äldsta.
Matt. 26,47 f. Luk. 22,47 f. Joh. 18,3 f.
44 Men den, som förrådde honom, hade gifvit dem ett öfverenskommet tecken, sägande: Den som jag kysser, han är det; gripen honom och bortför honom säkert.
45 Och då han kom, gick han strax fram till honom och sade: Rabbi, Rabbi, och kysste honom ifrigt.
46 Och de buro händer på honom och grepo honom.
47 Men en af dem, som stodo bredvid, drog sitt svärd och slog öfverstepräst ens tjänare och högg af honom örat.
48 Och Jesus svarade och sade till dem: Såsom mot en röfvare hafven I gått ut med svärd och stafvar för att fasttaga mig.
49 Hvar dag har jag varit bland eder i templet lärande, och I hafven icke gripit mig. Men på det att skrifterna skola fullbordas! Es. 53.
50 Och alla öfvergåfvo honom och flydde. Ps. 88,9.

51 Och med honom följde en ung man, som hade ett linnekläde kastadt öfver sin nakna kropp, och honom grepo de unga männen.
52 Men han lämnade linnekläd et kvar och flydde naken från dem.

53 Och de förde Jesus bort till öfversteprästen, och med honom kommo alla öfversteprästerna och de äldsta och de skriftlärda.
Matth. 26,57 f. Luk. 22,54 f. Joh. 18,13, 24.
54 Och Petrus hade följt långt efter honom ända in i öfversteprästens palats och satt bland tjänarne och värmde sig vid elden.

55 Men öfversteprästerna och hela rådet sökte vittnesbörd mot Jesus för att låta döda honom, men de funno intet. Matt. 26,59 f.
56 Ty många vittnade falskt mot honom, men vittnesbörden voro icke samstämmiga.
57 Då stodo några upp och vittnade falskt mot honom och sade:
58 Vi hafva hört honom säga: Jag skall bryta ned detta tempel, som är gjordt med händer, och på tre dagar bygga upp ett annat, som icke är gjordt med händer. Mark. 15,29. Joh. 2,19.
59 Men icke ens så blef deras vittnesbörd samstämmigt.
60 Då stod öfversteprästen upp ibland dem och frågade Jesus, sägande: Svarar du intet till det, som dessa vittna mot dig?
61 Men han teg och svarade intet. Åter frågade öfversteprästen honom och sade till honom: Är du Kristus, den välsignades Son?
62 Och Jesus sade: Jag är det, och I skolen få se Människosonen sitta på kraftens högra sida och komma med himmelns skyar. Ps. 110,1.
Mark. 13,26. Rom. 14,10. 1 Tess. 4,16. Upp. 1,7.
63 Då ref öfversteprästen sönder sina kläder och sade: Hvad behöfva vi mera några vittnen?

Digitized by Google

64 I hafven hört hädelsen. Hvad synes eder? Och alla dömde honom skyldig till döden.

65 Och några begynte spotta på honom och öfvertäcka hans ansikte och slå honom med knytnäfvarna och säga till honom: Profetera! Och tjänarne kindpustade honom.

Es. 50,6. Luk. 22,63 f.

66 Och då Petrus var nere på gården, kom en af öfversteprästens tjänstekvinnor.

Matt. 26,58, 69 f. Luk. 22,55 f. Joh. 18,17, 25 f.

67 Och då hon fick se Petrus värma sig, såg hon på honom och sade: Du var ock med Jesus från Nasaret.

68 Men han nekade och sade: Jag vet icke, ej heller förstår jag, hvad du säger. Och han gick ut på den yttre gården. Och hanen gol.

69 Och när tjänstekvinnan fick se honom, begynte hon åter säga till dem, som stodo där bredvid: Denne är en af dem.

70 Då nekade han åter. Och litet därefter sade åter de, som där stodo, till Petrus: För visso är du en af dem, ty du är ock en galiléer, och ditt uttal ljuder så.

71 Men han begynte förbanna sig och svärja: Jag känner icke denna människa, om hvilken I talen.

72 Och för andra gången gol hanen. Då kom Petrus ihåg det ord, som Jesus hade sagt till honom: Förrän hanen har två gånger galit, skall du tre gånger förneka mig. Och han brast ut i gråt.

15 Kapitlet.

Jesus förhöres af Pilatus, dömes, miss-handlas, korsfästes, dör och begrafves.

Och strax på morgonen höllo öfversteprästerna med de äldsta och skriftlärda, hela det Stora rådet, en rådplägning; och de bundo Jesus och förde honom bort och antvardade honom åt Pilatus.

Matt. 27,1 f. Luk. 22,66. 23,1 f. Joh. 18,28 f. Ap. G. 3,13.

2 Och Pilatus frågade honom: Är du judarnes konung? Och han svarade och sade till honom: Du säger det.

Matth. 27,11 f.

3 Och öfversteprästerna framställde många anklagelser mot honom.

4 Då frågade åter Pilatus honom och sade: Svarar du intet? Se, huru mycket de vittna mot dig!

5 Men Jesus svarade intet vidare, så att Pilatus förundrade sig.

6 Men vid högtiden plägade han gifva dem en fånge lös, hvilken de begärde.

Matth. 27,15 f. Luk. 23,17 f. Joh. 18,39 f.

7 Och där var en, benämnd Barabbas, som var fängslad tillika med sina medbrottsliga i ett upplopp, hvilka under upploppet hade begått dråp.

8 Då ropade folket och begynte begära, att han ville göra såsom han alltid plägade göra åt dem.

9 Och Pilatus svarade dem och sade: Viljen I, att jag skall gifva eder judarnes konung lös?

10 Ty han visste, att öfverste-

Digitized by Google

prästerna af afund hade utlämnat honom.

11 Men öfversteprästerna uppviglade folket, att han hellre skulle gifva dem Barabbas lös.
Ap. G. 3,14.

12 Men Pilatus svarade åter och sade till dem: Hvad viljen I då att jag skall göra med den, som I kallen judarnes konung?

13 Då ropade de åter: Korsfäst honom!

14 Och Pilatus sade till dem: Hvad ondt har han då gjort? Men de skriade öfverljudt: Korsfäst honom!

15 Och Pilatus, som ville göra folket till viljes, gaf dem Barabbas lös och lät gissla Jesus och utlämnade honom till att korsfästas.
Joh. 19,1.

16 Då förde krigsmännen honom in på gården, i palatset, och kallade tillhopa hela skaran
Matt. 27,27 f.

17 och klädde på honom en purpurmantel och flätade en krona af törnen, hvilken de satte på honom.
Joh. 19,2 f.

18 Och de begynte hälsa honom: Hell dig, judarnes konung!

19 Och de slogo hans hufvud med ett rör och spottade på honom och föllo på knä och tillbådo honom.
Es. 50,6.

20 Och sedan de hade begabbat honom, afklädde de honom purpurmanteln och klädde honom i hans egna kläder. Och de förde honom ut för att korsfästa honom.

21 Och de tvingade en man, som gick förbi, Simon från Cyrene, som kom från landet, Alexanders och Rufi fader, att bära hans kors.
Matt. 27,32 f. Luk. 23,26.

22 Och de förde honom till platsen Golgata, hvilket betyder hufvudskalleplats.
Luk. 23,33 f. Joh. 19,17 f.

23 Och de gåfvo honom myrrablandadt vin att dricka, men han mottog det icke.

24 Och sedan de hade korsfäst honom, delade de hans kläder mellan sig, kastande lott om dem, hvad hvar och en skulle få.
Ps. 22,19.

25 Och det var den tredje timmen, då de korsfäste honom.

26 Och öfverskriften om hans sak var så skrifven: »Judarnes konung.»

27 Och de korsfäste med honom två röfvare, en på hans högra och en på hans vänstra sida.
Matt. 27,38 f. Luk. 23,33 f.

28 Och så blef skriften fullbordad, som säger: »Och bland ogärningsmän vardt han räknad.»
Es. 53,12.

29 Och de, som gingo förbi, hädade honom, riste sina hufvud och sade: Tvi dig, som bryter ned templet och bygger upp det på tre dagar!
Mark. 14,58. Joh. 2,19.

30 Hjälp dig själf och stig ned från korset.

31 Sammalunda begabbade honom ock öfversteprästerna sinsemellan med de skriftlärda och sade: Andra har han hulpit; sig själf kan han icke hjälpa.

32 Kristus, Israels konung, stige nu ned af korset, att vi må se och tro. Äfven de, som voro

Digitized by Google

korsfästa med honom, skymfade honom.

33 Och vid sjette timmen vardt mörker öfver hela landet ända till nionde timmen.
Matt. 27,45 f. Luk. 23,44 f.

34 Och i nionde timmen ropade Jesus med hög röst och sade: Eli, Eli, lama sabaktani? hvilket betyder: Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig?
Ps. 22,2.

35 Och några af dem, som stodo där bredvid och hörde detta, sade: Se, han åkallar Elias.

36 Och en lopp och fyllde en svamp med ättika och satte den på ett rör och gaf honom att dricka, sägande: Håll, låtom oss se, om Elias kommer för att taga honom ned. Joh. 19,29 f.

37 Då ropade Jesus med hög röst och gaf upp andan.

38 Och förlåten i templet remnade i två stycken från ofvan och ända ned. 2 Mos. 26,31.

39 Men när höfvitsmannen, som stod där midt emot honom, såg, att han med ett sådant rop gaf upp andan, sade han: För visso var denne mannen Guds Son.

40 Och där voro äfven kvinnor, som på afstånd sågo därpå, bland hvilka voro äfven Maria Magdalena och Maria, Jakob den lilles och Joses' moder, och Salome,

41 hvilka, medan han var i Galiléen, hade följt och tjänat honom, och många andra kvinnor, som med honom hade gått upp till Jerusalem. Luk. 8,2.

42 Och redan om aftonen, emedan det var tillredelsedag, det är dagen före sabbaten,
Matt. 27,57 f. Luk. 23,50 f. Joh. 19,38 f.

43 gick Josef, som var från Arimatea, en ansedd rådsherre, hvilken, äfven han, väntade efter Guds rike, dristeligen in till Pilatus och begärde Jesu kropp.

44 Men Pilatus undrade, om han redan var död, och kallade till sig höfvitsmannen och frågade honom, om han längesedan dött.

45 Och då han hade fått veta det af höfvitsmannen, skänkte han hans kropp åt Josef.

46 Och denne köpte en linneduk, tog honom ned och svepte honom i linneduken och lade honom ned i en graf, som var uthuggen i ett hälleberg, och vältrade en sten för dörren till grafven.

47 Men Maria Magdalena och Maria, Joses' moder, sågo efter hvar han lades.

16 Kapitlet.

Jesus uppstår från de döda, visar sig för lärjungarne, gifver dem det sista uppdraget, uppfar till himmeln.

Vers. 1—8 Ev. Påskdagen,
vers. 14—20 Ev. Kristi Himmelsf.

Och då sabbaten var förliden, köpte Maria Magdalena och Maria, Jakobs moder, och Salome välluktande kryddor för att gå och smörja honom.
Matt. 28,1 f. Luk. 24,1 f. Joh. 20,1 f.

2 Och på första dagen i veckan kommo de till grafven mycket bittida, då solen gick upp.

3 Och de sade till hvarandra: Hvem skall åt oss vältra bort stenen från grafvens dörr?

4 Och när de sågo upp, sågo

Digitized by Google

de stenen vara bortvältrad; ty han var ganska stor.

5 Och när de hade kommit in i grafven, sågo de en ung man sitta på högra sidan, klädd i hvit fotsid klädnad; och de vordo förfärade.

6 Men han sade till dem: Varen icke förfärade. I söken Jesus från Nasaret, den korsfäste. Han är uppstånden, han är icke här. Se rummet, där de hade lagt honom.

7 Men gån bort och sägen till hans lärjungar och till Petrus, att han går före eder till Galiléen. Där skolen I få se honom, såsom han har sagt eder. Mark. 14,28. Ap. G. 1,3. 13,31. 1 Kor. 15,5.

8 Och de gingo ut och flydde ifrån grafven, ty bäfvan och häpenhet hade kommit öfver dem, och de sade icke något för någon, ty de voro förskräckta.

9 Men när han hade uppstått om morgonen på första dagen i veckan, syntes han först för Maria Magdalena, från hvilken han hade utdrifvit sju onda andar. Joh. 20,14 f.

10 Hon gick och berättade det för dem, som hade varit med honom, och som sörjde och gräto.

11 Och när de fingo höra, att han lefde och hade blifvit sedd af henne, trodde de det icke.

12 Men därefter uppenbarade han sig i en annan skepelse för två af dem, under det de voro på vandring, gående utåt landet. Luk. 24,13 f.

13 Äfven dessa gingo bort och berättade det för de andra, men de trodde icke heller dem.

14 Och sedan uppenbarade han sig äfven för de elfva, när de sutto till bords, och förebrådde dem deras otro och deras hjärtas hårdhet, att de icke hade trott dem, som hade sett honom vara uppstånden. Luk. 24,36 f. Joh. 20,19 f. 1 Kor. 15,7.

15 Och han sade till dem: Gån ut i hela världen och prediken evangelium för hela skapelsen. Matt. 28,19.

16 Den som tror och blifver döpt, han skall varda frälst, men den som icke tror, han skall varda fördömd. Joh. 3,18.

17 Men dem, som tro, skola dessa tecken åtfölja: I mitt namn skola de utdrifva onda andar, de skola tala med nya tungor; Luk. 10,17 f. Ap. G. 5,16. 8,7. 16,18. 2,4. 10,46. 19,6. 1 Kor. 12,10.

18 ormar skola de bära, och om de dricka något, som är dödande, skall det icke skada dem; på sjuka skola de lägga händerna, och de skola blifva helbrägda. Ap. G. 28,3, 8.

19 Då nu Herren hade talat med dem, vardt han upptagen i himmeln och sitter på Guds högra sida. Luk. 24,50 f. Ap. G. 1,2 f., 9.

20 Men de gingo ut och predikade allestädes, och Herren verkade med dem och stadfäste ordet med åtföljande tecken. Ap. G. 14,3. Ebr. 2,4.

Digitized by Google

Lukas' Evangelium.

1 Kapitlet.

Ängelns budskap till Sakarias. Marias bebådelse. Hennes lofsång. Johannes' födelse. Sakarias' lofsång.

Vers. 5—25 Högm. 1 årg. Johannes' Döp. dag, vers. 26—38 Ev. Jungfru Marie Bebåd., vers. 39—45 Högm. 1 årg. och 46—55 Högm. 2 årg. samma dag., vers. 57—80 Ev. Joh. Döp. dag.

Emedan många hafva tagit sig före att beskrifva de ting, som bland oss äro fullkomligt vissa,

2 efter hvad de hafva meddelat oss, som af begynnelsen varit ögonvittnen och ordets tjänare,

3 så har ock jag, som från början har sorgfälligt följt med allt, funnit för godt att i ordning skrifva därom till dig, ädle Teofilus, Ap. G. 1,1.

4 att du må lära väl känna vissheten af de läror, i hvilka du har blifvit undervisad.

5 I Herodes', judakonungens, dagar var en präst, vid namn Sakarias, af Abias skifte, och hans hustru var en af Arons döttrar, och hennes namn var Elisabet. 1 Krön. 24,10, 19.

6 Och de voro båda rättfärdiga inför Gud och vandrade ostraffliga i alla Herrens bud och stadgar,

7 och de hade inga barn, ty Elisabet var ofruktsam, och båda voro de vid framskriden ålder.

8 Och det begaf sig, att när han i sitt skiftes ordning gjorde prästtjänst inför Gud,

9 fick han, efter sedvänjan vid prästtjänsten, lotten att gå in i Herrens tempel och tända rökelsen. 2 Mos. 30,7. Ebr. 9,6.

10 Och allt folket stod utanför och bad den stund rökelsen skedde. 3 Mos. 16,17.

11 Och honom syntes en Herrens ängel, stående på högra sidan om rökelsealtaret.

12 Och Sakarias vardt förskräckt, då han såg honom, och fruktan föll öfver honom.

13 Men ängeln sade till honom: Frukta icke, Sakarias; ty din bön är hörd, och din hustru Elisabet skall föda dig en son, och du skall gifva honom namnet Johannes,

14 och du skall hafva glädje och fröjd, och många skola glädja sig öfver hans födelse,

15 ty han skall vara stor inför Herren, och vin och starka drycker skall han icke dricka, och han skall ända från moderlifvet varda uppfylld med den Helige Ande, 4 Mos. 6,3. Dom. 13,4. Jer. 1,5.

16 och han skall omvända många af Israels barn till Herren, deras Gud;

17 och han skall gå före honom, med Elias' ande och kraft, för att omvända fädernas hjärtan till barnen och de ohörsamma till de rättfärdigas förstånd och skaffa åt Herren ett beredt folk. Mal. 4,5 f. Mark. 9,12 f.

18 Och Sakarias sade till ängeln: Hvaraf skall jag veta detta,

Digitized by Google

ty jag är gammal, och min hustru är vid framskriden ålder?
1 Mos. 17,17.

19 Då svarade ängeln och sade till honom: Jag är Gabriel, som står inför Gud, och jag är utsänd att tala till dig och bringa dig detta goda budskap.
Dan. 9,21.

20 Och se, du skall blifva tyst och icke kunna tala intill den dagen, då detta sker, därför att du icke trodde mina ord, hvilka skola fullbordas i sin tid.

21 Och folket stod och väntade på Sakarias och förundrade sig, att han dröjde i templet.

22 Men då han kom ut, kunde han icke tala till dem, och de förmärkte, att han hade sett en syn i templet, och han tecknade åt dem och förblef stum.

23 Och det begaf sig, att då dagarna för hans tjänst voro fullbordade, gick han hem till sitt hus.

24 Och efter dessa dagar blef hans hustru Elisabet hafvande och fördolde sig i fem månader och sade:

25 Så har Herren gjort med mig i de dagar, då han såg till mig för att borttaga min smälek bland människor.
1 Mos. 30,23. Es. 4,1.

26 Och i sjette månaden vardt ängeln Gabriel utsänd af Gud till en stad i Galiléen, benämnd Nasaret,

27 till en jungfru, som var trolofvad med en man, hvilkens namn var Josef, af Davids hus, och jungfruns namn var Maria.
Matt. 1,18.

28 Och ängeln kom in till henne och sade: Hell dig, du benådade! Herren är med dig; välsignad är du ibland kvinnor.

29 Men då hon såg honom, vardt hon förfärad af hans tal och tänkte på, hurudan hälsning detta var.

30 Då sade ängeln till henne. Frukta icke, Maria; ty du har funnit nåd för Gud,

31 och se, du skall afla i ditt lif och föda en son, och du skall gifva honom namnet Jesus.
Es. 7,14. Matt. 1,21. Luk. 2,21.

32 Han skall vara stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall gifva honom hans fader Davids tron.
2 Sam. 7,12 f. Es. 9,6 f. 16,5.

33 Och han skall vara en konung öfver Jakobs hus till evig tid, och på hans rike skall ingen ände vara. 1 Krön. 17,14. Ps. 45,7. 89,37. Jer. 23,5. Dan. 2,44. 7,14, 27. Mik. 4,7.

34 Då sade Maria till ängeln: Huru skall detta ske, då jag icke vet af någon man?

35 Och ängeln svarade och sade till henne: Den Helige Ande skall komma öfver dig, och den Högstes kraft skall öfverskygga dig, hvarför ock det heliga, som varder födt, skall kallas Guds Son.

36 Och se, Elisabet, din fränka, äfven hon har aflat en son på sin ålderdom, och detta är sjette månaden för henne, som säges vara ofruktsam;

37 ty för Gud är ingenting omöjligt. Jer. 32,17. Matt. 19,26.

38 Och Maria sade: Se, Herrens tjänarinna; varde mig efter ditt

Digitized by Google

tal. Och ängeln gick bort ifrån henne.

39 I de dagarna stod Maria upp och for till bergsbygden med hast till en stad i Juda

40 och gick in i Sakarias' hus och hälsade Elisabet.

41 Och det begaf sig, att när Elisabet hörde Marias hälsning, spratt barnet till i hennes lif, och Elisabet vardt uppfylld med den Helige Ande

42 och ropade med hög röst och sade: Välsignad du ibland kvinnor, och välsignad din lifsfrukt!

43 Och hvarför sker mig detta, att min Herres moder kommer till mig?

44 Ty se, då rösten af din hälsning kom till mina öron, spratt barnet af glädje till i mitt lif.

45 Och salig är hon, som trodde, ty det skall fullbordas, som blifvit sagdt till henne från Herren.
Luk. 11,28.

46 Och Maria sade: Min själ prisar Herren,

47 och min ande fröjdar sig öfver Gud, min Frälsare;

48 ty han har sett till sin tjänarinnas ringhet. Ty se, härefter skola alla släkten prisa mig salig, 1 Sam. 1,11. 1 Mos. 30,13.

49 ty den Mäktige har gjort stora ting med mig, och hans namn är heligt.

50 Och hans barmhärtighet varar från släkte till släkte öfver dem, som frukta honom.
2 Mos. 20,6. Ps. 103,17.

51 Han har öfvat makt med sin arm; han har förskingrat dem, som voro högmodiga i sitt hjärtas sinne,
Ps. 33,10. Es. 51,9. 52,10. 1 Petr. 5,5.

52 han har störtat de mäktiga från troner och upphöjt de ringa,
1 Sam. 2,7 f. Job 5,11. Ps. 113,6 f.

53 de hungriga har han mättat med goda ting, och de rika har han låtit gå tomma bort.
1 Sam. 2,5. Ps. 34,11.

54 Han har antagit sig sin tjänare Israel för att ihågkomma sin barmhärtighet —
Es. 41,8. Jer. 31,3, 20.

55 såsom han har talat till våra fäder — mot Abraham och hans säd till evig tid. 1 Mos. 17,19.

56 Och Maria stannade hos henne omkring tre månader och gick så hem igen.

57 Men för Elisabet blef tiden fullbordad, att hon skulle föda, och hon födde en son.

58 Och hennes grannar och fränder fingo höra, att Herren hade gjort sin barmhärtighet stor mot henne, och de fröjdade sig med henne.

59 Och det begaf sig, att på den åttonde dagen kommo de för att omskära barnet, och de kallade honom, efter hans faders namn, Sakarias. 1 Mos. 17,12.

60 Då svarade hans moder och sade: Ingalunda; utan han skall heta Johannes.

61 Och de sade till henne: I din släkt är ingen, som har det namnet;

62 och de tecknade åt hans fader, hvad han ville att han skulle heta.

63 Och han äskade en liten tafla och skref dessa ord: Johannes

Digitized by Google

är hans namn. Och alla förundrade sig.

64 Och strax öppnades hans mun och hans tunga, och han talade, lofvande Gud.

65 Och fruktan kom öfver alla deras grannar, och ryktet om allt detta gick ut öfver hela Judéens bergsbygd;

66 och alla, som hörde det, lade det på hjärtat, sägande: Hvad månde väl varda af detta barn? Och Herrens hand var med honom.

67 Och Sakarias, hans fader, vardt uppfylld med den Helige Ande, profeterade och sade:

68 Lofvad vare Herren, Israels Gud, att han har besökt och förlossat sitt folk Luk. 2,30 f.

69 och upprättat åt oss frälsningens horn i sin tjänare Davids hus,

70 såsom han har talat genom sina heliga profeters mun ifrån fordom tid, Ps. 132,17. Jer. 23,5 f.

71 att han skulle frälsa oss från våra ovänner och ur alla deras hand, som hata oss,

72 och göra barmhärtighet med våra fäder och minnas sitt heliga förbund,

Jer. 31,31 f. 1 Mos. 22,16. Ps. 105,8 f.

73 den ed han har svurit vår fader Abraham, att gifva oss,

74 att vi, frälsta ur våra ovänners hand, må tjäna honom utan fruktan

75 i helighet och rättfärdighet inför honom i alla våra dagar!

1 Petr. 1,15.

76 Och du, barn, skall kallas den Högstes profet, ty du skall gå framför Herrens ansikte för att bereda hans vägar, Mal. 3,1.

77 till att gifva hans folk frälsningens kunskap till deras synders förlåtelse, Luk. 3,3.

78 för vår Guds innerliga barmhärtighets skull, genom hvilken en soluppgång från höjden har besökt oss Mal. 4,2.

79 till att skina öfver dem, som sitta i mörker och dödens skugga, för att styra våra fötter in på fridens väg. Es. 9,2. 42,7. 60,1.

80 Och barnet växte upp och stärktes i anden och vistades i öknen till den dag, då han skulle framträda för Israel.

Luk. 2,40.

2 Kapitlet.

Jesus födes, omskäres och frambäres i templet. Simeon och Hanna. Jesus lärer i templet.

Vers. 1—20 Ev. Juldagen,
vers. 21 Ev. Nyårsdagen,
vers. 22—32 Ev. Jungfru Marie Kyrkogång,
vers. 33—40 Ev. S. eft. Jul,
vers. 42—52 Ev. 1 S. eft. Trettond.

Och det begaf sig i de dagarna, att från kejsar Augustus utgick ett påbud, att all världen skulle skattskrifvas.

2 Denna skattskrifning var den första och skedde, då Qvirinius var höfding öfver Syrien.

3 Och de foro alla, hvar och en till sin stad, för att låta skattskrifva sig.

4 Så for ock Josef upp från Galiléen, från staden Nasaret, till Judéen, till Davids stad, som heter Betlehem, emedan han var af Davids hus och släkt,

1 Sam. 16,4. Mik. 5,2. Matt. 1,1. Joh. 7,42.

5 för att låta skattskrifva sig,

Digitized by Google

jämte Maria, sin trolofvade, som var hafvande.

6 Men det begaf sig, att medan de voro där, vordo dagarna fullbordade, att hon skulle föda.

7 Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty för dem var icke rum i härberget.

Matt. 1,25.

8 Och i samma ängd voro några herdar ute på marken och höllo vakt om natten öfver sin hjord.

9 Och se, en Herrens ängel stod bredvid dem, och Herrens härlighet kringsken dem, och de vordo storligen förfärade;

10 och ängeln sade till dem: Varen icke förfärade; ty se, jag bådar eder stor glädje, som skall vederfaras allt folket;

11 ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren, i Davids stad.

12 Och detta skall för eder vara tecknet: I skolen finna ett lindadt barn, liggande i en krubba.

13 Och strax vardt med ängeln en mängd af den himmelska härskaran, hvilka lofvade Gud och sade:

14 Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett godt behag!

Luk. 19,38. Es. 57,19. Ef. 2,17. 1,5.

15 Och det begaf sig, att när änglarne hade farit ifrån dem upp i himmeln, sade herdarne sinsemellan: Låtom oss nu gå fram till Betlehem och se detta, som har skett och hvilket Herren har kungjort för oss.

16 Och de gingo hasteligen och funno Maria och Josef och barnet, som låg i krubban.

17 Och när de hade sett det, kungjorde de, hvad som hade blifvit dem sagdt om detta barn.

18 Och alla, som hörde det, förundrade sig öfver det, som hade blifvit dem sagdt af herdarne.

19 Men Maria gömde allt detta, begrundande det i sitt hjärta.

20 Och herdarne gingo tillbaka, prisande och lofvande Gud för allt hvad de hört och sett, såsom det hade blifvit dem sagdt.

21 Och när åtta dagar voro fullbordade, så att barnet skulle omskäras, erhöll han namnet Jesus, som gafs honom af ängeln, förrän han vardt aflad i moderlifvet.

1 Mos. 17,12. Matt. 1,21. Luk. 1,31.

22 Och när deras renings dagar efter Moses' lag voro fullbordade, förde de honom upp till Jerusalem för att bära honom fram inför Herren —

2 Mos. 13,2 f.

23 såsom det är skrifvet i Herrens lag: »Allt mankön, som öppnar moderlifvet, skall kallas heligt åt Herren» —

2 Mos. 13,2. 4 Mos. 3,13.

24 och för att offra, såsom det är sagdt i Herrens lag, ett par turturdufvor eller två unga dufvor.

3 Mos. 12,6 f.

25 Och se, i Jerusalem var en man, vid namn Simeon, och denne man var rättfärdig och from och väntade efter Israels tröst, och den Helige Ande var öfver honom,

26 och för honom hade blifvit uppenbaradt af den Helige Ande,

Digitized by Google

att han icke skulle se döden, förrän han hade sett Herrens Smorde.

27 Och han kom af Andens tillskyndelse till templet. Och då föräldrarne buro in barnet Jesus för att göra med honom såsom sed var efter lagen,

28 då tog äfven han honom i sin famn, lofvade Gud och sade:

29 Herre, nu låter du din tjänare fara i frid, efter ditt ord,
1 Mos. 46,30.

30 ty mina ögon hafva sett din frälsning, Luk. 1,68.

31 hvilken du har beredt inför alla folk,
Ps. 98,2 f. Es. 52,10. Luk. 3,6.

32 ett ljus till hedningarnes upplysning, och ditt folk Israel till pris. Es. 49,6. Ap. G. 13,47.

33 Och Josef och hans moder förundrade sig öfver det, som sades om honom.

34 Och Simeon välsignade dem och sade till Maria, hans moder: Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till ett tecken, som varder motsagdt. Es. 8,14. 28,16. Matt. 21,44. Ap. G. 28,22. Rom. 9,32. 1 Kor. 1,23 f.

35 Ja, ett svärd skall ock gå genom din egen själ, på det att många hjärtans tankar må uppenbaras. Joh. 19,25.

36 Och det var en profetissa, Hanna, Fanuels dotter, af Asers stam. Hon var kommen till en hög ålder och hade lefvat med sin man i sju år från sin jungfrudom,

37 och hon var nu en änka vid åttiofyra år, som aldrig var borta från templet, tjänande Gud med fastor och böner natt och dag.

38 Och hon var i samma stund tillstädes och prisade Herren och talade om honom till alla dem, som i Jerusalem väntade förlossning.

39 Och när de hade fullgjort allt efter Herrens lag, vände de tillbaka till Galiléen, till sin stad Nasaret. Matt. 2,19 f.

40 Men barnet växte upp, stärktes i anden och uppfylldes med vishet, och Guds nåd var öfver honom. Luk. 1,80.

41 Och hans föräldrar foro årligen till Jerusalem vid påskhögtiden. 2 Mos. 23,15, 17. 34,23.

42 Och när han vardt tolf år gammal, foro de upp till Jerusalem efter högtidens sedvänja.

43 Och då de hade fulländat dagarna och foro hem igen, blef gossen Jesus kvar i Jerusalem, och Josef och hans moder visste det icke.

44 Men de menade, att han var med i resesällskapet, och de gingo en dagsled och sökte honom bland fränder och bekanta.

45 Och när de icke funno honom, vände de tillbaka till Jerusalem för att söka honom.

46 Och det begaf sig, att efter tre dagar funno de honom i templet, sittande midt ibland lärarne, både hörande dem och frågande dem.

47 Och alla, som hörde honom, häpnade öfver hans förstånd och svar.

48 Och när de fingo se honom,

Digitized by Google

förundrade de sig, och hans moder sade till honom: Barn, hvarför gjorde du oss detta? Se, din fader och jag hafva sökt efter dig, sörjande.

49 Och han sade till dem: Hvarför sökten I mig? Vissten I icke, att i det min Fader tillhör bör jag vara?

50 Och de förstodo icke det ord han talade till dem.

Luk. 9,45. 18,34.

51 Och han for ned med dem och kom till Nasaret och var dem underdånig. Och hans moder gömde allt detta i sitt hjärta.

52 Och Jesus växte till i visdom och ålder och nåd för Gud och människor.

3 Kapitlet.

Johannes predikar och döper. Jesus döpes. Hans släktlafla.

Vers. 1—15 Högm. 2 årg. 3 S. i Advent.

I femtonde året af kejsar Tiberii regering, då Pontius Pilatus var landshöfding i Judéen och Herodes var tetrark* i Galiléen, och Filippus, hans broder, var tetrark i Ituréen och landet Trakonitis, och Lysanias var tetrark i Abilene,

2 då Hannas var öfverstepräst och Kaifas, kom Guds ord till Johannes, Sakarias' son, i öknen.

Joh. 11,49. 18,13. Ap. G. 4,6.

3 Och han gick omkring i hela trakten vid Jordan och predikade bättringens döpelse till syndernas förlåtelse,

Matt. 3,1 f. Mark. 1,2 f.

4 såsom det är skrifvet i profeten Esaias' utsagors bok, då han säger: »En ropandes röst i öknen: bereden Herrens väg, gören hans stigar räta;

Es. 40,3 f.

5 alla dalar skola fyllas, och alla berg och kullar skola sänkas, och de krokiga stigarna skola blifva räta och de ojämna vägarna släta,

6 och allt kött skall se Guds frälsning.« Es. 52,10. Luk. 2,30.

7 Så sade han nu till folket, som gick ut för att döpas af honom: I huggormars afföda, hvem har ingifvit eder, att I skolen undfly den tillkommande vreden? Matt. 3,7 f.

8 Bären fördenskull sådan frukt, som tillhör bättringen, och begynnen icke att säga inom eder själfva: vi hafva Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mäktig att af dessa stenar uppväcka barn åt Abraham.

Joh. 8,39. Ap. G. 2,27.

9 Men redan är ock yxan satt till roten på träden; därför varder hvart och ett träd, som icke bär god frukt, afhugget och kastadt i elden.

10 Och folket frågade honom, sägande: Hvad skola vi då göra?

11 Och han svarade och sade till dem: Den som har två lifklädnader, han dele med sig åt den som icke har någon, och den som har mat, han göre sammalunda.

1 Joh. 3,17. Jak. 2,15 f.

12 Och äfven publikaner kommo för att döpas och sade till honom: Mästare, hvad skola vi göra?

13 Och han sade till dem: Ut-

* Se not till Matt. 14,1.

Digitized by Google

kräfven icke mer än det, som är eder förelagdt.

14 Och äfven krigsmän frågade honom sägande: Hvad skola då vi göra? Och han sade till dem: Gören icke öfvervåld mot någon eller orätt, och låten eder nöja med eder sold.

15 Och då folket var i väntan och alla tänkte i sina hjärtan angående Johannes, om han möjligen kunde vara Kristus,

16 svarade Johannes och sade till dem alla: Jag döper eder med vatten, men den kommer, som är starkare än jag, hvilkens skorem jag icke är värdig att upplösa. Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld, Matt. 3,11 f. Mark. 1,7 f. Joh. 1,26 f. Ap. G. 1,5. 2,4. 11,15 f. 13,25. 19,4.

17 och han har sin kastskofvel i sin hand, och han skall göra sin loge ren och samla hvetet i sin lada, men agnarna skall han uppbränna i osläcklig eld.

18 Sålunda gaf han ock många andra förmaningar och predikade evangelium för folket.

19 Men Herodes, tetrarken, vardt bestraffad af honom för Herodias', sin broder Filippi hustrus, skull, och för allt ondt, som Herodes gjorde, Matt. 14,3. Mark. 6,17.

20 och han lade till allt annat äfven det, att han inneslöt Johannes i fängelse.

21 Och det begaf sig, när allt folket döptes, att då äfven Jesus vardt döpt och bad, öppnades himmeln, Matt. 3,13 f. Mark. 1,9 f.

22 och den Helige Ande for ned i lekamlig skepelse, såsom en dufva, öfver honom, och en röst kom från himmeln, som sade: Du är min älskade son; i dig har jag ett godt behag. Es. 42,1. Joh. 1,32.

23 Och Jesus var omkring trettio år gammal, då han begynte sitt verk, och han var, såsom det troddes, son af Josef, son af Eli, Matt. 1,1 f.

24 son af Mattat, son af Levi, son af Melki, son af Janna, son af Josef,

25 son af Mattatias, son af Amos, son af Naum, son af Esli, son af Naggai,

26 son af Maat, son af Mattatias, son af Semei, son af Josef, son af Judas,

27 son af Joanan, son af Resa, son af Sorobabel, son af Salatiel, son af Neri,

28 son af Melki, son af Addi, son af Kosam, son af Elmodam, son af Er,

29 son af Joses, son af Elieser, son af Jorim, son af Mattat, son af Levi,

30 son af Simeon, son af Judas, son af Josef, son af Jonan, son af Eljakim,

31 son af Meleas, son af Mennas, son af Mattata, son af Natan, son af David,

32 son af Jesse, son af Jobed, son af Boes, son af Salmon, son af Naasson,

33 son af Aminadab, son af Aram, son af Hesrom, son af Fares, son af Judas,

34 son af Jakob, son af Isak,

Digitized by Google

son af Abraham, son af Tara, son af Nakor,
35 son af Saruk, son af Ragau, son af Falek, son af Eber, son af Sala,
36 son af Kainan, son af Arfaksad, son af Sem, son af Noa, son af Lamek,
37 son af Matusala, son af Enok, son af Jaret, son af Maleleel, son af Kainan,
38 son af Enos, son af Set, son af Adam, son af Gud.

4 Kapitlet.

Jesus frestas af djäfvulen, lärer i Nasarets synagoga, botar en besatt och andra sjuka.

Vers. 16—22 Högm. 2 årg. 1 S. i Advent, vers. 23—30 Högm. 2 årg. 14 S. eft. Trefald., vers. 31—37 Högm. 2 årg. 3 S. i Fastan.

Och Jesus vände tillbaka från Jordan, full af den Helige Ande, och fördes af Anden till öknen Matt. 4,1 f. Mark. 1,12 f.
2 och frestades i fyratio dagar af djäfvulen; och under de dagarna åt han intet, och när de hade gått till ända, blef han hungrig. 2 Mos. 34,28. 1 Kon. 19,8.
3 Och djäfvulen sade till honom: Är du Guds Son, så säg till denna sten, att han varder bröd.
4 Och Jesus svarade och sade till honom: Det är skrifvet: »Icke af bröd allenast lefver människan utan af hvart och ett Guds ord.» 5 Mos. 8,3.
5 Och djäfvulen förde honom upp på ett högt berg och visade honom alla riken på jorden i ett ögonblick.
6 Och djäfvulen sade till honom: Dig skall jag gifva all denna makt och deras härlighet, ty hon är gifven mig i händer, och jag gifver henne åt hvem jag vill.
7 Om du därför faller ned inför mig och tillbeder, så skall hon hel och hållen vara din.
8 Och Jesus svarade och sade till honom: Gå bort ur min åsyn, Satan; det är skrifvet: »Herren din Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du dyrka.» 5 Mos. 6,13. 10,20.
9 Och han förde honom till Jerusalem och ställde honom på templets utsprång och sade till honom: Är du Guds Son, så kasta dig ned härifrån;
10 ty det är skrifvet: »Han skall gifva sina änglar befallning om dig, att de skola bevara dig,
11 och de skola bära dig på händerna, att du icke skall stöta din fot emot någon sten.» Ps. 91,11 f.
12 Och Jesus svarade och sade till honom: Det är sagdt: »Du skall icke fresta Herren, din Gud.» 5 Mos. 6,16.
13 Och sedan djäfvulen hade slutat all frestelse, vek han från honom till en tid.

14 Och Jesus vände genom Andens kraft tillbaka till Galiléen, och ryktet om honom gick ut i hela trakten däromkring. Matt. 4,12. Mark. 1,14. Joh. 4,43. Ap. G. 10,37.
15 Och han lärde i deras synagogor och vardt prisad af alla.

16 Och han kom till Nasaret, där han var uppfödd, och gick, såsom hans sedvänja var, på

Digitized by Google

sabbatsdagen in i synagogan och stod upp för att föreläsa.

17 Då vardt honom gifven profeten Esaias' bok; och då han öppnade boken, fann han det ställe, där det stod skrifvet:

18 »Herrens Ande är öfver mig, därför att han har smort mig till att predika evangelium för de fattiga; han har sändt mig till att läka de i hjärtat förkrossade, till att förkunna de fångna frihet och de blinda syn, till att försätta de sönderslagna i frihet,
Jes. 61,1 f.

19 till att predika ett behagligt Herrens år.»

20 Och han lade ihop boken och gaf den åt tjänaren och satte sig, och allas ögon i synagogan voro fästa på honom.

21 Och han begynte säga till dem: I dag är denna skrift fullbordad för edra öron.

22 Och alla gåfvo honom vittnesbörd och förundrade sig öfver de nådens ord, som utgingo från hans mun, och sade: Är icke denne Josefs son?
Mark. 6,2 f. Luk. 2,47. Joh. 6,42. 7,46.

23 Då sade han till dem: Visst skolen I säga till mig detta ordspråk: Läkare, läk dig själf; alla de ting, som vi hafva hört att du gjort i Kapernaum, gör ock här i din fädernestad.

24 Men han sade: Sannerligen säger jag eder: Ingen profet är väl upptagen i sitt fädernesland.
Matt. 13,57. Joh. 4,44.

25 Men i sanning säger jag eder: Många änkor voro på Elias' tid i Israel, då himmeln var igenlyckt i tre år och sex månader, så att stor hunger kom öfver hela landet, 1 Kon. 17.

26 och till ingen af dem blef Elias sänd utan till en änka i Sarepta vid Sidon;

27 och många spetälska voro på profeten Elisas tid i Israel, och ingen af dem gjordes ren utan syrern Naeman. 2 Kon. 5.

28 Och alla, som voro i synagogan, uppfylldes med vrede, när de hörde detta,

29 och de stodo upp och drefvo honom ut ur staden och förde honom ända till branten af det berg, hvarpå deras stad var byggd, för att störta honom där utföre.

30 Men han gick midt igenom dem sin väg.

31 Och han kom ned till staden Kapernaum i Galiléen, och han lärde dem på sabbaten.
Matt. 4,13. Mark. 1,21 f.

32 Och de häpnade öfver hans lära, ty han talade med makt.
Matt. 7,28.

33 Och i synagogan var en man, som hade en oren ond ande, och han ropade med hög röst
Mark. 1,23 f.

34 och sade: Ack! hvad hafva vi att göra med dig, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att fördärfva oss? Jag vet, hvem du är, Guds helige.

35 Och Jesus näpste honom, sägande: Tig och gå ut från honom. Och den onde anden kastade honom midt ibland dem och gick från honom och gjorde honom ingen skada.

36 Och häpnad kom öfver alla, och de talade med hvarandra,

Digitized by Google

sägande: Hvad är detta för ett ord, att han med makt och väldighet befaller de orena andarne, och de gå ut?

37 Och ryktet om honom gick ut öfverallt i trakten däromkring.

38 Och han stod upp och gick från synagogan in i Simons hus. Och Simons svärmoder var angripen af en svår feber, och de bådo honom för henne.

Matt. 8,14 f. Mark. 1,29 f.

39 Och han lutade sig öfver henne och näpste febern, och den öfvergaf henne, och strax stod hon upp och tjänade dem.

40 Och då solen gick ned, förde alla, som hade sjuka, hvilka ledo af mångahanda sjukdomar, dem fram till honom, och han lade händerna på hvar och en af dem och botade dem.

Matt. 8,16 f. Mark. 1,32 f.

41 Och äfven onda andar foro ut från många, ropande och sägande: Du är Kristus, Guds Son. Och han näpste dem och tillstadde dem icke att tala, ty de visste, att han var Kristus.

42 Men när det hade blifvit dag, gick han bort till en öde trakt, och folket sökte honom, och de kommo till honom och ville hålla honom kvar, att han icke skulle gå från dem.

Mark. 1,35 f.

43 Men han sade till dem: Äfven för de andra städerna måste jag predika evangelium om Guds rike, ty därtill är jag sänd.

44 Och han predikade i Galiléens synagogor.

5 Kapitlet.

Det stora fiskafånget. Jesus botar en spetälsk och en lam, kallar Matteus och undervisar om fastan.

Vers. 1—11 Hv. 5 S. eft. Trefald.

Och det begaf sig, att då folket trängde sig på honom för att höra Guds ord, stod han vid sjön Gennesaret

2 och fick se två båtar stå vid sjöstranden; men fiskarena hade gått i land och sköljt sina nät.

Matt. 4,18 f. Mark. 1,16 f.

3 Då steg han i en af båtarna, som var Simons, och bad honom lägga ut något litet från land, och han satte sig och lärde folket ifrån båten.

4 Och när han hade slutat tala, sade han till Simon: Lägg ut på djupet, och kasten ut edra nät till fångst. Joh. 21,6.

5 Då svarade Simon och sade till honom: Mästare, vi hafva arbetat hela natten och fått intet, men på ditt ord skall jag kasta ut nätet.

6 Och de gjorde så och omslöto en stor hop fiskar, och deras nät gick sönder. Joh. 21,6.

7 Och de vinkade åt sina kamrater, som voro i den andra båten, att de skulle komma och hjälpa dem. Och de kommo och fyllde båda båtarna, så att de begynte sjunka.

8 Då Simon Petrus såg det, föll han till Jesu knän, sägande: Gå från mig, Herre; ty jag är en syndig människa.

9 Ty häpnad hade kommit öfver honom och öfver alla, som voro med honom, för det fiskafånges skull, som de hade fått;

Digitized by Google

10 sammalunda ock öfver Jakob och Johannes, Sebedei söner, som voro Simons stallbröder. Och Jesus sade till Simon: Frukta icke. Härefter skall du fånga människor.
Jer. 16,16. Hes. 47,9.
11 Och de förde båtarna i land och öfvergåfvo allt och följde honom.

12 Och det begaf sig, att när han var i en af städerna, se, då var där en man, full af spetälska; och när han fick se Jesus, föll han ned på sitt ansikte och bad honom, sägande: Herre, vill du, så kan du göra mig ren. Matt. 8,2 f. Mark. 1,40 f.
13 Då räckte han ut handen och rörde vid honom, sägande: Jag vill; blif ren. Och strax gick spetälskan bort ifrån honom.
14 Och han bjöd honom att icke omtala det för någon; men gå bort — sade han — och visa dig för prästen och offra för din rening, såsom Moses har påbjudit, till ett vittnesbörd för dem. 3 Mos. 14,2 f.
15 Men ryktet om honom spridde sig än mer, och mycket folk församlade sig för att höra honom och blifva botade från sina sjukdomar.
16 Men han gick afsides bort i ödemarkerna och bad.

17 Och det begaf sig, att en dag, då han lärde, sutto där fariséer och lagkloka, som hade kommit från alla byar i Galiléen och Judéen och från Jerusalem, och Herrens kraft var där till att göra dem helbrägda.
18 Och se, då buro några män på en säng en man, som var lam, och honom sökte de att bära in och lägga framför honom. Matt. 9,2 f. Mark. 2,3 f.
19 Och då de för folkets skull icke funno, på hvilken väg de skulle kunna bära in honom, stego de upp på taket och släppte ned honom tillika med sängen genom teglet midt framför Jesus.
20 Och då han såg deras tro, sade han till honom: Människa, dina synder äro dig förlåtna.
21 Och de skriftlärda och fariséerna begynte tänka, sägande: Hvem är denne, som talar hädelser? Hvem kan förlåta synder utan Gud allena? Es. 43,25.
22 Men Jesus, som märkte deras tankar, svarade och sade till dem: Hvad tänken I uti edra hjärtan?
23 Hvilket är lättare, att säga: dina synder äro dig förlåtna, eller att säga: stå upp och gå?
24 Men på det att I mån veta, att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder — sade han till den lame: Jag säger dig: Stå upp och tag din säng och gå hem.
25 Och strax stod han upp i deras åsyn och tog det, hvaruppå han hade legat, och gick hem, prisande Gud.
26 Och bestörtning kom öfver alla, och de prisade Gud och blefvo uppfyllda med fruktan och sade: Vi hafva i dag sett förunderliga ting.

27 Och härefter gick han ut och

Digitized by Google

fick se en publikan, vid namn Levi, sitta vid tullen, och han sade till honom: Följ mig.
Matt. 9,9 f. Mark. 2,14 f.
28 Och denne öfvergaf allt och stod upp och följde honom.
29 Och Levi gjorde för honom ett stort gästabud i sitt hus; och där var en stor hop publikaner och andra, som sutto till bords med dem. Luk. 15,1 f.
30 Och deras skriftlärda och fariséerna knorrade mot hans lärjungar, sägande: Hvarför äten och dricken I med publikanerna och syndarne?
31 Då svarade Jesus och sade till dem: De helbrägda behöfva icke läkare utan de kranka.
Luk. 19,10.
32 Jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare till bättring. 1 Tim. 1,15.
33 Då sade de till honom: Hvarför fasta Johannes' lärjungar ofta och hålla böner, sammalunda ock fariséernas, men dina äta och dricka?
Matt. 9,14 f. Mark. 2,18 f.
34 Men han sade till dem: Icke kunnen I väl förmå bröllopssvennerna att fasta, så länge brudgummen är med dem?
35 Men dagar skola komma, då brudgummen skall tagas ifrån dem, och då skola de fasta i de dagarna.
36 Och han sade dem äfven en liknelse: Ingen sätter en lapp af en ny klädnad på en gammal klädnad; annars både söndersliter han den nya, och lappen af den nya passar icke till den gamla.
37 Och ingen slår nytt vin i gamla läglar; annars spränger det nya vinet sönder läglarna, och det spilles ut, och läglarna fördärfvas;
38 utan nytt vin bör slås i nya läglar, och så blifva båda bevarade.
39 Och ingen, som har druckit gammalt, begär strax nytt; ty han säger: det gamla är bättre.

6 Kapitlet.

Lärjungarne plocka ax på sabbaten. Jesus botar en förtvinad hand, utväljer tolf apostlar, håller sin bergspredikan.

Vers. 20—26 Högm. 2 årg. Alla Helgons dag, vers. 36—42 Ev. 4 S. eft. Trefald.

Och det begaf sig, att han på en sabbat, som var näst den första, gick genom sädesfält, och hans lärjungar afryckte ax, som de gnuggade med händerna och åto. Matt. 12,1 f. Mark. 2,23 f.
2 Då sade några af fariséerna till dem: Hvarför gören I det, som icke är lofligt att göra på sabbaten? 2 Mos. 20,10. 5 Mos. 23,25.
3 Och Jesus svarade och sade till dem: Hafven I icke ens läst hvad David gjorde, när han och de, som voro med honom, blefvo hungriga, 1 Sam. 21,6.
4 huru han gick in i Guds hus och tog skådebröden och åt och gaf äfven åt dem, som voro med honom, ehuru det icke är lofligt för andra än allenast för prästerna att äta däraf?
2 Mos. 29,32 f.
5 Och han sade till dem: Människosonen är herre äfven öfver sabbaten.
6 Och det begaf sig äfven, att han på en annan sabbat gick

Digitized by Google

in i synagogan och lärde; och där var en man, hvilkens högra hand var förtvinad.
Matt. 12,9 f. Mark. 3,1 f.

7 Och de skriftlärda och fariséerna vaktade på honom, om han skulle hela på sabbaten, att de måtte finna någon anklagelse mot honom. Luk. 13,14 f. 14,3 f.

8 Men han visste deras tankar och sade till mannen, som hade den förtvinade handen: Stå upp och träd fram. Och han stod upp och trädde fram.

9 Då sade Jesus till dem: Jag frågar eder: Hvad är lofligt på sabbaten, att göra godt eller att göra ondt, att rädda lif eller att förgöra det?

10 Och han såg omkring på dem alla och sade till mannen: Räck ut din hand. Och han gjorde så, och hans hand vardt helbrägda igen såsom den andra.

11 Men de blefvo ursinniga och talade sinsemellan om hvad de skulle kunna göra åt Jesus.

12 Och det begaf sig, att han i de dagarna gick ut till berget för att bedja och blef där öfver natten i bön till Gud.
Matt. 10,1 f. Mark. 3,13 f. Luk. 9,1.

13 Och när det hade blifvit dag, tillkallade han sina lärjungar och utvalde tolf af dem, hvilka han ock kallade apostlar:

14 Simon, hvilken han ock kallade Petrus, och Andreas, hans broder, Jakob och Johannes, Filippus och Bartolomeus,
Joh. 1,42.

15 Matteus och Tomas, Jakob, Alfei son, och Simon, som kallas Ifraren,

16 Judas, Jakobs son, och Judas Iskariot, densamme som blef en förrädare.

17 Och han steg ned med dem och ställde sig på en jämn plats, och där stod en hop af hans lärjungar och en stor mängd folk ifrån hela Judéen och Jerusalem och från Tyri och Sidons hafskust, Matt. 4,25. Mark. 3,7 f.

18 hvilka hade kommit för att höra honom och varda helade från sina sjukdomar. Äfven de, som voro kvalda af orena andar, vordo botade.

19 Och allt folket sökte att få röra vid honom, ty kraft utgick från honom, och han helade alla. Matt. 14,36. Mark. 5,30.

20 Och han lyfte upp sina ögon öfver sina lärjungar och sade: Saliga ären I, fattiga, ty Guds rike hörer eder till. Matt. 5,3 f.

21 Saliga ären I, som nu hungren, ty I skolen varda mättade. Saliga ären I, som nu gråten, ty I skolen le.
Es. 55,1 f. 61,3. Joh. 6,35.

22 Saliga ären I, när människorna hata eder och när de förskjuta eder och försmäda och bortkasta edert namn, såsom vore det ondt, för Människosonens skull. 1 Petr. 3,14. 4,14.

23 Glädjens och fröjdens på den dagen, ty se, eder lön är stor i himmeln; ty sammalunda gjorde deras fäder med profeterna. Ap. G. 5,41. 7,52.

Digitized by Google

24 Men ve eder, I rika; ty I hafven fått ut eder hugnad.
Ps. 17,14. Luk. 16,25. Jak. 5,1.

25 Ve eder, I mätta; ty I skolen hungra. Ve eder, som nu len; ty I skolen vara bedröfvade och gråta.
Es. 65,13. Ords. 14,13. Jak. 4,9.

26 Ve eder, då alla människor tala väl om eder; ty sammalunda gjorde deras fäder med de falska profeterna.

27 Men eder, som hören, säger jag: Älsken edra ovänner, gören väl mot dem, som hata eder,
Matt. 5,44 f. 2 Mos. 23,4 f. Ords. 25,21.

28 välsignen dem, som förbanna eder, och bedjen för dem, som försmäda eder.
Luk. 23,34. Ap. G. 7,60. Rom. 12,14, 20. 1 Kor. 4,12. 1 Petr. 3,9.

29 Åt den, som slår dig på det ena kindbenet, räck äfven det andra fram, och tager någon manteln från dig, så förhåll honom icke heller lifklädnaden.
Ords. 20,22. 24,29. Matt. 5,39 f. Rom. 12,17. 1 Kor. 6,7. 1 Tess. 5,15.

30 Men gif åt hvar och en, som beder dig, och af den, som tager ditt från dig, kräf det icke igen. 5 Mos. 15,7 f. 1 Joh. 3,17.

31 Och såsom I viljen att människorna skola göra eder, så gören ock I dem. Matt. 7,12.

32 Och om I älsken dem, som älska eder, hvad tack hafven I därför? Ty äfven syndarne älska dem, af hvilka de varda älskade. Matt. 5,46 f.

33 Och om I gören dem godt, som göra eder godt, hvad tack hafven I därför? Ty äfven syndarne göra detsamma.

34 Och om I lånen åt dem, af hvilka I hoppens få igen, hvad tack hafven I därför? Ty äfven syndare låna åt syndare för att få lika igen.

35 Utan älsken edra ovänner och gören godt och lånen utan att hoppas få något igen, och eder lön skall vara stor, och I skolen vara den Högstes barn, ty han är mild emot de otacksamma och onda.

36 Varen fördenskull barmhärtiga, såsom ock eder Fader är barmhärtig.

37 Och dömen icke, så skolen I icke varda dömda; fördömen icke, så skolen I icke varda fördömda; förlåten, så skall eder varda förlåtet.
Matt. 7,1 f. Rom. 2,1. 1 Kor. 4,5.

38 Gifven, så skall eder varda gifvet. Ett godt mått, packadt, skakadt och öfverflödande, skall man gifva i edert sköte, ty med samma mått, hvarmed I mäten, skall det mätas åt eder igen.
Ords. 19,17. Mark. 4,24. Gal. 6,7.

39 Och han sade till dem en liknelse: Icke kan väl en blind leda en blind? Falla de icke båda i gropen? Matt. 15,14.

40 Icke är lärjungen öfver sin mästare, men hvar och en fulllärd blifver såsom hans mästare.
Matt. 10,24. Joh. 13,16. 15,20.

41 Men hvarför ser du grandet, som är i din broders öga, men blifver icke varse bjälken, som är i ditt eget öga? Matt. 7,3 f.

42 Eller huru kan du säga till din broder: »Broder, låt mig taga ut grandet, som är i ditt öga», du som icke ser bjälken i ditt eget öga? Du skrymtare,

Digitized by Google

tag först ut bjälken ur ditt öga, och sedan skall du se klart nog för att uttaga grandet, som är i din broders öga.

43 Ty det finnes icke ett godt träd, som bär dålig frukt, ej heller ett dåligt träd, som bär god frukt; Matt. 7,16 f.

44 ty hvart och ett träd varder kändt af sin frukt, ty icke hämtar man fikon af törnen, ej heller skördar man vindrufva af törnbusken.

45 Den goda människan frambär godt ur sitt hjärtas goda förråd, och den onda människan frambär ondt ur sitt hjärtas onda förråd, ty hvaraf hjärtat är fullt, däraf talar hennes mun.

46 Men hvarför kallen I mig Herre, Herre och gören icke, hvad jag säger?
Hos. 8,2. Matt. 7,21. Rom. 2,13. Jak. 1,22.

47 Hvar och en som kommer till mig och hör mina ord och gör dem, jag skall visa eder, hvem han är lik. Matt. 7,24 f.

48 Han är lik en man, som, när han byggde ett hus, gräfde djupt och lade grunden på hälleberget; men då öfversvämning kom, bröt floden fram mot det huset men förmådde icke skaka det, ty det var grundadt på hälleberget.

49 Men den som hör och icke gör, han är lik en man, som byggde ett hus på jorden utan grundval, mot hvilket floden bröt fram, och strax föll det, och det husets fall vardt stort.

7 Kapitlet.

Jesus botar en höfvitsmans tjänare, uppväcker en änkas son i Nain. Johannes skickar tvenne sina lärjungar till Jesus. Synderskan i Simons hus.

Vers 11—17 Ev. 16 S. eft. Trefald., vers 36—50 Högm. 1 årg. 2 S. i Fastan.

Och när han hade slutat att tala alla sina ord för det lyssnande folket, gick han in i Kapernaum.

2 Och en höfvitsman hade en tjänare, hvilken han högt aktade, och som var sjuk och nära döden. Matt. 8,5 f.

3 Och då han hade hört om Jesus, sände han till honom några af judarnes äldsta och bad honom, att han ville komma och göra hans tjänare helbrägda.

4 Och när de kommo till Jesus, bådo de honom enträget, sägande: Han är värd, att du gör honom detta,

5 ty han älskar vårt folk, och det är han, som har byggt synagogan åt oss.

6 Då gick Jesus med dem. Men då han redan var icke långt ifrån huset, sände höfvitsmannen några vänner och sade till honom: Herre, gör dig icke omak; ty jag är icke värdig, att du går in under mitt tak,

7 hvarför jag ock icke räknade mig själf värdig att gå till dig; utan säg ett ord, så varder min tjänare helbrägda.

8 Ty äfven jag är en människa, som står under befäl och har krigsmän under mig, och jag säger till en: gå, och han går, och till en annan: kom, och han

Digitized by Google

kommer, och till min tjänare: gör det, och han gör så.

9 Och när Jesus hörde detta, förundrade han sig öfver honom och vände sig om och sade till folket, som följde honom: Jag säger eder: Icke ens i Israel har jag funnit så stor tro.

10 Och de, som hade blifvit utsända, gingo hem igen och funno den sjuke tjänaren helbrägda.

11 Och det begaf sig, att han dagen därefter gick till en stad, som kallas Nain, och med honom gingo många hans lärjungar och mycket folk.

12 Och då han kom nära stadsporten, se, då bars där ut en död, sin moders ende son, och hon var änka, och en stor hop folk ifrån staden var med henne.

13 Och när Herren såg henne, varkunnade han sig öfver henne och sade till henne: Gråt icke.

14 Och han gick fram och rörde vid båren, och de som buro stannade, och han sade: Unge man, jag säger dig: Stå upp.

Ap. G. 9,40.

15 Och den döde satte sig upp och begynte tala, och han gaf honom åt hans moder.

16 Och räddhåga kom öfver alla, och de prisade Gud, sägande: En stor profet har uppstått bland oss, och Gud har besökt sitt folk.

Mark. 7,37. Luk. 1,68. Joh. 4,19. 6,14. 9,17.

17 Och detta tal om honom gick ut i hela Judéen och hela trakten däromkring.

18 Och Johannes' lärjungar berättade allt detta för honom.

19 Och Johannes kallade till sig två af sina lärjungar och sände dem till Jesus och sade: Är du den, som skall komma, eller skola vi förbida någon annan?

Matt. 11,2 f.

20 Och då männen kommo till honom, sade de: Johannes döparen har sändt oss till dig, sägande: Är du den, som skall komma, eller skola vi förbida någon annan?

21 Men i samma stund botade han många från sjukdomar, plågor och onda andar och gaf många blinda deras syn.

22 Och Jesus svarade och sade till dem: Gån och berätten för Johannes, hvad I hafven sett och hört: blinda få sin syn, halta gå, spetälska blifva rena, döfva höra, döda stå upp, och för fattiga förkunnas evangelium.

Es. 35,5. 61,1.

23 Och salig är den, som icke tager anstöt af mig.

24 Men då Johannes' sändebud hade gått sin väg, begynte han tala till folket om Johannes: Hvad gingen I ut i öknen till att se? Månne ett rör, som drifves hit och dit af vinden?

Matt. 11,7 f.

25 Eller hvad gingen I ut till att se? Månne en människa, klädd i fina kläder? Se, de, som bära präktiga kläder och lefva i kräslighet, äro i konungahusen.

26 Eller hvad gingen I ut till att se? Månne en profet? Ja, säger jag eder, och mer än en profet.

27 Denne är det, om hvilken

Digitized by Google

det är skrifvet: »Se, jag sänder min ängel före ditt ansikte, som skall bereda din väg framför dig.» Mal. 3,1.

28 Ty jag säger eder: Bland dem, som äro födda af kvinnor, är ingen större profet än Johannes döparen, men den mindre i Guds rike är större än han.

29 Och allt folket, som hörde honom, och publikanerna gåfvo Gud rätt och läto döpa sig med Johannes' dop.

30 Men fariséerna och de lagkloka föraktade Guds råd angående dem själfva och läto icke döpa sig af honom.

31 Vid hvad skall jag då likna människorna af detta släkte, och hvad äro de lika? Matt. 11,16 f.

32 De äro lika barn, som sitta på torget och ropa till hvarandra och säga: Vi hafva spelat för eder, och I hafven icke dansat; vi hafva sjungit sorgesånger för eder, och I hafven icke gråtit.

33 Ty Johannes döparen har kommit, och han hvarken äter bröd eller dricker vin, och I sägen: Han har en ond ande.

34 Människosonen har kommit, och han äter och dricker, och I sägen: Se, hvilken frossare och vindrinkare, publikaners och syndares vän!

35 Och visheten har blifvit rättfärdigad af alla sina barn.

36 Och en af fariséerna bad honom, att han ville äta med honom; och han gick in i fariséens hus och satte sig till bords,

37 och se, en kvinna i staden, som var en synderska, då hon förnam, att han satt till bords i fariséens hus, tog hon en alabasterflaska med smörjelse

38 och ställde sig bakom honom vid hans fötter, gråtande, och begynte väta hans fötter med sina tårar och torkade dem med sitt hufvudhår och kysste ifrigt hans fötter och smorde dem med smörjelsen.

39 Men när fariséen, som hade bjudit honom, såg detta, sade han inom sig själf: Vore denne en profet, så visste han för visso, hvilken och hurudan denna kvinna är, som rör vid honom, att hon är en synderska. Luk. 19,8.

40 Då svarade Jesus och sade till honom: Simon, jag har något att säga dig. Och han sade: Mästare, säg! —

41 En borgenär hade två gäldenärer. Den ene var skyldig honom fem hundra penningar* och den andre femtio.

42 Och då de icke kunde betala, efterskänkte han för dem båda. Hvilkendera af dem skall nu älska honom mest?

43 Och Simon svarade och sade: Jag förmodar den, hvilken han efterskänkte mest. Och han sade till honom: Rätt dömde du.

44 Och han vände sig till kvinnan och sade till Simon: Ser du denna kvinna? Jag kom in i ditt hus. Du har icke gifvit mig vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hufvudhår. 1 Mos. 18,4.

* I urskriften: *denarer*. Se not till Matt. 18,28.

Digitized by Google

45 Du har icke kysst mig, men från den stund jag kom hit in har hon icke upphört att ifrigt kyssa mina fötter.

46 Du har icke smort mitt hufvud med olja, men hon har smort mina fötter med smörjelse.

47 Därför säger jag dig: Henne äro de många synderna förlåtna, ty hon älskade mycket. Men den, hvilken litet förlåtes, han älskar litet.

48 Och han sade till henne: Synderna äro dig förlåtna.

49 Och de, som sutto till bords med honom, begynte säga för sig själfva: Hvem är denne, som ock förlåter synder?
Matt. 9,3 f. Mark. 2,7.

50 Då sade han till kvinnan: Din tro har frälst dig. Gå i frid.
Luk. 8,48. 18,42.

8 Kapitlet.

Jesus framställer liknelsen om såningsmannen. Jesu moder och bröder. Jesus stillar en storm, utdrifver onda andar, botar en kvinnas blodgång och uppväcker Jairi dotter.

Vers. 4—15 Ev. S. Sexagesima.

Och därefter begaf det sig, att han vandrade från stad till stad och från by till by, predikande och förkunnande evangelium om Guds rike, och med honom voro de tolf

2 och några kvinnor, som hade blifvit botade från orena andar och från sjukdomar: Maria, som kallas Magdalena, från hvilken sju onda andar hade utgått,
Matt. 27,55 f. Mark. 15,40 f. Joh. 19,25.

3 och Johanna, hustru åt Kusas, Herodes' fogde, och Susanna och många andra, som tjänade honom af sina ägodelar.

4 Då nu mycket folk kom tillhopa, och de från den ena staden efter den andra gingo till honom, sade han i en liknelse:
Matt. 13,3 f. Mark. 4,1 f.

5 En såningsman gick ut till att så sin säd. Och när han sådde, föll somt vid vägen och vardt nedtrampadt, och himmelns fåglar åto upp det.

6 Och somt föll på hälleberget, och då det hade gått upp, förtorkades det, ty det hade icke någon vätska.

7 Och somt föll midt ibland törnena, och törnena växte med upp och förkväfde det.

8 Och somt föll i den goda jorden, och det gick upp och bar hundrafaldig frukt. Då han sade detta, ropade han: Den, som har öron till att höra, han höre!

9 Då frågade hans lärjungar honom, hvad denna liknelse betydde. Matt. 13,10 f. Mark. 4,10 f.

10 Och han sade: Eder är gifvet att förstå Guds rikes hemligheter, men de andra genom liknelser, på det att de, seende, icke skola se och hörande icke skola förstå.
Es. 6,9. 29,10. Joh. 12,40. Ap. G. 28,26.

11 Men liknelsens betydelse är denna: Säden är Guds ord;
Matt. 13,18 f. Mark. 4,14 f.

12 och de vid vägen äro de, som höra; sedan kommer djäfvulen och tager bort ordet ur deras hjärta, att de icke skola tro och varda frälsta.

Digitized by Google

13 Men de på hälleberget äro de, som, när de hafva hört, mottaga ordet med glädje; och dessa hafva ingen rot, hvilka tro till en tid men i frestelsens stund affalla.

14 Och det, som föll bland törnena, äro de, som, sedan de hafva hört, gå bort och förkväfvas af bekymmer och rikedom och lifvets vällust och bringa intet till mognad.
1 Tim. 6,9.

15 Men det, som föll i den goda jorden, äro de, som, när de hafva hört ordet, behålla det i ett rättsinnigt och godt hjärta och bära frukt i tålamod.

16 Och ingen, som har upptändt ett ljus, gömmer det under ett käril eller sätter det under en bänk, utan han sätter det på en ljusstake, att de, som komma in, må se skenet.
Matt. 5,15. Mark. 4,21 f. Luk. 11,33.

17 Ty intet är fördoldt, som icke skall varda uppenbart, och intet är förborgadt, som icke skall varda kändt och komma i dagen. Matt. 10,26. Luk. 12,2.

18 Sen fördenskull till, huru I hören; ty hvilken som har, honom skall varda gifvet, men hvilken som icke har, från honom skall tagas äfven det han menar sig hafva.
Matt. 13,12. Mark. 4,25. Luk. 19,26.

19 Och till honom gingo hans moder och hans bröder, och de kunde icke komma fram till honom för folkets skull.
Matt. 12,46 f. Mark. 3,31 f.

20 Då vardt honom bådadt och sagdt: Din moder och dina bröder stå utanför och vilja se dig.

21 Men han svarade och sade till dem: Min moder och mina bröder äro dessa, som höra Guds ord och göra det. Joh. 15,14.

22 Och det begaf sig en dag, att han steg i en båt med sina lärjungar och sade till dem: Låtom oss fara öfver till andra sidan sjön. Och de afseglade.
Matt. 8,18, 23 f. Mark. 4,35 f.

23 Och medan de seglade, somnade han, och en stormvind for ned på sjön, och båten fylldes med vatten, och de voro i fara.

24 Då gingo de fram och väckte honom, sägande: Mästare, Mästare, vi förgås. Och han stod upp och näpste vädret och vattnets vågor, och de stillades, och det vardt lugn.

25 Och han sade till dem: Hvar är eder tro? Men de förskräcktes och förundrade sig, sägande till hvarandra: Hvem är då denne, att han befaller både vädren och vattnet, och de äro honom lydiga?

26 Och de seglade ned till gadarenernas land, som ligger midt emot Galiléen.
Matt. 8,28 f. Mark. 5,1 f.

27 Och då han hade stigit i land, mötte honom från staden en man, som en lång tid hade varit besatt af onda andar och hade inga kläder på sig och bodde ej i hus utan i grifterna.

28 Och när han fick se Jesus, ropade han och föll ned för honom och sade med hög röst: Hvad har jag att göra med dig Jesus, Guds, den Högstes, Son? Jag beder dig: plåga mig icke.

Digitized by Google

29 Ty han hjöd den orene anden, att han skulle fara ut från mannen, emedan han länge hade anfäktat honom; och han hade varit bunden med kedjor och fotbojor och bevakad men hade slitit sönder bojorna och drifvits af den onde anden ut i öknarna.

30 Och Jesus frågade honom och sade: Hvad är ditt namn? Och han svarade: Legio; emedan många onda andar hade farit in i honom.

31 Och de bådo honom, att han icke skulle bjuda dem fara bort till afgrunden.

32 Och där gick en stor svinhjord i bet på berget; och de bådo honom, att han ville tillstädja dem att fara in i denna, och han tillstadde dem det.

33 Och de onda andarne foro ut från mannen och foro in i svinen, och hjorden störtade sig utför branten i sjön och drunknade.

34 Men när herdarne sågo det, som hade skett, flydde de och berättade det i staden och på landet.

35 Då gingo de ut för att se det, som hade skett, och de kommo till Jesus och funno mannen, från hvilken de onda andarne hade utfarit, klädd och vid sina sinnen, sittande vid Jesu fötter, och de vordo förskräckta.

36 Och de, som hade sett det, berättade för dem, huru den besatte hade blifvit helbrägda.

37 Och allt folket ifrån trakten där omkring i gadarenernas land bad honom, att han ville gå bort ifrån dem, ty de voro gripna af stor förskräckelse. Och han steg i båten och vände tillbaka;

38 men mannen, från hvilken de onda andarne hade utfarit, bad honom att få vara med honom, men Jesus skilde honom från sig, sägande:

39 Vänd tillbaka hem och förtälj, huru stora ting Gud har gjort med dig. Och han gick bort och förkunnade i hela staden, huru stora ting Jesus hade gjort med honom.

40 Och det begaf sig, att då Jesus kom tillbaka, mottog folket honom, ty alla väntade efter honom.

41 Och se, en man kom, som hette Jairus, och som var en föreståndare för synagogan, och han föll ned för Jesu fötter och bad honom gå in i hans hus,

Matt. 9,18 f. Mark. 5,22 f.

42 ty han hade ett enda barn, en dotter vid tolf års ålder, och hon var döende. Men på vägen dit trängde folket honom.

43 Och en kvinna, som hade haft blodgång i tolf år, och som hade förspillt allt hvad hon ägde på läkare, utan att af någon hafva kunnat botas,

Matt. 9,20 f. Mark. 5,25 f.

44 nalkades bakifrån och rörde vid det yttersta af hans klädnad, och strax stannade hennes blodgång.

45 Och Jesus sade: Hvem var det, som rörde vid mig? Och då alla nekade, sade Petrus och de, som voro med honom: Mästare, folket trycker och tränger

Digitized by Google

dig, och du säger: Hvem var det, som rörde vid mig?

46 Då sade Jesus: Det var någon, som rörde vid mig, ty jag kände, att kraft gick ut från mig.

47 Och då kvinnan såg, att hon icke var dold, kom hon darrande och föll ned för honom och förkunnade inför allt folket, af hvad orsak hon hade rört vid honom och huru hon strax hade blifvit helbrägda.

48 Och han sade till henne: Var vid godt mod, min dotter; din tro har hulpit dig. Gå i frid.

49 Medan han ännu talade, kom någon från synagogföreståndarens hus och sade till honom: Din dotter är död; gör icke Mästaren omak. Mark. 5,35 f.

50 Men då Jesus hörde detta, svarade han och sade till honom: Frukta icke, allenast tro, så varder hon helbrägda.

51 Och då han gick in i huset, tillstadde han ingen att gå in med honom, utom Petrus, Jakob och Johannes och flickans fader och moder.

52 Och alla gräto och jämrade sig öfver henne. Då sade han: Gråten icke; hon är icke död, utan hon sofver. Matt. 9,23 f.

53 Och de gjorde spe af honom, emedan de visste, att hon var död.

54 Men han dref ut dem alla och tog henne vid handen och ropade och sade: Flicka, stå upp!

55 Och hennes ande kom igen, och hon stod genast upp, och han bjöd, att man skulle gifva henne att äta.

56 Och hennes föräldrar blefvo bestörta, men han bjöd dem att icke säga för någon, hvad som hade skett.

9 Kapitlet.

Jesus utsänder sina tolf lärjungar och bespisar fem tusen män. Petri bekännelse. Jesus talar om sitt och sina bekännares lidande. Jesus förklaras, bortar en månadsrasande. Lärjungarnes strid om företräde. Samariternas ogästvänlighet. Jesu efterföljd.

Vers. 51—62 Högm. 2 årg. 2 S. eft. Trefald.

Och han kallade tillhopa de tolf och gaf dem kraft och makt öfver alla onda andar och att bota sjukdomar. Matt. 10,1 f. Mark. 6,7 f. Luk. 6,12 f.

2 Och han utsände dem till att predika Guds rike och göra de sjuka helbrägda. Matt. 10,7 f.

3 Och han sade till dem: Tagen intet med eder på vägen, icke stafvar, icke ränsel, icke bröd, icke penningar, och hafven icke två klädningar hvar. Matt. 10,9 f. Luk. 10,4. 22,35.

4 Och i hvilket hus I ingån, stannen där, och gån därifrån vidare. Matt. 10,11. Luk. 10,5 f.

5 Och hvarhelst de icke mottaga eder, gån bort ifrån den staden och skudden stoftet af edra fötter, till ett vittnesbörd öfver dem. Luk. 10,11. Ap. G. 13,51.

6 Och de gingo ut och vandrade från by till by, predikande evangelium och botande allestädes.

7 Men tetrarken Herodes fick höra allt det, som gjordes af honom, och vardt villrådig, emedan det sades af somliga, att Johannes hade uppstått från de döda, Matt. 14,1. Mark. 6,14 f.

Digitized by Google

8 och af somliga, att Elias hade uppenbarat sig, och af andra, att en profet af de gamla hade uppstått.

9 Och Herodes sade: Johannes har jag halshuggit, men hvem är denne, om hvilken jag hör sådant? Och han sökte att få se honom.

10 Och apostlarne kommo tillbaka och förtäljde för honom allt hvad de hade gjort. Då tog han dem med sig och gick afsides bort till en öde trakt vid en stad, som kallas Betsaida.
Matt. 14,13 f. Mark. 6,30 f. Joh. 6,1 f.

11 Och då folket fick veta det, följde de efter honom. Och han tog emot dem och talade med dem om Guds rike och gjorde dem helbrägda, som behöfde bot.

12 Och dagen begynte lida till slut, och de tolf gingo fram och sade till honom: Skilj folket ifrån dig, att de må gå till byarna och gårdarna här omkring för att skaffa sig härberge och få mat; ty vi äro här i en öde trakt.

13 Men han sade till dem: Given I dem att äta. Då sade de: Vi hafva icke mer än fem bröd och två fiskar, om vi icke skola gå och köpa mat åt allt detta folket.

14 Ty de voro omkring fem tusen män. Då sade han till sina lärjungar: Låten dem lägra sig, femtio i hvarje lag.

15 Och de gjorde så och läto dem alla lägra sig.

16 Då tog han de fem bröden och de två fiskarna, såg upp till himmeln, välsignade dem och bröt och gaf åt lärjungarne, att de skulle lägga fram för folket.

17 Och de åto alla och vordo mätta, och det, som efter dem blef öfver af stycken, upptogs, tolf korgar.

18 Och det begaf sig, att när han var allena och bad, voro hans lärjungar med honom, och han frågade dem och sade: Hvem säger folket mig vara?
Matt. 16,13 f. Mark. 8,27 f.

19 Och de svarade och sade: Johannes döparen, men andra Elias, och andra: Någon profet af de gamla har uppstått.

20 Och han sade till dem: Men hvem sägen I mig vara? Och Petrus svarade och sade: Guds Smorde.

21 Och han befallde dem strängeligen att icke säga detta för någon

22 och sade: Människosonen måste mycket lida och förkastas af de äldsta och öfversteprästerna och de skriftlärda och dödas och på tredje dagen uppstå igen.
Matt. 16,21. Mark. 8,31. Luk. 18,31.

23 Och han sade till alla: Om någon vill efterfölja mig, han förneke sig själf och tage sitt kors på sig hvar dag och följe mig;
Matt. 16,24 f. Mark. 8,34 f. Luk. 14,27.

24 ty hvilken som vill bevara sitt lif, han skall mista det, men hvilken som mister sitt lif för min skull, han skall bevara det;
Luk. 17,33. Joh. 12,25.

25 ty hvad hjälper det en män-

Digitized by Google

niska, om hon vinner hela världen men fördärfvar eller förlorar sig själf?

26 Ty hvilken som blyges vid mig och mina ord, vid honom skall ock Människosonen blygas, då han kommer i sin och sin Faders och de heliga änglars härlighet. Matt. 10,33. Luk. 12,9. 2 Tim. 2,12. Sak. 14,5. Matt. 25,31. 26,64. Rom. 1,16.

27 Men jag säger eder för visso: Några äro bland dem, som här stå, hvilka icke skola smaka döden, förrän de hafva fått se Guds rike. Mark. 9,1.

28 Och det begaf sig, att han, omkring åtta dagar sedan han hade talat detta, tog Petrus och Johannes och Jakob med sig och gick upp på berget för att bedja. Matt. 17,1 f. Mark. 9,2 f.

29 Och under det han bad, vardt hans ansiktes utseende förändradt och hans klädnad skinande hvit.

30 Och se, två män samtalade med honom, hvilka voro Moses och Elias.

31 Och de syntes i härlighet och talade om hans bortgång, som han skulle fullborda i Jerusalem.

32 Men Petrus och de, som voro med honom, voro tunga af sömn, och när de uppvaknade, sågo de hans härlighet och de två männen, som stodo hos honom.

33 Och då de skildes från honom, sade Petrus till Jesus: Mästare, här är oss godt att vara; låtom oss göra tre hyddor, åt dig en och åt Moses en och åt Elias en; och han visste icke hvad han sade.

34 Och då han sade detta, kom en sky och öfverskyggde dem, och de vordo förskräckta, när dessa gingo in i skyn.

35 Och en röst kom ur skyn och sade: Denne är min älskade Son; honom hören. Luk. 3,22. 2 Petr. 1,17.

36 Och när rösten kom, funno de Jesus 'vara allena. Och de tego och omtalade för ingen i de dagarna något af hvad de hade sett. Matt. 17,9. Mark. 9,9.

37 Och det begaf sig, att när de dagen därefter gingo ned från berget, mötte honom mycket folk. Mark. 9,14 f.

38 Och se, en man ropade ur folkhopen och sade: Mästare, jag beder dig, se till min son; ty han är mitt enda barn, Matt. 17,14 f.

39 och se, en ande griper honom, och strax ropade han, och han sliter honom, så att han tuggar fradga, och han går med nöd ifrån honom, sönderbrådkande honom.

40 Och jag bad dina lärjungar, att de skulle utdrifva honom, och de kunde icke.

41 Men Jesus svarade och sade: O du otrogna och vrånga släkte! Huru länge skall jag då vara hos eder och fördraga eder? För hit din son.

42 Och ännu under det han gick fram, ryckte den onde anden honom och drog ihop honom. Men Jesus näpste den orene anden och gjorde pilten helbrägda och gaf honom åt hans fader igen.

43 Och alla häpnade öfver Guds

Digitized by Google

härlighet. Och då alla förundrade sig öfver allt, hvad Jesus gjorde, sade han till sina lärjungar:

44 Akten på dessa ord med edra öron; ty Människosonen skall blifva antvardad i människors händer.
Matt. 17,22 f. Mark. 9,31 f. Luk. 24,7.

45 Men de förstodo icke detta tal, och det var fördoldt för dem, så att de icke kunde fatta det, och de räddes att fråga honom om detta tal.
Luk. 2,50. 18,34.

46 Och bland dem uppstod en tanke, hvilken af dem som vore störst.
Matt. 18,1 f. Mark. 9,33 f. Luk. 22,24.

47 Men Jesus, som såg deras hjärtas tanke, tog ett barn och ställde det bredvid sig

48 och sade till dem: Hvilken som mottager detta barn i mitt namn, han mottager mig, och hvilken som mottager mig, han mottager den, som har sändt mig; ty den som är minst ibland eder alla, han skall vara stor.
Luk. 10,16. 14,11. 18,14. Joh. 13,20.

49 Då svarade Johannes och sade: Mästare, vi sågo en, som i ditt namn utdref onda andar, och vi förbjödo honom det, emedan han icke följer oss.
Mark. 9,38.

50 Och Jesus sade till honom: Förbjuden honom icke; ty den som icke är mot eder, han är för eder.
Luk. 11,23.

51 Och det begaf sig, att när dagarna voro fullbordade, att han skulle varda upptagen, ställde han sin färd till Jerusalem,
Mark. 16,19. Ap. G. 1,2.

52 och han sände bud framför sig, och de foro och kommo in i en samaritemas by för att reda till för honom.

53 Men de mottogo honom icke, emedan han hade ställt sin färd till Jerusalem.
Joh. 4,4, 9.

54 Och när hans lärjungar Jakob och Johannes sågo det, sade de: Herre, vill du, att vi skola säga, att eld må komma ned från himmeln och förtära dem, såsom ock Elias gjorde?
2 Kon. 1,10, 12.

55 Men han vände sig om och tillrättavisade dem och sade: I veten icke, hvilken andes barn I ären.

56 Ty Människosonen har icke kommit för att fördärfva själar utan för att frälsa dem. Och de gingo till en annan by.

57 Och det begaf sig, att medan de gingo på vägen, sade någon till honom: Jag vill följa dig, hvarthelst du går, Herre.
Matt. 8,19 f.

58 Och Jesus sade till honom: Räfvarna hafva kulor, och himmelns fåglar hafva näster; men Människosonen har icke någon plats, där han kan nedluta sitt hufvud.

59 Och till en annan sade han: Följ mig. Men han sade: Herre, tillåt mig först gå bort och begrafva min fader.
Matt. 8,21 f.

60 Och Jesus sade till honom: Låt de döda begrafva sina döda, men gå du och förkunna Guds rike.

61 Äfven en annan sade: Jag

Digitized by Google

vill följa dig, Herre, men tillåt mig först taga farväl af dem, som höra till mitt hus.

62 Och Jesus sade till honom: Ingen, som sätter sin hand till plogen och ser tillbaka, är bekväm till Guds rike.

10 Kapitlet.

Jesus utsänder sjuttio lärjungar. Den barmhärtige samariten. Marta och Maria.

Vers. 17—20 Högm. 2 årg. 1 S. i Fastan, vers. 23—37 Ev. 13 S. eft. Trefald., vers. 38—42 Högm. 1 årg. 15 S. eft. Trefald.

Och därefter utsåg Herren äfven sjuttio andra och utsände dem, två och två, framför sig till hvarje stad och ort, dit han själf ämnade komma.

2 Och han sade till dem: Skörden är mycken, men arbetarne äro få. Bedjen fördenskull skördens Herre, att han utsänder arbetare till sin skörd.
Matt. 9,37. Joh. 4,35.

3 Gån åstad. Se, jag sänder eder såsom lamm midt ibland ulfvar. Matt. 10,16.

4 Bären icke penningpung, icke ränsel, icke heller skor, och hälsen på ingen under vägen.
Matt. 10,9, 11 f. Mark. 6,8 f. Luk. 9,3 f. 22,35.

5 Men i hvilket hus I ingån, sägen först: Frid vare detta hus.

6 Och om någon fridens son är där inne, så skall eder frid hvila öfver honom, men annars skall den vända tillbaka öfver eder.

7 Och stannen i det huset och äten och dricken hvad de hafva; ty arbetaren är värd sin lön. Gån icke ur hus i hus.
1 Kor. 9,4. 1 Tim. 5,18.

8 Och i hvilken stad I ingån, och de mottaga eder, äten det som sättes för eder

9 och boten de sjuka, som äro där, och sägen till dem: Guds rike är eder nära. Matt. 3,2. 4,17.

10 Men i hvilken stad I ingån, och de icke mottaga eder, gån ut på dess gator och sägen:
Ap. G. 13,51.

11 Äfven det stoft, som låder vid våra fötter ifrån eder stad, skaka vi af oss åt eder; veten dock det, att Guds rike är eder nära.

12 Jag säger eder, att för Sodom skall det på den dagen vara drägligare än för den staden.

13 Ve dig, Korasin, ve dig, Betsaida! Ty om i Tyrus och Sidon de krafter blifvit gjorda, som hafva blifvit gjorda i eder, skulle de länge sedan hafva suttit i säck och aska och gjort bättring. Matt. 11,21 f.

14 Dock skall det för Tyrus och Sidon vara drägligare i domen än för eder.

15 Och du, Kapernaum, som har varit upphöjd ända till himmeln, du skall varda nedstörtad ända till afgrunden.

16 Den som hör eder, han hör mig, och den som föraktar eder, han föraktar mig, och den som föraktar mig, han föraktar den, som har sändt mig. Matt. 10,40. Luk. 9,48. Joh. 13,20. 1 Tess. 4,8.

17 Och de sjuttio kommo tillbaka med glädje och sade: Herre, äfven de onda andarne äro oss underdåniga i ditt namn.

18 Och han sade till dem: Jag såg Satan falla ifrån himmeln såsom en ljungeld. Upp. 12,8, 9.

Digitized by Google

19 Se, jag gifver eder makt att trampa på ormar och skorpioner och öfver all fiendens kraft, och intet skall kunna skada eder.
Mark. 16,18. Ap. G. 28,5.

20 Glädjens dock icke däröfver, att andarne äro eder underdåniga, utan glädjens, att edra namn äro skrifna i himmeln.

21 I samma stund fröjdade sig Jesus i anden och sade: Jag prisar dig, Fader, himmelns och jordens Herre, att du har fördolt detta för visa och kloka och uppenbarat det för enfaldiga. Ja, Fader; ty så har varit behagligt för dig.
Es. 29,14. Matt. 11,25 f. 1 Kor. 1,19, 26.

22 Allt har blifvit mig öfverlåtet af min Fader; och ingen känner, hvilken Sonen är, utom Fadern, och hvilken Fadern är, utom Sonen och den, för hvilken Sonen vill uppenbara det.
Ps. 8,7. Joh. 3,35. 17,2. Ef. 1,21 f. Joh. 1,18. 6,46. 10,15.

23 Och han vände sig till lärjungarne afsides och sade: Saliga äro de ögon, som se det I sen;
Matt. 13,16 f.

24 ty jag säger eder: Många profeter och konungar ville se det I sen och fingo icke se det och höra det I hören och fingo icke höra det.
1 Petr. 1,10.

25 Och se, en lagklok stod upp och frestade honom och sade: Mästare, hvad skall jag göra, att jag må ärfva evigt lif?

26 Då sade han till honom: Hvad är skrifvet i lagen? Huru läser du?

27 Och han svarade och sade: Du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjärta och af all din själ och af all din kraft och af allt ditt förstånd och din nästa såsom dig själf.
5 Mos. 6,5. 3 Mos. 19,18.

28 Och han sade till honom: Rätt svarade du. Gör det, så skall du lefva.
3 Mos. 18,5. Hes. 20,11, 13.

29 Då ville han göra sig själf rättfärdig och sade till Jesus: Hvilken är då min nästa?

30 Och Jesus svarade och sade: En man for ned från Jerusalem till Jeriko och råkade ut för röfvare; och de både klädde af honom och slogo honom och gingo därifrån och läto honom ligga halfdöd.

31 Då hände sig, att en präst for ned samma väg, och då han såg honom, gick han förbi honom.

32 Sammalunda ock en levit; då han kom till samma ställe, gick han fram och såg honom och gick förbi honom.

33 Men en samarit, som for vägen fram, gick till honom, och när han såg honom, förbarmade han sig öfver honom

34 och gick fram och förband hans sår och göt olja och vin däruti och lade honom på sitt eget ök och förde honom till ett härberge och skötte honom.

35 Och följande dagen, då han for därifrån, tog han fram två penningar, hvilka han gaf åt värden, och sade till honom: Sköt honom, och hvadhelst du mer kostar på honom skall jag betala dig, när jag kommer tillbaka.

Digitized by Google

36 Hvilken af dessa tre synes dig nu hafva varit den mannens nästa, som hade råkat ut för röfvarena?

37 Och han sade: Den, som bevisade honom barmhärtighet. Då sade Jesus till honom: Gå äfven du och gör sammaledes.

38 Och det begaf sig, att medan de vandrade, gick han in i en by, och en kvinna, vid namn Marta, mottog honom i sitt hus.
Joh. 11,1. 12,2.

39 Och hon hade en syster, benämnd Maria, som ock satte sig ned vid Jesu fötter och hörde hans ord.

40 Men Marta var upptagen af idelig tjänst, och hon gick fram och sade: Herre, sköter du icke om, att min syster har lämnat mig att tjäna allena? Så säg henne då, att hon hjälper mig.

41 Jesus svarade och sade till henne: Marta, Marta, du bekymrar och oroar dig för mångahanda;

42 men ett är nödvändigt. Maria har utkorat den goda delen, hvilken icke skall tagas ifrån henne.

11 Kapitlet.

Jesus lärer att bedja. Judarnes bitterhet mot Jesus. Han bestraffar fariséerna och de lagkloka.

Vers. 1—13 Högm. 2 årg. Bön-S., vers. 14—28 Ev. 3 S. i Fastan.

Och det begaf sig, att då han var på ett ställe och bad, sade en af hans lärjungar, när han hade slutat, till honom: Herre, lär oss att bedja, såsom ock Johannes lärde sina lärjungar.

2 Då sade han till dem: När I bedjen, sägen så: Fader vår, som är i himmeln! Helgadt varde ditt namn; tillkomme ditt rike; ske din vilja, såsom i himmeln så ock på jorden;
Matt. 6,9 f.

3 vårt dagliga bröd gif oss för hvar dag;

4 och förlåt oss våra synder, ty ock vi förlåta alla, som oss skyldiga äro; och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss från ondo.

5 Och han sade till dem: Hvilken af eder har en vän och går till honom midt i natten och säger till honom: »Min vän, låna mig tre bröd; Luk. 18,1 f.

6 ty en min vän har kommit till mig vägfarande, och jag har ej något att sätta fram åt honom;»

7 och den, som är innanför, skulle svara och säga: »Gör mig icke omak; dörren är redan stängd, och mina barn hafva med mig gått till sängs; jag kan icke stiga upp och gifva dig?»

8 Jag säger eder: Om han än icke stiger upp och gifver honom, därför att han är hans vän, så står han dock upp för hans oförsynthets skull och gifver honom så mycket han behöfver.

9 Så säger jag ock eder: Bedjen, och eder skall varda gifvet; söken, och I skolen finna; klap-

Digitized by Google

pen, och eder skall varda upplåtet; Matt. 7,7 f. Mark. 11,24. Joh. 14,13. 15,7. 16,23 f. 1 Joh. 3,22. Jak. 1,5 f.
10 ty hvar och en som beder, han får, och den som söker, han finner, och för den, som klappar, varder upplåtet.
11 Och hvilken bland eder är den fader, som, om hans son beder honom om ett bröd, gifver honom en sten? Eller ock om han beder om en fisk, icke gifver han väl honom en orm i stället för en fisk?
12 Eller ock om han beder om ett ägg, icke gifver han väl honom en skorpion?
13 Om nu I, som ären onda, förstån att gifva edra barn goda gåfvor, huru mycket mer skall icke den himmelske Fadern gifva den Helige Ande åt dem, som bedja honom!

14 Och han utdref en ond ande, och den var döfstum, och det begaf sig, att när anden hade gått ut, talade den döfstumme, och folket förundrade sig; Matt. 9,32 f. 12,22 f.
15 men några af dem sade: Med Beelsebul, de onda andarnes furste, utdrifver han de onda andarne. Mark. 3,22 f.
16 Och andra frestade honom och begärde af honom ett tecken från himmeln; Matt. 12,38.
17 men han, som visste deras tankar, sade till dem: Hvart och ett rike, som är söndradt mot sig själft, varder förödt, och hus faller på hus.
18 Men är äfven Satan söndrad mot sig själf, huru skall då hans rike hafva bestånd, emedan I sägen, att jag utdrifver de onda andarne med Beelsebul?
19 Men om jag utdrifver de onda andarne med Beelsebul, med hvem drifva då edra barn dem ut? Därför skola de vara edra domare.
20 Men om jag utdrifver de onda andarne med Guds finger, så har ju Guds rike kommit till eder.
21 När den starke, väpnad, bevakar sin gård, är hans egendom fredad,
22 men så snart den, som är starkare än han, kommer öfver honom och öfvervinner honom, tager han bort alla hans vapen, på hvilka han förtröstade, och skiftar hans byte.
23 Den som icke är med mig, han är mot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar.
24 När den orene anden har farit ut från människan, vandrar han genom torra platser och söker efter hvila, och då han icke finner någon, säger han: Jag vill vända tillbaka till mitt hus, hvarifrån jag utgick. Matt. 12,43 f.
25 Och när han kommer, finner han det sopadt och prydt.
26 Då går han och tager med sig sju andra andar, som äro värre än han själf, och de gå in och bo där, och den människans sista varder värre än det första. Ebr. 6,4 f. 10,26. 2 Petr. 2,20.
27 Och det begaf sig, att då han sade detta, upphof en kvinna sin röst ur hopen och sade till honom: Salig är den kved, som

Digitized by Google

har burit dig, och de spenar, som du har diat.

28 Men han sade: Ja, saliga äro de, som höra Guds ord och gömma det.
Matt. 7,21. Rom. 2,13. Jak. 1,22.

29 Men då folkhoparna samlade sig, begynte han säga: Detta släkte är ondt. Det söker tecken, och intet annat tecken skall gifvas det än profeten Jonas' tecken; Jon. 2,1. Matt. 12,39 f.

30 ty likasom Jonas vardt ett tecken för nineviterna, så skall ock Människosonen vara för detta släkte.

31 Söderlandets drottning skall uppstå i domen med männen af detta släkte och fördöma dem; ty hon kom från jordens ändar för att höra Salomos vishet, och se, här är mer än Salomo.
1 Kon. 10,1. 2 Krön. 9,1.

32 Nineves män skola uppstå i domen med detta släkte och fördöma det; ty de bättrade sig efter Jonas' predikan, och se, här är mer än Jonas. Jon. 3,5.

33 Och ingen upptänder ett ljus och sätter det i ett lönrum eller under skäppan utan på ljusstaken, att de, som komma in, må se skenet.
Matt. 5,15. Mark. 4,21. Luk. 8,16.

34 Kroppens ljus är ögat. När därför ditt öga är ofördärfvadt, så varder ock hela din kropp ljus, men när det är ondt, så varder ock din kropp mörk.
Matt. 6,22 f.

35 Se därför till, att ljuset, som är i dig, icke är mörker.

36 Om nu din kropp är hel och hållen ljus och icke har någon del mörk, så skall han vara ljus hel och hållen, såsom när ljuset med sin glans belyser dig.

37 Men under det han talade, bad honom en farisé, att han skulle äta hos honom; och han gick in och satte sig till bords.

38 Och då fariséen såg, att han icke tvådde sig före måltiden, förundrade han sig. Mark. 7,2.

39 Då sade Herren till honom: Nu gören I, fariséer, det yttre af bägaren och fatet rent, men edert inre är fullt af rof och ondska. Matt. 23,25 f. Tit. 1,15.

40 I dårar, har icke den, som har gjort det yttre, äfven gjort det inre?

41 Dock gifven såsom allmosa det, som är inuti, och se, då är eder allt rent. Es. 58,7. Luk. 12,33.

42 Men ve eder, fariséer, att I gifven tionde af mynta och ruta och alla slags kryddväxter men gån förbi domen och kärleken till Gud! Detta borde man göra och det andra icke låta.
4 Mos. 18,21. Mik. 6,8. Matt. 23,23.

43 Ve eder, fariséer, att I älsken de främsta platserna i synagogorna och hälsningarna på torgen!
Matt. 23,6. Mark. 12,38. Luk. 20,46.

44 Ve eder, skriftlärda och fariséer, I skrymtare, att I ären såsom de grifter, som icke synas och öfver hvilka människorna gå utan att veta det!
Matt. 23,27.

45 Då svarade en af de lagkloka och sade till honom: Mästare, då du så talar, smädar du äfven oss.

46 Och han sade: Ve ock eder,

Digitized by Google

I lagkloka, att I läggen odrägliga bördor på människorna och själfva icke rören vid bördorna med en enda af edra fingrar!
Matt. 23,4. Ap. G. 15,10.

47 Ve eder, att I uppbyggen profeternas grifter, men edra fäder dräpte dem. Matt. 23,29.

48 Så vittnen I och gillen edra fäders gärningar, ty de dräpte dem, men I uppbyggen deras grifter.

49 Därför har ock Guds vishet sagt: Jag skall sända till dem profeter och apostlar, och somliga af dem skola de dräpa och förfölja, Matt. 23,34 f. Ap. G. 5,40. 22,19. 2 Kor. 4,8 f. Hebr. 11,36 f.

50 på det att af detta släkte skall utkräfvas alla profeters blod, som är utgjutet från världens grundläggning,

51 från Abels blod intill Sakarias' blod, hvilken dödades mellan altaret och templet. Ja, säger jag eder, det skall utkräfvas af detta släkte.
1 Mos. 4,8. 2 Krön. 24,21 f.

52 Ve eder, I lagkloka, att I hafven tagit bort kunskapens nyckel! Själfva hafven I icke gått in, och dem, som voro på vägen dit in, hafven I hindrat.
Matt. 23,13.

53 Och när han sade detta till dem, begynte de skriftlärda och fariséerna att sätta hårdt åt honom och utfråga honom om många stycken,

54 läggande försåt för honom och sökande att uppfånga något af hans mun för att kunna anklaga honom.

12 Kapitlet.

Jesus varnar för fariséernas surdeg, för synd mot den Helige Ande, för girighet och världslig omsorg, uppmanar till vaksamhet, trohet och försonlighet.

Vers. 4—12 Högm. 2 årg. 6 S. eft. Påsk, vers. 13—21 Högm. 1 årg. 1 S. eft. Trefald., vers 32 Högm. 1 årg. S. eft. Jul, vers. 35—40 Högm. 1 årg. 2 S. i Advent., vers. 42—48 Högm. 1 årg. 9 S. eft. Trefald.

När under tiden otaligt mycket folk hade samlats, så att de trampade på hvarandra, begynte han säga till sina lärjungar: Framför allt tagen eder till vara för fariséernas surdeg, som är skrymteri.
Matt. 16,6. Mark. 8,15.

2 Intet är förborgadt, som icke skall blifva uppenbart, och intet är fördoldt, som icke skall varda kändt.
Matt. 10,26. Mark. 4,22. Luk. 8,17.

3 Därför skall allt, hvad I hafven sagt i mörkret, varda hördt i ljuset, och hvad I hafven talat i örat i kamrarna skall varda predikadt på taken.

4 Men jag säger eder, mina vänner: Rädens icke för dem, som dräpa kroppen och sedan icke hafva makt att göra något mera. Matt. 10,28 f. 1 Petr. 3,14.

5 Men jag vill visa eder, för hvilken I skolen rädas. Rädens för den, som, sedan han har dräpt, har makt att kasta till helvetet. Ja, säger jag eder, för honom rädens.

6 Säljas icke fem sparfvar för två skärfvar? Och icke en af dem är förgäten inför Gud,

7 men på eder äro till och med alla hufvudhåren räknade. Rä-

Digitized by Google

dens därför icke; I ären mer värda än många sparfvar.
2 Sam. 14,11. Luk. 21,18. Ap. G. 27,34.

8 Men jag säger eder: Hvar och en, som bekänner mig inför människorna, honom skall ock Människosonen bekänna inför Guds änglar.
Mark. 8,38. Luk. 9,26. Upp. 3,5.

9 Men den som förnekar mig inför människorna, han skall ock varda förnekad inför Guds änglar.

10 Och hvar och en som säger något mot Människosonen, honom skall det varda förlåtet, men den som hädar den Helige Ande, honom skall det icke varda förlåtet. Matt. 12,31 f. Mark. 3,28. Ebr. 6,4. 10,26. 1 Joh. 5,16.

11 Och när de draga eder fram för synagogorna och för öfverheterna och för myndigheterna, varen icke bekymrade, huru eller hvarmed I skolen försvara eder eller hvad I skolen säga;
Matt. 10,19 f. Mark. 13,11. Luk. 21,14 f.

12 ty den Helige Ande skall lära eder i samma stund, hvad I skolen säga.

13 Och en man sade till honom ur folkhopen: Mästare, säg till min broder, att han skiftar arfvet med mig.

14 Men han sade till honom: Människa, hvem har satt mig till domare eller skiftesman öfver eder?

15 Och han sade till dem: Sen till och tagen eder till vara för all girighet; ty icke däraf beror någons lif, att han har öfverflöd på ägodelar. 1 Tim. 6,7 f.

16 Och han sade dem en liknelse: En rik man hade ett fält, som bar ymnigt;

17 och han tänkte inom sig själf och sade: Hvad skall jag göra, ty jag har icke något rum, där jag kan insamla min skörd?

18 Och han sade: Detta skall jag göra: jag skall rifva ned mina lador och bygga upp större, och i dem skall jag insamla hela min gröda och allt mitt goda

19 och säga till min själ: Själ, du har mycket godt förvaradt för många år; gif dig ro, ät, drick, var glad.
Pred. 11,9. 1 Kor. 15,32. Jak. 5,5.

20 Men Gud sade till honom: Du dåre, i denna natt skall man kräfva din själ af dig, och hvem skall då få hvad du har tillredt?
Job 20,22. 27,8. Ps. 39,7. Jer. 17,11.

21 Så går det den, som samlar skatter åt sig själf, och som icke är rik för Gud. 1 Tim. 6,17 f.

22 Och han sade till sina lärjungar: Därför säger jag eder: Sörjen icke för edert lif, hvad I skolen äta, eller för eder kropp, hvad I skolen kläda eder med.
Matt. 6,25 f. Fil. 4,6. Ebr. 13,5. 1 Petr. 5,7.

23 Lifvet är mer än maten, och kroppen mer än kläderna.

24 Gifven akt på korparna! De så icke och skörda icke heller och hafva hvarken visthus eller lada, och Gud föder dem. Huru mycket ären icke I mer än fåglarna!
Job 38,3. Ps. 147,9. Matt. 10,31.

25 Och hvilken af eder kan med sin omsorg sätta en aln till sin lifslängd?

26 Kunnen I nu icke det som

Digitized by Google

minst är, hvarför sörjen I för det öfriga?

27 Gifven akt på liljorna, huru de växa: de arbeta icke, ej heller spinna de. Men jag säger eder: Icke ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en af dem.

28 Kläder nu Gud så gräset på marken, hvilket i dag står och i morgon kastas i ugnen, huru mycket mer skall han icke kläda eder, I klentrogna!

29 Söken icke heller I, hvad I skolen äta eller hvad I skolen dricka, och hafven ingen oro;

30 ty allt detta söka hedningarne i världen, och eder Fader vet, att I behöfven detta;

31 utan söken Guds rike, så skall allt detta därjämte tillfalla eder. 1 Kon. 3,13. Ps. 37,25.

32 Frukta icke, du lilla hjord; ty det är eder Faders goda behag att gifva eder riket.

33 Säljen hvad I hafven och gifven allmosa, gören eder penningpungar, som icke föråldras, en skatt, som icke minskas, i himmeln, dit tjuf icke når, och där mal icke fördärfvar;

Matt. 6,19 f. Luk. 16,9. Ap. G. 2,45. 1 Tim. 6,9, 11 f.

34 ty där eder skatt är, där är ock edert hjärta.

35 Edra länder vare omgjordade och edra ljus brinnande.

Ef. 6,14. 1 Petr. 1,13.

36 Och varen I lika människor, som vänta sin herre, när han skall komma hem från bröllopet, att när han kommer och klappar, de strax må låta upp för honom.

37 Saliga äro de tjänarne, hvilka herren finner vakande, när han kommer. Sannerligen säger jag eder: Han skall omgjorda sig och låta dem sitta till bords, och han skall gå och tjäna dem;

38 och om han kommer i den andra nattväkten, eller han kommer i den tredje nattväkten och finner det så, saliga äro de tjänarne. Matt. 24,42 f.

39 Men det skolen I veta, att om husbonden hade vetat, hvilken stund tjufven skulle komma, så skulle han för visso hafva vakat och icke tillåtit, att man bröt sig in i hans hus.

1 Tess. 5,2. 2 Petr. 3,10. Upp. 3,3.

40 Därför varen ock I redo; ty den stund I icke menen kommer Människosonen.

Mark. 13,33. Luk. 21,34.

41 Och Petrus sade till honom: Herre, är det till oss du säger denna liknelse, eller ock till alla?

42 Då sade Herren: Hvilken är nu den trogne och kloke förvaltaren, hvilken hans herre skall sätta öfver sitt husfolk till att i rätt tid gifva dem den bestämda kosten?

Matt. 24,45 f. 1 Kor. 4,2.

43 Salig den tjänaren, hvilken hans herre finner så görande, när han kommer!

44 Sannerligen säger jag eder: Han skall sätta honom öfver alla sina ägodelar.

45 Men om den tjänaren säger i sitt hjärta: Min herre dröjer att komma, och han begynner slå tjänarne och tjänarinnorna

Digitized by Google

och äta och dricka och berusa sig,

46 så skall den tjänarens herre komma den dag han icke väntar och den stund han icke vet och hugga honom i stycken och gifva honom hans lott ibland de otrogna.

47 Och den tjänaren, som har vetat sin herres vilja och icke beredt sig ej heller gjort efter hans vilja, han skall straffas med många slag,

48 men den som icke har vetat den men gjort det, som är slag värdt, han skall straffas med få slag. Och hvar och en åt hvilken mycket har blifvit gifvet, af honom skall mycket varda utkrafdt, och den åt hvilken man har anförtrott mycket, af honom skall man fordra mera.

49 Jag har kommit för att kasta ut en eld på jorden, och huru gärna vill jag icke, att han redan brunne!

50 Men jag har en döpelse att döpas med, och huru ängslas jag icke, till dess hon varder fullbordad! Matt. 20,22. Mark. 10,38.

51 Menen I, att jag har kommit för att gifva frid på jorden? Nej, säger jag eder, utan söndring; Matt. 10,34 f. Mik. 7,6.

52 ty härefter skola fem i ett hus söndras från hvarandra, tre mot två och två mot tre.

53 Fader skall vara söndrad mot son och son mot fader, moder mot dotter och dotter mot moder, svärmoder mot sin sonhustru och sonhustru mot sin svärmoder.

54 Och han sade äfven till folket: När I sen ett moln stiga upp i väster, strax sägen I: Det kommer regn; och det sker så.

55 Och när I sen sunnanvind blåsa, sägen I: Det blifver varmt; och det sker. Matt. 16,2 f.

56 I skrymtare, jordens och himmelns utseende förstån I att pröfva; hvarför pröfven I då icke denna tiden?

57 Hvarför dömen I ock icke af eder själfva hvad rätt är?

58 När du nu går med din vederdeloman till en öfverhetsperson, så vinnlägg dig under vägen att blifva förlikt med honom, att han icke må draga dig fram för domaren; och så skall domaren antvarda dig åt rättstjänaren och rättstjänaren kasta dig i fängelse. Matt. 5,25 f.

59 Jag säger dig: Du skall icke utkomma därifrån, förrän du har betalt äfven den yttersta skärfven.

13 Kapitlet.

Jesus förmanar till bättring och framställer liknelsen om fikonträdet, botar en kvinna på sabbaten, framställer liknelser om Guds rike, bestraffar det otrogna Jerusalem.

Vers. 6—9 Högm. 2 årg. Nyårsd., vers. 10—17 Högm. 2 årg. 19 S. eft. Trefald., vers. 22—29 Högm. 1 årg. 27 S. eft. Trefald.

Vid samma tid kommo några, som berättade för honom om de galiléer, hvilkas blod Pilatus hade blandat med deras offer.

2 Då svarade Jesus och sade till dem: Menen I, att dessa galiléer hafva varit syndare mer

Digitized by Google

än alla andra galiléer, därför att de lidit sådant?
3 Nej, säger jag eder, utan om I icke bättren eder, skolen I alla sammalunda förgås.
4 Eller de aderton, öfver hvilka tornet i Siloam föll, och hvilka det dödade, menen I, att de varit brottsliga mer än alla andra människor, som bo i Jerusalem?
5 Nej, säger jag eder, utan om I icke bättren eder, skolen I alla sammalunda förgås.

6 Och han sade denna liknelse: En man hade ett fikonträd planteradt i sin vingård, och han kom och sökte frukt därpå och fann ingen.
7 Då sade han till vingårdsmannen: Se, i tre år har jag kommit och sökt frukt på detta fikonträd, och jag finner ingen. Hugg bort det. Hvarför skall det ock göra marken onyttig?
8 Men han svarade och sade till honom: Herre, låt det stå ännu detta år, till dess jag har fått gräfva omkring det och göda det;
9 kanske det då skall bära frukt; men i annat fall må du framdeles hugga bort det.

10 Och han lärde på sabbaten i en af synagogorna.
11 Och se, där var en kvinna, som hade haft en vanmaktsande i aderton år, och hon var hopkrumpen och förmådde icke fullt räta sig upp.
12 Och då Jesus fick se henne, kallade han henne till sig och sade till henne: Kvinna, du är fri ifrån din vanmakt.
13 Och han lade händerna på henne, och strax reste hon sig upp och prisade Gud.
14 Men synagogföreståndaren, hvilken det förtröt, att Jesus botade på sabbaten, svarade och sade till folket: Sex dagar äro, på hvilka man bör arbeta. Kommen därför på dem och låten bota eder och icke på sabbatsdagen. 2 Mos. 20,9. Luk. 6,7 f. 14,3 f. Joh. 7,22.
15 Då svarade Herren honom och sade: Skrymtare, löser icke hvar och en af eder på sabbaten sin oxe eller åsna från krubban och leder dem bort och vattnar dem?
16 Och denna, som är en Abrahams dotter, hvilken Satan har hållit bunden, se, nu i aderton år, borde hon icke lösas från denna boja på sabbatsdagen?
17 Och då han sade detta, blygdes alla hans motståndare, och allt folket gladde sig öfver alla de härliga gärningar, som gjordes af honom.

18 Och han sade: Hvad är Guds rike likt, och hvarvid skall jag likna det?
19 Det är likt ett senapskorn, som en man tog och sådde i sin örtagård; och det växte och blef ett stort träd, och himmelns fåglar byggde sina nästen på dess kvistar. Matt. 13,30 f. Mark. 4,30 f.
20 Och åter sade han: Vid hvad skall jag likna Guds rike?
21 Det är likt en surdeg, hvilken en kvinna tog och blandade

Digitized by Google

i tre mått mjöl, till dess alltsamman blef syradt. Matt. 13,33.

22 Och han färdades från stad till stad och från by till by och lärde och tog vägen åt Jerusalem.

23 Och någon sade till honom: Herre, äro de få, som varda frälsta? Och han sade till dem:

24 Kämpen för att komma in genom den trånga porten; ty många, säger jag eder, skola söka att inkomma och skola dock icke kunna det. Matt. 7,13.

25 Sedan husbonden har stått upp och stängt dörren, och I hafven begynt att stå utanför och klappa på dörren, sägande: Herre, Herre, låt upp för oss, så skall han svara och säga till eder: Jag känner eder icke, hvarifrån I ären. Matt. 7,21 f. 25,11 f.

26 Då skolen I begynna säga: Vi hafva ätit och druckit inför dig, och du har lärt på våra gator.

27 Och han skall säga: Jag säger eder: Jag känner eder icke, hvarifrån I ären; gån bort ifrån mig, alla I ogärningsmän.

28 Där skall gråten och tandagnisslan vara, när I fån se Abraham, Isak och Jakob och alla profeterna i Guds rike men eder utkastas. Es. 2,2 f. Matt. 8,11 f.

29 Och de skola komma från öster och väster och från norr och söder och sitta till bords i Guds rike;

30 och se, det finnes sista, som skola vara de första, och det finnes första, som skola vara de sista.

31 Samma dag gingo några fariséer fram och sade till honom: Gå ut och far härifrån; ty Herodes vill dräpa dig.

32 Och han sade till dem: Gån och sägen den räfven: Se, jag utdrifver onda andar och helar i dag och i morgon, och på tredje dagen är jag vid slutet.

33 Likväl måste jag både i dag och i morgon och följande dag vara på väg, ty det kan icke ske, att en profet förgås annanstädes än i Jerusalem.

34 Jerusalem, Jerusalem, du som dräper profeterna och stenar dem, som äro sända till dig, huru ofta har jag ej velat församla dina barn, liksom hönan sina kycklingar under sina vingar, och I hafven icke velat!
Ps. 31,5. 65,3. Jer 7,13. Matt. 23,37 f.

35 Se, edert hus skall lämnas eder öde; men jag säger eder, att I icke skolen se mig, förrän den tid kommer, då I skolen säga: Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn!
Es. 1,7. Mik. 3,12. Ps. 118,26. Luk. 19,38.

14 Kapitlet.

Jesus botar på sabbaten en vattusiktig, förmanar till ödmjukhet och oegennyttig människokärlek, framställer liknelsen om den stora måltiden och vilkoren för det sanna lärjungaskapet.

Vers. 1—11 Ev. 17 S. eft. Trefald., vers. 12—15 Högm. 2 årg. 7 S. eft. Trefald., vers. 16—24 Ev. 2 S. eft. Trefald., vers. 25—35 Högm. 1 årg. samma S.

Och det begaf sig, att då han på en sabbat gick in för att äta bröd i en mans hus, som var en af de förnämsta bland fariséerna, vaktade dessa på honom.

Digitized by Google

2 Och se, där var en vattusiktig man inför honom.

3 Då svarade Jesus och sade till de lagkloka och fariséerna: Är det lofligt att bota på sabbaten? Luk. 13,14 f.

4 Men de tego. Och han tog på honom och gjorde honom helbrägda och lät honom gå.

5 Och han svarade och sade till dem: Hvilken af eder är, som, om hans åsna eller oxe faller i en brunn, icke strax drager upp honom på sabbatsdagen?

6 Och de förmådde icke svara honom härtill.

7 Men han sade till dem, som voro bjudna, en liknelse, då han märkte, huru de utvalde de främsta platserna, och han sade till dem:

8 När du har blifvit bjuden af någon till bröllop, så sätt dig icke på främsta platsen, att icke tilläfventyrs någon mera ärad än du är bjuden af honom,

9 och den, som har bjudit dig och honom, kommer och säger till dig: Gif plats åt denne; och då skall du till din blygd börja intaga den sista platsen.

10 Utan när du har blifvit bjuden, så gå och sätt dig på den sista platsen, att, då den kommer, som har bjudit dig, han må säga till dig: Min vän, stig högre upp. Då skall heder ske dig inför alla dem, som sitta till bords med dig;

11 ty hvar och en som upphöjer sig, han skall varda förnedrad, och den som förnedrar sig, han skall varda upphöjd. Job 22,29. Ords. 29,23. Matt. 23,12. Luk. 18,14. 1 Petr. 5,5.

12 Och han sade ock till den, som hade bjudit honom: När du gör en middags- eller aftonmåltid, så bjud icke dina vänner eller dina bröder eller dina fränder eller rika grannar, att icke ock de till äfventyrs bjuda dig igen och dig sker vedergällning;

13 utan när du gör gästabud, så bjud fattiga, krymplingar, halta, blinda.

14 Och salig skall du vara, emedan de icke hafva något att vedergälla dig med; ty det skall vedergällas dig i de rättfärdigas uppståndelse.

15 Och då en af dem, som sutto med vid bordet, hörde detta, sade han till honom: Salig är den, som får äta bröd i Guds rike.

16 Då sade han till honom: En man tillredde en stor måltid och bjöd många. Es. 25,6. Matt. 22,2 f.

17 Och han sände ut sin tjänare, när måltidstimmen var inne, att han skulle säga till de bjudna: Kommen; ty allt är nu redo.

18 Och de begynte alla enhälligt ursäkta sig. Den förste sade till honom: Jag har köpt ett jordagods, och jag måste gå ut och bese det. Jag beder dig: mottag min ursäkt.

19 Och en annan sade: Jag har köpt fem par oxar, och jag går att försöka dem. Jag beder dig: mottag min ursäkt.

Digitized by Google

20 Och en annan sade: Jag har tagit mig hustru, och därför kan jag icke komma.

21 Och denne tjänare kom och berättade detta för sin herre. Då vardt husbonden vred och sade till sin tjänare: Gå genast ut på gator och gränder i staden och för hit in de fattiga och krymplingar och halta och blinda.

22 Och tjänaren sade: Herre, det har skett, såsom du har befallt, och det är ännu rum.

23 Då sade husbonden till tjänaren: Gå ut på vägar och gärden och nödga dem att komma in, på det att mitt hus må varda fullt;

24 ty jag säger eder, att ingen af de män, som voro bjudna, skall smaka min måltid.

25 Och mycket folk gick med honom; och han vände sig om och sade till dem:

26 Om någon kommer till mig och icke hatar sin fader och moder och hustru och barn och bröder och systrar och därtill äfven sitt eget lif, han kan icke vara min lärjunge. Matt. 10,37 f.

27 Och hvilken som icke bär sitt kors och följer efter mig, han kan icke vara min lärjunge. Mark. 8,34. Luk. 9,23.

28 Ty hvilken af eder, som vill bygga ett torn, sätter sig icke först ned och beräknar kostnaden, om han äger hvad som behöfves till dess fullbordan,

29 på det att icke tilläfventyrs, sedan han har lagt grundvalen och icke förmår fullända det, alla, som se det, begynna göra spe af honom

30 och säga: Denne man begynte bygga och förmådde icke fullända?

31 Eller hvilken konung, som går att i krig sammandrabba med en annan konung, sätter sig icke först ned och öfverlägger, om han förmår att med tio tusen möta den, som kommer emot honom med tjugu tusen?

32 Annars, medan denne ännu är långt borta, sänder han budskap till honom och underhandlar om fred.

33 Sammalunda hvar och en af eder, som icke försakar allt hvad han äger, han kan icke vara min lärjunge.

34 Saltet är godt; men om saltet mister sin sälta, hvarmed skall det återställas?

Matt. 5,13. Mark. 9,50.

35 Det är tjänligt hvarken för jorden eller för gödselhögen; man kastar ut det. Den som har öron till att höra, han höre.

15 Kapitlet.

Jesus framställer liknelser om det förlorade fåret, om den borttappade penningen och om den förlorade sonen.

Vers. 1—10 Ev. 8 S. eft. Trefald., vers. 11—32 Högm. 1 årg. 8 S. eft. Trefald.

Och till honom kommo alla publikaner och syndare för att höra honom. Luk. 5,29.

2 Och fariséerna och de skriftlärda knorrade och sade: Denne mottager syndare och äter med dem.

3 Då sade han till dem denna liknelse:

Digitized by Google

4 Hvilken är den man bland eder, som, om han har hundra får och har förlorat ett af dem, icke lämnar de nio och nittio i öknen och går efter det förlorade, till dess han finner det?
Hes. 34,11 f. Matt. 18,12 f.

5 Och då han har funnit det, lägger han det på sina axlar med glädje,

6 och när han kommer hem, kallar han tillhopa sina vänner och grannar och säger till dem: Glädjens med mig; ty jag har funnit mitt får, som var förloradt. 1 Petr. 2,25.

7 Jag säger eder, att sammalunda varder glädje i himmeln, öfver en enda syndare, som bättrar sig, mer än öfver nio och nittio rättfärdiga, som ingen bättring behöfva.

8 Eller hvilken är den kvinna, som, om hon har tio penningar och tappar bort en af dem, icke tänder upp ljus och sopar huset och söker granneligen, till dess hon finner honom?

9 Och när hon har funnit honom, kallar hon tillhopa sina vänner och grannar och säger: Glädjens med mig; ty jag har funnit den penning, hvilken jag hade tappat bort.

10 Sammalunda, säger jag eder, varder glädje inför Guds änglar öfver en enda syndare, som bättrar sig.

11 Och han sade: En man hade två söner,

12 och den yngre af dem sade till fadern: Fader, gif mig den del af egendomen, som tillkommer mig. Och han skiftade ägodelarna mellan dem.

13 Och icke många dagar därefter lade den yngre sonen allt sitt tillhopa och for långt bort i främmande land, och där förskingrade han sin egendom genom ett öfverdådigt lefverne.

14 Och sedan han hade förslösat allt, vardt stor hungersnöd i det landet, och han begynte lida brist.

15 Och han gick och gaf sig till en af inbyggarne i det landet, och han skickade honom ut på sina marker att sköta svin;

16 och han längtade efter att få fylla sin buk med de fruktskidor, som svinen åto, men ingen gaf honom.

17 Då besinnade han sig och sade: Huru många min faders legodrängar hafva icke bröd i öfverflöd, och jag förgås här af hunger!

18 Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmeln och inför dig;

19 jag är icke mer värd att kallas din son. Låt mig vara såsom en af dina legodrängar.

20 Och han stod upp och gick till sin fader. Och då han ännu var långt ifrån, såg honom hans fader och varkunnade sig och lopp emot honom, föll honom om halsen och kysste honom ömt.

21 Och sonen sade till honom: Fader, jag har syndat mot himmeln och inför dig, och jag är icke mer värd att kallas din son.

Digitized by Google

22 Då sade fadern till sina tjänare: Bären fram den yppersta klädningen och kläden honom däruti och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter

23 och hämten den gödda kalfven och slakten honom, och låtom oss äta och göra oss glada;

24 ty denne min son var död och har fått lif igen, han var förlorad och är återfunnen. Och de begynte göra sig glada.

25 Men hans äldre son var ute på marken, och när han kom nära huset, hörde han spel och dans

26 och kallade till sig en af tjänarne och frågade, hvad detta kunde vara.

27 Och han sade till honom: Din broder har kommit, och din fader har slaktat den gödda kalfven, därför att han har fått honom helbrägda tillbaka.

28 Då vardt han vred och ville icke gå in. Då gick hans fader ut och bad honom.

29 Men han svarade och sade till fadern: Se, jag har tjänat dig i så många år och har aldrig öfverträdt ditt bud, och mig har du aldrig gifvit ett kid, att jag kunde göra mig glad med mina vänner;

30 men sedan denne din son, som har förtärt dina ägodelar med skökor, har kommit, har du för honom slaktat den gödda kalfven.

31 Då sade han till honom: Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt;

32 men det var tillbörligt att glädjas och fröjdas, ty denne din broder var död och har fått lif igen, och han var förlorad och är återfunnen.

16 Kapitlet.

Jesus framställer liknelser om den otrogne förvaltaren och om den rike mannen och Lazarus.

Vers. 1—9 Ev. 9 S. eft. Trefald., vers. 10—17 Högm. 2 årg. samma S., vers. 19—31 Ev 1 S. eft. Trefald.

Men han sade ock till sina lärjungar: Det var en rik man, som hade en förvaltare, och denne blef angifven för honom såsom förskingrande hans ägodelar.

2 Då kallade han honom till sig och sade till honom: Hvad är detta, som jag hör om dig? Gör räkenskap för din förvaltning; ty du kan icke längre vara förvaltare.

3 Och förvaltaren sade för sig själf: Hvad skall jag göra? Ty min herre tager från mig förvaltningen. Gräfva orkar jag icke, tigga blyges jag.

4 Jag vet hvad jag skall göra, att, när jag varder satt ifrån förvaltningen, de må upptaga mig i sina hus.

5 Och han kallade till sig hvar och en af sin herres gäldenärer och sade till den förste: Huru mycket är du skyldig min herre?

6 Och han sade: Hundra bat* olja. Då sade han till honom: Tag ditt skuldebref och sätt dig strax ned och skrif femtio.

7 Sedan sade han till en annan: Och du, huru mycket är du

* En *bat* är omkring 40 liter.

Digitized by Google

skyldig? Och han sade: Hundra korer* hvete. Och han sade till honom: Tag ditt skuldebref och skrif åttio.

8 Och husbonden prisade den orättfärdige förvaltaren, att han handlade klokt. Ty denna världens barn äro visare än ljusets barn i förhållande till sitt släkte.

9 Och jag säger eder: Gören eder vänner medelst orättfärdig hetens Mammon**, på det att, när den tagit slut, de må mottaga eder i de eviga hyddorna.
Matt. 19,21. Luk. 18,22. 1 Tim. 6,17 f.

10 Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i mycket, och den som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket. Luk. 19,17. Matt. 6,24.

11 Hafven I nu icke varit trogna i den orättfärdige Mammon, hvem skall då betro eder det sannskyldiga goda?

12 Och hafven I icke varit trogna i en annans, hvem skall då gifva eder det, som är edert?

13 Ingen tjänare kan tjäna två herrar; ty antingen skall han hata den ene och älska den andre, eller skall han hålla sig till den ene och förakta den andre. I kunnen icke tjäna Gud och Mammon.

14 Och allt detta hörde ock fariséerna, som voro giriga, och de gjorde spe af honom.

15 Och han sade till dem: I ären de, som gören eder själfva rättfärdiga inför människorna; men Gud känner edra hjärtan, ty det, som bland människor är högt, är en styggelse inför Gud.
1 Sam. 16,7. Ps. 7,10.

16 Lagen och profeterna voro intill Johannes. Från den tiden varder Guds rike förkunnadt genom evangelium, och hvar man gör våld på det.
Matt. 11,12 f.

17 Men lättare är, att himmel och jord förgås, än att en prick af lagen faller.
Matt. 5,18. Luk. 21,33.

18 Hvar och en som skiljer sin hustru från sig och gifter sig med en annan, han gör hor, och hvar och en som gifter sig med en, som är skild från sin man, han gör hor.
Mark. 5,32. 1 Kor. 7,10.

19 Det var en rik man, som klädde sig i purpur och kostbart linne och lefde hvar dag i glädje och prakt.

20 Och det var en fattig, vid namn Lasarus, som låg för hans dörr, full med sår

21 och längtande efter att mättas med de smulor, som föllo ifrån den rikes bord. Men till och med hundarna kommo och slickade hans sår.

22 Så hände det, att den fattige dog och vardt förd af änglarne i Abrahams sköte. Och äfven den rike dog och vardt begrafven.

23 Och i dödsriket upplyfte han sina ögon, där han låg i plågor, och fick se Abraham långt ifrån och Lasarus i hans sköte,

24 och han ropade och sade: Fader Abraham, varkunna dig öfver mig och sänd Lasarus, att

* En *kor* är lika med 10 bat.

** Se Matt. 6,24.

Digitized by Google

han må doppa det yttersta af sitt finger i vatten och svalka min tunga, ty jag pinas i denna låga. Es. 66,24. Mark. 9,44.

25 Men Abraham sade: Min son, kom ihåg, att du fick ut ditt goda, medan du lefde, och Lasarus sammaledes det onda; men nu har han här hugnad, och du pinas.

26 Och utom allt detta är mellan oss och eder ett stort svalg befäst, på det att de, som vilja gå öfver härifrån till eder, icke må kunna det, icke heller de, som äro där, må kunna komma öfver till oss.

27 Och han sade: Jag beder dig då, fader, att du sänder honom till min faders hus,

28 ty jag har fem bröder, att han må förmana dem, att icke äfven de må komma till detta pinorum.

29 Abraham sade till honom: De hafva Moses och profeterna; må de höra dem. Joh. 5,39, 45.

30 Och han sade: Nej, fader Abraham, men om någon från de döda kommer till dem, skola de bättra sig.

31 Men han sade till honom: Höra de icke Moses och profeterna, så skola de icke heller tro, om någon uppstode från de döda.

17 Kapitlet.

Jesus lärer om förargelse, om trons kraft och gärningarnas ringhet, botar tio spetälska män och talar om sin tillkommelse.

Vers. 7—10 Högm. 2 årg. S. Septuagesima, vers. 11—19 Ev. 14 S. eft. Trefald., vers. 20—30 Högm. 2 årg. 2 S. i Advent.

Och han sade till sina lärjungar: Det är omöjligt, att icke förförelser skola komma; men ve den, genom hvilken de komma! Matt. 18,6 f. Mark. 9,42.

2 Honom är det bättre, att en kvarnsten lägges om hans hals och han kastas i hafvet, än att han förför en enda af dessa små.

3 Vakten eder. Men om din broder syndar, så tillrättavisa honom, och om han ångrar sig, så förlåt honom.

3 Mos. 19,17. Matt. 18,15, 21 f.

4 Och om han sju gånger om dagen syndar mot dig och sju gånger kommer tillbaka till dig, sägande: Jag ångrar mig, så skall du förlåta honom.

5 Och apostlarne sade till Herren: Föröka vår tro.

6 Då sade Herren: Om I haden tro såsom ett senapskorn, så saden I till detta mullbärsträd: Ryck dig upp och plantera dig i hafvet, och det skulle lyda eder. Matt. 17,20. Mark. 11,23.

7 Men hvilken af eder har en tjänare, som kör plogen eller vaktar boskapen, och säger till honom, när han kommer in från marken: Gå strax och sätt dig till bords?

8 Säger han icke hellre till honom: Red till min måltid och omgjorda dig och tjäna mig, medan jag äter och dricker, och sedan ät du och drick?

9 Icke tackar han väl tjänaren, att han gjorde det, som blef honom befalldt? Nej, menar jag.

10 Sammalunda ock I, när I hafven gjort allt, som har blifvit eder befalldt, så sägen: Vi äro

Digitized by Google

onyttiga tjänare; vi hafva gjort hvad vi voro pliktiga att göra.

11 Och det begaf sig, att när han gick till Jerusalem, tog han vägen mellan Samarien och Galiléen.

12 Och då han gick in i en by, mötte honom tio spetälska män, som stodo på afstånd,

13 och de upphofvo sin röst och sade: Jesus, Mästare, varkunna dig öfver oss!

14 Och när han såg dem, sade han till dem: Gån och visen eder för prästerna. Och det begaf sig, att under det de gingo, vordo de rena.

3 Mos. 14,2 f. Luk. 5,14.

15 Men en af dem, när han såg, att han hade blifvit helbrägda, kom han tillbaka och prisade Gud med hög röst

16 och föll på sitt ansikte för hans fötter, tackande honom. Och han var en samarit.

17 Då svarade Jesus och sade: Blefvo icke tio gjorda rena? Hvar äro då de nio?

18 Har ingen funnits, som kommit igen för att prisa Gud, utom denne främling?

19 Och han sade till honom: Stå upp och gå. Din tro har hulpit dig.

20 Och då han vardt tillfrågad af fariséerna, när Guds rike skulle komma, svarade han dem och sade: Guds rike kommer icke så, att det med ögonen förnimmes;

21 icke heller skall man säga: se här, eller se där; ty se, Guds rike är invärtes i eder.

22 Och han sade till lärjungarne: Dagar skola komma, då I skolen åstunda att få se en af Människosonens dagar, och I skolen icke få se den.

23 Och de skola säga till eder: se här, eller se där! Gån icke åstad och löpen icke efter.

Matt. 24,23. Mark. 13,21. Luk. 21,8.

24 Ty såsom ljungelden ljungar och lyser från himmelns ena ände till den andra, så skall Människosonen vara på sin dag.

Matt. 24,27.

25 Men först måste han mycket lida och förkastas af detta släkte.

Luk. 9,22. 18,31. 24,7, 26.

26 Och såsom det skedde i Noas dagar, så skall det ock vara i Människosonens dagar.

Matt. 24,37 f. 1 Petr. 3,20.

27 De åto, drucko, gifte sig och bortgiftes allt intill den dagen, då Noa gick in i arken och floden kom och förgjorde dem alla.

1 Mos. 6,2. 7,7.

28 Sammalunda ock, såsom det skedde i Lots dagar: de åto, drucko, köpte, sålde, planterade, byggde;

1 Mos. 19,14.

29 men på den dagen, då Lot gick ut från Sodom, regnade eld och svafvel från himmeln och förgjorde dem alla.

1 Mos. 19,24. Jud. bref v. 7.

30 Likaså skall det vara på den dagen, då Människosonen varder uppenbar.

31 Den som på den dagen är på taket och har sitt bohag i huset, han stige icke ned för att hämta det; sammalunda ock den som är ute på marken, han vände icke tillbaka.

Matt. 24,17 f. Mark. 13,15 f.

32 Kommen ihåg Lots hustru.

1 Mos. 19,26.

Digitized by Google

33 Hvilken som söker att behålla sitt lif, han skall mista det; men hvilken som mister det, han skall rädda det.
Luk. 9,24. Joh. 12,25.

34 Jag säger eder: I den natten skola två ligga i en säng; en skall upptagas och den andre lämnas kvar. Matt. 24,40 f.

35 Två kvinnor skola mala tillhopa; en skall upptagas och den andra lämnas kvar.

36 Två skola vara ute på marken; den ene skall upptagas och den andre lämnas kvar.

37 Då svarade de och sade till honom: Hvar då, Herre? Och han sade till dem: Där åteln är, dit skola örnarna församla sig.
Matt. 24,28.

18 Kapitlet.

Jesus framställer liknelser om domaren och den fattiga änkan, om fariséen och publikanen, välsignar barnen, undervisar den rike ynglingen om lifvets väg och lärjungarne om den rätta förnekelsens lön, förkunnar sitt lidande, gifver synen åt en blind.

Vers. 9—14 Ev. 11 S. eft. Trefald., vers. 31—43 Ev. Fastlags-Sönd.

Och han sade dem ock en liknelse om huru de alltid borde bedja och icke förtröttas,
Luk. 11,5 f. Rom. 12,12. Ef. 6,18. Kol. 4,2. 1 Tess. 5,17.

2 sägande: I en stad var en domare, som icke fruktade Gud och icke hade försyn för någon människa.

3 Och en änka var i den staden, och hon kom till honom och sade: Skaffa mig rätt af min vederdeloman.

4 Och han ville icke till en tid. Men därefter sade han för sig själf: Om jag ock icke fruktar Gud och icke har försyn för någon människa,

5 vill jag dock, emedan denna änka gör mig besvär, skaffa henne rätt, att hon icke till slut kommer och öfverfaller mig.

6 Och Herren sade: Hören hvad den orättfärdige domaren säger.

7 Skall då icke Gud skaffa rätt åt sina utkorade, som ropa till honom dag och natt, och visar han icke långmodighet mot dem?
Upp. 6,10.

8 Jag säger eder, att han snarligen skall skaffa dem rätt. Dock, när Människosonen kommer, månne han skall finna tro på jorden? 1 Tim. 4,1. 2 Tim. 3,1 f.

9 Och han sade äfven till somliga, som förtröstade på sig själfva, att de voro rättfärdiga, och som föraktade andra, denna liknelse:

10 Två män gingo upp i templet för att bedja, den ene en farisé och den andre en publikan.

11 Fariséen stod och bad så för sig själf: Jag tackar dig, Gud, att jag icke är såsom andra människor, röfvare, orättfärdiga, horkarlar eller ock såsom denne publikan.
Upp. 3,17.

12 Jag fastar två gånger i veckan; jag gifver tionde af allt hvad jag förvärfvar.

13 Och publikanen stod långt ifrån och ville icke ens lyfta sina ögon upp till himmeln utan slog sig för sitt bröst och sade: Gud, miskunda dig öfver mig syndare!
Esr. 9,6.

14 Jag säger eder: Denne gick hem rättfärdigad mer än den

Digitized by Google

andre; ty hvar och en som upphöjer sig, han skall varda förnedrad, men den som förnedrar sig, han skall varda upphöjd.
Job 22,29. Ords. 29,23. Matt. 23,12. Luk. 14,11. 1 Petr. 5,5.

15 Och de buro äfven små barn fram till honom, att han skulle taga på dem; men då hans lärjungar sågo det, näpste de dem.
Matt. 19,13 f. Mark. 10,13 f.

16 Men Jesus kallade dem till sig och sade: Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.

17 Sannerligen säger jag eder: Hvilken som icke mottager Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig där in.

18 Och en öfverhetsperson frågade honom och sade: Gode Mästare, hvad skall jag göra, att jag må ärfva evigt lif?
Matt. 19,16 f. Mark. 10,17 f.

19 Jesus sade till honom: Hvarför kallar du mig god? Ingen är god utan Gud allena.

20 Budorden vet du: »Du skall icke göra hor, du skall icke dräpa, du skall icke stjäla, du skall icke bära falskt vittnesbörd; hedra din fader och din moder.» 2 Mos. 20,12 f. 5 Mos. 5,16 f.

21 Men han sade: Allt detta har jag hållit från min ungdom.

22 Och när Jesus hörde detta, sade han till honom: Ett fattas dig ännu. Sälj allt hvad du har och utdela åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmeln, och kom och följ mig.
Matt. 6,19. Luk. 12,33.

23 Och då han hörde detta, vardt han djupt bedröfvad, ty han var mycket rik.

24 Och då Jesus såg, att han vardt djupt bedröfvad, sade han: Huru svårt är det icke för dem, som hafva ägodelar, att komma in i Guds rike! 1 Tim. 6,9, 10.

25 Ty det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer in i Guds rike.

26 Då sade de, som hörde det: Hvem kan då varda frälst?

27 Och han sade: Det som är omöjligt för människor, det är möjligt för Gud.
Jer. 32,17. Sak. 8,6. Luk. 1,37.

28 Då sade Petrus: Se, vi hafva öfvergifvit allt och följt dig.
Matt. 19,27 f. Mark. 10,28 f. Luk. 5,11.

29 Och han sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Ingen är, som har öfvergifvit hus eller föräldrar eller bröder eller hustru eller barn för Guds rikes skull,

30 som icke skall få mångfaldigt igen i denna tiden, och i den tillkommande världen evigt lif.

31 Då tog han till sig de tolf och sade till dem: Se, vi gå upp till Jerusalem, och allt skall fullbordas, som är skrifvet genom profeterna om Människosonen;
Matt. 20,17 f. Mark. 10,32 f. Luk. 9,22. 17,25. 24,7, 26 f.

32 ty han skall antvardas åt hedningarne och begabbas och skymfas och bespottas,
Luk. 23,1. Joh. 18,28.

33 och sedan de hafva gisslat honom, skola de döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen.

34 Och de förstodo intet häraf,

Digitized by Google

och detta tal var dem fördoldt, och de fattade icke, hvad som sades.

35 Och det begaf sig, att när han kom nära Jeriko, satt en blind vid vägen och tiggde.
Matt. 20,29 f. Mark. 10,46 f.
36 Och när han hörde folket gå förbi, frågade han, hvad detta kunde vara;
37 och de berättade för honom, att Jesus från Nasaret gick förbi.
38 Då ropade han och sade: Jesus, Davids son, förbarma dig öfver mig!
39 Och de, som gingo förut, näpste honom, att han skulle tiga, men han ropade mycket mer: Davids son, förbarma dig öfver mig!
40 Då stannade Jesus och befallde, att han skulle ledas till honom. Och då han kom fram, frågade han honom,
41 sägande: Hvad vill du, att jag skall göra dig? Och han sade: Herre, att jag må få min syn.
42 Och Jesus sade till honom: Haf din syn; din tro har hulpit dig. Luk. 17,19.
43 Och strax fick han sin syn och följde honom, prisande Gud. Och allt folket, som såg detta, lofvade Gud.

19 Kapitlet.

Jesus gästar hos Sakkeus, framställer liknelsen om de tio punden, rider in i Jerusalem, gråter öfver staden och renar templet.

Vers. 1—10 Högm. 2 årg. 2 S. eft. Trettond., vers. 41—47 Ev. 10 S. eft. Trefald.

Och han kom in i Jeriko och gick därigenom.

2 Och se, där var en man, vid namn Sakkeus, och han var en öfverste för publikanerna och var rik.
3 Och han sökte att få se, hvilken som var Jesus, men han kunde icke för folkets skull, ty han var liten till växten.
4 Då lopp han i förväg framför dem och steg upp i ett mullbärsträd för att få se honom, ty han skulle gå den vägen fram.
5 Och när Jesus kom till det stället, såg han upp och fick se honom och sade till honom: Sakkeus, skynda dig ned; ty i dag måste jag stanna i ditt hus.
6 Och han skyndade sig ned och mottog honom med glädje.
7 Och när de sågo det, knorrade de alla och sade: Han har gått in att gästa hos en syndig man.
8 Men Sakkeus steg fram och sade till Herren: Se, Herre, hälften af mina ägodelar gifver jag de fattiga, och om jag i något har gjort orätt mot någon, så gifver jag fyradubbelt igen.
Luk. 3,13.
9 Och Jesus sade till honom: I dag har frälsning vederfarits detta hus, emedan äfven han är en Abrahams son,
10 ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det förtappade. Matt. 18,11.
11 Och när de hörde detta, sade han ytterligare en liknelse, emedan han var nära Jerusalem, och de menade, att Guds rike skulle strax uppenbaras.
12 Därför sade han: En man

Digitized by Google

af ädel börd for till ett aflägset land för att öfvertaga ett rike och sedan komma tillbaka.
Matt. 25,14 f.

13 Och han kallade till sig tio sina tjänare och gaf dem tio pund* och sade till dem: Handlen härmed, till dess jag kommer.

14 Men hans landsmän hatade honom och sände en beskickning efter honom, sägande: Vi vilja icke, att denne skall regera öfver oss.

15 Och det begaf sig, att när han kom tillbaka, efter att hafva mottagit riket, befallde han, att de tjänare skulle kallas till honom, åt hvilka han hade gifvit penningarna, på det att han skulle få veta, hvem som hade förvärfvat något och huru mycket.

16 Och den förste kom fram och sade: Herre, ditt pund har inbragt tio pund.

17 Och han sade till honom: Väl, du gode tjänare; emedan du har varit trogen i ett det minsta ting, så haf makt öfver tio städer.

18 Och den andre kom och sade: Herre, ditt pund har afkastat fem pund.

19 Och äfven till denne sade han: Var ock du satt öfver fem städer!

20 Och en annan kom och sade: Herre, se här ditt pund, som jag har haft förvaradt i en duk!

21 Ty jag var rädd för dig, emedan du är en sträng man, som tager upp det du icke lagt ned och skördar det du icke sått.

22 Då sade han till honom: Efter din egen mun skall jag döma dig, du onde tjänare. Du visste, att jag är en sträng man, som tager upp det jag icke lagt ned och skördar det jag icke sått.

23 Hvarför insatte du då icke mina penningar i en växelbank, så att, när jag kommit hem, jag hade kunnat uppbära dem med ränta?

24 Och han sade till dem, som stodo bredvid: Tagen från honom pundet och gifven det åt den, som har de tio punden.

25 Och de sade till honom: Herre, han har tio pund.

26 Ty jag säger eder: Åt hvar och en som har skall varda gifvet, men från den som icke har skall tagas äfven det han har.
Luk. 8,18.

27 Men dessa mina fiender, som icke ville, att jag skulle regera öfver dem, fören dem hit och nedgören dem inför mig.

28 Och när han hade sagt detta, gick han före upp till Jerusalem.

29 Och det begaf sig, att när han nalkades Betfage och Betania, vid det berg, som kallas Oljeberget, sände han två af sina lärjungar
Matt. 21,1 f. Mark. 11,1 f. Joh. 12,12 f.

30 och sade: Gån in i byn, som ligger midt framför eder; och när I kommen dit, skolen I där finna en fåle bunden, på hvilken ännu ingen människa har suttit. Lösen honom och fören honom hit.

* Enligt urskriften: *minor*. En mina motsvarar ungefär 60 kronor.

Digitized by Google

31 Och om någon frågar eder: Hvarför lösen I honom? skolen I säga så till honom: Herren behöfver honom.

32 Och de, som hade blifvit sända, gingo åstad och funno såsom han hade sagt dem.

33 Men när de löste fålen, sade hans ägare till dem: Hvarför lösen i fålen?

34 Och de sade: Herren behöfver honom.

35 Och de förde honom till Jesus och kastade sina kläder på fålen och satte Jesus däruppå;

36 och då han for fram, bredde de sina kläder på vägen.

37 Och då han redan var nära, vid sluttningen af Oljeberget, begynte hela hopen af lärjungarne med fröjd och hög röst lofva Gud för alla de krafter, hvilka de hade sett,

38 sägande: Välsignad vare han, som kommer en konung i Herrens namn! Frid i himmeln och ära i höjden!

Ps. 118,25 f. Luk. 2,14.

39 Och några af fariséerna sade ur folkhopen till honom: Mästare, näps dina lärjungar.

40 Men han svarade och sade till dem: Jag säger eder: Om dessa tiga, skola stenarna ropa.

41 Och då han kom närmare och fick se staden, grät han öfver honom

42 och sade: O, att ock du visste, och det i denna din dag, hvad din frid tillhörer! Men nu är det fördoldt för dina ögon.

43 Ty dagar skola komma öfver dig, då dina fiender skola kringskansa dig och omringa dig och tränga dig på alla sidor;

44 och dig och dina barn, som äro i dig, skola de slå ned till marken, och de skola icke lämna kvar i dig sten på sten, därför att du icke kände den tid, då du var sökt.

1 Kon. 9,7 f. Mik. 3,12. Luk. 21,6.

45 Och han gick in i templet och begynte utdrifva dem, som sålde och köpte där inne,

Matt. 21,12 f. Mark. 11,15 f.

46 sägande till dem: Det är skrifvet: »Mitt hus är ett bönehus;» men I hafven gjort det till en röfvarkula.

Es. 56,7. Jer. 7,11.

47 Och han lärde hvar dag i templet. Och öfversteprästerna och de skriftlärda och de förnämsta bland folket sökte att förgöra honom;

Mark. 11,18. Joh. 7,19. 8,37.

48 men de kunde icke finna, hvad de skulle göra, ty allt folket höll sig till honom och hörde honom.

20 Kapitlet.

Jesus tillspörjes om sin makt, straffar i en liknelse öfversteprästerna och de skriftlärda, lärer om skattepenningen, om uppståndelsen och sin messianska sändning och varnar för de skriftlärda.

Vers. 27—40 Högm. 2 årg. 24 S. eft. Trefald.

Och det begaf sig, att på en af de dagarna, under det att han lärde folket i templet och predikade evangelium, fram-

Digitized by Google

trädde öfversteprästerna och de skriftlärda med de äldsta
2 och talade till honom och sade: Säg oss, af hvilken makt gör du detta, eller hvem är den, som har gifvit dig denna makt?
Matt. 21,23 f. Mark. 11,27 f. Ap. G. 4,7. 7,27.
3 Och han svarade och sade till dem: Äfven jag skall spörja eder ett ord, och sägen mig:
4 Var Johannes' döpelse från himmeln eller från människor?
5 Och de öfverlade för sig själfva och sade: Om vi säga: från himmeln, så skall han säga: Hvarför trodden I honom då icke?
6 Men om vi säga: från människor, så skall allt folket stena oss, ty det är öfvertygadt, att Johannes var en profet.
7 Och de svarade, att de icke visste hvarifrån.
8 Och Jesus sade till dem: Icke heller säger jag eder, af hvilken makt jag gör detta.

9 Och han begynte säga till folket denna liknelse: En man planterade en vingård och öfverlämnade honom åt vingårdsmän och for utrikes för lång tid.
Ps. 80,9. H. V. 6,11. Es. 5,1. Jer. 2,21. Matt. 21,33 f. Mark. 12,1 f.
10 Och när tiden var inne, sände han en tjänare till vingårdsmännen, på det att de skulle gifva honom af vingårdens frukt; men vingårdsmännen hudflängde honom och skickade honom tomhänd ifrån sig.
11 Och han sände ännu en annan tjänare, men äfven honom hudflängde och skymfade de och skickade honom tomhänd ifrån sig.
12 Och han sände ännu en tredje, men äfven denne sårade och bortdrefvo de.
13 Då sade vingårdsherren: Hvad skall jag göra? Jag skall sända min älskade son. Kanhända, när de se honom, skola de hafva försyn för honom.
14 Men då vingårdsmännen fingo se honom, öfverlade de sinsemellan och sade: Denne är arfvingen; kommen, låtom oss dräpa honom, på det att arfvet må blifva vårt.
15 Och de drefvo honom ut ur vingården och dräpte honom. Hvad skall nu vingårdens herre göra dem?
16 Han skall komma och förgöra dessa vingårdsmän och lämna vingården åt andra. När de hörde detta, sade de: Bort det!
17 Och han såg på dem och sade: Hvad är då detta, som är skrifvet: »Den sten, som byggningsmännen förkastade, han har blifvit en hörnsten?»
Ps. 118,22 f. Es. 8,14. 28,16. Ap. G. 4,11. Rom. 9,33. 1 Petr. 2,7.
18 Hvar och en, som faller mot den stenen, han skall krossas, men den på hvilken stenen faller, honom skall han slå i stycken.
Dan. 2,34. Sak. 12,3.
19 Och öfversteprästerna och de skriftlärda sökte att bära händer på honom i samma stund, men de räddes för folket; ty de förstodo, att han hade sagt denna liknelse mot dem.

20 Och de vaktade på honom

Digitized by Google

och sände några, som hade blifvit beställda, hvilka låtsade sig vara rättfärdiga, på det att de skulle fånga honom vid något ord för att antvarda honom åt öfverheten och i landshöfdingens våld.

Matt. 22,15 f. Mark. 12,13 f.

21 Och de frågade honom, sägande: Mästare, vi veta, att du talar och lärer rätt och icke har anseende till person utan lärer Guds väg sannfärdigt.

22 Är det lofligt, att vi gifva kejsaren skatt eller icke?

23 Men då han märkte deras list, sade han till dem: Hvarför fresten I mig?

24 Låten mig se en penning. Hvilkens bild och öfverskrift har han? Och de svarade och sade: Kejsarens.

25 Då sade han till dem: Gifven då kejsaren det kejsaren tillhörer och Gud det Gud tillhörer. Rom. 13,7.

26 Och de kunde icke fånga honom vid något ord inför folket utan förundrade sig öfver hans svar och tego.

27 Då gingo några af sadducéerna, hvilka neka, att det gifves någon uppståndelse, fram till honom och frågade honom,

Matt. 22,23 f. Mark. 12,18 f.

28 sägande: Mästare! Moses har skrifvit åt oss: »Om någons broder dör, som har hustru, och denne dör barnlös, så skall hans broder taga hans hustru och uppväcka säd åt sin broder.»

5 Mos. 25,5.

29 Nu voro sju bröder, och den förste tog sig hustru och dog barnlös,

30 och den andre tog hustrun, och denne dog ock barnlös.

31 Och den tredje tog henne; sammalunda lämnade ock alla sju inga barn efter sig, och de dogo.

32 Men sist af alla dog ock kvinnan.

33 När nu uppståndelsen sker, hvilken af dem skall få henne till hustru? Ty alla sju hafva haft henne till hustru.

34 Då svarade Jesus och sade till dem: Denna världens barn gifta sig och bortgiftas,

35 men de som hafva befunnits värdiga att få del af den andra världen och af uppståndelsen från de döda, de hvarken gifta sig eller bortgiftas;

36 ty de kunna icke mera dö, ty de äro lika änglar och äro Guds barn, emedan de äro uppståndelsens barn.

37 Och att de döda uppstå, gaf äfven Moses till känna vid stället om törnbusken, då han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud.

2 Mos. 3,6, 16. Ap. G. 7,32. Ebr. 11,16.

38 Men Gud är icke dödas utan lefvandes Gud. Ty honom lefva alla.

39 Då svarade några af de skriftlärda och sade: Mästare, du sade rätt.

40 Och de dristade icke mer att fråga honom något.

41 Men han sade till dem: Huru kunna de säga, att Kristus är Davids son? Ps. 110,1. Matt. 22,41 f. Mark. 12,35 f. Ap. G. 2,34. Ebr. 1,13. 10,12 f.

Digitized by Google

42 Och David själf säger i psalmernas bok: »Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida,

43 till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.»
1 Kor. 15,25.

44 David kallar honom således herre; huru kan han då vara hans son?

45 Och han sade till sina lärjungar, under det att allt folket hörde det:

46 Tagen eder till vara för de skriftlärda, som vilja gå omkring i fotsida kläder och älska hälsningar på torgen och främsta platserna i synagogorna och högsätena vid gästabuden,
Matt. 23,5 f. Mark. 12,38 f. Luk. 11,43.

47 och som uppäta änkornas hus och såsom en förevändning hålla långa böner. Dessa skola få hårdare dom. Matt. 23,14.

21 Kapitlet.

Änkans skärf. Jesus lärer om Jerusalems förstöring och sin tillkommelse.

Och när han såg upp, fick han se, huru de rika lade sina gåfvor i offerkistan.
Mark. 12,41 f.

2 Han såg ock en fattig änka, som lade dit två skärfvar,

3 och han sade: Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga änka lade in mer än alla de andra,

4 ty de inlade alla till Guds offer af sitt öfverflöd, men hon inlade af sin fattigdom allt hvad hon ägde till lifsuppehälle.

5 Och då några sade om templet, att det var prydt med sköna stenar och offerskänker, sade han: Matt. 24,1 f. Mark. 13,1 f.

6 Dagar skola komma, då af allt detta, som I sen, icke skall lämnas sten på sten, som icke skall nedbrytas.
1 Kon. 9,7 f. Mik. 3,12. Luk. 19,43.

7 Då frågade de honom och sade: Mästare, när skall då detta ske, och hvad skall vara tecknet, när detta skall ske?

8 Och han sade: Sen till, att I icke varden vilseledda; ty många skola komma i mitt namn och säga: jag är det och tiden är nära. Följen dem därför icke efter.
Ef. 5,6. Kol. 2,8. 2 Tess. 2,3.

9 Men när I fån höra talas om krig och uppror, så blifven icke förfärade; ty detta måste först ske, men änden är icke strax.

10 Då sade han till dem: Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike,

11 och det skall vara stora jordbäfningar på den ena orten efter den andra och hungersnöd och farsoter, och stora skräcksyner och tecken från himmeln skola visa sig.

12 Men före allt detta skola de bära händer på eder och förfölja eder och antvarda eder till synagogor och fängelser och draga eder fram för konungar och furstar för mitt namns skull.
Matt. 10,17 f. Joh. 15,19 f. 16,2 f. Ap. G. 4,3. 5,18. 12,4. 16,24. Upp. 2,10.

13 Men det skall aflöpa för eder till vittnesbörd.

14 Läggen därför på edra hjär-

Digitized by Google

tan, att I icke i förväg tänken på huru I skolen försvara eder;
Matt. 10,19 f. Luk. 12,11.

15 ty jag skall gifva eder mun och visdom, hvilken alla edra motståndare icke skola kunna motsäga eller motstå.
2 Mos. 4,12. Es. 54,17. Ap. G. 6,10.

16 I skolen utlämnas äfven af föräldrar och bröder och fränder och vänner, och somliga af eder skola de döda, Mik. 7,6.

17 och I skolen vara hatade af alla för mitt namns skull;
Matt. 10,22.

18 och icke ett hår på edert hufvud skall gå förloradt.
Matt. 10,30.

19 Förvärfven edra själar genom edert tålamod.

20 Och när I sen Jerusalem omringas af krigshärar, veten då, att dess förödelse är nära.
Dan. 9,27.

21 Då flykte de, som äro i Judéen, till bergen, och de, som äro i staden, drage ut därifrån, och de, som äro på landsbygden, gånge icke dit in;

22 ty detta är hämndedagar, att allt, som är skrifvet, skall fullbordas.

23 Men ve dem, som äro hafvande, och dem, som gifva di i de dagarna! Ty stor nöd skall vara på jorden och vrede öfver detta folk,

24 och de skola falla för svärdsegg och bortföras i fångenskap till alla hednafolk, och Jerusalem skall vara förtrampadt af hedningarne, till dess hedningarnes tider varda fullbordade.
Rom. 11,25.

25 Och tecken skola ske i sol och måne och stjärnor, och på jorden skall ångest komma öfver folken, och de skola förtvifla vid hafvets och vågornas dån,
Es. 13,10. Hes. 32,7. Joel 2,10, 31. 3,15 f. Matt. 24,29 f. Mark. 13,24 f. Ap. G. 2,20. Upp. 6,12.

26 under det att människor uppgifva andan af förskräckelse och af väntan på det, som skall öfvergå världen, ty himmelns krafter skola bäfva;

27 och då skola de se Människosonen komma i en sky med stor makt och härlighet.
Dan. 7,10, 13. Ap. G. 1,11. 1 Tess. 4,16. Upp. 1,7.

28 Men då detta begynner ske, resen eder upp och upplyften edra hufvud; ty då nalkas eder förlossning. Rom. 8,23.

29 Och han sade dem en liknelse: Sen på fikonträdet och på alla träd.
Matt. 24,32 f. Mark. 13,28 f.

30 När de redan hafva slagit ut och I sen det, så veten I af eder själfva, att sommaren redan är nära.

31 Likaså äfven I, när I sen detta ske, så veten, att Guds rike är nära.

32 Sannerligen säger jag eder: Detta släkte skall icke förgås, förrän allt har skett.

33 Himmeln och jorden skola förgås, men mina ord skola icke förgås.
Ps. 102,27. Es. 40,8. Ebr. 1,11.

34 Men hafven akt på eder själfva, att icke till äfventyrs edra hjärtan varda förtyngda af svalg och dryckenskap och detta lefvernets bekymmer, så

Digitized by Google

att den dagen kommer eder plötsligt uppå;
Rom. 13,12. 1 Tess. 5,6. 1 Petr. 4,7.
35 ty såsom en snara skall han komma öfver alla, som bo på hela jordens yta.
1 Tess. 5,2. 2 Petr. 3,10. Upp. 3,3.
36 Waken fördenskull alltid och bedjen, att I mån aktas värdiga att undfly allt detta, som skall komma, och att ställas inför Människosonen.
Matt. 24,42. Mark. 13,33. Luk. 12,40.
37 Och han lärde om dagarna i templet, men om nätterna gick han ut och vistades på det berg, som kallas Oljeberget,
38 och allt folket kom bittida om morgonen till honom i templet för att höra honom.

22 Kapitlet.

Jesus förrådes, firar påskhögtiden, instiftar nattvarden, förmanar till ödmjukhet och ståndaktighet, ängslas, beder, gripes, förnekas af Petrus, smädas, förhöres inför rådet.

Vers. 14—22 Högm. 2 årg. Palm-Sönd.

Och sötebrödshögtiden, som kallas påsk, tillstundade.
2 Mos. 12,18. Matt. 26,2 f. Mark. 14,1 f.
2 Och öfversteprästerna och de skriftlärda sökte, huru de skulle kunna röja honom ur vägen; ty de fruktade för folket.
3 Men Satan for in i Judas, som hade tillnamnet Iskariot och var en af de tolf.
Matt. 26,14 f. Mark. 14,10 f. Joh. 13,27.
4 Och han gick bort och talade med öfversteprästerna och befälhafvarne för vakten, huruledes han skulle förråda honom åt dem.
5 Och de gladdes och kommo öfverens att gifva honom penningar.
6 Och han gaf löfte och sökte efter lägligt tillfälle att förråda honom åt dem utan någon folkskockning.
7 Och den dagen i sötebrödshögtiden kom, på hvilken påskalammet borde slaktas.
Matt. 26,17 f. Mark. 14,12 f.
8 Och han sände Petrus och Johannes, sägande: Gån och tillreden åt oss påskalammet, att vi må äta det.
9 Och de sade till honom: Hvar vill du att vi skola tillreda det?
10 Och han sade till dem: Se, när I kommen in i staden, skall en man möta eder, som bär en kruka vatten. Följen honom in i det hus, där han ingår,
11 och sägen till husbonden: Mästaren säger dig: Hvar är härberget, där jag kan äta påskalammet med mina lärjungar?
12 Och han skall visa eder en stor sal i öfra våningen, ställd i ordning; reden till där.
13 Och de gingo åstad och funno, såsom han hade sagt dem, och tillredde påskalammet.
14 Och när stunden var inne, satte han sig till bords och de tolf apostlarne med honom,
Matt. 26,20 f. Mark. 14,17 f.
15 och han sade till dem: Jag har högligen åstundat äta detta påskalamm med eder, förrän jag lider;
16 ty jag säger eder, att jag icke mer skall äta däraf, förrän

Digitized by Google

det varder fullkomnadt i Guds rike.

17 Och han tog en kalk, tackade och sade: Tagen honom och skiften eder emellan;

18 ty jag säger eder, att jag icke skall dricka af vinträdets frukt, förrän Guds rike kommer. Matt. 26,29. Mark. 14,25.

19 Och han tog ett bröd, tackade och bröt det och gaf dem, sägande: Detta är min lekamen, som för eder varder utgifven. Gören detta till min åminnelse.
Matt. 26,26 f. Mark. 14,22 f. 1 Kor. 11,23 f.

20 Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden, sägande: Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod, som för eder varder utgjutet.

21 Dock se, min förrädares hand är med mig på bordet.
Ps. 41,10. Matt. 26,21 f. Mark. 14,18 f. Joh. 13,21 f.

22 Och Människosonen går bort, såsom det är bestämdt; dock ve den människan, genom hvilken han varder förrådd!

23 Och de begynte fråga sinsemellan, hvilken af dem väl den vore, som skulle göra detta.

24 Men det vardt ock en tvist mellan dem, hvilken af dem skulle anses vara störst.
Matt. 20,24 f. Mark. 10,41 f.

25 Då sade han till dem: Folkens konungar härska öfver dem, och de, som hafva makt öfver dem, kallas nådiga herrar.

26 Men I icke så; utan den, som är störst ibland eder, vare såsom den yngste, och den förnämste vare såsom den, som tjänar. Luk. 9,48.

27 Ty hvilkendera är större, den, som sitter till bords, eller den, som tjänar? Månne icke den, som sitter till bords? Men jag är midt ibland eder såsom den, som tjänar.
Matt. 20,28. Joh. 13,14 f. Fil. 2,7.

28 Men I ären de, som hafva förblifvit hos mig i mina frestelser.

29 Och jag öfverlåter ett rike åt eder, såsom min Fader har öfverlåtit det åt mig,
Luk. 12,32.

30 på det att I mån äta och dricka vid mitt bord i mitt rike och sitta på troner och döma Israels tolf släkter.
Matt. 19,28. Upp. 3,21.

31 Och Herren sade: Simon, Simon, se, Satan har begärt eder för att sålla eder såsom hvete; Job 1,7 f. 1 Petr. 5,8.

32 men jag har bedt för dig, att din tro icke må varda om intet. Och när du en gång har blifvit omvänd, så styrk dina bröder.

33 Då sade han till honom: Herre, jag är redebogen att gå med dig både i fängelse och i döden.

34 Men han sade: Jag säger dig, Petrus: I dag skall icke hanen gala, förrän du tre gånger har nekat, att du känner mig.
Matt. 26,34. Mark. 14,30. Joh. 13,38.

35 Och han sade till dem: När jag utsände eder utan penningpung och ränsel och skor,

Digitized by Google

icke har väl eder något fattats? Och de svarade: Intet.

Luk. 9,3. 10,4.

36 Då sade han till dem: Men nu, den som har penningpung, han tage honom med sig, sammalunda ock ränsel; och den som icke har, han sälje sin mantel och köpe sig ett svärd;

37 ty jag säger eder, att på mig måste ännu fullbordas det, som är skrifvet: »Och bland ogärningsmän vardt han räknad.» Ty det, som rör mig, når nu sitt slut. Es. 53,12.

38 Då sade de: Herre, se, här äro två svärd. Och han sade till dem: Det är nog.

39 Och han gick ut och begaf sig, såsom det var hans sed, till Oljeberget, och äfven hans lärjungar följde honom.

Matt. 26,36 f. Mark. 14,32 f. Joh. 18,1.

40 Och då han kom till stället, sade han till dem: Bedjen, att I icke mån komma i frestelse.

41 Och han skilde sig från dem vid pass ett stenkast och föll på sina knän och bad,

42 sägande: Fader, o att du ville taga denna kalk ifrån mig! Ske dock icke min vilja utan din!

43 Och honom syntes en ängel från himmeln, som styrkte honom.

44 Och han kom i mycket stor ångest och bad ännu ifrigare, och hans svett vardt såsom blodsdroppar, som föllo ned på jorden; Joh. 12,27. Ebr. 5,7.

45 och då han stod upp från bönen och kom till sina lärjungar, fann han dem insomnade af bedröfvelsen,

46 och han sade till dem: Hvarför sofven I? Stån upp och bedjen, att I icke mån komma i frestelse.

47 Medan han ännu talade, se, då kom en folkskara, och den, som hette Judas, en af de tolf, gick före dem och trädde fram till Jesus för att kyssa honom.

Matt. 26,47 f. Mark. 14,43 f. Joh. 18,3 f.

48 Men Jesus sade till honom: Judas, förråder du Människosonen med en kyss?

49 När nu de, som voro omkring honom, sågo hvad som var på färde, sade de till honom: Herre, skola vi slå till med svärd?

50 Och en af dem slog öfversteprästens tjänare och högg af hans högra öra.

51 Då svarade Jesus och sade: Låten det blifva vid detta. Och han tog på hans öra och helade honom.

52 Och Jesus sade till öfversteprästerna och till befälhafvarne öfver tempelvakten och till de äldsta, som hade kommit till honom: Såsom mot en röfvare hafven I gått ut med svärd och stafvar.

53 Ehuru jag hvar dag var med eder i templet, uträckten I icke edra händer mot mig, men detta är eder stund och mörkrets makt.

54 Och de grepo honom och förde honom med sig och förde

Digitized by Google

honom in i öfversteprästens hus. Och Petrus följde på afstånd.
Matt. 26,57 f. Mark. 14,53 f. Joh. 18,13, 24.

55 Och sedan de hade upptändt en eld midt på gården och satt sig tillsamman, satte sig Petrus midt ibland dem. Matt. 26,69 f. Mark. 14,66 f. Joh. 18,17 f., 25 f.

56 Och en tjänstekvinna, som fick se honom sitta vid elden, fäste ögonen på honom och sade: Denne var ock med honom.

57 Men han förnekade honom och sade: Kvinna, jag känner honom icke.

58 Och kort därefter såg en annan honom och sade: Du är ock en af dem. Men Petrus sade: Människa, jag är det icke.

59 Och vid pass en timme därefter försäkrade en annan och sade: För visso var ock denne med honom, ty han är ock en galiléer.

60 Men Petrus sade: Människa, jag vet icke, hvad du säger. Och strax, medan han ännu talade, gol hanen.

61 Och Herren vände sig om och såg på Petrus. Och då kom Petrus ihåg Herrens ord, huru han hade sagt till honom: Förrän hanen har galit, skall du tre gånger förneka mig.

62 Och Petrus gick ut och grät bitterligen.

63 Och de män, som fasthöllo Jesus, begabbade honom och slogo honom
Es. 50,6. Matt. 26,67 f. Mark. 14,65.

64 och bundo för hans ögon och slogo hans ansikte och frågade honom, sägande: Profetera, hvem det var, som slog dig.

65 Och många andra hädelser sade de mot honom.

66 Och när det hade blifvit dag, församlade sig folkets äldsta, öfverstepräster och skriftlärda och förde honom upp inför sitt råd
Matt. 27,1. Mark. 15,1.

67 och sade: Är du Kristus, så säg oss det. Och han sade till dem: Om jag säger eder det, så tron I det icke,

68 och äfven om jag frågar, så svaren I mig icke, ej heller gifven I mig lös.

69 Men härefter skall Människosonen sitta på Guds krafts högra sida.
Ps. 110,1. Matt. 26,64. Mark. 14,62 f.

70 Då sade de alla: Så är du då Guds Son? Och han sade till dem: I sägen det, ty jag är så.

71 Och de sade: Hvad vittnesbörd behöfva vi nu mera? Ty vi hafva själfva hört det af hans mun.

23 Kapitlet.

Jesus förhöres inför Pilatus, skickas till Herodes och åter till Pilatus, dömes, korsfästes, dör och begrafves.

Vers. 32—43 Ev. Långfred.

Och hela hopen af dem stod upp och förde honom till Pilatus.
Matt. 27,2. Mark. 15,1 f. Joh. 18,28 f.

2 Och de begynte anklaga honom, sägande: Denne hafva vi funnit förvända folket och förbjuda att gifva kejsaren skatt och säga sig själf vara Kristus, en konung.
Matt. 17,25. Luk. 20,25. Ap. G. 17,7.

3 Och Pilatus frågade honom,

Digitized by Google

sägande: Är du judarnes konung? Och han svarade honom och sade: Du säger det.
Matt. 27,11 f.

4 Och Pilatus sade till öfversteprästerna och till folket: Jag finner intet brottsligt hos denne man.

5 Men de blefvo ifrigare och sade: Han uppviglar folket, lärande i hela Judiska landet, från Galiléen och ända hit.

6 Och när Pilatus hörde nämnas Galiléen, frågade han, om mannen var en galiléer.

7 Och då han förnam, att han var från det land, som lydde under Herodes, sände han honom till Herodes, som ock själf var i Jerusalem under dessa dagar.

8 Men när Herodes fick se Jesus, vardt han ganska glad, ty han hade länge velat se honom, emedan han hade hört mycket om honom och hoppades få se något tecken göras af honom. Matt. 14,1 f. Luk. 9,7.

9 Och han frågade honom om många stycken, men han svarade honom intet.

10 Men öfversteprästerna och de skriftlärda stodo och anklagade honom häftigt;

11 och Herodes med sitt krigsfolk föraktade och begabbade honom och klädde honom i en lysande klädnad och sände honom tillbaka till Pilatus.

12 Och Pilatus och Herodes blefvo vänner med hvarandra på den dagen, ty mellan dem hade tillförne varit ovänskap.

13 Och Pilatus kallade tillhopa öfversteprästerna och rådsherrarne och folket

14 och sade till dem: I hafven fört till mig denne man, såsom den där förvänder folket, och se, jag har förhört honom i eder närvaro och icke funnit hos denne man något af de brott, för hvilka I anklagen honom; Matt. 27,22. Mark. 15,14. Joh. 18,38. 19,4.

15 men ej heller Herodes, ty jag sände eder till honom, och se, intet som förtjänar döden är gjordt af honom;

16 därför vill jag tukta honom och gifva honom lös.

17 Men han måste vid högtiden gifva dem en fånge lös.
Matt. 27,15 f. Mark. 15,6 f. Joh. 18,39 f.

18 Då ropade hela hopen och sade: Röj denne ur vägen och gif oss Barabbas lös!

19 Denne hade blifvit satt i fängelse för ett upplopps skull, som hade skett i staden, och för dråp.

20 Åter talade Pilatus till dem och ville gifva Jesus lös.

21 Men de ropade emot och sade: Korsfäst, korsfäst honom!

22 Då sade han till dem för tredje gången: Hvad ondt har han då gjort? Jag har icke funnit något hos honom, som förtjänar döden. Därför vill jag tukta honom och gifva honom lös.

23 Men de lågo åt med höga rop och begärde, att han skulle korsfästas, och deras och öfversteprästernas rop blef allt starkare.

Digitized by Google

24 Då dömde Pilatus, att det skulle ske såsom de begärde,

25 och han lösgaf åt dem den, som hade blifvit kastad i fängelse för upplopp och dråp, och hvilken de begärde, men Jesus öfverlämnade han åt deras vilja.

26 Och då de förde honom bort, togo de en man, Simon från Cyrene, som kom från landet, och lade korset på honom, att han skulle bära det efter Jesus. Matt. 27,32. Mark. 15,21.

27 Men honom följde en stor hop folk och kvinnor, som jämrade sig och gräto öfver honom.

28 Och Jesus vände sig om till dem och sade: I Jerusalems döttrar, gråten icke öfver mig utan gråten öfver eder själfva och öfver edra barn;

29 ty se, dagar skola komma, då de skola säga: Saliga äro de ofruktsamma och de kvéder, som icke hafva födt, och de spenar, som icke hafva gifvit di.

30 Då skola de begynna säga till bergen: fallen öfver oss, och till kullarna: skylen oss.
Os. 10,8. Upp. 6,16. 9,6.

31 Ty om de göra detta med det friska trädet, hvad skall då ske med det torra?
Jer. 25,29. 1 Petr. 4,18.

32 Och äfven två andra, som voro ogärningsmän, utfördes med honom till att aflifvas.

33 Och då de kommo till det ställe, som kallas hufvudskalleplats, korsfäste de därstädes honom och ogärningsmännen, den ene på den högra sidan och den andre på den vänstra.
Es. 53,12. Matt. 27,38 f. Mark. 15,28 f. Joh. 19,17 f.

34 Och Jesus sade: Fader, förlåt dem; ty de veta icke hvad de göra. Och de delade hans kläder mellan sig och kastade lott om dem.
Ps. 22,19. Ap. G. 3,17. 7,60.

35 Och folket stod och såg på, och äfven rådsherrarne jämte dem gjorde spe af honom och sade: Andra har han hulpit; hjälpe han sig själf, om han är Kristus, Guds utkorade.
Matt. 27,39 f. Mark. 15,29 f.

36 Och äfven krigsmännen begabbade honom och gingo fram och räckte honom ättika

37 och sade: Är du judarnes konung, så hjälp dig själf.

38 Äfven var en öfverskrift skrifven öfver honom på grekiska, latin och ebreiska: Denne är judarnes konung.
Matt. 27,37. Mark. 15,26. Joh. 19,19.

39 Och en af de ogärningsmän, som voro upphängda, hädade honom och sade: Är du Kristus, så hjälp dig själf och oss.

40 Då svarade den andre, näpste honom och sade: Fruktar du icke ens Gud, då du är under samma dom?

41 Och oss sker rätt, ty vi lida det våra gärningar äro värda, men denne har intet ondt gjort.

42 Och han sade till Jesus: Herre, kom ihåg mig, då du kommer i ditt rike.

43 Och Jesus sade till honom: Sannerligen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset.

Digitized by Google

44 Och det var vid sjette timmen, och det vardt mörker öfver hela landet ända till nionde timmen, Matt. 27,45 f. Mark. 15,33 f.

45 och solen miste sitt sken, och förlåten i templet remnade midt i tu, 2 Mos. 26,31.

46 och Jesus ropade med hög röst och sade: Fader, i dina händer befaller jag min ande! Och då han hade sagt detta, gaf han upp anden.
Ps. 31,6. Joh. 19,30. Ap. G. 7,59.

47 Och när höfvitsmannen såg det som skedde, prisade han Gud och sade: För visso var denne en rättfärdig man.

48 Och allt folket, som hade sammankommit till att se härpå, då de sågo hvad som hade skett, slogo de sig för bröstet och vände tillbaka;

49 men alla hans vänner och de kvinnor, som hade följt med honom från Galiléen, stodo långt ifrån och sågo detta.

50 Och se, där var en man, vid namn Josef, som var en rådsherre, en god och rättfärdig man från Arimatea, en judisk stad, Matt. 27,57 f. Mark. 15,42 f. Joh. 19,38 f.

51 och hvilken icke hade samtyckt till deras råd och gärning, och som jämväl väntade, äfven han, efter Guds rike;

52 han gick till Pilatus och begärde Jesu kropp.

53 Och han tog ned honom och svepte honom i en linneduk och lade honom i en graf, som var uthuggen i ett berg, i hvilken ännu ingen var lagd.

54 Och det var tillredelsedag, och sabbaten begynte ingå.

55 Och de kvinnor, som hade kommit med honom från Galiléen, följde efter och besågo grafven och huru hans kropp lades.

56 Och de gingo tillbaka och tillredde välluktande kryddor och smörjelser; men om sabbaten voro de stilla, efter budordet.
2 Mos. 20,10.

24 Kapitlet.

Jesus uppstår från de döda, uppenbarar sig för lärjungarne, uppfar till himmeln.

Vers. 13—35 Ev. Annandag Påsk, vers. 36—48 Högm. 2 årg. 1 S. eft. Påsk, vers. 49—53 Högm. 2 årg. Kristi Himmelsfärdsd.

Men på första dagen i veckan kommo de mycket bittida till grafven, bärande de välluktande kryddor, som de hade tillredt, och några med dem.
Matt. 28,1 f. Mark. 16,1 f. Joh. 20,1 f.

2 Och de funno stenen bortvältrad från grafven,

3 och de gingo in och funno icke Herren Jesu kropp.

4 Och det begaf sig, att då de voro bekymrade däröfver, se, då stodo bredvid dem två män i skinande kläder.

5 Då de nu vordo förfärade och böjde sina ansikten mot jorden, sade de till dem: Hvarför söken I den lefvande bland de döda?

6 Han är icke här, utan han är uppstånden. Kommen ihåg, huru han talade till eder, då han ännu var i Galiléen,
Luk. 9,22. 18,33.

7 sägande: Människosonen måste antvardas i syndiga män-

Digitized by Google

niskors händer och korsfästas och på tredje dagen uppstå.

8 Och de kommo ihåg hans ord

9 och gingo tillbaka från grafven och kungjorde allt detta för de elfva och för alla de andra.

10 Och det var Maria Magdalena och Johanna och Maria, Jakobs moder, och de andra kvinnorna, som voro med dem, hvilka sade detta för apostlarne.

11 Och deras ord syntes för dem såsom löst tal, och de trodde dem icke.

12 Men Petrus stod upp och lopp till grafven, och när han lutade sig dit in, fick han se endast sveplinnet ligga där, och han gick hem till sig, förundrande sig öfver det, som hade skett.

13 Och se, två af dem gingo samma dag till en by, vid namn Emmaus, som ligger sextio stadiers* väg från Jerusalem.
Mark. 16,12.

14 Och de talade med hvarandra om allt detta, som hade skett.

15 Och det begaf sig, att under det de talades vid och rådgjorde med hvarandra, nalkades Jesus själf och gick med dem;

16 men deras ögon voro förhållna, så att de icke igenkände honom.

17 Och han sade till dem: Hvad är detta för tal, som I hafven eder emellan, där I gån och ären bedröfvade?

18 Då svarade den ene, som hette Kleopas, och sade till honom: Är du allena främling i Jerusalem och vet icke, hvad som där har skett i dessa dagar?

19 Och han sade till dem: Hvad då? Och de sade till honom: Det som har skett med Jesus från Nasaret, som var en profet, mäktig i gärning och ord inför Gud och allt folket,
Matt. 21,11. Luk. 7,16. Joh. 6,14.

20 och huruledes våra öfverstepräster och rådsherrar hafva utlämnat honom att dömas till döden och korsfäst honom.

21 Men vi hoppades, att han var den, som skulle förlossa Israel; men med allt detta är det i dag tredje dagen, sedan detta skedde. Ap. G. 1,6.

22 Men äfven några kvinnor af de våra hafva gjort oss bestörta; då de bittida om morgonen hade kommit till grafven
Matt. 28,8. Mark. 16,10. Joh. 20,18.

23 och icke funnit hans kropp, kommo de och sade, att de ock hade sett en syn af änglar, hvilka hade sagt, att han lefver.

24 Och några af dem, som voro med oss, gingo bort till grafven och funno det vara så, som kvinnorna hade sagt, men honom sågo de icke.

25 Då sade han till dem: O, I oförståndiga och senhjärtade till att tro på allt hvad profeterna hafva talat!

26 Måste icke Kristus lida detta och ingå i sin härlighet?
Es. 50,6. 53 kap. Fil. 2,8 f. Ebr. 12,2.

27 Och han begynte med Moses och alla profeterna och ut-

* En stadie var en väglängd af omkring 600 sv. fot.

Digitized by Google

tydde för dem det, som i alla skrifterna rörde honom.
1 Mos. 3,15. 12,3. 22,18. 26,4. 2 Sam. 7,12. Ps. 22. 132,11. Dan. 9,24.

28 Och de nalkades byn, dit de gingo, och han låtsade, att han ville gå längre fram.

29 Och de nödgade honom, sägande: Blif kvar hos oss; ty det lider mot aftonen, och dagen nalkas sitt slut. Och han gick in för att blifva kvar hos dem.

30 Och det begaf sig, att då han satt till bords med dem, tog han brödet, välsignade, bröt det och gaf dem.

31 Och deras ögon öppnades, och de igenkände honom, och så försvann han ur deras åsyn.

32 Och de sade sinsemellan: Var icke vårt hjärta brinnande i oss, då han talade med oss på vägen och uttydde för oss skrifterna?

33 Och i samma stund stodo de upp och gingo tillbaka till Jerusalem och funno de elfva församlade och dem, som voro med dem,

34 och dessa sade: Herren är för visso uppstånden och har blifvit sedd af Simon.
1 Kor. 15,5.

35 Och de andra förtäljde, hvad som hade skett på vägen och huru han vardt igenkänd af dem, då han bröt brödet.

36 Och under det de talade härom, stod Jesus själf midt ibland dem och sade till dem: Frid vare med eder!
Mark. 16,14. Joh. 20,19 f.

37 Då blefvo de förskräckta och bäfvande och menade, att de sågo en ande.

38 Och han sade till dem: Hvarför ären I förfärade, och hvarför uppstiga sådana tankar i edra hjärtan?

39 Sen mina händer och mina fötter, att det är jag själf; tagen på mig och sen. Ty en ande har icke kött och ben, såsom I sen mig hafva.

40 Och då han hade sagt detta, visade han dem sina händer och fötter.

41 Och då de ännu icke trodde, för glädjes skull, utan förundrade sig, sade han till dem: Hafven I här något att äta? Joh. 21,5.

42 Och de gåfvo honom ett stycke stekt fisk och något af en honungskaka;

43 och han tog och åt däraf i deras åsyn.

44 Och han sade till dem: Dessa äro de ord, som jag talade till eder, då jag ännu var med eder, att allt måste fullbordas, som är skrifvet om mig i Moses' lag och i profeterna och i psalmerna. Luk. 9,22. 18,31.

45 Då öppnade han deras sinne, så att de förstodo skrifterna,

46 och han sade till dem: Så är det skrifvet; och så måste Kristus lida och på den tredje dagen uppstå från de döda

47 och bättring och syndernas förlåtelse predikas i hans namn bland alla folk och först i Jerusalem. Ap. G. 13,38. 1 Joh. 2,12.

48 Men I ären vittnen om detta; Joh. 15,27.

49 och se, jag sänder öfver eder min Faders löfte. Men I, blif-

Digitized by Google

ven kvar i staden Jerusalem, till dess I varden beklädda med kraft af höjden. Joh. 14,26. 15,26. 16,7. Ap. G. 1,4, 2 kap.

50 Och han förde dem ut till Betania och upplyfte sina händer och välsignade dem. Ap. G. 1,12.

51 Och det begaf sig, att i det han välsignade dem, skildes han från dem och upptogs till himmeln. Mark. 16,19. Ap. G. 1,9.

52 Och de tillbådo honom och gingo tillbaka till Jerusalem med stor glädje,

53 och de voro alltid i templet, prisande och lofvande Gud. Amen.

Johannes' Evangelium.

1 Kapitlet.

Kristi gudom och människoblifvande. Johannes' vittnesbörd. Lärjungar begynna följa Jesus.

Vers. 1—14 Ev. och Högm. 1 årg. Juldagen, vers. 16—18 Högm. 1 årg. Jungfru Marie Kyrkog., vers. 19—28 Ev. 4 S. i Advent., vers. 29—34 Högm. 1 årg. S. eft. Nyårsd., vers. 35—51 Högm. 1 årg. 5 S. eft. Trefald.

I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Ords. 8,22. Joh. 10,30. 1 Joh. 1,1 f. Upp. 19,13.

2 Detta var i begynnelsen hos Gud.

3 Genom detta är allt gjordt, och det förutan är intet gjordt, som är gjordt. Ef. 3,9. Kol. 1,16. Ebr. 1,10.

4 I det var lif, och lifvet var människornas ljus; Joh. 5,26. 1 Joh. 5,11.

5 och ljuset lyser i mörkret, och mörkret fattade det icke. Es. 60,1. Joh. 8,12. 12,46.

6 En man uppträdde, sänd af Gud, vid namn Johannes. Mal. 4,5. Matt. 3,1 f. 11,14. Mark. 1,2. Luk. 1,13 f.

7 Denne kom till ett vittnesbörd för att vittna om ljuset, på det att alla skulle tro genom honom.

8 Icke var han ljuset, men han kom för att vittna om ljuset.

9 Det var det sanna ljuset, hvilket upplyser alla människor, då det kommer i världen. Joh. 6,19. 9,5. 12,35.

10 I världen var han, och genom honom är världen gjord, och världen kände honom icke. Ebr. 1,2.

11 Han kom till sitt eget, och hans egna mottogo honom icke.

12 Men åt alla dem, som mottogo honom, gaf han makt att blifva Guds barn, dem som tro på hans namn, Rom. 8,15 f. Gal. 3,26. 2 Petr. 1,4. 1 Joh. 3,1.

13 hvilka äro födda icke af blod, icke heller af kötts vilja, icke heller af mans vilja, utan af Gud. Joh. 3,5. 1 Petr. 1,23. Jak. 1,18.

14 Och Ordet vardt kött, och han bodde bland oss, full af nåd

Digitized by Google

och sanning, och vi skådade hans härlighet, såsom den af Fadern enföddes härlighet.
Matt. 1,16, 18. Luk. 1,31. Matt. 17,2. Kol. 1,19.

15 Johannes vittnar om honom och ropar, sägande: »Denne var det, om hvilken jag sade: den som kommer efter mig, han har varit före mig, ty han var förr än jag.»
Matt. 3,11. Mark. 1,7. Joh. 1,30.

16 Och af hans fullhet hafva vi alla fått, och nåd för nåd.
Joh. 3,34. Kol. 2,3, 9.

17 Ty genom Moses blef lagen gifven, nåden och sanningen kommo genom Jesus Kristus.
2 Mos. 20,1 f.

18 Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde Sonen, som är i Faderns sköte, han har uppenbarat honom.
2 Mos. 33,20. Matt. 11,27. Luk. 10,22. Joh. 6,46. 1 Tim. 6,16. 1 Joh. 4,12.

19 Och detta är Johannes' vittnesbörd, då judarne sände präster och leviter från Jerusalem för att fråga honom: Hvem är du?
Joh. 5,33.

20 Och han bekände och förnekade icke; och han bekände: Icke är jag Kristus.
Joh. 3,28. Ap. G. 13,25.

21 Och de frågade honom: Hvad då? Är du Elias? Och han sade: Jag är det icke. Är du profeten?* Och han svarade: Nej.

22 Då sade de till honom: Hvem är du, att vi må gifva dem svar, som hafva sändt oss? Hvad säger du om dig själf?

23 Han sade: »Jag är en ropandes röst i öknen: gören Herrens väg rät!» såsom profeten Esaias har sagt.
Es. 40,3. Matt. 3,3. Mark. 1,3. Luk. 3,4.

24 Och de, som voro utsända, voro af fariséerna.

25 Och de frågade honom och sade till honom: Hvarför döper du då, om du icke är Kristus, icke heller Elias, icke heller profeten?

26 Johannes svarade dem och sade: Jag döper med vatten, men midt ibland eder står den, I icke kännen.
Matt. 3,11. Luk. 3,16.

27 Han är den, som kommer efter mig, hvilken har varit före mig, hvilkens skorem jag icke är värdig att upplösa.

28 Detta skedde i Betania, på andra sidan Jordan, där Johannes döpte.

29 Dagen därefter såg Johannes Jesus komma till honom och sade: Se, Guds Lamm, som borttager världens synd!
Es. 53,7. 1 Kor. 5,7. 1 Petr. 1,19.

30 Denne är det, om hvilken jag sade: Efter mig kommer en man, som har varit före mig, ty han var förr än jag.

31 Och jag kände honom icke, men på det att han skulle varda uppenbar för Israel, fördenskull har jag kommit för att döpa med vatten.

32 Och Johannes vittnade och sade: Jag har sett Anden nedfara såsom en dufva från himmeln, och han förblef öfver honom.
Matt. 3,16. Mark. 1,10. Luk. 3,22.

33 Och jag kände honom icke,

* Se 5 Mos. 18,15.

Digitized by Google

men den som sände mig att döpa med vatten, han sade till mig: Den, öfver hvilken du får se Anden nedfara och förblifva, han är den, som döper med den Helige Ande. Matt. 3,11.

34 Och jag har sett och vittnat, att denne är Guds Son.

35 Dagen därefter stod Johannes åter där och två af hans lärjungar.

36 Och han såg på Jesus, som kom gående, och sade: Se, Guds Lamm!

37 Och de två lärjungarne hörde honom tala och följde Jesus.

38 Då vände Jesus sig om, och när han såg, att de följde honom, sade han till dem: Hvad söken I? Och de sade till honom: Rabbi — det betyder mästare —, hvar bor du?

39 Han sade till dem: Kommen och sen. Då gingo de och sågo, hvar han bodde, och stannade den dagen hos honom. Det var vid tionde timmen.

40 Andreas, broder till Simon Petrus, var en af de två, som hade hört Johannes och följt Jesus.

41 Denne fann först sin broder Simon och sade till honom: Vi hafva funnit Messias — det betyder Kristus.

42 Och han förde honom till Jesus. Jesus såg på honom och sade: Du är Simon, Jonas' son; du skall heta Kefas — det betyder Petrus. Matt. 16,18.

43 Dagen därefter ville Jesus gå till Galiléen, och han fann Filippus och sade till honom: Följ mig.

44 Och Filippus var från Betsaida, från Andreas' och Petri stad.

45 Filippus fann Natanael och sade till honom: Den, om hvilken Moses, i lagen, och profeterna hafva skrifvit, hafva vi funnit, Jesus, Josefs son från Nasaret. 1 Mos. 3,15. 22,18. 49,10. 5 Mos. 18,18. 2 Sam. 7,12. Es. 7,14. 9,6. 53 kap. Jer. 23,5. Hes. 34,23. Dan. 9,24. Mik. 5,2. Matt. 2,23.

46 Och Natanael sade till honom: Kan något godt vara från Nasaret? Filippus sade till honom: Kom och se.

47 Jesus såg Natanael komma till honom och sade om honom: Se, en rätt israelit, i hvilken icke är något svek!

48 Natanael sade till honom: Hvaraf känner du mig? Jesus svarade och sade till honom: Förrän Filippus tillkallade dig, då du var under fikonträdet, såg jag dig.

49 Natanael svarade och sade till honom: Rabbi, du är Guds Son, du är Israels konung.

50 Jesus svarade och sade till honom: Emedan jag sade dig, att jag såg dig under fikonträdet, tror du; större ting än dessa skall du få se.

51 Och han sade till honom: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Från denna stund skolen I få se himmeln öppen och Guds änglar fara upp och fara ned öfver Människosonen. 1 Mos. 28,12. Matt. 4,11. Luk. 22,43. 24,4. Ap. G. 1,10.

Digitized by Google

2 Kapitlet.

Bröllopet i Kana. Jesus renar templet.

Vers. 1—11 Ev. 2 S. eft. Trettond.

Och på tredje dagen vardt ett bröllop i Kana i Galiléen, och Jesu moder var där.

2 Och äfven Jesus vardt bjuden och hans lärjungar till bröllopet.

3 Och då vin fattades, sade Jesu moder till honom: De hafva intet vin.

4 Jesus sade till henne: Kvinna, hvad har jag att göra med dig? Min stund har ännu icke kommit.

5 Hans moder sade till tjänarne: Hvadhelst han säger eder, det gören.

6 Men efter judarnes reningssed voro där stående sex vattenkrukor af sten, rymmande hvar för sig två eller tre metreter*. Mark. 7,3.

7 Jesus sade till dem: Fyllen krukorna med vatten. Och de fyllde dem ända till brädden.

8 Och han sade till dem: Ösen nu uti och bären till värden. Och de buro.

9 Och när värden hade smakat på vattnet, som hade blifvit vin, och han icke visste hvarifrån det var — men tjänarne, som hade öst vattnet, visste det — kallade värden till sig brudgummen

10 och sade till honom: Hvar man sätter först fram det goda vinet och, när de blifvit druckna, då det som är sämre. Du har gömt det goda vinet ända till nu.

11 Detta sitt första tecken gjorde Jesus i Kana i Galiléen och uppenbarade sin härlighet; och hans lärjungar trodde på honom.

12 Därefter for han ned till Kapernaum, han och hans moder och hans bröder och hans lärjungar; och de stannade där några få dagar.

13 Och judarnes påsk var nära, och Jesus for upp till Jerusalem.

14 Och han fann i templet dem, som sålde oxar och får och dufvor, och växlarena, som sutto där.

15 Och han gjorde ett gissel af tåg och dref ut dem alla från templet, tillika med fåren och oxarna, och slogo ut växlarenas mynt och stötte omkull borden Matt. 21,12 f. Mark. 11,15 f. Luk. 19,45 f.

16 och sade till dufvomånglarne: Tagen bort detta härifrån; gören icke min Faders hus till ett marknadshus.

17 Då kommo hans lärjungar ihåg, att det var skrifvet: »Nitälskan för ditt hus skall förtära mig.» Ps. 69,10.

18 Då svarade judarne och sade till honom: Hvad tecken låter du oss se, eftersom du gör detta? Matt. 12,38. 16,1. Joh. 6,30.

19 Jesus svarade och sade till dem: Bryten ned detta tempel, och inom tre dagar skall jag resa upp det. Matt. 26,61.

20 Då sade judarne: På fyratiosex år har detta tempel blifvit uppbyggdt, och du skulle resa upp det inom tre dagar!

* En metret innehöll omkring 40 liter.

Digitized by Google

21 Men han talade om sin kropps tempel.

22 Därför, när han hade uppstått från de döda, kommo hans lärjungar ihåg, att han hade sagt detta, och de trodde skriften och det ord, som Jesus hade sagt. Luk. 24,8.

23 Då han nu var i Jerusalem vid påsken under högtiden, trodde många på hans namn, när de sågo hans tecken, som han gjorde.

24 Men själf betredde sig Jesus icke åt dem, emedan han kände alla,

25 och emedan han icke hade behof af att någon vittnade om människan, ty han visste själf, hvad som var i människan.

Joh. 6,64. Upp. 2,23.

3 Kapitlet.

Jesu samtal med Nikodemus om den nya födelsen och om den saliggörande tron. Johannes döparens vittnesbörd.

Vers. 1—15 Ev. Trefaldighets-S., vers. 16—21 Ev. Annandag Pingst, vers. 22—36 Högm. 1 årg. 4 S. i Advent.

Men det var en man af fariséerna, som hette Nikodemus, en af judarnes rådsherrar.

Joh. 7,50. 19,39.

2 Denne kom till Jesus om natten och sade till honom: Rabbi, vi veta, att du har kommit från Gud såsom lärare; ty ingen kan göra dessa tecken, som du gör, utan att Gud är med honom. Joh. 9,16, 33.

3 Jesus svarade och sade till honom: Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Utan att en varder född på nytt, kan han icke se Guds rike. Tit. 3,5.

4 Nikodemus sade till honom: Huru kan en människa födas, när hon är gammal? Icke kan hon väl åter gå in i sin moders lif och födas?

5 Jesus svarade: Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Utan att en varder född af vatten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike. Mark. 16,16.

6 Det, som är född af köttet, är kött, och det, som är född af Anden, är ande.

7 Förundra dig icke, att jag sade dig: I måsten födas på nytt.

8 Vinden blåser, hvart han vill, och du hör hans röst, men du vet icke, hvarifrån han kommer och hvart han far; så är hvar och en, som är född af Anden. Pred. 11,5. 1 Kor. 2,11.

9 Nikodemus svarade och sade till honom: Huru kan detta ske?

10 Jesus svarade och sade till honom: Är du Israels lärare och vet icke detta?

11 Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Vi tala hvad vi veta, och hvad vi hafva sett, det vittna vi, och vårt vittnesbörd antagen I icke.

Joh. 7,16. 8,28. 12,49. 14,24.

12 Tron I icke, när jag har talat till eder om jordiska ting, huru skolen I då tro, om jag talar till eder om himmelska ting?

13 Och ingen har farit upp i himmeln utom den, som for ned från himmeln, Människosonen, som är i himmeln.

Joh. 6,62. Ef. 4,9.

14 Och likasom Moses upphöjde

Digitized by Google

ormen i öknen, så måste Människosonen varda upphöjd,
4 Mos. 21,9. Joh. 8,28. 12,32.
15 på det att hvar och en, som tror på honom, icke må förgås, utan hafva evigt lif.
Luk. 19,10. Joh. 6,40, 54.
16 Ty så älskade Gud världen, att han utgaf sin enfödde Son, på det att hvar och en, som tror på honom, icke må förgås utan hafva evigt lif.
Rom. 5,8. 1 Joh. 4,9.
17 Ty icke sände Gud sin Son i världen för att döma världen, utan på det att världen skulle varda frälst genom honom.
Luk. 9,56. 1 Joh. 4,14.
18 Den som tror på honom, han varder icke dömd, men den som icke tror, han är redan dömd, emedan han icke tror på Guds enfödde Sons namn. Joh. 5,24. 6,40. Ap. G. 4,12.
19 Och detta är domen, att ljuset har kommit i världen, och människorna älskade mörkret mer än ljuset, ty deras gärningar voro onda. Joh. 1,5, 10 f.
20 Ty hvar och en, som gör det onda, hatar ljuset och kommer icke till ljuset, på det att hans gärningar icke må varda bestraffade;
21 men den, som gör sanningen, kommer till ljuset, på det att hans gärningar må varda uppenbara, ty de äro gjorda i Gud.

22 Därefter kom Jesus och hans lärjungar till Judiska landet, och där vistades han med dem och döpte. Joh. 4,2.
23 Äfven Johannes döpte i Enon nära Salim, ty där var mycket vatten, och de kommo och läto döpa sig; Matt. 3,6. Luk. 3,7.
24 ty Johannes var ännu icke kastad i fängelse. Matt. 14,3.
25 Då uppkom en tvist mellan Johannes' lärjungar och judar om rening.
26 Och de kommo till Johannes och sade till honom: Rabbi, den som var med dig på andra sidan Jordan, den, om hvilken du har vittnat, se, han döper, och alla komma till honom.
Joh. 1,15, 30.
27 Johannes svarade och sade: En människa kan intet taga, om det icke varder henne gifvet från himmeln. 1 Kor. 4,7. Jak. 1,17.
28 Iären själfva mina vittnen, att jag sade: Icke är jag Kristus, utan jag är sänd före honom.
Mal. 3,1. Luk. 1,17. Joh. 1,6, 20.
29 Den som har bruden, han är brudgummen, men brudgummens vän, som står och hör honom, han fröjdar sig högligen öfver brudgummens röst; denna min fröjd är nu fullkomnad.
30 Han måste tillväxa, men jag måste aftaga.
31 Den, som kommer ofvanefter, är öfver alla; den som är af jorden, han är af jorden, och af jorden talar han; den, som kommer från himmeln, är öfver alla.
32 Och hvad han har sett och hört, det vittnar han, och ingen antager hans vittnesbörd.
Joh. 5,20. 8,26. 12,49. 14,10.
33 Den som antager hans vittnesbörd, han har beseglat, att Gud är sannfärdig. 1 Joh. 5,10.
34 Ty den Gud har sändt, han

Digitized by Google

talar Guds ord, ty Gud gifver icke Anden efter mått.
Es. 11,2. Ap. G. 10,38. Ef. 4,7.

35 Fadern älskar Sonen, och allt har han gifvit i hans hand.
Matt. 11,27. 28,18. Luk. 10,22. Joh. 5,22. 17,2. Ebr. 2,8.

36 Den som tror på Sonen, han har evigt lif, men den, som icke tror Sonen, skall icke få se lif, utan Guds vrede förblifver öfver honom.
Joh. 6,47. 1 Joh. 5,11 f. 5 Mos. 29,20. 32,22.

4 Kapitlet.

Jesus samtal med den samaritiska kvinnan och med lärjungarne. Många samariter tro på honom. Jesus botar konungsmannens son.

Vers. 5—26 Högm. 1 årg. 2 S. eft. Trettond., vers. 27—42 Högm. 1 årg. 3 S. eft. Trettond., vers 46—53 Ev. 21 S. eft. Trefald.

Då nu Herren förnam, att fariséerna hade hört, att Jesus gjorde flera lärjungar och döpte flera än Johannes Joh. 3,22, 26.

2 — ehuru Jesus själf icke döpte utan hans lärjungar —

3 lämnade han Judéen och begaf sig åter till Galiléen.

4 Men han måste gå genom Samarien.

5 Så kom han till en stad i Samarien, som heter Sikar, nära den landtgård, hvilken Jakob gaf åt sin son Josef.
1 Mos. 33,19. 48,22. Jos. 24,32.

6 Och där var Jakobs brunn. Emedan nu Jesus var trött af vandringen, satte han sig så ned vid brunnen. Det var vid sjette timmen.

7 Då kom en kvinna från Samarien för att hämta vatten. Jesus sade till henne: Gif mig att dricka.

8 Ty hans lärjungar hade gått till staden för att köpa mat.

9 Då sade den samaritiska kvinnan till honom: Huru kan du, som är en jude, begära något att dricka af mig, som är en samaritisk kvinna? Ty judarne hafva intet umgänge med samariterna. 2 Kon. 17,24. Luk. 9,52 f. Joh. 8,48. Ap. G. 10,28.

10 Jesus svarade och sade till henne: Förstode du Guds gåfva och hvem den är, som säger till dig: Gif mig att dricka, så skulle du hafva bedt honom och han hafva gifvit dig lefvande vatten. Ps. 23,2. Es. 12,3.

11 Kvinnan sade till honom: Herre, du har intet öskärl, och brunnen är djup; hvarifrån har du då det lefvande vattnet?

12 Icke är väl du större än vår fader Jakob, som gaf oss brunnen och själf drack däraf med sina barn och sin boskap?

13 Jesus svarade och sade till henne: Hvar och en som dricker af detta vatten, han varder törstig igen, Joh. 6,58

14 men hvilken som dricker af det vatten, som jag skall gifva honom, han skall icke törsta till evig tid, utan det vatten, som jag skall gifva honom, skall blifva i honom en källa med springande vatten till evigt lif.
Es. 55,1. Joh. 6,27, 35. 7,37 f.

15 Kvinnan sade till honom: Herre, gif mig det vattnet, att jag icke må törsta eller behöfva komma hit för att hämta vatten.

16 Jesus sade till henne: Gå, tillkalla din man och kom hit.

17 Kvinnan svarade och sade:

Digitized by Google

Jag har ingen man. Jesus sade till henne: Du sade rätt: jag har ingen man;

18 ty fem män har du haft, och den, du nu har, är icke din man; det har du sagt sant.

19 Då sade kvinnan till honom: Herre, jag ser, att du är en profet.

Luk. 7,16. 24,19. Joh. 6,14.

20 Våra fäder hafva tillbedt på detta berg, och I sägen, att i Jerusalem är det ställe, där man bör tillbedja.

5 Mos. 12,5, 11. 1 Kon. 8,8.

21 Jesus sade till henne: Kvinna, tro mig, att en tid kommer, då I hvarken på detta berg eller i Jerusalem skolen tillbedja Fadern.

22 I tillbedjen hvad I icke kännen, men vi tillbedja hvad vi känna, ty frälsningen är från judarne.

Es. 2,3. Luk. 24,47. Rom. 9,4.

23 Men en tid kommer och är redan inne, då sanna tillbedjare skola tillbedja Fadern i anda och sanning, ty Fadern söker ock sådana tillbedjare.

24 Gud är en Ande, och de, som tillbedja honom, böra tillbedja i anda och sanning.

2 Kor. 3,17.

25 Då sade kvinnan till honom: Jag vet, att Messias, som kallas Kristus, skall komma: när han kommer, skall han förkunna oss allt.

26 Jesus sade till henne: Jag, som talar med dig, är densamme.

Joh. 9,37.

27 Och i detsamma kommo hans lärjungar, och de undrade därpå, att han talade med en kvinna; dock sade ingen: Hvad frågar du, eller hvad talar du med henne?

28 Då lät kvinnan sin kruka stå och gick in i staden och sade till folket:

29 Kommen och sen en man, som har sagt mig allt hvad jag har gjort. Icke är väl han Kristus?

30 Då gingo de ut från staden och kommo till honom.

31 Men under tiden bådo lärjungarne honom, sägande: Rabbi, ät.

32 Men han sade till dem: Jag har mat att äta, som I icke kännen.

33 Då sade lärjungarne sinsemellan: Icke har väl någon burit mat till honom?

34 Jesus sade till dem: Min mat är att göra dens vilja, som har sändt mig, och fullborda hans verk.

Joh. 6,38.

35 Sägen I icke: Ännu är det fyra månader, tills skördetiden kommer? Se, jag säger eder: Lyften upp edra ögon och beskåden fälten, huru de redan hvitna till skörd.

Matt. 9,37. Luk. 10,2.

36 Och den som skördar, han tager lön och samlar frukt till evigt lif, på det att både den, som sår, och den, som skördar, må tillsamman glädjas.

37 Ty här är det ordet sant, att en är den, som sår, och en annan den, som skördar.

38 Jag har sändt eder att skörda det, hvarpå I icke hafven arbetat. Andra hafva arbetat, och I hafven ingått i deras arbete.

Digitized by Google

39 Och många af samariterna från den staden trodde på honom för kvinnans ords skull, som vittnade: Han har sagt mig allt hvad jag har gjort.

40 När nu samariterna kommo till honom, bådo de honom blifva kvar hos dem. Och han blef kvar där två dagar.

41 Och mycket flera trodde för hans ords skull,

42 och de sade till kvinnan: Numera tro vi icke för ditt tals skull, ty vi hafva själfva hört och veta, att denne är för visso världens frälsare, Kristus.

Joh. 17,8.

43 Men efter de två dagarna gick han därifrån och begaf sig till Galiléen,

Matt. 4,12. Mark. 1,14. Luk. 4,14.

44 ty Jesus vittnade själf, att en profet icke är aktad i sitt fädernesland.

Matt. 13,57. Mark. 6,4. Luk. 4,24.

45 När han nu kom till Galiléen, mottogo galiléerna honom, emedan de hade sett allt hvad han hade gjort i Jerusalem vid högtiden, ty de hade ock själfva kommit till högtiden.

46 Så kom Jesus åter till Kana i Galiléen, där han hade gjort vattnet till vin. Joh. 2,1.

Och i Kapernaum var en konungsman, hvilkens son låg sjuk.

47 När denne hörde, att Jesus hade kommit från Judéen till Galiléen, begaf han sig till honom och bad honom, att han måtte komma med och göra hans son helbrägda; ty han låg för döden.

48 Då sade Jesus till honom: Om I icke sen tecken och under, tron I icke. 1 Kor. 1,22.

49 Konungsmannen sade till honom: Herre, kom ned, förrän mitt barn dör.

50 Jesus sade till honom: Gå; din son lefver. Och mannen trodde det ord, som Jesus hade sagt till honom, och gick.

51 Och då han redan var på nedresan, mötte honom hans tjänare och förkunnade för honom, sägande: Din son lefver.

52 Då frågade han dem, på hvilken timme det hade blifvit bättre med honom. Och de sade till honom: I går på sjunde timmen öfvergaf febern honom.

53 Då förstod fadern, att det hade skett den timmen, då Jesus hade sagt till honom: Din son lefver. Och han trodde, han och hela hans hus.

54 Detta tecken, som var det andra, gjorde Jesus, när han hade kommit från Judéen till Galiléen.

5 Kapitlet.

Jesus botar en sjuk vid Betesda och betygar inför judarne sin gudom.

Vers. 1—14 Högm. 1 årg. 14 S. eft. Trefald., vers. 19—21 Högm. 2 årg. 16 S. eft. Trefald., vers. 22—29 Högm. 1 årg. 26 S. eft. Trefald., vers. 31—39 Högm. 2 årg. 4 S. i Advent.

Därefter var en judarnes högtid*, och Jesus for upp till Jerusalem.

2 Men vid fårporten i Jerusa-

* Purimsfesten, hvilken firades till minne af judarnes räddning undan Hamans mordanslag. Est. 9,26.

Digitized by Google

lem ligger en damm, som på ebreiska äfven heter Betesda, med fem pelargångar.

3 I dessa låg en stor mängd sjuka, blinda, halta, förtvinade, som väntade på att vattnet skulle röras.

4 Ty en ängel steg tidtals ned i dammen och upprörde vattnet. Den som nu först steg ned i vattnet, sedan det hade blifvit upprördt, han blef helbrägda, med hvilken sjukdom han än var behäftad.

5 Och där var en man, som hade varit sjuk i trettioåtta år.

6 Då Jesus fick se honom, där han låg, och förnam, att han redan lång tid hade varit sjuk, sade han till honom: Vill du blifva helbrägda?

7 Den sjuke svarade honom: Herre, jag har ingen människa, som kan kasta mig i dammen, när vattnet blifvit upprördt; och just då jag kommer, stiger en annan ned före mig.

8 Jesus sade till honom: Stå upp, tag din säng och gå.
Matt. 9,6.

9 Och strax blef mannen helbrägda och tog sin säng och gick.

Men det var sabbat på den dagen. Joh. 9,14.

10 Då sade judarne till den, som hade blifvit botad: Det är sabbat, dig är icke lofligt att bära sängen.
2 Mos. 20,10. Jer. 17,21 f. Matt. 12,2.

11 Han svarade dem: Den, som gjorde mig helbrägda, han sade till mig: tag din säng och gå.

12 Då frågade de honom: Hvem är den mannen, som sade till dig: tag din säng och gå?

13 Men den botade visste icke, hvem han var, ty Jesus hade dragit sig undan, emedan mycket folk var på det stället.

14 Därefter fann Jesus honom i templet och sade till honom: Se, du har blifvit helbrägda; synda icke härefter, att dig icke må vederfaras något värre.
Joh. 8,11.

15 Då gick mannen bort och omtalade för judarne, att det var Jesus, som hade gjort honom helbrägda.

16 Och därför förföljde judarne Jesus och sökte att döda honom, emedan han gjorde detta på en sabbat.

17 Men Jesus svarade dem: Min Fader verkar intill nu; jag verkar ock. Joh. 14,10.

18 Därför sökte då judarne ännu mer att döda honom, emedan han ej allenast bröt sabbaten utan äfven kallade Gud sin Fader, görande sig själf lik Gud. Joh. 10,33.

19 Då svarade Jesus och sade till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Sonen kan intet göra af sig själf, utan hvad han ser Fadern göra; ty allt hvad han gör, det gör likaledes ock Sonen. Joh. 8,38.

20 Ty Fadern älskar Sonen och visar honom allt hvad han själf gör, och han skall visa honom större verk än dessa, på det att I mån förundra eder. Joh. 3,35.

21 Ty såsom Fadern uppväcker de döda och gör dem lefvande,

Digitized by Google

så gör ock Sonen lefvande hvilka han vill.

22 Ty icke heller dömer Fadern någon, utan all dom har han gifvit åt Sonen,
Matt. 11,27. 28,18. Joh. 17,2. Ap. G. 17,31.

23 på det att alla må hedra Sonen, såsom de hedra Fadern. Den som icke hedrar Sonen, han hedrar icke Fadern, som har sändt honom. 1 Joh. 2,23.

24 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som hör mitt tal och tror den, som har sändt mig, han har evigt lif och kommer icke i dom utan har öfvergått från döden till lifvet.
Luk. 23,43. Joh. 3,18. 6,40, 47. 8,51. Ef. 2,6.

25 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: En stund kommer och är redan inne, då de döda skola höra Guds Sons röst, och de, som hafva hört henne, skola lefva. Rom. 6,4.
Gal. 2,20. Ef. 2,5. 1 Tim. 5,6. Upp. 3,1.

26 Ty såsom Fadern har lif i sig själf, så har han ock gifvit Sonen att hafva lif i sig själf.

27 Och han har ock gifvit honom makt att hålla dom, emedan han är Människosonen.

28 Förundren eder icke öfver detta; ty en stund kommer, då alla, som äro i grifterna, skola höra hans röst.
Dan. 12,2. 1 Kor. 15,52. 1 Tess. 4,16.

29 Och de skola gå därutur, de som hafva gjort det goda, till lifvets uppståndelse, och de som hafva gjort det onda, till domens uppståndelse. Matt. 25,46.

30 Intet kan jag göra af mig själf. Såsom jag hör, så dömer jag; och min dom är rättfärdig, ty jag söker icke min vilja utan dens vilja, som har sändt mig.
Joh. 6,38.

31 Om jag vittnar om mig själf, så är mitt vittnesbörd icke sant.

32 En annan är, som vittnar om mig, och jag vet, att det vittnesbörd är sant, som han vittnar om mig.
Es. 42,1. Matt. 17,5. Joh. 8,14, 18.

33 I hafven sändt till Johannes, och han har vittnat för sanningen. Joh. 1,19.

34 Men jag tager icke vittnesbördet af en människa, utan detta säger jag, på det att I måns varda frälsta.

35 Denne var det brinnande och skinande ljuset, och I villen för en stund fröjdas i hans sken.

36 Men jag har ett vittnesbörd, som är större än Johannes' vittnesbörd; ty de gärningar, som Fadern har gifvit mig, att jag skulle fullborda dem, desamma gärningar, som jag gör, vittna om mig, att Fadern har sändt mig. Joh. 10,25.

37 Och Fadern, som har sändt mig, har själf vittnat om mig. I hafven hvarken någonsin hört hans röst eller sett hans skepnad. Matt. 3,17. 17,5. Joh. 6,27. 12,28.
2 Petr. 1,17. 2 Mos. 33,20. 5 Mos. 4,12.
1 Tim. 6,16. 1 Joh. 4,12.

38 Och hans ord hafven I icke förblifvande i eder, ty den han har sändt, honom tron I icke.

39 I rannsaken skrifterna, emedan I menen eder hafva evigt lif i dem, och dessa äro de, som vittna om mig. Luk. 16,29.
Ap. G. 17,11. Es. 8,20. 34,16. 5 Mos. 18,15.
Jer. 23,5. Dan. 9,24. Joh. 1,45.

Digitized by Google

40 Och I viljen icke komma till mig, att I mån hafva lif.

41 Jag tager icke pris af människor;

42 men jag känner eder, att I icke hafven Guds kärlek i eder.

43 Jag har kommit i min Faders namn, och I mottagen mig icke; kommer en annan i sitt eget namn, honom skolen I mottaga.

44 Huru kunnen I tro, I som tagen pris af hvarandra och icke söken det pris, som kommer från den, som allena är Gud?
Joh. 12,43. Rom. 2,29.

45 Menen icke, att jag skall anklaga eder hos Fadern. Det finnes en, som anklagar eder, Moses, på hvilken I hoppens.

46 Ty trodden I Moses, så trodden I ock mig, ty om mig har denne skrifvit.
1 Mos. 3,15. 22,18. 49,10. 5 Mos. 18,18.

47 Men tron I icke hans skrifter, huru skolen I då tro mina ord?

6 Kapitlet.

Jesus bespisar fem tusen män, går på vattnet, undervisar om lifvets bröd. Petri bekännelse.

Vers. 1—15 Hv. Midfasto-S., vers. 24—36 Högm. 1 årg. samma S., vers. 37—40 Högm. 1 årg. 24 S. eft. Trefald., vers. 44—51 Högm. 1 årg. Annandag Pingst, vers. 52—71 Högm. 2 årg. Midfasto-S.

Därefter for Jesus öfver det Galileiska hafvet vid Tiberias.
Matt. 14,13 f. Mark. 6,30 f. Luk. 9,10 f.

2 Och mycket folk följde honom, emedan de sågo de tecken, hvilka han gjorde med de sjuka.

3 Och Jesus gick upp på berget och satte sig där med sina lärjungar.

4 Och påsken, judarnes högtid, var nära. 2 Mos. 23,15.

5 Då nu Jesus upplyfte sina ögon och såg, att mycket folk kom till honom, sade han till Filippus: Hvarifrån skola vi köpa bröd, att dessa må äta?

6 Men detta sade han för att försöka honom, ty själf visste han, hvad han ämnade göra.

7 Filippus svarade honom: Bröd för två hundra penningar äro icke nog för dem, så att hvar och en af dem kan få ett litet stycke.

8 Då sade till honom en af hans lärjungar, Andreas, broder till Simon Petrus:

9 Här är en pilt, som har fem kornbröd och två fiskar, men hvad förslår detta för så många?
2 Kon. 4,43.

10 Men Jesus sade: Låten folket sätta sig ned. Och mycket gräs var på det stället. Då satte sig männen ned till ett antal af vid pass fem tusen.

11 Och Jesus tog bröden, tackade och delade ut åt dem som sutto, likaledes ock af fiskarna, så mycket de ville.

12 Och när de voro mätta, sade han till sina lärjungar: Samlen tillhopa de öfverblifna styckena, att icke något må förfaras.

13 Då samlade de dem tillhopa och fyllde tolf korgar med stycken, som hade blifvit öfver af de fem kornbröden efter dem som hade ätit.

14 När nu människorna hade

Digitized by Google

sett det tecken, som Jesus hade gjort, sade de: Denne är för visso den profet, som skulle komma i världen. 5 Mos. 18,15, 18. Luk. 7,16. 24,19. Joh. 4,19. 7,40.

15 När då Jesus förnam, att de ämnade komma och taga honom med våld för att göra honom till konung, drog han sig åter undan till berget, han själf allena.

Matt. 14,22 f. Mark. 6,45 f.

16 Men när det hade blifvit afton, gingo hans lärjungar ned till hafvet

17 och stego i båten och foro öfver hafvet till Kapernaum. Och det hade redan blifvit mörkt, och Jesus hade icke kommit till dem.

18 Och hafvet upprördes af ett starkt stormväder.

19 När de nu hade farit vid pass tjugufem eller trettio stadier, fingo de se Jesus gå på hafvet och nalkas båten, och de vordo förfärade.

20 Men han sade till dem: Det är jag; varen icke förfärade.

21 Då ville de taga honom upp i båten, och strax var båten vid det land, dit de foro.

22 Dagen därpå, eftersom folket, som stod på andra sidan hafvet, hade sett, att där var ingen annan båt än den enda, i hvilken hans lärjungar hade stigit, och att Jesus icke hade följt med sina lärjungar ombord, utan att lärjungarne hade farit bort ensamma

23 — men andra båtar hade kommit från Tiberias nära intill den plats, där de hade ätit brödet, sedan Herren hade sagt tacksägelsen —

24 när nu folket såg, att Jesus icke var där, ej heller hans lärjungar, stego ock de i båtarna och kommo till Kapernaum och sökte Jesus.

25 Och då de funno honom på andra sidan hafvet, sade de till honom: Rabbi, när kom du hit?

26 Jesus svarade dem och sade: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I söken mig icke därför, att I hafven sett tecken, utan därför, att I hafven ätit af bröden och blifvit mätta.

27 Verken icke för den mat, som förgås, utan för den mat, som förblifver till evigt lif, hvilken Människosonen skall gifva eder; ty honom har Fadern, Gud, beseglat. Joh. 13,26. Matt. 3,17. 17,5. Joh. 1,32 f. 5,37. 8,18.

28 Då sade de till honom: Hvad skola vi göra för att verka Guds verk?

29 Jesus svarade och sade till dem: Detta är Guds verk, att I tron på den han har sändt. 1 Joh. 3,23.

30 Då sade de till honom: Hvad tecken gör då du, att vi må se det och tro dig? Hvad verkar du?

Matt. 12,38. 16,1. 1 Kor. 1,22.

31 Våra fäder åto mannat i öknen, såsom det är skrifvet: »Han gaf dem bröd från himmeln till att äta». 2 Mos. 16,4. 1 Kor. 10,3.

32 Då sade Jesus till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Icke har Moses gifvit

Digitized by Google

eder brödet från himmeln, men min Fader gifver eder det sanna brödet från himmeln.

33 Ty det är Guds bröd, som nedkommer från himmeln och gifver världen lif.

34 Då sade de till honom: Herre, gif oss alltid detta bröd.

35 Och Jesus sade till dem: Jag är lifvets bröd. Den som kommer till mig, han skall icke hungra, och den som tror på mig, han skall aldrig törsta.

Es. 55,1. Matt. 11,28. Joh. 4,14. 7,37.

36 Men jag har sagt eder, att I hafven sett mig och tron dock icke.

37 Allt hvad min Fader gifver mig, det kommer till mig, och den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut.

38 Ty jag har kommit ned från himmeln, icke för att göra min vilja utan dens vilja, som har sändt mig.

Matt. 26,39 f. Joh. 4,34. 5,30.

39 Och detta är dens vilja, som har sändt mig, att jag icke skall förlora något af allt det han har gifvit mig, utan att jag skall uppväcka det på den yttersta dagen.

Joh. 10,28. 17,12. 18,9.

40 Ty detta är dens vilja, som har sändt mig, att hvar och en, som ser Sonen och tror på honom, skall hafva evigt lif, och att jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen.

Joh. 3,15 f.

41 Då knorrade judarne öfver honom, därför att han sade: Jag är det bröd, som har kommit ned från himmeln,

42 och de sade: Är denne icke Jesus, Josefs son, hvilkens fader och moder vi känna: Huru kan han då säga: Jag har kommit ned från himmeln?

Matt. 13,55. Luk. 4,22. Joh. 7,27.

43 Då svarade Jesus och sade till dem: Knorren icke eder emellan.

44 Ingen kan komma till mig, utan att Fadern, som har sändt mig, drager honom, och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen.

45 Det är skrifvet i profeterna: »Och de skola alla varda lärda af Gud». Därför hvar och en som har hört af Fadern och lärt, han kommer till mig.

Es. 54,13. Jer. 31,34. Joh. 1,13. 1 Tess. 4,9. Ebr. 8,10.

46 Icke så, att någon har sett Fadern utan den, som är af Gud; han har sett Fadern.

Matt. 11,27. Luk. 10,22.

47 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, han har evigt lif.

Joh. 3,36.

48 Jag är lifvets bröd.

49 Edra fäder åto mannat i öknen och dogo. Ebr. 3,16 f.

50 Detta är det bröd, som nedkommer från himmeln, på det att man må äta däraf och icke dö.

51 Jag är det lefvande brödet, som har kommit ned från himmeln. Om någon äter af detta bröd, skall han lefva evinnerligen, och det bröd, som jag skall gifva, är mitt kött, hvilket jag skall gifva för världens lif.

Joh. 3,13.

52 Då tvistade judarne sinsemellan, sägande: Huru kan

Digitized by Google

denne gifva oss sitt kött till att äta?

53 Då sade Jesus till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Utan att I äten Människosonens kött och dricken hans blod, hafven I icke lif i eder.
Mark. 16,16. Joh. 1,12.

54 Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har evigt lif, och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen.

55 Ty mitt kött är sann mat, och mitt blod är sann dryck.

56 Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han förblifver i mig och jag i honom.

57 Såsom lefvande Fadern har sändt mig, och jag lefver för Faderns skull, så skall ock den, som äter mig, lefva för min skull.

58 Detta är det bröd, som har kommit ned från himmeln, icke såsom edra fäder åto mannat och dogo; den som äter detta bröd, han skall lefva evinnerligen.

59 Detta sade han, då han lärde i synagogan i Kapernaum.

60 Många af hans lärjungar, när de hörde detta, sade nu: Detta är ett hårdt tal; hvem kan höra det?

61 Men Jesus, som visste inom sig, att hans lärjungar knorrade öfver detta, sade till dem: Tagen I anstöt af detta?

62 Hvad då, om I fån se Människosonen uppstiga dit, där han förr var?
Mark. 16,19. Luk. 24,51. Ap. G. 1,9. Ef. 4,8.

63 Anden är den, som gör lefvande, köttet är till intet nyttigt; de ord, jag har talat till eder, äro ande och äro lif.
2 Kor. 3,6.

64 Men bland eder äro några, som icke tro. Ty Jesus visste från begynnelsen, hvilka de voro, som icke trodde, och hvilken den var, som skulle förråda honom. Joh. 2,25. 13,11.

65 Och han sade: Fördenskull har jag sagt eder, att ingen kan komma till mig, utan att det varder honom gifvet af min Fader.

66 Från den tiden drogo sig många af hans lärjungar tillbaka och gingo icke längre med honom.

67 Då sade Jesus till de tolf: Icke viljen väl äfven I gå bort?

68 Simon Petrus svarade honom: Herre, till hvem skola vi gå? Du har det eviga lifvets ord. Ap. G. 5,20.

69 Och vi tro och förstå, att du är Kristus, den lefvande Gudens Son. Matt. 16,16. Joh. 11,27.

70 Jesus svarade dem: Har jag icke utvalt eder, I tolf? Och en af eder är en djäfvul.
Luk. 6,13. Joh. 8,44.

71 Men detta sade han om Judas Iskariot, Simons son; ty det var han, som skulle förråda honom, och han var en af de tolf.

7 Kapitlet.

Jesus går upp till löfhyddohögtiden och lärer i templet. Fariséerna söka förgäfves att gripa honom.

Vers. 14—18 Högm. 1 årg. 1 S. eft. Trettond., vers. 19—31 Högm. 1 årg. 3 S. i Fastan, vers. 37—39 Högm. 2 årg. 4 S. eft. Påsk.

Och därefter vandrade Jesus omkring i Galiléen, ty han

Digitized by Google

ville icke vandra omkring i Judéen, emedan judarne sökte att döda honom.

2 Och judarnes högtid, löfhyddohögtiden, var nära.
3 Mos. 23,34.

3 Då sade hans bröder till honom: Begif dig härifrån och gå till Judéen, att äfven dina lärjungar må få se dina gärningar, som du gör.

4 Ty ingen gör något i hemlighet, då han själf söker vara uppenbar. Om du gör sådana gärningar, så uppenbara dig för världen.

5 Ty icke ens hans bröder trodde på honom. Mark. 3,21.

6 Då sade Jesus till dem: Min tid är ännu icke inne, men eder tid är alltid redo.

7 Världen kan icke hata eder, men mig hatar hon, ty jag vittnar om henne, att hennes gärningar äro onda. Joh. 15,18. 3,19.

8 Gån I upp till denna högtid; jag går ännu icke upp till denna högtid, ty min tid är icke ännu fullbordad. Joh. 8,20.

9 Och då han hade sagt dem detta, blef han kvar i Galiléen.

10 Men sedan hans bröder hade gått upp, då gick äfven han upp till högtiden, icke uppenbarligen utan likasom i hemlighet.

11 Då sökte judarne efter honom under högtiden och sade: Hvar är den där mannen?

12 Och mycket mummel var bland folkhoparna om honom. Somliga sade: Han är god, men andra sade: Nej, utan han förvillar folket.

13 Dock talade ingen öppet om honom af fruktan för judarne.
Joh. 9,22. 12,42. 19,38.

14 Men då redan halfva högtiden var förliden, gick Jesus upp i templet och lärde.

15 Och judarne förundrade sig och sade: Huru kan denne förstå skriftlärdom, då han icke är lärd?

16 Då svarade Jesus dem och sade: Min lära är icke min utan dens, som har sändt mig.
Joh. 8,28. 12,49. 14,10, 24.

17 Om någon vill göra hans vilja, skall han förstå, om läran är från Gud, eller om jag talar af mig själf.

18 Den som talar af sig själf, han söker sin egen ära, men den som söker dens ära, som har sändt honom, han är sannfärdig, och orättfärdighet är icke i honom. Joh. 5,41.

19 Har icke Moses gifvit eder lagen? Och ingen af eder håller lagen. Hvarför söken I att döda mig? 2 Mos. 20,1 f.
Ap. G. 7,53. Joh. 5,16. 10,39. 11,53.

20 Folket svarade och sade: Du har en ond ande. Hvem söker att döda dig?
Joh. 8,48, 52. 10,20.

21 Jesus svarade och sade till dem: En gärning gjorde jag*, och alla förundren I eder.

22 Fördenskull har Moses gifvit eder omskärelsen — icke så, att hon är från Moses utan från fäderna — och I omskären en människa på sabbaten.
1 Mos. 17,10 f. Rom. 4,11.

* Jesus syftar på helandet af den lame mannen. Joh. 5,2 f.

Digitized by Google

23 Om nu en människa mottager omskärelse på sabbaten, på det att Moses' lag icke må brytas*, hvarför vredgens I då på mig, därför att jag gjorde hela människan helbrägda på sabbaten?

24 Dömen icke efter utseendet utan dömen den rättvisa domen.
Ords. 24,23. Jak. 2,1.

25 Då sade några af folket i Jerusalem: Är icke denne den, hvilken de söka att döda?
Joh. 5,18.

26 Och se, han talar fritt, och de säga intet till honom. Icke kunna väl rådsherrarne för visso veta, att denne är Kristus?

27 Dock, vi veta hvarifrån denne är, men när Kristus kommer, vet ingen hvarifrån han är.
Matt. 13,55. Luk. 4,22. Joh. 6,42.

28 Då ropade Jesus, under det han lärde i templet, och sade: I både kännen mig och veten, hvarifrån jag är; och af mig själf har jag icke kommit, utan den, som har sändt mig, är den sanne, och honom kännen I icke.
Joh. 8,26, 55. Rom. 3,4.

29 Men jag känner honom, ty jag är från honom, och han har sändt mig.
Matt. 11,27. Joh. 10,15.

30 Då sökte de att gripa honom; dock bar ingen hand på honom, ty hans stund hade ännu icke kommit.
Mark. 11,18. Luk. 20,19. Joh. 8,37.

31 Men många af folket trodde på honom och sade: När Kristus kommer, icke skall han väl göra flera tecken, än denne har gjort?
Joh. 8,30.

32 Fariséerna hörde folket mumla sådant om honom, och öfversteprästerna och fariséerna utsände tjänare för att gripa honom.

33 Då sade Jesus: Ännu en liten tid är jag hos eder, och jag går bort till den, som har sändt mig.
Joh. 12,35. 16,16.

34 I skolen söka mig och icke finna mig, och där jag är, dit kunnen I icke komma.
Joh. 8,21. 13,33.

35 Då sade judarne sinsemellan: Hvart ämnar denne gå, eftersom vi icke skola finna honom? Icke ämnar han väl gå till dem, som äro förskingrade bland grekerna, och lära grekerna?

36 Hvad var det för ord, han sade: I skolen söka mig och icke finna mig, och: Där jag är, dit kunnen I icke komma?

37 Men på den sista, den stora dagen i högtiden stod Jesus och ropade, sägande: Om någon törstar, så komme han till mig och dricke!
3 Mos. 23,36. Es. 55,1. Joh. 4,14. 6,35. Upp. 22,17.

38 Den som tror på mig, af hans lif skola, såsom skriften har sagt, flyta strömmar af lefvande vatten.
Es. 12,3. 44,3.

39 Men detta sade han om Anden, hvilken de, som trodde på honom, skulle undfå, ty den Helige Ande var icke ännu gifven, emedan Jesus ännu icke var förhärligad.
Joel 2,28. Ap. G. 2,17. Joh. 16,7.

40 Då nu många af folket hörde

* Se 3 Mos. 12,3.

Digitized by Google

detta tal, sade de: Denne är för visso profeten.
5 Mos. 18,15, 18. Luk. 7,16. Joh. 6,14.

41 Andra sade: Denne är Kristus. Men andra sade: Icke kommer väl Kristus från Galiléen? Joh. 1,46.

42 Säger icke skriften, att Kristus kommer af Davids säd och från den lilla staden Betlehem, där David var? 1 Sam. 16,1. Ps. 132,11. Mik. 5,2. Matt. 2,5. Luk. 2,4.

43 Då vardt en söndring bland folket för hans skull.
Joh. 9,16. 10,19.

44 Och några af dem ville gripa honom, men ingen bar händer på honom.

45 Då gingo tjänarne till öfversteprästerna och fariséerna, och dessa sade till dem: Hvarför hafven I icke fört honom hit?

46 Tjänarne svarade: Aldrig har någon människa så talat, som denne man talar.

47 Då svarade fariséerna dem: Icke ären väl äfven I förvillade?

48 Icke har väl någon af rådsherrarne eller af fariséerna trott på honom?
Joh. 12,42. 1 Kor. 1,20. 2,8.

49 Men detta folk, som icke känner lagen, är förbannadt.

50 Då sade till dem Nikodemus, som var en af dem, han, som hade kommit till honom om natten: Joh. 3,2.

51 Icke dömer väl vår lag någon människa, med mindre man först förhör henne och får veta hvad hon gör?
5 Mos. 1,16 f. 17,4, 8. 19,15 f.

52 De svarade och sade till honom: Icke är väl ock du från Galiléen? Rannsaka och se, att från Galiléen har ingen profet uppstått.

53 Och hvar och en gick hem till sitt*.

8 Kapitlet.

Berättelse om en äktenskapsbryterska. Jesus vittnar om sig själf och bestraffar judarne.

Vers. 1—11 Högm. 1 årg. 4 S. eft. Trefald., vers 12 Högm. 1 årg. Trettond. Jul, vers. 21—30 Högm. 1 årg. 10 S. eft. Trefald., vers. 31—45 Högm. 2 årg. 5 S. i Fastan, vers. 46—59 Ev. samma S.

Men Jesus gick till Oljeberget.

2 Och bittida om morgonen begaf han sig åter till templet, och allt folket kom till honom, och han satte sig och lärde dem.

3 Då förde de skriftlärda och fariséerna till honom en kvinna, som hade blifvit beträdd med hor, och när de hade ledt henne fram, sade de till honom:

4 Mästare, denna kvinna har å bar gärning blifvit beträdd med hor.

5 Och Moses har bjudit oss i lagen, att sådana skola stenas. Hvad säger då du?
3 Mos. 20,10. 5 Mos. 22,22.

6 Men detta sade de för att fresta honom, på det att de måtte kunna anklaga honom. Då böjde Jesus sig ned och skref med fingret på jorden.

7 När de nu vidblefvo att fråga honom, reste han sig upp

* I de äldsta handskrifterna och de äldsta öfversättningarna af nya testamentet saknas den berättelse, som innehålles i afdelningen 7,53—8,11. Berättelsens historiska sanning är dock af flera kyrkofäder bestyrkt.

Digitized by Google

och sade till dem: Den af eder, som är utan synd, han kaste första stenen på henne.
5 Mos. 17,7.

8 Och åter böjde han sig ned och skref på jorden.

9 Och när de hörde detta och kände sig öfverbevisade af samvetet, gingo de ut, den ene efter den andre, begynnande med de äldsta intill de sista, och Jesus blef lämnad allena och kvinnan, som stod där kvar.

10 När Jesus reste sig upp och såg ingen utom kvinnan, sade han till henne: Kvinna, hvar äro dina åklagare? Har ingen dömt dig?

11 Men hon sade: Ingen, Herre! Då sade Jesus till henne: Icke heller dömer jag dig. Gå, och synda icke härefter.

12 Då talade Jesus åter till dem, sägande: Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret, utan han skall hafva lifvets ljus.
Joh. 1,4 f. 9,5. 12,35, 46.

13 Då sade fariséerna till honom: Du vittnar om dig själf; ditt vittnesbörd är icke sant.

14 Jesus svarade och sade till dem: Om jag än vittnar om mig själf, så är mitt vittnesbörd sant, ty jag vet, hvarifrån jag har kommit och hvart jag går; men I veten icke, hvarifrån jag kommer och hvart jag går.
Joh. 5,31.

15 I dömen efter köttet, jag dömer ingen. Joh. 7,24.

16 Och om jag än dömer, så är min dom sann, ty jag är icke allena, utan jag och Fadern, som har sändt mig. Joh. 16,32.

17 Det är ju ock skrifvet i eder lag, att två människors vittnes börd är sant. 5 Mos. 19,15. Matt. 18,16. 2 Kor. 13,1. Hebr. 10,28.

18 Jag är en, som vittnar om mig själf; om mig vittnar ock Fadern, som har sändt mig.

19 Då sade de till honom: Hvar är din Fader? Jesus svarade: I kännen hvarken mig eller min Fader. Om I kände mig, så kände I ock min Fader.

20 Dessa ord talade Jesus vid offerkistan, lärande i templet, och ingen grep honom, ty hans stund hade ännu icke kommit.
Joh. 7,8, 30.

21 Då sade Jesus åter till dem: Jag går bort, och I skolen söka mig, och I skolen dö i eder synd. Dit jag går, kunnen I icke komma. Joh. 7,34. 13,33.

22 Då sade judarne: Icke vill han väl dräpa sig själf, eftersom han säger: Dit jag går, kunnen I icke komma?

23 Och han sade till dem: I ären nedanefter, jag är ofvanefter; I ären af denna världen, jag är icke af denna världen.
Joh. 8,31. 1 Joh. 4,5.

24 Därför sade jag eder, att I skolen dö i edra synder, ty om I icke tron, att det är jag, skolen I dö i edra synder.

25 Då sade de till honom: Hvem är du? Jesus sade till dem: Det som jag ock från början har talat till eder.

26 Mycket har jag att tala och döma om eder, men den, som har sändt mig, är sannfärdig,

Digitized by Google

och hvad jag har hört af honom, det talar jag till världen.
Joh. 7,28.
27 De förstodo icke, att han talade till dem om Fadern.
28 Då sade Jesus till dem: När I hafven upphöjt Människosonen, då skolen I förstå, att det är jag, och att jag gör intet af mig själf, utan såsom min Fader har lärt mig, så talar jag. Joh. 12,32.
29 Och den, som har sändt mig, är med mig; Fadern har icke lämnat mig allena, ty jag gör alltid det, som är behagligt för honom.

30 När han talade detta, trodde många på honom.
31 Då sade Jesus till de judar, som trodde på honom: Om I förblifven i mitt ord, så ären I mina sanna lärjungar.
32 Och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria. Rom. 6,18.
33 De svarade honom: Vi äro Abrahams säd och hafva aldrig varit någons trälar. Huru kan du då säga: I skolen varda fria?
34 Jesus svarade dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Hvar och en, som gör synden, är syndens träl.
Rom. 6,16. 2 Petr. 2,19.
35 Men trälen förblifver icke i huset evinnerligen; Sonen förblifver evinnerligen. 1 Mos. 21,10.
36 Därför, om Sonen gör eder fria, så blifven I verkligen fria.
37 Jag vet, att I ären Abrahams säd, men I söken att dräpa mig, emedan mitt ord icke har rum i eder.
38 Jag talar det, jag har sett hos min Fader, och I gören ock det, I hafven sett hos eder fader.
39 De svarade och sade till honom: Abraham är vår fader. Jesus sade till dem: Voren I Abrahams barn, så gjorden I Abrahams gärningar. Matt. 3,9.
40 Men nu söken I att dräpa mig, en man, som till eder har talat sanningen, hvilken jag har hört af Gud; sådant gjorde icke Abraham.
41 I gören eder faders gärningar. Då sade de till honom: Vi äro icke födda genom äktenskapsbrott, vi hafva en enda Fader, nämligen Gud.
42 Då sade Jesus till dem: Vore Gud eder Fader, så älskaden I ju mig, ty från Gud har jag utgått och kommit, och jag har icke kommit af mig själf, utan han har sändt mig.
43 Hvarför förstån I icke mitt tal? Emedan I icke kunnen höra mitt ord.
44 I ären af den fadern djäfvulen, och eder faders begär viljen I efterkomma; han var en mandråpare från begynnelsen, och han står icke i sanningen, ty sanning är icke i honom. När han talar lögnen, talar han af sitt eget, ty han är en lögnare och dess fader. 1 Joh. 3,8.
45 Men emedan jag talar sanningen, tron I mig icke.
46 Hvilken af eder öfverbevisar mig om synd? Om jag talar sanning, hvarför tron I mig icke? 1 Joh. 3,5.
47 Den som är af Gud, han

Digitized by Google

hör Guds ord; därför hören I icke, emedan I icke ären af Gud. Joh. 18,37. 1 Joh. 4,6.

48 Då svarade judarne och sade till honom: Säga vi icke med rätta, att du är en samarit, och att du har en ond ande?
Joh. 7,20. 10,20.

49 Jesus svarade: Jag har icke en ond ande, utan jag ärar min Fader, och I vanären mig.

50 Men jag söker icke min ära; en är, som söker den och som dömer.

51 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om någon håller mitt ord, skall han icke se döden till evig tid.

52 Judarne sade till honom: Nu förstå vi, att du har en ond ande. Abraham och profeterna dogo, och du säger: Om någon håller mitt ord, skall han icke smaka döden till evig tid.

53 Icke är väl du större än vår fader Abraham, som är död? Äfven profeterna äro döda. Till hvem gör du dig själf? Joh. 4,12.

54 Jesus svarade: Om jag ärar mig själf, så är min ära ingen; min Fader, hvilken I sägen vara eder Gud, är den, som ärar mig.

55 Och I kännen honom icke, men jag känner honom; och om jag säger, att jag icke känner honom, så blir jag lik eder, en lögnare; men jag känner honom och håller hans ord.

56 Abraham, eder fader, fröjdade sig, att han skulle få se min dag; och han såg honom och vardt glad.

57 Då sade judarne till honom: Femtio år är du icke ännu, och Abraham har du sett?

58 Jesus sade till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Förrän Abraham var född, är jag.

59 Då togo de upp stenar för att kasta på honom. Men Jesus gömde sig undan och gick ut ur templet. Joh. 10,39.

9 Kapitlet.

Jesus botar en man, som var född blind.

Vers. 1—41 Högm. 1 årg. 19 S. eft. Trefald.

Och då han gick där fram, fick han se en man, som var blind ifrån födelsen.

2 Och hans lärjungar frågade honom, sägande: Rabbi, hvilken har syndat, denne eller hans föräldrar, så att han skulle födas blind?

3 Jesus svarade: Hvarken denne har syndat eller hans föräldrar, men detta har skett, på det att Guds verk skulle uppenbaras på honom.

4 Jag måste verka dens verk, som har sändt mig, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan verka.

5 Så länge jag är i världen, är jag världens ljus.
Joh. 1,4 f. 8,12. 12,35, 46.

6 Då han hade sagt detta, spottade han på jorden och gjorde en deg af spotten och smorde degen på den blindes ögon

7 och sade till honom: Gå bort och två dig i dammen Siloam — det betyder utsänd. Då gick han bort och tvådde sig och kom igen och hade sin syn.
Neh. 3,15.

Digitized by Google

8 Då sade grannarne och de, som förr hade sett honom, att han var en tiggare: Är icke denne den, som satt och tiggde?
9 Somliga sade: Det är han. Andra sade: Han är honom lik. Men han själf sade: Det är jag.
10 Då sade de till honom: Huru blefvo dina ögon öppnade?
11 Han svarade och sade: En man, som kallas Jesus, gjorde en deg och smorde mina ögon och sade till mig: Gå till dammen Siloam och två dig. Och jag gick och tvådde mig och fick min syn.
12 Då sade de till honom: Hvar är den mannen? Han sade: Jag vet icke.

13 Då förde de honom, som förut hade varit blind, till fariséerna.
14 Och det var sabbat, då Jesus gjorde degen och öppnade hans ögon.
15 Åter frågade honom ock fariséerna, huru han hade fått sin syn. Och han sade till dem: Han lade en deg på mina ögon, och jag tvådde mig, och jag ser.
16 Då sade några af fariséerna: Denne man är icke af Gud, emedan han icke håller sabbaten. Andra sade: Huru kan en syndig människa göra sådana tecken? Och det var en söndring ibland dem.
17 De sade åter till den blinde: Hvad säger du om honom, att han öppnade dina ögon? Och han sade: Han är en profet.
18 Men judarne trodde nu icke om honom, att han hade varit blind och fått sin syn, förrän de tillkallade den mannens föräldrar, som hade fått sin syn.
19 Och de frågade dem, sägande: Är denne eder son, hvilken I sägen vara född blind? Huru kan han då nu se?
20 Då svarade hans föräldrar dem och sade: Vi veta, att denne är vår son, och att han var född blind.
21 Men huru han nu kan se, veta vi icke, eller hvem, som har öppnat hans ögon, veta icke vi; han har själf åldern inne, spörjen honom, han kan själf tala om sig.
22 Detta sade hans föräldrar, emedan de fruktade för judarne, ty judarne hade redan kommit öfverens, att om någon bekände honom vara Kristus, skulle han uteslutas från synagogan.
Joh. 12,42.
23 Därför sade hans föräldrar: Han har åldern inne; spörjen honom själf.
24 Då tillkallade de för andra gången den man, som hade varit blind, och sade till honom: Gif Gud äran. Vi veta, att denne man är en syndare.
25 Då svarade han och sade: Om han är en syndare, vet jag icke; ett vet jag, att jag var blind och ser nu.
26 Då sade de åter till honom: Hvad gjorde han dig, huru öppnade han dina ögon?
27 Han svarade dem: Jag har redan sagt eder det, och I haf-ven icke hört det. Hvarför viljen

Digitized by Google

I åter höra det? Icke viljen väl äfven I blifva hans lärjungar?

28 Då bannade de honom och sade: Du är den mannens lärjunge, men vi äro Moses' lärjungar.

29 Vi veta, att till Moses har Gud talat, men hvarifrån denne är, veta vi icke. Joh. 8,14.

30 Mannen svarade och sade till dem: Ja, det underliga i detta är, att I icke veten, hvarifrån han är, och likväl har han öppnat mina ögon.

31 Men vi veta, att Gud icke hör syndare, utan om någon är gudfruktig och gör hans vilja, så hör han honom.
Ords. 15,29. 28,9. Es. 1,15.

32 Aldrig någonsin har man hört, att någon har öppnat ögonen på en, som varit född blind.

33 Vore denne icke af Gud, så kunde han intet göra.

34 De svarade och sade till honom: I synder är du född hel och hållen, och du vill lära oss? Och de kastade ut honom.

35 Och Jesus fick höra, att de hade kastat ut honom, och när han fann honom, sade han till honom: Tror du på Guds Son?

36 Han svarade och sade: Herre, hvem är han, att jag må tro på honom?

37 Då sade Jesus till honom: Du har både sett honom, och han är den, som talar med dig.

38 Då sade han: Herre, jag tror. Och han tillbad honom.

39 Och Jesus sade: Till en dom har jag kommit i denna värld, att de, som icke se, skola varda seende, och de, som se, skola varda blinda. Joh. 3,19. 12,47

40 Och några fariséer, som voro med honom, hörde detta och sade till honom: Icke äro väl äfven vi blinda?

41 Jesus sade till dem: Voren I blinda, så haden I icke synd, men nu sägen I: vi se; därför förblifver eder synd. Joh. 15,22.

10 Kapitlet.

Jesus talar om falska och sanna församlingsherdar, säger sig vara den gode herden och vittnar vid tempelinvigningsfesten i Jerusalem, att han är Kristus, Guds Son.

Vers. 1—10 Högm. 2 årg. 2 S. eft. Påsk, vers. 11—16 Ev. samma S., vers. 22—38 Högm. 1 årg. 18 S. eft. Trefald.

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som icke går genom dörren in i fårahuset utan stiger in från annat håll, han är en tjuf och en röfvare.

2 Men den som går in genom dörren, han är herde för fåren.

3 För denne låter dörrvaktaren upp, och fåren höra hans röst, och sina egna får kallar han vid namn och för dem ut.

4 Och när han har släppt ut sina egna får, går han framför dem, och fåren följa honom, ty de känna hans röst.

5 Men en främmande följa de icke utan fly ifrån honom, emedan de icke känna de främmandes röst.

6 Denna liknelse sade Jesus till dem, men de förstodo icke hvad det var, som han talade till dem.

7 Då sade Jesus åter till dem: Sannerligen, sannerligen säger

Digitized by Google

jag eder: Jag är dörren till fåren.

8 Alla, som hafva kommit före mig, äro tjufvar och röfvare, men fåren hafva icke hört dem.

9 Jag är dörren; om någon ingår genom mig, skall han blifva frälst, och han skall ingå och utgå och finna bete.

10 Tjufven kommer icke utan för att stjäla och slakta och förgöra. Jag har kommit, på det att de må hafva lif och hafva öfver nog.

11 Jag är den gode herden. Den gode herden låter sitt lif för fåren. Es. 40,11. Hes. 34,23. 37,24.

12 Men den som är lejd och icke är herde, hvilken fåren icke tillhöra, han ser ulfven komma och öfvergifver fåren och flyr, och ulfven bortrycker dem och förskingrar fåren;

13 men den lejde flyr, emedan han är lejd och vårdar sig icke om fåren.

14 Jag är den gode herden, och jag känner de mina och är känd af de mina,

15 såsom Fadern känner mig och jag känner Fadern, och jag låter mitt lif för fåren. Joh. 7,29.

16 Jag har ock andra får, som icke äro af detta fårahus; dem måste jag ock föra härtill, och de skola höra min röst, och det skall varda en hjord och en herde. Hes. 37,22.

Matt. 28,19. Joh. 11,52. Ap. G. 10,35.

17 Fördenskull älskar Fadern mig, att jag låter mitt lif för att taga det igen.

18 Ingen tager det från mig, utan jag låter det af mig själf. Jag har makt att låta det, och jag har makt att taga det igen. Detta bud har jag fått af min Fader.

19 Då vardt åter en söndring ibland judarne för dessa tals skull. Joh. 7,43.

20 Många af dem sade: Han har en ond ande och är ursinnig; hvarför hören I honom? Joh. 7,20. 8,48, 52.

21 Andra sade: Sådana ord talar icke en, som är besatt af en ond ande; icke kan väl en ond ande öppna blindas ögon?

22 Men i Jerusalem firades tempelinvigningens högtid, och det var vinter.

23 Och Jesus gick af och an i templet i Salomos pelargång.

24 Då omringade judarne honom och sade till honom: Huru länge håller du oss i ovisshet? Om du är Kristus, så säg oss det fritt ut.

25 Jesus svarade dem: Jag har sagt eder det, och I tron icke; de gärningar, som jag gör i min Faders namn, de bära vittne om mig. Joh. 5,36.

26 Men I tron icke, ty I ären icke af mina får, såsom jag sade eder.

27 Mina får höra min röst, och jag känner dem, och de följa mig.

28 Och jag gifver dem evigt lif, och de skola icke förgås evinnerligen, och ingen skall rycka dem ur min hand.

29 Min Fader, som har gifvit mig dem, är större än alla, och

Digitized by Google

ingen kan rycka dem ur min Faders hand. Joh. 14,28.

30 Jag och Fadern äro ett.
Joh. 17,11. 22.

31 Då togo judarne åter upp stenar för att stena honom.
Joh. 8,59.

32 Jesus svarade dem: Många goda gärningar har jag visat eder från min Fader; för hvilken af dem stenen I mig?

33 Judarne svarade honom: För god gärnings skull stena vi dig icke utan för hädelses skull och emedan du, som är en människa, gör dig själf till Gud.

34 Jesus svarade dem: Är det icke skrifvet i eder lag: »Jag sade: I ären gudar»? Ps. 82,6.

35 Har han nu kallat dem gudar, till hvilka Guds ord kom, och kan skriften icke varda om intet,

36 sägen då I till honom, hvilken Fadern har helgat och sändt i världen: du hädar, därför att jag sade: jag är Guds Son?

37 Om jag icke gör min Faders gärningar, så tron mig icke.

38 Men om jag gör dem, så tron gärningarna, om I än icke tron mig, på det att I mån förstå och tro, att Fadern är i mig och jag i honom.
Joh. 14,10 f. 17,21 f.

39 Då sökte de åter att gripa honom, men han undgick deras hand. Joh. 7,30.

40 Och han gick åter bort till andra sidan Jordan, till det ställe, där Johannes först döpte, och förblef där.

41 Och många kommo till honom och sade: Johannes gjorde väl intet tecken, men allt det, Johannes har sagt om denne, är sant.

42 Och många trodde där på honom.

11 Kapitlet.

Jesus uppväcker Lasarus från de döda. Det stora rådet i Jerusalem rådslår om Jesu död.

Vers. 1—40 Högm. 1 årg. 16 S. eft. Trefald., vers. 47—57 Högm. 1 årg. 5 S. i Fasten.

Och en vid namn Lasarus från Betania, Marias och hennes syster Martas by, låg sjuk.

2 Och Maria var den, som smorde Herren med smörjelse och torkade hans fötter med sitt hår, och hennes broder Lasarus låg sjuk. Matt. 26,7. Mark. 14,3. Joh. 12,3. Luk. 10,38.

3 Då sände hans systrar till honom och sade: Herre, se, den, du har kär, ligger sjuk.

4 Och när Jesus hörde det, sade han: Denna sjukdom är icke till döds utan till Guds förhärligande, på det att Guds Son må därigenom varda förhärligad.

5 Och Jesus älskade Marta och hennes syster och Lasarus.

6 När han nu hörde, att han var sjuk, förblef han väl ännu två dagar på det ställe, där han var,

7 men därefter sade han till lärjungarne: Låtom oss åter gå till Judéen.

8 Lärjungarne sade till honom: Rabbi, nyss sökte judarne att stena dig, och åter går du dit?
Joh. 10,31.

9 Jesus svarade: Är det icke tolf timmar på dagen? Om nå-

Digitized by Google

gon vandrar om dagen, stöter han sig icke, emedan han ser denna världens ljus.

10 Men om någon vandrar om natten, stöter han sig, emedan ljuset icke är i honom.

11 Detta talade han, och sedan sade han till dem: Lasarus, vår vän, sofver, men jag går för att uppväcka honom af sömnen.

12 Då sade hans lärjungar till honom: Herre, sofver han, så blifver han återställd.

13 Men Jesus hade talat om hans död, och de menade, att han talade om vanlig sömn.

14 Då sade Jesus nu oförtäckt till dem: Lasarus är död.

15 Och för eder skull, på det att I skolen tro, är jag glad, att jag icke var där; men låtom oss gå till honom.

16 Då sade Tomas, som kallades Didymus*, till medlärjungarne: Låtom ock oss gå, på det att vi må dö med honom.

17 När nu Jesus kom, fann han honom redan hafva legat fyra dagar i grafven.

18 Och Betania låg nära Jerusalem, vid pass femton stadier** därifrån.

19 Och många af judarne hade kommit till Marta och Maria för att trösta dem öfver deras broder.

20 När nu Marta hörde, att Jesus kom, gick hon honom till mötes, men Maria satt hemma.

21 Då sade Marta till Jesus: Herre, hade du varit här, vore min broder icke död.

22 Men äfven nu vet jag, att allt hvarom du beder Gud, det skall Gud gifva dig.

23 Jesus sade till henne: Din broder skall uppstå.

24 Marta sade till honom: Jag vet, att han skall uppstå i uppståndelsen på den yttersta dagen. Luk. 14,14. Joh. 5,29.

25 Jesus sade till henne: Jag är uppståndelsen och lifvet; den som tror på mig, han skall lefva, om han än dör,

26 och hvar och en som lefver och tror på mig, han skall icke dö evinnerligen. Tror du detta? Joh. 6,40, 54.

27 Hon sade till honom: Ja, Herre, jag tror, att du är Kristus, Guds Son, som skulle komma i världen. Matt. 16,16. Joh. 4,42. 6,69.

28 Och när hon hade sagt detta, gick hon bort och tillkallade hemligen Maria, sin syster, och sade: Mästaren är här och kallar dig till sig.

29 När denna hörde det, stod hon strax upp och kom till honom.

30 Men Jesus hade ännu icke kommit in i byn utan var på det ställe, där Marta hade mött honom.

31 Då nu de judar, som voro hos henne i huset och tröstade henne, sågo, att Maria hastigt stod upp och gick ut, följde de henne och sade: Hon går till grafven för att gråta där.

32 När nu Maria kom dit, där

* Namnen Tomas och Didymus betyda båda *tvilling*.

** Se Luk. 24,13.

Digitized by Google

Jesus var, och fick se honom, föll hon till hans fötter och sade till honom: Herre, hade du varit här, hade min broder icke dött.

33 När nu Jesus såg henne gråta och äfven judarne, som hade kommit med henne, gråta, blef han förbittrad i sin ande och uppskakades

34 och sade: Hvar hafven I lagt honom? De sade till honom: Herre, kom och se.

35 Och Jesus grät.

36 Då sade judarne: Se, huru kär han hade honom!

37 Men somliga af dem sade: Kunde icke han, som öppnade den blindes ögon, äfven hafva så gjort, att denne icke hade dött? Joh. 9,6 f.

38 Då vardt Jesus åter förbittrad inom sig och gick till grafven. Och det var en grotta, och en sten låg framför henne.

39 Jesus sade: Tagen bort stenen. Den dödes syster, Marta, sade till honom: Herre, han luktar redan, ty han har varit död i fyra dygn.

40 Jesus sade till henne: Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?

41 Då togo de bort stenen. Och Jesus upplyfte sina ögon och sade: Fader, jag tackar dig, att du har hört mig.

42 Jag visste väl, att du alltid hör mig, men för folkets skull, som står här omkring, sade jag detta, på det att de skola tro, att du har sändt mig.

43 Och då han hade sagt detta, ropade han med hög röst: Lasarus, kom ut!

44 Och den döde kom ut, lindad om fötter och händer med bindlar, och hans ansikte var ombundet med en duk. Jesus sade till dem: Lösen honom och låten honom gå.

45 Då trodde på honom många af judarne, de som hade kommit till Maria och sett, hvad Jesus hade gjort.

46 Men somliga af dem gingo bort till fariséerna och sade dem, hvad Jesus hade gjort.

47 Då församlade öfversteprästerna och fariséerna det stora rådet och sade: Hvad skola vi göra? Ty denne man gör många tecken. Matt. 26,3.

48 Om vi låta honom så fortfara, så skola alla tro på honom, och romarne skola komma och taga både vårt land och vårt folk.

49 Men en af dem, Kaifas, som var öfverstepräst för det året, sade till dem: I förstån intet,

50 ej heller besinnen I, att det är bättre för oss, att en man dör för folket, än att hela folket förgås. Joh. 18,14.

51 Men detta sade han icke af sig själf, utan såsom öfverstepräst för det året profeterade han, att Jesus skulle dö för folket,

52 och icke allenast för folket utan äfven för att till ett församla Guds förskingrade barn. Joh. 10,16.

53 Från den dagen rådslogo de

Digitized by Google

nu sinsemellan, att de skulle döda honom.

54 Därför vandrade Jesus numera icke öppet bland judarne utan gick bort därifrån till landsbygden i närheten af öknen, till en stad, som heter Efraim, och där vistades han med sina lärjungar.

55 Och judarnes påsk instundade, och många från landsbygden foro upp till Jerusalem före påsken för att rena sig.

56 Då sökte de efter Jesus och talades vid, stående i templet: Hvad synes eder? Skall han alls icke komma till högtiden?

57 Och öfversteprästerna och fariséerna hade utfärdat ett påbud, att om någon visste, hvar han vore, skulle han gifva det till känna, på det att de måtte gripa honom.

12 Kapitlet.

Jesus begjutes med smörjelse, inridér i Jerusalem, får ett vittnesbörd från himmeln, uppmanar till tro, varnar för otro.

Vers. 1—16 Högm. 1 årg. Palm-Sönd., vers. 23—36 Högm. 1 årg. Fastlags-Sönd., vers. 35—43 Högm. 1 årg. Sönd. Sexagesima, vers. 44—50 Högm. 2 årg. Annandag Pingst.

Sex dagar före påsken kom nu Jesus till Betania, där Lasarus var, som hade varit död, och hvilken han hade uppväckt från de döda.

Matt. 26,6 f. Mark. 14,3 f.

2 Där gjorde de då åt honom en aftonmåltid, och Marta tjänade; och Lasarus var en af dem, som sutto till bords med honom.

3 Då tog Maria ett skålpund dyrbar smörjelse af oförfalskad nardus och smorde Jesu fötter och torkade hans fötter med sitt hår, och huset uppfylldes med lukten af smörjelsen.

Joh. 11,2.

4 Då sade en af hans lärjungar, Judas Iskariot, Simons son, den som skulle förråda honom:

5 Hvarför har icke denna smörjelse blifvit såld för tre hundra penningar och gifven åt de fattiga?

6 Men detta sade han icke därför, att han vårdade sig om de fattiga, utan därför, att han var en tjuf och hade pungen och tog det, som däri lades.

Joh. 13,29.

7 Då sade Jesus: Låt henne vara. Hon har förvarat det till min begrafnings dag.

8 Ty de fattiga hafven I alltid bland eder, men mig hafven I icke alltid.

9 Då hade en stor mängd judar fått veta, att han var där, och de hade kommit dit, icke allenast för Jesu skull utan ock för att se Lasarus, hvilken han hade uppväckt från de döda.

Joh. 11,43 f.

10 Och öfversteprästerna rådslogo om att äfven döda Lasarus,

11 ty många af judarne gingo för hans skull bort och trodde på Jesus.

12 Dagen därefter, när mycket folk, som hade kommit till högtiden, hörde, att Jesus kom till Jerusalem,

Matt. 21,8 f. Mark. 11,7 f. Luk. 19,35 f.

13 togo de palmkvistar och gingo ut att möta honom och

Digitized by Google

ropade: Hosianna, välsignad vare han, som kommer i Herrens namn, Israels konung!
Ps. 118,25 f.

14 Och Jesus fann en ung åsna och satte sig på henne, såsom det är skrifvet:

15 »Räds icke, du dotter Sion; se, din konung kommer, sittande på en åsninnas fåle.»
Es. 62,11. Sak. 9,9. Matt. 21,5.

16 Men detta förstodo hans lärjungar icke i början, men när Jesus hade blifvit förhärligad, då kommo de ihåg, att detta var skrifvet om honom, och att de hade gjort honom detta.

17 Då vittnade om honom folket, som var med honom, när han kallade Lasarus ut ur grafven och uppväckte honom från de döda.

18 Fördenskull kom ock folket emot honom, emedan de hörde, att han hade gjort detta tecken.

19 Då sade fariséerna sinsemellan: I sen, att I alls intet kunnen uträtta; se, hela världen löper efter honom.

20 Och några greker voro bland dem, som foro upp för att tillbedja under högtiden.

21 Dessa gingo nu till Filippus, som var från Betsaida i Galiléen, och bådo honom, sägande: Herre, vi vilja se Jesus.

22 Filippus gick och sade det till Andreas, Andreas och Filippus åter sade det till Jesus.

23 Men Jesus svarade dem, sägande: Stunden har kommit, att Människosonen skall varda förhärligad.

24 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om hvetekornet icke faller i jorden och dör, så förblifver det allena; men om det dör, så bär det mycken frukt.

25 Den som älskar sitt lif, han skall mista det, och den som hatar sitt lif i denna världen, han skall bevara det till evigt lif. Matt. 10,39. Mark. 8,35. Luk. 9,24.

26 Om någon tjänar mig, han följe mig; och hvarest jag är, där skall ock min tjänare vara; och om någon tjänar mig, honom skall min Fader ära.
Joh. 14,3. 17,24. 1 Tess. 4,17.

27 Nu är min själ bedröfvad, och hvad skall jag säga? Fader, fräls mig utur denna stund. Dock, fördenskull har jag kommit till denna stund.

28 Fader, förhärliga ditt namn. Då kom en röst från himmeln: Jag både har förhärligat det och skall åter förhärliga det.

29 Då sade folket, som stod och hörde detta: Det var ett tordön. Andra sade: En ängel har talat till honom.

30 Jesus svarade och sade: Icke för min skull har denna röst kommit utan för eder skull.

31 Nu går dom öfver denna världen, nu skall denna världens furste utkastas, Joh. 16,11.

32 och när jag har blifvit upphöjd från jorden, skall jag draga alla till mig. Joh. 3,14. 8,28.

33 Men detta sade han för att beteckna, hurudan död han skulle dö.

34 Folket svarade honom: Vi hafva hört af lagen, att Kristus förblifver evinnerligen. Huru kan du då säga, att Människo-

Digitized by Google

sonen måste upphöjas? Hvem är denne Människoson?
2 Sam. 7,13. Ps. 89,30, 37. 110,4. Es. 9,6 f. Hes. 37,25. Dan. 2,44. 7,13 f.

35 Då sade Jesus till dem: Ännu en liten tid är ljuset med eder; vandren, medan I hafven ljuset, att mörker icke må öfverfalla eder; och den som vandrar i mörkret, han vet icke, hvart han går. Joh. 1,9. 11,9 f.

36 Medan I hafven ljuset, tron på ljuset, på det att I mån blifva ljusets barn. Detta talade Jesus och gick bort och dolde sig för dem.

37 Men ehuru han hade gjort så många tecken inför dem, trodde de icke på honom,

38 på det att det ordet skulle fullbordas, hvilket profeten Esaias hade sagt: »Herre, hvem har trott vår predikan, och för hvem har Herrens arm blifvit uppenbarad?» Es. 53,1.

39 Därför kunde de icke tro, ty Esaias har åter sagt:

40 »Han har förblindat deras ögon och förstockat deras hjärtan, att de icke må se med ögonen och förstå med hjärtat och omvända sig och jag hela dem.» Es. 6,9 f. 29,10. Ap. G. 28,26.

41 Detta sade Esaias, när han såg hans härlighet och talade om honom.

42 Men likväl trodde många af rådsherrarne på honom, men för fariséernas skull bekände de det icke för att icke blifva uteslutna från synagogan.

43 Ty de älskade äran af människor mera än äran af Gud. Joh. 5,44.

44 Men Jesus ropade och sade: Den som tror på mig, han tror icke på mig utan på den, som har sändt mig;

45 och den som ser mig, han ser den, som har sändt mig.

46 Såsom ett ljus har jag kommit i världen, på det att hvar och en, som tror på mig, icke må förblifva i mörkret.
Joh. 1,4 f. 8,12. 9,5. 1 Joh. 1,5. Mark. 16,16. Joh. 3,17.

47 Och om någon hör mina ord och icke håller dem, icke dömer jag honom, ty jag har icke kommit för att döma världen utan för att frälsa världen.

48 Den som förkastar mig och icke mottager mina ord, han har en som dömer honom; det ord, som jag har talat, det skall döma honom på den yttersta dagen.

49 Ty jag har icke talat af mig själf, utan Fadern, som har sändt mig, han har bjudit mig, hvad jag skall säga och hvad jag skall tala. Joh. 14,10.

50 Och jag vet, att hans bud är evigt lif; därför, hvad jag talar, det talar jag såsom Fadern har sagt mig.

13 Kapitlet.

Jesus tvår lärjungarnes fötter, antyder hvem som skulle förråda honom, förutsäger Petri förnekelse.

Vers. 31, 32 Högm. 1 årg. Kristi förklaringsdag.

Men före påskhögtiden, då Jesus visste, att hans stund var inne, att han skulle gå bort ifrån denna världen till Fadern, sedan han hade älskat de sina, som voro i världen, älskade han dem intill änden.

2 Och då aftonmåltid vardt, och

Digitized by Google

djäfvulen redan hade ingifvit Judas Iskariot, Simons son, i hjärtat, att han skulle förråda honom,

3 och Jesus visste, att Fadern hade gifvit allt i hans händer, och att han hade utgått från Gud och gick till Gud,

Matt. 28,18. Joh. 3,35. 17,2.

4 stod han upp från måltiden, lade af sig öfverklädnaden och tog ett linnekläde och band om sig.

5 Sedan slog han vatten i tvättbäckenet och begynte två lärjungarnes fötter och torka dem med det linnekläde, hvarmed han var ombunden.

6 Då kom han till Simon Petrus, och denne sade till honom: Herre, skulle du två mina fötter?

7 Jesus svarade och sade till honom: Hvad jag gör, vet du icke nu, men framdeles skall du få veta det.

8 Petrus sade till honom: Aldrig någonsin skall du två mina fötter. Jesus svarade honom: Om jag icke tvår dig, så har du ingen del med mig.

9 Simon Petrus sade till honom: Herre, icke blott mina fötter utan äfven mina händer och mitt hufvud!

10 Jesus sade till honom: Den, som har badat, behöfver icke mer än två fötterna, utan han är hel och hållen ren; och I ären rena, dock icke alla.

Joh. 15,3. Ap. G. 15,9.

11 Ty han visste, hvem som skulle förråda honom; därför sade han: I ären icke alla rena.

12 Sedan han nu hade tvagit deras fötter och tagit på sig sin öfverklädnad och åter satt sig ned, sade han till dem: Förstån I, hvad jag har gjort eder?

13 I kallen mig Mästare och Herre, och I sägen rätt; ty jag är det. Matt. 23,8, 10. 1 Kor. 8,6.

14 Har nu jag, Herren och Mästaren, tvagit edra fötter, så bören ock I två hvarandras fötter.

15 Ty jag har gifvit eder ett föredöme, på det att ock I skolen göra, såsom jag har gjort eder. 1 Petr. 2,21.

16 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: En tjänare är icke förmer än hans herre, icke heller ett sändebud förmer än den, som har sändt det.

Matt. 10,24. Luk. 6,40. Joh. 15,20.

17 Om I veten detta, saliga ären I, om I gören det.

18 Icke talar jag om eder alla: jag vet, hvilka jag har utkorat; men på det att skriften må fullbordas: »Den som åt brödet med mig, han lyfte mot mig sin häl.» Ps. 41,10. Ap. G. 1,16.

19 Redan nu säger jag eder det, förrän det sker, på det att, när det har skett, I skolen tro, att det är jag.

20 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som mottager en, som jag sänder, han mottager mig, men den som mottager mig, han mottager den, som har sändt mig.

Matt. 10,40. Luk. 10,16.

21 När Jesus hade sagt detta, vardt han bedröfvad i sin ande och betygade och sade: Sanner-

Digitized by Google

ligen, sannerligen säger jag eder: En af eder skall förråda mig.
Matt. 26,21 f. Mark. 14,18 f. Luk. 22,21.

22 Då sågo lärjungarne på hvarandra, tveksamma om hvilken han talade.

23 Men det var en af hans lärjungar, som satt till bords invid Jesu bröst, och hvilken Jesus älskade. Joh. 21,20.

24 Till denne vinkade då Simon Petrus, att han skulle fråga, hvem den kunde vara, om hvilken han talade.

25 Då lutade sig denne intill Jesu bröst och sade till honom: Herre, hvilken är det?

26 Jesus svarade: Den är det, åt hvilken jag räcker det indoppade brödstycket. Och när han hade indoppat brödstycket, gaf han det åt Judas Iskariot, Simons son.

27 Och efter det brödstycket for Satan in i honom. Då sade Jesus till honom: Hvad du gör, gör snart.

28 Men ingen af dem, som vid bordet sutto, förstod, hvarför han sade detta till honom;

29 ty några menade, att Jesus, emedan Judas hade pungen, sade till honom: köp hvad vi behöfva till högtiden, eller att han skulle gifva något till de fattiga. Joh. 12,6.

30 När han nu hade tagit brödstycket, gick han strax ut; och det var natt.

31 Och när han hade gått ut, sade Jesus: Nu är Människosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom.

32 Är nu Gud förhärligad i honom, så skall ock Gud förhärliga honom i sig själf, och han skall snart förhärliga honom.

33 Mina barn, ännu en liten tid är jag med eder; I skolen söka mig, och såsom jag sade till judarne: dit jag går, kunnen I icke komma, så säger jag ock nu till eder. Joh. 7,34. 8,21.

34 Ett nytt bud gifver jag eder, att I skolen älska hvarandra, såsom jag har älskat eder, på det att ock I mån älska hvarandra. 3 Mos. 19,18. Matt. 22,39. Joh. 15,12. Rom. 13,8. Gal. 6,2. 1 Petr. 1,22. 1 Joh. 3,11. 4,21.

35 Däraf skola alla förstå, att I ären mina lärjungar, om I hafven kärlek inbördes.

36 Då sade Simon Petrus till honom: Herre, hvart går du? Jesus svarade honom: Dit jag går, kan du nu icke följa mig, men framdeles skall du följa mig.

37 Petrus sade till honom: Herre, hvarför kan jag icke nu följa dig? Mitt lif skall jag låta för dig.

38 Jesus svarade honom: Skall du låta ditt lif för mig? Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Hanen skall icke gala, förrän du tre gånger har förnekat mig.
Matt. 26,34. Mark. 14,30. Luk. 22,34.

14 Kapitlet.

Jesu afsked till sina lärjungar före sitt sista lidande.

Vers. 1—12 Högm. 2 årg. 2 S. eft. Påsk, vers. 13 Högm. 1 årg. Nyårsd., vers. 15—21 Högm. 2 årg. Pingstdagen, vers. 23—31 Hv. samma dag.

Edert hjärta vare icke oroligt. Tron på Gud och tron på mig.

Digitized by Google

2 I min Faders hus äro många boningar; om så icke vore, skulle jag hafva sagt eder det; jag går bort för att bereda eder rum.

3 Och när jag har gått bort och beredt eder rum, skall jag komma tillbaka och taga eder till mig, på det att hvarest jag är, där skolen ock I vara.

Joh. 12,26. 17,24.

4 Och hvart jag går, veten I, och vägen veten I.

5 Tomas sade till honom: Herre, vi veta icke, hvart du går, och huru kunna vi veta vägen?

6 Jesus sade till honom: Jag är vägen och sanningen och lifvet; ingen kommer till Fadern utan genom mig.

7 Känden I mig, så känden I ock min Fader, och från denna stund kännen I honom och hafven sett honom.

8 Filippus sade till honom: Herre, låt oss se Fadern, så hafva vi nog.

9 Jesus sade till honom: Så lång tid har jag varit hos eder, och du känner mig icke, Filippus! Den som har sett mig, han har sett Fadern. Huru kan du då säga: låt oss se Fadern?

Joh. 12,45. 17,21, 22.

10 Tror du icke, att jag är i Fadern och Fadern i mig? De ord, som jag talar till eder, talar jag icke af mig själf, men Fadern, som förblifver i mig, han gör själf gärningarna.

11 Tron mig, att jag är i Fadern och Fadern i mig; eljest tron mig för själfva gärningarnas skull.

12 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, äfven han skall göra de gärningar, som jag gör; och större än dessa skall han göra, ty jag går till min Fader;

13 och allt hvad I bedjen i mitt namn, det skall jag göra, på det att Fadern må blifva förhärligad i Sonen.

Matt. 7,7 f. Mark. 11,24. Joh. 15,7, 16. 16,23 f. Jak. 1,5 f.

14 Om I bedjen något i mitt namn, skall jag göra det.

15 Älsken I mig, så hållen mina bud.

16 Och jag skall bedja Fadern, och han skall gifva eder en annan Hugsvalare*, att han skall förblifva hos eder evinnerligen,

17 sanningens Ande, hvilken världen icke kan undfå, emedan hon icke ser honom, icke heller känner honom; men I kännen honom, ty han förblifver hos eder och skall vara i eder.

18 Jag skall icke lämna eder faderlösa, jag skall komma till eder.

19 Ännu en liten tid, och världen ser mig icke mer, men I sen mig, ty jag lefver, och I skolen lefva.

20 På den dagen skolen I förstå, att jag är i min Fader, och I i mig, och jag i eder.

21 Den som har mina bud och håller dem, han är den, som älskar mig; och den, som älskar mig, skall varda älskad af min Fader, och jag skall älska

* Eller: *Hjälpare, försvarare.*

Digitized by Google

honom och uppenbara mig för honom.

22 Judas, icke Iskariot, sade till honom: Herre, hvaraf kommer det, att du ämnar uppenbara dig för oss och icke för världen?

23 Jesus svarade och sade till honom: Om någon älskar mig, skall han hålla mitt ord, och min Fader skall älska honom, och vi skola komma till honom och taga vår boning hos honom.
Joh. 15,10.

24 Den, som icke älskar mig, håller icke mina ord; och det ord, som I hören, är icke mitt utan Faderns, som har sändt mig.

25 Detta har jag talat till eder, medan jag har varit kvar hos eder.

26 Men Hugsvalaren, den Helige Ande, hvilken Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära eder allt och påminna eder allt, hvad jag har sagt eder.
Luk. 24,49. Joh. 15,26. 16,7.

27 Frid efterlämnar jag åt eder, min frid gifver jag eder; icke gifver jag eder, såsom världen gifver. Edert hjärta vare icke oroligt, ej heller försagdt.

28 I hafven hört, att jag har sagt eder: Jag går bort och kommer åter till eder. Haden I mig kär, så skullen I hafva gladt eder, att jag går till Fadern, ty min Fader är större än jag. Joh. 10,29.

29 Och nu har jag sagt eder det, förrän det sker, på det att I skolen tro, när det har skett.

30 Härefter skall jag icke tala mycket med eder, ty världens furste kommer, och i mig har han intet. Joh. 12,31. 16,11.

31 Men på det att världen må förstå, att jag har Fadern kär och gör, såsom Fadern har bjudit mig: stån upp, låtom oss gå härifrån. Joh. 10,18.

15 Kapitlet.

Fortsättning af Jesu afskedsord till lärjungarne.

Vers. 1—9 Högm. 1 årg. Trefaldighets-S., vers. 10—17 Högm. 1 årg. Pingstdagen, vers. 18—27 Högm. 1 årg. 6 S. eft. Påsk, vers. 26, 27 och 16 kap. 1—4 Ev. samma S.

Jag är det sanna vinträdet, och min Fader är vingårdsmannen. Rom. 6,5. 11,24.

2 Hvar och en gren i mig, som icke bär frukt, den tager han bort, och hvar och en, som bär frukt, den rensar han, att den må bära mera frukt.

3 Redan nuären I rena för det ords skull, som jag har talat till eder.
Joh. 13,10. Ap. G. 15,9.

4 Förblifven i mig, och jag i eder. Såsom grenen icke kan bära frukt af sig själf, med mindre han förblifver i vinträdet, så icke heller I, med mindre I förblifven i mig.

5 Jag är vinträdet, I ären grenarna; den som förblifver i mig och jag i honom, han bär mycken frukt, ty mig förutan kunnen I intet göra.

6 Om någon icke förblifver i mig, är han utkastad, såsom grenen, och förtorkad, och man samlar dem tillhopa och kastar dem i elden, och de brinna.
Matt. 3,10. 7,19.

7 Om I förblifven i mig, och

Digitized by Google

mina ord förblifva i eder, allt hvad I viljen, skolen I bedja, och det skall ske eder.
Joh. 16,23, 26. 1 Joh. 3,22.

8 Därigenom är min Fader förhärligad, att I bären mycken frukt, och I skolen blifva mina lärjungar. Matt. 5,16. 1 Petr. 2,12.

9 Såsom Fadern har älskat mig, så har ock jag älskat eder; förblifven i min kärlek.

10 Om I hållen mina bud, så skolen I förblifva i min kärlek, såsom jag har hållit min Faders bud och förblifver i hans kärlek.

11 Detta har jag talat till eder, på det att min glädje må förblifva i eder och eder glädje varda fullkomnad.

12 Detta är mitt bud, att I älsken hvarandra, såsom jag har älskat eder. Joh. 13,14, 34. Ef. 5,2. 1 Tess. 4,9. 1 Joh. 3,11, 16. 4,21.

13 Ingen har större kärlek än den, att man låter sitt lif för sina vänner.

14 I ären mina vänner, om I gören allt, hvad jag bjuder eder.

15 Numera kallar jag eder icke tjänare, ty tjänaren vet icke, hvad hans herre gör; men eder har jag kallat vänner, ty allt hvad jag har hört af min Fader, har jag kungjort för eder.

16 I hafven icke utkorat mig, utan jag har utkorat eder, och jag har bestämt eder, att I skolen gå åstad och bära frukt, och att eder frukt skall förblifva; på det att hvadhelst I bedjen Fadern i mitt namn, det skall han gifva eder. Matt. 28,19.

17 Detta bjuder jag eder, att I älsken hvarandra.

18 Om världen hatar eder, så veten, att hon har hatat mig förrän eder.

19 Voren I af världen, så älskade världen sitt eget; men emedan I icke ären af världen, utan jag har utkorat eder ur världen, därför hatar världen eder.
1 Joh. 4,5 f.

20 Kommen ihåg det ord, som jag har sagt eder: en tjänare är icke förmer än hans herre. Hafva de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hafva de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert.
Matt. 10,24. Luk. 6,40. Joh. 13,16.

21 Men allt detta skola de göra eder för mitt namns skull, ty de känna icke den, som har sändt mig. Matt. 24,9. Joh. 16,3.

22 Hade jag icke kommit och talat till dem, så hade de icke synd; men nu hafva de ingen ursäkt för sin synd. Joh. 9,41.

23 Den som hatar mig, han hatar ock min Fader.

24 Hade jag icke gjort sådana gärningar bland dem, som ingen annan har gjort, så hade de icke synd: men nu hafva de sett det och dock hatat både mig och min Fader.

25 Men detta har skett, på det att det ord skulle fullbordas, som är skrifvet i deras lag: »De hafva hatat mig utan sak.»
Ps. 35,19. 69,5.

26 Men när Hugsvalaren kommer, hvilken jag skall sända eder ifrån Fadern, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadern, han skall bära vittnesbörd om mig. Luk. 24,49. Joh. 14,26. 16,7.

27 Men I bären ock vittnes-

Digitized by Google

börd; ty I hafven varit med mig från begynnelsen.
Ap. G. 1,21. 5,32.

16 Kapitlet.

Jesus slutar sitt afskedstal till lärjungarne.

Vers. 1—4 jämte 15 kap. 26, 27 Ev. 6 S. eft. Påsk,
vers. 5—15 Ev. 4 S. eft. Påsk,
vers. 16—22 Ev. 3 S. eft. Påsk,
vers. 23—33 Ev. Bön-Sönd.

Detta har jag talat till eder, på det att I icke mån taga anstöt.

2 De skola utesluta eder från synagogorna, ja, en tid kommer, då hvar och en, som dräper eder, skall mena sig göra Gud en tjänst.

3 Och detta skola de göra eder, emedan de icke känna Fadern, ej heller mig. Joh. 15,21.

4 Men detta har jag talat till eder, på det att, när den tiden kommer, I mån komma ihåg, att jag har sagt eder det. Men detta har jag icke sagt eder från begynnelsen, emedan jag var med eder.

5 Men nu går jag till den, som har sändt mig, och ingen af eder frågar mig: Hvart går du?

6 Men emedan jag har sagt eder detta, har bedröfvelsen uppfyllt edert hjärta.

7 Dock säger jag eder sanningen: det är nyttigt för eder, att jag bortgår, ty om jag icke bortgår, kommer icke Hugsvalaren till eder; men när jag har gått bort, skall jag sända honom till eder.

8 Och när han kommer, skall han öfverbevisa världen om synd och om rättfärdighet och om dom:

9 om synd, ty de tro icke på mig;

10 om rättfärdighet, ty jag går till min Fader, och härefter sen I mig icke;

11 och om dom, ty denna världens furste är dömd. Joh. 12,31.

12 Jag har ännu mycket att säga eder, men I kunnen icke nu bära det.

13 Men när han, sanningens Ande, kommer, skall han leda eder till hela sanningen, ty han skall icke tala af sig själf, utan allt hvad han har hört, det skall han tala, och det kommande skall han förkunna eder.
Joh. 14,26. 15,26.

14 Han skall förhärliga mig, ty af mitt skall han taga och förkunna eder.

15 Allt hvad Fadern har, det är mitt; fördenskull sade jag, att han skall taga af mitt och förkunna eder. Joh. 17,10.

16 En liten tid, och I sen mig icke, och åter en liten tid, och I skolen se mig, ty jag går till Fadern.

17 Då sade några af hans lärjungar sinsemellan: Hvad är detta, som han säger: en liten tid, och I sen mig icke, och åter en liten tid, och I skolen se mig, och: jag går till Fadern?

18 Då sade de: Hvad är detta, som han säger: en liten tid? Vi förstå icke, hvad han talar.

19 Då märkte Jesus, att de ville fråga honom, och sade till dem:

Digitized by Google

Därom frågen I hvarandra, att jag sade: en liten tid, och I sen mig icke, och åter en liten tid, och I skolen se mig.

20 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I skolen gråta och jämra eder, men världen skall glädjas; I skolen varda bedröfvade, men eder bedröfvelse skall vändas i glädje.

21 När kvinnan föder barn, har hon bedröfvelse, emedan hennes stund är inne, men när hon har födt barnet, kommer hon icke mer ihåg sin nöd för glädjen, att en människa är född till världen.

22 Så hafven ock I nu bedröfvelse; men jag skall åter se eder, och edert hjärta skall glädjas, och ingen tager eder glädje från eder.

23 Och på den dagen skolen I icke fråga mig om något. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Allt hvad I bedjen Fadern i mitt namn, det skall han gifva eder. Matt. 7,7. 21,22. Mark. 11,24. Luk. 11,9 f. Joh. 14,13. 15,16. Jak. 1,5.

24 Hittills hafven I icke bedt om något i mitt namn. Bedjen, och I skolen få, på det att eder glädje må vara fullkomnad.

25 Detta har jag i förtäckta ord talat till eder; men en tid kommer, då jag icke mer skall tala till eder i förtäckta ord utan öppet förkunna eder om min Fader.

26 På den dagen skolen I bedja i mitt namn, och jag säger eder icke, att jag skall bedja Fadern för eder;

27 ty Fadern själf älskar eder, emedan I hafven älskat mig och trott, att jag har utgått från Gud. Joh. 16,8.

28 Jag har utgått från Fadern och har kommit i världen; åter lämnar jag världen och går till Fadern.

29 Hans lärjungar sade till honom: Se, nu talar du öppet och säger inga förtäckta ord.

30 Nu veta vi, att du vet allt och icke har behof af att någon frågar dig; därför tro vi, att du har utgått från Gud. Joh. 17,25.

31 Jesus svarade dem: Tron I nu?

32 Se, en stund kommer och har nu kommit, då I skolen förskingras, hvar och en till sitt, och lämna mig allena; dock jag är icke allena, ty Fadern är med mig. Matt. 26,31. Mark. 14,27.

33 Detta har jag talat till eder, på det att I mån hafva frid i mig; i världen hafven i betryck, men varen vid godt mod: jag har öfvervunnit världen.

17 Kapitlet.

Jesus beder för sig själf, för sina lärjungar och för alla troende.

Vers. 1—8 Högm. 1 årg. 3 S. eft. Påsk, vers. 9—17 Högm. 1 årg. 4 S. eft. Påsk, vers. 18—23 Högm. 1 årg. Bön-Sönd., vers. 24—26 Högm. 1 årg. Kristi Himmelsfärdsdag.

Detta talade Jesus och upplyfte sina ögon mot himmeln och sade: Fader, stunden har kommit, förhärliga din Son, på det att ock din Son må förhärliga dig, Joh. 12,23.

2 såsom du har gifvit honom makt öfver allt kött, på det att

Digitized by Google

han må gifva evigt lif åt alla dem, som du har gifvit honom.
Matt. 28,18.

3 Men detta är det eviga lifvet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den du har sändt, Jesus Kristus.

4 Jag har förhärligat dig på jorden, jag har fullbordat det verk, som du har gifvit mig att utföra.

5 Och nu, Fader, förhärliga du mig hos dig själf med den härlighet, som jag hade hos dig, förrän världen var.

6 Jag har uppenbarat ditt namn för de människor, hvilka du har gifvit mig af världen. Dina voro de, och mig har du gifvit dem, och de hafva hållit ditt ord.

7 Nu förstå de, att allt, hvad du har gifvit mig, är från dig.

8 Ty de ord, som du har gifvit mig, har jag gifvit dem, och de hafva mottagit dem och förstå i sanning, att jag har utgått från dig, och tro, att du har sändt mig. Joh. 16,27, 30.

9 Jag beder för dem; för världen beder jag icke utan för dem, som du har gifvit mig, ty de äro dina.

10 Och allt mitt är ditt, och ditt är mitt, och jag är förhärligad i dem. Joh. 16,15.

11 Och nu är jag icke mer i världen, men dessa äro i världen, och jag kommer till dig. Helige Fader, bevara dem i ditt namn, hvilka du har gifvit mig, på det att de må vara ett, såsom ock vi. Joh. 10,30.

12 När jag var med dem i världen, bevarade jag dem i ditt namn; jag vårdade dem, som du har gifvit mig, och ingen af dem blef förlorad utom det förlorade barnet, på det att skriften skulle fullbordas.
Ps. 109,8. Joh. 18,9.

13 Men nu kommer jag till dig och talar detta i världen, på det att de må hafva min glädje fullkomnad i sig.

14 Jag har gifvit dem ditt ord, och världen har hatat dem, emedan de icke äro af världen, såsom jag icke är af världen.

15 Icke beder jag, att du skall taga dem bort ifrån världen, utan att du skall bevara dem från det onda.

16 De äro icke af världen, såsom jag icke är af världen.

17 Helga dem i sanning; ditt ord är sanning.

18 Såsom du har sändt mig i världen, så har ock jag sändt dem i världen.

19 Och jag helgar mig själf för dem, på det att ock de må vara helgade i sanning.

20 Men icke för dessa allenast beder jag utan ock för dem, som genom deras ord skola tro på mig;

21 på det att alla må vara ett, såsom du, Fader, i mig och jag i dig, att ock de må vara ett i oss, på det att världen må tro, att du har sändt mig.
Joh. 10,38. 14,10.

22 Och jag har gifvit dem den härlighet, som du har gifvit mig, på det att de må vara ett, såsom vi äro ett;

23 jag i dem och du i mig, att de må vara fullkomnade till ett,

Digitized by Google

och att världen må förstå, att du har sändt mig och älskat dem, såsom du har älskat mig.
1 Joh. 1,3. 3,24.

24 Fader, jag vill, att hvarest jag är, där skola ock de vara med mig, hvilka du har gifvit mig, på det att de må se min härlighet, som du har gifvit mig; ty du har älskat mig före världens grundläggning.
Joh. 12,26. 14,3.

25 Rättfärdige Fader, världen har icke känt dig, men jag har känt dig, och dessa hafva känt, att du har sändt mig.

26 Och jag har kungjort dem ditt namn, och jag skall kungöra det, på det att den kärlek, hvarmed du har älskat mig, må vara i dem och jag i dem.

18 Kapitlet.

Jesus förrådes, gripes, förhöres inför öfversteprästerna, förnekas af Petrus, förhöres af Pilatus.

Vers. 36, 37 Högm. 1 årg. 1 S. i Advent.

När Jesus hade sagt detta, gick han ut med sina lärjungar öfver bäcken Kidron, och där var en örtagård, i hvilken han gick in och hans lärjungar.
Matt. 26,36. Mark. 14,32. Luk. 22,39.

2 Men äfven Judas, som förrådde honom, kände detta ställe, ty Jesus hade ofta där kommit tillsamman med sina lärjungar.

3 Därför tog Judas med sig krigsskaran och några af öfversteprästernas och fariséernas tjänare och kom dit med bloss och lampor och vapen.
Matt. 26,47 f. Mark. 14,43 f. Luk. 22,47 f.

4 Då nu Jesus visste allt, hvad som skulle vederfaras honom, gick han ut och sade till dem: Hvem söken I?

5 De svarade honom: Jesus från Nasaret. Jesus sade till dem: Det är jag. Och äfven Judas, som förrådde honom, stod ibland dem.

6 När han nu sade till dem: det är jag, drogo de sig tillbaka och föllo till marken.

7 Då frågade han dem åter: Hvem söken I? Och de sade: Jesus från Nasaret.

8 Jesus svarade: Jag sade eder, att det är jag. Söken I nu mig, så låten dessa gå;

9 på det att det ord skulle fullbordas, som han hade sagt: Af dem, du har gifvit mig, förlorade jag ingen.
Joh. 17,12.

10 Simon Petrus, som hade ett svärd, drog då ut det och slog öfversteprästens tjänare och afhögg hans högra öra. Och tjänarens namn var Malkus.

11 Då sade Jesus till Petrus: Stick svärdet i skidan; den kalk, som min Fader har gifvit mig, skall jag icke dricka den?

12 Då grepo krigsskaran och befälhafvaren och judarnes tjänare Jesus och bundo honom
Matt. 26,57 f. Mark. 14,53 f. Luk. 22,54 f.

13 och förde honom bort, först till Hannas, ty han var svärfar till Kaifas, som var öfverstepräst det året.

14 Och Kaifas var den, som hade gifvit judarne det rådet, att det var nyttigt, att en människa dog för folket.
Joh. 11,49 f.

15 Och Simon Petrus och en annan lärjunge följde Jesus. Men

Digitized by Google

denne lärjunge var bekant med öfversteprästen och gick med Jesus in i öfversteprästens palats.
16 Och Petrus stod utanför vid porten. Då gick den andre lärjungen, som var bekant med öfversteprästen, ut och talade med portvakterskan och förde Petrus in.
17 Då sade tjänstekvinnan, som vaktade porten, till Petrus: Icke är väl äfven du en af denne mannens lärjungar? Han sade: Jag är det icke.
18 Men drängarne och tjänarne, som hade gjort upp en koleld, emedan det var kallt, stodo och värmde sig, och med dem stod Petrus och värmde sig.
19 Då frågade öfversteprästen Jesus om hans lärjungar och om hans lära.
20 Jesus svarade honom: Jag har öppet talat för världen, jag har alltid lärt i synagoga och i templet, där alla judar komma tillsamman, och hemligen har jag intet talat.
21 Hvarför spörjer du mig? Spörj dem, som hafva hört, hvad jag har talat till dem. Se, dessa veta, hvad jag har sagt.
22 När han hade sagt detta, gaf en af tjänarne, som stod bredvid, Jesus en kindpust och sade: Skall du så svara öfversteprästen?
23 Jesus svarade honom: Har jag talat orätt, så visa, att det är orätt; men har jag talat rätt, hvarför slår du mig?
24 Och Hannas sände honom bunden till öfversteprästen Kaifas.
25 Och Simon Petrus stod och värmde sig. Då sade de till honom: Icke är väl äfven du en af hans lärjungar? Han nekade och sade: Jag är det icke.
Matt. 26,69 f. Mark. 14,66 f. Luk. 22,55 f.
26 Då sade en af öfversteprästens tjänare, en frände till den, på hvilken Petrus hade afhuggit örat: Såg jag dig icke med honom i örtagården?
27 Då nekade Petrus åter, och strax gol hanen.
28 Då förde de Jesus från Kaifas till landshöfdingens palats, och det var tidigt på morgonen; och själfva gingo de icke in i palatset, för att icke blifva orenade utan kunna hålla påskmåltid.
Matt. 27,1 f. Mark. 15,1 f. Luk. 23,1 f.
29 Då gick Pilatus ut till dem och sade: Hvad klagomål fören I mot denne man?
30 De svarade och sade till honom: Vore denne icke en illgärningsman, så hade vi icke antvardat honom åt dig.
31 Då sade Pilatus till dem: Tagen I honom och dömen honom efter eder lag. Då sade judarne till honom: Oss är icke lofligt att döda någon;
32 på det att Jesu ord skulle fullbordas, hvilka han hade sagt, då han gaf till känna, hurudan död han skulle dö.
Matt. 20,19. Mark. 10,33. Luk. 18,32.
33 Pilatus gick då åter in i palatset och tillkallade Jesus och sade till honom: Är du judarnes konung?
Matt. 27,11 f. Mark. 15,2. Luk. 23,3 f.
34 Jesus svarade honom: Säger du detta af dig själf, eller hafva andra sagt dig det om mig?

Digitized by Google

35 Pilatus svarade: Icke är väl jag en jude? Ditt folk och öfversteprästerna hafva antvardat dig åt mig; hvad har du gjort?

36 Jesus svarade: Mitt rike är icke af denna världen. Om mitt rike vore af denna världen, så skulle ju mina tjänare kämpa därför, att jag icke blefve antvardad åt judarne; men nu är mitt rike icke härifrån.

37 Då sade Pilatus till honom: Så är du då en konung? Jesus svarade: Du säger det, jag är en konung; därtill är jag född, och därtill har jag kommit i världen, att jag skall vittna för sanningen. Hvar och en som är af sanningen, han hör min röst.

38 Pilatus sade till honom: Hvad är sanning? Och när han hade sagt detta, gick han åter ut till judarne och sade till dem: Jag finner intet brott hos honom.

39 Men det är en sed hos eder, att jag vid påsken gifver eder en fånge lös. Viljen I då, att jag skall gifva eder judarnes konung lös?

Mark. 15,6 f. Luk. 23,17 f.

40 Då ropade de åter alla och sade: Icke denne utan Barabbas. Men Barabbas var en röfvare.

19 Kapitlet.

Jesus misshandlas, dömes, korsfästes, dör, begrafves.

Så tog då Pilatus Jesus och lät gissla honom.

Matt. 27,27 f. Mark. 15,16 f.

2 Och krigsmännen flätade en krona af törnen och satte henne på hans hufvud och hängde en purpurfärgad mantel på honom

3 och sade: Hell dig, judarnes konung, och gåfvo honom kindpustar.

4 Och Pilatus gick åter ut och sade till dem: Se, jag för honom ut till eder, att I mån förstå, att jag icke finner något brott hos honom.

5 Då gick Jesus ut, bärande törnekronan och den purpurfärgade manteln; och han sade till dem: Se, människan.

6 När nu öfversteprästerna och tjänarne sågo honom, ropade de och sade: Korsfäst, korsfäst! Pilatus sade till dem: Tagen I honom och korsfästen honom; ty jag finner icke något brott hos honom.

7 Judarne svarade honom: Vi hafva en lag, och efter vår lag måste han dö, ty han har gjort sig själf till Guds Son.

8 När nu Pilatus hörde detta tal, fruktade han ännu mer

9 och gick åter in i palatset och sade till Jesus: Hvarifrån är du? Men Jesus gaf honom intet svar.

10 Då sade Pilatus till honom: Talar du icke till mig? Vet du icke, att jag har makt att gifva dig lös, och att jag har makt att korsfästa dig?

11 Jesus svarade: Du hade ingen makt öfver mig, om det ej vore dig gifvet ofvanefter. Därför har den större synd, som har antvardat mig åt dig.

12 Därefter sökte Pilatus gifva

Digitized by Google

honom lös, men judarne ropade och sade: Gifver du denne lös, så är du icke kejsarens vän. Hvar och en som gör sig till konung, han sätter sig upp mot kejsaren.

13 Då Pilatus hörde detta tal, förde han ut Jesus och satte sig på domstolen på en plats, som kallas Litostroton, på ebreiska Gabbata *.

14 Och det var påskens tillredelsedag, och det var vid sjette timmen. Och han sade till judarne: Se, eder konung!

15 Men de ropade: Bort, bort med honom, korsfäst honom! Pilatus sade till dem: Skall jag korsfästa eder konung? Öfversteprästerna svarade: Vi hafva ingen annan konung än kejsaren.

16 Så antvardade han honom då åt dem till att korsfästas. Då togo de Jesus och förde honom bort. Matt. 27,31. Mark. 15,20.

17 Och han bar sitt kors och gick ut till den så kallade Hufvudskalleplatsen, på ebreiska Golgata, Matt. 27,33 f., 38 f. Mark. 15,22 f., 27 f. Luk. 23,33 f.

18 och där korsfäste de honom och med honom två andra, en på hvardera sidan, och Jesus i midten.

19 Men Pilatus skref ock en öfverskrift och satte den på korset; och det var skrifvet: Jesus från Nasaret, judarnes konung.

20 Denna öfverskrift läste många af judarne, ty det ställe, där Jesus var korsfäst, låg nära staden, och det var skrifvet på ebreiska och grekiska och latin.

21 Då sade judarnes öfverstepräster till Pilatus: Skrif icke: Judarnes konung, utan att denne har sagt: Jag är judarnes konung.

22 Pilatus svarade: Hvad jag har skrifvit, det har jag skrifvit.

23 Då nu krigsmännen hade korsfäst Jesus, togo de hans kläder och gjorde fyra delar, en del åt hvarje krigsman, och lifklädnaden med. Men lifklädnaden var icke sömmad utan väfd, uppifrån och allt igenom.

24 Därför sade de sinsemellan: Låtom oss icke skära sönder denna, utan kasta lott om honom, hvem han skall tillhöra; på det att skriften skulle fullbordas, som säger: »De hafva skiftat mina kläder mellan sig och kastat lott om min klädnad.» Och detta gjorde nu krigsmännen. Ps. 22,19.

25 Men vid Jesu kors stodo hans moder och hans moders syster, Maria, Klopas' hustru, och Maria Magdalena.

26 När nu Jesus fick se sin moder och bredvid henne den lärjunge, som han älskade, sade han till sin moder: Kvinna, se din son!

27 Sedan sade han till lärjungen: Se, din moder! Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig.

28 Därefter, emedan Jesus visste, att allt redan var fullkomnadt,

* En med stengolf belagd upphöjning utanför ståthållarens palats, på hvilken domarestolen var uppställd.

Digitized by Google

sade han, på det att skriften skulle fullbordas: Jag törstar.
Ps. 69,22.

29 Och där stod ett käril, fullt af ättika, och de fyllde en svamp med ättika och satte den på en isopstängel och förde den till hans mun. Matt. 27,48.

30 Då nu Jesus hade tagit ättikan, sade han: Det är fullkomnadt, och böjde ned hufvudet och gaf upp andan.

31 På det att nu kropparna icke skulle blifva kvar på korset öfver sabbaten, emedan det var tillredelsedag, och den sabbatsdagen var stor, både judarne Pilatus, att deras ben måtte sönderslås och kropparna borttagas.

32 Då kommo krigsmännen och sönderslogo benen både på den förste och på den andre, som var korsfäst med honom.

33 Men när de kommo till Jesus och sågo honom redan vara död, slogo de icke sönder hans ben,

34 men en af krigsmännen stack upp hans sida med ett spjut, och strax gick där ut blod och vatten.

35 Och den, som har sett detta, har vittnat därom, och hans vittnesbörd är sant, och han vet, att han säger sant, på det att ock I skolen tro.

36 Ty detta skedde, på det att skriften skulle fullbordas: »Intet ben skall sönderslås på honom.»
2 Mos. 12,46. 4 Mos. 9,12.

37 Och åter säger en annan skrift: »De skola se upp till den, som de hafva stungit.»
Sak. 12,10.

38 Men Josef från Arimatea, som var en Jesu lärjunge, fastän i hemlighet, af fruktan för judarne, bad därefter Pilatus att få taga Jesu kropp, och Pilatus tillstadde det. Alltså gick han och tog Jesu kropp.
Matt. 27,57 f. Mark. 15,43 f. Luk. 23,50 f. Joh. 12,42.

39 Äfven Nikodemus, som första gången hade kommit till Jesus om natten, kom och bar en blandning af myrra och aloe, vid pass ett hundra skålpund.
Joh. 3,1 f.

40 Så togo de nu Jesu kropp och svepte honom i linnebindlar med de välluktande kryddorna, såsom judarne hafva för sed att tillreda till begrafning.

41 Men i den trakt, där han var korsfäst, var en örtagård, och i örtagården en ny graf, i hvilken ännu ingen hade blifvit lagd.

42 Där lade de då Jesus, för judarnes tillredelsedags skull, emedan grafven var nära.

20 Kapitlet.

Jesus uppenbarar sig efter sin uppståndelse för de sina.

Vers. 1—10 Högm. 1 årg. Påsdagen, vers. 11—18 Högm. 1 årg. Annandag Påsk, vers. 19—31 Hv. 1 S. eft. Påsk.

Men på den första dagen i veckan kom Maria Magdalena tidigt på morgonen, då det ännu var mörkt, till grafven och såg, att stenen var borttagen från grafven.
Matt. 28,1 f. Mark. 16,1 f. Luk. 24,1 f.

Digitized by Google

2 Då lopp hon och kom till Simon Petrus och till den andre lärjungen, hvilken Jesus älskade, och sade till dem: De hafva tagit Herren bort ur grafven, och vi veta icke, hvar de hafva lagt honom.

3 Då gingo Petrus och den andre lärjungen ut och kommo till grafven.

4 Och de lupo båda på samma gång, men den andre lärjungen lopp förut, snabbare än Petrus, och kom först till grafven.

5 Och när han lutade sig därin, fick han se sveplinnet ligga där; dock gick han icke in.

6 Då kom Simon Petrus efter honom och gick in i grafven och såg sveplinnet ligga där.

7 Och duken, som hade varit om hans hufvud, låg icke bredvid sveplinnet, utan den låg på ett särskildt ställe, hopvecklad.

8 Så gick då äfven den andre lärjungen in, som först hade kommit till grafven, och han såg och trodde.

9 Ty ännu förstodo de icke skriften, att han måste uppstå från de döda.

10 Då gingo lärjungarne hem igen.

11 Men Maria stod och grät utanför grafven. Under det hon nu grät, lutade hon sig in i grafven

12 och fick se två änglar i hvita kläder, sittande, den ene vid hufvudet, den andre vid fötterna, där Jesu kropp hade legat.

13 Och dessa sade till henne: Kvinna, hvarför gråter du? Hon sade till dem: De hafva tagit bort min Herre, och jag vet icke, hvar de hafva lagt honom.

14 Och när hon hade sagt detta, vände hon sig om och fick se Jesus stå där, och hon visste icke, att det var Jesus.

Mark. 16,9.

15 Jesus sade till henne: Kvinna, hvarför gråter du? Hvem söker du? Hon menade, att det var örtagårdsmästaren och sade till honom: Herre, om du har burit bort honom, så säg mig, hvar du har lagt honom, så att jag må taga honom.

16 Jesus sade till henne: Maria! Hon vände sig om och sade till honom: Rabbuni! det är mästare.

17 Jesus sade till henne: Rör icke vid mig; ty jag har ännu icke uppfarit till min Fader, men gå till mina bröder och säg dem: Jag far upp till min Fader och eder Fader och till min Gud och eder Gud.

18 Maria Magdalena gick och förkunnade för lärjungarne, att hon hade sett Herren, och att han hade sagt henne detta.

19 På aftonen samma dag, den första i veckan, då dörrarna, där lärjungarne församlades, voro stängda, af rädsla för judarne, kom Jesus och stod midt ibland dem och sade till dem: Frid vare med eder!

Mark. 16,14. Luk. 24,36 f. 1 Kor. 15,5.

20 Och när han hade sagt detta, visade han dem sina händer och sin sida. Då vordo lärjungarne glada, att de sågo Herren.

21 Då sade Jesus åter till dem:

Digitized by Google

Frid vare med eder! Såsom Fadern har sändt mig, så sänder ock jag eder.

22 Och när han hade sagt detta, blåste han på dem och sade till dem: Tagen den Helige Ande.

23 Hvilka I förlåten synderna, dem äro de förlåtna, och hvilka I behållen dem, dem äro de behållna. Matt. 16,19. 18,18.

24 Men Tomas, en af de tolf, som kallades Didymus*, var icke med med, när Jesus kom.

25 Då sade de andra lärjungarne till honom: Vi hafva sett Herren. Men han sade till dem: Utan att jag ser märket efter spikarna i hans händer och sticker mitt finger i märket efter spikarna och sticker min hand i hans sida, tror jag det alls icke.

26 Och åtta dagar därefter voro hans lärjungar åter inne och Tomas med dem. Då kom Jesus, när dörrarna voro stängda, och stod midt ibland dem och sade: Frid vare med eder!

27 Därefter sade han till Tomas: Räck hit ditt finger och se mina händer, och räck hit din hand och stick henne i min sida, och blif icke otrogen utan trogen.

28 Och Tomas svarade och sade till honom: Min Herre och min Gud!

29 Jesus sade till honom: Emedan du har sett mig, tror du; saliga äro de, som icke se, och dock tro. 1 Petr. 1,8.

30 Så gjorde ock Jesus i sina lärjungars åsyn många andra tecken, som icke äro uppskrifna i denna bok. Joh. 21,25.

31 Men dessa äro uppskrifna, på det att I skolen tro, att Jesus är Kristus, Guds Son, och att I genom tron skolen hafva lif i hans namn.

* Se not. sid. 184.

21 Kapitlet.

Jesus uppenbarar sig för lärjungarne vid Tiberias' haf.

Vers. 1—14 Högm. 1 årg. 1 S. eft. Påsk, vers 15—25 Högm. 1 årg. 2 S. eft. Påsk.

Därefter uppenbarade sig Jesus åter för lärjungarne vid Tiberias' haf. Och han uppenbarade sig sålunda:

2 Simon Petrus och Tomas, som kallades Didymus, och Natanael, som var från Kana i Galiléen, och Sebedei söner och två andra af hans lärjungar voro tillsamman.

3 Simon Petrus sade till dem: Jag går bort för att fiska. De sade till honom: Vi gå ock med dig. Då gingo de ut och stego strax i båten, och i den natten fångade de intet.

4 Men då det redan var morgon, stod Jesus vid stranden; dock visste icke lärjungarne, att det var Jesus.

5 Då sade Jesus till dem: Barn, icke hafven I väl något att äta? De svarade honom: Nej.

6 Och han sade till dem: Kasten ut nätet på högra sidan om båten, så skolen I finna. Då kastade de ut och förmådde nu icke draga upp det för fiskarnas myckenhets skull.

Digitized by Google

7 Då sade den lärjunge, som Jesus älskade, till Petrus: Det är Herren. När nu Simon Petrus hörde, att det var Herren, band han om sig sin öfverklädnad, ty han var naken, och kastade sig i sjön. Joh. 13,23.

8 Men de andra lärjungarne kommo med båten, ty de voro icke längre från land än vid pass två hundra alnar, och drogo nätet med fiskarna uti.

9 När de nu hade stigit i land, sågo de glöd ligga där och fisk däruppå och bröd.

10 Jesus sade till dem: Bären hit af de fiskar, som I nu fångaden.

11 Då gick Simon Petrus i båten och drog nätet upp på land, fullt af stora fiskar, ett hundra femtiotre; och ehuru de voro så många, gick nätet icke sönder.

12 Jesus sade till dem: Kommen hit och äten. Men ingen af lärjungarne dristade fråga honom: Hvem är du? emedan de visste, att det var Herren.

13 Då gick Jesus och tog brödet och gaf dem, och likaledes fisken.

14 Detta var nu tredje gången Jesus uppenbarades för sina lärjungar, sedan han hade uppstått från de döda.

15 När de nu hade ätit, sade Jesus till Simon Petrus: Simon, Jonas' son, älskar du mig mer än dessa? Han sade till honom: Ja, Herre, du vet, att jag har dig kär. Han sade till honom: Föd mina lamm.

16 Åter sade han till honom för andra gången: Simon, Jonas' son, älskar du mig? Han sade till honom: Ja, Herre, du vet, att jag har dig kär. Han sade till honom: Vårda mina får.

17 Han sade till honom för tredje gången: Simon, Jonas' son, har du mig kär? Petrus vardt bedröfvad däröfver, att han för tredje gången sade till honom: har du mig kär? Och han sade till honom: Herre, du vet allting; du vet, att jag har dig kär. Jesus sade till honom: Föd mina får.

18 Sannerligen, sannerligen säger jag dig: När du var yngre, omgjordade du dig själf och gick, hvart du ville, men då du varder gammal, skall du uträcka dina händer, och en annan skall omgjorda dig och föra dig dit du icke vill. 2 Petr. 1,14.

19 Men detta sade han för att gifva till känna, med hurudan död han skulle förhärliga Gud. Och då han hade sagt detta, sade han till honom: Följ mig.

20 Och Petrus vände sig om och såg den lärjungen följa, hvilken Jesus älskade, och som under aftonmåltiden hade legat vid hans bröst och sagt till honom: Herre, hvem är den, som förråder dig?

21 När Petrus såg honom, sade han till Jesus: Herre, huru skall det då gå med denne?

22 Jesus sade till honom: Om jag vill, att han skall förblifva, till dess jag kommer, hvad kommer det dig vid? Följ du mig.

Digitized by Google

23 Då gick det talet ut ibland bröderna, att denne lärjunge icke skulle dö. Men Jesus hade icke sagt till honom, att han icke skulle dö, utan: Om jag vill, att han skall förblifva, till dess jag kommer, hvad kommer det dig vid?

24 Denne är den lärjunge, som vittnar om detta och som har skrifvit detta, och vi veta, att hans vittnesbörd är sant.

25 Men äfven mycket annat finnes, som Jesus har gjort; och om detta, hvart och ett för sig, skulle uppskrifvas, tror jag, att icke ens hela världen kunde rymma de böcker, som skulle skrifvas. Joh. 20,30.

Apostlagärningarna.

1 Kapitlet.

Jesu himmelsfärd. Mattias' val till apostel.

Vers. 1—11 Kp. Kristi Himmelsfärdsd.

I min förra berättelse har jag talat, min gode Teofilus, om allt hvad Jesus begynte både göra och lära,

2 ända till den dagen, då han vardt upptagen, sedan han genom den Helige Ande hade gifvit uppdrag åt de apostlar, som han hade utvalt,

Matt. 28,19 f. Mark. 16,15.

3 och för hvilka han äfven, efter sitt lidande, genom många bevis framställde sig lefvande, då han under fyrtio dagar lät se sig af dem och talade om det, som hör till Guds rike.

1 Kor. 15,6.

4 Och då han kom tillsamman med dem, bjöd han dem att icke aflägsna sig från Jerusalem utan förbida Faderns löfte, hvilket I, sade han, hafven hört af mig.

Luk. 24,49. Joh. 14,16. 15,26.

5 Ty Johannes döpte i vatten, men I skolen varda döpta med den Helige Ande icke många dagar härefter.

Matt. 3,11. Mark. 1,8. Luk. 3,16. Ap. G. 11,16.

6 Då de nu voro församlade, frågade de honom, sägande: Herre, skall du i denna tid återupprätta riket åt Israel?

7 Då sade han till dem: Det tillkommer icke eder att veta tider eller stunder, dem Fadern har fastställt genom sin egen makt;

8 men I skolen undfå kraft, när den Helige Ande kommer öfver eder, och I skolen vara mina vittnen både i Jerusalem och i hela Judéen och Samarien och intill jordens ände.

Ap. G. 2,4.

9 Och när han hade sagt detta, vardt han i deras åsyn upp-

Digitized by Google

tagen, och en sky tog honom bort ifrån deras ögon.
Mark. 16,19. Luk. 24,51.

10 Och när de sågo upp mot himmeln, i det han for bort, se, då stodo två män hos dem i hvita kläder,

11 hvilka ock sade: I galileiska män, hvarför stån I och sen mot himmeln? Denne Jesus, som har blifvit upptagen från eder till himmeln, han skall så komma, som I hafven sett honom uppfara till himmeln.

12 Sedan gingo de tillbaka till Jerusalem från det berg, som kallas Oljeberget, hvilket ligger nära Jerusalem på en sabbatsresas afstånd.

13 Och när de hade kommit dit, stego de upp i den sal i öfra våningen, där de plägade uppehålla sig, Petrus och Johannes och Jakob och Andreas, Filippus och Tomas, Bartolomeus och Matteus, Jakob, Alfei son, och Simon Ifraren och Judas, Jakobs son. Matt. 10,2 f.

14 Alla dessa, tillika med några kvinnor och Maria, Jesu moder, och hans bröder, framhärdade endräktigt i bönen.
Matt. 27,55 f. Mark. 15,40 f. Luk. 8,2 f. 24,10.

15 Och i dessa dagar stod Petrus upp ibland lärjungarne — och hopen af de församlade var omkring ett hundra tjugu — och sade:

16 I män och bröder! Den skrift måste fullbordas, hvilken den Helige Ande genom Davids mun hade förutsagt om Judas, som vardt en vägledare för dem, som grepo Jesus.
Ps. 41,10. Joh. 13,18. Matt. 26,47 f. Mark. 14,43 f. Luk. 22,47 f. Joh. 18,3 f.

17 Ty han var räknad bland oss och hade fått sin lott i detta ämbete.

18 Denne förvärfvade sig nu en åker för orättfärdighetens lön, och han föll framstupa ned och remnade midt itu, och alla hans inälfvor föllo ut.
Matt. 26,15. 27,5 f.

19 Och det vardt kunnigt för alla dem, som bo i Jerusalem, så att den åkern blef på deras tungomål kallad Akeldama, det är blodsåker.

20 Ty det är skrifvet i psalmernas bok: »Hans gård varde öde, och ingen vare, som där bor», och »Hans ämbete tage en annan.» Ps. 69,26. 109,8.

21 Så måste nu en bland de män, som hafva följt med oss under hela den tid, Herren Jesus ingick och utgick ibland oss,

22 från Johannes' döpelse till den dagen, då han vardt upptagen från oss, med oss blifva ett vittne om hans uppståndelse.

23 Och de föreslogo tvenne, Josef, som kallades Barsabas, med tillnamnet Justus, och Mattias.

24 Och de bådo och sade: Herre, du som känner allas hjärtan, utvisa, hvilkendera af dessa två du har utvalt

25 till att få sin lott i denna tjänst och i det apostlaämbete, från hvilket Judas afvek för att gå bort till sitt rum.

26 Och de kastade lott mellan

Digitized by Google

dem, och lotten föll på Mattias, och äfven han vardt jämte de elfva räknad såsom apostel.

2 Kapitlet.

Den Helige Andes utgjutelse på pingstdagen. Petri tal om Kristus. Församlingens tillväxt och förkofran.

Vers. 1—13 Ep. Pingstdagen, vers. 14—41 Aftons. 2 årg. samma dag.

Och när pingstdagen var inne, voro de alla endräktigt tillsamman. 5 Mos. 16,9 f.

2 Då vardt plötsligt ett dån från himmeln, såsom af ett framfarande häftigt väder, och uppfyllde hela huset, där de sutto.

3 Och dem syntes tungor såsom af eld, hvilka fördelade sig och satte sig på hvar och en af dem.

Matt. 3,11. Mark. 1,8. Luk. 3,16. Ap. G. 1,5.

4 Och de vordo alla uppfyllda med den Helige Ande och begynte tala på andra tungomål, efter som Anden gaf dem att tala. Mark. 16,17.

5 Och i Jerusalem voro judar boende, gudfruktiga män af allehanda folk, som äro under himmeln.

6 Och när detta ljud skedde, kom folket i mängd tillsamman, och de vordo bestörta, emedan hvar och en hörde, att de talade hans eget språk.

7 Och alla häpnade och förundrade sig, sägande till hvarandra: Se, äro icke alla dessa, som tala, galiléer?

8 Och huru kunna vi då höra hvar och en sitt modersmål?

9 Parter och meder och elamiter och de, som bo i Mesopotamien och i Judéen och i Kappadocien, i Pontus och Asien,

10 i Frygien och Pamfylien, i Egypten och i Libyens trakter vid Cyrene, och resande från Rom,

11 judar och proselyter, kreter och araber, huru kunna vi höra dem på våra tungomål tala om Guds dråpliga verk?

12 Och de häpnade alla och vordo villrådiga, sägande, den ene till den andre: Hvad månde detta vara?

13 Och andra gjorde gäck af dem och sade: De äro druckna af sött vin.

14 Då steg Petrus fram jämte de elfva och hof upp sin röst och talade till dem: I judiska män och I alla, som bon i Jerusalem! Detta vare eder veterligt, och lyssnen till mina ord.

15 Ty dessa äro icke druckna, såsom I menen; det är ju tredje timmen på dagen.

16 Utan detta är det, som är sagdt genom profeten Joel:

Joel 2,28 f.

17 »Och det skall ske i de yttersta dagarna, säger Gud: Jag skall utgjuta af min Ande öfver allt kött, och edra söner och edra döttrar skola profetera, och edra ynglingar skola se syner, och edra äldsta skola drömma drömmar,

Es. 44,3. Sak. 12,10.

18 och öfver mina tjänare och öfver mina tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta af min Ande, och de skola profetera.

19 Och jag skall gifva under of-

Digitized by Google

van i himmeln och tecken nere på jorden, blod och eld och rökmoln;

20 solen skall vändas i mörker och månen i blod, förrän Herrens stora och uppenbara dag kommer;

21 och det skall ske, att hvar och en som åkallar Herrens namn, han skall varda frälst.»

22 I män af Israel, hören dessa ord: Jesus från Nasaret, en man, som för eder af Gud blifvit vitsordad genom krafter och under och tecken, hvilka Gud har gjort genom honom bland eder, såsom I ock själfva veten,
Ap. G. 10,38.

23 honom, som efter Guds fastställda råd och förutseende var utlämnad, hafven I tagit och genom orättfärdigas händer fastnaglat och dödat.

24 Honom har Gud uppväckt, sedan han lossat dödens vånda, emedan det icke var möjligt, att han skulle behållas af döden. Ap. G. 3,15. 4,10. 10,40. 13,30 f.

25 Ty David säger om honom: »Jag hade Herren för mina ögon alltid, ty han är på min högra sida, på det att jag icke må vackla. Ps. 16,8 f.

26 Fördenskull gladde sig mitt hjärta, och min tunga fröjdade sig, och äfven mitt kött skall hvila på förhoppning.

27 Ty du skall icke lämna min själ i dödsriket och icke låta din helige se förgängelse.

28 Du kungjorde mig lifvets vägar; du skall uppfylla mig med fröjd inför ditt ansikte.»

29 I män och bröder, man kan öppet säga till eder om patriarken David, att han är både död och begrafven, och hans graf finnes ibland oss intill denna dag.

30 Emedan han nu var en profet och visste, att Gud hade lofvat honom med ed, att en af hans länds frukt skulle sitta på hans tron,
2 Sam. 7,12. Ps. 132,11.

31 såg han förut och talade om Kristi uppståndelse, att han icke skulle lämnas i dödsriket, och att hans kött icke skulle se förgängelse.

32 Denne Jesus har Gud uppväckt, hvarom vi alla äro vittnen.

33 Sedan han nu genom Guds högra hand har blifvit upphöjd och af Fadern fått löftet om den Helige Ande, har han utgjutit detta, som I nu sen och hören;

34 ty icke har David farit upp i himmeln, men han säger: »Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida,
Ps. 110,1.

35 till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.»

36 Därför må hela Israels hus för visso veta, att denne Jesus, som I hafven korsfäst, honom har Gud gjort till Herre och till Kristus.

37 Då de hade hört detta, fingo de ett styng i hjärtat och sade till Petrus och de andra apostlarne: I män och bröder, hvad skola vi göra? Ebr. 4,12.

38 Och Petrus sade till dem: Gören bättring, och hvar och

Digitized by Google

en af eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse; och I skolen undfå den Helige Andes gåfva. Luk. 24,47.

39 Ty åt eder är löftet gifvet och åt edra barn och åt alla, som fjärran äro, så många som Herren vår Gud skall kalla härtill. 1 Mos. 17,7. Joh. 10,16.

40 Och med många andra ord besvor han och förmanade dem, sägande: Låten frälsa eder från detta vrånga släkte.

41 De, som då gärna mottogo hans ord, läto döpa sig; och på den dagen förökades församlingen med omkring tre tusen själar.

42 Och de voro beständiga i apostlarnes lära och i gemensamheten och i brödsbrytandet och i bönerna.

43 Och fruktan kom öfver hvarje själ, och många under och tecken gjordes genom apostlarne.

44 Och alla de troende voro tillsamman och hade allt gemensamt, Ap. G. 4,32 f.

45 och sina ägodelar och sitt gods sålde de och delade med sig däraf åt alla, efter hvars och ens behof.

46 Och hvar dag voro de ständigt och endräktigt i templet och bröto bröd i hemmen och åto med hvarandra i fröjd och hjärtats enfald och prisade Gud

47 och hade ynnest hos allt folket; och Herren förökade hvar dag församlingen med dem, som blefvo frälsta.

3 Kapitlet.

Petrus botar en ofärdig, predikar om Kristus.

Vers. 12—20 Aftons. 1 årg. 1 S. eft. Pask.

Och Petrus och Johannes gingo tillsamman upp i templet vid den bönestund, som var vid nionde timmen.

2 Och där bars en man, som hade varit ofärdig ända från moderlifvet, hvilken de hvar dag satte vid den tempelport, som heter den sköna, att han skulle begära allmosa af dem, som gingo i templet.

3 När han fick se Petrus och Johannes, som ville gå in i templet, bad han att få en allmosa.

4 Då fäste Petrus och Johannes ögonen på honom och sade: Se på oss.

5 Och han gaf akt på dem, väntande att få något af dem.

6 Då sade Petrus: Silfver och guld har jag icke; men hvad jag har, det gifver jag dig: I Jesu Kristi, nasaréens, namn, stå upp och gå!

7 Och han fattade honom vid högra handen och reste upp honom, och strax blefvo hans fötter och fotknölar stärkta,

8 och han sprang upp och stod och gick och följde dem in i templet, gick och sprang och prisade Gud.

9 Och allt folket såg honom gå och prisa Gud,

10 och de kände igen honom, att han var den, som, för att få allmosa, plägade sitta vid den sköna tempelporten, och de

Digitized by Google

uppfylldes med häpnad och bestörtning öfver det, som hade vederfarits honom.

11 Och då han höll sig till Petrus och Johannes, lopp allt folket till dem vid den så kallade Salomonska pelargången och voro häpna.
1 Kon. 6,3. Ap. G. 5,12.

12 Då Petrus såg det, svarade han folket:

I män af Israel! Hvarför undren I häröfver, eller hvarför fästen I ögonen på oss, likasom hade vi af egen kraft eller gudaktighet åstadkommit, att denne går?

13 Abrahams och Isaks och Jakobs Gud, våra fäders Gud, har förhärligat sin tjänare Jesus, hvilken I hafven utlämnat och förnekat inför Pilatus, då denne dömde, att man skulle gifva honom lös. 2 Mos. 3,6.

14 Men I förnekaden den helige och rättfärdige och begärden, att en mandråpare skulle skänkas eder. Matt. 27,20. Mark. 15,11. Luk. 23,18. Joh. 18,40.

15 Och lifvets furste dräpten I, honom, hvilken Gud har uppväckt från de döda, hvarom vi äro vittnen. Ap. G. 2,24,32. Ef. 1,20.

16 Och genom tron på hans namn har hans namn stärkt denne, hvilken I sen och kännen; och tron, som är genom honom, har nu gifvit honom denna fulla hälsa i allas eder åsyn. Luk. 17,19.

17 Och nu, mina bröder, vet jag, att I hafven gjort det af oförstånd, likasom ock edra rådsherrar;

18 men Gud har så fullbordat, hvad han har förutsagt genom alla sina profeters mun, att Kristus skulle lida.

19 Bättren eder därför och omvänden eder, att edra synder må varda utplånade,

20 på det att tider af vederkvickelse må komma från Herrens ansikte, och att han må sända den åt eder utkorade, Jesus Kristus,

21 hvilken himmeln måste upptaga intill tiderna för alltings återställelse, om hvilka Gud af ålder har talat genom sina heliga profeters mun.

22 Ty Moses sade: »En profet, lik mig, skall Herren, eder Gud, åt eder uppväcka af edra bröder; honom skolen I höra i allt, hvad han talar till eder;
5 Mos. 18,15 f.

23 och det skall ske, att hvar och en själ, som icke hör den profeten, skall utrotas ur folket.»

24 Och äfven alla profeterna från Samuel, så många, som därefter hafva talat, hafva bådat dessa dagar.

25 I ären barn af profeterna och af det förbund, hvilket Gud gjorde med våra fäder, då han sade till Abraham: »Och i din säd skola alla släkter på jorden varda välsignade.» 1 Mos. 12,3.

26 För eder först och främst har Gud uppväckt sin tjänare Jesus och sändt honom till att välsigna eder, då hvar och en af eder omvänder sig från sin ondska. Ap. G. 13,46.

Digitized by Google

4 Kapitlet.

Petrus och Johannes fängslas, förhöras, hotas. De troendes bön och enträkt.

Men medan de talade till folket, uppträdde mot dem prästerna och befälhafvaren öfver tempelvakten och sadducéerna,

2 förtretade däröfver, att de lärde folket och förkunnade i Jesus uppståndelsen från de döda.

3 Och de buro händer på dem och satte dem i häkte till följande dagen; ty det var redan afton.

4 Men många af dem, som hade hört ordet, blefvo troende, och antalet af männen vardt omkring fem tusen.

5 Och det begaf sig, att dagen därefter samlades deras rådsherrar och äldsta och skriftlärda i Jerusalem,

6 äfven öfversteprästen Hannas och Kaifas och Johannes och Alexander och alla, som voro af öfverstepräster lig släkt.

Luk. 3,2. Joh. 18,13.

7 Och de ställde dem fram inför sig och frågade dem: Af hvilken makt eller i hvilket namn hafven I gjort detta?

8 Då sade Petrus, uppfylld med den Helige Ande, till dem: I folkets rådsherrar och äldsta i Israel!

9 Då vi i dag för en välgärning mot en sjukling inför rätta tillfrågas, hvarigenom denne har blifvit helbrägda,

10 så vare det veterligt för eder alla och för hela Israels folk, att genom Jesu Kristi, nasaréens, namn, hvilken I hafven korsfäst, och hvilken Gud har uppväckt från de döda, genom honom står denne helbrägda inför eder.

11 Han är den sten, som af eder såsom byggningsmän vardt förkastad, och som har blifvit en hörnsten; Ps. 118,22 f. Es. 28,16. Matt. 21,42. Mark. 12,10. Luk. 20,17. Rom. 9,33. 1 Petr. 2,6.

12 och i ingen annan är frälsningen, ty det är icke något annat namn under himmeln, bland människor gifvet, i hvilket vi skola blifva frälsta.

Matt. 1,21.

13 Och när de sågo sådan frimodighet hos Petrus och Johannes och förnummo, att de voro olärda och okunniga män, förundrade de sig och kände igen dem, att de hade varit med Jesus.

14 Och när de sågo mannen, som hade blifvit botad, stå bredvid dem, hade de intet att säga däremot

15 utan bådo dem gå ut från rådet och öfverlade sinsemellan,

16 sägande: Hvad skola vi göra med dessa män? Ty ett bekant tecken är gjordt af dem, uppenbart för alla, som bo i Jerusalem, och vi kunna icke neka det.

17 Men på det att det icke må komma ännu mer ut bland folket, så låtom oss strängeligen förbjuda dem att härefter tala i detta namn för någon människa.

18 Och de kallade in dem och

Digitized by Google

tillsade dem att alldeles icke tala eller lära i Jesu namn. Ap. G. 5,28 f.

19 Men Petrus och Johannes svarade och sade till dem: Om det är rätt inför Gud att höra eder mer än Gud, därom mån I döma;

20 ty vi kunna icke förtiga, hvad vi hafva sett och hört.

21 Och de hotade dem ännu mer och läto dem gå, emedan de icke funno, huru de skulle kunna straffa dem, för folkets skull, eftersom alla prisade Gud för det, som hade skett.

22 Ty den man, på hvilken detta läkedomsunder hade blifvit gjordt, var öfver fyrtio år.

23 Sedan de hade blifvit lösgifna, begåfvo de sig till de sina och berättade för dem allt, hvad öfversteprästerna och de äldsta hade sagt dem.

24 Och när de hade hört detta, upphofvo de endräktigt sin röst till Gud och sade: Herre, du är Gud, som har gjort himmeln och jorden och hafvet och allt, hvad i dem är,

25 som genom din tjänares, vår fader Davids, mun genom den Helige Ande har sagt: »Hvarför larmade hedningar och tänkte folk fåfänglighet? Ps. 2,1.

26 Jordens konungar reste sig upp, och furstarne församlade sig tillhopa mot Herren och hans Smorde.»

27 Ty i denna stad hafva i sanning mot din helige tjänare Jesus, hvilken du har smort, både Herodes och Pontius Pilatus, jämte hedningarne och Israels stammar, förenat sig

28 för att göra allt hvad din hand och ditt råd förut hade beslutit, att det skulle ske.

29 Och nu, Herre, se till deras hotelser och gif dina tjänare att med all frimodighet tala ditt ord,

30 i det att du uträcker din hand till att bota sjuka och för att tecken och under må göras genom din helige tjänare Jesu namn.

31 Och då de hade bedit, skakades rummet, där de voro församlade, och de blefvo alla uppfyllda med den Helige Ande och talade Guds ord med frimodighet. Ap. G. 2,47.

32 Men i hela hopen af dem, som trodde, var ett hjärta och en själ, och icke en enda sade något vara sitt af det, han ägde, utan allt var för dem gemensamt. Ap. G. 2,44 f.

33 Och apostlarne afgåfvo med stor kraft vittnesbördet om Herren Jesu Kristi uppståndelse; och stor nåd var öfver dem alla.

34 Ty icke heller fanns ibland dem någon behöfvande, ty alla, som ägde landtgårdar eller hus, sålde dem och buro fram värdet af det, som såldes,

35 och lade det för apostlarnes fötter, och åt hvar och en utdelades efter som han behöfde.

36 Men Josef, som af apostlarne äfven kallades Barnabas, hvilket betyder förmaningens son, en levit, bördig från Cypern,

37 sålde en åker, hvilken han

Digitized by Google

ägde; och han bar fram penningarna och lade dem för apostlarnes fötter.

5 Kapitlet.

Ananias' och hans hustrus bedrägeri och död. Apostlarne fängslas och befrias af en Herrens ängel. Gamaliels råd.

Men en man, vid namn Ananias, och Saffira, hans hustru, sålde en egendom,

2 och han tog, med sin hustrus vetskap, undan af värdet, och en del bar han fram och lade för apostlarnes fötter.

3 Och Petrus sade: Ananias, hvarför har Satan uppfyllt ditt hjärta, att du skulle ljuga för den Helige Ande och taga undan af värdet för gården?

4 Var han icke din, då du hade honom kvar, och var han icke, då han blifvit såld, i ditt våld? Hvarför har du i ditt hjärta föresatt dig denna gärning? Du har icke ljugit för människor utan för Gud.

5 Men då Ananias hörde dessa ord, föll han ned och gaf upp andan; och stor räddhåga kom öfver alla, som hörde detta.

6 Och de yngre männen stodo upp, lade honom till rätta och buro honom ut och begrofvo honom.

7 Omkring tre timmar därefter kom hans hustru in utan att veta, hvad som hade skett.

8 Då svarade Petrus henne: Säg mig, sålden I gården för så mycket? Och hon sade: Ja, för så mycket.

9 Men Petrus sade till henne: Hvarför haden I kommit öfverens att fresta Herrens Ande? Se, deras fötter, som hafva begrafvit din man, äro för dörren, och de skola bära ut dig.

10 Och strax föll hon ned för hans fötter och gaf upp andan; och när de unga männen kommo in, funno de henne död och buro ut och begrofvo henne bredvid hennes man.

11 Och stor räddhåga kom öfver hela församlingen och öfver alla, som hörde detta.

12 Och genom apostlarnes händer gjordes många tecken och under bland folket, och de voro alla endräktigt tillsamman i Salomos pelargång.

13 Men af de andra djärfdes ingen sluta sig till dem, utan folket höll dem i stor ära.

14 Och alltmera tillkommo sådana, som trodde på Herren, hela skaror af både män och kvinnor,

15 så att de ock utburo de sjuka på gatorna och lade dem i sängar och på bårar, på det att, då Petrus kom gående, åtminstone hans skugga måtte öfverskygga någon af dem.

16 Och äfven en mängd folk ifrån de kringliggande städerna kom tillsamman till Jerusalem, förande med sig sjuka och sådana, som voro plågade af orena andar, och de vordo alla botade.

17 Då stod öfversteprästen upp och alla de, som voro med honom, hvilka hörde till saddu-

Digitized by Google

céernas parti, och de blefvo fulla af ifver
18 och buro händer på apostlarne och satte dem i allmänt häkte.
19 Men en Herrens ängel öppnade om natten dörrarna till fängelset och förde dem ut och sade:
20 Gån åstad och uppträden och talen i templet till folket alla detta lifvets ord.
21 Och sedan de hade hört detta, gingo de i dagningen in i templet och lärde. Och öfversteprästen och de, som voro med honom, kommo och sammankallade rådet och alla de äldsta bland Israels barn och sände till fängelset för att hämta dem.
22 Och rättstjänarne kommo dit och funno dem icke i fängelset, och de återvände och berättade det,
23 sägande: Fängelset funno vi stängdt med all omsorg och vaktarne stående utanför dörrarna, men när vi öppnade, funno vi ingen där inne.
24 Och när befälhafvaren öfver tempelvakten och öfversteprästerna hörde dessa ord, visste de icke, hvad de skulle tänka om dem och hvad häraf skulle blifva.
25 Då kom någon och berättade för dem: Se, de män, hvilka I haden insatt i fängelset, de uppträda i templet och lära folket.
26 Då gick befälhafvaren tillika med tjänarne och hämtade dem, dock utan våld; ty de fruktade för folket, att de skulle blifva stenade.
27 Och sedan de hade hämtat dem, inställde de dem för rådet, och öfversteprästen tillfrågade dem,
28 sägande: Hafva vi icke allvarligen bjudit eder att icke lära i detta namn? Och se, I hafven uppfyllt Jerusalem med eder lära och viljen draga öfver oss denne mannens blod.
Ap. G. 4,18 f.
29 Men Petrus och apostlarne svarade och sade: Man måste lyda Gud mer än människor.
30 Våra fäders Gud har uppväckt Jesus, hvilken I hafven upphängt på trä och dödat.
Ap. G. 2,24, 32. 3,15.
31 Honom har Gud med sin högra hand upphöjt till en höfding och en frälsare för att gifva Israel bättring och syndernas förlåtelse; Ebr. 2,10. Luk. 24,47.
32 och vi äro vittnen om allt detta, så ock den Helige Ande, hvilken Gud har gifvit dem, som lyda honom. Joh. 15,26 f.
33 Och när de hade hört detta, skar det dem i hjärtat, och de rådslogo om att röja dem ur vägen.
34 Då stod en farisé upp i rådet, vid namn Gamaliel, en lagklok, som var aktad bland allt folket, och begärde, att man för en kort stund skulle låta apostlarne gå ut. Ap. G. 22,3.
35 Och han sade till dem: I män af Israel, sen eder före, hvad I ämnen göra med dessa män.
36 Ty för en tid sedan uppträdde Teudas och gaf sig ut för att vara något, och till honom slöt sig en hop af omkring fyra

Digitized by Google

hundra män; och han blef dödad, och alla, som hade trott på honom, blefvo skingrade och tillintetgjorda. Ap. G. 21,38.

37 Efter honom uppträdde Judas, galiléern, i skattskrifningens dagar, och han bragte mycket folk till affall och drog dem efter sig; äfven han omkom, och alla, som trodde på honom, blefvo förskingrade.

38 Och nu säger jag eder: Befatten eder icke med dessa män och låten dem vara; ty är detta anslag eller detta verk af människor, så skall det varda om intet;

39 men är det af Gud, så kunnen I icke göra det om intet; sen till, att I icke mån finnas strida mot Gud själf.

40 Då lydde de honom och kallade in apostlarne och läto hudflänga dem och bjödo dem att icke tala i Jesu namn och läto dem gå.

41 Och så gingo de ut från rådet, glada däröfver, att de hade blifvit befunna värdiga att lida smälek för det namnets skull. Matt. 5,10 f. Rom. 5,3.

42 Och de upphörde icke att hvar dag i templet och i husen lära och förkunna evangelium om Kristus Jesus.

6 Kapitlet.

Sju män utses att besörja den dagliga utdelningen. Stefanus anklagas.

Vers. 8—15 och 7 kap. 54—60 Ep. Annand. Jul.

Men i dessa dagar, då lärjungarnes antal förökades, begynte de grekiska judarne att knorra mot ebréerna däröfver, att deras änkor blefvo förbisedda vid det dagliga betjänandet.

2 Då kallade de tolf hopen af lärjungarne tillsamman och sade: Det är icke tillbörligt, att vi öfvergifva Guds ord för att tjäna vid borden.

3 Utsen därför, bröder, sju män bland eder, som hafva godt rykte om sig och äro fulla af den Helige Ande och visdom, hvilka vi kunna anställa för detta behof.

4 Men vi vilja ägna oss ständigt åt bönen och ordets tjänst.

5 Och det talet behagade hela hopen; och de utvalde Stefanus, en man full af tro och den Helige Ande, och Filippus och Prokorus och Nikanor och Timon och Parmenas och Nikolaus, en proselyt från Antiokia, Ap. G. 8,26. 21,8.

6 och dem framställde de för apostlarne. Och de bådo och lade händerna på dem.

7 Och Guds ord växte, och lärjungarnes antal förökades mycket i Jerusalem, och en stor hop af prästerna blefvo tron lydaktiga.

8 Och Stefanus, som var full af nåd och kraft, gjorde stora under och tecken bland folket.

9 Då uppstodo några af dem, som voro från den synagogan, som kallades libertinernas, och af cyrenéerna och alexandrinerna och af dem, som voro från Cilicien och Asien, för att tvista med Stefanus.

10 Och de förmådde icke stå

Digitized by Google

emot den visdom och den ande, hvarmed han talade.

11 Då beställde de några män, som sade: Vi hafva hört honom tala hädiska ord mot Moses och mot Gud.

12 Och de uppeggade folket och de äldsta och de skriftlärda, och de öfverföllo honom och släpade honom med sig och förde honom inför rådet

13 och framställde falska vittnen, som sade: Denna människa låter icke af att tala hädiska ord mot detta heliga rum och mot lagen,

14 ty vi hafva hört honom säga: Jesus, denne nasaré, skall nedbryta detta rum och förändra de stadgar, som Moses har gifvit oss.

15 Och alla, som sutto i rådet, fäste ögonen på honom och sågo hans ansikte likasom en ängels ansikte.

7 Kapitlet.

Stefani tal inför rådet. Hans martyrdöd.

Vers. 54—60 jämte 6 kap. 8—15 Ep. Annand. Jul.

Då sade öfversteprästen: Förhåller detta sig så?

2 Och han sade: I män, bröder och fäder, hören! Härlighetens Gud syntes för vår fader Abraham, medan han var i Mesopotamien, innan han bosatte sig i Karran, 1 Mos. 12,1 f.

3 och sade till honom: »Gå ut ur ditt land och från din släkt och kom till det land, som jag skall visa dig.»

4 Då gick han ut från kaldéernas land och bosatte sig i Karran; och sedan hans fader var död, förflyttade han honom därifrån till detta land, där I nu bon; 1 Mos. 11,31.

5 och han gaf honom ingen arfvedel där, icke ens en fotsbredd, och han lofvade att gifva det till besittning åt honom och åt hans säd efter honom, då han ännu intet barn hade.

6 Och Gud talade sålunda: »Din säd skall vara främmande i ett annat folks land, och de skola göra dem till trälar och fara illa med dem i fyra hundra år; 1 Mos. 15,13 f.

7 och det folk, hvars trälar de skola vara, skall jag döma», sade Gud, »och sedan skola de gå ut därifrån och tjäna mig på denna ort.»

8 Och han gaf honom omskärelsens förbund; och så födde han Isak och omskar honom på åttonde dagen, och Isak födde Jakob, och Jakob de tolf patriarkerna. 1 Mos. 17,9 f. 21,2 f. 25,24 f. 29,32 f. 30,5 f. 35,16 f.

9 Och patriarkerna sålde Josef, af afundsjuka, till Egypten, och Gud var med honom; 1 Mos. 37,28.

10 och han halp honom ur all hans nöd och gaf honom nåd och visdom inför Farao, konungen i Egypten, och denne satte honom till styresman öfver Egypten och hela sitt hus. 1 Mos. 41,40 f.

11 Och hunger kom öfver hela Egypten och Kanaan och stor nöd, och våra fäder funno inga lifsmedel. 1 Mos. 41,54 f.

12 Och då Jakob fick höra, att

Digitized by Google

säd fanns i Egypten, sände han våra fäder dit för första gången.
1 Mos. 42,1 f.
13 Och andra gången vardt Josef igenkänd af sina bröder, och Josefs släkt blef bekant för Farao. 1 Mos. 45,4 f.
14 Då sände Josef och kallade till sig sin fader Jakob och hela sin släkt, sjuttiofem själar.
1 Mos. 46,6 f.
15 Och Jakob for ned till Egypten och dog, han och våra fäder. 1 Mos. 49,33.
16 Och de flyttades till Sikem och lades i den graf, hvilken Abraham hade köpt för penningar af Hemors barn i Sikem.
1 Mos. 47,30. 50,13. 33,19. Jos. 24,32.
17 Och allt eftersom tiden tillstundade för det löfte, hvilket Gud hade med en ed gifvit åt Abraham, tillväxte folket och förökades i Egypten,
2 Mos. 1,7 f.
18 till dess en annan konung öfver Egypten uppstod, som icke visste af Josef.
19 Denne brukade list mot vårt folk och for illa med våra fäder, så att de måste utsätta sina barn, att de icke skulle blifva vid lif.
20 Vid samma tid vardt Moses född, och han var Gud behaglig och vardt fostrad i sin faders hus i tre månader;
2 Mos. 2,2. Hbr. 11,23.
21 men då han vardt utsatt, upptog Faraos dotter honom och uppfödde honom sig till en son.
2 Mos. 2,3 f.
22 Och Moses vardt undervisad i all egyptiernas visdom och var mäktig i sina ord och gärningar.
23 Men då han vardt fyrtio år gammal, kom det honom i sinnet att besöka sina bröder, Israels barn.
24 Och då han såg en af dem lida orätt, öfvade han vedergällning och hämnades den misshandlade och slog ihjäl egyptiern.
25 Och han menade, att hans bröder skulle förstå, att Gud genom hans hand skulle frälsa dem; men de förstodo det icke.
26 Och dagen därefter visade han sig för dem under en tvist och uppmanade dem till fred, sägande: I män, I ären bröder; hvarför förorätten I hvarandra?
27 Men den, som förorättade sin nästa, stötte honom bort, sägande: Hvem har satt dig till höfding och domare öfver oss?
28 Icke vill du väl slå ihjäl mig, såsom du i går slog ihjäl egyptiern?
29 Men vid detta tal flydde Moses och bodde såsom främling i landet Madian, där han födde två söner.
30 Och efter fyrtio års förlopp syntes honom i öknen vid berget Sinai en Herrens ängel i en brinnande törnbuske.
2 Mos. 3,2 f.
31 Och när Moses såg det, förundrade han sig öfver synen, och då han gick fram för att betrakta den, hördes Herrens röst:
32 »Jag är dina fäders Gud, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud.» Då vardt Moses förfärad och tordes icke betrakta synen.
33 Och Herren sade till honom: Lös skorna af dina fötter; ty

Digitized by Google

den plats, där du står, är en helig mark.

34 Jag har sett mitt i Egypten boende folks misshandling, och jag har hört deras suckan och har stigit ned för att befria dem. Och nu, kom; låt mig sända dig till Egypten.

35 Denne Moses, hvilken de hade förnekat, sägande: hvem har satt dig till höfding och domare? honom har Gud sändt till en höfding och förlossare, genom ängeln, hvilken syntes honom i törnbusken.

36 Han utförde dem och gjorde under och tecken i Egyptens land och i Röda hafvet och i öknen under fyrtio år.

2 Mos. 7 kap. 16,1 f.

37 Denne Moses är den, som sade till Israels barn; »En profet, lik mig, skall Gud åt eder uppväcka af edra bröder; honom skolen I höra.»

5 Mos. 18,15, 18. Ap. G. 3,22.

38 Denne är den, som var i församlingen i öknen med ängeln, hvilken talade till honom på berget Sinai, och med våra fäder, och som undfick lefvande ord till att gifva oss,

2 Mos. 19,3 f.

39 och hvilken våra fäder icke ville blifva lydiga utan stötte bort ifrån sig och vände sig med sina hjärtan till Egypten,

40 sägande till Aron: »Gör oss gudar, som kunna gå framför oss; ty vi veta icke, hvad som har vederfarits denne Moses, som har fört oss ut ur Egyptens land.» 2 Mos. 32,1 f.

41 Och de gjorde en kalf i de dagarna och framburo offer åt afgudabelätet och fröjdade sig öfver sina händers verk.

1 Kor. 10,7.

42 Då vände Gud sig bort och hängaf dem till att dyrka himmelns härskara, såsom det är skrifvet i profeternas bok: »Icke framburen I väl åt mig under fyrtio år i öknen slaktoffer och andra offer, I af Israels hus?

43 I buren Moloks tält och eder gud Remfans stjärna, de bilder, som I haden gjort för att tillbedja dem. Och jag skall förflytta eder på andra sidan Babylon.» Am. 5,25 f.

44 Vittnesbördets tält var bland våra fäder i öknen, såsom den, som talade till Moses, hade förordnat, att han skulle göra det efter den förebild, som han hade sett; 2 Mos. 25,40. Ebr. 8,5.

45 hvilket ock våra fäder togo i arf och införde under Josua i det land, som de hedningar innehade, hvilka Gud dref undan för våra fäder, ända till Davids dagar, Jos. 3,14.

46 som fann nåd inför Gud och bad, att han måtte finna en boning åt Jakobs Gud.

2 Sam. 7,2 f. Ps. 132,4 f.

47 Och Salomo byggde åt honom ett hus. 1 Kon. 6,1 f.

48 Men icke bor den Högste i det, som är gjordt med händer, såsom profeten säger:

1 Kon. 8,27. Es. 66,1. Ap. G. 17,24.

49 »Himmeln är min tron, och jorden är min fotapall. Hvad hus viljen I bygga åt mig, säger Herren, eller hvilket är rummet för min hvila?

50 Har icke min hand gjort allt detta?»

Digitized by Google

51 I hårdnackade och oomskurna till hjärta och öron! I stån alltid emot den Helige Ande; såsom edra fäder, så ock I. Jer. 6,10. 9,25. Hes. 44,9.

52 Hvilken af profeterna hafva icke edra fäder förföljt? De hafva ock dräpt dem, som förutsade den Rättfärdiges tillkommelse, hvilkens förrädare och dråpare I hafven blifvit,

1 Kon. 19,10. Matt. 23,29 f. Ap. G. 3,14.

53 I, som hafven fått lagen genom änglars medverkan men icke hållit honom.

2 Mos. 19,3 f. Gal. 3,19.

54 Och när de hörde detta, skar det dem i deras hjärtan, och de beto samman tänderna mot honom.

55 Men han, full af den Helige Ande, såg upp mot himmeln och fick se Guds härlighet och Jesus, stående på Guds högra sida,

56 och sade: Se, jag ser himmeln öppen och Människosonen stå på Guds högra sida.

57 Då ropade de med hög röst och höllo för sina öron och rusade samfäldt mot honom

58 och drefvo honom ut ur staden och stenade honom; och vittnena lade af sig sina kläder vid en ung mans fötter, som hette Saulus.

5 Mos. 17,7. Ap. G. 9,1. 22,20.

59 Och de stenade Stefanus, som åkallade och sade: Herre Jesus, mottag min ande!

60 Och han böjde sina knän och ropade med hög röst: Herre, tillräkna dem icke denna synd! Och när han hade sagt detta, afsomnade han.

Matt. 5,44. Luk. 6,27 f.

8 Kapitlet.

De troende i Jerusalem förföljas och förskingras. Samariternas omvändelse. Trollkarlen Simon. En etiopisk man döpes.

Och Saulus samtyckte till hans död. Och samma dag vardt en stor förföljelse mot församlingen i Jerusalem, och alla, utom apostlarne, blefvo förskingrade till olika trakter af Judéen och Samarien. Ap. G. 22,20.

2 Och gudfruktiga män begrofvo Stefanus och höllo stor klagolåt öfver honom.

3 Men Saulus förödde församlingen, gick omkring i husen och släpade ut både män och kvinnor och lät sätta dem i fängelse. Ap. G. 22,4, 19. 26,10 f.

4 Men de förskingrade gingo nu omkring och förkunnade evangelii ord.

5 Och Filippus kom ned till en stad i Samarien och predikade Kristus för dem.

6 Och folket aktade endräktigt på det, som sades af Filippus, när de hörde och sågo de tecken, som han gjorde.

7 Ty från många, som hade orena andar, foro dessa ut, ropande med hög röst, och många lama och halta vordo botade.

8 Och i den staden vardt stor glädje.

9 Men i staden var före honom en man, vid namn Simon, som öfvade trolldom och förvånade

Digitized by Google

det samaritiska folket, sägande sig vara en stor man;
10 och till honom höllo sig alla, både små och stora, sägande: Denne är Guds stora kraft.
11 Och de höllo sig till honom, emedan han under en lång tid hade förvånat dem med sina trolldomskonster.
12 Men när de trodde Filippus, som förkunnade evangelium om Guds rike och om Jesu Kristi namn, läto de döpa sig, både män och kvinnor.
13 Och äfven Simon trodde, och när han vardt döpt, slöt han sig till Filippus, och då han såg tecken och stora krafter ske, vardt han förvånad.
14 Då nu de apostlar, som voro i Jerusalem, fingo höra, att Samarien hade mottagit Guds ord, sände de till dem Petrus och Johannes,
15 hvilka foro ned och bådo för dem, att de måtte få den Helige Ande;
16 ty han hade ännu icke fallit på någon af dem, utan de voro allenast döpta till Herren Jesu namn.
17 Då lade de händerna på dem, och de fingo den Helige Ande.
18 Och när Simon såg, att den Helige Ande gafs därigenom, att apostlarne lade sina händer på dem, bar han fram penningar till dem
19 och sade: Gifven ock mig denna makt, att hvar och en, på hvilken jag lägger mina händer, får den Helige Ande.
20 Men Petrus sade till honom: Fördömd vare du och dina penningar, emedan du trodde, att du kunde förvärfva Guds gåfva för penningar!
21 Du har ingen del eller lott i denna sak, ty ditt hjärta är icke rätt inför Gud.
22 Bättra dig därför från denna din ondska och bed Gud, om möjligen ditt hjärtas tanke kan varda dig förlåten.
23 Ty jag ser, att du är stadd i bitterhets galla och orättfärdighets band.
24 Då svarade Simon och sade: Bedjen I Herren för mig, att intet må öfvergå mig af det, I hafven sagt.
25 Och sedan de hade vittnat och talat Herrens ord, vände de tillbaka till Jerusalem och förkunnade evangelium i många byar i Samarien.
26 Men en Herrens ängel talade till Filippus och sade: Stå upp och gå söder ut den vägen, som går ned från Jerusalem till Gasa; den är öde.
27 Och han stod upp och gick. Och se, en etiopisk man, en hofman och mäktig herre hos drottning Kandace i Etiopien, som var satt öfver hela hennes skattkammare, hade kommit till Jerusalem för att där tillbedja,
28 och han var nu stadd på hemvägen och satt i sin vagn och läste profeten Esaias.
29 Då sade anden till Filippus: Gå fram och följ med denna vagn.
30 Då lopp Filippus fram och hörde honom läsa profeten Esaias

Digitized by Google

och sade: Förstår du då, hvad du läser?

31 Och denne sade: Huru skulle jag väl kunna det, utan att någon undervisar mig? Och han bad Filippus stiga upp och sätta sig bredvid honom.

32 Men innehållet af den skrift, som han läste, var detta: »Såsom ett får vardt han förd till slaktning, och såsom ett lamm är tyst för den, som klipper det, så öppnar han icke sin mun. Bs. 53,7 f.

33 I hans förnedring vardt hans dom borttagen, och hvem kan beskrifva hans släkte? ty hans lif borttages från jorden.»

34 Och hofmannen svarade och sade till Filippus: Jag beder dig: om hvem säger profeten detta, om sig själf eller om någon annan?

35 Då öppnade Filippus sin mun, och, begynnande från denna skrift, förkunnade han för honom evangelium om Jesus.

36 Och under det de färdades vägen fram, kommo de till ett vatten, och hofmannen sade: Se vatten! Hvad hindrar, att jag döpes?

37 Och han befallde, att vagnen skulle stanna; och de stego båda ned i vattnet, både Filippus och hofmannen, och han döpte honom.

38 Och när de hade stigit upp ur vattnet, ryckte Herrens Ande bort Filippus, och hofmannen såg honom icke mera, ty han for sin väg och var glad.

39 Och Filippus vardt funnen i Asdod; och han vandrade omkring och förkunnade evangelium i alla städer, till dess han kom till Cesarea.

9 Kapitlet.

Saulus omvändes. Petrus botar Eneas och uppväcker Tabita.

Men Saulus andades ännu hot och mord mot Herrens lärjungar och gick till öfversteprästen Ap. G. 7,58. 8,1 f. Gal. 1,13. 1 Tim. 1,13.

2 och begärde af honom bref till synagogorna i Damaskus, att, om han funne några, som tillhörde den vägen, män och kvinnor, skulle han föra dem bundna till Jerusalem. Ap. G. 22,5 f. 26,12 f.

3 Och när han under sin resa nalkades Damaskus, kringstrålade honom plötsligen ett sken från himmeln,

4 och han föll ned till jorden och hörde en röst, som sade till honom: Saul, Saul, hvarför förföljer du mig?

5 Och han sade: Hvem är du, Herre? Och Herren sade: Jag är Jesus, som du förföljer.

6 Men stå upp och gå in i staden, och det skall varda dig sagdt, hvad du bör göra.

7 Och de män, som reste med honom, stodo förstummade och hörde väl rösten men sågo ingen.

8 Då reste sig Saulus upp från jorden; men då hans ögon öppnades, såg han intet, utan de togo honom vid handen och ledde honom in i Damaskus.

9 Och i tre dagar såg han icke och hvarken åt eller drack.

10 Och i Damaskus var en lär-

Digitized by Google

junge, vid namn Ananias, och Herren sade till honom i en syn: Ananias! Och han sade: Se, här är jag, Herre!

11 Och Herren sade till honom: Stå upp och gå till den gatan, som kallas den raka, och sök i Judas' hus en man vid namn Saulus, från Tarsus; ty se, han beder.

12 Och han har i en syn sett en man, vid namn Ananias, komma in och lägga handen på honom, på det att han skulle få sin syn igen.

13 Då svarade Ananias: Herre, jag har af många hört om denne man, huru mycket ondt han har gjort dina heliga i Jerusalem,

14 och här har han fullmakt af öfversteprästerna att fängsla alla dem, som åkalla ditt namn.

15 Men Herren sade till honom: Gå; ty denne är mig ett utkoradt redskap till att bära mitt namn inför hedningar och konungar och Israels barn;

16 ty jag skall visa honom, huru mycket han måste lida för mitt namns skull.

17 Och Ananias gick åstad och kom in i huset och lade sina händer på honom och sade: Saul, min broder, Herren har sändt mig, Jesus, som syntes dig på vägen, där du kom, på det att du skall få din syn igen och uppfyllas med den Helige Ande.

18 Och strax föll ifrån hans ögon såsom fjäll, och han fick sin syn igen och stod upp och vardt döpt.

19 Och han tog sig mat och stärkte sig.

Och Saulus var några dagar med de lärjungar, som voro i Damaskus;

20 och strax predikade han i synagogorna Jesus, att han var Guds Son.

21 Och alla, som hörde honom, blefvo bestörta och sade: Är icke detta den, som i Jerusalem förödde dem, som åkalla detta namn? Och hit hade han kommit i afsikt att föra dem bundna till öfversteprästerna.

Ap. G. 26,9 f.

22 Men Saulus tilltog i kraft mer och mer och förbryllade de judar, som bodde i Damaskus, bevisande, att denne var Kristus.

23 Men efter många dagars förlopp rådslogo judarne sinsemellan om att döda honom.

24 Och deras anslag vardt bekant för Saulus; och de höllo vakt vid portarna dag och natt för att döda honom.

2 Kor. 11,32.

25 Men en natt togo lärjungarne och släppte ned honom genom muren, nedhissande honom i en korg.

26 Och när han kom till Jerusalem, försökte han att sluta sig till lärjungarne, men de voro alla rädda för honom, emedan de icke trodde, att han var en lärjunge.

Gal. 1,18.

27 Men Barnabas tog honom till sig och förde honom till apostlarne och förtäljde för dem, huru han hade sett Herren på

Digitized by Google

vägen, och att han hade talat med honom, och huru han i Damaskus hade frimodigt talat i Jesu namn.

28 Och han gick ut och in med dem i Jerusalem och talade frimodigt i Herrens namn.

29 Och han talade och tvistade med de grekiska judarne, men de sökte efter att döda honom.

30 Och när bröderna märkte det, förde de honom ned till Cesarea och sände honom bort till Tarsus.

31 Så hade nu församlingen frid öfver hela Judéen och Galiléen och Samarien, uppbyggande sig och vandrande i Herrens fruktan, och tillväxte genom den Helige Andes bistånd.

32 Och det begaf sig, att Petrus, under sina vandringar till alla, äfven kom till de heliga, som bodde i Lydda.

33 Där fann han en man, vid namn Eneas, som sedan åtta år hade legat till sängs och var lam.

34 Och Petrus sade till honom: Eneas! Jesus Kristus botar dig. Stå upp och bädda åt dig. Och strax stod han upp.

35 Och honom sågo alla, som bodde i Lydda och i Saron, och de omvände sig till Herren.

36 Och i Joppe var en lärjunginna, vid namn Tabita, hvilket betyder Dorkas *. Hon var rik på goda gärningar och allmosor, hvilka hon gaf.

37 Och det begaf sig i de dagarna, att hon vardt sjuk och dog. Och de tvådde henne och lade henne i en sal i öfre våningen.

38 Och emedan Lydda låg nära Joppe och lärjungarne hade hört, att Petrus var där, sände de två män till honom och bådo honom utan dröjsmål komma till dem.

39 Då stod Petrus upp och gick med dem. Och när han kom dit, förde de honom upp i salen, och omkring honom ställde sig alla änkorna, gråtande och visande honom alla de lifklädnader och mantlar, som Dorkas hade gjort, medan hon var med dem.

40 Då dref Petrus ut dem alla och föll på sina knän och bad och vände sig till kroppen och sade: Tabita, stå upp. Och hon öppnade sina ögon, och när hon fick se Petrus, satte hon sig upp.

41 Och han räckte henne handen och reste upp henne och kallade in de heliga och änkorna och ställde henne fram lefvande.

42 Och det vardt kändt i hela Joppe, och många trodde på Herren.

43 Och han stannade många dagar i Joppe hos en viss Simon, en garfvare.

10 Kapitlet.

Kornelii syn. Petri syn och predikan. Kornelius och andra hedningar döpas.

Vers. 34—43 Ep. Annand. Påsk, vers. 42—48 Ep. Annand. Pingst.

I Cesarea var en man, vid namn Kornelius, en höfvitsman vid den så kallade italienska krigsskaran,

* *Hind.*

Digitized by Google

2 from och gudfruktig med hela sitt hus, gifvande många allmosor åt folket och bedjande till Gud alltid.

3 Han såg tydligen i en syn, ungefär vid nionde timmen på dagen, en Guds ängel komma in till honom och säga till honom: Kornelius!

4 Och han fäste ögonen på honom och vardt förfärad och sade: Hvad är det, Herre? Och denne sade till honom: Dina böner och dina allmosor hafva uppstigit till håg komst inför Gud;

5 och sänd nu några män till Joppe och hämta Simon, som ock kallas Petrus.

6 Han gästar hos en viss Simon, en garfvare, som äger ett hus vid hafvet.

7 Och då ängeln, som talade med honom, hade gått bort, kallade han till sig två af sina tjänare och en from krigsman af dem, som ständigt voro hos honom,

8 och förtäljde för dem alltsamman och sände dem till Joppe.

9 Men dagen därefter, medan dessa voro på väg och nalkades staden, gick Petrus vid den sjette timmen upp på taket för att bedja.

10 Och han vardt hungrig och ville hafva mat, och under det att de tillredde den, kom en hänryckning öfver honom,

11 och han såg himmeln öppen och ett käril, likt en stor linneduk, komma ned, hvilket, bundet i fyra hörn, sänkte sig ned till jorden,

12 i hvilket voro alla fyrfota och krälande djur på jorden och himmelns fåglar.

13 Och en röst kom till honom: Stå upp, Petrus, slakta och ät!

14 Men Petrus sade: Ingalunda, Herre; ty aldrig har jag ätit något oheligt och orent.

15 Och åter kom en röst för andra gången till honom: Hvad Gud har renat, må ej du anse oheligt.

16 Och detta skedde tre gånger, och så vardt kärilet åter upptaget till himmeln.

17 Och under det Petrus inom sig var oviss om hvad den syn, som han hade sett, skulle betyda, se, då stodo vid porten de män, som voro sända från Kornelius och hade frågat sig fram till Simons hus.

18 Och de ropade och frågade, om Simon, som ock kallades Petrus, gästade där.

19 Men under det Petrus begrundade synen, sade Anden till honom: Se, tre män söka dig.

20 Stå därför upp och stig ned och gå med dem utan att tvifla; ty jag har sändt dem.

21 Då steg Petrus ned till männen och sade: Se, jag är den, som I söken. För hvad orsak ären I här?

22 De sade: Kornelius, en höfvitsman, en rättfärdig man, som fruktar Gud, och som har vittnesbörd af hela det judiska folket, har fått en uppenbarelse af

Digitized by Google

en helig ängel att hämta dig till sitt hus och höra ord af dig.

23 Då kallade han dem in och härbergerade dem.

Och dagen därefter stod han upp och for med dem, och några af bröderna från Joppe foro med honom.

24 Och dagen därefter kommo de till Cesarea. Och Kornelius väntade dem och hade kallat tillhopa sina fränder och närmaste vänner.

25 Och när Petrus skulle gå in, gick Kornelius emot honom och föll ned för hans fötter och tillbad.

26 Men Petrus reste upp honom, sägande: Stå upp; jag är ock en människa.

27 Och samtalande med honom gick han in och fann många församlade.

28 Och han sade till dem: I veten, att det icke är lofligt, att en judisk man umgås med en utländing eller går till honom, men mig har Gud lärt att icke kalla någon människa ohelig eller oren.

Joh. 4,9. 5 Mos. 10,17. Rom. 2,11. 1 Petr. 1,17.

29 Därför kom jag ock utan gensägelse, när jag blef efterskickad, och frågar nu, för hvad orsak I hafven skickat efter mig.

30 Och Kornelius sade: För fyra dagar sedan fastade jag ända till denna timme och bad den nionde timmen i mitt hus, och se, då stod en man inför mig i en skinande dräkt

31 och sade: Kornelius! Din bön är hörd, och dina allmosor äro ihågkomna inför Gud.

32 Sänd därför till Joppe och kalla till dig Simon, som ock kallas Petrus; han gästar i garfvaren Simons hus vid hafvet; när han kommer, skall han tala med dig.

33 Då sände jag strax till dig, och du gjorde väl, att du kom. Så äro vi nu alla här inför Gud för att höra allt, som har blifvit dig befalldt af Gud.

34 Då öppnade Petrus sin mun och sade: I sanning inser jag, att Gud icke har anseende till person,

35 utan i hvarje folk är den, som fruktar honom och öfvar rättfärdighet, honom täckelig.

36 I kännen det ordet, som han har sändt till Israels barn, bebådande frid genom Jesus Kristus, som är allas Herre,

37 det tal, som har utgått öfver hela Judéen, begynnande från Galiléen, efter den döpelse, som Johannes predikade,

Luk. 4,14.

38 om Jesus från Nasaret, huru Gud har smort honom med den Helige Ande och kraft, han som vandrade omkring och gjorde väl och botade alla, som voro öfvervältigade af djäfvulen, ty Gud var med honom.

39 Och vi äro vittnen till allt hvad han har gjort både i judarnes landsbygd och i Jerusalem; honom hafva de ock upphängt på trä och dödat.

Digitized by Google

40 Denne har Gud uppväckt på tredje dagen och låtit honom varda uppenbar,
Ap. G. 2,24, 32.

41 icke för allt folket utan för oss, som i förväg hafva af Gud varit utvalda till vittnen, och som åto och drucko med honom, sedan han hade uppstått från de döda. Ap. G. 13,31.

42 Och han bjöd oss predika för folket och betyga, att han är den af Gud bestämde domaren öfver lefvande och döda.
Ap. G. 17,31. Rom. 14,10. 2 Kor. 5,10.

43 Honom bära alla profeterna vittnesbörd, att hvar och en, som tror på honom, skall få syndernas förlåtelse genom hans namn.
Jer. 31,34. Mik. 7,18. Ap. G. 15,9.

44 Medan Petrus ännu talade dessa ord, föll den Helige Ande på alla dem, som hörde hans tal;

45 och alla de troende af omskärelsen, som hade kommit med Petrus, blefvo bestörta öfver att den Helige Andes gåfva vardt utgjuten äfven öfver hedningarne,

46 ty de hörde dem tala med tungor* och prisa Gud.
Mark. 16,17. Ap. G. 2,4.

47 Då svarade Petrus: Icke kan väl någon förmena dessa vatten för att blifva döpta, när de hafva fått den Helige Ande, såsom ock vi? Ap. G. 15,8.

48 Och han befallde, att de skulle döpas i Jesu Kristi namn. Därefter bådo de honom stanna kvar hos dem några dagar.

11 Kapitlet.

Petrus försvarar hedningarnes dop. Evangelium utsprides. De troende börja att i Antiokia kallas kristna. Agabus profeterar.

Och apostlarne och de bröder, som voro i Judéen, fingo höra, att äfven hedningarne mottogo Guds ord.

2 Och när Petrus kom upp till Jerusalem, tvistade de af omskärelsen med honom,

3 sägande: Du har gått in till oomskurna män och ätit med dem.

4 Då begynte Petrus förtälja för dem i ordning, sägande:

5 Jag var i staden Joppe, bedjande; då såg jag i hänryckning en syn, huru ett käril sänkte sig ned, likt en stor linneduk, hvilken i fyra hörn nedsläpptes från himmeln, och det kom ända till mig.
Ap. G. 10,10 f.

6 Och jag fäste ögonen därpå och betraktade den och såg jordens fyrfota djur och de vilda djuren och kräldjuren och himmelns fåglar.

7 Och jag hörde äfven en röst, som sade till mig: Stå upp, Petrus, slakta och ät!

8 Men jag sade: Ingalunda, Herre; ty aldrig har något oheligt eller orent kommit i min mun.

9 Då svarade mig en röst från himmeln för andra gången: Hvad Gud har renat, må ej du anse oheligt.

10 Och så skedde det tre gån-

* Den, som hade gåfvan att tala i andliga ämnen under ett tillstånd af nästan medvetslös hänförelse, sades i den första kristna tiden *tala med tungor*.

Digitized by Google

ger, hvarefter allt blef åter uppdraget till himmeln.

11 Och se, i samma stund stodo tre män vid huset, där vi voro, hvilka voro sända till mig från Cesarea.

12 Och Anden sade till mig, att jag skulle gå med dem utan att tvifla. Och äfven dessa sex bröder foro med mig, och vi gingo in i mannens hus.

13 Och han berättade för oss, huru han hade sett ängeln, som stod i hans hus, och sade till honom: Sänd till Joppe och hämta Simon, som ock kallas Petrus. Ap. G. 10,3.

14 Han skall tala ord till dig, genom hvilka du skall varda frälst och allt ditt hus.

15 Och när jag begynte tala, föll den Helige Ande på dem, såsom ock i förstone på oss.

16 Och jag kom ihåg Herrens ord, huru han hade sagt: Johannes döpte med vatten, men I skolen döpas med den Helige Ande.

Matt. 3,11. Mark. 1,8. Luk. 3,16. Ap. G. 1,5.

17 Om nu Gud har gifvit dem lika gåfva med oss, som kommit till tro på Herren Jesus Kristus, hvem var då jag, att jag skulle kunna hindra Gud?

18 Och när de hade hört detta, gåfvo de sig till freds och prisade Gud, sägande: Så har då Gud gifvit äfven hedningarne bättring till lif.

19 Men de, som hade blifvit förskingrade genom den förföljelse, som uppkom för Stefani skull, vandrade omkring ända till Fenicien och Cypern och Antiokia och talade ordet för inga andra än för judar.

Ap. G. 8,1, 4.

20 Och bland dem voro några från Cypern och Cyrene, hvilka hade kommit till Antiokia och talade äfven till grekerna och förkunnade evangelium om Herren Jesus.

21 Och Herrens hand var med dem, och en stor mängd trodde och omvände sig till Herren.

22 Men ryktet härom kom till den församlings öron, som var i Jerusalem, och de sände Barnabas till Antiokia.

23 När han kom dit och fick se Guds nåd, vardt han glad och förmanade dem alla att med fast hjärta hålla sig till Herren,

24 ty han var en god man och full af den Helige Ande och tro; och mycket folk blef ytterligare fördt till Herren.

25 Och Barnabas for till Tarsus för att uppsöka Saulus, och då han hade funnit honom, förde han honom till Antiokia.

26 Och de voro ett helt år tillsamman i församlingen och lärde mycket folk; och först i Antiokia kallades lärjungarne kristna.

27 Men i dessa dagar kommo profeter från Jerusalem ned till Antiokia;

28 och en af dem, vid namn Agabus, uppträdde och tillkännagaf genom Anden, att en stor hungersnöd skulle komma

Digitized by Google

öfver hela världen, hvilken ock inträffade under kejsar Klaudius.
Ap. G. 21,10.

29 Då beslöto lärjungarne, att de, eftersom hvar och en förmådde, skulle sända något till undsättning åt de bröder, som bodde i Judéen;
Rom. 15,25. 1 Kor. 16,1.

30 hvilket de äfven gjorde och sände det till de äldsta* genom Barnabas och Saulus.

12 Kapitlet.

Jakob, Johannes' broder, dödas. Petrus fängslas men befrias af en Herrens ängel. Herodes dör.

Vid samma tid bar konung Herodes händer på några af församlingen för att misshandla dem

2 och lät med svärd döda Jakob, Johannes' broder.

3 Och när han såg, att det behagade judarne väl, lät han därjämte fasttaga äfven Petrus; och sötebrödsdagarna voro nu inne.

4 Och sedan han hade gripit honom, satte han honom ock i fängelse och uppdrog hans bevakning åt fyra vaktafdelningar af fyra man hvardera, ämnande efter påsken föra honom fram för folket.

5 Så förvarades nu Petrus i fängelset; men en ständig bön till Gud för honom hölls af församlingen.

6 Men när Herodes ämnade draga honom för rätta, sof Petrus natten förut mellan två krigsmän, bunden med två kedjor, och väktare utanför dörren bevakade fängelset.

7 Och se, en Herrens ängel stod där, och ett sken lyste i rummet, och han stötte Petrus i sidan och väckte honom, sägande: Stå genast upp. Och kedjorna föllo ifrån hans händer.

8 Och ängeln sade till honom: Omgjorda dig och tag på dig dina skor. Och han gjorde så. Och han sade till honom: Tag på dig din mantel och följ mig.

9 Och han gick ut och följde honom, och han visste icke, att det, som skedde genom ängeln, var verkligt, utan trodde, att han såg en syn.

10 Och sedan de hade gått genom den första och den andra vakten, kommo de till järnporten, som förde till staden, och den öppnades för dem af sig själf, och de gingo ut och gingo en gata fram, och strax försvann ängeln från honom.

11 Då nu Petrus kom till sig igen, sade han: Nu vet jag för visso, att Herren har utsändt sin ängel och räddat mig från Herodes' hand och från allt, hvad judarnes folk har väntat.

12 Och då han hade besinnat sig, gick han till Marias hus, hvilken var moder till Johannes, som ock kallades Markus; och där voro många församlade och bådo.

13 Men när han klappade på dörren till porten, kom en

* Församlingsföreståndare.

Digitized by Google

tjänsteflicka, vid namn Rode, ut för att höra, hvem det var.
14 Och då hon igenkände Petri röst, lät hon i glädjen icke upp porten utan lopp in och berättade, att Petrus stod utanför porten.
15 Och de sade till henne: Du är från dina sinnen. Men hon bedyrade, att så var. Då sade de: Det är hans ängel.
16 Men Petrus fortfor att klappa, och när de öppnade, fingo de se honom och blefvo bestörta.
17 Då vinkade han åt dem med handen, att de skulle tiga, och omtalade för dem, huru Herren hade fört honom ut ur fängelset, och sade: Berätten detta för Jakob och bröderna. Och han gick därifrån och begaf sig till en annan ort.
18 Men när det hade blifvit dag, uppstod icke liten oro bland krigsmännen, hvad det väl hade blifvit af Petrus.
19 Och då Herodes hade sökt efter honom och icke funnit honom och hållit förhör med väktarne, befallde han, att dessa skulle föras bort. Och han for från Judéen ned till Cesarea och vistades där.

20 Och Herodes var fientligt sinnad mot tyrierna och sidonierna. Men de infunno sig endräktigt hos honom; och sedan de hade öfvertalat Blastus, konungens kammarherre, bådo de om fred, emedan deras land hade sin näring af konungens område.
21 Och på en bestämd dag klädde sig Herodes i konungslig skrud och satte sig på tronen och höll ett tal till dem.
22 Och folket ropade till honom: Guds röst är detta, och icke en människas.
23 Och strax slog honom Herrens ängel, emedan han icke gaf Gud äran; och han vardt uppfrätt af maskar och dog.

24 Men Guds ord växte och utbredde sig.
Es. 55,11. Ap. G. 6,7. 19,20. Kol. 1,6.
25 Och Barnabas och Saulus vände tillbaka från Jerusalem, sedan de hade aflämnat undsättningen, och de togo äfven med sig Johannes, som ock kallades Markus. Ap. G. 11,29 f.

13 Kapitlet.

Barnabas och Paulus utsändas från Antiokia att predika evangelium. Sergii omvändelse. Pauli tal i Antiokia. Judarne försmå men hedningarne antaga evangelium.

Vers. 16—26 Aftons. 2 årg. Johannes Döp. dag, vers. 26—41 Aftons. 2 årg. 1 S. eft. Påsk.

Men i Antiokia, i den därvarande församlingen, voro profeter och lärare, Barnabas och Simeon, som kallades Niger, och Lucius från Cyrene, och Manaen, tetrarken Herodes' fosterbroder, och Saulus.
2 Under det att dessa förrättade Herrens tjänst och fastade, sade den Helige Ande: Afskiljen åt mig Barnabas och Saulus för det verk, hvartill jag har kallat dem. Ap. G. 9,15. 14,26. Rom. 1,1. Gal. 1,15. Ef. 3,8. 1 Tim. 2,7. 2 Tim. 1,11.

Digitized by Google

3 Då fastade de och bådo och lade händerna på dem och läto dem fara. Ap. G. 6,6.

4 Dessa, sålunda utsända af den Helige Ande, foro ned till Seleucia och seglade därifrån till Cypern.

5 Och när de hade kommit till Salamis, förkunnade de Guds ord i judarnes synagogor, och de hade äfven Johannes till tjänare.

6 Och sedan de hade genomvandrat hela ön ända till Pafos, funno de där en viss trollkarl, en falsk profet, en jude vid namn Barjesus,

7 som var hos ståthållaren Sergius Paulus, en förståndig man. Denne kallade till sig Barnabas och Saulus och begärde att få höra Guds ord.

8 Men Elymas, trollkarlen — ty det betyder hans tillnamn — satte sig upp mot dem och sökte att afvända ståthållaren från tron.

9 Men Saulus, som ock kallas Paulus, uppfylldes med den Helige Ande och fäste ögonen på honom

10 och sade: O du, som är full af allt bedrägeri och all arglistighet, du djäfvulens barn, fiende till all rättfärdighet, skall du icke upphöra att förvända Herrens räta vägar?

11 Och se, nu är Herrens hand öfver dig, och du skall varda blind och icke se solen till en tid. Och strax föll töcken och mörker öfver honom, och han gick omkring och sökte vägledare.

12 När då ståthållaren såg, hvad som hade skett, trodde han och förundrade sig öfver Herrens lära.

13 Och Paulus och hans följeslagare afseglade från Pafos och kommo till Perge i Pamfylien, men Johannes skilde sig från dem och for tillbaka till Jerusalem. Ap. G. 15,38.

14 Och från Perge foro de vidare och kommo till Antiokia i Pisidien, där de gingo in i synagogan på sabbatsdagen och satte sig.

15 Och sedan lagen och profeterna hade blifvit förelästa, sände synagogans föreståndare till dem, sägande: I män och bröder, hafven I något förmaningsord till folket, så talen.

16 Då stod Paulus upp, gaf tecken med handen och sade: I män af Israel, och I, som frukten Gud*, hören!

17 Detta folks, Israels, Gud utvalde våra fäder och upphöjde folket, då de såsom främlingar bodde i Egyptens land, och förde dem därutur med hög arm. 2 Mos. 6,6. 13,14.

18 Och under en tid af omkring fyrtio år fördrog han deras seder i öknen
2 Mos. 16,8. 4 Mos. 14,34. Ps. 95,10.

19 och utrotade sju folk i Kanaans land och skiftade dessas land mellan dem med lott.
5 Mos. 7,1. Jos. 14,1 f.

* Med orden »de som frukta Gud» betecknas på flera ställen i Apostlagärningarne de till judendomen öfvergångna s. k. *portens proselyter.*

Digitized by Google

20 Och sedan, under vid pass fyra hundra femtio år, gaf han dem domare, ända till profeten Samuel. Domareb. 1 Sam. 1 f.

21 Och därefter begärde de en konung, och Gud gaf dem, i fyrtio år, Saul, Kis' son, en man af Benjamins stam.
1 Sam. 8,5. 9,15 f. 10,1 f.

22 Och han afsatte honom och uppväckte David åt dem till konung, om hvilken han äfven gaf detta vittnesbörd: »Jag har funnit David, Jesses son, en man efter mitt hjärta. Han skall göra all min vilja.»
1 Sam. 13,14. 16,1 f. Ps. 89,21.

23 Af hans säd uppväckte Gud, efter sitt löfte, åt Israel en frälsare, Jesus,
2 Sam. 7,12. Es. 11,1. Jer. 23,5. Hos. 3,5.

24 sedan Johannes, före hans uppträdande, hade predikat bättringens döpelse för hela Israels folk. Mal. 3,1.
Matt. 3,1 f. Mark. 1,2 f. Luk. 3,2 f. Joh. 1,23 f.

25 Och när Johannes fullbordade sitt lopp, sade han: Hvem menen I mig vara? Jag är det icke, men se, efter mig kommer den, hvilkens skor jag icke är värdig att lösa af hans fötter.

26 I män och bröder, barn af Abrahams släkte, och de bland eder, som frukta Gud! Till eder har ordet om denna frälsning blifvit sändt.
Matt. 10,6. Ap. G. 3,26.

27 Ty emedan Jerusalems invånare och deras rådsherrar icke kände honom, hafva de ock genom sin dom uppfyllt profeternas utsagor, hvilka hvar sabbat föreläsas.
Ap. G. 3,17. 1 Kor. 2,8.

28 Och ehuru de icke funno någon dödssak, bådo de Pilatus, att han måtte dödas.
Matt. 27,20. Mark. 15,11. Luk. 23,21. Joh. 19,6.

29 Och när de hade fullbordat allt det, som var skrifvet om honom, togo de honom ned från trät och lade honom i en graf.
Matt. 27,60. Mark. 15,46. Luk. 23,53. Joh. 19,38.

30 Men Gud har uppväckt honom från de döda.
Ap. G. 2,24 f.

31 Och han har varit sedd i många dagar af dem, som med honom hade gått upp från Galiléen till Jerusalem och som äro hans vittnen inför folket.
Matt. 28,16. Mark. 16,9 f. Luk. 24. Joh. 20 och 21. Ap. G. 1,3. 1 Kor. 15,5 f.

32 Och vi förkunna eder det glada budskapet om det löfte, som var gjordt åt fäderna, att detta har Gud uppfyllt åt oss, deras barn, därigenom att han har uppväckt Jesus, 1 Mos. 3,15. 22,18. Es. 7,14. 9,5. Jer. 33,14 f. Dan. 9,24 f.

33 såsom det ock är skrifvet i den andra psalmen: »Du är min son; i dag har jag födt dig.» Ps. 2,7.

34 Och därom, att han har uppväckt honom från de döda, så att han icke mer skall återvända till förgängelse, har han så sagt: »Jag skall gifva eder det heliga, som är lofvadt David, det vissa.» Es. 55,3.

35 Därför säger han ock på ett annat ställe: »Du skall icke låta din helige se förgängelse.»
Ps. 16,10. Ap. G. 2,27 f.

36 Ty då David för sin samtid hade tjänat Guds vilja, afsomnade han och vardt lagd

Digitized by Google

till sina fäder och såg förgängelse;
37 men den, som Gud har uppväckt, han såg icke förgängelse.
38 Därför vare det eder veterligt, I män och bröder, att genom honom varder eder förkunnad syndernas förlåtelse,
Luk. 24,47. 1 Joh. 2,12.
39 och att från allt, hvarifrån I icke kunden rättfärdiggöras genom Moses' lag, varder hvar och en som tror rättfärdiggjord i honom.
Rom. 8,3. 10,4. Gal. 2,16.
40 Sen därför till, att öfver eder icke kommer det, som är sagdt i profeterna:
41 »Sen, I föraktare, förundren eder och varden till intet; ty ett verk verkar jag i edra dagar, ett verk, som I ej skolen tro, om någon förtäljer det för eder.»
Hab. 1,5.

42 Och när dessa gingo ut, bådo de, att samma ord måtte nästa sabbatsdag blifva talade till dem.
43 Och när synagogan var upplöst, följde många af judarne och de gudfruktiga proselyterna med Paulus och Barnabas, hvilka talade till dem och förmanade dem att stadigt förblifva vid Guds nåd.
44 Och den följande sabbaten kom nästan hela staden tillsamman för att höra Guds ord.
45 Då nu judarne sågo folkhoparna, blefvo de uppfyllda med ifver och sade emot det, som talades af Paulus, motsägande och hädande.
46 Då togo Paulus och Barnabas mod till sig och sade: Till eder måste Guds ord först talas; men då I stöten det från eder och icke ansen eder själfva värdiga det eviga lifvet, se, så vända vi oss till hedningarne.
5 Mos. 32,21. Es. 55,5. Matt. 10,6. 21,43. Ap. G. 3,25 f. 18,6.
47 Ty så har Herren bjudit oss: »Jag har satt dig till ett ljus för hedningar, att du skall vara till frälsning intill jordens ände.» Es. 49,6.
48 Och när hedningarne hörde detta, vordo de glada och prisade Herrens ord, och de trodde, så många som voro bestämda till evigt lif.
49 Och Herrens ord spridde sig öfver hela landet.
50 Men judarne uppeggade de kvinnor, som fruktade Gud och voro ansedda, och de förnämsta männen i staden och uppväckte en förföljelse mot Paulus och Barnabas och drefvo dem från sina gränser.
51 Men de skuddade stoftet af sina fötter öfver dem och foro till Ikonium;
Matt. 10,14. Mark. 6,11. Luk. 9,5. Ap. G. 18,6.
52 och lärjungarne vordo uppfyllda med fröjd och den Helige Ande.

14 Kapitlet.

Paulus och Barnabas predika i Ikonium, Lystra och Derbe och återvända sedan till Antiokia.

Och det begaf sig i Ikonium, att de gingo tillsamman in i judarnes synagoga och talade så, att en stor mängd både af judar och greker trodde.
2 Men de judar, som icke

Digitized by Google

tiodde, uppviglade och retade hedningarnes sinnen mot bröderna.

3 Så vistades de där en lång tid och talade frimodigt i förtröstan på Herren, som gaf vittnesbörd till sin nåds ord, låtande tecken och under ske genom deras händer. Mark. 16,20.

4 Men menigheten i staden söndrade sig, och somliga höllo med judarne och somliga med apostlarne.

5 Och när hedningarne och judarne med deras öfverhet gjorde ett anlopp till att misshandla och stena dem,

6 flydde de, när de fått veta det, till städerna i Lykaonien, Lystra och Derbe och till trakten däromkring

7 och förkunnade där evangelium.

8 Och i Lystra satt en man, vanför i fötterna, hvilken, ofärdig från sin moders lif, aldrig hade gått.

9 Han hörde Paulus tala, och då denne fäste sina ögon på honom och såg, att han hade tro till att varda hulpen,

10 sade han med hög röst: Stå upprätt på dina fötter. Och han sprang upp och begynte gå.

11 Då folket såg, hvad Paulus hade gjort, upphöfvo de sin röst och sade på lykaoniska: Gudarne hafva stigit ned till oss i människogestalt. Ap. G. 28,6.

12 Och Barnabas kallade de Jupiter, och Paulus Merkurius, emedan han var den, som förde ordet.

13 Och prästen hos den Jupiter, som var utanför staden, förde fram oxar och kransar till portarna och ville offra tillika med folket.

14 Men då apostlarne Barnabas och Paulus hörde detta, refvo de sönder sina kläder och sprungo ut bland folket, ropande

15 och sägande: I män, hvarför gören I detta? Äfven vi äro människor, af samma natur som I, och förkunna eder evangelium, att I skolen omvända eder från dessa fåfängliga gudar till den lefvande Guden, som har gjort himmeln och jorden och hafvet och allt som är i dem, Ap. G. 10,26. 1 Mos. 1,1.

16 hvilken i de förgångna tidsåldrarna har tillåtit alla hedningar att gå sina egna vägar, Ps. 81,13. Ap. G. 17,30.

17 och likväl har han icke låtit sig vara utan vittnesbörd, görande godt, från himmeln gifvande oss regn och fruktbara tider och mättande våra hjärtan med mat och glädje. Ps. 104,27 f.

18 Och då de sade detta, stillade de med möda folket, så att de icke offrade åt dem.

19 Men från Antiokia och Ikonium kommo judar dit, och de öfvertalade folket och stenade Paulus och släpade honom ut ur staden, menande, att han var död. 2 Kor. 11,25.

20 Men sedan lärjungarne hade slutit en ring omkring honom, reste han sig upp och gick in i staden, och dagen därefter

Digitized by Google

gick han ut därifrån, med Barnabas, till Derbe.

21 Och sedan de hade förkunnat evangelium i den staden och gjort många till lärjungar, vände de tillbaka till Lystra och till Ikonium och till Antiokia,

22 styrkande lärjungarnes själar, förmanande dem att förblifva i tron och sägande, att genom många bedröfvelser måste vi ingå i Guds rike.

Matt. 10,38. Ap. G. 11,23. 13,43. 2 Tim. 3,12.

23 Och sedan de hade utvalt åt dem äldsta för hvarje församling, anbefallde de dem, under bön och fastor, åt Herren, på hvilken de trodde. Tit. 1,5.

24 Och de togo vägen genom Pisidien och kommo till Pamfylien,

Ap. G. 13,13.

25 och sedan de hade förkunnat ordet i Perge, foro de ned till Attalia

26 och seglade därifrån till Antiokia, hvarifrån de hade blifvit öfverlämnade åt Guds nåd till det verk, de hade fullbordat.

Ap. G. 13,2 f.

27 Och sedan de hade kommit dit och kallat församlingen tillhopa, berättade de, huru stora ting Gud hade gjort med dem, och huru han hade upplåtit trons dörr för hedningarne.

28 Och de vistades där en icke liten tid med lärjungarne.

15 Kapitlet.

Mötet i Jerusalem. Paulus och Barnabas skiljas. Paulus går å nyo ut att predika evangelium.

Och några, som hade kommit ned från Judéen, lärde bröderna: Om I icke låten omskära eder efter Moses' stadga, så kunnen I icke blifva frälsta.

1 Mos. 17,10. Gal. 5,1 f.

2 Då nu en söndring uppstod och en icke ringa tvist mellan dessa och Paulus och Barnabas, förordnade de, att Paulus och Barnabas och några andra af dem skulle fara upp till apostlarne och till de äldsta i Jerusalem för denna tvistefrågas skull.

Gal. 2,1 f.

3 Så blefvo de då ledsagade till vägs af församlingen och foro genom Fenicien och Samarien och förtäljde hedningarnes omvändelse och gjorde alla bröderna stor glädje.

4 Och när de framkommo till Jerusalem, mottogos de af församlingen och af apostlarne och de äldsta och berättade, huru stora ting Gud hade gjort med dem,

5 Då uppstodo några af fariséernas parti, som hade blifvit troende, och sade, att man borde omskära dem och bjuda dem att hålla Moses' lag.

6 Och apostlarne och de äldsta trädde tillsamman för att öfverväga denna sak.

7 Och då det vardt mycken tvist, stod Petrus upp och sade till dem: I män och bröder! I veten, att Gud för länge sedan har bland eder gjort det val, att genom min mun hedningarne skulle höra evangelii ord och blifva troende.

Ap. G. 10,9 f.

8 Och Gud, som känner hjärtan, har lämnat dem sitt vitt-

Digitized by Google

nesbörd därigenom, att han har gifvit den Helige Ande åt dem så väl som åt oss,
Ps. 7,10. Ap. G. 10,45 f.

9 och han har icke gjort någon skillnad mellan oss och dem, då han genom tron renat deras hjärtan.

10 Hvarför fresten I då nu Gud med att på lärjungarnes hals lägga ett ok, hvilket hvarken våra fäder eller vi förmådde bära? Matt. 23,4. Luk. 11,46.

11 Utan vi tro, att vi genom Herren Jesu Kristi nåd blifva frälsta likasom ock dessa.
Ef. 2,4, 8. Tit. 3,4 f.

12 Då teg hela hopen och hörde på Barnabas och Paulus, som förtäljde, huru stora tecken och under Gud hade gjort genom dem bland hedningarne.

13 Och när de tystnade, svarade Jakob och sade: I män och bröder, hören mig.

14 Simon har förtäljt, huru Gud först såg till hedningarne för att bland dem taga ett folk för sitt namn.

15 Och härmed öfverensstämma profeternas utsagor, såsom det är skrifvet:

16 »Därefter skall jag vända tillbaka och återuppbygga Davids fallna hydda och återuppbygga hvad däraf har varit nedrifvet och återupprätta henne,
Am. 9,11 f.

17 på det att de kvarblifna af människorna och alla hedningar, som blifvit uppkallade efter mitt namn, må söka Herren. Så säger Herren, som gör allt detta.»

18 För Gud är hans verk kunnigt från världens begynnelse.

19 Därför är min mening, att man icke bör betunga dem af hedningarne, som omvända sig till Gud,

20 utan att man bör tillskrifva dem att afhålla sig från afgudarnes besmittelser och från skörlefnad och från det, som har blifvit kväfdt, och från blod.
1 Mos. 9,4. 5 Mos. 12,23. 1 Kor. 8,1 f. 10,14, 20 f. 1 Tess. 4,3.

21 Ty Moses har, från gamla tider, i alla städer dem som predika honom i synagogorna, där han föreläses på alla sabbater.

22 Då beslöto apostlarne och de äldsta, jämte hela församlingen, att utvälja några män bland sig för att sända dem till Antiokia med Paulus och Barnabas, nämligen Judas, som kallades Barsabas, och Silas, hvilka voro ansedda män bland bröderna.

23 Och med dem aflät man denna skrifvelse: Vi apostlar och äldste och bröder hälsa de bröder af hedningarne, som äro i Antiokia, Syrien och Cilicien.

24 Emedan vi hafva hört, att några från oss utgångna hafva, utan något uppdrag från oss, oroat eder med ord, hvarmed de hafva förvirrat edra själar, sägande, att I skolen låta omskära eder och hålla lagen,
1 Joh. 2,19. Gal. 2,4.

25 så hafva vi enhälligt beslutit att utvälja några män och sända dem till eder med våra älskade, Barnabas och Paulus,

26 män, som hafva vågat sitt lif för vår Herre Jesu Kristi namn.

Digitized by Google

27 Vi hafva därför sändt Judas och Silas, hvilka ock muntligen skola säga eder detsamma;

28 ty den Helige Ande och vi hafva funnit för godt att icke pålägga eder någon ytterligare tunga utom dessa nödvändiga stycken,

29 att I skolen afhålla eder från det, som blifvit offradt åt afgudar, och från blod och från det, som har blifvit kväfdt, och från skörlefnad. Om I noga akten eder för detta, skall eder väl gå. Faren väl!

30 När de nu hade blifvit affärdade, kommo de ned till Antiokia, sammankallade menigheten och framlämnade brefvet.

31 Och sedan de hade läst detta, blefvo de glada öfver den trösten.

32 Och Judas och Silas, hvilka ock själfva voro profeter, förmanade bröderna med många ord och styrkte dem.

33 Och sedan de där hade tillbragt någon tid, återsändes de med frid ifrån bröderna till apostlarne.

34 Men Paulus och Barnabas vistades i Antiokia, där de, jämte många andra, lärde och förkunnade Herrens ord.

35 Och efter några dagar sade Paulus till Barnabas: Låtom oss nu fara tillbaka och se till våra bröder i alla de städer, i hvilka vi hafva förkunnat Herrens ord, huru det är med dem.

36 Men Barnabas ville, att de äfven skulle taga med sig Johannes, som kallades Markus.

37 Men Paulus fann skäligt att icke taga med sig den, som hade trädt ifrån dem i Pamfylien och icke hade följt med dem till arbetet. Ap. G. 13,13.

38 Då uppstod en förbittring, så att de skildes från hvarandra, och Barnabas tog Markus med sig och afseglade till Cypern.

39 Men Paulus utvalde åt sig Silas och for bort, sedan han af bröderna blifvit anbefalld åt Guds nåd.

40 Och han for genom Syrien och Cilicien, styrkande församlingarna.

16 Kapitlet.

Paulus antager i Lystra Timoteus till följeslagare och öfvergår till Macedonien. Lydia och fångvaktaren i Filippi.

Och han kom till Derbe och till Lystra, och se, där var en lärjunge, vid namn Timoteus, son af en troende judisk kvinna och en grekisk fader,

2 och denne hade godt vittnesbörd om sig af bröderna i Lystra och Ikonium.

3 Då ville Paulus, att denne skulle fara med honom; och han tog och omskar honom, för de judars skull, som voro på dessa orter, ty alla visste, att hans fader var en grek. 1 Kor. 9,20.

4 Och hvar de foro fram genom städerna, ålade de dem att hålla de stadgar, som voro beslutade af apostlarne och de äldsta i Jerusalem. Ap. G. 15,29.

5 Så befästades nu församlingarna i tron och förökades till antal hvar dag.

Digitized by Google

6 Och de foro genom Frygien och det Galatiska landet, sedan de af den Helige Ande hade blifvit förhindrade att tala ordet i Asien.

7 Och när de hade kommit fram emot Mysien, försökte de taga vägen till Bitynien, men Jesu Ande tillstadde dem det icke.

8 Men då de hade farit förbi Mysien, foro de ned till Troas.

9 Och en syn visade sig för Paulus om natten: En macedonisk man stod och bad honom och sade: Far öfver till Macedonien och hjälp oss.

10 Och när han hade sett synen, sökte vi strax att fara därifrån till Macedonien, emedan vi däraf förstodo, att Herren hade kallat oss att predika evangelium för dem.

11 Vi afseglade således från Troas och foro raka vägen till Samotrace och dagen därefter till Neapolis

12 och därifrån till Filippi, som är den första staden i den delen af Macedonien och ett nybygge; och i den staden vistades vi några dagar.

13 Och på sabbaten gingo vi utom porten långs med en flod, där man plägade bedja, och satte oss ned och talade med de kvinnor, som hade sammankommit.

14 Och en kvinna, som fruktade Gud, vid namn Lydia, en purpurkrämerska från staden Tyatira, hörde på, och Herren öppnade hennes hjärta, så att hon gaf akt på det, som talades af Paulus.

15 Och sedan hon och hennes husfolk hade blifvit döpta, bad hon och sade: Om I ansen mig vara en på Herren troende, så kommen in i mitt hus och blifven där. Och hon nödgade oss.

16 Och det begaf sig, att, då vi gingo till bönstället, mötte oss en tjänsteflicka, som hade en spådomsande, och som skaffade sina herrar mycken inkomst med sin spådom.

17 Hon följde efter Paulus och oss och ropade, sägande: Dessa människor äro Guds, den Högstes, tjänare, som för oss förkunna frälsningens väg.

18 Och detta gjorde hon många dagar. Men Paulus blef upprörd och vände sig om och sade till anden: Jag bjuder dig i Jesu Kristi namn att fara ut från henne. Och han for ut i samma stund. Mark. 16,17.

19 Men då hennes herrar sågo, att hoppet om deras inkomst var ute, togo de fast Paulus och Silas och släpade dem till torget till öfverhetspersonerna

20 och förde dem fram till styresmännen*, sägande: Dessa människor, som äro judar, väcka stor oro i vår stad Ap. G. 17,6.

21 och förkunna stadgar, hvilka det icke är tillåtet för oss, som äro romare, att antaga eller hålla.

22 Och äfven folket reste sig upp mot dem, och styresmännen läto slita af dem deras kläder

* De romerska prätorerna.

Digitized by Google

och befallde, att man skulle piska dem med ris. 2 Kor. 11,25.

23 Och sedan de hade mycket slagit dem, kastade de dem i fängelse och befallde fängvaktaren att säkert bevaka dem.

24 Och när denne hade fått en sådan befallning, kastade han dem i det inre fängelserummet och fastsatte deras fötter i stocken.

25 Och vid midnatten bådo Paulus och Silas och lofvade Gud med sång, och fångarne hörde på dem.

26 Då vardt plötsligen en stark jordstöt, så att fängelsets grundvalar skakades, och strax öppnades alla dörrarna, och allas bojor löstes. Ap. G. 4,31. 5,19. 12,7.

27 Då vaknade fångvaktaren, och när han fick se dörrarna till fängelset öppna, drog han sitt svärd och ämnade döda sig själf, menande, att fångarne hade tagit till flykten.

28 Men Paulus ropade med hög röst, sägande: Gör dig själf intet ondt; ty vi äro alla här.

29 Då begärde han ljus och sprang in och föll darrande ned för Paulus och Silas

30 och förde dem ut och sade: Herrar, hvad skall jag göra, att jag må varda frälst?

31 Och de sade: Tro på Herren Jesus Kristus, så varder du och ditt hus frälst. Joh. 3,16 f.

32 Och de talade Herrens ord för honom och för alla dem, som voro i hans hus.

33 Och han tog dem till sig samma timme på natten och tvådde deras sår och blef strax döpt, han och allt hans husfolk.

34 Och han förde dem upp i sitt hus, framsatte mat och fröjdade sig, att han med allt sitt hus hade kommit till tro på Gud.

35 Men när det hade blifvit dag, sände styresmännen rättstjänarne med detta bud: Släpp dessa män lös.

36 Och fångvaktaren förkunnade dessa ord för Paulus: Styresmännen hafva sändt bud, att I skolen släppas lös. Gån nu därför ut och faren i frid.

37 Men Paulus sade till dem: De hafva hudflängt oss offentligen utan rannsakning och dom, ehuru vi äro romare, och kastat oss i fängelse, och nu vilja de hemligen utdrifva oss. Nej, icke så; utan må de själfva komma och föra oss ut. Ap. G. 22,25.

38 Och rättstjänarne berättade dessa ord för styresmännen, och dessa blefvo rädda, när de hörde, att de voro romare.

39 Och de kommo och bådo dem och förde dem ut, bedjande dem gå bort ifrån staden. Matt. 8,34.

40 Då gingo de ut ur fängelset och gingo in till Lydia, och när de hade sett bröderna och förmanat dem, foro de bort.

17 Kapitlet.

Paulus predikar i Tessalonika, Berea och Aten.

Vers. 22—31 Aftons. 1 årg. Johannes Döp. dag.

Och de togo vägen öfver Amfipolis och Apollonia och

Digitized by Google

kommo till Tessalonika, hvarest var en judarnes synagoga.

2 Och efter sin plägsed gick Paulus in till dem och talade med dem på tre sabbater ur skrifterna,

3 utvecklande och framställande, att Kristus måste lida och uppstå från de döda, och sade: Denne Jesus, som jag förkunnar för eder, är Kristus.

4 Och några af dem trodde och föllo till Paulus och Silas, äfvensom en stor mängd af de greker, som fruktade Gud, och icke få af de förnämsta kvinnorna.

5 Då vordo judarne fulla af nit och togo till sig några illasinnade män af dagdrifvarne och sammanskockade sig och gjorde ett upplopp i staden och ställde sig vid Jasons hus och begärde, att man skulle föra dem ut till folket.

6 Men då de icke funno dem, släpade de Jason och några bröder till stadens styresmän, ropande: De som hafva uppviglat hela världen, dessa äro ock här, Ap. G. 16,20.

7 och Jason har tagit emot dem såsom gäster, och de handla alla tvärt emot kejsarens påbud och säga, att en annan, nämligen Jesus, är konung.
Luk. 23,2. Joh. 19,12.

8 Och de spridde oro bland folket och bland stadens styresmän, som hörde detta.

9 Och sedan de hade tagit borgen af Jason och de öfriga, släppte de dem lös.

10 Men bröderna sände strax under natten Paulus och Silas till Berea; och när de hade kommit dit, gingo de bort till judarnes synagoga.
Ap. G. 9,25.

11 Och dessa voro ädlare än de i Tessalonika och mottogo ordet med all villighet, dagligen forskande i skrifterna, om det så förhölle sig.

12 Många af dem blefvo därför troende, äfvensom icke få ansedda grekiska kvinnor och män.

13 Och när judarne i Tessalonika förnummo, att Guds ord förkunnades af Paulus äfven i Berea, kommo de för att äfven där uppvigla folket och sprida oro bland dem.

14 Men bröderna sände då strax bort Paulus, att han skulle fara ända till hafvet, och Silas och Timoteus blefvo kvar där.

15 Men de, som fortskaffade Paulus, förde honom ända till Aten och foro därifrån med bud till Silas och Timoteus, att de skulle med det snaraste komma till honom.

16 Och under det att Paulus väntade på dem i Aten, förbittrades han i sitt sinne, när han såg, att staden var uppfylld med afgudabilder.

17 Därför samtalade han i synagogan med judarne och med dem, som fruktade Gud, och på torget dagligen med dem, han träffade.

18 Och några så väl af de epikureiska som af de stoiska filosoferna gåfvo sig i tvist med honom, och somliga sade: Hvad

Digitized by Google

kan väl denne pratmakare vilja säga? och somliga: Han tyckes vara en förkunnare af främmande gudar; emedan han predikade för dem evangelium om Jesus och om uppståndelsen.

19 Och de togo honom fast och förde honom till Areopagen*, sägande: Kunna vi få veta, hvilken denna nya lära är, om hvilken du talar?

20 Ty främmande ting bringar du för våra öron. Vi vilja därför veta, hvad detta skall vara.

21 Och alla atenare och de främlingar, som bland dem uppehöllo sig, gåfvo sig icke tid till något annat än att säga och höra något nytt.

22 Men Paulus framträdde midt på Areopagen och sade: I ateniensiska män! Jag ser, att I uti allt åren mycket benägna för gudsdyrkan;

23 ty under det jag har gått omkring och noga betraktat edra helgedomar, har jag äfven funnit ett altare, på hvilket stod skrifvet: »Åt en okänd Gud». Det I således dyrken utan att känna det, detta förkunnar jag för eder.

24 Den Gud, som har gjort världen och allt hvad däruti är, denne, som är himmelns och jordens Herre, bor icke i tempel, som äro gjorda med händer,

1 Mos. 1,1. Es. 66,1. Ap. G. 7,48. 14,15.

25 ej heller betjänas han af människors händer, såsom vore han i behof af något, emedan han själf åt alla gifver lif och ande och allt.

Ps. 50,8 f. 1 Mos. 2,7.

26 Och han har gjort hela människosläktet af ett blod till att bo på jordens hela yta och har fastställt bestämda tider och gränser för deras boende,

5 Mos. 32,8.

27 på det att de måtte söka Herren, om de till äfventyrs kunde känna sig för och finna honom, ehuru han icke är långt borta från hvar och en af oss;

Rom. 1,20.

28 ty i honom lefva vi och röra oss och äro till, såsom ock några af edra skalder hafva sagt: »Ty vi äro ock hans släkte».

Job 12,10.

29 Äro vi nu Guds släkte, så böra vi icke mena, att gudomen är lik guld eller silfver eller sten, ett bildverk af mänsklig konst och uppfinning. Es. 40,18.

30 Men sedan Gud sålunda haft öfverseende med okunnighetens tider, bjuder han nu människorna, att alla allestädes skola bättra sig, Ap. G. 14,16. Tit. 2,11.

31 emedan han har fastställt en dag, på hvilken han skall döma världen med rättfärdighet, genom en man, hvilken han har därtill bestämt, erbjudande tron åt alla, i det att han har uppväckt honom från de döda.

Ap. G. 10,42.

32 Men då de hörde talas om uppståndelse från de döda, gjorde somliga gäck däraf, och andra sade: Vi vilja ännu en gång höra dig därom

* Så kallades en kulle i Aten, på hvilken den förnämsta domstolen hade sina sammanträden, och af hvilken äfven själfva domstolen hade sitt namn. Jfr v. 34.

Digitized by Google

33 Och så gick Paulus bort ifrån dem.

34 Och några män slöto sig till honom och trodde, och bland dessa var äfven Dionysius, en medlem af Areopagen, och en kvinna, vid namn Damaris, och andra med dem.

18 Kapitlet.

Paulus predikar i Korint, återvänder öfver Efesus, Cesarea och Jerusalem till Antiokia. Juden Apollos.

Och därefter lämnade Paulus Aten och kom till Korint.

2 Och då han fann en jude, vid namn Aqvilas, bördig från Pontus, som nyligen hade kommit från Italien, och Priskilla, hans hustru — ty Klaudius hade påbjudit, att alla judar skulle lämna Rom —, gick han till dem.

3 Och emedan han hade samma handtverk som de, stannade han hos dem och arbetade; ty de voro tältmakare till yrket.

Ap. G. 20,34. 1 Kor. 4,12. 1 Thess. 2,9. 2 Thess. 3,8.

4 Och han talade i synagogan på alla sabbater och öfvertygade både judar och greker.

Ap. G. 17,17.

5 Men när Silas och Timoteus kommo ned från Macedonien, var Paulus ständigt sysselsatt med att tala, betygande för judarne, att Jesus var Kristus.

Ap. G. 17,14 f.

6 Men då de gjorde invändningar och hädade, skakade han sina kläder och sade till dem: Edert blod komme öfver edert hufvud. Oskyldig skall jag från denna stund gå till hedningarne.

Matt. 10,14. Ap. G. 13,51. 20,26.

7 Och han gick därifrån och gick hem till en man, vid namn Justus, som fruktade Gud, och hvars hus låg intill synagogan.

8 Men Krispus, synagogföreståndaren, kom till tro på Herren med hela sitt hus; och många af korintierna hörde och trodde och blefvo döpta.

1 Kor. 1,14.

9 Och Herren sade om natten i en syn till Paulus: Frukta icke utan tala och tig icke;

Ap. G. 16,9. 23,11.

10 ty jag är med dig, och ingen skall angripa dig till att göra dig skada, emedan jag har mycket folk i denna stad.

Joh. 10,16.

11 Och han blef kvar där ett år och sex månader, lärande Guds ord bland dem.

12 Men då Gallion var ståthållare i Akaja, uppträdde judarne endräktigt mot Paulus och förde honom inför domstolen,

13 sägande: Denne förleder människorna att dyrka Gud mot lagen.

14 Och när Paulus ämnade öppna sin mun, sade Gallion till judarne: Vore något brott eller något elakt streck begånget, o judar, så vore det skäligt, att jag fördroge eder;

15 men är det spörsmål om ord och namn och eder lag, så mån I själfva se eder om; ty i sådana saker vill jag icke vara domare.

16 Och han dref dem bort ifrån domstolen.

17 Då togo alla grekerna fast

Digitized by Google

synagogföreståndaren Sostenes och slogo honom inför domstolen, och Gallion skötte alls icke därom.

18 Men sedan Paulus hade dröjt där ännu i många dagar, tog han afsked af bröderna och seglade bort till Syrien, och med honom följde Priskilla och Aqvilas, sedan han i Kenkreä hade rakat sitt hufvud, ty han hade gjort ett löfte *.

Ap. G. 21,23.

19 Och när de hade kommit till Efesus, lämnade han dem där men gick själf in i synagogan och samtalade med judarne.

20 Och då de bådo honom, att han skulle stanna längre hos dem, samtyckte han ej därtill

21 utan tog afsked af dem, sägande: Jag måste nödvändigt tillbringa den stundande högtiden i Jerusalem; men sedan skall jag, om Gud vill, komma tillbaka till eder. Och så lade han ut från Efesus.

22 Och sedan han hade stigit i land i Cesarea och därifrån farit upp** och hälsat församlingen, for han ned till Antiokia.

23 Och sedan han där hade tillbragt någon tid, for han därifrån och genomfor efter hvartannat det Galatiska landet och Frygien, styrkande alla lärjungarne.

24 Men till Efesus kom en jude, vid namn Apollos, bördig från Alexandria, en vältalig man, mäktig i skrifterna.

25 Denne hade blifvit undervisad om Herrens väg, och brinnande i anden talade och lärde han grundligt det, som angick Herren, ehuru han endast kände till Johannes' döpelse.

Ap. G. 19,3.

26 Och han begynte tala frimodigt i synagogan. Och då Aqvilas och Priskilla hade hört honom, togo de honom till sig och framställde för honom ännu grundligare Guds väg.

27 Och då han ville fara till Akaja, skrefvo bröderna och uppmuntrade lärjungarne att mottaga honom. Och då han kom fram, blef han genom nåden de troende till mycket gagn;

28 ty kraftigt vederlade han judarne offentligen, bevisande genom skrifterna, att Jesus var Kristus.

19 Kapitlet.

Paulus i Efesus.

Och det begaf sig, att medan Apollos var i Korint, kom Paulus, efter att hafva farit igenom de öfra delarna af landet, till Efesus och fann några lärjungar,

Ap. G. 18,24 f.

2 och han sade till dem: Haven I fått den Helige Ande, sedan I kommit till tron? Och de sade till honom: Nej, vi hafva icke ens hört, om någon Helig Ande är till.

Joh. 7,39. Ap. G. 10,44.

3 Och han sade till dem: Hvartill hafven I då blifvit döpta? Och de sade: Till Johannes' dop.

Matt. 3,11. Ap. G. 1,5. 11,16.

* Se 4 Mos. 6,2—18.

** Nämligen till Jerusalem.

Digitized by Google

4 Då sade Paulus: Johannes döpte med bättringens döpelse och sade till folket, att de skulle tro på den, som skulle komma efter honom, det är på Kristus Jesus.

5 Och sedan de hade hört detta, blefvo de döpta till Herren Jesu namn.

6 Och då Paulus lade händerna på dem, kom den Helige Ande öfver dem, och de talade med tungor och profeterade.

Ap. G. 2,4. 8,17. 10,46.

7 Och tillsamman voro de omkring tolf män.

8 Och han gick in i synagogan och talade frimodigt under tre månader, samtalande med dem och öfvertygande dem om det, som hör till Guds rike.

9 Och när några förhärdade sig och icke trodde utan talade illa inför menigheten om denna väg, gick han från dem och afskilde lärjungarne och samtalade med dem dagligen i Tyranni skola.

10 Och detta fortgick i två år, så att alla, som bodde i Asien, både judar och greker, hörde Herrens ord.

11 Och Gud gjorde icke ringa krafter genom Pauli händer,

Mark. 16,20.

12 så att man till och med tog dukar och skört, som hade kommit vid hans kropp, och lade dem på de sjuka, och sjukdomarna öfvergåfvo dem, och de onda andarne foro ut från dem. Ap. G. 5,15.

13 Äfven några af de kringvandrande judiska besvärjarne togo sig före att nämna Herren Jesu namn öfver dem, som hade de onda andarne, sägande: Vi besvärja eder vid Jesus, hvilken Paulus predikar.

14 Och det var sju söner af Skevas, en judisk öfverstepräst, som gjorde detta.

15 Men den onde anden svarade och sade till dem: Jesus känner jag, och Paulus vet jag af, men hvilka ären I?

16 Då sprang mannen, i hvilken den onde anden var, på dem och vardt dem öfvermäktig och våldförde sig på dem, så att de, nakna och sårade, flydde bort ur det huset.

17 Och detta blef bekant för alla, både judar och greker, som bodde i Efesus, och räddhåga föll öfver dem alla, och Herren Jesu namn vardt prisadt;

18 och många af dem, som trodde, kommo och bekände och yppade sina gärningar.

19 Och flera, som hade öfvat vidskepliga konster, buro ihop sina böcker och brände upp dem i allas åsyn, och när man sammanräknade deras värde, fann man det uppgå till femtio tusen silfverpenningar.

20 Så mäktigt växte Herrens ord och visade sin kraft.

21 Men då detta hade skett, föresatte sig Paulus i anden att genom Macedonien och Akaja fara till Jerusalem och sade: Sedan jag har varit där, måste jag ock se Rom.

Ap. G. 18,21. Rom. 15,25. Gal. 2,1.

22 Och till Macedonien sände

Digitized by Google

han två af sina medhjälpare, Timoteus och Erastus, men själf stannade han för en tid i Asien.

23 Vid denna tiden vardt ett icke litet buller om den vägen.
24 Ty en viss Demetrius, en guldsmed, som förfärdigade Dianatempel af silfver, skaffade icke ringa vinst åt handtverkarne.

25 Dessa och de arbetare, som sysselsatte sig med dylikt arbete, kallade han tillsamman och sade: I män, I veten, att vi hafva vår utkomst af detta arbete,
26 och I sen och hören, att denne Paulus, icke blott i Efesus utan i nästan hela Asien, har öfvertalat och förvändt mycket folk, sägande, att de icke äro gudar, som göras med händer.
27 Men det är fara värdt, att icke allenast denna vår näringsgren kommer att försmås utan ock den stora gudinnan Dianas tempel varder aktadt för intet och äfven hennes härlighet kommer att lida afbräck, hvilken hela Asien och hela världen dyrkar.
28 Och när de hörde detta, blefvo de uppfyllda med vrede och ropade, sägande: Stor är efesiernas Diana.

29 Och hela staden uppfylldes af förvirringen, och de rusade alla på en gång till skådespelsplatsen och släpade med sig Kajus och Aristarkus, som voro macedonier och Pauli reskamrater. Ps. 115,4 f.

30 Och då Paulus ville gå in bland folket, tillstadde lärjungarne honom det icke.

31 Och äfven några af asiarkerna*, som voro hans vänner, sände till honom och bådo honom att icke gifva sig in på skådespelsplatsen.

32 Så ropade de nu, den ene så och den andre så; ty menigheten var förvirrad, och de flesta visste icke, hvarför de hade kommit tillsamman.

33 Men ur folkhopen framdrogo de Alexander, hvilken judarne sköto fram; och Alexander gaf tecken med handen, att han ville hålla ett försvarstal till folket.

34 Och när de förnummo, att han var en jude, började de ropa med en mun och skriade vid pass två timmar: Stor är efesiernas Diana.

35 Men kanslern lugnade folket och sade: I män af Efesus, hvilken är väl den människa, som icke vet, att efesiernas stad är tempelvårdarinna åt den stora Diana och åt den från himmeln nedfallna bilden?

36 Då nu detta är oemotsägligt, bören I ock lugna eder och intet förhastadt företaga.

37 Ty I hafven dragit fram dessa män, som hvarken äro tempelrånare eller eder gudinnas försmädare.

38 Om nu Demetrius och hans handtverkare hafva sak mot någon, så hållas ju rättegångsdagar,

* Asiarker kallades de valda fullmäktige för städerna i den delen af Asien, som lydde under Rom. Dessa hade, bland annat, öfverinseende öfver de offentliga skådespelen.

Digitized by Google

och ståthållare finnas. Må de gå till rätta med hvarandra.

39 Men om I hafven något annat påstående att göra, så skall det afgöras i den lagliga folkförsamlingen.

40 Ty vi löpa till och med fara att ställas till ansvar för upplopp för denna dagens skull, emedan intet skäl finnes, hvarmed vi skola kunna försvara denna folkskockning. Och med dessa ord fick han församlingen att åtskiljas.

20 Kapitlet.

Paulus besöker Grekland, återvänder till Asien, uppväcker Eutykus i Troas, förmanar i Miletus de äldsta från Efesus.

Då nu upploppet var stilladt, kallade Paulus lärjungarne till sig, förmanade dem och tog afsked af dem och begaf sig därifrån för att resa till Macedonien.

2 Och sedan han hade farit genom dessa trakter och där talat månget förmaningens ord, kom han till Grekland.

3 Och när han där hade tillbragt tre månader, och ett försåt hade af judarne blifvit anlagdt mot honom, då han ämnade segla till Syrien, beslöt han att företaga återresan genom Macedonien.

4 Och med honom följde ända till Asien Sopatrus från Berea, och af tessalonikerna Aristarkus och Sekundus, och Kajus från Derbe och Timoteus, och från Asien Tykikus och Trofimus;

5 dessa foro förut och inväntade oss i Troas.

6 Och vi afseglade från Filippi efter sötebrödshögtiden och kommo till dem i Troas inom fem dagar; och vi vistades där i sju dagar.

7 Men på första dagen i veckan, då vi voro församlade för att bryta bröd, höll Paulus, som ämnade dagen därefter resa därifrån, ett samtal med dem och utsträckte talet ända till midnatt. Ap. G. 2,42, 46.

8 Och många lampor voro upptända i den sal i öfra våningen, där de voro församlade.

9 Och vid fönstret satt en yngling, vid namn Eutykus, som, då Paulus länge talade, insomnade djupt och, öfvervältigad af sömnen, föll ned från tredje våningen och vardt upptagen död.

10 Men Paulus steg ned och lade sig öfver honom och fattade honom om lifvet och sade: Varen icke oroliga; ty hans själ är i honom.

11 Därefter gick han åter upp, och sedan han hade brutit bröd, ätit och talat länge med dem, ända till dagningen, for han så därifrån.

12 Och de förde fram pilten lefvande och blefvo icke litet tröstade.

13 Men vi gingo i förväg ombord och afseglade till Assos i afsikt att där taga Paulus ombord, ty så hade han förordnat, ämnande själf fara landvägen.

Digitized by Google

14 Och när han sammanträffade med oss i Assos, togo vi honom ombord och foro till Mitylene.
15 Och dagen därefter seglade vi därifrån och kommo midt för Kios, och nästa dag lade vi till vid Samos, och sedan vi hade legat öfver i Trogyllium, kommo vi dagen därefter till Miletus;
16 ty Paulus hade beslutit att segla förbi Efesus för att icke fördröja sig i Asien, ty han skyndade för att, om det vore honom möjligt, inträffa pingstdagen i Jerusalem.
Ap. G. 21,4, 12.
17 Men från Miletus sände han ud till Efesus och kallade till sig församlingens äldsta.
18 Och när de kommo till honom, sade han till dem: I veten, huru jag, ända från den första dagen af min ankomst till Asien, alltid har umgåtts med eder,
19 tjänande Herren i all ödmjukhet under många tårar och frestelser, som hafva träffat mig genom judarnes försåt,
20 och huru jag icke har undandragit mig något, som kunnat vara till gagn, utan offentligen och i hemmen predikat och lärt eder,
21 vittnande för både judar och greker om bättringen till Gud och tron på vår Herre Jesus Kristus. Mark. 1,15. Luk. 24,47.
22 Och nu, se, bunden i anden går jag till Jerusalem, icke vetande, hvad där skall vederfaras mig,
23 utom att den Helige Ande i alla städer betygar och säger, att bojor och bedröfvelser vänta mig. Ap. G. 21,4, 11, 23.
24 Dock för egen del aktar jag icke lifvet något värdt, på det att jag må fullborda mitt lopp och det ämbete, hvilket jag har mottagit af Herren Jesus, att betyga evangelium om Guds nåd. Ap. G. 21,13. Gal. 1,1. Tit. 1,3.
25 Och se, nu vet jag, att I icke mera skolen se mitt ansikte, I alla, bland hvilka jag har gått omkring och predikat om Guds rike.
26 Därför betygar jag för eder på denna dag, att jag är oskyldig till allas blod, Ap. G. 18,6.
27 ty jag har icke undandragit mig att förkunna eder allt Guds råd.
28 Så hafven nu akt på eder själfva och på hela hjorden, i hvilken den Helige Ande har satt eder till biskopar*, att vårda Guds församling, hvilken han har förvärfvat sig med sitt eget blod. 1 Tim. 4,16. 1 Petr. 5,2. 1 Tim. 3,1 f. Ef. 1,7. Kol. 1,14.
29 Ty jag vet, att efter min bortgång skola svåra ulfvar inkomma bland eder, hvilka icke skola skona hjorden,
Matt. 7,15. 2 Petr. 2,1.
30 och ur eder egen krets skola män uppstå, som skola tala det förvändt är för att draga lärjungarne efter sig. 1 Joh. 2,19.
31 Vaken därför, ihågkommande, att jag i tre års tid, natt och dag, icke har låtit af att under tårar förmana hvar och en.
Ap. G. 19,10.

* Tillsyningsmän, föreståndare.

Digitized by Google

32 Och nu anbefaller jag eder, mina bröder, åt Gud och åt hans nåds ord, som förmår uppbygga eder och gifva eder arfvet bland alla dem, som äro helgade. Ef. 1,18.

33 Silfver eller guld eller kläder har jag af ingen begärt.
1 Kor. 9,12. 2 Kor. 11,9. 12,13.

34 Men I veten själfva, att dessa mina händer hafva gjort tjänst för mina behof och för dem, som hafva varit med mig.
Ap. G. 18,3. 1 Kor. 4,12. 1 Tess. 2,9. 2 Tess. 3,8.

35 I allt har jag visat eder, att så måste man arbeta och antaga sig de svaga och ihågkomma Herren Jesu ord, att han själf sade: Saligare är gifva än taga.

36 Och när han hade sagt detta, föll han på sina knän och bad med dem alla;

37 och det vardt stor gråt bland dem alla, och de föllo Paulus om halsen och kysste honom ömt,

38 sörjande mest för det ordets skull, som han hade sagt, att de icke mer skulle få se hans ansikte. Och så följde de honom till skeppet.

21 Kapitlet.

Paulus reser till Jerusalem. Judarne vilja döda honom. Han insättes i fängelse.

Sedan vi nu hade skilt oss från dem och afseglat, foro vi rätt fram och kommo till Kos, och dagen därefter till Rodus, och därifrån till Patara.

2 Och då vi funno ett skepp, som skulle fara öfver till Fenicien, gingo vi ombord därpå och afseglade.

3 Och då vi hade fått Cypern i sikte, lämnade vi det på vänstra handen och seglade till Syrien och landade vid Tyrus, ty där lossade skeppet sin last.

4 Och vi uppsökte lärjungarne och stannade där i sju dagar; och genom Anden sade dessa till Paulus, att han icke skulle fara upp till Jerusalem.
Ap. G. 20,22.

5 Men efter de dagarnas förlopp reste vi därifrån, och de följde oss alla, med hustrur och barn, ända utom staden, och på stranden föllo vi på knä och bådo;

6 och sedan vi hade tagit af sked af hvarandra, stego vi ombord på skeppet, men de vände tillbaka till sina hem.

7 Och fulländande seglingen kommo vi från Tyrus till Ptolemais och hälsade bröderna och stannade hos dem en dag.

8 Men dagen därefter gingo vi därifrån och kommo till Cesarea och togo in i evangelisten Filippi hus, som var en af de sju, och stannade hos honom.
Ap. G. 6,5.

9 Och han hade fyra ogifta döttrar, som profeterade.
Ap. G. 2,17.

10 Och medan vi kvarblefvo där i flera dagar, kom en profet ned från Judéen, vid namn Agabus. Ap. G. 11,28.

11 Och när han hade kommit till oss, tog han Pauli bälte och band sina händer och fötter och sade: Så säger den Helige

Digitized by Google

Ande: Den man, hvilken detta bälte tillhör, honom skola judarne så binda i Jerusalem och antvarda honom i hedningars händer. Ap. G. 20,22.

12 Och när vi hade hört detta, både vi och de, som bodde på stället, att han icke skulle fara upp till Jerusalem.

13 Då svarade Paulus och sade: Hvad gören I, som gråten och bedröfven mitt hjärta? Ty jag är redebogen icke allenast att bindas utan äfven att dö i Jerusalem för Herren Jesu namns skull. Ap. G. 20,24.

14 Och då han icke lät öfvertala sig, gåfvo vi oss till freds och sade: Ske Herrens vilja. Matt. 6,10. Luk. 22,42.

15 Efter dessa dagar redde vi oss till och foro upp till Jerusalem.

16 Och äfven några af lärjungarne följde med oss från Cesarea och förde oss till en gammal lärjunge, en viss Mnason, en cyprier, hos hvilken vi skulle gästa.

17 Och när vi hade kommit till Jerusalem, mottogo bröderna oss med glädje.

18 Och den följande dagen gick Paulus med oss till Jakob, och dit kommo alla de äldsta.

19 Och sedan han hade hälsat dem, berättade han för dem det ena efter det andra af hvad Gud genom hans tjänst hade gjort bland hedningarne.

20 Och när de hade hört detta, prisade de Gud och sade till honom: Du ser, broder, huru många tusen bland judarne som hafva blifvit troende, och alla äro ifrare för lagen.

21 Men de hafva fått den upplysning om dig, att du lärer alla judar, som bo bland hedningarne, att affalla från Moses, sägande, att de icke skola omskära sina barn och icke vandra efter stadgarna.

22 Hvad är nu att göra? Helt visst skall mycket folk komma tillsamman, ty de få höra, att du har kommit.

23 Så gör nu, såsom vi säga dig. Vi hafva bland oss fyra män, som hafva ett löfte på sig. 4 Mos. 6,2 f. Ap. G. 18,18.

24 Tag dem med dig och rena dig med dem och kosta på dem, så att de må raka sina hufvud. Då skola alla förstå, att allt hvad de hafva hört om dig är intet, utan att du ock själf så vandrar, att du håller lagen.

25 Men om de hedningar, som blifvit troende, hafva vi skrifvit och förordnat, att de böra taga sig till vara för det, som blifvit offradt åt afgudar och för blod och för det, som har blifvit kväfdt, och för skörlefnad. Ap. G. 15,20.

26 Då tog Paulus männen med sig, och sedan han dagen därefter jämte dem hade renat sig, gick han in i templet och anmälde reningsdagarnas fullbordan, då offret skulle frambäras för hvar och en af dem. Ap. G. 24,18.

27 Och när de sju dagarna vorc nära ute och judarne från Asien

Digitized by Google

fingo se honom i templet, upp-viglade de allt folket och buro händer på honom,

28 ropande: I män af Israel, kommen till hjälp! Denne är den man, som allestädes lärer alla mot folket och mot lagen och mot detta rum, och dessutom har han ock infört greker i templet och orenat detta heliga rum.

29 Ty de hade förut sett efesiern Trofimus i staden med honom och menade, att Paulus hade infört honom i templet.

Ap. G. 20,4.

30 Och hela staden kom i rörelse, och folket sammanskockade sig, och de fasttogo Paulus och drogo honom ut ur templet, och strax stängdes portarna.

31 Och under det de sökte döda honom, kom en anmälan till öfversten öfver krigsskaran, att hela Jerusalem var i uppror.

32 Då tog denne med sig krigsmän och befäl och lopp genast emot dem, och när de fingo se öfversten och krigsmännen, upphörde de att slå Paulus.

33 Öfversten gick då fram och fasttog honom och befallde, att man skulle binda honom med två kedjor, och sporde hvem han vore och hvad han hade gjort.

34 Och bland folket ropade den ene så och den andre så; och då han för larmets skull intet säkert kunde få veta, befallde han, att man skulle föra honom till lägret.

35 Och när han kom till trappan, måste han bäras af krigsmännen för folkets våldsamhets skull,

36 ty folkhopen följde efter och ropade: Bort med honom!

Ap. G. 22,22.

37 Och som nu Paulus skulle införas i lägret, sade han till öfversten: Tillåtes det mig att säga något till dig? Och han sade: Kan du grekiska?

38 Är du då icke den egyptier, som för en tid sedan uppviglade och förde ut i öknen de fyra tusen lönmördarne?

39 Då sade Paulus: Jag är en judisk man, från Tarsus, borgare i en icke obetydlig stad i Cilicien, och jag beder dig: tillstäd mig att tala till folket.

40 Och då han tillstadde det, vinkade Paulus, stående på trappan, med handen åt folket, och då det blifvit mycket tyst, talade han på ebreiska och sade:

22 Kapitlet.

Pauli tal till judarne. Deras förbittring.

I män, bröder och fäder, hören hvad jag nu talar till mitt försvar inför eder.

2 Men när de hörde, att han talade till dem på ebreiska, blefvo de mera stilla. Och han sade:

3 Jag är en judisk man, född i Tarsus i Cilicien, men uppfödd här i staden, vid Gamaliels fötter undervisad efter strängheten i fädernas lag, varande en ifrare för Gud, såsom I alla i dag ären.

2 Kor. 11,22. Ap. G. 5,34. Rom. 10,2. Gal. 1,14. Ap. G. 8,3. 26,9 f.

4 Och denna vägen har jag

Digitized by Google

förföljt intill döden, bundit och kastat i fängelser både män och kvinnor,

5 såsom ock öfversteprästen och de äldstas hela råd kunna intyga om mig, af hvilka jag undfick skrifvelser till bröderna och for till Damaskus för att föra äfven dem, som voro där, fängslade till Jerusalem, att de måtte blifva straffade.

6 Och det hände mig, att när jag var på vägen och nalkades Damaskus, kringstrålade mig plötsligen vid middagstiden ett starkt sken från himmeln,

Ap. G. 9,3 f. 1 Kor. 15,8.

7 och jag föll till marken och hörde en röst, som sade till mig: Saul, Saul, hvarför förföljer du mig?

8 Och jag svarade: Hvem är du, Herre? Och han sade till mig: Jag är Jesus från Nasaret, som du förföljer.

9 Och de, som voro med mig, sågo väl skenet men hörde icke rösten af den, som talade med mig.

10 Då sade jag: Hvad skall jag göra, Herre? Och Herren sade till mig: Stå upp och gå till Damaskus, och där skall varda taladt till dig om allt, som är dig förelagdt att göra.

11 Men då jag för glansen af detta sken icke kunde se, leddes jag vid handen af dem, som voro med mig, och kom till Damaskus.

12 Och en viss Ananias, en from man efter lagen, som hade godt vittnesbörd af alla där boende judar, Ap. G. 9,10 f.

13 kom och ställde sig bredvid mig och sade till mig: Saul, min broder, haf din syn igen; och i samma stund fick jag min syn och såg upp till honom.

14 Och han sade: Våra fäders Gud har utkorat dig till att känna hans vilja och se den rättfärdige och höra hans muns röst,

15 ty du skall vara honom ett vittne inför alla människor om hvad du har sett och hört.

16 Och nu, hvarför dröjer du? Stå upp och låt döpa dig och aftvå dig dina synder, åkallande hans namn. Ap. G. 2,38.

17 Men när jag hade återkommit till Jerusalem, hände det sig, att jag, medan jag bad i templet, kom i hänryckning

Ap. G. 9,26.

18 och såg honom, som sade till mig: Skynda och gå snarligen ut från Jerusalem; ty de skola icke mottaga ditt vittnesbörd om mig.

19 Och jag sade: Herre, de veta själfva, att jag i fängelse insatte och i synagogorna hudflängde dem, som trodde på dig;

20 och när Stefani, ditt vittnes, blod utgöts, var ock jag närvarande och samtyckte och vaktade deras kläder, som dödade honom. Ap. G. 7,58. 8,1.

21 Och han sade till mig: Gå; ty jag skall sända dig långt bort till hedningarne. Ap. G. 9,15. 13,2. Gal. 1,15. 2,8. Ef. 3,8. 2 Tim. 1,11.

22 Och de hörde honom ända intill detta ord. Men då upp-

Digitized by Google

hofvo de sin röst och sade: Bort från jorden med en sådan! Han borde icke hafva fått lefva.
Ap. G. 21,36.

23 Och under det de skriade och refvo af sig kläderna och kastade stoft i luften,

24 befallde öfversten, att han skulle införas i lägret, och tillsade, att han under gissling skulle förhöras, på det att han måtte få veta, hvarför de så ropade mot honom.

25 Och när de hade utsträckt honom till gissling, sade Paulus till den höfvitsman, som stod där: Är det eder lofligt att gissla en romersk medborgare, och det odömd? Ap. G. 16,37.

26 Och när höfvitsmannen hörde detta, gick han och anmälde det för öfversten, sägande: Hvad ämnar du göra? Ty denne man är en romare.

27 Då gick öfversten och sade till honom: Säg mig, är du en romare? Och han sade: Ja.

28 Och öfversten svarade: Själf har jag med en stor summa köpt mig denna medborgarrätt. Men Paulus sade: Jag är till och med född därtill.

29 Och strax gingo de bort ifrån honom, hvilka skulle förhöra honom; och öfversten vardt förskräckt, när han fick veta, att han var en romare, och därför, att han hade bundit honom.

30 Och dagen därefter, emedan han ville veta med visshet, hvarför han anklagades af judarne, lät han taga bojorna af honom och befallde öfversteprästerna och hela deras råd att sammankomma och lät nedföra och inställa Paulus inför dem.

23 Kapitlet.

Paulus står inför rådet. Mordanslag mot honom. Han skickas till ståthållaren i Cesarea.

Då fäste Paulus sina ögon på rådet och sade: I män och bröder! Med ett i allo godt samvete har jag vandrat inför Gud ända till denna dag.
Ap. G. 24,16. 2 Tim. 1,3.

2 Och översteprästen Ananias bjöd dem, som stodo bredvid honom, att slå honom på munnen.

3 Då sade Paulus till honom: Gud skall slå dig, du hvitmenade vägg. Sitter du för att döma mig efter lagen och befaller mot lagen, att man slår mig?
3 Mos. 19,15, 35.

4 Då sade de, som stodo bredvid: Smädar du Guds överstepräst?

5 Och Paulus sade: Jag visste icke, mina bröder, att han är överstepräst; ty det är skrifvet: »En styresman för ditt folk skall du icke lasta». 2 Mos. 22,28.

6 Och emedan Paulus visste, att den ena delen af dem var sadducéer och den andra fariséer, ropade han inför rådet: I män och bröder! Jag är en farisé, son af fariséer. För hoppets och för de dödas uppståndelses skull står jag till rätta.
Ap. G. 24,15, 21. 26,6 f. Fil. 3,5.

7 Och när han hade sagt detta,

Digitized by Google

vardt en tvedräkt mellan fariséerna och sadducéerna, och hopen vardt söndrad;

8 ty sadducéerna säga, att ingen uppståndelse finnes och ingen ängel och ingen ande, men fariséerna bekänna bådadera.

Matt. 22,23. Mark. 12,18. Luk. 20,27.

9 Och det vardt ett stort rop, och några bland de skriftlärda af fariséernas parti stodo upp och tvistade ifrigt, sägande: Vi finna intet ondt hos denne man. Men om nu en ande eller en ängel har talat med honom!

Ap. G. 25,25. 26,31. 5,39.

10 Och då tvedräkten vardt stor, och öfversten fruktade, att Paulus skulle slitas i stycken af dem, befallde han manskapet gå ned och rycka honom bort ifrån dem och föra honom till lägret.

11 Och natten därefter stod Herren hos honom och sade: Var vid godt mod; ty såsom du har vittnat i Jerusalem om det, som angår mig, så måste du ock vittna i Rom.

Ap. G. 18,9. 19,21.

12 Och när det hade blifvit dag, sammangaddade sig några af judarne och förbannade sig, att de hvarken skulle äta eller dricka, förrän de hade dräpt Paulus.

13 Och det var mer än fyrtio, som hade så sammansvurit sig.

14 Dessa gingo till öfversteprästerna och de äldsta och sade: Vi hafva med högtidlig förbannelse förpliktat oss att ingenting smaka, förrän vi hafva dräpt Paulus.

15 Så gören nu I jämte rådet anmälan hos öfversten, på det att han må låta föra honom ned till eder, såsom ämnaden I noggrannare rannsaka om det, som angår honom. Men innan han hinner fram, äro vi redo att döda honom.

16 Men Pauli systerson, som fick höra försåtet, kom och gick in i lägret och berättade det för Paulus.

17 Då kallade Paulus till sig en af höfvitsmännen och sade: För denne yngling till öfversten; ty han har något att berätta för honom.

18 Då tog han honom med sig och förde honom till öfversten och sade: Fången Paulus har kallat mig till sig och bedt mig föra denne yngling till dig, emedan han har något att säga dig.

19 Då tog öfversten honom vid handen och gick afsides och frågade honom: Hvad är det, du har att berätta mig?

20 Och han sade: Judarne hafva öfverenskommit att bedja dig låta i morgon nedföra Paulus till rådet, såsom ämnade de noggrannare rannsaka om honom.

21 Gör dem därför icke till viljes; ty mer än fyrtio män af dem ligga i försåt för honom, hvilka hafva förbannat sig, att de hvarken skola äta eller dricka, förrän de hafva dödat honom; och nu äro de redo och vänta, att du skall lofva det.

Digitized by Google

22 Så affärdade då öfversten ynglingen och bjöd honom för ingen omtala, att du, sade han, har yppat detta för mig.

23 Och han kallade till sig två af höfvitsmännen och sade: Hållen två hundra krigsmän redo att afgå till Cesarea och sjuttio ryttare och två hundra skyttar från tredje timmen i natt;

24 och han bjöd dem att anskaffa ök, på hvilka de skulle sätta Paulus och föra honom oskadd till landshöfdingen Felix.

25 Och han skref ett bref af denna lydelse:

26 Klaudius Lysias hälsar den ädle landshöfdingen Felix.

27 Denne man blef gripen af judarne och var nära att af dem blifva dödad, då jag kom tillstädes med manskapet och tog honom ifrån dem, sedan jag hade förnummit, att han är en romare. Ap. G. 21,27, 33.

28 Och emedan jag ville veta orsaken, hvarför de anklagade honom, förde jag honom inför deras råd.

29 Då fann jag, att han var anklagad rörande tvistefrågor i deras lag men icke beskylld för något, som förtjänar död eller fängelse.

30 Men då ett försåt, som af judarne skulle anläggas mot mannen, vardt angifvet för mig, sände jag honom strax till dig och bjöd äfven anklagarne att föra sin talan mot honom inför dig. Farväl!

31 Så togo nu krigsmännen Paulus, såsom det hade blifvit dem befalldt, och förde honom under natten till Antipatris,

32 och dagen därefter läto de ryttarne fara vidare med honom och vände tillbaka till lägret.

33 Och när de andra kommo till Cesarea, framlämnade de brefvet till landshöfdingen och ställde äfven Paulus fram för honom.

34 Och då han hade läst det och frågat honom, från hvilket landskap han var, och hade fått veta, att han var från Cilicien, sade han:

35 Jag skall förhöra dig, när äfven dina åklagare komma tillstädes. Och han befallde, att han skulle förvaras i Herodes' palats.

24 Kapitlet.

Paulus anklagas och försvarar sig inför Felix.

Fem dagar därefter for öfversteprästen Ananias ned med de äldsta och en sakförare, en viss Tertullus, hvilka inför landshöfdingen uppträdde mot Paulus.

2 Och då han hade blifvit förekallad, begynte Tertullus sin anklagelse, sägande:

3 Att vi genom dig hafva mycken frid och goda anordningar, som blifvit vidtagna för detta folk genom din försorg, ädle Felix, det erkänna vi i allo och allestädes med all tacksägelse;

4 men för att icke alltför länge uppehålla dig, beder jag dig, att du i din mildhet ville höra några få ord af oss.

Digitized by Google

5 Ty vi hafva funnit denne man vara en pest och en upprorsstiftare för alla judar öfver hela världen och en hufvudman för nasaréernas parti,

6 hvilken ock har försökt att oskära templet; och vi hade ock gripit honom och ville döma honom efter vår lag.

Ap. G. 21,28.

7 Men öfversten Lysias kom och tog honom med mycket våld ur våra händer

Ap. G. 21,32 f. 23,10.

8 och sände honom till dig och befallde, att hans åklagare skulle komma till dig. Och du kan nu själf förhöra honom och öfvertyga dig om allt det, för hvilket vi anklaga honom.

9 Och äfven judarne anföllo honom och sade, att det så var.

10 Då svarade Paulus, när landshöfdingen vinkade åt honom, att han skulle tala: Emedan jag vet, att du sedan många år är domare öfver detta folk, försvarar jag min sak med frimodighet,

11 då du kan få veta, att det icke är mer än tolf dagar, sedan jag kom upp till Jerusalem för att tillbedja.

12 Och hvarken i templet hafva de funnit mig tala med någon eller anställa något upplopp ibland folket, icke heller i synagogorna eller i staden,

Ap. G. 25,8. 28,17.

13 icke heller kunna de inför dig bevisa det, för hvilket de nu anklaga mig.

14 Men det bekänner jag för dig, att jag efter den väg, hvilken de kalla parti, så dyrkar mina fäders Gud, att jag tror allt det, som är skrifvet i lagen och profeterna

15 och har samma hopp till Gud, som dessa ock hysa, att de dödas uppståndelse skall ske, både de rättfärdigas och de orättfärdigas.

Dan. 12,2. Joh. 5,28 f. Ap. G. 23,6.

16 Därför vinnlägger jag mig ock om att hafva ett oförvitligt samvete inför Gud och människor alltid. Ap. G. 23,1. 1 Petr. 3,16.

17 Men efter många år kom jag för att föra några allmosor till mitt folk och offer,

Ap. G. 11,29 f. Rom. 15,25. Gal. 2,10.

18 hvarvid några judar från Asien funno mig renad i templet, utan folkskockning eller buller.

Ap. G. 21,26 f.

19 Och de hade bort vara tillstädes inför dig och klaga, om de hade något emot mig.

20 Eller säge dessa själfva, hvad orätt de hafva funnit hos mig, då jag stod inför rådet,

21 om icke för detta enda ordets skull, som jag utropade, då jag stod ibland dem: För de dödas uppståndelses skull står jag i dag till rätta inför eder. Ap. G. 28,20.

22 Men när Felix hörde detta, uppsköt han deras sak, emedan han hade en noggrannare kunskap om den vägen, och sade: När öfversten Lysias kommer ned, skall jag noga undersöka eder sak.

23 Och han befallde höfvitsmannen, att Paulus skulle hållas i förvar men få någon lind-

Digitized by Google

ring, och att han icke skulle hindra någon af hans närmaste att vara honom till tjänst.

24 Och efter några dagar kom Felix med sin hustru Drusilla, som var en judinna, och han sände efter Paulus och hörde honom om tron på Kristus.

25 Men då han talade om rättfärdighet och kyskhet och den tillkommande domen, vardt Felix förskräckt och svarade: Gå din väg för denna gång; när jag får läglig tid, skall jag låta kalla dig till mig.

26 Därjämte hoppades han ock, att han skulle få penningar af Paulus, hvarför han ock oftare skickade efter honom och samtalade med honom.

27 Men då två år voro förlidna, fick Felix till efterträdare Porcius Festus; och emedan Felix ville göra judarne sig förbundna, lämnade han Paulus kvar såsom fånge.

25 Kapitlet.

Paulus anklagas inför Festus, vädjar till kejsaren, inställes för konung Agrippa.

Då nu Festus hade tillträdt höfdingedömet, for han efter tre dagar upp till Jerusalem från Cesarea.

2 Då uppträdde öfversteprästerna och de förnämsta bland judarne inför honom mot Paulus och anropade honom mot denne

3 och bådo om den ynnest, att han ville hämta honom till Jerusalem, emedan de ville lägga ett försåt för att döda honom under vägen. Ap. G. 23,15 f.

4 Då svarade Festus, att Paulus hölls i förvar i Cesarea, och att han själf ämnade inom kort fara dit tillbaka.

5 Därför må de bland eder, sade han, som därtill äro befogade, komma med dit ned och anklaga honom, om det finnes något brottsligt hos mannen.

6 Och sedan han hade vistats ibland dem icke mer än åtta eller tio dagar, for han ned till Cesarea, och dagen därefter satte han sig på domstolen och befallde, att Paulus skulle framföras.

7 Och när han hade kommit fram, ställde sig de judar, som hade kommit ned från Jerusalem, omkring honom och anförde många och svåra beskyllningar, hvilka de icke kunde bevisa,

8 och Paulus försvarade sig, sägande: Hvarken mot judarnes lag eller mot templet eller mot kejsaren har jag något brutit. Ap. G. 24,12.

9 Men Festus, som ville göra judarne sig förbundna, svarade Paulus och sade: Vill du fara upp till Jerusalem och där stå till rätta för allt detta inför mig?

10 Då sade Paulus: Jag står inför kejsarens domstol, och där bör jag dömas. Mot judarne har jag ingen orätt gjort, såsom ock du bäst vet.

Digitized by Google

11 Om jag nu är brottslig och har gjort något, som förtjänar döden, så vägrar jag icke att dö, men om det, hvarför dessa anklaga mig, är utan grund, så kan ingen gifva mig till pris åt dem. Till kejsaren vädjar jag.

12 Sedan Festus därefter hade öfverlagt med rådet, svarade han: Till kejsaren har du vädjat, till kejsaren skall du fara.

13 Efter några dagars förlopp kommo konung Agrippa och Bernice till Cesarea för att hälsa Festus välkommen.

14 Och då de vistades där i flera dagar, framlade Festus Pauli sak för konungen, säganде: En man har af Felix blifvit här kvarlämnad såsom fånge,

Ap. G. 24,27.

15 angående hvilken, då jag var i Jerusalem, judarnes öfverstepräster och äldsta uppträdde, begärande dom öfver honom.

16 Och jag svarade dem, att det icke var romares sed att gifva bort någon människa till att förgöras, förrän den anklagade har fått sina åklagare personligen inför sig och haft tillfälle att försvara sig i saken.

17 När de därför sammankommo här, satte jag mig utan allt uppskof dagen därefter på domstolen och befallde, att mannen skulle framföras.

18 Men när hans åklagare uppträdde, anförde de om honom ingen sådan brottslighet, som jag förmodade,

19 utan framhöllo mot honom några tvistefrågor om deras gudsdyrkan och om en viss Jesus, som var död, men hvilken Paulus sade vara vid lif.

20 Och då jag var villrådig angående undersökningen härom, frågade jag honom, om han ville fara till Jerusalem och där stå till rätta i denna sak.

21 Men då Paulus yrkade, att han måtte förvaras till rannsakning inför kejsaren, befallde jag, att han skulle hållas i förvar, till dess jag kunde sända honom till kejsaren.

22 Då sade Agrippa till Festus: Äfven jag skulle vilja höra mannen. I morgon, sade han, skall du få höra honom.

23 Dagen därefter kommo då Agrippa och Bernice med stor stat och gingo in i domsalen med både öfverstarne och de förnämsta männen i staden, och Paulus blef införd på Festi befallning,

24 och Festus sade: Konung Agrippa och alla I män, som med oss ären tillstädes! Här sen I den man, om hvilken hela mängden af judarne både i Jerusalem och här har legat öfver mig med sina rop, att han icke borde få lefva längre.

25 Men då jag har funnit, att han icke har gjort något, som förtjänar döden, och emedan han själf har vädjat till kejsaren, har jag beslutit att afsända honom.

Ap. G. 23,9. 26,31.

26 Men jag har icke något tillförlitligt att skrifva om honom

Digitized by Google

till min herre; därför har jag fört honom fram inför eder och i synnerhet inför dig, konung Agrippa, på det att jag, efter skedd rannsakning, må hafva något att skrifva;
27 ty det synes mig orimligt att sända en fånge och icke därjämte uppgifva anklagelserna mot honom.

26 Kapitlet.

Pauli försvarstal inför konung Agrippa.
Vers. 1—29 Aftons. 2 årg. 5 S. eft. Trefald.

Men Agrippa sade till Paulus: Dig tillstädjes att tala för dig. Då räckte Paulus ut sin hand och talade till sitt försvar:
2 Jag skattar mig lycklig, att jag i dag skall försvara mig inför dig, konung Agrippa, angående allt det, hvarför jag anklagas af judarne,
3 allra mest emedan du är bekant med judarnes alla stadgar och tvistefrågor. Därför beder jag dig höra mig med tålamod.
4 Alltså, mitt lif från ungdomen, hvilket jag allt ifrån början har fört bland mitt folk i Jerusalem, det känna alla judar,
5 hvilka, om de vilja tillstå det, veta från lång tid tillbaka, att jag såsom farisé har lefvat efter det strängaste partiet i vår gudsdyrkan. Ap. G. 23,6.
6 Och nu står jag här till rätta för hoppet på det löfte, som af Gud gafs åt våra fäder,
Ap. G. 13,32.
7 och till hvars uppfyllelse våra tolf släkter hoppas komma, tjänande Gud oaflåtligen natt och dag. För detta hopps skull, konung Agrippa, är jag anklagad af judarne.
8 Hvarför hålles det af eder otroligt, att Gud uppväcker döda?
9 Jag trodde ock själf, att jag borde med all makt sätta mig emot Jesu, nasaréens, namn,
Ap. G. 8,3. 9,2. 22,4.
10 hvilket jag ock gjorde i Jerusalem; och många af de heliga satte jag i fängelser, sedan jag därtill hade fått makt af öfverstepräster na, och då de dräptes, gaf jag min röst därtill,
11 och genom straff, hvilka jag ofta pålade dem i alla synagogor, tvang jag dem till hädelse och gick så långt i raseri mot dem, att jag förföljde dem till och med ända in i utländska städer.
12 När jag i detta ärende ock reste till Damaskus med fullmakt och uppdrag från öfverstepräs terna,
13 fick jag, o konung, midt på dagen under resan se ett sken från himmeln, klarare än solens glans, kringstråla mig och dem, som reste med mig.
Ap. G. 9,3 f. 22,6 f.
14 Och när vi alla föllo ned till jorden, hörde jag en röst tala till mig och säga på ebreiska: Saul, Saul, hvarför förföljer du mig? Dig är svårt att spjärna mot udden.
15 Men jag sade: Hvem är du, Herre? Och Herren svarade: Jag är Jesus, som du förföljer.
16 Men res dig upp och stå på dina fötter; ty därför har jag blifvit uppenbarad för dig, att

Digitized by Google

jag skall utse dig till en tjänare och till ett vittne både om hvad du har sett och om det, för hvars skull jag skall uppenbara mig för dig;

17 och jag skall rädda dig från ditt folk och från hedningarne, till hvilka jag sänder dig

18 för att öppna deras ögon, att de må omvända sig från mörker till ljus och från Satans makt till Gud, att de genom tron på mig må få syndernas förlåtelse och arfslott ibland dem, som äro helgade.

Es. 35,5. 42,7. 60,1. Ef. 1,18. Kol. 1,13.

19 Därför, konung Agrippa, blef jag icke ohörsam mot den himmelska synen

20 utan förkunnade, först för dem, som voro i Damaskus, och för Jerusalem samt öfver hela judiska landet och för hedningarne, att de skulle bättra sig och omvända sig till Gud, görande gärningar, som tillhöra bättringen.

Ap. G. 9,20, 28. 13,14. 22,17, 21. Matt. 3,8.

21 För detta grepo judarne mig i templet och försökte döda mig.

Ap. G. 21,30 f.

22 Men då jag nu har fått hjälp af Gud, står jag ännu i denna dag och vittnar inför både små och stora, sägande intet annat än hvad profeterna och Moses hafva sagt skola ske,

23 att ju Kristus skulle lida och, såsom den förste af de dödas uppståndelse, förkunna ljus för folket och för hedningarne.

1 Kor. 15,20. Kol. 1,18.

24 Då han talade detta till sitt försvar, sade Festus med hög röst: Du är förryckt, Paulus; den myckna lärdomen gör dig förryckt.

25 Men Paulus sade: Jag är icke förryckt, ädle Festus, utan jag talar sanna och förnuftiga ord.

26 Ty detta känner konungen, inför hvilken jag ock frimodigt talar; ty jag kan icke tro, att något af detta är honom obekant, ty detta har icke skett i en vrå. Joh. 18,20.

27 Tror du profeterna, konung Agrippa? Jag vet, att du tror.

28 Då sade Agrippa till Paulus: Med litet vill du öfvertala mig att blifva kristen.

29 Och Paulus svarade: Jag önskade till Gud, att, med litet eller mycket, icke allenast du utan alla, som i dag höra mig, måtte blifva sådana, som jag är, dessa bojor undantagna.

1 Kor. 7,7.

30 Nu stodo konungen och landshöfdingen och Bernice upp och de, som sutto med dem,

31 och när de gingo därifrån, talade de sinsemellan, sägande: Denne man har icke gjort något, som förtjänar död eller fängelse.

Ap. G. 23,9. 25,25.

32 Och Agrippa sade till Festus: Denne man hade kunnat lösgifvas, om han icke hade vädjat till kejsaren. Ap. G. 25,11.

27 Kapitlet.

Paulus skickas såsom fånge till Rom, lider skeppsbrott men räddas.

När det var beslutet, att vi skulle afsegla till Italien, öfverlämnade de Paulus och några andra fångar åt en höf-

Digitized by Google

vitsman vid den kejserliga krigsskaran, vid namn Julius.

Ap. G. 25,12.

2 Och vi gingo ombord på ett adramyttiskt skepp, som skulle segla till Asiens kuststäder, och lade ut, och med oss var Aristarkus, en macedonier från Tessalonika.

Ap. G. 19,29. 20,4. Kol. 4,10.

3 Och dagen därefter lade vi till vid Sidon. Och Julius bemötte Paulus vänligt och tillstadde honom att gå till sina vänner för att få omvårdnad.

Ap. G. 24,23. 28,16.

4 Och när vi lade ut därifrån, seglade vi under Cypern, emedan vindarna voro emot.

5 Och efter att hafva seglat öfver det haf, som är vid Cilicien och Pamfylien, kommo vi till Myra i Lycien.

6 Och då höfvitsmannen där fann ett skepp från Alexandria, som skulle segla till Italien, förde han oss ombord därpå.

7 Och då vi under många dagar seglade långsamt och med nöd hade kommit i närheten af Knidos, där vi för motvind ej kunde lägga till, seglade vi under Kreta vid Salmone.

8 Och sedan vi med nöd hade farit där förbi, kommo vi till ett ställe, som kallades Sköna Hamnar, och staden Lasea var icke långt därifrån.

9 Men när mycken tid var förliden och seglingen begynte vara farlig, emedan fastetiden* redan var förbi, varnade Paulus dem

10 och sade: I män, jag ser, att seglingen skall medföra trångmål och stor fara icke blott för last och skepp utan äfven för våra lif.

11 Men höfvitsmannen trodde styrmannen och skeppsägaren mer än det, som sades af Paulus.

12 Och då hamnen var otjänlig för öfvervintring, rådde de flesta, att man skulle lägga ut därifrån för att försöka komma fram till Fenix, en hamn på Kreta, som vetter mot sydväst och nordväst, för att där öfvervintra.

13 Då nu en lindrig sunnanvind blåste upp, menade de sig hafva vunnit sin afsikt, lyfte ankar och foro närmare utmed Kreta.

14 Men icke långt därefter stack upp mot ön en häftig stormvind, den så kallade Euroklydon.

15 Och då skeppet rycktes med och icke kunde hålla upp mot vinden, gåfvo vi efter och läto det drifva.

16 Men då vi kommo under en holme, vid namn Klauda, förmådde vi med möda bärga skeppsbåten.

17 Då de hade dragit den upp, använde de nödhjälpsmedel och ombundo skeppet, och då de fruktade att drifvas på sandbanken**, ströko de seglen och läto så drifva.

18 Och då vi hårdt ansattes af stormen, vräkte de dagen därefter lasten öfver bord,

* Den fastan, som hörde till försoningsfesten, hvilken firades den 10:de i sjunde månaden, Tisri, kort efter höstdagjämningen.

** En af de så kallade Syrterna, tvenne för skeppsfarten farliga sandbankar vid afrikanska kusten.

Digitized by Google

19 och på tredje dagen kastade vi med egna händer ut skeppets redskap.

20 Och då hvarken sol eller stjärnor syntes på flera dagar, och stormen låg hårdt uppå, betogs oss slutligen allt hopp om räddning.

21 Då de nu på länge intet hade ätit, trädde Paulus midt ibland dem och sade: O män, I haden bort lyda mig och icke afsegla från Kreta, och spara eder detta trångmål och denna fara.

22 Och nu uppmanar jag eder att vara vid godt mod, ty bland eder skall intet lif gå förloradt utan endast fartyget.

23 Ty denna natt har en ängel från den Gud, hvilken jag tillhör och hvilken jag äfven dyrkar, stått hos mig och sagt:

Ap. G. 23,11.

24 Frukta icke, Paulus; för kejsaren skall du inställas, och se, Gud har skänkt dig alla dem, som segla med dig.

25 Varen därför vid godt mod, I män; ty jag tror på Gud, att det skall så ske, som det har blifvit taladt till mig;

26 men på en ö måste vi stranda.

27 När vi nu den fjortonde natten drefvo omkring på det Adriatiska hafvet, förmodade sjömännen vid midnatten, att de voro nära något land.

28 Då lodade de och funno tjugo famnars djup, och när de hade kommit ett litet stycke därifrån, lodade de åter och funno femton famnars djup,

29 och då de fruktade, att vi till äfventyrs skulle stöta på skarpa grund, kastade de ut fyra ankare från akterskeppet och önskade, att det måtte dagas.

30 Då nu sjömännen sökte fly från skeppet och firade skeppsbåten ned i hafvet, under förevändning att de ämnade nedsläppa ankare från förskeppet,

31 sade Paulus till höfvitsmannen och krigsmännen: Om dessa icke stanna kvar på skeppet, så kunnen I icke räddas.

32 Då afhöggo krigsmännen tågen till skeppsbåten och läto den falla ned.

33 Men till dess det vardt dag, uppmanade Paulus alla att taga sig föda, sägande: Det är i dag den fjortonde dagen I biden och förblifven fastande utan att hafva tagit något till eder.

34 Därför uppmanar jag eder att taga eder föda; ty detta hör till eder räddning, ty på ingen af eder skall ett hufvudhår gå förloradt.

35 När han hade sagt detta, tog han ett bröd, tackade Gud i allas åsyn och bröt det och började äta.

36 Då blefvo alla vid godt mod och togo sig också föda.

37 Och på skeppet voro vi tillsamman två hundra sjuttiosex själar.

38 Sedan de nu hade ätit sig mätta, lättade de skeppet, kastande säden i hafvet.

39 Men när det hade blifvit dag, kände de icke igen landet utan blefvo varse en vik, som hade

Digitized by Google

en strand, dit de beslöto att drifva upp skeppet, om de kunde.
40 Och de kapade från sig ankarena och släppte dem i hafvet och lossade tillika roderbanden och hissade upp bramseglet för vinden och höllo mot stranden.
41 Och de träffade på en landtunga, på hvilken de läto skeppet skjuta upp, och förskeppet fastnade där och förblef orörligt, men akterskeppet bröts sönder af vågornas häftighet.
42 Och krigsmännen ville döda fångarne, på det att ingen skulle genom simmande fly undan.
43 Men höfvitsmannen, som ville rädda Paulus, hindrade dem i deras anslag och befallde, att de, som kunde simma, skulle först kasta sig ut och gå i land,
44 och de öfriga söka land, somliga på plankor och somliga på stycken af skeppet. Och på detta sätt skedde, att alla blefvo räddade och kommo i land.

28 Kapitlet.

Paulus på ön Melite. Framkommen till Rom, predikar han där om Guds rike.

Och sedan vi hade blifvit räddade, fingo vi veta, att ön hette Melite. Ap. G. 27,26.
2 Och infödingarne visade oss en icke ringa välvilja, ty de upptände en eld och togo oss alla till sig, för det påkomna regnets skull och för köldens skull.
3 Men då Paulus bar tillsammans en hop torra kvistar och lade dem på elden, kom en huggorm i följd af hettan ut därifrån och högg sig fast vid hans hand.
4 Och när infödingarne fingo se djuret hänga vid hans hand, sade de sinsemellan: Säkert är denne man en mördare, hvilken Hämnden icke tillåt att lefva, ehuru han blifvit räddad från hafvet.
5 Men han skakade djuret af sig i elden och hade intet ondt däraf. Mark. 16,18. Luk. 10,19.
6 Men de väntade, att han skulle svälla upp eller plötsligt falla död ned, och sedan de länge hade väntat och sett, att intet ondt hände honom, kastade de om och sade, att han var en Gud. Ap. G. 14,11.

7 Men i närheten af detta ställe lågo landtgårdar, som tillhörde den förnämste mannen på ön, benämnd Publius, hvilken upptog och välvilligt härbergerade oss i tre dagar.
8 Och det hände sig, att Publii fader låg sjuk i feber och rödsot, och till honom gick Paulus in, bad och lade sina händer på honom och helade honom.
9 Men då detta hade skett, kommo ock andra på ön, som hade sjukdomar, till honom och blefvo botade,
10 och de hedrade oss med många hedersbevisningar och försågo oss, när vi afseglade, med hvad vi behöfde.

11 Efter tre månader afseglade vi på ett alexandrinskt skepp, som hade öfvervintrat vid ön och som bar tvillinggudarnes tecken;
12 och sedan vi hade lagt till

Digitized by Google

vid Syrakusa, stannade vi där i tre dagar.

13 Därifrån foro vi omkring och kommo till Regium, och då en dag därefter sunnanvind stack upp, kommo vi på den andra dagen till Puteoli,

14 där vi funno bröder, som bådo oss stanna hos dem i sju dagar, och så kommo vi till Rom.

15 Och när bröderna fingo höra talas om oss, gingo de därifrån oss till mötes ända till Forum Appii* och Tres Tabernæ**, och när Paulus fick se dem, tackade han Gud och fattade mod.

16 Och när vi kommo in i Rom, fick Paulus tillstånd att bo för sig själf tillika med den krigsman, som bevakade honom.
Ap. G. 24,23. 27,3.

17 Och efter tre dagar kallade Paulus tillsamman de förnämsta af judarne; och sedan de hade blifvit samlade, sade han till dem: Män och bröder! Fastän jag icke har gjort något mot vårt folk eller fädernas stadgar, vardt jag likväl från Jerusalem såsom fånge öfverlämnad i romarnes händer. Ap. G. 24,12. 25,8.

18 Och när de hade anställt förhör med mig, ville de släppa mig lös, emedan intet, som förtjänade döden, fanns hos mig.
Ap. G. 22,24. 23,9. 26,31.

19 Men då judarne satte sig däremot, nödgades jag vädja till kejsaren, dock icke såsom hade jag någon anklagelse att göra mot mitt folk. Ap. G. 25,11.

20 Af denna orsak har jag kallat eder till mig för att se eder och tala med eder, ty för Israels hopps skull är jag bunden med denna kedja.
Ap. G. 23,6. 24,21. 26,6 f. Ef. 6,20.

21 Då sade de till honom: Hvarken hafva vi fått någon skrifvelse om dig från Judéen, ej heller har någon af bröderna kommit och berättat eller talat något ondt om dig;

22 men vi anse rätt vara att af dig höra, hvad du tänker, ty angående detta parti hafva vi oss bekant, att det öfverallt motsäges. Luk. 2,34. Ap. G. 24,5, 14.

23 Då utsatte de en viss dag för honom, på hvilken ännu flera kommo till honom i hans härberge, för hvilka han utlade och vittnade om Guds rike, sökande öfvertyga dem både ur Moses' lag och ur profeterna om det, som angick Jesus, från tidigt på morgonen ända till aftonen.

24 Och somliga läto öfvertyga sig af det, som sades, men andra trodde icke.

25 Och då de icke voro öfverens med hvarandra, skildes de, sedan Paulus hade sagt det enda ordet: Rätt har den Helige Ande talat genom profeten Esaias till edra fäder,

26 då han säger: »Gå till detta folk och säg: Med öronen skolen I höra och icke förstå, och

* En liten stad i Italien, 43 romerska eller ungefär 6 svenska mil från Rom.
** Ett värdshus, som låg 33 romerska eller omkring 4½ svenska mil från Rom.

Digitized by Google

seende skolen I se och icke förnimma; Es. 6,9 f.

27 ty detta folks hjärta är förstockadt, och med öronen höra de illa, och sina ögon hafva de igenlyckt, att de icke må se med ögonen och höra med öronen och förstå med hjärtat och omvända sig och jag hela dem.»

28 Därför vare eder veterligt, att denna Guds frälsning har blifvit sänd till hedningarne; de skola ock höra.

Luk. 24,47. Ap. G. 13,46. 18,6.

29 Och i hela två år bodde Paulus kvar i egen hyrd bostad och tog emot alla, som kommo till honom,

30 predikande Guds rike och lärande det, som angick Herren Jesus Kristus med all frimodighet, oförhindradt.

Pauli bref till romarne.

1 Kapitlet.

Paulus hälsar de kristna i Rom och uttalar sin åtrå att där förkunna evangelium samt beskrifver hedningarnes afguderi och dess följder.

Vers. 1—17 Aftons. 1 årg. 1 S. eft. Trefald., vers. 18—25 Aftons. 1 årg. 2 S. eft. Trefald.

Paulus, Jesu Kristi tjänare, kallad till apostel, afskild för Guds evangelium

Ap. G. 9,15. 13,2. 1 Kor. 1,1. Gal. 1,15.

2 — hvilket han förut genom sina profeter har utlofvat i heliga skrifter — 1 Mos. 3,15. 22,18. 26,4. 49,10. 5 Mos. 18,15. Ps. 132,11. Es. 4,2. 7,14. 9,6. Jer. 23,5 f. Dan. 9,24. Mik. 7,20.

3 om sin Son, hvilken efter köttet föddes af Davids säd

Matt. 1,1. Luk. 1,32. Ap. G. 2,30. 13,23. 2 Tim. 2,8.

4 och efter helighetens Ande blifvit kraftigt förklarad vara Guds Son genom uppståndelse från de döda, Jesus Kristus, vår Herre,

Joh. 10,30 f. Hbr. 1,5. 5,5 f. Ap. G. 13,33 f.

5 genom hvilken vi hafva fått nåd och apostlaämbete till att, för hans namns skull, upprätta trons lydnad bland alla hedningar, Rom. 12,3. 15,15 f. 1 Kor. 15,10. Ef. 3,8. Rom. 16,26.

6 bland hvilka I ock ären, I, som blifvit kallade af Jesus Kristus, Rom. 9,24.

7 till alla i Rom varande Guds älskade, de kallade heliga. Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! 2 Tim. 1,9. 1 Kor. 1,3. Ef. 1,1.

8 Först tackar jag min Gud, genom Jesus Kristus, för eder alla, att eder tro omtalas i hela världen.

9 Ty Gud, hvilken jag i min ande tjänar uti hans Sons evangelium, är mitt vittne, huru jag oaflåtligt tänker på eder,

Ef. 1,15 f. Fil. 1,3 f.

10 alltid i mina böner bedjande, att jag dock ändtligen en gång må genom Guds vilja lyckas att komma till eder. Rom. 15,23.

Digitized by Google

11 Ty jag längtar efter att se eder, på det att jag må meddela eder någon andlig gåfva till eder stadfästelse,

12 det är, att vi hos eder må tillsamman vederkvickas genom hvarandras tro, eder och min. Rom. 15,32.

13 Och jag vill icke, mina bröder, att I skolen vara okunniga därom, att jag ofta har föresatt mig att komma till eder — fastän jag ända hittills har blifvit förhindrad —, på det att jag måtte hafva någon frukt äfven bland eder, såsom bland de öfriga hedningarne. Rom. 15,22 f.

14 Jag står i skuld både hos greker och barbarer, både hos visa och ovisa. 1 Kor. 9,16.

15 Därför, så vidt på mig ankommer, är jag redebogen att predika evangelium äfven för eder, somären i Rom.

16 Ty jag skämmes icke vid evangelium, ty det är en Guds kraft till frälsning för hvar och en, som tror, för juden först, så ock för greken; Ps. 40,10 f. 2 Tim 1,8. 1 Kor. 1,18. Ap. G. 13,46.

17 ty i detta uppenbaras Guds rättfärdighet af tro till tro, såsom det är skrifvet: »Den rättfärdige skall lefva af tro.» Rom. 3,21 f. Fil. 3,9. Hab. 2,4. Gal. 3,11. Ebr. 10,38.

18 Ty Guds vrede uppenbaras från himmeln öfver all ogudaktighet och orättfärdighet hos de människor, hvilka förhålla sanningen i orättfärdighet,

19 emedan det, som kan förstås om Gud, är uppenbart i dem, ty Gud har uppenbarat det för dem. Ap. G. 14,17. 17,24 f.

20 Ty hans osynliga egenskaper, både hans eviga makt och hans gudom, skådas ända från världens skapelse, när de förstås af gärningarna, på det att de må vara utan ursäkt, Ps. 19,2 f.

21 emedan de hafva känt Gud men icke ärat eller tackat honom såsom Gud utan hafva blifvit fåfängliga i sina tankar, och deras oförnuftiga hjärta har blifvit förmörkadt. Ef. 4,17 f.

22 Då de föregåfvo sig vara visa, hafva de blifvit dårar 1 Kor. 1,20.

23 och utbytt den oförgänglige Gudens härlighet mot en bild, som liknar förgänglig människa och fåglar och fyrfotadjur och kräldjur. 2 Kon. 17,29. Ps. 106,19 f. Es. 40,18. Jer. 2,11. Ap. G. 17,29.

24 Därför har Gud öfverlämnat dem i deras hjärtans lustar åt orenhet, att skända hvarandras kroppar, Ps. 81,13 f. 2 Tess. 2,11.

25 då de hafva utbytt Guds sanning mot lögnen och ärat och dyrkat det skapade framför Skaparen, hvilken är välsignad i evighet. Amen.

26 Fördenskull har Gud öfverlämnat dem åt skamliga lustar, ty deras kvinnor hafva utbytt det naturliga umgänget mot det, som är mot naturen. 3 Mos. 18,23. Ef. 5,11 f.

27 Sammalunda hafva ock männen öfvergifvit det naturliga umgänget med kvinnan och brunnit i sin lusta till hvarandra, och män bedrifvit styggelsen med män och fått sin villas rätta lön på sig själfva. 1 Mos. 19,5. 3 Mos. 18,22.

28 Och likasom de icke hafva

Digitized by Google

aktat värdt att hafva Gud i kunskap, så har Gud öfverlämnat dem till ett ovärdigt sinnelag, så att de hafva gjort det otillbörliga,

29 uppfyllda med all orättfärdighet, skörlefnad, ondska, girighet, elakhet, fulla af afund, mordlust, trätgirighet, svek, vrånghet;

30 örontasslare, förtalare, gudsföraktare, våldsverkare, högfärdiga, stortaliga, illfundiga, mot föräldrar olydiga,

31 oförnuftiga, trolösa, kärlekslösa, obarmhärtiga,

32 sådana som, fastän de väl känna Guds rättfärdiga dom, att de, som göra sådant, äro värda döden, dock icke allenast göra det utan ock hålla med dem, som göra det.

Os. 7,3. Ps. 50,18.

2 Kapitlet.

Aposteln förehåller judarne deras större ansvar, i det de fått ett större ljus än hedningarne, samt framhåller skillnaden mellan sann och falsk judendom.

Vers. 1—16 Aftons. 1 årg. 3 S. eft. Trefald., vers. 17—29 Aftons. 1 årg. 4 S. eft. Trefald.

Därför är du utan ursäkt, o människa, hvem du än är, som dömer. Ty i det att du dömer en annan, fördömer du dig själf, emedan du, som dömer, gör detsamma.

2 Sam. 12,5 f. Matt. 7,1.

2 Och vi veta, att Guds dom är rätt öfver dem, som göra sådant.

3 Och menar du, o människa, som dömer dem, som göra sådant, och själf gör detsamma, att du skall kunna undfly Guds dom?

4 Eller föraktar du hans godhets, tålsamhets och långmodighets rikedom, icke förstående, att Guds godhet vill föra dig till bättring? Es. 30,18. 2 Petr. 3,9, 15.

5 Men i din hårdhet och ditt obotfärdiga hjärta samkar du öfver dig själf vrede på vredens dag, när Guds rättvisa dom varder uppenbar,

5 Mos. 32,35. Rom. 9,22.

6 hvilken skall gifva åt hvar och en efter hans gärningar,

Job 34,11. Ps. 62,13. Jer. 17,10. 32,19. Matt. 16,27. Rom. 14,12. 1 Kor. 3,8. 2 Kor. 5,10. Upp. 22,12.

7 nämligen evigt lif åt dem, som med tålamod i god gärning söka härlighet och ära och oförgänglighet;

8 men öfver dem, som äro partisinnade och icke lyda sanningen utan orättfärdigheten, komma vrede och förtörnelse.

2 Tess. 1,8.

9 Nöd och trångmål öfver hvar människas själ, som gör det onda, judens först, så ock grekens;

10 men härlighet och ära och frid åt hvar och en, som gör det goda, juden först, så ock greken!

11 Ty hos Gud är intet anseende till person. 5 Mos. 10,17. 2 Krön. 19,7. Job 34,19. Ap. G. 10,34. Gal. 2,6. Ef. 6,9. Kol. 3,25. 1 Petr. 1,17.

12 Ty alla, som utan lag hafva syndat, skola ock utan lag varda förtappade, och alla, som med lag hafva syndat, skola genom lag varda dömda.

13 Ty icke äro lagens hörare rättfärdiga inför Gud, men lagens görare skola dömas rättfärdiga Matt. 7,21. 1 Joh. 3,7. Jak. 1,22, 25.

Digitized by Google

14 — ty när hedningarne, som icke hafva lagen, af naturen göra det lagen bjuder, så äro dessa, ehuru de icke hafva lagen, sig själfva en lag,

15 och de visa, att lagens verk är skrifvet i deras hjärtan, då deras samvete tillika bär vittnesbörd och deras tankar inbördes anklaga eller ock ursaka —

16 på den dag, då Gud skall döma människornas hemligheter, efter mitt evangelium, genom Jesus Kristus.

Matt. 25,31 f. Ap. G. 17,31. 1 Kor. 4,5.

17 Men om du kallas jude och förlitar dig på lagen och berömmer dig af Gud Joh. 8,33, 41.

18 och känner hans vilja och, undervisad af lagen, pröfvar hvad bäst är

19 och tilltror dig att vara blindas ledare, ett ljus för dem, som äro i mörker,

20 oförståndigas tuktomästare, okunnigas lärare, som i lagen har kunskapens och sanningens form;

21 så lärer du ju icke dig själf, du som lärer andra; du som predikar, att man icke skall stjäla, du stjäl;

Ps. 50,16 f. Matt. 23 kap.

22 du som säger, att man icke skall göra hor, du gör hor; du som stygges vid afgudabilderna, du föröfvar helgerån;

23 du som berömmer dig af lagen, du vanärar Gud genom lagens öfverträdelse;

24 ty »För eder skull försmädas Guds namn bland hedningarne», såsom det är skrifvet.

2 Sam. 12,14. Es. 52,5. Hes. 36,20 f.

25 Ty omskärelsen gagnar väl, om du håller lagen, men öfverträder du lagen, har din omskärelse blifvit oomskurenhet.

26 Om nu den oomskurne håller lagens stadgar, skall då icke hans oomskurenhet räknas för omskärelse?

27 Och den af naturen oomskurne, som fullgör lagen, skall döma dig, som, med bokstafven och omskärelsen, öfverträder lagen.

28 Ty den är icke jude, som utvärtes är det, ej heller är det omskärelse, som utvärtes sker på köttet,

Joh. 8,39. Rom. 9,7. Gal. 6,15.

29 utan den är jude, som invärtes är det, och omskärelse är hjärtats omskärelse genom Anden, icke genom bokstafven; och hans pris är icke af människor utan af Gud.

5 Mos. 10,16. 30,6. Jer. 4,4. Kol. 2,11. Fil. 3,3 f. 1 Petr. 3,4.

3 Kapitlet.

Beskaffenheten af judarnes företräde. Alla människors fördömlighet. Rättfärdiggörelsen beredd genom Jesu försoningsoffer.

Vers. 1—20 Aftons. 1 årg. 5 S. eft. Trefald., vers. 21—31 Aftons. 1 årg. 6 S. eft. Trefald.

Hvad är då judens företräde, eller hvad är gagnet af omskärelsen?

2 Mycket, på allt sätt; främst det, att Guds utsagor blifvit dem ombetrodda. 5 Mos. 4,7 f. 31,24 f. 8 kap. Jos. 24,26 f. Ps. 147,19. Es. 30,8. Jer. 30,2. Rom. 9,4.

3 Ty hvad mer, om några af dem icke trodde? Icke skall väl deras otro göra Guds trohet om intet? Hbr. 4,2. 4 Mos. 23,19. Rom. 9,6. 2 Tim. 2,13.

Digitized by Google

4 Bort det! Vare hellre Gud sannfärdig och hvar människa en lögnare, såsom det är skrifvet: »På det att du må finnas rättfärdig i dina ord och få rätt, när du dömes.»
Joh. 3,33. Ps. 62,10. 116,11. 51,6.

5 Men om vår orättfärdighet ådagalägger Guds rättfärdighet, hvad skola vi då säga? Icke är väl Gud orättfärdig, då han hemsöker med sin vrede? Jag talar efter människosätt.

6 Bort det; ty huru skall då Gud kunna döma världen?
1 Mos. 18,25. Job 8,3. 34,12.

7 Ty om Guds sanning genom min lögn har blifvit större till hans ära, hvarför dömes ock jag såsom syndare?

8 Och hvarför skulle vi icke göra, såsom vi varda försmädade och såsom några föregifva, att vi säga: »låtom oss göra det onda, på det att det goda må komma», hvilkas dom är rättvis?

9 Huru är det då? Kunna vi åberopa något till vår förmån? Alls icke. Ty vi hafva förut anklagat både judar och greker för att vara alla under synd,
Gal. 3,22.

10 såsom det är skrifvet: »Ingen rättfärdig finnes, icke en.
Ps. 14,3. 53,4.

11 Ingen förståndig finnes, ingen finnes, som söker Gud.

12 Alla hafva afvikit, allesamman hafva blifvit onyttiga, ingen finnes, som gör godt, det finnes icke en enda.

13 En öppen graf är deras strupe, med sina tungor bedraga de, huggormars gift är under deras läppar.
Ps. 5,10. 140,3 f.

14 Deras mun är full af förbannelse och bitterhet. Ps. 10,7.

15 Deras fötter äro snara till att utgjuta blod.
Ords. 1,16. Es. 59,7.

16 Förödelse och elände äro på deras vägar,

17 och fridens väg känna de icke.

18 Guds fruktan är icke för deras ögon.» Ps. 36,2.

19 Men vi veta, att allt hvad lagen säger, det talar han till dem, som hafva lagen, på det att hvar mun må tillstoppas och all världen varda brottslig för Gud, Hes. 16,63.

20 emedan intet kött skall af lagens gärningar varda rättfärdigadt inför honom; ty genom lagen kommer syndens kännedom. Gal. 2,16. Rom. 7,7.

21 Men nu har utan lag Guds rättfärdighet blifvit uppenbarad, betygad af lagen och profeterna, 1 Mos. 15,6. Es. 53,11.
Jer. 23,6. Ap. G. 15,10 f. Rom. 1,17
Joh. 5,46. Ap. G. 26,22.

22 nämligen Guds rättfärdighet genom tro på Jesus Kristus för alla och öfver alla, som tro. Ty det är ingen åtskillnad;
Rom. 10,12. Gal. 3,28. Kol. 3,11.

23 ty alla hafva syndat och äro utan berömmelse inför Gud
Rom. 11,32. Gal. 3,22.

24 och varda rättfärdigade utan förskyllan af hans nåd, genom återlösningen i Kristus Jesus,
Gal. 2,16. Ef. 2,8 f. Tit. 3,5. 7. Matt. 20,28.
Ef. 1,7. 1 Tim. 2,5 f. 1 Petr. 1,18 f.

25 hvilken Gud har framställt till ett försoningsoffer medelst

Digitized by Google

tron, genom hans blod, för att visa sin rättfärdighet, därför att han hade öfversett med de synder, som förut blifvit begångna under Guds tålamod,
Kol. 1,19 f. Ap. G. 13,38 f. 2 Kor. 5,19. 1 Joh. 1,9. 2,2. 4,10.

26 för att i den tid, som nu är, visa sin rättfärdighet, på det att han måtte själf vara rättfärdig och göra den rättfärdig, som är af Jesu tro.
Ps. 51,6.

27 Hvar är då berömmelsen? Hon är utelyckt. Genom hvilken lag? Genom gärningarnas? Nej, utan genom trons lag.

28 Vi hålla således före, att människan rättfärdiggöres genom tro utan lagens gärningar.
Gal. 2,16. Ap. G. 13,39.

29 Eller är Gud allenast judarnes Gud? Är han icke ock hedningarnes? Jo, visserligen ock hedningarnes,

30 emedan Gud är en enda, som skall rättfärdiggöra de omskurna af tro och de oomskurna genom tron. Gal. 3,8.

31 Göra vi nu lagen om intet genom tron? Bort det; utan vi befästa lagen. Rom. 8,3 f.

4 Kapitlet.

Abraham blef af Gud förklarad rättfärdig, innan han vardt omskuren, endast på grund af sin tro på Guds löfte.

Vers. 1—8 Aftons. 1 årg. 8 S. eft. Trefald., vers. 9—25 Aftons. 1 årg. 9 S. eft. Trefald.

Hvad skola vi då säga, att vår stamfader Abraham har vunnit efter köttet?

2 Ty om Abraham vardt rättfärdiggjord genom gärningar, så har han en berömmelse; dock icke inför Gud.

3 Ty hvad säger skriften? »Abraham trodde Gud, och det vardt honom räknadt till rättfärdighet.» 1 Mos. 15,6. Gal. 3,6.

4 Men den som håller sig till gärningar, honom tillräknas lönen icke efter nåd utan efter skyldighet. Rom. 11,6.

5 Men den som icke håller sig till gärningar utan tror på den, som gör den ogudaktige rättfärdig, honom tillräknas hans tro till rättfärdighet;

6 såsom ock David prisar den människa salig, hvilken Gud tillräknar rättfärdighet utan gärningar:

7 »Saliga äro de, hvilkas öfverträdelser äro förlåtna och hvilkas synder äro öfverskylda.
Ps. 32,1 f.

8 Salig är den man, hvilken Herren icke tillräknar synd.»

9 Gäller nu detta saligprisande de omskurna eller ock de oomskurna? Ty vi säga, att tron vardt Abraham räknad till rättfärdighet.

10 Huru blef hon då honom tillräknad? Månne såsom omskuren eller såsom oomskuren? Icke såsom omskuren utan såsom oomskuren.

11 Och han undfick omskärelsens tecken såsom ett insegel på sin rättfärdighet genom den tro, han hade såsom oomskuren, på det att han skulle vara en fader för alla oomskurna, som tro, för att rättfärdighet skulle tillräknas äfven dem,
1 Mos. 17,11. Gal. 3,7.

Digitized by Google

12 och en fader för de omskurna, nämligen för dem, som icke allenast äro omskurna utan äfven vandra i spåren af den tro, hvilken vår fader Abraham hade såsom oomskuren.

13 Ty icke var det genom lagen, som det löfte gafs åt Abraham eller åt hans säd, att han skulle blifva världens arfvinge, utan genom trons rättfärdighet.
1 Mos. 17,2 f. 15,5 f. Gal. 3,18.

14 Ty om de, som äro af lagen, äro arfvingar, så har tron blifvit fåfäng och löftet gjordt om intet.

15 Ty lagen kommer vrede åstad, ty hvarest ingen lag är, där är icke heller någon öfverträdelse. 1 Kor. 15,56.
Joh. 15,22. Rom. 3,20. 5,13. 7,8, 10.

16 Därför är det af tron, för att det skall vara af nåd, på det att löftet må stå fast för hela hans säd, icke för den allenast, som är af lagen, utan ock för den, som är af Abrahams tro,
Gal. 3,16, 18, 28 f.

17 hvilken — såsom det är skrifvet: »Jag har satt dig till en fader för många folk» — är allas vår fader inför Gud, på hvilken han trodde, och som gör de döda lefvande och kallar det, som icke är, såsom om det vore.
1 Mos. 17,4 f.

18 Och där ingen förhoppning var, trodde han i förhoppning, på det att han skulle blifva fader för många folk, enligt det som var sagdt: »Så skall din säd vara.» 1 Mos. 15,4 f. Ebr. 11,12.

19 Och utan att blifva svag i tron, tänkte han, som var nära hundraårig, på sin egen redan halfdöda kropp och på Saras halfdöda kved 1 Mos. 17,17. 18,11.

20 men tviflade icke i otro på Guds löfte utan vardt stark i tron, gifvande Gud äran
Ebr. 11,17 f.

21 och fullt öfvertygad, att hvad som hade blifvit lofvadt, det var han ock mäktig att hålla.
Ps. 115,3. Luk. 1,37.

22 Därför vardt det ock räknadt honom till rättfärdighet.

23 Men att det tillräknades honom, det är skrifvet icke allenast för hans skull Rom. 15,4.

24 utan äfven för vår skull, hvilka det skall tillräknas, då vi tro på den, som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre,
Ap. G. 2,24, 32. 1 Kor. 15,3 f., 12—20.

25 hvilken har blifvit utgifven för våra synders skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull. Rom. 8,32. 1 Kor. 15,17.

5 Kapitlet.

De rättfärdiggjordas frid. Döden genom Adam; lifvet genom Kristus.

Vers. 1—11 Aftons. 1 årg. 10 S. eft. Trefald., vers. 12—21 Aftons. 1 årg. 11 S. eft. Trefald.

Då vi nu hafva blifvit rättfärdiggjorda af tron, hafva vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus,
Joh. 14,27. Ef. 2,13 f.

2 genom hvilken vi ock hafva fått tillträdet genom tron till denna nåd, i hvilken vi stå, och berömma oss af hoppet om Guds härlighet. Joh. 10,9. 14,6. Ef. 2,18. 3,12. Ebr. 10,19.

3 Men icke det allenast, utan vi berömma oss ock af våra

Digitized by Google

lidanden, emedan vi veta, att lidandet verkar tålamod
Fil. 1,29. Jak. 1,3 f.
4 och tålamodet bepröfvelse, och bepröfvelsen hopp,
Ebr. 10,36.
5 men hoppet låter icke komma på skam, ty Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den Helige Ande, som har blifvit oss gifven.
6 Ty medan vi ännu voro svaga, har Kristus, när tiden var inne, dött för ogudaktiga.
Ef. 2,1 f. Kol. 2,13. 1 Petr 3,18.
7 Ty näppeligen vill någon dö för en rättfärdig; för den gode torde någon verkligen hafva mod att dö.
8 Men Gud bevisar sin kärlek till oss däruti, att Kristus har dött för oss, medan vi ännu voro syndare.
9 Mycket mer skola vi då, sedan vi nu hafva blifvit rättfärdiggjorda i hans blod, genom honom varda frälsta ifrån vreden. 1 Tess. 1,10.
10 Ty om vi, medan vi voro fiender, blefvo försonade med Gud genom hans Sons död, skola vi mycket mer, sedan vi blifvit försonade, varda frälsta genom hans lif. Kol. 1,21 f.
11 Och icke det allenast utan så, att vi ock berömma oss i Gud genom vår Herre Jesus Kristus, genom hvilken vi nu hafva fått försoningen.

12 Därför, såsom genom en människa synden har kommit i världen och genom synden döden, och döden så har kommit till alla människor, emedan de alla hafva syndat 1 Mos. 3,6. 2,17. Rom. 6,23. 1 Kor. 15,21 f.
13 — Ty allt intill lagen var synd i världen; men synd tillräknas icke, där ingen lag är.
Rom. 4,15. 7,7.
14 Likväl härskade döden från Adam intill Moses äfven öfver dem, som icke hade syndat med någon öfverträdelse lik Adams, hvilken är en förebild af den, som skulle komma.
15 Dock är det icke så med nådegåfvan som med öfverträdelsen. Ty om genom den enes öfverträdelse de många hafva dött, så har Guds nåd och gåfvan mycket mer öfverflödat till de många genom den ena människans, Jesu Kristi, nåd.
16 Och gåfvan kom icke såsom genom den ene, som syndade, ty domen kom genom en, till fördömelse, men nådegåfvan kom genom många öfverträdelser, till rättfärdiggörelse.
17 Ty om döden medelst den enes öfverträdelse har härskat genom den ene, så skola mycket mer de, som rikligen undfå nåd och rättfärdighetens gåfva, härska i lif genom den ene, Jesus Kristus. —
18 Såsom nu därför genom en öfverträdelse fördömelse kom öfver alla människor, så har ock genom en rättfärdighet rättfärdiggörelse till lif kommit öfver alla människor. Rom. 6,23.
19 Ty såsom genom den ena människans olydnad de många hafva blifvit gjorda till syndare, så skola ock genom den enes

Digitized by Google

lydnad de många göras rättfärdiga.

20 Men lagen kom också in, på det att öfverträdelsen skulle öfverflöda; men hvarest synden öfverflödade, där öfverflödade nåden ännu mer,

Rom. 7,8. Gal. 3,19.

21 på det att, likasom synden har härskat medelst döden, så skulle ock nåden härska genom rättfärdighet till evigt lif genom Jesus Kristus, vår Herre.

6 Kapitlet.

De troendes död från synden och lif med Kristus.

Vers. 1—23 Aftons. 1 årg. 12 S. eft. Trefald., vers. 3—11 Ep. S. eft. Nyårsd. och 6 S. eft. Trefald., vers. 19—23 Ep. 7 S. eft. Trefald.

Hvad skola vi då säga? Skola vi förblifva i synden, på det att nåden må öfverflöda?

2 Bort det; vi som hafva dött från synden, huru skola vi ännu kunna lefva i henne?

3 Eller veten I icke, att alla vi, som hafva blifvit döpta till Kristus Jesus, vi hafva blifvit döpta till hans död? Gal. 3,27.

4 Så hafva vi då blifvit begrafna med honom genom dopet till döden, på det att, såsom Kristus vardt uppväckt från de döda genom Faderns härlighet, så skola ock vi vandra i ett nytt lefverne.

Kol. 2,12 f. Ef. 4,22 f.

5 Ty om vi hafva blifvit införlifvade med honom genom en lika död, så skola vi ock blifva det genom en lika uppståndelse,

Rom. 8,11 f. Fil. 3,10 f.

6 vetande, att vår gamla människa har blifvit korsfäst med honom, på det att syndens kropp må varda om intet, att vi icke mer skola tjäna synden.

Gal. 2,19 f. 5,24.

7 Ty den som har dött, han är rättfärdigad från synden.

1 Petr. 4,1.

8 Hafva vi nu dött med Kristus, så tro vi, att vi ock skola lefva med honom, 2 Tim. 2,11.

9 vetande, att Kristus, som är uppväckt från de döda, dör icke mer; döden har icke mer makt öfver honom. Upp. 1,18.

10 Ty hans död var en död från synden en gång för alla, men hans lif är ett lif för Gud.

Ebr. 9,27 f.

11 Så hållen ock I före, att I ären döda från synden, men lefven för Gud i Kristus Jesus, vår Herre.

12 Må fördenskull synden icke härska i eder dödliga kropp, så att I lyden hans lustar,

13 och öfverlämnen icke edra lemmar såsom orättfärdighetens redskap åt synden utan öfverlämnen eder själfva åt Gud, såsom de där lefva efter att hafva varit döda, och edra lemmar såsom rättfärdighetens redskap åt Gud. Rom. 12,1. Gal. 2,20. 1 Petr. 4,1 f.

14 Ty synden skall icke råda öfver eder, ty I ären icke under lagen utan under nåden.

Gal. 5,18.

15 Huru då? Skola vi synda, emedan vi icke äro under lagen utan under nåden? Bort det! 1 Kor. 9,21. Gal. 2,17 f.

16 Veten I icke, att om I öfverlämnen eder såsom tjänare åt någon för att lyda honom, ären I tjänare åt den, hvilken I ly-

Digitized by Google

den, vare sig syndens till död eller lydnadens till rättfärdighet.
Joh. 8,34. 2 Petr. 2,19.

17 Men Gud vare tack, att I voren syndens tjänare men hafven blifvit af hjärtat lydiga den framställning af läran, åt hvilken I hafven blifvit öfverlämnade!

18 Men då Iären frigjorda ifrån synden, hafven I blifvit rättfärdighetens tjänare. 1 Petr. 2,15 f.

19 Jag talar efter människosätt, för edert kötts svaghets skull. Ty likasom I hafven öfverlämnat edra lemmar att tjäna orenheten och orättfärdigheten till orättfärdighet, så öfverlämnen nu edra lemmar att tjäna rättfärdigheten till helgelse.

20 Ty då I voren syndens tjänare, voren I fria ifrån rättfärdigheten.

21 Hvad frukt haden I väl då? Det, hvaröfver I nu blygens. Ty slutet på sådant är död.
Rom. 7,5. Fil. 3,19.

22 Men nu, emedan I ären frigjorda ifrån synden och hafven blifvit Guds tjänare, hafven I eder frukt till helgelse och såsom slut evigt lif.

23 Ty syndens lön är döden, men Guds gåfva är evigt lif i Kristus Jesus, vår Herre.
1 Mos. 2,17. Jak. 1,15. Rom. 5,12, 18. 1 Kor. 15,21 f.

7 Kapitlet.

De troendes frihet med afseende på lagen och synden. Lagens vanmakt i andens strid mot köttet.

Vers. 1—6 Aftons. 1 årg. 13 S. eft. Trefald., vers. 7—25 Aftons. 1 årg. 14 S. eft. Trefald.

Eller veten I icke, mina bröder — ty jag talar till sådana, som känna lagen —, att lagen råder öfver människan, så länge hon lefver?

2 Ty den gifta kvinnan är genom lagen bunden vid mannen, så länge han lefver; men om mannen dör, är hon lösgjord från mannens lag. 1 Kor. 7,39.

3 Alltså, om hon gifver sig åt en annan man, medan hennes man lefver, skall hon kallas äktenskapsbryterska; men om mannen dör, är hon fri ifrån lagen, så att hon icke är äktenskapsbryterska, om hon gifver sig åt en annan man.
Matt. 5,32.

4 Så hafven ock I, mina bröder, blifvit dödade från lagen genom Kristi kropp för att tillhöra en annan, nämligen honom, som är uppstånden från de döda, på det att vi må bära frukt åt Gud.
Rom. 8,2. Gal. 2,19 f. 5,18, 22 f.

5 Ty då vi voro i köttet, voro de syndiga lustar, som väcktes genom lagen, verksamma i våra lemmar till att bära frukt åt döden. Rom. 6,20 f.

6 Men nu äro vi lösgjorda från lagen, döda från den, i hvilken vi höllos fångna, så att vi skola tjäna i Andens nya väsende och icke i bokstafvens gamla väsende. 2 Kor. 3,6.

7 Hvad skola vi då säga? Är lagen synd? Bort det! Men synden kände jag icke utan genom lagen, ty jag hade icke vetat af begärelsen, om icke lagen hade sagt: »Du skall icke begära.» Rom. 3,20. 2 Mos. 20,17.

8 Men synden tog anledning

Digitized by Google

och verkade genom budordet i mig all begärelse, ty utan lag är synden död.
Joh. 15,22. Rom. 4,15. 5,13, 20.

9 Och jag lefde en gång utan lag, men när budordet kom, lefde synden upp,

10 och jag vardt död, och budordet, som var gifvet till lif, befanns vara mig till död.
3 Mos. 18,5. Hes. 20,11, 13.

11 Ty synden tog anledning och förförde mig genom budordet och dödade mig genom det.

12 Alltså är visserligen lagen helig och budordet heligt och rättfärdigt och godt. 1 Tim. 1,8.

13 Har då det, som är godt, blifvit mig till död? Bort det! Men synden har blifvit det, på det att hon skulle visa sig vara synd, därigenom att hon medelst det, som var godt, verkade min död, på det att synden skulle blifva öfvermåttan syndig genom budordet.

14 Ty vi veta, att lagen är andelig, men jag är köttslig, såld under synden. 1 Kon. 21,20, 25.

15 Ty jag vet icke, hvad jag gör, ty hvad jag vill, det gör jag icke, utan hvad jag hatar, det gör jag. Gal. 5,17.

16 Men om jag gör, hvad jag icke vill, så medgifver jag, att lagen är god.

17 Men nu är det icke mera jag, som gör det, utan synden, som bor i mig.

18 Ty jag vet, att i mig, det är i mitt kött, bor icke något godt; ty viljan har jag, men att göra det goda finner jag icke.
1 Mos. 6,5. 8,21.

19 Ty det goda, som jag vill, det gör jag icke, men det onda, som jag icke vill, det gör jag.

20 Men om jag gör det jag icke vill, så är det numera icke jag, som gör det, utan synden, som bor i mig.

21 Så finner jag nu hos mig, som vill göra det goda, den lagen, att det onda låder vid mig.

22 Ty jag har min lust till Guds lag efter den invärtes människan;

23 men jag ser en annan lag i mina lemmar, som kämpar mot den lag, som är i min ande, och griper mig fången i syndens lag, som är i mina lemmar. Gal. 5,17. 1 Petr. 2,11.

24 Jag arma människa, hvem skall frälsa mig från denna dödens kropp?

25 Jag tackar Gud genom Jesus Kristus, vår Herre. Så tjänar jag nu själf Guds lag med anden men syndens lag med köttet.
Joh. 8,36. 1 Kor. 15,57.

8 Kapitlet.

De troendes vandring i Anden och här liga förmåner.

Vers. 1—17 Aftons. 1 årg. 15 S. eft. Trefald., vers. 12—17 Ep. 8 S. eft. Trefald., vers. 18—23 Ep. 4 S. eft. Trefald., vers. 18—39 Aftons. 1 årg. 16 S. eft. Trefald.

Så är nu ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus.

2 Ty Andens lag, som tillhör lifvet i Kristus Jesus, har gjort mig fri ifrån syndens och dödens lag. 1 Kor. 15,45. Rom. 6,18, 22.

3 Ty det, som lagen icke kunde åstadkomma, i det han var försvagad af köttet, det gjorde

Digitized by Google

Gud, då han sände sin Son i syndigt kötts liknelse och för syndens skull och fördömde synden i köttet,
Gal. 4,4 f. Ebr. 2,14. 7,18 f. Kol. 1,22.

4 på det att lagens fordran skulle varda fullbordad i oss, som icke vandra efter köttet utan efter Anden.

5 Ty de köttsliga äro köttsligt sinnade, men de andeliga äro andeligt sinnade.
1 Kor. 2,14.

6 Ty köttets sinne är död, men Andens sinne är lif och frid,
Rom. 6,21 Gal. 6,8.

7 emedan köttets sinne är fiendskap mot Gud, ty det är icke Guds lag underdånigt och kan icke heller vara det.

8 Men de, som äro i köttet, kunna icke täckas Gud.

9 Men Iären icke i köttet utan i Anden, om Guds Ande annars bor i eder; men om någon icke har Kristi Ande, så hörer han icke honom till.
1 Kor. 3,16. Gal. 4,6.

10 Men om Kristus är i eder, så är väl kroppen död för syndens skull, men Anden är lif för rättfärdighetens skull.

11 Men om dens Ande, som uppväckte Jesus från de döda, bor i eder, så skall den, som uppväckte Kristus från de döda, göra äfven edra dödliga kroppar lefvande för sin Andes skull, som bor i eder.
Rom. 6,4 f. 1 Kor. 6,14. 2 Kor. 4,14.

12 Så stå vi då, mina bröder, icke i skuld hos köttet, så att vi skola lefva efter köttet.
Rom. 6,18.

13 Ty om I lefven efter köttet, skolen I dö, men om I döden kroppens gärningar med Anden, skolen I lefva. Ef. 4,22 f. Kol. 3,5 f.

14 Ty alla som drifvas af Guds Ande, de äro Guds barn.

15 Ty I hafven icke fått träldomens ande åter till räddhåga, utan I hafven fått barnaskapets Ande, i hvilken vi ropa: Abba, Fader!
2 Tim. 1,7. Gal. 4,5 f. 1 Joh. 4,18.

16 Anden själf vittnar med vår ande, att vi äro Guds barn.
2 Kor. 1,22. 5,5. Ef. 1,13. 4,30.

17 Men äro vi barn, så äro vi ock arfvingar, nämligen Guds arfvingar och Kristi medarfvingar, om vi annars lida med honom, på det att vi ock med honom må varda förhärligade.
Matt. 5,11. Ap. G. 14,22. 2 Tim. 2,11 f.

18 Ty jag håller före, att denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den härlighet, som på oss kommer att uppenbaras.
Matt. 5,12. 2 Kor. 4,17 f. 1 Petr. 1,6 f. 4,13.

19 Ty skapelsens trängtan bidar efter Guds barns uppenbarelse.

20 Ty skapelsen har blifvit underkastad vanskligheten, icke af fri vilja utan för dens skull, som har underkastat henne, på en förhoppning,

21 att ock själfva skapelsen skall varda frigjord ifrån förgängelsens träldom till Guds barns härliga frihet.

22 Ty vi veta, att hela skapelsen med oss suckar och vändas ända till nu.

23 Och icke hon allenast utan ock vi själfva, som hafva Andens förstling, sucka inom oss och bida efter barnaskapet, vår kropps förlossning. 2 Kor. 5,2 f

Digitized by Google

24 Ty i hoppet äro vi frälsta; men ett hopp, som synes, är icke hopp, ty huru kan någon hoppas, det han ser?
2 Kor. 5,7. Ebr. 11,1 f.

25 Men om vi hoppas det, som vi icke se, så förbida vi det med tålamod.

26 Sammalunda hjälper ock Anden vår skröplighet, ty hvad vi skola bedja, såsom sig bör, det veta vi icke, men Anden själf manar godt för oss med outsägliga suckar. Jak. 4,3.

27 Och den, som rannsakar hjärtan, vet hvad Andens sinne är, ty efter Guds behag manar han godt för de heliga.
1 Krön. 28,9.

28 Men vi veta, att för dem, som älska Gud, samverkar allt till det bästa, för dem som äro kallade efter hans uppsåt.

29 Ty dem, hvilka han har förut känt, har han ock förut bestämt, att de skulle vara lika hans Sons bild, på det att han må vara den förstfödde bland många bröder.

30 Och dem han har förut bestämt, dem har han ock kallat, och dem han har kallat, dem har han ock rättfärdiggjort, och dem han har rättfärdiggjort, dem har han ock förhärligat.

31 Hvad skola vi då säga härom? Är Gud för oss, hvem kan vara mot oss?
Ps. 56,12. 118,6.

32 Han, som icke har skonat sin egen Son utan utgifvit honom för oss alla, huru skall han icke ock skänka oss allt med honom?
Es. 53,5. Joh. 3,16. Rom. 4,25. 5,6, 9.

33 Hvem vill åklaga Guds utkorade? Gud är den, som rättfärdigar. Es. 50,8 f

34 Hvem är, som vill fördöma? Kristus är den, som har dött, ja än mer; har uppstått, som ock sitter på Guds högra sida, som ock manar godt för oss.
Ebr. 1,3. 1 Petr. 3,22. 1 Joh. 2,1.

35 Hvem skall skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller trångmål eller förföljelse eller hunger eller nakenhet eller fara eller svärd,

36 såsom det är skrifvet: »För din skull varda vi dödade hela dagen, vi hafva blifvit aktade såsom slaktefår?»
Ps. 44,23. 1 Kor. 4,9. 2 Kor. 4,11.

37 Men i allt detta öfvervinna vi rikligen genom den, som har älskat oss. 1 Kor. 15,57. 2 Kor. 2,14

38 Ty jag är viss därpå, att hvarken död eller lif, eller änglar eller herradömen eller väldigheter, eller de ting, som äro, eller de ting, som skola komma,

39 eller höghet eller djuphet eller något annat skapadt skall kunna skilja oss från Guds kärlek, som är i Kristus Jesus, vår Herre.

9 Kapitlet.

Guds sannfärdighet och allmakt bevisad mot Israel. Judarnes förkastelse och hedningarnes utkorelse.

Vers. 1—13 Aftons. 1 årg. 17 S. eft. Trefald., vers. 14—33 Aftons. 1 årg. 18 S. eft. Trefald.

Jag talar sanning i Kristus — jag ljuger icke; mitt samvete bär mig vittnesbörd i den Helige Ande —

Digitized by Google

2 att jag har stor sorg och oaflåtligt kval i mitt hjärta.
Rom. 10,1.
3 Ty jag önskade, att jag själf vore förbannad ifrån Kristus för mina bröders skull, som äro mina anförvanter efter köttet,
2 Mos. 32,32.
4 hvilka äro israeliter, hvilka barnaskapet tillhör och härligheten och förbunden och lagstiftningen och gudstjänsten och löftena, 2 Mos. 4,22.
Ps. 147,19 f. Rom. 2,17. 3,2. Ef. 2,12.
5 och hvilka fäderna tillhöra, och från hvilka Kristus är efter köttet, hvilken är Gud öfver allting, välsignad evinnerligen. Amen. Matt. 1,1 f. Joh. 1,1. Ebr. 1,8 f.

6 Men icke är det så, att Guds ord har blifvit om intet, ty icke äro alla de israeliter, som härstamma från Israel,
4 Mos. 23,19. Rom. 3,3. Joh. 8,39. Rom. 2,28. Gal. 6,16.
7 icke heller äro de alla barn, därför att de äro Abrahams säd, utan »Genom Isak skall säd uppkallas efter dig»,
1 Mos. 21,12.
8 det är, icke äro de Guds barn, som äro barn efter köttet, utan de, som äro barn efter löftet, de räknas för säd.
Gal. 4,28.
9 Ty detta var löftesordet: »Vid denna tid skall jag komma, och Sara skall hafva en son.»
1 Mos. 18,10, 14.
10 Och icke det allenast, utan så var det ock med Rebecka, som vardt hafvande genom en, nämligen Isak, vår fader.
1 Mos. 25,21 f.
11 Ty förrän barnen voro födda och de hvarken hade gjort godt eller ondt — på det att Guds uppsåt enligt utkorelsen skulle äga bestånd, icke på grund af gärningar utan af den kallandes behag —
12 vardt det sagdt till henne: »Den äldre skall tjäna den yngre»,
13 såsom det är skrifvet: »Jakob älskade jag, men Esau hatade jag.» Mal. 1,2 f.

14 Hvad skola vi då säga? Icke kan väl orättvisa finnas hos Gud? Bort det!
5 Mos. 32,4. 2 Krön. 19,7. Job 8,3. 34,10.
15 Ty till Moses säger han: »Jag skall förbarma mig öfver den, öfver hvilken jag förbarmar mig, och vara barmhärtig mot den, mot hvilken jag är barmhärtig.» 2 Mos. 33,19.
16 Alltså beror det icke af någons vilja eller löpande utan af Guds barmhärtighet;
17 ty skriften säger till Farao: »Just därtill har jag uppväckt dig, att jag skall bevisa min makt på dig, och att mitt namn skall varda förkunnadt på hela jorden.» 2 Mos. 9,16.
18 Alltså förbarmar han sig öfver hvilken han vill, och hvilken han vill förhärdar han.

19 Nu torde du säga till mig: Hvarför gör han då ännu förebråelser? Ty hvem kan stå emot hans vilja?
20 Nåväl, o människa, hvem är du, som vill tvista med Gud? Icke säger väl verket till sin mästare: Hvarför gjorde du mig så? Es. 45,9. 64,8. Jer. 18,6.
21 Eller har icke krukomakaren makt öfver leret till att af

Digitized by Google

samma massa göra ett käril till heder, ett annat till vanheder? 2 Tim. 2,20.

22 Men om Gud, ehuru han vill visa sin vrede och kungöra sin makt, med stor långmodighet har fördragit sin vredes käril, som voro tillredda till förtappelse,

23 och det för att uppenbara sin härlighets rikedom öfver sin barmhärtighets käril, hvilka han förut har beredt till härlighet!

24 Såsom sådana har han ock kallat oss, icke allenast af judarne utan ock af hedningarne,

25 såsom han ock säger hos Osea: »Det som icke var mitt folk, det skall jag kalla mitt folk, och den icke älskade, henne skall jag kalla den älskade; Os. 2,23. 1 Petr. 2,10.

26 och det skall ske, att på den ort, där det har varit sagdt till dem: I ären icke mitt folk, där skola de kallas den lefvande Gudens barn.» Os. 1,10.

27 Men om Israel ropar Esaias: »Är än antalet af Israels barn såsom sanden i hafvet, så skall blott kvarlefvan varda frälst, Es. 10,22 f. Rom. 11,5.

28 ty en afgörande och kort räkenskap skall Herren hålla på jorden;»

29 och såsom Esaias har förutsagt: »Om Herren Sebaot icke hade lämnat oss säd öfrig, så hade vi blifvit såsom Sodom och hade blifvit lika Gomorra.» Es. 1,9.

30 Hvad skola vi då säga? Jo, att hedningarne, som icke foro efter rättfärdighet, hafva fått rättfärdighet, nämligen rättfärdigheten af tro,

31 och att Israel, som for efter rättfärdighetens lag, icke har kommit till rättfärdighetens lag. Rom. 10,2 f. 11,7.

32 Hvarför? Därför att det icke skedde af tro utan såsom af lagens gärningar, ty de stötte sig mot stötestenen,

33 såsom det är skrifvet: »Se, jag lägger i Sion en stötesten och en förargelseklippa, och den, som tror på honom, skall icke komma på skam.» Es. 28,16. Luk. 2,34. 1 Petr. 2,6 f.

10 Kapitlet.

Orsaken, hvarför judarne gå miste om frälsningen.

Vers. 1—13 Aftons. 1 årg. 19 S. eft. Trefald., vers. 14—21 Aftons. 1 årg. 20 S. eft. Trefald.

Bröder, mitt hjärtas önskan och min bön till Gud är för dem, att de må blifva frälsta.

2 Ty jag bär dem vittnesbörd, att de hafva nit för Gud, men icke visligen. Ap. G. 22,3.

3 Ty då de icke förstå Guds rättfärdighet utan söka att upprätta sin egen rättfärdighet, hafva de icke blifvit Guds rättfärdighet underdåniga. Rom. 9,31 f.

4 Ty Kristus är lagens ände till rättfärdighet för hvar och en, som tror. Matt. 5,17. Gal. 3,24.

5 Ty Moses skrifver om den rättfärdighet, som är af lagen: »Den människa, som håller det, skall därigenom lefva.» 3 Mos. 18,5. Hes. 20,11. Gal. 3,12.

6 Men rättfärdigheten af tro

Digitized by Google

säger så*: »Säg icke i ditt hjärta: hvem skall fara upp till himmeln?» det är att hämta Kristus ned, 5 Mos. 30,11 f.

7 »eller: hvem skall fara ned i afgrunden?» det är att hämta Kristus upp från de döda.

8 Men hvad säger hon då? »Ordet är dig nära, i din mun och i ditt hjärta.» Detta är ordet om tron, hvilket vi predika.

9 Ty om du med din mun bekänner Jesus såsom Herre och tror i ditt hjärta, att Gud har uppväckt honom från de döda, så varder du frälst. Matt. 10,32.

10 Ty med hjärtat tror man till rättfärdighet, och med munnen bekänner man till frälsning.

11 Ty skriften säger: »Hvar och en, som tror på honom, skall icke komma på skam.» Es. 28,16.

12 Ty ingen åtskillnad är mellan jude och grek, ty samme Herre är öfver alla, rik för alla dem, som åkalla honom, Ap. G. 15,9. Rom. 3,29. Ef. 2,4, 7.

13 ty »Hvar och en, som åkallar Herrens namn, skall varda frälst.» Joel 2,32.

14 Huru skola de då åkalla den, på hvilken de icke tro? Och huru skola de tro den, som de icke hafva hört? Och huru skola de höra, utan att någon predikar?

15 Och huru skola de predika, om de icke varda sända, såsom det är skrifvet: »Huru ljufliga äro icke deras fötter, som frid förkunna, deras, som godt förkunna?» Es. 52,7. Nah. 1,15.

16 Dock hafva icke alla hörsammat evangelium. Ty Esaias säger: »Herre, hvem tror vår predikan?» Es. 53,1.

17 Så är tron af predikan och predikan genom Guds ord.

18 Men jag säger: Hafva de väl icke hört? Jo visserligen. »Deras ljud har utgått öfver hela jorden och deras ord till världens ändar.» Ps. 19,5. Kol. 1,23.

19 Men jag säger: Icke har väl Israel varit okunnig därom? Först säger Moses: »Jag skall uppväcka eder till ifver genom ett folk, som icke är något folk, och reta eder genom ett oförståndigt folk.» 5 Mos. 32,21.

20 Och Esaias dristar sig till och säger: »Jag har blifvit funnen af dem, som icke sökte mig, jag har blifvit uppenbar för dem, som icke frågade efter mig.» Es. 65,1 f.

21 Men om Israel säger han: »Hela dagen har jag uträckt mina händer till ett ohörsamt och genstridigt folk.»

11 Kapitlet.

Enskilda judar hafva redan nu blifvit troende. Det judiska folkets återupptagande.

Vers. 1—12 Aftons. 1 årg. 21 S. eft. Trefald., vers. 13—24 Aftons. 1 årg. 22 S. eft. Trefald., vers. 25—36 Aftons. 1 årg. 23 S. eft. Trefald., vers. 33—36 Ep. Trefaldighets-S.

Så säger jag nu: Icke har väl Gud förkastat sitt folk? Bort det; ty äfven jag är en israelit, af Abrahams säd, af Benjamins stam. 5 Mos. 4,31. Fil. 3,5.

2 Gud har icke förkastat sitt

* Aposteln åberopar här ett annat ställe hos Moses och lägger de där sagda orden i trosrättfärdighetens mun. 5 Mos. 30,11 f.

Digitized by Google

folk, hvilket han hade förut känt. Eller veten I icke hvad skriften säger om Elias, huru han uppträder inför Gud mot Israel, sägande:

3 »Herre, de hafva dräpt dina profeter och nedbrutit dina altaren, och jag har blifvit lämnad allena kvar, och de fara efter mitt lif?» 1 Kon. 19,10.

4 Men hvad säger honom Guds svar? »Jag har låtit kvar åt mig sju tusen män, som icke hafva böjt knä för Baal.» 1 Kon. 19,18.

5 Likaså finnes ock i denna tiden en kvarlefva enligt utkorelsen af nåd. Rom. 9,27.

6 Men är det af nåd, så är det icke mer af gärningar, annars blifver nåden icke mer nåd; men är det af gärningar, så är det icke mer nåd, annars är gärningen icke mer gärning. 5 Mos. 9,4. Rom. 4,4 f.

7 Huru är det då? Det som Israel söker, det har han icke fått; men de utkorade hafva fått det, och de andra hafva blifvit förhärdade, Rom. 9,31.

8 såsom det är skrifvet: »Gud har gifvit dem en försoffningens ande, ögon, att de icke skola se, och öron, att de icke skola höra, ända till denna dag.» Es. 6,9 f. 29,10 f.

9 Och David säger: »Varde deras bord till en snara och till ett giller och till en stötesten och dem till en vedergällning; Ps. 69,23 f.

10 varde deras ögon förmörkade, att de icke må se, och böj deras rygg alltid.»

11 Så säger jag nu: Icke hafva de väl stött emot, på det att de skulle falla? Bort det; utan genom deras fall har frälsningen vederfarits hedningarne, för att väcka dem till ifver. Matt. 22,8 f. Ap. G. 13,46.

12 Men har nu deras fall blifvit världens rikedom och deras förminskning blifvit hedningarnes rikedom, huru mycket mer deras fullhet!

13 Men till eder, hedningar, säger jag: Så vidt jag nu är hedningarnes apostel, ärar jag mitt ämbete, Ap. G. 9,15. 13,2. 22,21 Rom. 15,16. Gal. 1,16. 2,2, 8. Ef. 3,8. 1 Tim. 2,7. 2 Tim. 1,11.

14 om jag till äfventyrs kan uppväcka dem, som äro mitt kött, till ifver och frälsa några af dem.

15 Ty om deras förkastelse är världens försoning, hvad skall då deras upptagande blifva annat än lif ifrån de döda?

16 Är förstlingen helig, så är ock hela degen helig, och om roten är helig, så äro ock grenarna heliga.

17 Men om några af grenarna hafva blifvit afbrutna, och du, som är af ett vildt oljeträd, har blifvit inympad bland dem och med dem delaktig af oljeträdets rot och fetma,

18 så förhäf dig icke öfver grenarna. Men om du förhäfver dig, så bär ju icke du roten utan roten dig.

19 Du torde då säga: Grenarna blefvo afbrutna, på det att jag skulle inympas.

20 Rätt så; de blefvo afbrutna genom otron, men du står ge-

Digitized by Google

nom tron. Var icke stolt i ditt sinne utan var i räddhåga.
Ords. 28,14. Es. 66,2. Fil. 2,12.

21 Ty har Gud icke skonat de naturliga grenarna, torde han icke heller skona dig.

22 Så se nu Guds gödhet och stränghet, stränghet mot dem som föllo och godhet mot dig, så framt du förblifver i godheten; annars varder ock du afhuggen. Joh. 15,2.

23 Men äfven de skola inympas, om de icke förblifva i otron, ty Gud är mäktig att åter inympa dem.

24 Ty om du har blifvit afhuggen från det af naturen vilda oljeträdet och mot naturen inympad i ett ädelt oljeträd, huru mycket mer skola då ej dessa, som äro naturliga grenar, inympas i sitt eget oljeträd!

25 Ty jag vill icke, mina bröder, att I skolen vara i okunnighet om denna hemlighet — på det att I icke mån anse eder själfva för visa — att förhärdelse har endels träffat Israel till dess hedningarnes fullhet har ingått. Luk. 21,24.

26 Och så skall hela Israel varda frälst, såsom det är skrifvet: »Från Sion skall förlossaren komma, och han skall bortskaffa ogudaktigheterna från Jakob. Es. 59,20 f.

27 Och detta skall vara mitt förbund med dem, då jag borttager deras synder.»
Jer. 31,31 f.

28 Efter evangelium äro de fiender, för eder skull, men efter utkorelsen äro de älskade, för fädernas skull.

29 Ty Guds nådegåfvor och kallelse äro sådana, att han icke ångrar dem.

30 Ty såsom ock I fordom icke trodden på Gud men nu hafven fått barmhärtighet genom dessas otro, Gal. 4,8.

31 så hafva nu ock dessa icke trott, på det att genom den barmhärtighet, som har vederfarits eder, äfven de måtte få barmhärtighet.

32 Ty Gud har inneslutit alla under otro, på det att han skulle förbarma sig öfver alla.
Gal. 3,22.

33 O hvilket djup af rikedom och visdom och kunskap hos Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar, och huru outrannsakliga hans vägar!
Job 11,7. 36,22.

34 Ty hvem har känt Herrens sinne? Eller hvem har varit hans rådgifvare?
Ps. 92,6. Es. 40,13. Jer. 23,18. 1 Kor. 2,16.

35 Eller hvem har gifvit honom något förut, så att det skulle varda honom återbetaldt?
Job 41,2.

36 Ty af honom och genom honom och till honom äro alla ting. Honom vare ära i evighet! Amen.
Ords. 16,4. 1 Kor. 8,6. Kol. 1,16.

12 Kapitlet.

Allmänna förmaningar till en kristlig vandel.

Vers. 1—5 Ep. 1 S. eft. Trettond.,
vers. 6—16 Ep. 2 S. eft. Trettond.,
vers. 16—21 Ep. 3 S. eft. Trettond.

Så förmanar jag nu eder, mina bröder, vid Guds barmhär-

Digitized by Google

tighet, att I frambären edra kroppar till ett offer, som är lefvande, heligt och Gud behagligt, eder förnuftiga gudstjänst.
Rom. 6,13, 16. 1 Petr. 2,5.

2 Och skicken eder icke efter denna världen utan förvandlen eder genom edert sinnes förnyelse, på det att I mån kunna pröfva hvad som är Guds goda, behagliga och fullkomliga vilja. Ef. 4,22. 5,10, 17.

3 Ty genom den nåd, som har blifvit mig gifven, tillsäger jag hvar och en, som är bland eder, att icke tänka högre om sig, än han bör tänka, utan tänka hofsamt, allt eftersom Gud har tilldelat hvar och en trons mått.

4 Ty såsom vi i en enda kropp hafva många lemmar, men alla lemmarna icke hafva samma förrättning,
1 Kor. 12,12, 27. Ef. 4,16. 1,23. Kol. 1,24.

5 så äro vi, de många, en enda kropp i Kristus, men hvar för sig äro vi hvarandras lemmar

6 och hafva olika gåfvor efter den nåd, som blifvit oss gifven. Har någon profetia, så vare hon i öfverensstämmelse med tron;
1 Kor. 12,4 f. 1 Petr. 4,10.

7 har någon en tjänst, akte han på tjänsten; är någon en lärare, akte han på lärandet;
1 Kor. 12,28. Ef. 4,11. 1 Petr. 4,11.

8 förmanar någon, akte han på förmanandet; gifver någon, gifve han i enfald; styr någon, göre han det med nit; öfvar någon barmhärtighet, göre han det med glädje.
Ap. G. 20,28. Matt. 6,1. 5 Mos. 15,7 f. 2 Kor. 9,7.

9 Kärleken vare oskrymtad. Afskyn det onda, hållen eder fast vid det goda; 1 Tim. 1,5. 1 Petr. 1,22. Ps. 34,15. 37,27. 97,10. Am. 5,15.

10 varen i brödrakärleken ömhjärtade mot hvarandra, förekommen hvarandra med hedersbevisning;
Ebr. 13,1. 2 Petr. 1,7. Fil. 2,3. 1 Petr. 5,5.

11 varen i nitet icke tröga, varen brinnande i anden, tjänen Herren; Upp. 3,15 f

12 glädjens i hoppet, varen tåliga i nöden, i bönen ihärdiga;
Rom. 15,13. Ebr. 10,36. 12,1. Jak. 5,7. Luk. 18,1 f. Ef. 6,18. Kol. 4,2. 1 Tess. 5,16 f.

13 delen med eder till de heligas nödtorft, vinnläggen eder om gästvänlighet.
1 Kor. 16,1 Ebr. 13,2. 1 Petr. 4,9

14 Välsignen dem, som förfölja eder, välsignen, och förbannen icke.
Matt. 5,44. Luk. 6,28. 1 Kor. 4,12.

15 Glädjens med dem, som äro glada, gråten med dem, som gråta.

16 Varen ens till sinnes med hvarandra, trakten icke efter det, som är högt, utan hållen eder till de ringa. Varen icke själfkloka. Rom. 15,5. 1 Kor. 1,10. Fil. 2,2. Ps. 131,1. Ords. 3,7. Es. 5,21.

17 Vedergällen ingen ondt för ondt utan befliten eder om det, som är godt inför hvar man.
Ords. 20,22. Matt. 5,38 f. 1 Tess. 5,15. 2 Kor. 8,21.

18 Om möjligt är, så mycket som på eder beror, hafven frid med alla människor.
Mark. 9,50 Ebr. 12,14.

19 Hämnens eder icke själfva, mina älskade, utan lämnen vreden* rum; ty det är skrifvet:

* Aposteln menar här *Guds* vrede.

Digitized by Google

»Min är hämnden, jag skall vedergälla, säger Herren.»
3 Mos. 19,18. 5 Mos. 32,35.

20 Men »om din ovän är hungrig, så gif honom mat, om han är törstig, så gif honom att dricka; ty om du gör detta, skall du samla glödande kol på hans hufvud.»
Ords. 25,21 f. 2 Mos. 23,4 f. Matt. 5,44.

21 Låt dig icke öfvervinnas af det onda utan öfvervinn det onda med det goda.

13 Kapitlet.

Fortsättning af det föregående.

Vers. 1—7 Aftons. 2 årg. 23 S. eft. Trefald., vers. 8—10 Ep. 4 S. eft. Trettond., vers. 11—14 Ep. 1 S. i Advent.

Hvar och en vare underdånig den maktägande öfverheten. Ty ingen öfverhet finnes utan af Gud, och den öfverhet, som finnes, är förordnad af Gud.
Ords. 8,15 f. Dan. 4,22. Tit. 3,1. 1 Petr. 2,13 f.

2 Därför, den som sätter sig upp mot öfverheten, han står emot Guds förordnande, men de, som motstå detta, skola få dom öfver sig. Ords. 24,21 f.

3 Ty de styrande äro icke till skräck för de goda gärningarna utan för de onda. Och vill du slippa att frukta för öfverheten? Gör då det, som är godt, så får du pris af henne;

4 ty hon är en Guds tjänare, dig till godo. Men gör du det onda, frukta då; ty hon bär icke svärdet förgäfves utan är en Guds tjänare, en hämnare, till straff för den, som gör det onda.

5 Fördenskull måste man vara underdånig, icke allenast för straffets skull utan ock för samvetets skull.

6 Därför gifven I ju ock skatt, ty de äro Guds tjänare och för detta ändamål ständigt verksamma.

7 Så gifven då åt alla, hvad I ären dem skyldiga, skatt åt den hvilken skatt tillkommer, tull åt den hvilken tull tillkommer, fruktan åt den hvilken fruktan tillkommer, heder åt den hvilken heder tillkommer.
Matt. 22,21.

8 Varen ingen något skyldiga utom det att älska hvarandra; ty den som älskar sin nästa, han har fullbordat lagen.
Gal. 5,14.

9 Ty detta: »Du skall icke göra hor, du skall icke dräpa, du skall icke stjäla, du skall icke bära falskt vittnesbörd, du skall icke begära» och hvilket annat bud som helst, det sammanfattas allt i detta ord: »Du skall älska din nästa såsom dig själf.» 2 Mos. 20,13 f. 3 Mos. 19,18.

10 Kärleken gör sin nästa intet ondt. Så är nu kärleken lagens fullbordan.
1 Kor. 13,4 f. 1 Tim. 1,5. Jak. 2,8.

11 Och detta så mycket mer som vi veta tiden, att stunden redan är inne, att vi skola uppstå från sömnen, ty frälsningen är oss nu närmare, än då vi blefvo troende.
Ef. 5,14. 1 Tess. 5,6.

12 Natten är framskriden, och dagen är nära; därför låtom oss bortlägga mörkrets gärnin-

Digitized by Google

gar och ikläda oss ljusets vapen. Ef. 5,11. 6,13 f.

13 Låtom oss vandra skickligt, såsom om dagen, icke i gillen och dryckeslag, icke i otukt och utsväfningar, icke i kif och afund; Fil. 4,8. Ords. 23,20. Luk. 21,34. Gal. 5,19 f. 1 Kor. 6,9 f. Ef. 5,3, 5.

14 utan ikläden eder Herren Jesus Kristus och dragen icke omsorg om köttet till begärelser. Gal. 3,27. 1 Petr. 2,11.

14 Kapitlet.

Det rätta förhållandet mot de svaga i tron.

Vers. 1—18 Aftons. 2 årg. 4 S. eft. Trefald.

Men antagen eder den, som är svag i tron, utan att döma öfver tankar. Rom. 15,1, 7. 1 Kor. 9,22.

2 Den ene tilltror sig att äta hvad som helst, men den som är svag, han äter grönsaker.

3 Den som äter förakte icke den som icke äter, och den som icke äter, döme icke den som äter; ty Gud har antagit sig honom. Kol. 2,16.

4 Hvem är du, som dömer en annans tjänare? För sin egen herre står eller faller han; men han skall blifva stående, ty Gud har makt att hålla honom uppe. Jak. 4,12.

5 Den ene gör skillnad mellan dag och dag, den andre anser alla dagar lika. Hvar och en vare fullt viss i sitt sinne.

6 Den som aktar på dag, han gör det för Herren, och den som icke aktar på dag, han gör det för Herren; och den som äter, han gör det för Herren, ty han tackar Gud, och den som icke äter, han gör det för Herren och tackar Gud. 1 Kor. 10,31.

7 Ty ingen af oss lefver för sig själf, och ingen dör för sig själf. 1 Petr. 4,2.

8 Ty lefva vi, så lefva vi för Herren, och dö vi, så dö vi för Herren. Ehvad vi nu lefva eller dö, höra vi Herren till. Gal. 2,20.

9 Ty fördenskull har Kristus både dött och åter blifvit lefvande och uppstått, att han skall vara en Herre öfver både döda och lefvande. 2 Kor. 5,15.

10 Men du, hvarför dömer du din broder? Eller du andre, hvarför föraktar du din broder? Ty vi skola alla stå för Kristi domstol,

11 ty det är skrifvet: »Så sant jag lefver, säger Herren, för mig skall hvarje knä böjas, och hvarje tunga skall prisa Gud.» Es. 45,23.

12 Alltså skall då hvar och en af oss inför Gud göra räkenskap för sig själf. Matt. 12,36.

13 Låtom oss därför icke mer döma hvarandra utan dömen hellre så, att ingen bör gifva sin broder anstöt eller förargelse. Matt. 18,7 f. 1 Kor. 10,32. 2 Kor. 6,3.

14 Jag vet och är förvissad i Herren Jesus, att intet är i sig självt orent; utan för den som håller något för orent är det orent. Ap. G. 10,14 f. 1 Tim. 4,4. 1 Kor. 8,7. Tit. 1,15.

15 Men om din broder blifver bekymrad för din mats skull,

Digitized by Google

så vandrar du icke mer efter kärleken. Fördärfva icke genom din mat den, för hvilken Kristus har dött. 1 Kor. 8,10 f.

16 Låten därför edert goda icke varda försmädadt.

17 Ty Guds rike är icke mat och dryck utan rättfärdighet och frid och fröjd i den Helige Ande. 1 Kor. 8,8. Rom. 5,1.

18 Ty den som häri tjänar Kristus, han är behaglig för Gud och beprövad inför människorna.

19 Låtom oss därför trakta efter det, som främjar friden och den ömsesidiga uppbyggelsen.

20 Nedbryt icke för mats skull Guds verk. Allt är väl rent, men för den människa, som äter med anstöt, är det ondt.

21 Det är rätt att icke äta kött eller dricka vin eller göra något, hvaraf din broder tager anstöt eller förargelse eller varder svag. 1 Kor. 8,13.

22 Har du tro, så haf henne för dig själf inför Gud. Salig är den, som icke dömer sig själf i det, som han pröfvar vara rätt.

23 Men den som är tveksam, han är dömd, om han äter, emedan det icke sker af tro, och allt som icke är af tro, det är synd.

15 Kapitlet.

Aposteln förmanar till saktmod och enighet, angifver orsaken, hvarför han skrifvit detta bref, samt lofvar att besöka Rom.

Vers. 4—13 Ep. 2 S. i Advent.

Men vi, som äro starka, äro pliktiga att bära de svagas skröpligheter och icke täckas oss själfva. 1 Kor. 9,22. Gal. 6,1.

2 Enhvar af oss söke att täckas sin nästa, honom till godo, till uppbyggelse. 1 Kor. 9,19. 10,24. Fil. 2,4 f.

3 Ty icke heller Kristus täcktes sig själf, utan, såsom det är skrifvet, »deras försmädelser, som försmäda dig, hafva fallit öfver mig.» Ps. 69,10.

4 Ty allt hvad förut blifvit skrifvet, det är skrifvet till vår undervisning, att vi genom tålamod och genom skrifternas tröst må hafva hoppet. Rom. 4,23 f. 1 Kor. 10,11. 2 Tim. 3,16.

5 Men tålamodets och tröstens Gud gifve eder att inbördes vara ens till sinnes efter Kristus Jesus, 1 Kor. 1,10. Fil. 2,2. 3,15 f.

6 på det att I endräktigt med en mun mån prisa Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader.

7 Därför antagen eder den ene den andre, såsom ock Kristus har antagit sig oss, Gud till ära. Rom. 14,1, 3.

8 Men jag säger, att Jesus Kristus har blifvit omskärelsens tjänare för Guds sannings skull, för att stadfästa de löften, som varit gifna åt fäderna, Matt. 15,24. Ap. G. 3,25 f.

9 men att hedningarne ära Gud för barmhärtighetens skull, såsom det är skrifvet: »Fördenskull skall jag tacka dig bland hedningarne och lofsjunga ditt namn.» Rom. 11,30. 2 Sam. 22,50. Ps. 18,50.

10 Och åter säges det: »Gläd-jens, I hedningar, med hans folk;» 5 Mos. 32,43.

Digitized by Google

11 och åter: »Lofven Herren, alla hedningar, och prisen honom, alla folk.» Ps. 117,1.

12 Och åter säger Esaias: »Det skall vara Jesses rot, och den som uppstår för att råda öfver hedningarne; på honom skola hedningarne hoppas.»
Es. 11,1, 10.

13 Men hoppets Gud uppfylle eder med all fröjd och frid i tron, på det att I mån öfverflöda i hoppet genom den Helige Andes kraft.

14 Jag har ock själf den öfvertygelsen om eder, mina bröder, att I ock själfvaären fulla af godhet, uppfyllda med all kunskap, i stånd att äfven förmana hvarandra.

15 Dock har jag, mina bröder, för att ytterligare påminna eder, till en del skrifvit dristigare till eder, i kraft af den nåd, som är mig gifven af Gud,

16 att jag skall vara en Jesu Kristi tjänare bland hedningarne, förrättande Guds evangelii offertjänst, på det att hedningarne må varda ett välbehagligt offer, helgadt genom den Helige Ande. Rom. 11,13.

17 Jag har således berömmelse i Kristus Jesus i det Gud tillhörer.

18 Ty jag skall icke drista att tala om något, som icke Kristus, för att göra hedningarne lydaktiga, har verkat genom mig, med ord och gärning,
Rom. 1,5. 16,26.

19 genom teckens och unders kraft, genom Guds Andes kraft, så att jag från Jerusalem och rundt omkring ända till Illyrikum har fullgjort förkunnandet af Kristi evangelium

20 och satt min ära i att icke predika evangelium, där Kristi namn var kändt, på det att jag icke måtte bygga på en annans grund, 2 Kor. 10,15 f.

21 utan, såsom det är skrifvet, »de, för hvilka intet varit kungjordt om honom, skola se, och de, som icke hafva hört, skola förstå.» Es. 52,15.

22 Därför blef jag ock så ofta förhindrad att komma till eder
Rom. 1,13.

23 Men nu, då jag icke mera har utrymme i dessa trakter och då jag sedan många år har längtat att komma till eder,
Rom. 1,10. 1 Tess. 3,10.

24 skall jag, när jag reser till Spanien, komma till eder, ty jag hoppas att vid genomresan få se eder och af eder fortskaffas dit, sedan jag först i någon mån fått hugnas af eder.

25 Men nu far jag till Jerusalem för att tjäna de heliga.
Ap. G. 19,21. 24,17.

26 Ty Macedonien och Akaja hafva funnit för godt att göra ett sammanskott till de fattiga bland de heliga i Jerusalem.
1 Kor. 16,1. 2 Kor. 9,2, 12.

27 De hafva så funnit för godt, och de stå i skuld hos dem, ty om hedningarne hafva fått del i deras andeliga goda, så böra de ock vara dem till tjänst med sitt lekamliga goda.
1 Kor. 9,11. Gal. 6,6.

28 När jag då har fullgjort

Digitized by Google

detta och beseglat åt dem denna insamling, vill jag därifrån resa genom eder stad till Spanien.

29 Och jag vet, att då jag kommer till eder, kommer jag med fullheten af Kristi evangelii välsignelse. Rom. 1,11.

30 Men, mina bröder, jag förmanar eder vid vår Herre Jesus Kristus och vid Andens kärlek, att I tillika med mig kämpen i edra böner för mig till Gud, 2 Kor. 1,10 f.

31 på det att jag må blifva räddad från de otrogna i Judéen, och min undsättning till Jerusalem må varda välbehaglig för de heliga, 2 Tess. 3,2.

32 så att jag med glädje må komma till eder, genom Guds vilja, och vederkvicka mig med eder.

33 Men fridens Gud vare med eder alla! Amen.

Fil. 4,9. 1 Tess. 5,23. 2 Tess. 3,16.

16 Kapitlet.

Hälsningar och ytterligare förmaningar.

Men jag anbefaller åt eder vår syster Febe, som är i församlingens tjänst i Kenkreä,

2 att I mottagen henne i Herren, såsom det höfves de heliga, och hjälpen henne i hvad sak hon kan behöfva eder, ty äfven hon har själf varit en hjälparinna åt många och åt mig själf.

3 Hälsen Priskilla och Akvilas, mina medarbetare i Kristus Jesus, Ap. G. 18,2, 26.

4 hvilka för mitt lif hafva vågat sin hals, och hvilka icke allenast jag utan alla hednaförsamlingarna tacka.

5 Hälsen ock den församling, som är i deras hus. Hälsen Epinetus, min älskade, hvilken är Akajas förstling åt Kristus.

6 Hälsen Maria, som har haft mycket arbete för eder.

7 Hälsen Andronikus och Junias, mina fränder och medfångar, som äro utmärkta bland apostlarne, hvilka ock före mig kommit till Kristus.

8 Hälsen Amplias, min älskade i Herren.

9 Hälsen Urbanus, vår medarbetare i Kristus, och Stakys, min älskade.

10 Hälsen Apelles, den i Kristus beprövade. Hälsen dem, som tillhöra Aristobuli hus.

11 Hälsen Herodion, min frände. Hälsen dem af Narcissi hus, som äro i Herren.

12 Hälsen Tryfena och Tryfosa, hvilka arbeta i Herren. Hälsen Persis, den älskade, som har mycket arbetat i Herren.

13 Hälsen Rufus, den i Herren utkorade, och hans och min moder.

14 Hälsen Asynkritus, Flegon, Hermas, Patrobas, Hermes och de bröder, som äro med dem.

15 Hälsen Filologus och Julia, Nereus och hans syster och Olympas och alla heliga, som äro med dem.

16 Hälsen hvarandra med en helig kyss. Alla Kristi församlingar hälsa eder. 1 Kor. 16,20. 2 Kor. 13,12. 1 Tess. 5,26. 1 Petr. 5,14.

Digitized by Google

17 Men jag förmanar eder, mina bröder, att I hafven akt på dem, som åstadkomma söndringar och förargelser tvärt emot den lära, som I hafven inhämtat, och viken från dem.
1 Tim. 6,3 f. 2 Tim. 3,2 f. 2 Joh. v. 10.

18 Ty sådana tjäna icke vår Herre Jesus Kristus utan sin buk och bedraga med smekande ord och fagert tal de menlösas hjärtan. Fil. 3,18 f.

19 Ty eder lydnad har kommit till allas kännedom. Därför gläder jag mig öfver eder; men jag vill, att I skolen vara visa till det goda och enfaldiga till det onda.
Rom. 1,8. Matt. 10,16. 1 Kor. 14,20.

20 Men fridens Gud skall snarligen förtrampa Satan under edra fötter. Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder!

21 Timoteus, min medarbetare, och Lucius och Jason och Sosipater, mina fränder, hälsa eder. Ap. G. 16,1. Fil. 2,19. 1 Tess. 3,2. Ap. G. 13,1. 17,5. 20,4.

22 Jag, Tertius, som har skrifvit detta bref, hälsar eder i Herren.

23 Kajus, min och hela församlingens värd, hälsar eder. Erastus, stadens kassaförvaltare, och brodern Qvartus hälsa eder. Ap. G. 19,22. 2 Tim. 4,20.

24 Men honom som förmår stadfästa eder, enligt mitt evangelium och Jesu Kristi predikan, enligt uppenbarelsen af den hemlighet, som under eviga tider varit förtegad
Ef. 3,20 f.

25 men nu har blifvit uppenbarad och genom profetiska skrifter, enligt den evige Gudens befallning, kungjord bland alla hedningar till trons lydnad, Ef. 1,9. 3,9. Kol. 1,26.

26 Gud, den ende vise, genom Jesus Kristus, honom vare ära i evighet! Amen.

Pauli första bref till korintierna.

1 Kapitlet.

Aposteln hälsar de kristna i Korint, varnar dem för söndringar och erinrar dem därom, att innehållet af hans predikan är evangelium om den korsfäste Kristus.

Vers. 4—8 Ep. 18 S. eft. Trefald.,
vers. 9—18 Aftons. 1 årg. 5 S. eft. Trettond.,
vers. 20—25 Aftons. 1 årg. Sönd. Sexagesima.
vers. 26—31 Aftons. 2 årg. 2 S. eft. Trettond.

Paulus, genom Guds vilja kallad till Jesu Kristi apostel, och brodern Sostenes
2 Kor. 1,1. Ap. G. 18,17.

2 till den Guds församling, som är i Korint, de helgade i Kristus Jesus, de kallade heliga, tillika med alla dem, som åkalla vår Herre Jesu Kristi namn på hvarje ort, både deras och vår.
Joh. 17,19. Ef. 1,1. 1 Tess. 4,7. 2 Tim. 1,9.

3 Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!
Rom. 1,7. 2 Kor. 1,2. Gal. 1,3. Ef. 1,2

Digitized by Google

4 Jag tackar min Gud alltid för eder skull för den Guds nåd, som har blifvit eder gifven i Kristus Jesus, Rom. 1,8.
5 att I uti alla stycken hafven blifvit rika i honom, i allt ord och all kunskap,
2 Kor. 8,7. Kol. 1,9.
6 såsom vittnesbördet om Kristus har blifvit stadfäst hos eder,
7 så att I icke stån efter i någon nådegåfva, medan I vänten vår Herre Jesu Kristi uppenbarelse,
Fil. 3,20. Tit. 2,13.
8 hvilken ock skall stadfästa eder intill änden, så att I blifven oförvitliga på vår Herre Jesu Kristi dag.
2 Tess. 3,3. Kol. 1,22. 1 Tess. 3,13. 5,23.
9 Gud är trofast, genom hvilken I hafven blifvit kallade till delaktighet i hans Son, Jesus Kristus, vår Herre.
1 Tess. 5,24. Joh. 15,5.

10 Men jag förmanar eder, mina bröder, vid vår Herre Jesu Kristi namn, att I fören alla samma tal, och att inga söndringar må finnas bland eder, utan att I ären fullkomnade i ett sinne och i en mening.
Rom. 12,16. 15,5. Ef. 4,3. Fil. 2,2. 3,15 f. 1 Petr. 3,8.
11 Ty af Kloes husfolk har det blifvit berättadt för mig om eder, mina bröder, att tvister äro bland eder.
12 Jag menar det, att hvar och en bland eder säger: »jag håller mig till Pauli», »jag till Apollos», »jag till Kefas», »jag till Kristus.»
Ap. G. 18,24. 1 Kor. 3,4. Joh. 1,42.
13 Är då Kristus delad? Icke har väl Paulus blifvit korsfäst för eder? Eller hafven I blifvit döpta till Pauli namn?
14 Jag tackar Gud, att jag icke har döpt någon bland eder, utom Krispus och Kajus,
Ap. G. 18,8. Rom. 16,23.
15 på det att ingen må säga, att jag har döpt till mitt namn.
16 Jag har dock döpt äfven Stefanas' husfolk; för öfrigt vet jag icke, om jag har döpt någon annan. 1 Kor. 16,15, 17.
17 Ty Kristus har icke sändt mig till att döpa utan till att förkunna evangelium, icke med vist tal, på det att icke Kristi kors måtte förlora sin kraft.
1 Kor. 2,1, 4, 13. 2 Petr. 1,16.
18 Ty talet om korset är en dårskap för dem, som varda förtappade, men för oss, som varda frälsta, är det en Guds kraft. 1 Kor. 4,10. Rom. 1,16.
19 Ty det är skrifvet: »Jag skall göra om intet de visas vishet och förkasta de förståndigas förstånd.»
Job 5,12 f. Es. 29,14.
20 Hvar är någon vis, hvar är någon skriftlärd, hvar är någon af denna världens klyftiga? Har Gud icke gjort denna världens vishet till dårskap?
Es. 33,18. Job 12,17. Rom. 1,22.
21 Ty emedan världen icke genom sin vishet kände Gud i Guds vishet, täcktes Gud genom dåraktig predikan frälsa dem som tro;
Matt. 11,25. Luk. 10,21.
22 eftersom judarne begära tecken och grekerna söka vishet,
Matt. 12,38. 16,1. Joh. 4,48. 6,30.
23 men vi predika den kors-

Digitized by Google

fäste Kristus, för judarne en förargelse och för grekerna en dårskap, 1 Kor. 2,14.

24 men för dem, som äro kallade, både judar och greker, Kristus såsom Guds kraft och Guds vishet. Rom. 1,16.

25 Ty det dåraktiga från Gud är visare än människorna, och det svaga från Gud är starkare än människorna.

26 Ty sen, mina bröder, på eder kallelse, att icke många visa efter köttet, icke många mäktiga, icke många ädlingar äro kallade.
Joh. 7,48. 1 Kor. 2,8.

27 Utan det i världen dåraktiga har Gud utvalt, på det att han skulle komma de visa på skam, och det i världen svaga har Gud utvalt, på det att han skulle komma det starka på skam.
Matt. 11,25. Jak. 2,5.

28 Och det i världen oädla och föraktade har Gud utvalt, och det som intet var, på det att han skulle göra om intet det, som något var,

29 på det att intet kött må berömma sig inför honom.
Rom. 3,27. Ef. 2,9.

30 Men af honom ären I uti Kristus Jesus, som har blifvit för oss till visdom från Gud och till rättfärdighet och till helgelse och till förlossning,
Kol. 2,3. Jer. 23,5 f. Joh. 17,19. Rom. 4,25. Ef. 1,7.

31 på det att, såsom det är skrifvet, »den som berömmer sig, han berömme sig i Herren.» Jer. 9,23 f. 2 Kor. 10,17.

2 Kapitlet.

Evangelii predikan oberoende af människors konst och vishet, en frukt af Guds Andes uppenbarelse.

Vers. 9—16 Aftons. 2 årg. 12 S. eft. Trefald.

Och jag, mina bröder, då jag kom till eder, kom icke för att med höga ord eller med hög vishet förkunna för eder Guds vittnesbörd;
Ap. G. 18,1 f. 1 Kor. 1,17.

2 ty jag höll icke före, att jag bland eder visste något annat än Jesus Kristus och honom korsfäst. Gal. 6,14.

3 Och jag var hos eder i svaghet och i fruktan och i mycken bäfvan. 2 Kor. 10,10.

4 Och mitt tal och min predikan framställdes icke i öfvertalande ord af mänsklig vishet utan i Andens och kraftens bevisning,

5 på det att eder tro icke måtte bero af människors vishet utan af Guds kraft. 2 Kor. 4,7.

6 Vishet tala vi dock bland de fullkomliga, men en vishet, som icke tillhör denna världen eller denna världens yppersta, hvilka varda om intet, Jak. 3,15.

7 utan vi tala Guds hemlighetsfulla vishet, den fördolda, hvilken Gud före tidens begynnelse har förut bestämt till vår härlighet, Rom. 16,25.
1 Kor. 4,1. Ef. 3,9. Kol. 1,26.

8 och hvilken ingen af denna världens yppersta har känt, ty om de hade känt henne, så hade de icke korsfäst härlighetens Herre,
Matt. 11,25. Ap. G. 13,27. Joh. 16,3. A. G. 3,17. 1 Tim. 1,13.

Digitized by Google

9 utan, såsom det är skrifvet: »Hvad intet öga har sett och intet öra hört och hvad i ingen människas hjärta har uppstigit, hvad Gud har beredt åt dem, som älska honom.»
Es. 64,4.

10 Men för oss har Gud uppenbarat det genom sin Ande, ty Anden utrannsakar allt, ja, ock Guds djupheter.
Matt. 13,11. 16,17. 1 Joh. 2,27.

11 Ty hvilken människa vet hvad i människan är utom människans ande, som är i henne? Så vet ock ingen hvad i Gud är utom Guds Ande.
Jer. 17,9 f. Ords. 20,27.

12 Men vi hafva icke fått världens ande utan den Ande, som är af Gud, att vi må känna det, som blifvit oss skänkt af Gud; Rom. 8,15.

13 hvilket vi ock uttala, icke med ord, som mänsklig vishet lärer, utan med ord, som Anden lärer, så att vi förbinda andeligt med andeligt.
2 Petr. 1,16.

14 Men en naturlig människa fattar icke det, som tillhör Guds Ande, ty det är henne en dårskap, och hon kan icke begripa det, emedan det måste andeligen bedömas.

15 Den andelige däremot bedömer allt men varder själf af ingen bedömd.

16 Ty hvem har känt Herrens sinne, så att han skulle kunna undervisa honom? Men vi hafva Kristi sinne.
Es. 40,13. Jer. 23,18. Rom. 11,34.

3 Kapitlet.

Aposteln tillrättavisar de korintiska kristna för deras partisinne.

Vers. 7—23 Aftons. 1 årg. S. Septuagesima.

Och jag, mina bröder, kunde icke tala till eder såsom till andeliga utan såsom till köttsliga, såsom till barn i Kristus.

2 Mjölk gaf jag eder att dricka och icke mat, ty den fördrogen I då icke ännu, och I fördragen den icke ens nu, Ebr. 5,12 f.

3 ty I ären ännu köttsliga. Ty då afund och kif och söndringar finnas bland eder, ären I icke då köttsliga och vandren efter människosätt?
1 Kor. 1,11. Gal. 5,19 f. Jak. 3,16.

4 Ty när en säger: »jag håller mig till Paulus», och en annan: »jag till Apollos», ären I icke då köttsliga? 1 Kor. 1,12.

5 Hvad är då Paulus? Hvad är Apollos? De äro tjänare, genom hvilka I blifvit troende, och detta såsom Herren har gifvit åt hvar och en.
Ap. G. 18,24. 1 Kor. 16,12.

6 Jag har planterat, Apollos har vattnat, men Gud gaf växten. Ap. G. 18,24 f. 19,1.

7 Så är nu hvarken den något, som planterar, eller den, som vattnar, utan Gud, som gifver växten.

8 Men den, som planterar, och den, som vattnar, äro ett, och hvar och en skall få sin lön efter sitt arbete. Ps. 62,13.
Jer. 17,10. 32,19. Matt. 16,27. Rom. 2,6. Gal. 6,5. Upp. 2,23. 22,12.

9 Ty vi äro Guds medhjälpare; I ären Guds åkerfält, Guds byggnad. 2 Kor. 6,1. Ef. 2,20 f.

Digitized by Google

10 Efter den Guds nåd, som har blifvit mig gifven, har jag, såsom en vis byggmästare, lagt grunden, och en annan bygger därpå; men hvar och en må se till, huru han bygger därpå.

11 Ty en annan grund kan ingen lägga än den, som är lagd, hvilken är Jesus Kristus.
Es. 28,16. 1 Petr. 2,7.

12 Men om någon på denna grund bygger med guld, silfver, dyrbara stenar, trä, hö eller strå,

13 så skall hvars och ens verk blifva uppenbart, ty dagen skall göra det klart, emedan han uppenbaras med eld, och elden skall pröfva, hurudant hvars och ens verk är.

14 Om det verk, som någon har byggt därpå, varder bestående, skall han få lön.

15 Men varder någons verk nedbrändt, så skall han gå miste om den; men själf skall han varda frälst, dock såsom genom eld.

16 Veten I icke, att I ären ett Guds tempel, och att Guds Ande bor i eder? 1 Kor. 6,19. 2 Kor. 6,16.
Ef. 2,20 f. Ebr. 3,6. 1 Petr. 2,5.

17 Om någon fördärfvar Guds tempel, honom skall Gud fördärfva, ty Guds tempel är heligt, hvilket I ären.

18 Ingen bedrage sig själf. Om någon bland eder tycker sig vara vis i denna världen, varde han en dåre, på det att han må varda vis. Ords. 3,7. Es. 5,21.

19 Ty denna världens vishet är dårskap inför Gud. Ty det är skrifvet: »Han fångar de visa i deras illfundighet», Job 5,13.

20 och åter: »Herren känner de visas tankar, att de äro fåfängliga.» Ps. 94,11.

21 Ingen berömme sig därför af människor, ty allt är edert.

22 Det må nu vara Paulus eller Apollos eller Kefas eller värld eller lif eller död eller det som nu är eller det som skall komma, allt är edert;

23 men I ären Kristi, och Kristus är Guds. 1 Kor. 11,3.

4 Kapitlet.

Paulus framställer apostlarnes självförsakelse till ett föredöme och varnar för högmod.

Vers. 1—5 Ep. 3 S. i Advent.

Det skall man hålla oss för, att vi äro Kristi tjänare och förvaltare af Guds hemligheter.
2 Kor. 6,4. Kol. 1,25.

2 Så söker man nu hos förvaltarne intet annat än att hvar och en skall finnas trogen.
Luk. 12,42.

3 Men mig är det en ganska ringa ting, att jag varder dömd af eder eller af en mänsklig dag; jag dömer mig icke heller själf.

4 Ty jag vet intet med mig; dock är jag icke därigenom rättfärdigad; men den, som dömer mig, är Herren.
2 Mos. 34,7. Ps. 130,3. 143,2. Job 9,2.

5 Dömen därför icke i förtid, innan Herren kommer, hvilken ock skall bringa i ljuset hvad i mörker är fördoldt och uppenbara hjärtans uppsåt. Och då skall hvar och en få sitt pris af Gud. Matt. 7,1. Rom. 2,1. Upp. 20,12.

Digitized by Google

6 Detta, mina bröder, har jag tillämpat på mig och på Apollos för eder skull, på det att I af oss måtten lära att icke tänka utöfver det, som är skrifvet, att I icke uppblåsens mot en för en annans skull.
Ords. 3,7. Rom. 12,3.

7 Ty hvem utmärker dig? Och hvad har du, som du icke har undfått? Men om du också har undfått något, hvarför berömmer du dig, såsom om du icke hade undfått det? Joh. 3,27. Rom. 12,6. 1 Petr. 4,10. Jak. 1,17.

8 I ären redan mätta, I hafven redan blifvit rika, oss förutan hafven I blifvit härskare, och väl vore, om I haden blifvit härskare, på det att ock vi måtte härska med eder.

9 Ty mig tyckes, att Gud har framställt oss apostlar såsom de allra ringaste, såsom till döden dömda, ty vi hafva blifvit ett skådespel för världen både för änglar och människor. Ps. 44,23. 2 Kor. 4,11. 1 Kor. 15,30 f. Ebr. 10,33.

10 Vi äro dårar för Kristi skull, men I ären kloka i Kristus, vi svaga, men I starka, I ärade, men vi föraktade.
1 Kor. 2,3. 2 Kor. 13,9.

11 Ända till denna stund både hungra och törsta vi och äro nakna och varda kindpustade och hafva intet stadigt hem
2 Kor. 4,8 f. 11,23.

12 och sträfva och arbeta med våra händer. Då vi blifva bannade, välsigna vi; då vi förföljas, fördraga vi; Ap. G. 18,3. 20,34. 1 Tess. 2,9. 2 Tess. 3,8. Matt. 5,44. Luk. 6,28. 23,34. Ap. G. 7,60. Rom. 12,14.

13 då vi smädas, tala vi goda ord; vi hafva blifvit såsom världens afskum och allas afskräde intill denna stund. Klag. 3,45 f.

14 Icke för att komma eder att blygas skrifver jag detta, utan såsom mina älskade barn förmanar jag eder. 1 Tess. 2,11.

15 Ty om I än haden tio tusen tuktomästare i Kristus, så hafven I dock icke många fäder; ty i Kristus Jesus har jag födt eder genom evangelium.
Ap. G. 18,11. Gal. 4,19. Filem. v. 10.

16 Därför förmanar jag eder: Blifven mina efterföljare.
1 Kor. 11,1. Fil. 3,17. 1 Tess. 1,6. 2 Tess. 3,9.

17 Fördenskull har jag sändt till eder Timoteus, som är min älskade och trogne son i Herren, och han skall påminna eder mina vägar i Kristus, såsom jag allestädes lärer i alla församlingar. 1 Tim. 1,2. 2 Tim. 1,2.

18 Men somliga hafva blifvit uppblåsta, i den förmodan att jag icke kommer till eder.

19 Men jag skall snart komma till eder, om Herren vill, och lära känna icke de uppblåstas ord utan deras kraft.

20 Ty Guds rike består icke i ord utan i kraft. 1 Kor. 2,4.

21 Hvad viljen I? Skall jag komma med ris till eder eller med kärlek och saktmodig ande?
2 Kor. 10,2. 13,10.

5 Kapitlet.

Församlingen förmanas att öfva tukt mot uppenbara syndare.

Vers. 7, 8 Ep. Påskdagen.

Det förljudes i allmänhet, att skörlefnad är ibland eder, och sådan skörlefnad, som icke

Digitized by Google

ens bland hedningarne omnämnes, att en har sin faders hustru.
3 Mos. 18,8. 5 Mos. 27,20.

2 Och I ären uppblåsta och hafven icke snarare blifvit bedröfvade, på det att den, som gjort denna gärning, måtte hafva blifvit utdrifven från eder?

3 Ty för min del har jag, frånvarande till kroppen men närvarande i anden, redan, såsom vore jag närvarande, dömt,
Kol. 2,5.

4 att den som detta så bedrifvit, han skall, i vår Herre Jesu Kristi namn, då I och min ande kommit tillsamman, med vår Herre Jesu Kristi makt,

5 öfverlämnas åt Satan till kötets fördärf, på det att anden må blifva frälst på Herren Jesu dag. Job 1 o. 2 kap. 1 Tim. 1,20.

6 Eder berömmelse är icke god. Veten I icke, att litet surdeg syrar hela degen?
Jak. 4,16. Gal. 5,9.

7 Bortrensen den gamla surdegen, på det att I mån blifva en ny deg, såsom I ären osyrade. Ty vårt påskalamm är ock slaktadt för oss, nämligen Kristus. Es. 53,7.
Joh. 1,29, 36. 1 Petr. 1,19. 1 Kor. 15,3.

8 Alltså, låtom oss hålla högtid, icke i gammal surdeg, ej heller i elakhetens och ondskans surdeg utan i renhetens och sanningens osyrade deg.
2 Mos. 12,3 f.

9 Jag skref till eder i mitt bref, att I skullen undvika umgänge med horkarlar,
2 Tess. 3,14. 2 Kor. 6,14. Ef. 5,11.

10 dock icke i allmänhet med denna världens horkarlar eller giriga eller roffare eller afgudadyrkare, enär I ju då måsten gå ut ur världen.

11 Men nu skref jag till eder, att om någon, som kallas broder, är en horkarl eller en girig eller en afgudadyrkare eller en smädare eller en drinkare eller en roffare, skolen I icke hafva umgänge med honom eller ens äta tillsamman med en sådan.
Ords. 23,20. 24,1. Matt. 18,17. Rom. 16,17. 2 Tess. 3,6.

12 Ty hvad tillkommer det mig att döma dem, som äro utanför? Dömen icke I dem, som äro innanför?

13 Men dem, som äro utanför, skall Gud döma. Drifven ut från eder den, som är ond.
5 Mos. 13,6. 17,7. 22,21 f.

6 Kapitlet.

Förmaning att undvika rättegångar. Frihetens bruk. Varning för otukt.

Djärfves någon af eder, som har sak mot en annan, att gå till rätta inför de orättfärdiga och icke inför de heliga?

2 Eller veten I icke, att de heliga skola döma världen? Och om världen dömes af eder, ären I då ovärdiga att döma i de ringaste mål?
Matt. 19,28. Luk. 22,29 f.

3 Veten I icke, att vi skola döma änglar? Mycket mer då i timliga saker.

4 Om I nu hafven timliga saker att afdöma, så sätten I dem, som äro föraktade i församlingen, till domare.

5 Eder till blygd säger jag detta. Finnes då bland eder icke någon vis man, som kan

Digitized by Google

blifva skiljedomare för sin bro der?

6 Utan broder går till rätta med broder, och detta inför otrogna.

7 Det är redan i allmänhet en brist hos eder, att I gån till rätta med hvarandra. Hvarför låten I icke hellre göra eder orätt? Hvarför låten I icke hellre göra eder skada?

Ords. 20,22. Matt. 5,39. Luk. 6,29. Rom. 12,17 f. 1 Tess. 5,15.

8 Men I gören själfva orätt och skada, och detta mot bröder.

9 Eller veten I icke, att orättfärdiga icke skola ärfva Guds rike? Faren icke vilse. Hvarken horkarlar eller afgudadyrkare eller äktenskapsbrytare eller veklingar eller drängaskändare

Kol. 3,5 f.

10 eller tjufvar eller giriga eller drinkare eller smädare eller roffare skola ärfva Guds rike.

Gal. 5,19 f. Ef. 5,5.

11 Och detta voro somliga bland eder; men I hafven tvagit eder rena, I hafven blifvit helgade, I hafven blifvit rättfärdiggjorda genom Herren Jesu Kristi namn och genom vår Guds Ande.

Ef. 2,1 f. 5,8 f. Kol. 3,7 f. Tit. 3,3 f.

12 Allt är mig lofligt, men icke allt är nyttigt; allt är mig lofligt, men jag skall icke låta mig behärskas af något.

1 Kor. 10,23.

13 Maten är för buken och buken för maten, men Gud skall göra båda till intet. Men kroppen är icke för skörlefnaden utan för Herren, och Herren för kroppen.

Matt. 15,17. Rom. 14,17.

14 Och Gud har både uppväckt Herren och skall uppväcka oss genom sin makt.

Ap. G. 2,24, 32. Rom. 8,11. 2 Kor. 4,14.

15 Veten I icke, att edra kroppar äro Kristi lemmar? Skall jag nu taga Kristi lemmar och göra dem till en skökas lemmar? Bort det!

1 Kor. 12,27. Ef. 5,30.

16 Eller veten I icke, att den som håller sig till en sköka, han blifver en kropp med henne? Ty de tu, heter det, skola varda ett kött. 1 Mos. 2,24.

17 Men den som håller sig till Herren, han är en ande med honom. Joh. 17,21 f. Ef. 4,4.

18 Flyn skörlefnaden. All synd, som en människa gör, är utom kroppen, men den som öfvar skörlefnad, han syndar mot sin egen kropp.

19 Eller veten I icke, att edert kropp är ett den Helige Andes tempel, hvilken bor i eder, och som I hafven af Gud, och att I icke ären edra egna?

1 Kor. 3,16. 2 Kor. 6,16.

20 Ty I ären dyrt köpta. Så prisen nu Gud i eder kropp och eder ande, hvilka tillhöra Gud.

1 Kor. 7,22. 1 Petr. 1,18, 19. 2 Petr. 2,1.

7 Kapitlet.

Råd och förmaningar angående äktenskap och ogift stånd samt angående träldom.

Vers. 29—31 Aftons. 2 årg. 15 S. efter Trefald.

Hvad nu angår det, hvaröfver I hafven skrifvit till mig, så är det godt för en man att icke komma vid en kvinna.

2 Men för att undvika skör-

Digitized by Google

lefnaden hafve hvar man sin hustru och hvar kvinna sin egen man.

3 Mannen gifve hustrun den skyldiga ömheten, och sammalunda äfven hustrun mannen. 1 Petr. 3,7.

4 Hustrun har icke makt öfver sin egen kropp utan mannen; sammalunda har icke heller mannen makt öfver sin egen kropp utan hustrun.

5 Afhållen eder icke från hvarandra, om icke till äfventyrs efter öfverenskommelse till en tid, att I mån hafva ledighet till bönen, och kommen sedan åter tillsamman, på det att Satan icke må fresta eder för eder okyskhets skull.

6 Men detta säger jag såsom ett medgifvande, icke såsom en föreskrift.

7 Ty jag ville, att alla människor vore såsom jag själf; men hvar och en har sin egen gåfva af Gud, den ene så, den andre så. Matt. 19,11 f.

8 Men till de ogifta och till änkorna säger jag: De göra rätt, om de förblifva ogifta, likasom jag.

9 Men kunna de ej vara återhållsamma, så gifte de sig; det är bättre att gifta sig än brinna.

10 Men dem som äro gifta bjuder, icke jag, utan Herren, att hustrun icke skall skilja sig från mannen, Matt. 5,32. 19,6 f. Mark. 10,11 f. Luk. 16,18.

11 men om hon har skilt sig, så förblifve hon ogift eller förlike sig med mannen, och mannen förskjute ej hustrun.

12 Men till de andra säger jag, icke Herren: Om en broder har en icke troende hustru, och hon samtycker att bo tillsamman med honom, må han icke förskjuta henne.

13 Och om en hustru har en icke troende man, och han samtycker att bo tillsamman med henne, må hon icke förskjuta honom.

14 Ty den icke troende mannen är helgad genom hustrun, och den icke troende hustrun är helgad genom mannen; annars vore ju edra barn orena, men nu äro de heliga.

15 Men om den icke troende skiljer sig, så låt honom skiljas. En broder eller syster är i sådana fall intet tvång underkastad, utan i frid har Gud kallat oss.

16 Ty huru vet du, hustru, om du skall frälsa din man, eller huru vet du, man, om du skall frälsa din hustru? 1 Petr. 3,1.

17 Blott vandre hvar och en såsom Herren har delat åt honom, såsom Gud har kallat honom. Och så stadgar jag i alla församlingarna.

18 Har någon blifvit kallad såsom omskuren, skaffe han sig icke förhud; har någon blifvit kallad såsom oomskuren, låte han icke omskära sig.

19 Omskärelsen är intet, och förhuden är intet; utan hålla Guds bud. Gal. 5,6. 6,15.

20 Hvar och en förblifve i den kallelse, i hvilken han har blifvit kallad.

Digitized by Google

21 Har du såsom träl blifvit kallad, så bekymra dig icke; men om du ock kan blifva fri, så bruka det hellre.

22 Ty den, hvilken såsom träl blifvit kallad i Herren, är Herrens frigifne, likaså är den, hvilken blifvit kallad såsom fri, Kristi träl. Rom. 6,18, 22. Gal. 5,13. Ef. 6,6. 1 Petr. 2,16.

23 I ären dyrt köpta; blifven icke människors trälar. 1 Kor. 6,20. 1 Petr. 1,18 f. 2 Petr. 2,1. 2 Kor. 11,20.

24 Hvar och en, mina bröder, förblifve inför Gud i det, hvari han har blifvit kallad.

25 Men om jungfrurna har jag icke någon Herrens föreskrift, utan jag säger min mening, såsom den där af Herren har fått barmhärtighet att vara trovärdig.

26 Jag håller alltså före, att det för den närvarande nödens skull är godt för en människa att förblifva, såsom hon är.

27 Är du bunden vid hustru, sök icke skilsmässa; är du fri ifrån hustru, sök icke hustru.

28 Men om du ock gifter dig, så syndar du icke, och om jungfrun gifter sig, så syndar hon icke; dock skola sådana ådraga sig lekamlig vedermöda, och jag skonar eder gärna.

29 Men det säger jag, mina bröder, att tiden härefter är kort, på det att både de, som hafva hustrur, må vara såsom hade de inga

30 och de, som gråta, såsom gräte de icke och de, som fröjda sig, såsom fröjdade de sig icke

och de, som köpa, såsom behölle de icke

31 och de, som bruka denna världen, såsom brukade de henne icke, ty denna världens väsende förgås. Es. 40,6. 1 Joh. 2,17.

32 Men jag ville, att I voren utan bekymmer. Den ogifte bekymrar sig om det, som tillhör Herren, huru han skall behaga Herren,

33 men den gifte bekymrar sig om det, som tillhör världen, huru han skall behaga sin hustru.

34 Och det är en skillnad mellan hustrun och jungfrun: den ogifta bekymrar sig om det, som tillhör Herren, att hon må vara helig både till kropp och ande, men den gifta bekymrar sig om det, som tillhör världen, huru hon skall behaga sin man.

35 Men detta säger jag till edert eget gagn, icke för att kasta någon snara öfver eder utan för att främja ärbarhet och ett orubbligt vidblifvande vid Herren.

36 Men om någon menar sig handla otillbörligt mot sin ogifta dotter, om hon är öfver mogen ålder och det så måste ske, så göre han, som han vill; han syndar icke, må de gifta sig.

37 Men den som står fast i sitt sinne och icke är nödtvungen utan har makt att följa sin egen vilja och i sitt sinne har beslutit att låta sin jungfru så förblifva, han gör väl.

38 Den gör således väl, som bortgifter sin jungfru, och den,

Digitized by Google

som icke bortgifter henne, gör bättre.

39 En hustru är bunden genom lagen, så länge hennes man lefver, men om hennes man afsomnar, är hon fri att gifta sig med hvem hon vill, blott det sker i Herren. Rom. 7,2.

40 Men lyckligare är hon, efter min mening, om hon förblifver ogift; och äfven jag tror mig hafva Guds Ande.

8 Kapitlet.

Råd angående förtärande af kött, som blifvit offradt åt afgudar.

Men om afgudaoffren veta vi, att vi alla hafva kunskap. Kunskapen uppblåser, men kärleken uppbygger.

Ap. G. 15,20. Rom. 14,2, 20 f.

2 Och om någon tycker sig veta något, vet han ännu intet, såsom han bör veta.

Gal. 6,3. 1 Tim. 6,3 f.

3 Men om någon älskar Gud, så är han känd af honom.

4 Om ätandet af afgudaoffren veta vi således, att ingen afgud finnes i världen, och att ingen annan Gud är utom en.

1 Kor. 10,19. 5 Mos. 4,39. 6,4. Mark. 12,29. Ef. 4,5 f. 1 Tim. 2,5.

5 Ty om ock de finnas, som kallas gudar, vare sig i himmeln eller på jorden, såsom många gudar och många herrar äro,

6 så hafva dock vi en enda Gud, Fadern, af hvilken allt är och till hvilken vi äro, och en enda Herre, Jesus Kristus, genom hvilken allt är och genom hvilken vi äro.

Mal. 2,10. Ef. 3,9. 4,5 f. Ap. G. 17,28. Rom. 11,36. Joh. 1,3. 13,13. Fil. 2,11. Kol. 1,16. Ebr. 1,2.

7 Men kunskapen finnes icke hos alla, utan somliga göra sig ännu samvete angående afguden och äta, såsom åte de ett afgudaoffer, och deras samvete, eftersom det är svagt, blifver befläckadt. Rom. 14,14, 23. 1 Kor. 10,28.

8 Men maten främjar oss icke för Gud. Äta vi, så äro vi icke bättre; äta vi icke, så äro vi icke sämre. Rom. 14,17.

9 Men sen till, att denna eder frihet icke må blifva till anstöt för de svaga.

Rom. 14,13, 20 f. Gal. 5,13.

10 Ty om någon ser, att du, som har kunskapen, sitter till bords i ett afgudahus, skall då icke hans samvete, som är svag, styrkas till att äta afgudaoffren?

11 Och så skall den svage brodern fördärfvas genom din kunskap, den broder, för hvilken Kristus har dött. Rom. 14,15 f.

12 Men när I sålunda synden mot bröderna och såren deras svaga samvete, så synden I mot Kristus.

13 Därför, om mat är min broder till anstöt, så vill jag aldrig någonsin äta kött, att jag icke må blifva min broder till anstöt.

2 Kor. 11,29.

9 Kapitlet.

Apostelns bruk af sin frihet.

Vers. 24—27 och 10 kap. 1—5 Ep. Sönd. Septuagesima.

Är jag icke fri? Är jag icke en apostel? Har jag icke sett Jesus Kristus, vår Herre? Ären icke I mitt verk i Herren?

Ap. G. 9,15 f. 13,2. Rom. 1,1. Gal. 1,1. 1 Kor. 4,15.

2 Om jag icke för andra är

Digitized by Google

en apostel, så är jag det åtminstone för eder, ty I ären i Herren inseglet på mitt apostlaämbete.

3 Detta är mitt försvar mot dem, som sätta sig till doms öfver mig.

4 Hafva vi icke rättighet att äta och dricka?
1 Kor. 9,14. 1 Tess. 2,7.

5 Hafva vi icke rättighet att föra med oss en hustru, som är en syster, likasom de andra apostlarne och Herrens bröder och Kefas? Matt. 8,14.

6 Eller hafva endast jag och Barnabas ingen rätt att vara fria ifrån arbete? 2 Tess. 3,8 f.

7 Hvem tjänar någonsin i krig på egen sold? Hvem planterar en vingård och äter icke af dess frukt? Eller hvem vaktar en hjord och äter icke af hjordens mjölk? 2 Tim. 2,6.

8 Icke talar jag väl detta efter människosätt? Eller säger icke äfven lagen detsamma?

9 Ty i Moses' lag är det skrifvet: »Du skall icke binda munnen till på oxen, som tröskar.» Icke bekymrar sig väl Gud om oxar? 5 Mos. 25,4.

10 Eller säger han det icke helt och hållet för vår skull? Ty för vår skull blef det skrifvet, att den, som plöjer, bör plöja på en förhoppning, och att den, som tröskar, bör göra det i hopp att få sin del. 2 Tim. 2,6.

11 Om vi hafva sått åt eder det andeliga, är det för mycket, om vi skulle skörda af edert lekamliga?
Rom. 15,27. Gal. 6,6.

12 Om andra hafva den rättigheten hos eder, månne icke ännu mer vi? Men vi hafva icke begagnat denna rättighet, utan vi fördraga allt för att icke förorsaka något hinder för Kristi evangelium. Ap. G. 20,33 f. 2 Kor. 11,9, 12. 12,13. 1 Tess. 2,7.

13 Veten I icke, att de, som förrätta tempeltjänsten, få sin föda ifrån templet, och att de, som tjäna vid altaret, få sin del med altaret?
3 Mos. 2,3. 6,16 f. 4 Mos. 18,8. 5 Mos. 18,1.

14 Likaså har ock Herren förordnat, att de, som förkunna evangelium, skola lefva af evangelium.
Matt. 10,9 f. Luk. 10,7. 1 Tim. 5,17 f.

15 Jag har dock icke begagnat mig af något sådant. Och detta har jag icke skrifvit, för att så skall ske med mig, ty jag ville hellre dö, än att någon skulle göra min berömmelse om intet.
Ap. G. 20,34. 1 Kor. 4,12. 1 Tess. 2,9. 2 Tess. 3,8. 2 Kor. 11,9 f.

16 Ty om jag förkunnar evangelium, är det icke någon berömmelse för mig, ty jag måste så göra; och ve mig, om jag icke förkunnar evangelium!
Rom. 1,14.

17 Ty om jag gör det af fri vilja, så har jag lön, men gör jag det ovilligt, så är mig dock det ämbetet betrodt. 1 Kor. 4,1.

18 Hvilken är då min lön? Jag skall, då jag predikar evangelium, framställa Kristi evangelium för intet, så att jag icke gör bruk af den rättighet, jag har i evangelium.

19 Ty ehuru jag är oberoende af alla, har jag gjort mig till

Digitized by Google

allas tjänare för att vinna de flesta.

20 Och för judarne har jag blifvit såsom en jude för att vinna judar; för dem, som äro under lagen, såsom vore jag under lagen för att vinna dem, som äro under lagen.
Ap. G. 16,3. 21,23 f.

21 För dem, som äro utan lag, har jag blifvit såsom vore jag utan lag, ehuru jag icke är utan Guds lag utan är Kristi lag undergifven, på det att jag må vinna dem, som äro utan lag.
Gal. 2,3.

22 För de svaga har jag blifvit såsom svag för att vinna de svaga, för alla har jag blifvit allt för att på allt sätt frälsa några.
Rom. 15,1 f. 2 Kor. 11,29. 1 Kor. 10,33.

23 Men detta gör jag för evangelii skull, på det att äfven jag må varda delaktig däraf.

24 Veten I icke, att de, som löpa på vädjebanan, löpa väl alla, men en får segerlönen? Löpen så, på det att I skolen få den.

25 Men hvar och en, som deltager i en täflingskamp, är återhållsam i allt: dessa för att få en förgänglig krona, men vi en oförgänglig.

26 Jag löper därför så, som när det icke gäller något oviss; jag fäktar så som en, hvilken icke hugger i vädret,

27 men jag späker min kropp och underkufvar honom, på det att jag icke må predika för andra och själf icke hålla profvet.

10 Kapitlet.

Varning för synd, särskildt för friheten missbruk med hänsyn till förtärandet af offerkött.

Vers. 1—5 jämte 9 kap. 24—27 Ep. Sönd. Septuagesima,
vers. 6—13 Ep. 9 S. efter Trefald.

Jag vill icke, mina bröder, att I skolen vara okunniga därom, att våra fäder voro alla under skyn och gingo alla genom hafvet
2 Mos. 13,21. 14,21 f. 4 Mos. 9,15 f.

2 och blefvo alla döpta till Moses i skyn och i hafvet

3 och åto alla samma andeliga mat
2 Mos. 16,14 f.

4 och drucko alla samma andeliga dryck, ty de drucko ur en andelig klippa, som medföljde dem, och klippan var Kristus.
2 Mos. 17,6. 4 Mos. 20,10 f. Es. 43,20.

5 Men de flesta af dem voro icke behagliga för Gud, ty de blefvo nedslagna i öknen.
4 Mos. 14,29 f. 26,65.

6 Men detta har blifvit förebilder för oss, att vi icke skola hafva begärelse till det onda, såsom de hade begärelse därtill.
4 Mos. 11,4 f.

7 Varen icke heller afgudadyrkare, såsom somliga af dem, såsom det är skrifvet: »Folket satte sig ned till att äta och dricka, och de stodo upp till att leka.»
2 Mos. 32,1 f.

8 Låtom oss icke heller öfva skörlefnad, såsom somliga af dem öfvade skörlefnad, och föllo på en dag tjugutre tusen.
4 Mos. 25,1 f.

9 Låtom oss icke heller fresta Kristus, såsom somliga af dem

Digitized by Google

frestade honom och blefvo dödade af ormarna. 4 Mos. 21,5 f.

10 Knorren ock icke, såsom somliga af dem knorrade och blefvo dödade af fördärfvaren.
4 Mos. 14.

11 Men allt detta vederfors dem till en förebild och blef skrifvet till varning för oss, inpå hvilka tidernas ände har kommit.
Rom. 15,4. 1 Kor. 9,10.

12 Må därför den, som tycker sig stå, se till, att han icke faller. Rom 11,20.

13 Ingen frestelse har påkommit eder utan den mänsklig är; men Gud är trofast, som icke skall tillåta, att I blifven frestade öfver eder förmåga utan med frestelsen äfven gifva utgången, att I mån kunna uthärda henne.

14 Därför, mina älskade, flyn ifrån afgudadyrkan.
2 Kor. 6,15 f. 1 Joh. 5,21.

15 Jag talar såsom till förståndiga; bedömen själfva hvad jag säger.

16 Välsignelsens kalk, som vi välsigna, är han icke en delaktighet af Kristi blod? Det bröd, som vi bryta, är det icke en delaktighet af Kristi kropp?
Matt. 26,26 f.

17 Emedan det är ett bröd, äro vi, de många, en kropp, ty vi varda alla af det ena brödet delaktiga. Rom. 12,5. 1 Kor. 12,27.

18 Sen på Israel efter köttet. Äro icke de, som äta af offren, delaktiga af altaret?
3 Mos. 2,3. 7,6, 14. 1 Kor. 9,13.

19 Hvad är det då jag säger? Månne att en afgud är något, eller att ett afgudaoffer är något? Nej, 1 Kor. 8,4.

20 utan att hvad hedningarne offra, det offra de åt onda andar och icke åt Gud. Men jag vill icke, att I skolen hafva något gemensamt med de onda andarne.
3 Mos. 17,7. 5 Mos. 32,17. Ps. 106,37.

21 I kunnen icke dricka Herrens kalk och onda andars kalk. I kunnen icke hafva del i Herrens bord och i onda andars bord.
2 Kor. 6,15.

22 Eller skola vi reta Herren? Icke äro väl vi starkare än han?
5 Mos. 32,21.

23 Allt är mig lofligt, men icke allt är mig nyttigt. Allt är mig lofligt, men icke allt uppbygger. 1 Kor. 6,12.

24 Ingen söke sitt utan enhvar den andres bästa.
Rom. 15,1 f. 1 Kor. 13,5. Fil. 2,4 f.

25 Allt det som säljes i köttboden, det äten utan att för samvetets skull göra någon undersökning.

26 Ty jorden är Herrens och allt hvad därpå är.
2 Mos. 19,5. Ps. 24,1. 50,12.

27 Och om någon af de otrogna bjuder eder och I viljen gå, så äten af allt, som sättes för eder utan att för samvetets skull göra någon undersökning.

28 Men om någon säger till eder: detta är offradt åt afgudar, så äten icke däraf, för hans skull, som tillkännagaf det, och för samvetets skull.
1 Kor. 8,10 f.

29 Jag menar icke ditt eget samvete utan den andres. Ty

Digitized by Google

hvarför skulle min frihet dömas af en annans samvete?
Rom. 14,16.

30 Om jag äter däraf med tacksägelse, hvarför skulle jag smädas för det, hvarför jag tackar?
Rom. 14,6. 1 Tim. 4,4.

31 Således, antingen I äten eller dricken, eller hvadhelst I gören, gören allt till Guds ära.
Kol. 3,17.

32 Varen icke till anstöt hvarken för judar eller för greker eller för Guds församling,
Rom. 14,13.

33 såsom ock jag fogar mig i allt efter alla, icke sökande min utan de mångas nytta, att de må blifva frälsta.
Rom. 15,2. 1 Kor. 9,19 f.

11 Kapitlet.

Varning mot hvarjehanda oskick vid gudstjänsten och vid nattvardens bruk.

Vers. 23—29 Ev. Palm-Sönd.

Varen mina efterföljare, såsom ock jag är Kristi.
1 Kor. 4,16. Fil. 3,17. 1 Tess. 1,6. 2 Tess. 3,9.

2 Jag prisar eder, mina bröder, att I uti allt hafven mig i minne och hållen eder till de föreskrifter, jag har gifvit eder.

3 Men jag vill, att I skolen veta, att Kristus är hvar mans hufvud, och att mannen är kvinnans hufvud, och att Gud är Kristi hufvud.
Ef. 5,23. Joh. 14,28. 1 Kor. 3,23. 15,27 f.

4 Hvar man, som, då han beder eller profeterar, har något på hufvudet, vanärar sitt hufvud.

5 Men hvar kvinna, som beder eller profeterar med ohöljt hufvud, vanärar sitt hufvud, ty det är alldeles detsamma, som vore hon rakad.

6 Ty om en kvinna icke höljer sig, så må hon ock låta afklippa sitt hår; men om det är skamligt för en kvinna att låta klippa eller raka sig, så hölje hon sig.
5 Mos. 22,5.

7 Ty mannen bör icke hölja sitt hufvud, emedan han är Guds afbild och ära, men kvinnan är mannens ära.
1 Mos. 1,26 f. 5,1. 9,6.

8 Ty mannen är icke af kvinnan utan kvinnan af mannen,
1 Mos. 2,18 f.

9 och icke heller skapades mannen för kvinnans skull utan kvinnan för mannens skull.

10 Därför bör kvinnan hafva ett maktens tecken på sitt hufvud, för änglarnes skull.

11 Dock är i Herren hvarken mannen utan kvinnan eller kvinnan utan mannen.

12 Ty såsom kvinnan är af mannen, så är ock mannen genom kvinnan, men allt är af Gud.

13 Dömen inom eder själfva: Höfves det, att en kvinna ohöljd beder till Gud?

14 Eller lärer icke själfva naturen eder, att om en man har långt hår, länder det honom till vanheder,

15 men att om en kvinna har långt hår, länder det henne till ära, ty håret är henne gifvet till att skyla sig med?

16 Men om någon vill tvista härom, så hafva vi icke en sådan sed, ej heller Guds församlingar.
1 Tim. 6,3 f.

17 Då jag bjuder detta, kan jag icke prisa, att I kommen

Digitized by Google

tillsamman icke till förbättring utan till förvärring.

18 Ty först hör jag, att när I kommen tillsamman i församlingen, söndringar finnas bland eder, och till en del tror jag det. 1 Kor. 1,10 f.

19 Ty bland eder måste ock partier finnas, på det att de rättsinniga må varda uppenbara bland eder. Matt. 18,7. Luk. 17,1.

20 När I därför kommen tillsamman, så är det icke en Herrens måltid I hållen.

21 Ty vid ätandet tager hvar och en i förväg sin egen måltid, och den ene är hungrig, och den andre är drucken.

22 Hafven I då icke hus, där I kunnen äta och dricka, eller förakten I Guds församling, och viljen I komma dem att blygas, som intet hafva? Hvad skall jag säga eder? Skall jag prisa eder? Häri prisar jag eder icke.

23 Ty jag har från Herren undfått, hvad jag också har meddelat eder, att Herren Jesus i den natt, då han vardt förrådd, tog ett bröd
Matt. 26,26 f. Mark. 14,22 f. Luk. 22,19 f.

24 och tackade och bröt det och sade: Tagen, äten. Detta är min lekamen, som brytes för eder; gören detta till min åminnelse.

25 Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden och sade: Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod; gören detta, så ofta I dricken, till min åminnelse.

26 Ty så ofta I äten detta bröd och dricken denna kalk, förkunnen I Herrens död, till dess han kommer. Ap. G. 1,11.

27 Därför, hvilken som ovärdigt äter detta bröd eller dricker Herrens kalk, han varder saker på Herrens lekamen och blod.

28 Men pröfve en människa sig själf och äte så af brödet och dricke af kalken. 2 Kor. 13,5.

29 Ty den som ovärdigt äter och dricker, han äter och dricker sig själf en dom, emedan han icke dömer rätt om Herrens lekamen.

30 Därför äro ock bland eder många svaga och sjuka, och många äro afsomnade.

31 Ty om vi dömde rätt om oss själfva, så vorde vi icke dömda. Ps. 32,5.

32 Men då vi varda dömda, varda vi tuktade af Herren, på det att vi icke må varda fördömda med världen. Ebr. 12,5 f.

33 Därför, mina bröder, när I kommen tillsamman för att äta, så vänten på hvarandra.

34 Men är någon hungrig, så äte han hemma, på det att I icke mån sammankomma till dom. Om det öfriga vill jag förordna, när jag kommer.

12 Kapitlet.

Andens enhet i de olika nådegåfvorna.

Vers. 2—11 Ep. 10 S. eft. Trefald., vers. 12—31 Aftons. 1 årg. Annandag Pingst.

Men om de andeliga gåfvorna vill jag icke, mina bröder, att I skolen vara okunniga.

2 I veten, att I voren hedningar, som läten föra eder bort

Digitized by Google

till de stumma afgudarne, allt eftersom I blefven förda.
1 Kor. 6,9 f. Ef. 2,11 f. 1 Tess. 1,9.

3 Därför gör jag eder kunnigt, att ingen, som talar genom Guds Ande, säger: förbannad är Jesus, och att ingen kan säga: Jesus är Herre utan genom den Helige Ande.
Mark. 9,39. 2 Kor. 3,5.

4 Gåfvorna äro mångahanda, men Anden är densamme.
Rom. 12,6. Ebr. 2,4. 1 Petr. 4,10. Ef. 4,4.

5 Och ämbetena äro mångahanda, men Herren är densamme. Rom. 12,7 f. Ef. 4,11.

6 Och kraftverkningarna äro mångahanda, men det är samme Gud, som verkar allt i alla.

7 Men åt hvar och en gifves Andens uppenbarelse till gagn.

8 Ty åt en gifves genom Anden att tala vishet, åt en annan att tala kunskap efter samme Ande,

9 åt en annan tro genom samme Ande, åt en annan gåfvorna att bota sjuka genom samme Ande,
Mark. 16,18. Luk. 10,9. Jak. 5,14 f.

10 åt en annan kraftverkningar, åt en annan profetia, åt en annan bedömande af andar, åt en annan åtskilliga slags talande med tungor*, åt en annan uttydningen af det med tungor talade. Ap. G. 6,8.

11 Men allt detta verkar den ene och samme Anden, utdelande åt hvar och en sitt, såsom han vill. 1 Kor. 7,7. Ef. 4,7.

12 Ty likasom kroppen är en och har många lemmar, men alla lemmarna i kroppen, fastän de äro många, äro en kropp, så är det ock med Kristus.
Rom. 12,4 f. Ef. 4,16.

13 Ty i en Ande hafva vi alla blifvit döpta till en kropp, antingen vi äro judar eller greker, trälar eller fria, och hafva alla druckit af en Ande.
Ef. 2,14 f. Kol. 3,11. Gal. 3,28.

14 Ty kroppen är icke heller en lem utan många.

15 Om foten skulle säga: emedan jag icke är hand, så tillhör jag icke kroppen, skulle han därför icke tillhöra kroppen?

16 Och om örat skulle säga: emedan jag icke är öga, så tillhör jag icke kroppen, skulle det därför icke tillhöra kroppen?

17 Om hela kroppen vore öga, hvar blefve då hörseln? Vore han hel och hållen hörsel, hvar blefve då lukten?

18 Men nu har Gud satt hvar och en af lemmarna i kroppen, såsom han har velat.

19 Och om alla lemmarna vore en enda lem, hvar blefve då kroppen?

20 Men nu äro väl lemmarna många, men kroppen är en.

21 Ögat kan icke säga till handen: jag behöfver dig icke, ej heller hufvudet till fötterna: jag behöfver eder icke.

22 Utan fastmer äro de kroppens lemmar nödvändiga, som synas vara svagare,

23 och dem, hvilka vi anse mindre heder värda, kläda vi med så mycket större heder,

* Se Ap. G. 10,46.

Digitized by Google

och de mindre anständiga skyla vi så mycket anständigare,

24 hvilket däremot de anständiga icke behöfva. Men Gud har så sammanfogat kroppen, att han har gifvit den ringare lemmen en större heder,

25 på det att ingen söndring må vara i kroppen, utan lemmarna må hafva samma omsorg för hvarandra.

26 Och om en lem lider, så lida alla lemmarna med, och om en lem äras, så fröjda sig alla lemmarna med.

27 Men I ären Kristi kropp och lemmar, hvar och en efter sin del.

Rom. 12,5. Ef. 1,22 f. 5,23, 30. Kol. 1,24.

28 Och Gud har satt i församlingen först apostlar, för det andra profeter, för det tredje lärare, sedan verkande krafter, sedan gåfvorna att bota sjuka, att undsätta behöfvande, att styra och att på åtskilliga sätt tala med tungor. Ef. 4,11.

29 Icke äro väl alla apostlar? Icke äro väl alla profeter? Icke äro väl alla lärare? Icke hafva väl alla verkande krafter?

30 Icke hafva väl alla gåfvorna att bota sjuka? Icke tala väl alla med tungor? Icke kunna väl alla uttyda?

31 Men sträfven efter de yppersta gåfvorna; och en ännu högre väg vill jag visa eder.

1 Kor. 14,1.

13 Kapitlet.

Kärleken den yppersta nådegåfva.

Vers. 1—13 Ep. Fastlags-Sönd.

Om jag talade med människors och änglars tungor men icke hade kärlek, så vore jag en klingande malm eller en ljudande cymbal.

2 Och om jag hade profetia och visste alla hemligheter och all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg, men icke hade kärlek, så vore jag intet.

Matt. 7,22 f. 17,20. 1 Kor. 12,8 f.

3 Och om jag utskiftade alla mina ägodelar och gåfve min kropp att brännas men icke hade kärlek, så vore det mig till intet nyttigt.

4 Kärleken är långmodig och mild, kärleken afundas icke, kärleken förhäfver sig icke, han uppblåses icke, 1 Petr. 4,8.

5 han skickar sig icke ohöfviskt, han söker icke sitt, han förtörnas icke, han tillräknar icke det onda. 1 Kor. 10,24. Fil. 2,4, 21.

6 Han gläder sig icke öfver orättfärdigheten, men han gläder sig med sanningen.

Ps. 10,3. 15,4. 2 Joh. v. 4.

7 Han fördrager allting, han tror allting, han hoppas allting, han tål allting. Ords. 10,12.

8 Kärleken upphör aldrig; men profetiorna, de skola försvinna; talandet med tungor, det skall taga slut; kunskapen, han skall försvinna.

9 Ty vi förstå endels och profetera endels.

10 Men när det kommer, som är fullkomligt, då skall det försvinna, som är endels.

11 Då jag var barn, talade jag som ett barn och hade sinne som ett barn och tänkte som ett barn, men sedan jag har

Digitized by Google

blifvit man, har jag lagt bort det barnsliga.

12 Ty nu se vi genom en spegel på ett dunkelt sätt men då ansikte mot ansikte; nu känner jag endels, men då skall jag känna fullkomligt, såsom jag ock blifvit känd.

2 Kor. 5,7. 3,18. 1 Joh. 3,2. 1 Kor. 8,3.

13 Men nu förblifva tro, hopp, kärlek, dessa tre; men störst ibland dem är kärleken.

14 Kapitlet.

Om de andeliga gåfvornas rätta bruk samt om det, som hör till god ordning vid de kristnas sammankomster.

Faren efter kärleken, sträfven efter de andeliga gåfvorna, dock mest efter att profetera.

1 Kor. 12,31.

2 Ty den, som talar med tungor, talar icke för människor utan för Gud, ty ingen hör honom, men i anden talar han hemligheter.

Ap. G. 10,46.

3 Men den som profeterar, han talar för människor till uppbyggelse och förmaning och tröst.

4 Den som talar med tungor, han uppbygger sig själf, men den som profeterar, han uppbygger församlingen.

5 Jag ville väl, att I alla taladen med tungor, men hellre, att I profeteraden, ty den, som profeterar, är större än den, som talar med tungor, så framt han icke uttyder det, på det att församlingen må få uppbyggelse.

6 Men nu, mina bröder, om jag komme till eder och talade med tungor, hvad gagn gjorde jag eder, om jag icke talade till eder antingen med uppenbarelse eller med kunskap eller med profetia eller med undervisning?

7 Huru skall dock, om de liflösa ting, som gifva ljud från sig, vare sig en flöjt eller cittra, icke göra någon skillnad på tonerna, det kunna förstås, som spelas på flöjt eller cittra?

8 Likaså, om en trumpet gifver ett otydligt ljud, hvem gör sig redo till strid?

9 Så ock om I med tungan talen otydligt, huru skall det talade kunna förstås? Ty I talen då i vädret.

10 Så många slag af språk finnas ju i världen, och intet af dem är ljudlöst.

11 Om jag nu icke vet ljudets betydelse, så blifver jag för den talande en främling och den talande en främling för mig.

12 Alltså, söken ock I, eftersom I sträfven efter andeliga gåfvor, att till församlingens uppbyggelse blifva rika på sådana.

13 Därför, den som talar med tungor, han bedje, att han må kunna uttyda.

14 Ty om jag beder med tungor, så är det min ande, som beder, men mitt förstånd är utan frukt.

15 Huru är det då? Jag skall bedja med anden, men jag skall ock bedja med förståndet; jag skall lofsjunga med anden, men

Digitized by Google

jag skall ock lofsjunga med förståndet. Ef. 5,19. Kol. 3,16.

16 Ty om du välsignar med anden, huru skall då den, som sitter på den olärdes plats, kunna säga amen till din tacksägelse, enär han icke förstår, hvad du säger?

17 Ty du gör väl en god tacksägelse, men den andre uppbygges icke.

18 Jag tackar Gud, att jag talar mera med tungor än I alla.

19 Men i församlingen vill jag hellre tala fem ord med mitt förstånd, på det att jag äfven må undervisa andra, än tio tusen ord med tungor.

20 Mina bröder, varen icke barn i förståndet utan varen barn i ondskan, men i förståndet varen fullkomliga.
Ef. 4,14. Ebr. 5,12 f. 1 Petr. 2,2.

21 I lagen är skrifvet: »Genom dem, som tala med främmande tungor, och genom främmandes läppar skall jag tala till detta folk, och icke ens så skola de höra mig, säger Herren.» Es. 28,11 f.

22 Således är talandet med tungor till ett tecken icke för de troende utan för de otrogna, men profetian är icke för de otrogna utan för de troende.

23 Om nu hela församlingen kommer tillsamman och alla tala med tungor och några olärda eller otrogna komma in, skola de icke säga, att I ären från edra sinnen?

24 Om däremot alla profetera och någon otrogen eller olärd kommer in, varder han ogillad af alla och bedömd af alla.

25 Det, som är doldt i hans hjärta, varder uppenbart, och så skall han falla på sitt ansikte och tillbedja Gud och förkunna, att Gud verkligen är i eder. Ef. 5,19.

26 Huru är det då, mina bröder? När I kommen tillsamman, så har hvar och en af eder en psalm, han har en undervisning, han har en uppenbarelse, han har gåfvan att tala med tungor, han har uttydning; tjäne allt till uppbyggelse.
1 Kor. 12,8 f.

27 Om någon talar med tungor, så tale två eller högst tre hvar gång men en i sänder, och en uttyde;

28 men är ingen uttydare tillstädes, så tige han i församlingen och tale för sig själf och för Gud.

29 Men profeterna tale två eller tre, och de andra döme därom.

30 Men om någon annan, som sitter där, får en uppenbarelse, så tige den förste. 1 Tess. 5,20.

31 Ty I kunnen alla, en efter annan, profetera, på det att alla må läras och alla förmanas;

32 och profeternas andar äro profeterna undergifna.

33 Ty Gud är icke oordningens utan fridens Gud.
1 Kor. 11,16.

34 Såsom i de heligas alla församlingar, tige edra kvinnor i församlingarna; ty dem tillkommer icke att tala, utan

Digitized by Google

må de vara undergifna, såsom ock lagen säger. 1 Mos. 3,16. 1 Kor. 11,3. Ef. 5,22. Kol. 3,18. 1 Petr. 3,1.

35 Men vilja de lära något, så fråge de hemma sina män; ty det är skamligt för kvinnor att tala i församlingen.

1 Tim. 2,11 f.

36 Eller har Guds ord utgått från eder, eller har det kommit blott till eder?

37 Om någon menar sig vara profet eller andelig, han må veta, att hvad jag skrifver till eder är Herrens bud.

2 Kor. 10,7.

38 Men vill någon vara okunnig härom, så vare han okunnig.

39 Därför, mina bröder, sträfven efter att profetera och förmenen icke någon att tala med tungor.

40 Men allt må tillgå skickligt och ordentligt.

15 Kapitlet.

Kristi uppståndelse och de dödas förestående uppståndelse.

Vers. 1—10 Ep. 11 S. eft. Trefald., vers. 12—21 Aftons. 1 årg. Påskdagen, vers. 22—28 Aftons. 1 årg. 26 S. eft. Trefald., vers. 35—58 Aftons. 1 årg. 24 S. eft. Trefald.

Jag kungör eder, mina bröder, det evangelium jag har förkunnat för eder, hvilket I ock hafven mottagit, i hvilket I ock stån,

2 genom hvilket I ock blifven frälsta, om I behållen det ord, hvarmed jag för eder har predikat evangelium; så framt I icke förgäfves hafven kommit till tron.

Rom. 1,16. 1 Kor. 1,21. Gal. 3,4.

3 Ty jag har i främsta rummet meddelat eder, hvad jag ock har undfått, att Kristus har dött för våra synder, enligt skrifterna,

Gal. 1,12. Es. 53,5. Dan. 9,24. 1 Kor. 5,7.

4 och att han har blifvit begrafven, och att han har uppstått på den tredje dagen, enligt skrifterna,

Es. 53,9. Ps. 16,10. Matt. 12,40.

5 och att han vardt sedd af Kefas, sedan af de tolf.

Mark. 16,14. Luk. 24,34. Joh. 20,19.

6 Sedan vardt han sedd af mer än fem hundra bröder på en gång, af hvilka de flesta ännu lefva, men några äro afsomnade.

7 Därefter vardt han sedd af Jakob och sedan af alla apostlarne. Luk. 24,50.

8 Allra sist vardt han ock sedd af mig, som är såsom en otidigt född,

Ap. G. 9,3 f. 1 Kor. 9,1.

9 ty jag är den ringaste bland apostlarne och är icke värd att kallas apostel, emedan jag har förföljt Guds församling.

Ef. 3,7 f. Ap. G. 9,1 f. Gal. 1,13. 1 Tim. 1,13.

10 Men af Guds nåd är jag hvad jag är, och hans nåd mot mig har icke blifvit fåfäng, utan jag har arbetat mer än de alla, dock icke jag utan Guds nåd, som är med mig.

Rom. 15,18 f. 2 Kor. 11,23. 12,11.

11 Det vare nu jag eller de, så predika vi på detta sätt, och så hafven I kommit till tron.

12 Men om Kristus predikas såsom uppstånden från de döda, huru kunna då somliga bland

Digitized by Google

eder säga, att det icke finnes någon de dödas uppståndelse?

13 Men om det icke finnes någon de dödas uppståndelse, så är Kristus icke heller uppstånden.

14 Men om Kristus icke är uppstånden, så är vår predikan fåfäng, så är ock eder tro fåfäng.

15 Då befinnas vi ock vara falska Guds vittnen, enär vi vittnat mot Gud, att han har uppväckt Kristus, hvilken han icke har uppväckt, om verkligen de döda icke uppstå.
Ap. G. 2,32.

16 Ty om de döda icke uppstå, så är icke heller Kristus uppstånden.

17 Men om Kristus icke är uppstånden, så är eder tro fåfäng, och I ären ännu i edra synder.

18 Så äro ock de förtappade, som hafva afsomnat i Kristus.

19 Om vi allenast i detta lifvet hafva hoppet till Kristus, så äro vi de uslaste af alla människor.

20 Men nu är Kristus uppstånden från de döda och har blifvit en förstling bland de afsomnade.
Ap. G. 26,23. Kol. 1,18. 1 Petr. 1,3. Upp. 1,5.

21 Ty emedan döden kom genom en människa, så kom ock genom en människa de dödas uppståndelse.
1 Mos. 2,17. 3,6 f. Rom. 5,12. 6,23.

22 Ty såsom alla dö i Adam, så skola ock alla i Kristus göras lefvande;

23 men hvar och en i sin ordning, Kristus såsom förstling, sedan de, som tillhöra Kristus, vid hans tillkommelse.
1 Tess. 4,15 f.

24 Därefter ände, då han öfverlämnar riket åt Gud och Fadern, när han har tillintetgjort allt herradöme och all väldighet och makt.

25 Ty han måste regera, till dess han har lagt alla sina fiender under sina fötter.
Ef. 1,20 f. Ps. 110,1. Ebr. 10,12 f.

26 Såsom den ytterste fienden varder döden tillintetgjord.

27 Ty allt har han lagt under hans fötter. Men då det heter, att allt är honom underlagdt, så är det klart, att den är undantagen, som har lagt allt under honom.
Ef. 1,22. Ebr. 2,8. Matt. 28,18.

28 Men sedan allt har blifvit honom underlagdt, då skall äfven Sonen själf varda underlagd den, som har lagt allt under honom, på det att Gud skall vara allt i alla.
1 Kor. 3,23. 11,3.

29 Hvad skulle eljest de göra, som låta döpa sig öfver de döda? Om i allmänhet döda icke uppstå, hvarför låta de då döpa sig öfver de döda,

30 och hvarför utsätta ock vi oss hvar stund för faror?
Rom. 8,36.

31 Jag dör hvar dag, så sant jag af eder, mina bröder, har berömmelse i Kristus Jesus, vår Herre. 2 Kor. 4,10 f. 11,23.

32 Om jag efter människosätt har kämpat mot vilddjuren i Efesus, hvad gagn skulle jag väl hafva däraf? Om de döda

Digitized by Google

icke uppstå, »låtom oss då äta och dricka, ty i morgon måste vi dö.» Es. 22,13.

33 Låten icke vilseleda eder. »Dåligt umgänge fördärfvar goda seder.»

34 Vaknen upp rätteligen och synden icke; ty somliga äro okunniga om Gud; eder till blygd säger jag detta. Rom. 13,11. Ef. 5,14.

35 Men någon torde säga: Huru uppstå de döda, och med hurudan kropp komma de? Hes. 37,3.

36 Du dåre, hvad du själf sår, det får icke lif, utan att det dör. Joh. 12,24.

37 Och när du sår, sår du icke den kropp, som skall varda, utan endast ett korn, det må nu vara af hvete eller något annat.

38 Men Gud gifver det en kropp, sådan han velat, och åt hvart och ett frö dess egen kropp.

39 Icke är allt kött enahanda kött, utan ett är människors kött, ett annat är boskaps, ett annat är fåglars kött, ett annat är fiskars.

40 Och det finnes himmelska kroppar och jordiska kroppar, men en är de himmelskas härlighet och en annan de jordiskas.

41 En är solens härlighet och en annan månens härlighet och en annan stjärnornas härlighet; ty den ena stjärnan öfvergår den andra i härlighet.

42 Så är det ock med de dödas uppståndelse. Det varder sådt i förgänglighet, det uppstår i oförgänglighet.

43 Det varder sådt i vanära, det uppstår i härlighet. Det varder sådt i svaghet, det uppstår i kraft. Fil. 3,20 f.

44 Det varder sådt en naturlig kropp, det uppstår en andelig kropp. Det gifves en naturlig kropp, och det gifves en andelig kropp.

45 Så är det ock skrifvet: »Den första människan Adam vardt till en lefvande själ»; den siste Adam vardt till en lifgifvande ande. 1 Mos. 2,7.

46 Men det andeliga är icke det första utan det naturliga, sedan det andeliga.

47 Den första människan var af jorden jordisk, den andra människan är Herren af himmeln. Joh. 3,13, 31.

48 Sådan den jordiska var, sådana äro ock de jordiska, och sådan den himmelska är, sådana äro ock de himmelska;

49 och såsom vi hafva burit den jordiskas bild, så skola vi ock bära den himmelskas bild. 1 Mos. 5,3. Rom. 8,29. 2 Kor. 3,18. 4,11. Fil. 3,21. 1 Joh. 3,2.

50 Men det säger jag, mina bröder, att kött och blod kunna icke ärfva Guds rike, icke heller ärfver förgängligheten oförgängligheten. 1 Kor. 6,13.

51 Se, jag säger eder en hemlighet: Vi skola icke alla afsomna, men alla skola vi förvandlas 1 Tess. 4,15 f.

52 i ett nu, i ett ögonblick,

Digitized by Google

vid den yttersta basunen; ty basunen skall ljuda, och de döda skola uppstå oförgängliga, och vi skola förvandlas.
Matt. 24,31.

53 Ty detta förgängliga måste ikläda sig oförgänglighet och detta dödliga ikläda sig odödlighet. 2 Kor. 5,4.

54 Men när detta förgängliga har iklädt sig oförgänglighet och detta dödliga har iklädt sig odödlighet, då skall det ord fullbordas, som är skrifvet: »Döden är uppslukad i seger.»
Es. 25,8. Os. 13,14.

55 Du död, hvar är din udd; du dödsrike, hvar är din seger?

56 Men dödens udd är synden, och syndens kraft är lagen.
Rom. 4,15. 5,13. 6,23. 7,5, 13.

57 Men Gud vare tack, som gifver oss segern genom vår Herre Jesus Kristus!
Joh. 16,33. 1 Joh. 5,5.

58 Därför, mina älskade bröder, varen fasta, orubbliga, öfverflödande i Herrens verk alltid, vetande, att edert arbete icke är fåfängt i Herren.

16 Kapitlet.

Angående ett sammanskott till de kristna i Jerusalem. Slutförmaningar och hälsningar.

Hvad angår sammanskottet till de heliga, så gören ock I, såsom jag har förordnat för Galatiens församlingar.
Rom. 12,13. 15,26 f. 2 Kor. 8,4. 9,1 f. Gal. 2,10.

2 På första dagen i hvarje vecka lägge enhvar af eder hemma hos sig tillhopa, hvad han kan lyckas åstadkomma, på det att icke sammanskott må göras, först när jag kommer.

3 Men när jag kommer, skall jag med bref afsända dem, som I pröfven tjänliga, för att framföra eder gåfva till Jerusalem.

4 Men om det är skäl, att äfven jag reser, skola de resa med mig.

5 Men jag skall komma till eder, sedan jag har farit genom Macedonien. Ty Macedonien far jag igenom,
Ap. G. 19,21. 2 Kor. 1,16.

6 men hos eder skall jag måhända stanna något eller ock dröja kvar öfver vintern, på det att I mån fortskaffa mig hvarthelst jag vill resa.
2 Kor. 1,15.

7 Ty jag vill icke nu besöka eder i förbigående, emedan jag hoppas få stanna någon tid hos eder, om Herren det tillstädjer.
1 Kor. 4,19. Jak. 4,13 f.

8 Men i Efesus vill jag stanna kvar till pingsten.

9 Ty en stor och kraftig dörr har blifvit öppnad för mig, och där äro många motståndare.
2 Kor. 2,12. Kol. 4,3.

10 Men om Timoteus kommer, så sen till, att han må vara utan fruktan hos eder; ty han verkar Herrens verk, likasom jag.
Rom. 16,21. 1 Kor. 4,17. Fil. 2,19 f.

11 Må därför ingen förakta honom utan fortskaffen honom i frid, att han må komma till mig; ty jag väntar honom med bröderna. 1 Tim. 4,12.

12 Men hvad brodern Apollos angår, har jag mycket upp-

Digitized by Google

manat honom att fara till eder med bröderna, och han var alls icke villig att nu komma, men han skall komma, då det blifver honom lägligt.

13 Vaken, stån fasta i tron, varen män, varen starka.
Matt. 25,13. 1 Tess. 5,6. Ef. 6,10. Kol. 1,11.
14 Må allt hos eder ske i kärlek.

15 Jag förmanar eder, mina bröder: I veten, att Stefanas' hus är Akajas förstling, och att de ställde sig till de heligas tjänst; 1 Kor. 1,16.
16 sen till, att äfven I ären undergifna sådana män och hvar och en, som medverkar och arbetar.
Fil. 2,29. Hbr. 13,17. 1 Tim. 5,17.
17 Jag gläder mig öfver Stefanas' och Fortunati och Akaici närvaro, emedan dessa hafva ersatt saknaden af eder;
18 ty de hafva vederkvickt min och eder ande. Kännens därför vid sådana. 1 Tess. 5,12.

19 Församlingarna i Asien hälsa eder. Aqvilas och Priskilla, tillika med församlingen i deras hus, hälsa eder mycket i Herren. Ap. G. 18,2. Rom. 16,3.
20 Alla bröderna hälsa eder Hälsen hvarandra med en helig kyss. Rom. 16,16.
2 Kor. 13,12. 1 Tess. 5,26. 1 Petr. 5,14.
21 Hälsningen är skrifven egenhändigt af mig, Paulus.
Kol. 4,18. 2 Tess. 3,17.
22 Om någon icke har Herren Jesus Kristus kär, han vare förbannad! Maran ata*.
23 Herren Jesu Kristi nåd vare med eder! Rom. 16,24.
24 Min kärlek är med eder alla i Kristus Jesus. Amen.

Pauli andra bref till korintierna.

1 Kapitlet.

Hälsning. Aposteln prisar Gud för hugsvalelse under lidanden och beder de trogna att icke af hans förändrade resplan draga den slutsatsen, att han vore vacklande i sin lära.

Vers. 3—11 Aftona. 2 årg. 8 S. eft. Trettond.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, och brodern Timoteus till den Guds församling, som är i Korint, tillika med alla de heliga, som äro i hela Akaja.

2 Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!
Rom. 1,7. 1 Kor. 1,3. Gal. 1,3. Ef. 1,2.

3 Välsignad vare Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, barmhärtighetens Fader och all hugsvalelses Gud,
Ef. 1,3. 1 Petr. 1,3.

* Syriska ord, som betyda: Vår Herre kommer.

Digitized by Google

4 som hugsvalar oss i allt vårt betryck, att vi må kunna hugsvala dem, som äro i allehanda betryck med den hugsvalelse, hvarmed vi själfva af Gud hugsvalas!
Rom. 15,5. 2 Kor. 7,6.
5 Ty såsom Kristi lidanden rikligen komma öfver oss, så kommer ock vår hugsvalelse rikligen genom Kristus.
Ps. 34,20. 94,19. 2 Kor. 4,10. Kol. 1,24.
6 Ehvad vi nu lida betryck, så är det till eder hugsvalelse och frälsning, eller vi hugsvalas, så är det till eder hugsvalelse, som visar sig verksam i tålamod vid samma lidanden, som äfven vi lida. Och vårt hopp om eder är stadigt,
2 Kor. 4,15 f.
7 emedan vi veta, att såsom I delen lidandena, så delen I ock hugsvalelsen.
8 Ty vi vilja icke, mina bröder, att I skolen vara okunniga om vårt betryck, som har träffat oss i Asien, att vi öfvermåttan blifvit betungade, utöfver förmåga, så att vi ock misströstade om lifvet.
Ap. G. 19,23 f. 1 Kor. 15,32.
9 Ja, vi hafva själfva haft det besked inom oss, att vi skulle dö, på det att vi icke måtte förtrösta på oss själfva utan på Gud, som uppväcker de döda,
Jer. 17,5, 7.
10 och som har räddat och räddar oss ur en sådan död, och till hvilken vi hafva den förhoppning, att han ock framdeles skall rädda oss,
11 då äfven I bistån oss med eder förbön, på det att för den nåd, som genom många har oss vederfarits, må för oss af många hembäras tacksägelse.
Rom. 15,30. Fil. 1,19. Filem. v. 22.
12 Ty vår berömmelse är detta, nämligen vårt samvetes vittnesbörd, att vi i Guds enfald och renhet, icke i köttslig vishet utan i Guds nåd hafva vandrat i världen, och i synnerhet bland eder. 1 Kor. 2,4, 13. 2 Kor. 6,6 f.
13 Ty vi skrifva icke till eder något annat, än hvad I läsen eller ock kännen; och jag hoppas, att I ända till slutet skolen känna —
14 såsom I ock delvis hafven känt oss —, att vi äro eder berömmelse, likasom ock I vår, på Herren Jesu dag.
2 Kor. 5,12. Fil. 2,16. 4,1. 1 Tess. 2,19 f.
15 Och i denna tillförsikt ville jag först fara till eder, på det att I skullen få ännu ett nådebevis, Rom. 1,11.
16 och genom eder stad fara till Macedonien och tillbaka från Macedonien till eder och af eder fortskaffas till Judéen.
1 Kor. 16,5.
17 När jag nu tänkte detta, icke har jag väl då gjort mig skyldig till någon lättsinnighet, eller beslutar jag, hvad jag beslutar, efter köttet, på det att hos mig må vara ja ja och nej nej? Matt. 5,37. Jak. 5,12.
18 Men Gud är trofast, så att vårt ord till eder icke har varit ja och nej.
19 Ty Guds Son Jesus Kristus, som bland eder är genom oss predikad, genom mig och Silvanus och Timoteus, blef icke ja och nej, utan ja har blifvit i honom.

Digitized by Google

20 Ty alla Guds löften äro ja i honom, därför ock amen genom honom, Gud till ära genom oss.

21 Men den, som stadfäster oss tillika med eder till Kristus och som har smort oss, är Gud,
1 Joh. 2,20, 27.

22 hvilken ock har beseglat oss och gifvit oss Andens pant i våra hjärtan.
Rom. 8,16. 2 Kor. 5,5. Ef. 1,13 f. 4,30.

23 Men jag kallar Gud till vittne öfver min själ, att jag af skonsamhet mot eder ännu icke har kommit till Korint; 2 Kor. 11,31. Gal. 1,20. Fil. 1,8. 2 Kor. 12,20. 13,2, 10.

24 icke att vi äro herrar öfver eder tro, utan vi äro medhjälpare till eder glädje, ty I stån i tron. 1 Petr. 5,3. 1 Kor. 3,5.

2 Kapitlet.

Den fallnes återupptagande. Evangelii framgång och kraft.

Men för min egen skull fattade jag det beslut att icke åter komma till eder med bedröfvelse.

2 Ty om jag bedröfvar eder, hvem är då den, som fröjdar mig, om icke den, som bedröfvas af mig?

3 Och jag skref till eder just därför att, när jag komme, jag icke skulle få bedröfvelse af dem, af hvilka jag borde hafva glädje, emedan jag har den tillförsikten till eder alla, att min glädje är eder allas. 2 Kor. 12,21.

4 Ty i stort betryck och hjärtats ångest skref jag till eder under många tårar, icke på det att I skullen bedröfvas, utan på det att I skullen förstå den kärlek, som jag i rikt mått har till eder.

5 Men om någon har åstadkommit bedröfvelse, så är det icke mig han har bedröfvat utan, för att icke vara för sträng, i viss mån eder alla. 1 Kor. 5,1 f.

6 Det är nog, att en sådan har fått denna bestraffning af de flesta,

7 så att I nu tvärt om hellre mån förlåta och trösta honom, på det att han icke till äfventyrs må uppslukas genom alltför stor bedröfvelse.

8 Därför förmanar jag eder att mot honom göra kärlek gällande.

9 Ty därför skref jag ock eder till, att jag skulle få veta, huru I hållen profvet, om I ären lydiga i allt.

10 Men hvilken I förlåten något, honom förlåter ock jag, ty äfven den förlåtelse jag har gifvit, om jag gifvit någon, den har jag gifvit för eder skull i Kristi åsyn,

11 på det att vi icke måtte lida förfång af Satan, ty hans anslag äro oss icke obekanta.

12 Men då jag kom till Troas för att predika Kristi evangelium, och en dörr var öppnad för mig i Herren,
Ap. G. 16,8 f. 1 Kor. 16,9.

13 hade jag ingen ro i min ande, emedan jag icke fann min broder Titus, utan jag tog afsked af dem och for till Macedonien. 2 Kor. 7,5 f.

14 Men Gud vare tack, som

Digitized by Google

alltid förer oss i triumf i Kristus och uppenbarar lukten af sin kunskap genom oss allestädes!
Kol. 1,25 f.

15 Ty vi äro Kristi vällukt för Gud, bland dem som varda frälsta och bland dem som varda förtappade,

16 för dessa en dödslukt till död men för de andra en lifslukt till lif. Och hvem är härtill skicklig? Luk. 2,34. 2 Kor. 3,5 f.

17 Ty vi äro icke, såsom de många, sådana som förfalska Guds ord, utan såsom af rent uppsåt, utan såsom af Gud, tala vi inför Gud i Kristus.
2 Kor. 4,2.

3 Kapitlet.

Det nya testamentets ämbete härligare än det gamla testamentets.

Vers. 4—18 Kp. 12 S. eft. Trefald.

Begynna vi nu åter att förorda oss själfva? Eller behöfva vi väl, såsom somliga, förordande bref till eder eller förordande bref från eder?
2 Kor. 5,12. 10,8.

2 Vårt bref ären I, inskrifvet i våra hjärtan, kändt och läst af alla människor, 1 Kor. 9,2 f.

3 då det är uppenbart, att I ären ett Kristi bref, tillkommet genom vår tjänst, skrifvet icke med bläck utan med lefvande Guds Ande, icke på taflor af sten utan på hjärtats taflor af kött. 2 Mos. 24,12. Jer. 31,33.

4 Men en sådan tillförsikt hafva vi genom Kristus till Gud,

5 icke att vi af oss själfva äro skickliga att tänka något, såsom af oss själfva, utan vår skicklighet är från Gud, Fil. 2,13.

6 hvilken ock har gjort oss skickliga att vara ett nytt förbunds tjänare, icke bokstafvens utan Andens, ty bokstafven dödar, men Anden gör lefvande.
Jer. 31,31. 2 Kor. 5,18. Ebr. 8,6 f. Rom. 2,27 f. 7,6. 10 f. 8,2.

7 Men om dödens ämbete, som med bokstäfver var inristadt i stenar, framträdde i härlighet, så att Israels barn icke kunde se på Moses' ansikte för hans ansiktes härlighets skull, hvilken var försvinnande,
2 Mos. 34,29 f.

8 huru skulle då icke Andens ämbete hafva ännu större härlighet!

9 Ty om fördömelsens ämbete hade härlighet, så har rättfärdighetens ämbete en ännu mycket större härlighet.
Rom. 1,16 f. 3,21 f.

10 Ty äfven det härliga har i denna del ingen härlighet, för den öfverträffande härlighetens skull.

11 Ty om det försvinnande hade härlighet, så har det förblifvande mycket större härlighet.

12 Då vi nu hafva ett sådant hopp, äro vi mycket frimodiga
Hf. 6,19.

13 och göra icke såsom Moses, hvilken hängde ett täckelse för sitt ansikte, på det att Israels barn icke skulle se på slutet af det försvinnande. 2 Mos. 34,33 f.

14 Men deras sinnen blefvo förstockade, ty ända till denna dag ligger, vid läsningen af Gamla testamentet, samma täckelse kvar, utan att det för dem är uppenbart, att det försvinner i Kristus.

Digitized by Google

15 Utan allt intill denna dag ligger, då Moses läses, ett täckelse öfver deras hjärta.
16 Men när det omvänder sig till Herren, varder täckelset borttaget.
17 Men Herren är Anden, och hvarest Herrens Ande är, där är frihet.
18 Men vi alla, som med aftäckt ansikte skåda Herrens härlighet i en spegel, varda förvandlade till samma bild, från härlighet till härlighet, såsom från Herrens Ande. 1 Kor. 13,12.

4 Kapitlet.

Apostelns nit och frimodighet i evangelii förkunnande.

Vers. 3—6 Aftons. 1 årg. Trettond. Jul.

Därför, då vi hafva detta ämbete, efter den barmhärtighet, som oss vederfarits, så förtröttas vi icke
2 utan hafva frånsagt oss alla skammens smygvägar och vandra icke i illfundighet och förfalska icke heller Guds ord, utan genom sanningens uppenbarande förorda vi oss hos hvarje mänskligt samvete inför Gud.
2 Kor. 2,17. 5,11. 6,4. 1 Tess. 2,3 f.
3 Men om ock vårt evangelium är förtäckt, så är det förtäckt hos dem, som varda förtappade,
2 Tess. 2,9 f.
4 hos hvilka denna världens gud har förblindat de otrognas sinnen, att för dem icke skall stråla ljuset af Kristi härlighets evangelium, hvilken är Guds afbild. Es. 6,10. Joh. 12,40.
2 Kor. 3,18. Kol. 1,15. Ebr. 1,3.
5 Ty vi predika icke oss själfva utan Kristus Jesus såsom Herre och oss själfva såsom edra tjänare för Jesu skull. 2 Kor. 1,24.
6 Ty Gud är den, som bjöd ljuset lysa utur mörkret och lyste i våra hjärtan, på det att kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansikte skulle framlysa. 1 Mos. 1,3.
7 Men vi hafva denna skatt i lerkäril, på det att den öfversvinneliga kraften må vara Guds och icke af oss.
2 Kor. 5,1. 1 Kor. 2,5.
8 Vi äro på allt sätt trängda men icke undertryckta, rådvilla men icke rådlösa,
9 förföljda men icke öfvergifna, nederslagna men icke förlorade;
Ps. 37,24.
10 vi föra alltid omkring Jesu död i vår kropp, på det att ock Jesu lif må i vår kropp varda uppenbart. Rom. 8,17.
Gal. 6,17. 2 Kor. 1,5. 2 Tim. 2,11 f.
11 Ty vi, som lefva, öfverlämnas alltid åt döden för Jesu skull, på det att ock Jesu lif må uppenbaras i vårt dödliga kött. Ps. 44,23. Matt. 5,11.
Rom. 8,36. 1 Kor. 15,31, 49. Kol. 3,4.
12 Således är nu döden verksam i oss men lifvet i eder.
13 Men emedan vi hafva samma trons Ande, så — enligt hvad som är skrifvet: »Jag trodde, därför talade jag» — tro ock vi, därför tala vi ock,
Ps. 116,10.
14 vetande, att den som uppväckte Herren Jesus, han skall ock genom Jesus uppväcka oss och framställa oss tillika med eder. Rom. 8,11. 1 Kor. 6,14.
15 Ty allt sker för eder skull, på det att nåden, som öfver-

Digitized by Google

flödat, må för de mångas tacksägelsers skull rikligen lända till Guds pris.
2 Kor. 1,6, 11. 2 Tim. 2,10.

16 Därför förtröttas vi icke, utan om ock vår utvärtes människa förgås, så förnyas dock den invärtes dag efter dag.
Ef. 3,16.

17 Ty vår bedröfvelse, som är kort och lätt, bereder åt oss på öfversvinneligt sätt i öfversvinneligt mått en evig fullvikt af härlighet, Ps. 30,6.
Matt. 5,12. Rom. 8,18. 2 Tess. 1,7.

18 åt oss, som icke se efter de ting, som synas, utan efter dem, som icke synas; ty de ting, som synas, äro timliga, men de, som icke synas, äro eviga. Rom. 8,24.

5 Kapitlet.

Längtan efter den himmelska boningen. Ny skapelse i Kristus. Försoningens ämbete.

Vers. 1—10 Aftons. 2 årg. 24 S. eft. Trefald., vers. 14—21 Aftons. 1 årg. Annandag Påsk.

Ty vi veta, att om vårt jordiska tälthus nedbrytes, hafva vi en byggnad af Gud, ett hus, icke gjordt med händer, evigt i himmeln.
2 Kor. 4,7. Ebr. 11,10. 2 Petr. 1,13 f.

2 Också sucka vi i detta, längtande att öfverkläda oss med vår boning från himmeln,
Rom. 8,23. Fil. 3,21.

3 om vi annars skola befinnas klädda och icke nakna.

4 Ty vi, som äro i tältet, sucka och äro betungade, emedan vi icke vilja afkläda oss utan öfverkläda oss, på det att det dödliga må varda uppslukadt af lifvet.
Rom. 8,11. 1 Kor. 15,53 f.

5 Men den, som har beredt oss till just detta, är Gud, som har gifvit oss Andens pant.
Rom. 8,16. 2 Kor. 1,22. Ef. 1,13 f. 4,30.

6 Därför äro vi alltid vid godt mod och veta, att så länge vi äro hemma i kroppen, äro vi borta från Herren. 1 Krön. 29,15.
Ps. 39,13. 119,19. Ebr. 11,13.

7 Ty vi vandra i tro, icke i åskådning. Rom. 8,24 f.
1 Kor. 13,12. 2 Kor. 4,18. Ebr. 11,1.

8 Men vi äro vid godt mod och hafva mer lust att vara borta från kroppen och vara hemma hos Herren. Fil. 1,23.

9 Därför, ehvad vi äro hemma eller borta, sätta vi ock vår ära i att vara honom behagliga.

10 Ty vi måste alla varda uppenbarade för Kristi domstol, på det att hvar och en skall få igen sitt lifs gärningar, allt eftersom han har handlat, ehvad det är godt eller ondt.
Matt. 25,31 f. Joh. 5,29. Rom. 14,10 f.
Ps. 62,13. Jer. 17,10. Kol. 3,24 f.

11 Då vi nu känna Herrens fruktan, söka vi öfvertyga människor; men för Gud äro vi uppenbara, och jag hoppas, att vi ock äro uppenbara i edra samveten.

12 Ty vi förorda icke åter oss själfva hos eder, men vi gifva eder tillfälle att berömma eder af oss, på det att I mån vara försedda mot dem, som berömma sig af det, som synes för ögonen, men icke af det, som är i hjärtat.
2 Kor. 1,14. 3,1. 10,8. 11,12.

13 Ty ehvad vi äro utom oss, så äro vi det för Gud, eller vi

Digitized by Google

äro vid sans, så äro vi det för eder.

14 Ty Kristi kärlek tvingar oss, som hålla så före, att en har dött för alla, och därför hafva alla dött.

15 Och han har dött för alla, på det att de, som lefva, icke mera må lefva för sig själfva utan för honom, som för dem har dött och uppstått.

Rom. 6,11 f. 1 Kor. 6,19. Gal. 2,20. 1 Tess. 5,10. 1 Petr. 4,2.

16 Så känna vi nu från denna stund ingen efter köttet; och om vi än hafva känt Kristus efter köttet, så känna vi honom numera icke så.

17 Alltså, om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse; det gamla är förgånget, se, allt har blifvit nytt.

Gal. 5,6. 6,15. Es. 43,18 f. Upp. 21,5.

18 Men alltsamman är af Gud, som har försonat oss med sig genom Kristus och gifvit oss försoningens ämbete.

Rom. 5,10. 1 Joh. 2,2. 4,10.

19 Ty Gud försonade i Kristus världen med sig, icke tillräknande dem deras öfverträdelser, och nedlade hos oss försoningens ord.

Kol. 2,9. Rom. 3,24 f. Kol. 1,20.

20 I Kristi ställe äro vi därför sändebud, likasom förmanade Gud genom oss. Vi bedja i Kristi ställe: Låten försona eder med Gud.

21 Ty den, som icke visste af synd, har han för oss gjort till synd, på det att vi skulle varda Guds rättfärdighet i honom.

Es. 53,6, 9, 12. 1 Petr. 2,22 f. Rom. 8,3. Gal. 3,13. 1 Joh. 3,5. Rom. 5,19.

6 Kapitlet.

Förmaning till trohet mot Gud och till undvikande af likställighet med världen.

Vers. 1—10 Ep. 1 Sönd. i Fastan.

Såsom medarbetare förmana vi eder ock att icke fåfängt mottaga Guds nåd.

1 Kor. 3,9. Ebr. 12,15.

2 Ty han säger: »Jag har bönhört dig i behaglig tid, och jag har hulpit dig på frälsningens dag.» Se, nu är en välbehaglig tid, se, nu är frälsningens dag.

Es. 49,8. Luk. 4,18 f. Rom. 13,12.

3 Och vi gifva icke i något någon anstöt, på det att ämbetet icke må blifva klandradt,

1 Kor. 10,32.

4 utan vi bevisa oss i allting såsom Guds tjänare, i mycket tålamod, i bedröfvelser, i nöd, i trångmål, 1 Kor. 4,1.

5 i hugg och slag, i fängelser, i uppror, i mödor, i vakor, i fastor, 2 Kor. 11,23.

6 i renhet, i kunskap, i långmodighet, i mildhet, i den Helige Ande, i oskrymtad kärlek,

2 Kor. 4,2. Rom. 12,9.

7 i sanningens ord, i Guds kraft, genom rättfärdighetens vapen till höger och till vänster,

1 Kor. 2,4. Ef. 6,11 f.

8 genom ära och smälek, genom ondt rykte och godt rykte, såsom bedragare och dock sannfärdiga,

9 såsom okända och dock väl kända, såsom döende, och se, vi lefva, såsom tuktade och dock icke dödade,

1 Kor. 15,30 f. Ps. 118,18.

10 såsom bedröfvade och dock alltid glada, såsom fattiga och

Digitized by Google

dock många rika görande, såsom intet hafvande och dock allting ägande.
2 Kor. 7,4. Rom. 5,3. Fil. 2,17. 4,11 f.

11 Vår mun har öppnat sig till eder, I korintier, vårt hjärta är vidgadt.

12 I hafven icke trångt rum i oss, men I hafven trångt rum i edra hjärtan. 2 Kor. 7,3 f.

13 Men till motsvarande gengåfva, jag talar såsom till barn, vidgen ock I eder! 1 Kor. 4,14.

14 Bären icke främmande ok tillsamman med otrogna, ty hvad har rättfärdighet att göra med oträttfärdighet, eller hvad gemenskap har ljus med mörker?
5 Mos. 7,2. Ords. 24,1. 1 Kor. 5,9 f. Ef. 5,8 f.

15 Och huru förlikar sig Kristus med Belial, eller hvad del har en troende med en otrogen?
1 Kor. 10,21.

16 Eller huru kan Guds tempel stå tillsamman med afgudar? Ty I ären ett den lefvande Gudens tempel, såsom Gud har sagt: »Jag skall bo hos dem och vandra bland dem, och jag skall vara deras Gud, och de skola vara mitt folk.»
1 Kor. 10,14. 3,16. 6,19. Hbr. 3,6. 1 Petr. 2,5. 3 Mos. 26,11 f. Hes. 37,27.

17 Därför, »gån ut ifrån dem och skiljens från dem», säger Herren, »och kommen icke vid det orent är; och jag skall mottaga eder Es. 52,11. Upp. 18,4.

18 och vara eder en fader, och I skolen vara mina söner och döttrar», säger Herren, den allsväldige. Jer. 31,1, 9. Upp. 21,7.

* Se 6 kap. v. 12, 13.

7 Kapitlet.

Förmaning till helgelse. Apostelns fröjd öfver korintiernas bättring.

Då vi nu hafva dessa löften, mina älskade, så låsom oss rena oss från all köttets och andens besmittelse, fullbordande helgelsen i Guds räddhåga.
Hbr. 10,22. 1 Joh. 3,3.

2 Gifven oss rum*; vi hafva icke förorättat någon, icke plundrat någon, icke gjort någon förfång. Ap. G. 20,33. 2 Kor. 12,15 f.

3 Jag säger icke det för att fördöma eder, ty jag har förut sagt, att I ären i våra hjärtan för att dö och lefva med oss.
2 Kor. 6,11 f.

4 Stor är min frimodighet med afseende på eder, stor är min berömmelse öfver eder; jag är uppfylld med hugsvalelse, jag öfverflödar af glädje i allt vårt betryck. Fil. 2,17. Kol. 1,24.

5 Ty äfven då vi kommo till Macedonien, hade vårt kött ingen ro, utan vi voro på allt sätt trängda: utifrån strider, inifrån förskräckelser. 2 Kor. 2,12 f.

6 Men Gud, som hugsvalar de nedslagna, hugsvalade oss genom Titi ankomst,

7 dock icke blott genom hans ankomst utan äfven genom den hugsvalelse, han hade fått med afseende på eder, ty han omtalade för oss eder längtan, eder klagan, edert nit om mig, så att jag gladde mig ännu mer.

8 Ty om jag ock bedröfvade eder med brefvet, så ångrar jag det icke; och om jag än ångrade

Digitized by Google

det — ty jag ser, att samma bref har bedröfvat eder, om ock blott för en stund —,
2 Kor. 2,4.

9 så gläder jag mig nu, icke därför att I blefven bedröfvade utan därför att I blefven bedröfvade till bättring. Ty I blefven bedröfvade efter Guds sinne, på det att I icke genom oss skullen lida någon skada.

10 Ty den sorg, som är efter Guds sinne, kommer åstad bättring till frälsning, som man icke ångrar, men världens sorg kommer åstad döden.
Ps. 51. Luk. 18,13 f.

11 Ty se, just detta, att I blefven bedröfvade efter Guds sinne, hvilken ifver har det icke åstadkommit hos eder, hvilket ursäktande, hvilken förtrytelse, hvilken fruktan, hvilken längtan, hvilket nit, hvilken bestraffning! På allt sätt hafven I bevisat eder vara rena i den saken.

12 Om jag skref till eder, skedde det således hvarken för den förorättandes eller för den förorättades skull, utan på det att eder ifver för oss skulle hos eder varda uppenbar inför Gud.

13 Fördenskull hafva vi blifvit hugsvalade. Men jämte denna vår hugsvalelse hafva vi ännu mycket mer gladt oss öfver Titi glädje, emedan hans ande har blifvit vederkvickt af eder alla.

14 Ty om jag för honom har berömt mig något öfver eder, så har jag icke kommit på skam, utan likasom vi hafva talat allt i sanning för eder, så har ock vårt beröm inför Titus blifvit en sanning.

15 Och hans hjärta är ännu mer vändt till eder, då han erinrar sig allas eder lydnad, huru I med fruktan och bäfvan mottogen honom.

16 Jag gläder mig, att jag i allt har godt mod med afseende på eder.
2 Tess. 3,4. Filem. v. 21.

8 Kapitlet.

Uppmaning till sammanskott för de kristna i Jerusalem.

Men vi göra eder kunnig, mina bröder, den Guds nåd, som har blifvit gifven i Macedoniens församlingar,
Rom. 15,26.

2 att under mycken bepröfvelse i lidande deras öfverflödande glädje och deras djupa fattigdom har flödat öfver, så att de rikligen gifvit i enfald.
Rom. 12,8.

3 Ty efter förmåga, jag betygar det, och öfver förmåga gåfvo de själfmant,

4 bedjande oss med mycken enträgenhet om den ynnesten att få deltaga i undsättningen till de heliga.

5 Och icke såsom vi hade väntat, utan sig själfva gåfvo de först åt Herren och så åt oss genom Guds vilja,

6 på det att vi måtte uppmana Titus, att likasom han förut hade begynt, så skulle han ock bland eder bringa till fullbordan äfven denna nåd.

7 Men såsom I uti allt öfverflöden, i tro och i tal och i kunskap och i all ifver och i eder kärlek till oss, så sen till,

Digitized by Google

att I ock öfverflöden i denna nåd. 1 Kor. 1,5.

8 Icke såsom en föreskrift säger jag detta, utan emedan jag genom andras ifver äfven vill pröfva äktheten af eder kärlek.

9 Ty I kännen vår Herre Jesu Kristi nåd, att han, ehuru rik, vardt fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen varda rika.
Matt. 8,20. Luk. 9,58. Fil. 2,6 f.

10 Och ett råd gifver jag härutinnan, ty detta är till gagn för eder, som sedan förra året hafven varit de första icke blott att verkställa utan ock att vilja.
2 Kor. 9,2.

11 Fullborden nu ock verkställandet, på det att, likasom hågen var att vilja, så ock fullbordandet måtte framgå af ägandet.

12 Ty om hågen är för handen, så är han välbehaglig i mån af hvad han äger, icke i mån af hvad han icke äger.
Ords. 3,28. Mark. 12,43. Luk. 21,3. 2 Kor. 9,7. 1 Petr. 4,10.

13 Ty meningen är icke, att andra skola hafva lättnad och I nöd, utan att det skall gå lika till;

14 i denna tid må edert öfverflöd komma deras brist till hjälp, på det att ock deras öfverflöd må komma eder brist till hjälp, att det må blifva likhet,

15 såsom det är skrifvet: »Den, som samlade mycket, hade intet till öfverlopps, och den som samlade litet, honom fattades intet.» 2 Mos. 16,18.

16 Men Gud vare tack, som ingifver i Titi hjärta samma ifver för eder!

17 Ty han antog uppmaningen, men då han var mycket nitisk, for han självmant till eder.

18 Och vi hafva sändt med honom den broder, som i alla församlingarna har berömmelse i evangelium,

19 och icke det allenast, utan som ock blifvit vald af församlingarna att vara vår följeslagare på resan med denna af oss ombesörjda kärleksgåfva, för att främja Herrens egen ära och vår beredvillighet.

20 Därmed vilja vi undvika, att någon skall klandra oss för hvad som rör detta rikliga sammanskott, som af oss ombesörjes,

21 ty vi äro betänkta på det, som är rätt, icke allenast inför Herren utan ock inför människor. Rom. 12,17. Fil. 4,8. Ap. G. 24,16.

22 Men jämte dem hafva vi sändt den vår broder, hvilken vi många gånger i många stycken hafva pröfvat vara nitisk, men som nu är långt mera nitisk i följd af sitt stora förtroende till eder.

23 Ehvad det är fråga om Titus, så är han min medbroder och medarbetare hos eder, eller om våra bröder, så äro de församlingars sändebud och Kristi ära.

24 Låten därför beviset på eder kärlek och på vår berömmelse öfver eder inför dem varda uppenbart i församlingarnas åsyn.

Digitized by Google

9 Kapitlet.

Fortsättning af det föregående.

Ty om undsättningen till de heliga är det öfverflödigt att jag skrifver till eder, 2 Kor. 8,4.

2 ty jag känner eder beredvillighet, af hvilken jag berömmer mig angående eder inför macedonierna, att Akaja sedan förra året har varit redo; och edert nit har eggat de flesta.

2 Kor. 8,10 f.

3 Men jag har sändt bröderna, på det att vår berömmelse öfver eder i denna del icke må befinnas ogrundad, och att I, såsom jag sade, mån vara redo,

4 på det att icke, om några macedonier komma med mig och finna eder oberedda, vi, för att icke säga I, då må komma på skam i denna fråga om berömmelse.

5 Jag har därför ansett nödvändigt att uppmana bröderna att i förväg fara till eder och bereda den förut lofvade välsignelsen från eder, så att den må vara tillreds såsom en välsignelse och icke såsom en njugghet.

6 Men det säger jag: Den som sår sparsamt, han skall ock skörda sparsamt, och den som sår med välsignelse, han skall ock skörda med välsignelse.

Ords. 11,24. 22,9. Gal. 6,8.

7 Hvar och en eftersom han vill i sitt hjärta, icke med olust eller af tvång! Ty Gud älskar en glad gifvare.

2 Mos. 25,2. 35,5. Rom. 12,8.

8 Men Gud är mäktig att låta all nåd öfverflöda till eder, på det att I uti allt mån alltid hafva nog och öfverflöda till allt godt verk,

9 såsom det är skrifvet: »Han utströdde, han gaf åt de fattiga, hans rättfärdighet förblifver evinnerligen.» Ps. 112,9.

10 Och den som gifver säd åt såningsmannen och bröd till spis, han skall ock gifva och förmera edert utsäde och föröka eder rättfärdighets frukter,

11 så att I uti allt varden rika till all gifmildhet i enfald, hvilken genom oss verkar tacksägelse till Gud.

12 Ty tjänsten med denna undsättning fyller icke allenast de heligas brist utan öfverflödar ock genom många tacksägelser till Gud, 2 Kor. 1,11. 4,15.

13 då de genom profvet af denna tjänst föranledas att prisa Gud för eder lydaktiga bekännelse till Kristi evangelium och för edert deltagande i enfald för dem och för alla,

14 under det att ock de, med bön för eder, längta efter eder för den öfversvinneliga Guds nåd, som är öfver eder.

15 Men Gud vare tack för hans outsägliga gåfva!

10 Kapitlet.

Apostelns självförsvar mot sina motståndare.

Men jag, Paulus, förmanar eder vid Kristi saktmodighet och mildhet, jag, som, då jag är närvarande bland eder, är ödmjuk men frånvarande är dristig mot eder,

2 och beder eder, att jag icke

Digitized by Google

må nödgas närvarande handla dristeligen med den tillförsikt, hvarmed jag anser mig böra djärft uppträda mot några, hvilka anse oss, som om vi vandrade efter köttet.

3 Ty fastän vi vandra i köttet, strida vi dock icke efter köttet.

4 Ty våra stridsvapen äro icke köttsliga utan mäktiga inför Gud att nedslå fästen, Ef. 6,13 f.

5 enär vi nedslå tankebyggnader och hvarje förskansning, som uppreses mot Guds kunskap, och taga allt förnuft till fånga till Kristi lydnad

6 och äro redebogna att bestraffa all olydnad, när eder lydnad har blifvit fullkomnad.

7 Sen I på det, som är utvärtes? Om någon är viss med sig själf, att han hörer Kristus till, så tänke han ock vid sig själf, att likasom han hörer Kristus till, så göra vi det ock. 1 Kor. 14,37.

8 Ty om jag ock något mer berömmer mig öfver vår makt, som Herren har gifvit oss till eder uppbyggelse och icke till edert fördärf, skall jag dock icke komma på skam; 2 Kor. 12,6. 13,10.

9 på det att jag icke må anses, såsom ville jag förskräcka eder med mina bref.

10 Ty brefven, säger man, äro väl myndiga och starka, men den lekamliga närvaron är svag och talet föraktadt.

11 Den sådant säger, han besinne, att sådana som vi frånvarande äro med orden i våra bref, sådana äro vi ock i gärningen, när vi äro närvarande.

12 Ty vi drista icke räkna oss till eller jämföra oss med några, bland dem, som förorda sig själfva; men eftersom de mäta sig efter sig själfva och jämföra sig med sig själfva, äro de utan förstånd. 2 Kor. 3,1. 5,12.

13 Men vi vilja icke öfvermåttan berömma oss utan efter måttet af den måttstock, som Gud har tilldelat oss såsom mått, att nämligen nå fram till och med till eder. 2 Kor. 11,18. 12,5 f. 1 Kor. 12,11.

14 Ty vi utsträcka oss icke för långt, såsom nådde vi icke fram till eder, ty till och med till eder hafva vi hunnit med Kristi evangelium;

15 icke öfvermåttan berömmande oss af andras arbeten men ägande det hopp, att vi, då eder tro tillväxer hos eder, rikligen skola utvidgas efter vår måttstock,

16 så att vi få predika evangelium i de trakter, som ligga bortom eder, och icke inom andras område berömma oss af det, som är färdigt.

17 Men den som berömmer sig, han berömme sig i Herren. Es. 65,16. Jer. 9,23 f.

18 Ty den som förordar sig själf, han är icke bepröfvad, utan den, hvilken Herren förordar. Ords. 27,2. Rom. 2,29. 1 Kor. 4,5.

11 Kapitlet.

Fortsättning af apostelns självförsvar.
Vers. 19—31 Ep. Sönd. Sexagesima.

Väl vore, om I fördrogen något litet fåvitska af mig:

Digitized by Google

dock I hafven verkligen fördrag med mig.

2 Ty jag nitälskar för eder med Guds nitälskan*, emedan jag har trolofvat eder med en enda man för att ställa fram för Kristus en ren jungfru. 2 Kor. 5,18.

3 Men jag fruktar, att likasom ormen besvek Eva med sin illfundighet, så skola äfven edra sinnen fördärfvas och vändas från den enfaldiga troheten mot Kristus. 1 Mos. 3,4 f. Joh. 8,44.

4 Ty om den, som kommer till eder, predikar en annan Jesus än den, vi hafva predikat, eller om I undfån en annan Ande än den, I hafven undfått, eller ett annat evangelium än det, I hafven mottagit, så fördrogen I det med rätta. Gal. 1,6 f.

5 Ty jag anser mig i intet afseende stå efter de höga apostlarne. 2 Kor. 12,11.

6 Om jag än är olärd i talet, så är jag det dock icke i kunskapen; dock vi äro i alla stycken uppenbara bland alla med afseende på eder. 1 Kor. 1,17 f. 2,1, 13. Ef. 3,4. 2 Kor. 4,2. 5,11.

7 Eller har jag väl gjort synd däri, att jag har förnedrat mig, på det att I skullen blifva upphöjda, när jag för intet förkunnade eder Guds evangelium? 1 Kor. 9,12.

8 Andra församlingar har jag plundrat och tagit lön af dem för att kunna tjäna eder; Fil. 4,10, 15.

9 och då jag var hos eder och led brist, föll jag ingen till last; ty det, som fattades mig, fyllde bröderna, när de kommo från Macedonien, och på allt sätt har jag aktat mig och skall jag akta mig att vara eder till tunga. Ap. G. 20,33. 2 Kor. 12,13. 1 Tess. 2,9. 2 Tess. 3,8.

10 Så visst som Kristi sanning är i mig, skall denna min berömmelse icke förstummas i Akajas landsändar. 1 Kor. 9,15.

11 Hvarför? Månne därför, att jag icke älskar eder? Gud vet det.

12 Men hvad jag gör, det skall jag ock göra för att afskära tillfället för dem, som söka tillfälle att i det, hvaröfver de berömma sig, blifva befunna oss lika.

13 Ty sådana äro falska apostlar, bedrägliga arbetare, som förskapa sig till Kristi apostlar.

14 Och det är icke underligt, ty Satan själf förskapar sig till en ljusets ängel.

15 Därför är det icke något synnerligt, om äfven hans tjänare förskapa sig till rättfärdighetens tjänare; hvilkas ände skall vara efter deras gärningar.

16 Åter säger jag: Ingen akte mig för fåvitsk; men i annat fall, hållen tillgodo med mig, om ock såsom fåvitsk, att äfven jag må något litet få berömma mig. 2 Kor. 12,6.

17 Hvad jag talar i denna fråga om berömmelse, det talar jag icke efter Herren utan såsom i fåvitsko.

18 Enär många berömma sig

* Aposteln syftar här därpå, att profeterna i Gamla testamentet ofta framställde förhållandet mellan Jehova och Israel under bilden af en man och hans hustru.

Digitized by Google

efter köttet, så skall äfven jag berömma mig. Fil. 3,3 f.

19 Ty eftersom Iären kloka, hafven I gärna fördrag med de fåvitska.

20 Ty I fördragen, om någon gör eder till trälar, om någon äter upp eder, om någon fångar eder, om någon förhäfver sig, om någon slår eder i ansiktet.

21 Till skam säger jag detta, enär vi voro svaga. Men det, hvari någon annan är dristig, däri, jag talar i fåvitsko, är ock jag dristig.

22 De äro ebréer. Jag ock. De äro israeliter. Jag ock. De äro Abrahams säd. Jag ock. Ap. G. 22,3. Rom. 11,1. Fil. 3,5.

23 De äro Kristi tjänare. Såsom vore jag från förståndet, säger jag: Jag ännu mer. Jag har arbetat mer, jag har fått långt flera slag, oftare varit fången, ofta varit i dödsnöd. 1 Kor. 15,10, 31. Ap. G. 9,16. 21,11. 1 Kor. 4,11.

24 Af judar har jag fem gånger fått fyrtio slag, ett mindre. 5 Mos. 25,3.

25 Tre gånger har jag blifvit gisslad, en gång stenad, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, en natt och en dag har jag tillbragt i djupet. Ap. G. 16,22. 14,19.

26 Ofta har jag varit på resor, i faror på floder, i faror för röfvare, i faror för landsmän, i faror för hedningar, i faror i stad, i faror i ödemark, i faror på haf, i faror bland falska bröder, Gal. 2,4.

27 i möda och besvär, ofta i vakor, i hunger och törst, ofta i fastor, i köld och nakenhet. 2 Kor. 6,4 f.

28 Utom det som eljest påkommer, varder jag dagligen öfverlupen och bär omsorg för alla församlingarna. Ap. G. 20,18 f.

29 Hvem är svag, och jag varder icke svag? Hvem får anstöt, och jag brinner icke? 1 Kor. 9,22. 8,13.

30 Om jag skall berömma mig, så vill jag berömma mig af det, som hör till min svaghet. 2 Kor. 12,5.

31 Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, han som är välsignad i evighet, vet, att jag icke ljuger. Gal. 1,20.

32 I Damaskus lät konung Aretas' ståthållare bevaka damaskenernas stad och ville gripa mig,

33 men genom en glugg på muren blef jag nedsläppt i en korg och undslapp hans händer. Ap. G. 9,25.

12 Kapitlet.

Fortsättning af det föregående.

Vers. 2—10 Aftons. 2 årg. 19 S. eft. Trefald.

Att berömma mig är nödvändigt, ehuru icke nyttigt; ty jag kommer nu till syner och uppenbarelser från Herren. Ap. G. 9,3. 18,9 f. 22,17 f. 1 Kor. 15,8.

2 Jag känner en man i Kristus, hvilken för fjorton år sedan — om han var i kroppen eller utom kroppen, det vet jag icke, Gud vet det — vardt uppryckt ända till tredje himmeln.

3 Och jag vet, att densamme — om han var i kroppen eller

Digitized by Google

utom kroppen, det vet jag icke, Gud vet det —

4 vardt uppryckt till paradiset och hörde outsägliga ord, hvilka ingen människa får utsäga.

5 Öfver denne skall jag berömma mig, men öfver mig själf skall jag icke berömma mig, om icke af mina svagheter. 2 Kor. 11,30.

6 Ty om jag ville berömma mig själf, så vore jag icke fåvitsk, emedan jag då skulle tala sanning, men jag afhåller mig därifrån, på det att ingen må tänka om mig utöfver hvad han ser hos mig eller hör af mig. 2 Kor. 10,8. 11,16.

7 Och på det att jag icke skulle förhäfva mig öfver de utomordentliga uppenbarelserna, gafs mig en påle för köttet, en Satans ängel, som skulle kindpusta mig, på det att jag icke skulle förhäfva mig.

8 Om denne bad jag Herren tre gånger, att han måtte vika från mig,

9 och han har sagt till mig: Min nåd är dig nog, ty min kraft fullkomnas i svaghet. Därför skall jag hellre med största lust berömma mig af mina svagheter, på det att Kristi kraft må hvila öfver mig.

10 Därför finner jag välbehag i svagheter, i misshandlingar, i vedermödor, i förföljelser och trångmål för Kristi skull, ty när jag är svag, då är jag stark.

11 Jag har blifvit fåvitsk i att berömma mig, men I hafven nödgat mig därtill. Ty jag hade bort förordas af eder, enär jag i intet har stått efter de höga apostlarne, om än jag intet är. 2 Kor. 11,1, 5.

12 En apostels tecken hafva bland eder blifvit gjorda med allt tålamod genom tecken och under och krafter. 1 Kor. 9,2. 2 Kor. 6,4.

13 Ty i hvad annat stycke hafven I väl blifvit eftersatta för de andra församlingarna än däri, att jag själf ej har legat eder till last? Förlåten mig denna oförrätt. 2 Kor. 11,9.

14 Se, nu för tredje gången är jag redo att komma till eder och skall icke ligga eder till last; ty jag söker icke edert utan eder, ty icke äro barnen skyldiga att samla åt föräldrarne, utan föräldrarne åt barnen. 2 Kor. 13,1.

15 Men jag vill mycket gärna uppoffra och uppoffras för edra själar, om jag ock, ju mer jag älskar eder, varder desto mindre älskad. Kol. 1,24. 2 Tim. 2,10.

16 Men låt vara, att jag icke själf har betungat eder, men jag har kanske varit illfundig och fångat eder med svek.

17 Har jag väl genom någon af dem, som jag sändt till eder, gjort eder något förfång?

18 Jag uppmanade Titus och sände brodern med; icke har väl Titus gjort eder något förfång? Hafva vi icke vandrat i samma anda? Hafva vi icke vandrat i samma spår? 2 Kor. 8,6, 18.

19 Åter menen I, att vi försvara oss inför eder. Inför Gud i

Digitized by Google

Kristus tala vi men allt, mina älskade, för eder uppbyggelses skull. 2 Kor. 5,12.

20 Ty jag fruktar, att, då jag kommer, jag icke finner eder sådana, som jag vill, och att jag själf af eder befinnes sådan, som I icke viljen, och att trätor, afundsjuka, vrede, partisinne, förtal, örontassel, högmod och oordningar torde finnas bland eder, 1 Kor. 3,3. Gal. 5,20. Rom. 1,29 f. 1 Kor. 4,21. 2 Kor. 10,2. 13,2.

21 och att, vid min återkomst, min Gud förödmjukar mig med afseende på eder och jag måste sörja öfver många, som förut hafva syndat och icke bättrat sig, för den orenhet och skörlefnad och liderlighet, som de hafva bedrifvit.

13 Kapitlet.

Uppmaning till självpröfning. Slutönskan.

För tredje gången kommer jag nu till eder: »Efter två eller tre vittnens utsago skall hvarje sak bestämmas.» 4 Mos. 35,30. 5 Mos. 17,6. 19,15. Matt. 18,16. Joh. 8,17. Ebr. 10,28.

2 Jag har förut sagt och jag säger förut, likasom när jag för andra gången var hos eder, så ock nu, frånvarande, till dem som förut hafva syndat och till alla de öfriga, att när jag kommer åter, skall jag icke skona;

3 eftersom I söken ett prof af den i mig talande Kristus, hvilken hos eder icke är svag utan är mäktig bland eder.

4 Ty ehuru han blef korsfäst af svaghet, så lefver han likväl af Guds kraft. Ty äfven vi äro svaga i honom, men vi skola lefva med honom af Guds kraft hos eder. Fil. 2,7 f. 1 Petr. 3,18.

5 Försöken eder själfva, om I ären i tron, pröfven eder själfva. Eller kännen I icke eder själfva, att Jesus Kristus är i eder, så framt det ej så är, att I icke hållen profvet? 1 Kor. 11,28.

6 Men jag hoppas, att I skolen förstå, att vi ej äro sådana, som icke hålla profvet.

7 Men jag beder till Gud, att I icke måtten göra något ondt, icke på det att vi må synas hålla profvet, utan att I mån göra det goda och vi vara, såsom hölle vi icke profvet.

8 Ty vi förmå icke något mot sanningen utan för sanningen.

9 Ty vi glädja oss, när vi äro svaga och I ären starka, och vi bedja äfven om detta, edert fullkomnande. 2 Kor. 11,30. 12,5. 9 f.

10 Därför skrifver jag detta, frånvarande, på det att jag, närvarande, ej må behöfva förfara med stränghet, efter den makt, som Herren har gifvit mig till uppbyggande och icke till nedrifvande. 1 Kor. 4,21. 2 Kor. 2,3. 10,8.

11 För öfrigt, mina bröder, glädjens, fullkomnens, förmanen hvarandra, varen ens till sinnes, varen fridsamma, och kärlekens och fridens Gud skall vara med eder. Rom. 12,16. 15,5. 1 Kor. 1,10. Fil. 2,2.

Digitized by Google

12 Hälsen hvarandra med en helig kyss. Alla de heliga hälsa eder.
Rom. 16,16. 1 Kor. 16,20. 1 Tess. 5,26. 1 Petr. 5,14.

13 Vår Herre Jesu Kristi nåd och Guds kärlek och den Helige Andes delaktighet vare med eder alla! Amen.

Pauli bref till galaterna.

1 Kapitlet.

Hälsning. Aposteln uttalar sin förundran öfver galaternas affall och framställer sin lära och sitt ämbete såsom af Gud.

Paulus, apostel icke från människor eller genom någon människa utan genom Jesus Kristus och Gud Fader, som har uppväckt honom från de döda,

2 och alla de bröder, som äro med mig, till Galatiens församlingar.

3 Nåd vare med eder och frid af Gud Fader och vår Herre Jesus Kristus,
Rom. 1,7. 1 Kor. 1,3. 2 Kor. 1,2. Ef. 1,2.

4 som har gifvit sig själf för våra synder, på det att han skulle uttaga oss från den närvarande onda världen, efter Guds och vår Faders vilja,
Matt. 20,28. Gal. 2,20. Ef. 5,2. Tit. 2,14. Ebr. 9,14.

5 hvilken vare ära i evigheters evighet! Amen.

6 Jag förundrar mig, att I så snart låten afvända eder från den, som har kallat eder i Kristi nåd, till ett annat slags evangelium,

7 hvilket icke är ett annat; endast att några finnas, som förvilla eder och vilja förvända Kristi evangelium.
Ap. G. 15,1 f. 2 Kor. 11,3 f.

8 Men om ock vi eller en ängel från himmeln annorlunda predikade evangelium för eder, än vi hafva predikat för eder, han vare förbannad!

9 Såsom vi förut hafva sagt, så säger jag ock nu åter: Om någon för eder annorlunda predikar evangelium, än I hafven undfått, han vare förbannad!

10 Ty talar jag nu människor eller Gud till behag, eller söker jag täckas människor? Ty om jag ännu täcktes människor, så vore jag icke Kristi tjänare.
1 Tess. 2,4. Jak. 4,4.

11 Men jag gör eder kunnigt, mina bröder, att det evangelium, som af mig har blifvit predikadt, icke är något mänskligt,

12 ty icke heller har jag undfått eller lärt det af någon människa utan genom uppenbarelse af Jesus Kristus.
Ef. 3,3 f.

13 Ty I hafven hört min umgängelse fordom i judendomen, att jag öfvermåttan förföljde

Digitized by Google

Guds församling och förödde henne Ap. G. 8,3. 9,1 f. 22,4 f. 26,9 f. Fil. 3,6. 1 Tim. 1,13.

14 och gick längre i judendomen än många samtida af mitt folk och var den starkaste ifrare för mina fädernestadgar.

15 Men då Gud, som ända från min moders lif har afskilt mig och kallat mig genom sin nåd, Jer. 1,5. Ap. G. 9,15. 13,2. Rom. 1,1.

16 behagade uppenbara sin Son i mig, på det att jag skulle förkunna evangelium om honom bland hedningarne — strax rådförde jag mig icke med kött och blod, Gal. 2,8. Ef. 3,8.

17 icke heller for jag upp till Jerusalem till dem, som voro apostlar före mig, utan jag for bort till Arabien och vände tillbaka till Damaskus.

18 Sedan, efter tre år, for jag upp till Jerusalem för att lära känna Kefas och stannade hos honom i femton dagar; Ap. G. 9,26.

19 men någon annan af apostlarne såg jag icke utom Jakob, Herrens broder. Mark. 6,3.

20 Och hvad jag skrifver till eder — se, inför Gud betygar jag, att jag icke ljuger. Rom. 1,9. 9,1. 2 Kor. 11,31. 1 Tess. 2,5.

21 Därefter kom jag till Syriens och Ciliciens trakter. Ap. G. 9,30.

22 Och jag var okänd till ansiktet för de kristna församlingarna i Judéen.

23 De hörde allenast: »Den som fordom förföljde oss, han predikar nu evangelium om den tro, hvilken han fordom sökte utrota.»

24 Och de prisade Gud för min skull.

2 Kapitlet.

Självständigheten af Pauli apostoliska verksamhet. Tvist med Petrus. Rättfärdiggörelsen af tron.

Sedan, efter fjorton år, for jag åter upp till Jerusalem med Barnabas och tog äfven Titus med. Ap. G. 15,2.

2 Och jag for dit på grund af en uppenbarelse och framlade för dem, och särskildt för de mera ansedda, det evangelium, som jag predikar bland hedningarne, spörjande, om jag möjligen lopp eller hade lupit förgäfves.

3 Men icke ens Titus, som var med mig och som var grek, vardt nödgad att låta omskära sig, Ap. G. 16,3. 1 Kor. 9,21.

4 nämligen för de insmugna falska brödernas skull, som, i afsikt att göra oss till trälar, hade trängt sig in för att bespeja vår frihet, som vi hafva i Kristus Jesus, Ap. G. 15,5.

5 och för hvilka vi icke ens ett ögonblick genom undergifvenhet gåfvo vika, på det att evangelii sanning skulle äga bestånd hos eder.

6 Och hvad angår dem, som ansågos något vara — hurudana de voro kommer mig icke vid; Gud har icke anseende till person —, så hade dessa intet att meddela mig. Rom. 2,11.

7 utan tvärt om, när de sågo, att åt mig var anförtrodt evan-

Digitized by Google

gelium för de oomskurna, liksom åt Petrus för de omskurna
Ap. G. 9,15. 13,2. 22,21. Rom. 11,13. Gal. 1,16. Ef. 3,8. 1 Tim. 2,7. 2 Tim. 1,11.

8 — ty den som var kraftig med Petrus till apostlaämbetet för de omskurna, han har ock varit kraftig med mig för hedningarne —,

9 och när de förnummo den nåd, som var mig gifven, räckte Jakob och Kefas och Johannes, hvilka ansågos för pelare, handen till gemenskap åt mig och Barnabas, att vi skulle gå till hedningarne och de till de omskurna;

10 allenast att vi skulle tänka på de fattiga, och just detta har jag också vinnlagt mig om att göra. Ap. G. 24,17. Rom. 15,25. 1 Kor. 16,1. 2 Kor. 8,1 f. 9,1 f.

11 Men när Kefas kom till Antiokia, uppträdde jag mot honom, ansikte mot ansikte, emedan klagomål hade blifvit framställda mot honom;

12 ty innan några hade kommit från Jakob, åt han tillsamman med hedningarne, men då de kommo, drog han sig undan och skilde sig från dem, af fruktan för de omskurna;

13 och med honom skrymtade äfven de öfriga judarne, så att ock Barnabas rycktes med i deras skrymteri.

14 Men när jag såg, att de icke vandrade rätt enligt evangelii sanning, sade jag till Petrus inför alla: Om du, som är en jude, lefver på hedniskt sätt och icke på judiskt sätt, huru kan du då tvinga hedningarne att lefva på judiskt sätt?
Ap. G. 10,28. 15,5 f.

15 Vi äro af naturen judar och icke syndare af hedningarne,

16 men då vi veta, att människan icke rättfärdiggöres af lagens gärningar utan genom tron på Jesus Kristus, hafva också vi trott på Kristus Jesus, på det att vi skulle rättfärdiggöras af tron på Kristus och icke af lagens gärningar, därför att intet kött skall af lagens gärningar varda rättfärdigadt. Ps. 143,2. Ap. G. 13,38 f. Rom. 1,17. 3,20 f. 8,3 f. Gal. 3,11.

17 Men om vi, som söka att varda rättfärdiggjorda i Kristus, äfven själfva befinnas vara syndare, är då Kristus en syndens tjänare? Bort det!

18 Ty om jag bygger upp igen detsamma, som jag har nedrifvit, så framställer jag mig själf såsom en öfverträdare;

19 ty jag har genom lagen dött bort från lagen för att lefva för Gud. Jag är korsfäst med Kristus,
Rom. 7,4, 6. 8,1 f. Gal. 5,24 f. 6,14.

20 och jag lefver icke mera jag, utan Kristus lefver i mig; och det jag nu lefver i köttet, det lefver jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgifvit sig själf för mig.
Gal. 1,4. Ef. 5,2. Tit. 2,14.

21 Jag förkastar icke Guds nåd, ty om rättfärdighet kommer genom lagen, så har ock Kristus fåfängt dött. Ebr. 7,11.

Digitized by Google

3 Kapitlet.

Fortsättning af läran om rättfärdiggörelsen af tron.

Vers. 16—22 Ep. 13 S. eft. Trefald., vers. 23—29 Aftons. 2 årg. 3 S. i Advent.

O I oförståndiga galater! Hvem har tjust eder, inför hvilkas ögon Jesus Kristus förut blifvit målad såsom korsfäst?

2 Detta vill jag allenast veta af eder: Hafven I undfått Anden af lagens gärningar eller af trons predikan?
Ap. G. 15,8 f. Ef. 1,13.

3 Ären I så oförståndiga? I hafven begynt i Anden; skolen I nu lykta i köttet?

4 Hafven I då förgäfves erfarit så mycket, om det eljest verkligen är förgäfves?

5 Den som gifver eder Anden och verkar krafter bland eder, gör han det genom lagens gärningar eller genom trons predikan?

6 Likasom Abraham »trodde Gud, och det vardt honom räknadt till rättfärdighet».
1 Mos. 15,6.

7 Veten därför, att de som äro af tron, de äro Abrahams barn. Rom. 4,11 f.

8 Och emedan skriften förutsåg, att det är genom tro, som Gud gör hedningarne rättfärdiga, så gaf hon i förväg åt Abraham detta glada budskap: »I dig skola alla folk varda välsignade.» 1 Mos. 12,3.

9 Således blifva de, som äro af tron, välsignade med den troende Abraham.

10 Ty alla de, som hålla sig till lagens gärningar, äro under förbannelse, ty det är skrifvet: »Förbannad vare hvar och en, som icke förblifver vid allt det, som är skrifvet i lagens bok, så att han håller det!»
5 Mos. 27,26.

11 Men att ingen genom lagen varder rättfärdig inför Gud är uppenbart, ty »Den rättfärdige skall lefva af tro». Hab. 2,4.

12 Men lagen är icke af tron, utan »Den som håller det, han skall därigenom lefva».
3 Mos. 18,5. Hes. 20,11.

13 Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse, då han vardt en förbannelse för oss — ty det är skrifvet: »Förbannad är hvar och en, som hänger på trä» —
5 Mos. 21,22 f.

14 på det att Abrahams välsignelse skulle tillfalla hedningarne i Kristus Jesus, och på det att vi skulle undfå Andens löfte genom tron.

15 Mina bröder! Jag talar efter människosätt: Ingen gör ju en människas testamente om intet, sedan det har blifvit stadfäst, eller lägger något därtill.
Hbr. 9,17.

16 Men Abraham och hans säd äro löftena tillsagda. Han säger icke: »och säderna», såsom talade han om många, utan så som om en: »och din säd», hvilken är Kristus.
1 Mos. 12,7. 13,14 f. 15,5. 17,7 f.

17 Detta menar jag: Det testamente*, som förut var af Gud stadfäst med afseende på Kristus, kan den lag, som gafs fyra hundra trettio år därefter, icke

* Grundtexten har här ett ord, som betyder både *förbund* och *testamente*.

Digitized by Google

upphäfva, så att den skulle göra löftet om intet;
1 Mos. 15,13, 16. 2 Mos. 12,40 f. Ap. G. 7,6.

18 ty om arfvet komme af lag, så komme det icke mer af löfte, men åt Abraham har Gud skänkt det genom löfte.
Rom. 4,13 f.

19 Hvartill då lagen? För öfverträdelsernas skull blef han tillagd, till dess den säd, åt hvilken löftet blifvit gifvet, skulle komma, och han är skickad genom änglar i en medlares hand. Rom. 4,15. 5,20.

20 Men medlaren är icke ens medlare, men Gud är en.

21 Är då lagen mot Guds löften? Bort det! Ty om en lag hade blifvit gifven, som kunde göra lefvande, så vore rättfärdigheten verkligen af lagen.

22 Men skriften har inneslutit allt under synd, på det att löftet skulle genom tro på Jesus Kristus gifvas åt dem, som tro.
Rom. 3,9. 11,32.

23 Men förrän tron kom, höllos vi under lagens bevakning, inneslutna till den tro, som framdeles skulle uppenbaras.

24 Sålunda har lagen blifvit vår tuktomästare till Kristus, på det att vi skulle varda rättfärdiggjorda af tro. Rom. 10,4.

25 Men sedan tron har kommit, äro vi icke mera under tuktomästaren;

26 ty alla ären I Guds barn genom tron i Kristus Jesus;
Joh. 1,12. Rom. 8,15. Gal. 4,5.

27 ty I, så många som hafven blifvit döpta till Kristus, hafven iklädt eder Kristus. Rom. 13,14.

28 Här är icke jude eller grek, här är icke träl eller fri, här är icke man och kvinna, ty alla ären I en i Kristus Jesus.
Joh. 17,21. Rom. 10,12. 1 Kor. 12,13. Ef. 2,14 f. Kol. 3,11.

29 Ären I nu Kristi, så ären I ju Abrahams säd och arfvingar efter löftet. Rom. 9,7.

4 Kapitlet.

De kristnas barnaskap hos Gud och frigörelse från lagens träldom.

Vers. 1—7 Ep. S. eft. Jul, vers. 22—31 Ep. Midfasto-Sönd.

Men jag säger: Så länge arfvingen är barn, är ingen skillnad mellan honom och en träl, ehuru han är herre öfver allt,

2 utan han står under förmyndare och förvaltare intill den tid, som är bestämd af hans fader.

3 Sammalunda höllos ock vi, när vi voro barn, i träldom under världens barnaläror.
Kol. 2,20.

4 Men då tiden var fullbordad, sände Gud sin Son, född af kvinna, född under lagen,
Ef. 1,10.

5 på det att han skulle friköpa dem, som voro under lagen, att vi skulle få barnaskapet.
Joh. 1,12. Gal. 3,26.

6 Men emedan I ären barn, har Gud sändt sin Sons Ande i edra hjärtan, som ropar: Abba, Fader! Rom. 8,15.

7 Således är du nu icke mera träl utan son; och är du son, så är du ock arfvinge genom Gud.

8 Men då, när I icke kände Gud, voren I trälar under dem,

Digitized by Google

som till sin natur icke äro gudar. 1 Kor. 12,2. Ef. 2,11 f.

9 Men nu, när I hafven lärt känna Gud, ja än mer, blifvit kända af Gud, huru kunnen I vända åter till de svaga och torftiga barnalärorna, under hvilka I åter på nytt viljen blifva trälar? 1 Kor. 8,3. Kol. 2,20 f.

10 I akten på dagar och månader och högtider och år.
Rom. 14,5. Kol. 2,16 f.

11 Jag fruktar för eder, att jag måhända har arbetat förgäfves på eder.

12 Mina bröder, jag beder eder, blifven såsom jag, emedan ock jag är såsom I. I gjorden mig ingen orätt.

13 Och I veten, att jag första gången i följd af en kötets svaghet predikade evangelium för eder.

14 Och det, som i mitt kött var en frestelse för eder, föraktaden I icke eller förkastaden, utan I mottogen mig såsom en Guds ängel, såsom Kristus Jesus.
Mal. 2,7. Matt. 10,40. Joh. 13,20.

15 Hvar är då nu talet om eder sällhet? Ty jag gifver eder det vittnesbörd, att om det varit möjligt, haden I rifvit ut edra ögon och gifvit dem åt mig.

16 Har jag då nu blifvit eder ovän, då jag sagt eder sanningen?

17 De nitälska för eder, icke rätteligen, utan de vilja afspärra eder, på det att I mån nitälska för dem.

18 Och godt är att alltid nitälska i det goda, och icke allenast när jag är tillstädes hos eder.

19 Mina kära barn, hvilka jag på nytt med smärta föder, till dess Kristus vinner gestalt i eder, 1 Kor. 4,15. Filem. v. 10. Jak. 1,18.

20 jag önskade nu vara tillstädes hos eder och förvandla min röst, ty jag är rådlös med afseende på eder.

21 Sägen mig, I som viljen vara under lagen: Hören I icke lagen?

22 Ty det är skrifvet, att Abraham hade två söner, en af tjänstekvinnan och en af den fria. 1 Mos. 16,15. 21,2 f.

23 Men tjänstekvinnans son var född efter köttet, och den frias son var född genom löftet.
Rom. 9,7 f.

24 Dessa ord betyda något annat; ty dessa kvinnor äro de två förbunden, det ena från berget Sinai och som föder till träldom, och detta är Hagar.

25 Ty Hagar heter i Arabien berget Sinai, och det svarar mot det nuvarande Jerusalem, och det är i träldom med sina barn.

26 Men det Jerusalem, som är ofvan, är fritt, och detta är allas vår moder.
Ebr. 12,22. Upp. 3,12. 21,2, 10.

27 Ty det är skrifvet: »Fröjda dig, du ofruktsamma, som icke föder, brist ut och ropa, du som inga födslosmärtor har; ty den ensamma har flera barn än den, som har man.» Es. 54,1.

28 Och vi, mina bröder, äro löftets barn, likasom Isak.
Rom. 9,7.

29 Men likasom den, som var

Digitized by Google

född efter köttet, då förföljde den, som var född efter Anden, så ock nu. 1 Mos. 21,9 f.

30 Men hvad säger skriften? »Drif ut tjänstekvinnan och hennes son; ty tjänstekvinnans son skall icke ärfva med den frias son.»

31 Alltså, mina bröder, äro vi icke en tjänstekvinnas barn utan den frias.

5 Kapitlet.

Frihetens bruk. Köttets och Andens frukter.

Vers. 1—14 Aftons. 2 årg. 17 S. eft. Trefald., vers. 16—24 Ep. 14 S. eft. Trefald., vers. 25, 26 och 6 kap. 1—10 Ep. 15 S. eft. Trefald.

Till frihet har Kristus frigjort oss; stån därför fast och låten eder icke på nytt fångas under träldomsok.
Rom. 8,1 f. 1 Kor. 6,12. 1 Petr. 2,16.

2 Se, jag Paulus säger eder, att om I låten omskära eder, så gagnar Kristus eder till intet.
Ap. G. 15,1, 7 f.

3 Och jag betygar åter för hvar och en, som låter omskära sig, att han är pliktig att hålla hela lagen. 5 Mos. 27,26.

4 Iären alldeles skilda från Kristus, I som genom lagen viljen rättfärdiggöras; I ären fallna ifrån nåden.

5 Ty vi vänta genom Anden af tron rättfärdighetens hopp.

6 Ty i Kristus Jesus gäller hvarken omskärelse eller förhud något, utan tro, som är verksam genom kärlek. 1 Kor. 7,19. 2 Kor. 5,17. Gal. 6,15. Kol. 3,11.

7 I lupen väl. Hvem har hindrat eder från att lyda sanningen?

8 Det öfvertalandet kom icke från den, som kallade eder.

9 Litet surdeg syrar hela degen. 1 Kor. 5,6.

10 Jag tillförser mig af eder i Herren, att I icke skolen tänka något annat; men den som förvillar eder, han skall bära sin dom, hvem han än må vara.

11 Men om jag, mina bröder, ännu predikar omskärelse, hvarför lider jag ännu förföljelse? Då har ju korsets förargelse blifvit om intet.

12 Väl vore, om de ock ville skära af sig själfva, de som uppvigla eder!

13 Ty I ären kallade till frihet, mina bröder; låten allenast icke friheten gifva köttet tillfälle, utan genom kärleken tjänen den ene den andre;
1 Kor. 8,9. 9,19 f. Gal. 6,1 f.

14 ty hela lagen är fullbordad i ett ord, i detta: »Du skall älska din nästa såsom dig själf.»
3 Mos. 19,18. Rom. 13,9. Jak. 2,8.

15 Men om I biten och äten hvarandra, sen till, att I icke varden förtärda af hvarandra.

16 Men jag säger: Vandren i Anden, så fullborden I icke köttets begärelse.
Rom. 6,12. 8,4 f., 12 f. 1 Petr. 2,11.

17 Ty köttet har begärelse mot Anden och Anden mot köttet, och dessa äro mot hvarandra, på det att I icke måն göra, hvad I viljen. Rom. 7,14 f.

18 Men om I drifvens af Anden, så ären I icke under lagen. Rom. 8,1 f.

19 Men köttets gärningar äro

Digitized by Google

uppenbara, och de äro skörlefnad, orenhet, liderlighet,
1 Kor. 3,3. 6,9 f. Ef. 5,3 f. Kol. 3,5 f. Upp. 22,15.
20 afgudadyrkan, trolldom, fiendskap, trätor, afundsjuka, vrede, partisinne, söndringar, tvedräkt,
21 afund, mord, dryckeslag, gillen och annat sådant, hvarom jag förut säger eder, såsom jag ock förut har sagt, att de, som göra sådant, skola icke ärfva Guds rike.
22 Men Andens frukt är kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, trohet, saktmodighet, återhållsamhet. Ef. 5,9.
23 Emot sådant är icke lagen.
24 Men de, som tillhöra Kristus, hafva korsfäst sitt kött tillika med lustarna och begärelserna.
Rom. 6,6. Gal. 2,19.
25 Om vi lefva i Anden, så låtom oss ock vandra i Anden.
Rom. 8,5 f.
26 Sökom icke fåfänglig ära genom att reta hvarandra och afundas hvarandra.

6 Kapitlet.

Förmaningar och slutönskan.

Vers. 1—10 jämte 5 kap. 25, 26 Ep. 15 S. eft. Trefald.

Mina bröder! Om ock en människa råkar falla i någon synd, I, som ären andeliga, upprätten en sådan med saktmodig ande, och se på dig själf, att icke äfven du varder frestad.
Rom. 14,1. 1 Kor. 8,1. 9,22.
2 Bären hvarandras bördor och fullborden så Kristi lag.
Rom. 15,1. 1 Tess. 5,14 f. Job. 15,12.
3 Ty om någon tycker sig något vara, ändock han intet är, så bedrager han sig själf.
1 Kor. 8,2.
4 Men hvar och en pröfve sin egen gärning, och då skall han allenast i sig själf hafva sin berömmelse och icke i den andre,
5 ty hvar och en skall bära sin egen börda.
6 Men den som undervisas i ordet, han dele allt godt med den, som undervisar honom.
7 Faren icke vilse. Gud låter icke gäcka sig, ty hvad en människa sår, det skall hon ock skörda;
Ps. 62,13. Jer. 17,10. Rom. 2,6. Upp. 2,23.
8 ty den som sår i sitt kött, han skall af köttet skörda förgängelse, men den som sår i Anden, han skall af Anden skörda evigt lif.
9 Och låtom oss icke förtröttas att göra det goda; ty vi skola ock i sinom tid skörda, om vi icke tröttna.
2 Tess. 3,13. 2 Kor. 4,16.
10 Därför, medan vi hafva tid, låtom oss göra det goda mot alla men mest mot dem, som höra tron till.

11 Sen med huru stora bokstäfver jag med egen hand har skrifvit till eder.

12 Alla de, som vilja behaga efter köttet, nödga eder att låta omskära eder, allenast på det att de icke må blifva förföljda för Kristi kors' skull; Fil. 3,18.
13 ty icke ens de, som låta omskära sig, hålla lagen själfva, utan de vilja, att I skolen låta omskära eder, på det att de må

Digitized by Google

kunna berömma sig af edert kött.

14 Men från mig vare det fjärran att berömma mig, om icke af vår Herre Jesu Kristi kors, genom hvilket världen är korsfäst för mig och jag för världen. Rom. 6,6. Gal. 2,19.

15 Ty i Kristus Jesus gäller hvarken omskärelse eller förhud utan en ny skapelse.
1 Kor. 7,19. 2 Kor. 5,17. Kol. 3,11. Gal. 5,6.

16 Och alla, som vandra efter denna regel, öfver dem vare frid och barmhärtighet och öfver Guds Israel! Ps. 125,4 f.

17 Må hädanefter ingen göra mig bekymmer; ty jag bär på min kropp vår Herre Jesu Kristi märken.

18 Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder ande, mina bröder! Amen.

Pauli bref till efesierna.

1 Kapitlet.

Aposteln tackar Gud för hans nåd i Kristus och beder för församlingen.

Vers. 3—14 Aftons. 1 årg. 1 S. i Advent, vers. 16—23 Aftons. 2 årg. Påskdagen.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, till de heliga, som äro i Efesus, och troende i Kristus Jesus.
Joh. 17,19. 1 Kor. 1,2. Rom. 1,7.

2 Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!

3 Välsignad vare Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som har välsignat oss med all andelig välsignelse i det himmelska, i Kristus;

4 såsom han har utvalt oss i honom före världens grundläggning, att vi skulle vara heliga och ostraffliga inför honom,
Rom. 8,29 f. Ef. 5,27. Kol. 1,22 f. 2 Tess. 2,13. 2 Tim. 1,9. Tit. 2,12.

5 och i kärlek förut bestämt oss till barnaskap hos sig, genom Jesus Kristus, efter sin viljas välbehag,

6 sin härliga nåd till pris, med hvilken han har benådat oss i den älskade.

7 I honom hafva vi återlösningen genom hans blod, syndernas förlåtelse, efter hans nåds rikedom, Kol. 1,14. 1 Petr. 1,18.

8 hvilken han har låtit öfverflöda på oss i all vishet och förstånd,

9 i det att han för oss har kungjort sin viljas hemlighet, efter sitt välbehag, hvilket han har föresatt sig inom sig själf,
Rom. 16,25. Ef. 3,9. Kol. 1,26. 2 Tim. 1,9. 1 Petr. 1,20.

10 med afseende på den hushållningen i tidernas fullbordan, att i Kristus sammanfatta allt, både det, som är i himmeln, och det, som är på jorden.

11 I honom hafva vi ock fått

Digitized by Google

arfslott, förut bestämda efter dens beslut, som verkar allt efter sin viljas råd,
Rom. 8,17. Ef. 3,11.

12 på det att vi skulle vara hans härlighet till pris, vi, som förut hafva hoppats på Kristus,

13 i hvilken ock I, sedan I hafven hört sanningens ord, eder frälsnings evangelium, i hvilken I, sedan I ock hafven trott, blifvit beseglade med löftets Helige Ande,
Rom. 8,15 f. 2 Kor. 5,5. Ef. 4,30.

14 som är en pant på vårt arf till hans egendoms förlossning, hans härlighet till pris.
5 Mos. 7,6. 2 Kor. 1,22.

15 Därför upphör icke heller jag, sedan jag har hört den tro, som är hos eder på Herren Jesus, och eder kärlek till alla heliga,

16 att tacka för eder, tänkande på eder i mina böner,
Fil. 1,3 f. 1 Tess. 1,2. 2 Tess. 1,3.

17 på det att vår Herre Jesu Kristi Gud, härlighetens Fader, må gifva eder vishets och uppenbarelses Ande i sin kunskap

18 och upplysa edert hjärtas ögon, så att I förstån, hvilket hopp det är, hvartill han har kallat eder, och hvilken rikedomen är af hans arfs härlighet bland de heliga,

19 och huru öfversvinneligt stor hans makt är med afseende på oss, som tro efter hans mäktiga krafts verkan,

20 hvilken han verkade i Kristus, då han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i det himmelska
Kol. 3,1. Ebr. 1,3. 1 Petr. 3,22.

21 öfver allt herradöme och väldighet och makt och myndighet och allt namn, som nämnes icke allenast i denna världen utan ock i den tillkommande, Fil. 2,9. Kol. 2,10.

22 och lade allt under hans fötter och gaf honom till ett hufvud öfver allting åt församlingen,
1 Kor. 15,27. Ef. 4,15. 5,23. Kol. 1,18.

23 som är hans kropp, dens fullhet, som uppfyller allt i alla.

2 Kapitlet.

Judars och hedningars lika delaktighet af Kristi försoning.

Vers. 1—9 Aftons. 2 årg. 2 S. eft. Trefald., vers. 10—16 Aftons. 1 årg. 2 S. eft. Trettond., vers. 17—22 Aftons. 1 årg. Pingstdagen.

Äfven eder*, som voren döda genom edra öfverträdelser och synder, Kol. 2,13.

2 i hvilka I fordom vandraden efter denna världens skick, efter fursten öfver luftens makt, öfver den ande, som nu är verksam i otrons barn, Kol. 3,6 f.

3 bland hvilka ock vi alla fordom lefde i vårt kötts begärelser, görande hvad köttet och tankarna ville och voro af naturen vredens barn, likasom de andra.

4 Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har för sin stora kärleks skull, hvarmed han har älskat oss,

5 gjort oss, som voro döda genom våra öfverträdelser, lef-

* *har Gud gjort lefvande med Kristus*, hvilka ord böra hämtas från 5:te versen.

Digitized by Google

vande med Kristus — af nåd ären I frälsta —

6 och uppväckt oss med honom och satt oss med honom i det himmelska, i Kristus Jesus,

7 på det att han i de kommande tiderna skulle visa sin nåds öfversvinneliga rikedom genom sin godhet mot oss i Kristus Jesus.

8 Ty af nåden ären I frälsta genom tron, och det icke af eder, Guds gåfva är det;
Rom. 3,24. 4,16. Tit. 3,5.

9 icke af gärningar, på det att ingen må berömma sig.
Rom. 3,20, 27. 4,2. 9,11. 11,6. 1 Kor. 1,29 f. 2 Tim. 1,9.

10 Ty vi äro hans verk, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, hvilka Gud har förut beredt, att vi skulle vandra i dem.
Ps. 100,3. Ef. 1,4. 4,24. Tit. 2,14.

11 Tänken därför därpå, att I fordom, I som voren hedningar i köttet och blefven kallade förhud af den så kallade omskärelsen, som göres med händer på köttet,
1 Kor. 12,2. Ef. 5,8. Kol. 1,21.

12 att I på den tiden voren utan Kristus, afskilda från Israels samfund och främmande för löftets förbund, utan hopp och utan Gud i världen.
Rom. 9,4.

13 Men nu, genom Kristus Jesus, hafven I, som fordom voren fjärran, kommit nära genom Kristi blod.

14 Ty han är vår frid, han som af de båda har gjort ett och har nedbrutit afskrankningens skiljemur, fiendskapen,
Joh. 10,16. Ap. G. 10,36. Rom. 5,1. Kol. 1,20.

15 då han genom sitt kött tillintetgjorde budens lag, som var gifven i stadgar, på det att han skulle af de två i sig skapa en enda ny människa, i det att han stiftade frid,
Kol. 2,14. 2 Kor. 5,17. Gal. 6,15.

16 och med Gud försona dem båda i en enda kropp genom korset, då han på detta dödade fiendskapen.

17 Och han har kommit och förkunnat evangelium om frid för eder, som voren fjärran, och för dem, som voro nära.
Es. 57,19.

18 Ty genom honom hafva vi båda i en och samme Ande tillträdet till Fadern.
Joh. 14,6. Ef. 3,12. Ebr. 4,16 10,19 f.

19 Alltså ären I icke numera främlingar och gäster utan medborgare med de heliga och Guds husfolk,
Fil. 3,20.

20 uppbyggda på apostlarnes och profeternas grund, där hörnstenen är Jesus Kristus själf,
Es. 28,16. Ps. 118,22. Matt. 16,18. 1 Petr. 2,4 f. Upp. 21,14.

21 i hvilken hela byggnaden sammanfogas och växer till ett heligt tempel i Herren,
1 Kor. 3,17. 2 Kor. 6,16.

22 i hvilken äfven I med uppbyggens till en Guds boning i Anden.

3 Kapitlet.

Apostelns ämbete bland hedningarne. Förbön och tacksägelse.

Vers. 13—21 Ep. 16 S. eft. Trefald.

Fördenskull böjer jag mina knän, jag Paulus, Kristi

Digitized by Google

Jesu fånge för eder skull, I hedningar;
Ap. G. 28,16. Fil. 1,13, 16. Kol. 4,3.

2 om I eljest hafven hört om hushållningen med den Guds nåd, som har blifvit mig gifven för eder, Gal. 2,7.

3 att hemligheten blifvit för mig kungjord genom en uppenbarelse, såsom jag förut har i korthet skrifvit,

4 hvaraf I, när I läsen det, kunnen förstå min insikt i Kristi hemlighet,

5 som bland andra släkten icke har blifvit kungjord för människornas barn, såsom hon nu genom Anden har blifvit uppenbarad för hans heliga apostlar och profeter, Kol. 1,26.

6 nämligen att hedningarne äro medarfvingar och höra till samma kropp och äro delaktiga med oss i löftet i Kristus Jesus genom evangelium,
Gal. 3,14. Ef. 2,15 f.

7 hvars tjänare jag har blifvit, efter gåfvan af den Guds nåd, som har blifvit mig gifven efter hans makts verkan.
1 Kor. 4,1.

8 Mig, den allra ringaste bland alla heliga, har denna nåd blifvit gifven, att bland hedningarne förkunna evangelium om Kristi outgrundliga rikedom
1 Kor. 15,9. Gal. 1,16. 2,8. 1 Tim. 1,13 f. 2,7. 2 Tim. 1,10 f.

9 och upplysa alla, hurudan hushållningen är med den hemlighet, som från evighet har varit fördold i Gud, alltings skapare, Rom. 16,25 f.

10 på det att Guds mångfaldiga vishet nu skulle genom församlingen varda kunnig för herradömena och väldigheterna i det himmelska,

11 efter det uppsåt af evighet, hvilket han har verkställt i Kristus Jesus, vår Herre,

12 i hvilken vi hafva vår frimodighet och vårt tillträde med förtröstan, genom tron på honom.

13 Därför beder jag, att I icke uppgifvens vid mina lidanden för eder, hvilka äro eder ära.
Kol. 1,24.

14 Fördenskull böjer jag mina knän för vår Herre Jesu Kristi Fader,

15 af hvilken allt, hvad från fader kommer i himmeln och på jorden, har sitt namn,

16 att han ville gifva eder, efter sin härlighets rikedom, att I varden stärkta med kraft genom hans Ande till den invärtes människan,
Ef. 6,10. 2 Kor. 4,16.

17 att Kristus må bo genom tron i edra hjärtan,

18 på det att I, rotade och grundade i kärlek, kunnen förmå begripa med alla heliga, hvad bredden och längden och djupet och höjden är

19 och känna Kristi kärlek, som öfvergår kunskapen, på det att I mån varda uppfyllda intill all Guds fullhet.

20 Men honom, som förmår göra utöfver allt, vida mer än vi begära eller tänka, efter den kraft, som verkar i oss,

21 honom vare ära i försam-

Digitized by Google

lingen genom Kristus Jesus bland alla släkten i evigheters evighet! Amen.

4 Kapitlet.

Församlingens enhet. Den gamla människans afklädande och den nyas iklädande.

Vers. 1—6 Ep. 17 S. eft. Trefald., vers. 7—13 Aftons. 2 årg. Kristi Himmelsfärdsd., vers. 14—16 Aftons. 2 årg. 5 S. eft. Trettond., vers. 22—28 Ep. 19 S. eft. Trefald.

Så förmanar jag nu eder, jag som är en fånge i Herren, att vandra värdigt den kallelse, hvarmed I hafven blifvit kallade,

2 med all ödmjukhet och saktmodighet, med långmodighet fördragande hvarandra i kärlek,

3 vinnläggande eder om att bevara Andens enhet genom fridens band.

4 En kropp och en Ande, såsom I ock hafven blifvit kallade i ett eder kallelses hopp,
Rom. 12,5. 1 Kor. 12,4, 11.

5 en Herre, en tro, ett dop,

6 en Gud och allas Fader,
1 Kor. 8,5 f. 12,5 f.

som är öfver alla, genom alla och i alla!

7 Men åt hvar och en af oss har nåden blifvit gifven efter Kristi gåfvas mått.
Rom. 12,3, 6. 1 Kor. 12,11.

8 Därför säger han: »Han har uppfarit i höjden, han har tagit fångar till fånga och gifvit människorna gåfvor.» Ps. 68,19.

9 Men detta »han har uppfarit», hvad är det annat än att han ock först har nedfarit till jordens nedra rum?
Joh. 3,13.

10 Den som nedfor är ock den som uppfor öfver alla himlar, på det att han skulle uppfylla allt. Ef. 1,23.

11 Han har ock satt somliga till apostlar, somliga till profeter, somliga till evangelister och somliga till herdar och lärare 1 Kor. 12,28.

12 för de heligas fullkomnande, till ämbetets verk, till Kristi kropps uppbyggelse,
Kol. 1,24.

13 till dess vi alla hinna till enheten i tron och i Guds Sons kunskap, till en fullkommen man, till Kristi fullhets åldersmått,

14 på det att vi icke mera må vara barn, som kastas och kringdrifvas af hvarje lärdomsväder, genom människornas spel, genom illfundighet i villfarelsens ränker
1 Kor. 14,20. Ebr. 13,9.

15 utan, hållande oss till sanningen, i kärlek växa i alla stycken upp till honom, som är hufvudet, Kristus,
Ef. 1,22. 5,23.

16 från hvilken hela kroppen, sammanfogad och sammanhållen genom understödet i hvarje led, efter den verksamhet, som för hvar och en del är bestämd, vinner sin tillväxt till sin egen uppbyggelse i kärlek.
Rom. 12,5. 1 Kor. 12,27.

17 Det säger jag därför och betygar i Herren, att I icke mera bören vandra, såsom de öfriga hedningarne vandra i sitt sinnes fåfänglighet,

18 förmörkade till förståndet

Digitized by Google

och bortkomna från det lif, som är af Gud, för den okunnighets skull, som är i dem för deras hjärtas förhärdelses skull, Ef. 5,8.

19 hvilka, förslöade, hafva öfverlämnat sig åt liderlighet, så att de jämte girighet bedrifva all orenhet.

20 Men I hafven icke så lärt känna Kristus,

21 om I annars hafven hört honom och i honom blifvit lärda, såsom sanning är i Jesus,

22 att bortlägga den gamla människan, hvarmed I förut umgingens, hvilken genom bedrägeriets lustar fördärfvar sig, Rom. 6,6. Ef. 2,3 f. Kol. 3,9. Ebr. 12,1. 1 Petr. 2,1. 4,2.

23 och att förnya eder i edert sinnes ande Rom. 12,2.

24 och ikläda eder den nya människan, den efter Gud skapade, i sanningens rättfärdighet och helighet. 2 Kor. 5,17. Kol. 3,10 f.

25 Läggen därför bort lögnen och talen sanning, hvar och en med sin nästa, emedan vi äro hvarandras lemmar. Sak. 8,16. Rom. 12,5. 1 Petr. 2,1.

26 Vredgens och synden icke. Må solen ej gå ned öfver eder vrede Ps. 4,5.

27 och gifven icke heller djäfvulen rum. 1 Petr. 5,9. Jak. 4,7.

28 Den, som har stulit, stjäle icke mer utan arbete hellre, görande med sina händer det, som är godt, att han må hafva att dela med sig åt den behöfvande. 1 Tess. 4,11 f. 2 Tess. 3,8 f.

29 Intet dåligt tal gånge ut af eder mun, utan det som är nyttigt till uppbyggelse, där så behöfves, att det må vara dem tacknämligt, som höra det; Matt. 12,36. Ef. 5,3 f. Kol. 3,16.

30 och bedröfven icke Guds Helige Ande, med hvilken I hafven blifvit beseglade till förlossningens dag. 2 Kor. 1,22. 5,5. Ef. 1,13 f.

31 All bitterhet och häftighet och vrede och rop och hädelse vare fjärran ifrån eder, äfvensom all ondska.

32 Men varen mot hvarandra godhjärtade, barmhärtiga, förlåtande hvarandra, såsom ock Gud i Kristus har förlåtit eder. Matt. 6,14. Mark. 11,26. Kol. 3,12 f.

5 Kapitlet.

Förmaningar till kristlig vandel. Äkta makars inbördes förhållande.

Vers. 1—9 Ep. 3 S. i Fastan, vers. 15—21 Ep. 20 S. eft. Trefald., vers. 25—27 Aftons. 2 årg. S. eft. Nyårsdagen,

Så varen nu Guds efterföljare, såsom älskade barn, Matt. 5,45.

2 och vandren i kärlek, såsom ock Kristus har älskat oss och utgifvit sig själf för oss till gåfva och offer, Gud till välbehaglig lukt. Joh. 13,34. 15,12. 1 Tess. 4,9. 1 Joh. 3,11. Gal. 2,20. Ebr. 8,3. 9,14. 1 Petr. 3,18.

3 Men skörlefnad och all orenhet eller girighet må icke ens nämnas bland eder, såsom det anstår heliga, Mark. 7,21 f. Gal. 5,19 f.

4 och skamligt väsende och dåraktigt tal eller gyckel, hvilket allt icke höfves, utan hellre tacksägelse. Ef. 4,29.

5 Ty detta veten I, att ingen

Digitized by Google

horkarl eller oren eller girig, hvilken är en afgudadyrkare, har arfslott i Kristi och Guds rike.
Kol. 3,5. 1 Kor. 6,9 f. Upp. 22,15.

6 Ingen bedrage eder med tomma ord; ty för sådant kommer Guds vrede öfver otrons barn.
Matt. 12,36. 24,4. 2 Tess. 2,1 f. Rom. 1,18.

7 Hafven därför ingen gemenskap med dem.

8 Ty I voren fordom mörker, men nu ären I ljus i Herren. Vandren såsom ljusets barn
Joh. 12,36. Ef. 4,18.

9 — ty ljusets frukt är i all godhet och rättfärdighet och sanning —, Gal. 5,22.

10 pröfvande hvad som är behagligt för Herren, Rom. 12,2.

11 och hafven ingen delaktighet i mörkrets ofruktbara gärningar utan hellre till och med bestraffen dem. Matt. 18,15 f. 2 Kor. 6,14. 2 Tess. 3,14. Rom. 13,12. 1 Kor. 5,3. 10,20 f.

12 Ty hvad af dem i hemlighet föröfvas är skamligt äfven att tala om,

13 men allt varder, när det bestraffas, uppenbaradt af ljuset, ty allt det, som varder uppenbaradt, är ljus.
Joh. 3,20 f.

14 Därför säger han: Vakna upp, du som sofver, och stå upp från de döda, så skall Kristus lysa öfver dig.
Rom. 13,11. Kol. 3,1.

15 Sen därför till, att I vandren välbetänkt, icke såsom ovisa utan såsom visa,

16 köpande tiden, ty dagarna äro onda.

17 Varen därför icke oförståndiga utan insen hvad som är Herrens vilja. Rom. 12,2.

18 Och dricken eder icke druckna af vin, hvaraf tygellöshet kommer, utan uppfyllens med Anden,
Ords. 20,1. 23,29 f. Es. 5,11. 22. Luk. 21,34.

19 talande till hvarandra i psalmer och lofsånger och andeliga visor, sjungande och spelande i edert hjärta till Herrens ära,

20 alltid tackande Gud och Fadern för allt i vår Herre Jesu Kristi namn,
Kol. 3,17. Ebr. 13,15. 1 Petr. 2,5.

21 undergifna hvarandra i Kristi fruktan. 1 Petr. 5,5.

22 I hustrur, varen edra män, likasom Herren, undergifna;
1 Mos. 3,16. 1 Kor. 14,34. Kol. 3,18. Tit. 2,5. 1 Petr. 3,1.

23 ty en man är sin hustrus hufvud, såsom ock Kristus är församlingens hufvud, och han är själf sin kropps frälsare.
Rom. 12,5.

24 Men såsom församlingen är undergifven Kristus, så vare ock hustrurna sina män undergifna i allt.

25 I män, älsken edra hustrur, såsom ock Kristus har älskat församlingen och utgifvit sig själf för henne,
Kol. 3,19. 1 Petr. 3,7.

26 på det att han skulle helga henne, efter att hafva renat henne i vattnets bad, genom ordet, Joh. 3,5. Tit. 3,5.

27 på det att han skulle för sig framställa församlingen såsom härlig, icke hafvande fläck eller skrynka eller något så-

Digitized by Google

dant, utan att hon skulle vara helig och ostrafflig.

28 Likaså äro männen pliktiga att älska sina hustrur såsom sina kroppar. Den som älskar sin hustru, han älskar sig själf.

29 Ty ingen har någonsin hatat sitt kött, utan han närer och omhuldar det, såsom ock Kristus församlingen,

30 ty vi äro lemmar af hans kropp, af hans kött och af hans ben.

31 »Fördenskull skall en man öfvergifva sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de tu skola varda ett kött.» 1 Mos. 2,24.

32 Denna hemlighet är stor, men jag säger det om Kristus och om församlingen.

33 Dock älsken äfven I hvar och en sin hustru såsom sig själf; men hustrun må se till, att hon vördar sin man.

6 Kapitlet.

Barns och föräldrars, tjänares och husbönders plikter. Uppmaning till strid mot mörkrets makter. Sluthälsning.

Vers. 10—18 Ep. 21 S. eft. Trefald.

I barn, varen edra föräldrar lydiga i Herren, ty det är rätt. Kol. 3,20.

2 »Hedra din fader och din moder», hvilket är det första bud, som har löfte med sig,

3 »på det att dig må väl gå och du må länge lefva i landet». 2 Mos. 20,12. 5 Mos. 5,16.

4 Och I fäder, reten icke edra barn till vrede utan uppföden dem i Herrens tukt och förmaning. 5 Mos. 6,7, 20 f. Ords. 29,17. Kol. 3,21.

5 I tjänare, lyden edra lekamliga herrar med fruktan och bäfvan, i edert hjärtas enfald, såsom Kristus, Kol. 3,22. 1 Tim. 6,1 f. Tit. 2,9.

6 icke med ögontjänst, såsom viljande behaga människor, utan såsom Kristi tjänare, görande Guds vilja af hjärtat,

7 med välvillighet tjänande, såsom tjänande Herren och icke människor,

8 och veten, att hvad godt hvar och en gör, det skall han få igen af Herren, ehvad han är träl eller fri. Rom. 2,6. 2 Kor. 5,10. Ap. G. 10,34.

9 Och I herrar, gören detsamma mot dem, bortläggande edert hot, vetande, att I själfva hafven en Herre i himmeln, och att hos honom är intet anseende till person.

10 För öfrigt, mina bröder, blifven starka i Herren och i hans starkhets makt.

11 Ikläden eder hela Guds vapenrustning, på det att I mån kunna stå emot djäfvulens ränker. Rom. 13,12. 2 Kor. 6,7. 1 Tess. 5,8.

12 Ty vi hafva icke strid mot blod och kött utan mot herradömen, mot väldigheter, mot världshärskarne i detta mörker, mot ondskans andemakter i himlarymderna. Ef. 2,2.

13 Tagen därför hela Guds vapenrustning, att I mån kunna motstå i den onda dagen, all-

Digitized by Google

ting väl uträtta och blifva beståndande. 2 Kor. 10,4.

14 Stån därför omgjordade kring edra länder med sanning och klädda i rättfärdighetens pansar
Es. 11,5. Luk. 12,35. 1 Petr. 1,13.

15 och skodda om fötterna med fridens evangelii färdighet.

16 Jämte allt detta tagen trons sköld, med hvilken I skolen kunna utsläcka alla den ondes glödande pilar.

17 Och tagen frälsningens hjälm och Andens svärd, som är Guds ord, Es. 59,17. Ebr. 4,12.

18 under all åkallan och bön, i Anden alltid bedjande och därför vakande med all ihärdighet och bön för alla heliga,
Mark. 13,33. Luk. 18,1 f. Rom. 12,12. Kol. 4,2. 1 Tess. 5,17.

19 äfvensom för mig, att, när jag öppnar min mun, ord må gifvas mig att med frimodighet kungöra evangelii hemlighet,
Ap. G. 4,29. Kol. 4,3. 2 Tess. 3,1.

20 för hvars skull jag är ett sändebud i bojor, att jag må frimodigt tala därom, såsom jag bör tala.
Ap. G. 28,16, 20. 2 Kor. 5,20.

21 Men på det att ock I mån veta mitt tillstånd, huru jag befinner mig, skall Tykikus, min älskade broder och trogne tjänare i Herren, underrätta eder om allt, Kol. 4,7.

22 och jag har just därför sändt honom till eder, att I skullen få veta, huru det är med oss, och att han skulle trösta edra hjärtan.

23 Frid vare med bröderna och kärlek tillika med tro från Gud Fader och Herren Jesus Kristus!

24 Nåden vare med alla, som älska vår Herre Jesus Kristus i ovanskлighet! Amen.

Pauli bref till filipperna.

1 Kapitlet.

Hälsning. Filippernas tro. Evangelii framgång. Uppmaning till ståndaktighet.

Vers. 3—11 Ep. 22 S. eft. Trefald., vers. 20—26 Aftons. 2 årg. 16 S. eft. Trefald.

Paulus och Timoteus, Jesu Kristi tjänare, till alla de heliga i Kristus Jesus, som äro i Filippi, tillika med biskopar och diakoner*.

2 Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! Rom. 1,7.

3 Jag tackar min Gud, vid all min hågkomst af eder,
Ef. 1,16.

* Se Ap. G. 20,28; jfr Ap. G. 6,1 f.

Digitized by Google

4 då jag alltid i alla mina böner för eder alla gör bönen med glädje,

5 för edert deltagande i evangelium från den första dagen intill nu,

6 öfvertygad därom, att den, som i eder har begynt ett godt verk, skall fullborda det intill Jesu Kristi dag;

7 såsom det är rätt, att jag tänker detta om eder alla, därför att jag, både i mina bojor och då jag försvarar och stadfäster evangelium, har eder i mitt hjärta såsom alla delaktiga med mig i nåden. Ef. 3,1.

8 Ty Gud är mitt vittne, huru jag längtar efter eder alla med Jesu Kristi kärlek. Rom. 1,9.

9 Och detta beder jag, att eder kärlek måtte allt mer och mer öfverflöda i kunskap och all urskillning,

10 så att I kunnen pröfva, hvad bäst är, på det att I mån vara rena och oförvitliga intill Kristi dag, Rom. 2,18. 12,1 f.

11 uppfyllda med den rättfärdighetens frukt, som kommer genom Jesus Kristus, till Guds ära och pris.
Matt. 5,16. Joh. 15,4, 8. Ef. 1,12.

12 Men jag vill, att I, mina bröder, skolen veta, att det, som har vederfarits mig, snarare har ländt till evangelii framgång,

13 så att mina bojor hafva i Kristus blifvit uppenbara i hela kasernen* och för alla andra,

14 och de flesta bland bröderna, styrkta i Herren af mina bojor, äro dristigare att utan fruktan tala ordet.

15 Somliga predika väl ock Kristus af afund och kif men somliga ock i god mening;

16 dessa af kärlek, emedan de veta, att jag är satt till evangelii försvar,

17 de andra förkunna Kristus af partisinne, icke af rent uppsåt, menande, att de tillskynda mig bedröfvelse i mina bojor.

18 Hvad mer? Kristus varder dock förkunnad på hvarje sätt, det må vara för skens skull eller i sanning, och däröfver gläder jag mig, ja, jag skall ock glädja mig,

19 ty jag vet, att detta skall aflöpa för mig till frälsning, genom eder förbön och Jesu Kristi Andes hjälp, 2 Kor. 1,11.

20 enligt min trängtan och förhoppning, att jag i intet skall komma på skam, utan att, såsom alltid så ock nu, Kristus skall varda under all frimodighet förhärligad i min kropp, vare sig genom lif eller genom död.

21 Ty för mig är lifvet Kristus och döden en vinning.

22 Men om det att lefva i köttet gifver mig frukt i arbete, så kan jag icke säga, hvilket jag skall välja;

23 ty båda delarna ligga mig hårdt på hjärtat, emedan jag åstundar att bryta upp och vara med Kristus, hvilket vore mycket bättre; 2 Kor. 5,8.

* Den kejserliga lifvaktens kasern i Rom, där aposteln nu satt fången.

Digitized by Google

24 men att förblifva i köttet är
mera af nöden för eder skull;
25 och härom öfvertygad vet
jag, att jag skall blifva kvar och
förblifva hos eder alla, till eder
tros tillväxt och glädje,
Fil. 2,24.
26 på det att eder berömmelse
må genom mig öfverflöda i Je-
sus Kristus, genom min åter-
komst till eder. 2 Kor. 1,14. 5,12.

27 Allenast, skicken eder vär-
digt Kristi evangelium, så att
jag, ehvad jag kommer och be-
söker eder eller är frånvarande,
må få höra om eder, att I stån
fast i en ande, med en själ
kämpande med mig för evan-
gelii tro,
Ef. 4,1. Kol. 1,10. 1 Tess. 2,12. 4,1.
28 utan att i något skygga till-
baka för motståndarne, hvilket
för dem är ett tecken till för-
tappelse men för eder till frälS-
ning, och det från Gud.
2 Tess. 1,5 f.
29 Ty åt eder har den nåden
blifvit gifven, att icke allenast
tro på Kristus utan ock lida
för hans skull, Ap. G. 5,41. Rom. 5,3.
30 emedan I hafven samma
kamp, som I hafven sett hos
mig och nu hören om mig.

2 Kapitlet.

Förmaning till kärlek och ödmjukhet efter Jesu föredöme. Sändningen af Timoteus och Epafroditus.

Vers. 5—11 Ep. Palm-Sönd. och Långfredag.

Finnes därför någon förmaning
i Kristus, finnes någon kär-
lekens tröst, finnes någon an-
dens gemenskap, finnes någon
hjärtlighet och barmhärtighet,
2 så gören min glädje fullkom-
men därigenom, att I ären ens
till sinnes, hafvande samma kär-
lek, endräktiga, med ett sinne,
Rom. 12,16. 15,5. 1 Kor. 1,10. Fil. 3,16.
1 Petr. 3,8.
3 så att intet sker af partisinne
eller fåfänga, utan så att den
ene i ödmjukheten aktar den
andre högre än sig själf.
Rom. 12,10. 1 Petr. 5,5.
4 Sen icke hvar och en på sitt
eget bästa, utan hvar och en
äfven på andras. 1 Kor. 10,24.
5 Varen så till sinnes, som
Kristus Jesus var,
Matt. 11,29. 1 Petr. 2,21. 1 Joh. 2,6.
6 hvilken, då han var i Guds
skepelse, icke aktade såsom ett
rof att vara jämlik Gud
Joh. 1,1 f. 17,5. 2 Kor. 4,4. Kol. 1,15.
Hbr. 1,3.
7 utan utblottade sig själf och
antog en tjänares skepelse och
vardt lik människor och i åt-
häfvor funnen såsom en män-
niska;
Matt. 20,28. Rom. 15,3, 8. Gal. 4,4.
8 han ödmjukade sig själf och
vardt lydig intill döden, ja, in-
till korsets död.
Matt. 26,39. Joh. 10,17 f. Ebr. 2,9, 14, 17. 12,2.
9 Därför har ock Gud upphöjt
honom öfver allting och gifvit
honom det namn, som är öfver
alla namn, Ps. 110,1. Es. 53,12. Joh.
17,1 f. Ap. G. 2,33. Ef. 1,20 f. Ebr. 1,4. 2,9.
10 på det att i Jesu namn alla
knän skola böja sig, deras som
äro i himmeln, på jorden och
under jorden,
11 och att alla tungor skola
bekänna, att Jesus Kristus är
Herre, Gud Fader till ära.
Ap. G. 2,36. Rom. 14,9. Upp. 5,13.

12 Därför, mina älskade, lika-
som I alltid hafven varit lydiga,
arbeten — icke allenast såsom

Digitized by Google

i min närvaro utan nu mycket mer i min frånvaro — med fruktan och bäfvan på eder frälsning.

13 Ty Gud är den, som verkar i eder både vilja och gärning för sitt välbehags skull.

2 Kor. 3,5. Ebr. 13,21.

14 Gören allt utan knorr och betänkligheter,

15 på det att I mån vara otadliga och rena, Guds ostraffliga barn midt ibland ett vrångt och förvändt släkte, bland hvilka I lysen såsom ljus i världen,

Matt. 5,14 f. Ef. 5,8.

16 fasthållande lifvets ord, mig till berömmelse på Kristi dag, att jag icke har fåfängt lupit eller fåfängt arbetat.

1 Tess. 2,19 f. 3,5.

17 Men om jag än offras, när jag frambär och ombesörjer offret af eder tro, så gläder jag mig och gläder mig med eder alla.

1 Tess. 2,8. 2 Tim. 4,6. 2 Kor. 7,4.

18 Sammaledes glädjens äfven I och glädjens med mig!

19 Jag hoppas i Herren Jesus att snart kunna sända Timoteus till eder, på det att ock jag må blifva vid godt mod, då jag får veta, huru det är med eder.

20 Ty jag har ingen liksinnad, som uppriktigt kan bära omsorg om eder,

21 ty alla söka de sitt eget, icke det som Jesus Kristus tillhörer. 1 Kor. 10,24. 13,5.

22 Men I kännen hans beprófvade trohet, att han med mig, såsom ett barn med sin fader, har tjänat i evangelium.

23 Honom hoppas jag således strax kunna sända, så snart jag fått se, huru det går med mig,

24 och jag är förvissad i Herren, att jag ock själf skall snart komma.

25 Men jag har ansett nödigt att till eder sända Epafroditus, min broder och medarbetare och medkämpe men edert sändebud och tjänare vid mitt behof,

26 emedan han längtade efter eder alla och oroade sig däröfver, att I haden hört, att han var sjuk.

27 Ja, han har verkligen varit sjuk, nära döden, men Gud förbarmade sig öfver honom, och icke allenast öfver honom utan ock öfver mig, att jag icke skulle få sorg på sorg.

28 Jag har därför sändt honom så mycket skyndsammare, på det att I skullen åter få se honom och glädjas och jag hafva mindre sorg.

29 Mottagen honom därför i Herren med all glädje och hållen sådana i ära,

1 Kor. 16,18. 1 Tess. 5,12.

30 Ty för Kristi verks skull var han nära döden, då han hade blottställt sitt lif för att ersätta saknaden af eder i tjänsten mot mig.

3 Kapitlet.

Trosrättfärdigheten och hennes kraft.

Vers. 7—14 Aftons. 2 årg. Sönd. Septuagesima,
vers. 17—21 och 4 kap. 1—3 Ep. 23 S. eft. Trefald.

För öfrigt, mina bröder, fröjden eder i Herren. Att

Digitized by Google

skrifva till eder om samma sak är för mig icke besvärligt men för eder tryggt.
2 Kor. 13,11. Fil. 4,4. 1 Tess. 5,16.

2 Hafven akt på de där hundarna, hafven akt på de onda arbetarne, hafven akt på sönderskärelsen. Es. 56,10. 2 Kor. 11,13.

3 Ty vi äro omskärelsen, vi som i Anden tjäna Gud och berömma oss i Kristus Jesus och icke förtrösta på köttet,
5 Mos. 10,16. Joh. 4,23 f. Rom. 2,29.

4 ehuru jag kunde hafva förtröstan äfven på köttet. Om någon annan tycker sig kunna förtrösta på köttet, kan jag det ännu mer, 2 Kor. 11,21 f.

5 som blef omskuren på åttonde dagen, som är af Israels släkt och af Benjamins stam, en ebré af ebréer, efter lagen en farisé, 1 Mos. 17,12.
Ap. G. 22,3 f. Rom. 11,1. 2 Kor. 11,22.

6 efter nitet en förföljare af församlingen, efter den rättfärdighet, som är i lagen, ostrafflig. Ap. G. 8,3. 9,1 f. Gal. 1,13 f.

7 Men allt det som var mig en vinning, det har jag räknat såsom förlust för Kristi skull,

8 ja, jag räknar ock allt såsom förlust mot det öfverträffande i min Herre Jesu Kristi kunskap, för hvilkens skull jag har blifvit förlustig alltsamman och räknar det såsom afskräde, på det att jag må vinna Kristus

9 och varda funnen i honom, icke hafvande min rättfärdighet, som kommer af lagen, utan den som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten af Gud på grund af tron; Rom. 1,17. 3,21 f.

10 till att känna honom och hans uppståndelses kraft och delaktigheten i hans lidanden, blifvande lik hans död,
Rom. 6,3 f. 2 Kor. 4,10 f.

11 att jag, om möjligt, måtte hinna fram till uppståndelsen från de döda.

12 Icke att jag redan har vunnit det eller redan är fullkomnad, men jag far därefter, att jag må fatta det, emedan jag ock har blifvit fattad af Kristus Jesus.

13 Mina bröder, jag anser mig icke själf hafva fattat det, men ett säger jag: Jag förgäter det, som är tillryggalagdt, och sträcker mig mot det, som är framför,

14 och jagar mot målet efter den segerlön, som förehålles af Guds kallelse ofvanefter i Kristus Jesus.
1 Kor. 9,24 f. 2 Tim. 4,7.

15 Må därför alla vi, som äro fullkomna, vara så sinnade, och om I uti något ären annorlunda sinnade, skall Gud uppenbara äfven detta för eder.

16 Dock, så vidt vi nu hafva kommit, låtom oss vandra efter samma regel och hafva samma sinne. Rom. 12,16. 15,5.

17 Varen mina efterföljare, mina bröder, och sen på dem, som vandra på detta sätt, såsom I hafven oss till föresyn.
1 Kor. 4,16. 11,1. 1 Tess. 1,6. 2 Tess. 3,9.

18 Ty många vandra, såsom jag ofta sade eder och nu till och med gråtande säger, såsom fiender till Kristi kors,
Gal. 6,12.

19 hvilkas ände är förtappelse, hvilkas gud är buken, och hvil-

Digitized by Google

kas ära ligger i deras skam, och hvilka trakta efter det jorden tillhörer.

20 Ty vårt samfund är i himmeln, hvarifrån vi ock vänta Frälsaren, Herren Jesus Kristus,
1 Kor. 1,7. Ef. 2,6. Kol. 3,3. 1 Tess. 1,10. Ebr. 13,14.

21 som skall förvandla vår förnedrings kropp, så att han varder lik hans härlighets kropp, efter den kraft, hvarmed han förmår att äfven underlägga sig allt.
1 Kor. 15,25 f., 42 f. Kol. 3,4. 1 Joh. 3,2.

4 Kapitlet.

Förmaningar, tacksägelser och hälsningar.

Vers. 1—3 jämte 3 kap. 17—21 Ep. 23 S. eft. Trefald., vers. 4—7 Ep. 4 S. i Advent.

Därför, mina älskade och efterlängtade bröder, min fröjd och min krona, stån sålunda fast i Herren, mina älskade.

2 Euodia förmanar jag, och Syntyke förmanar jag att vara ens till sinnes i Herren.

3 Ja, äfven dig, sannskyldige Sysygus*, beder jag: Biträd dessa kvinnor, hvilka jämte mig hafva kämpat i evangelium tillika med Klemens och andra mina medarbetare, hvilkas namn äro i lifvets bok.

4 Fröjden eder i Herren alltid; åter säger jag: fröjden eder.
Fil. 3,1.

5 Eder saktmodighet varde kunnig för alla människor. Herren är nära.

6 Hafven ingen omsorg, utan edra önskningar vare kunniga inför Gud i allt genom åkallan och bön med tacksägelse;
Ps. 55,23. Matt. 6,25. 1 Petr. 5,7.

7 och Guds frid, som öfvergår allt förstånd, skall bevara edra hjärtan och edra tankar i Kristus Jesus.
Joh. 14,27.

8 För öfrigt, mina bröder, hvad sant är, hvad värdigt, hvad rätt, hvad rent, hvad älskeligt, hvad som ljuder väl, finnes någon dygd och finnes något lof, tänken därpå.

9 Hvad I ock hafven lärt och undfått och hört och sett hos mig, gören det; och fridens Gud skall vara med eder.
2 Kor. 13,11.

10 Jag har storligen fröjdat mig i Herren, att I ändtligen en gång hafven åter kommit i det välstånd, att I kunnat tänka på mitt bästa, på hvilket I ock tänkten, men I haden icke tillfälle.

11 Detta säger jag icke därför, att jag har saknat något, ty jag har lärt mig att vara nöjd med de villkor, i hvilka jag är.
1 Tim. 6,6 f.

12 Jag kan äfven finna mig i ringhet, jag kan ock finna mig i öfverflöd. I allt och i alla förhållanden är jag invigd, både att vara mätt och att hungra, både att hafva öfverflöd och att lida brist.
1 Kor. 4,11. 2 Kor. 11,27.

13 Allt förmår jag genom den, som styrker mig.

14 Dock gjorden I väl, när I deltogen i mitt betryck.

* Namnet Sysygus betyder egentligen *make* eller *kamrat*.

Digitized by Google

15 Men I veten ock själfva, I filipper, att i evangelii begynnelse, då jag for ut från Macedonien, ingen församling satte sig i gemenskap med mig i fråga om utgift och inkomst, utom I allena, 2 Kor. 11,8 f.

16 ty äfven i Tessalonika sänden I mig både en och två gånger till mitt behof.

17 Icke att jag traktar efter gåfvan, utan jag traktar efter den rikliga frukten för eder räkning.

18 Men jag har nu fått allt, och det i öfverflöd, och är rikligen försedd, sedan jag med Epafroditus bekommit eder gåfva, en ljuf vällukt, ett täckeligt offer, behagligt för Gud. Ebr. 13,16.

19 Och min Gud skall, efter sin rikedom, fylla alla edra behof i härlighet i Kristus Jesus. 2 Kor. 9,8.

20 Men vår Gud och Fader vare ära i evigheters evighet! Amen.

21 Hälsen alla heliga i Kristus Jesus. De bröder, som äro med mig, hälsa eder.

22 Alla de heliga hälsa eder och i synnerhet de, som äro af kejsarens hus.

23 Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder alla! Amen.

Pauli bref till kolosserna.

1 Kapitlet.

Hälsning. Aposteln gläder sig öfver kolossernas tro, framställer Kristus såsom Guds afbild och församlingens hufvud och tackar Gud för sina lidanden för Kristi evangelium.

Vers. 9—12 Ep. 24 S. eft. Trefald.. vers. 12—23 Aftons. 2 årg. Trefaldighets-S.. vers. 24—29 och 2 kap. 1—7 Aftons. 2 årg. 21 S. eft. Trefald.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, och brodern Timoteus

2 till de heliga och troende bröderna i Kristus, som äro i Kolosse. Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! Rom. 1,7.

3 Vi tacka Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader alltid i våra böner för eder, Fil. 1,3.

4 emedan vi hafva hört om eder tro i Kristus Jesus och om den kärlek I hafven till alla heliga,

5 för det hopps skull, som är förvaradt åt eder i himmeln, om hvilket I förut hafven hört genom sanningens ord i det evangelium,

6 som har kommit till eder, såsom det ock i hela världen finnes och bär frukt och växer till, likasom bland eder från den dag, då I hörden det och lärden känna Guds nåd i sanning, Mark. 4,8 f. Ap. G. 6,7

7 såsom I hafven lärt af Epa-

Digitized by Google

fras, vår älskade medtjänare, som för eder är en trogen Kristi tjänare, Kol. 4,12. Filem. v. 23.
8 och som äfven har för oss omtalat eder kärlek i Anden.

9 Därför upphöra icke heller vi att, från den dag vi fingo höra det, bedja för eder och begära, att I mån varda uppfyllda med kunskap om hans vilja, i all andelig vishet och insikt,
Rom. 12,2. 1 Kor. 1,5. Ef. 1,15 f. 5,10, 17.
10 så att I vandren värdigt Herren, honom i allt till behag, bärande frukt i all god gärning och tillväxande i Guds kunskap,
Ef. 4,1. Fil. 1,27. 1 Tess. 2,12. 4,1. Joh. 15,16.
11 med all kraft stärkta, efter hans härlighets makt, till allt tålamod och all långmodighet,
12 med glädje tackande Fadern, som har gjort oss skickliga till att vara delaktiga i de heligas arfslott i ljuset, Ap. G. 26,18.
13 och som har uttagit oss från mörkrets välde och försatt oss i sin älskade Sons rike,
1 Petr. 2,9.
14 i hvilken vi hafva återlösningen, syndernas förlåtelse,
Ap. G. 20,28. Ef. 1,7. Ebr. 9,14. 1 Petr. 1,19.
15 och hvilken är den osynlige Gudens afbild, förstfödd före all skapelse.
Joh. 14,9. 2 Kor. 4,4. Fil. 2,6. Ebr. 1,3.
16 Ty i honom skapades allt, det som är i himmeln och det som är på jorden, det synliga och det osynliga, vare sig troner eller myndigheter eller herradömen eller väldigheter; allt är skapadt genom honom och till honom. Joh. 1,3. Rom. 11,36.
1 Kor. 8,6. Ef. 3,9. Ebr. 1,2. 1 Petr. 3,22.
17 Och han är före allt, och allt har bestånd i honom,
18 och han är hufvudet för kroppen, som är församlingen, han, som är begynnelsen, den förstfödde ifrån de döda, på det att han i allt skulle vara den främste.
Ef. 1,22. Ap. G. 26,23. 1 Kor. 15,20, 23.
19 Ty det har behagat Gud, att all fullhet skulle bo i honom,
Rom. 11,36.
20 och att genom honom, sedan han genom blodet på hans kors stiftat frid, genom honom med sig försona allt, vare sig det som är på jorden eller det som är i himmeln. Rom. 5,1. 10.
2 Kor. 5,18. Ef. 1,10. 2,16. 1 Joh. 4,10.
21 Äfven eder, som fordom voren främmande och till sinnet fiender i edra onda gärningar,
Ef. 2,1 f., 12.
22 har han nu försonat i hans kötts kropp genom döden, för att kunna inför sin åsyn framställa eder heliga, ostraffliga och oförvitliga,
Ef. 1,4. 5,26 f. Tit. 2,14.
23 om I annars förblifven i tron, grundade och fasta, utan att låta rubba eder från hoppet i det evangelium, som I hafven hört, hvilket har blifvit predikadt i hela skapelsen under himmeln, och hvars tjänare jag, Paulus, har blifvit.
Mark. 16,15. Rom. 10,18.

24 Nu fröjdar jag mig i mina lidanden för eder och uppfyller i mitt kött hvad som fattas i Kristi lidanden, för hans kropp, som är församlingen, Rom. 12,5.
2 Kor. 1,5 f. 4,10 f. Ef. 3,13. Fil. 2,17.
25 hvars tjänare jag har blifvit, efter den Guds hushållning, som

Digitized by Google

blifvit mig gifven med afseende på eder, att till fullo förkunna Guds ord, Ef. 3,2.

26 den hemlighet, som från tidsåldrarnas och släkternas begynnelse har varit fördold, men som nu blifvit uppenbarad för hans heliga, Matt. 13,11. Rom. 16,26 f. 1 Kor. 2,7. Ef. 1,9. 3,9. Tit. 1,3.

27 för hvilka Gud har velat kungöra, huru rik bland hedningarne härligheten är af denna hemlighet, som är Kristus i eder, härlighetens hopp, Rom. 9,23. 2 Kor. 2,14. Ef. 3,8.

28 hvilken vi förkunna, förmanande hvar människa och lärande hvar människa med all vishet, på det att vi må kunna framställa hvar människa såsom fullkommen i Kristus Jesus, 2 Kor. 11,2. Ef. 5,27.

29 hvarpå jag ock arbetar och kämpar, efter hans verkan, som kraftigt verkar i mig. 1 Kor. 15,10.

2 Kapitlet.

Varning för falsk lära.

Vers. 1—7 jämte 1 kap. 24—29 Aftons. 2 årg. 21 S. eft. Trefald., vers. 9—15 Aftons. 1 årg. S. eft. Nyårsd.

1 Ty jag vill, att I skolen veta, huru stor kamp jag har för eder och för dem i Laodicea och för alla dem, som icke hafva sett mitt ansikte i köttet, Fil. 1,30.

2 på det att deras hjärtan må varda hugsvalade, då de förenas i kärlek och till all rikedom af den fullvissa insikten, till kännedom om Guds hemlighet, Kristus, Joh. 17,3. 2 Kor. 1,6.

3 i hvilken alla visdomens och kunskapens skatter ligga fördolda.

4 Detta säger jag, på det att ingen må bedraga eder med förledande tal, Ef. 5,6.

5 ty om jag ock i köttet är frånvarande, är jag dock i anden hos eder och fröjdar mig och ser eder ordning och fasthet af eder tro på Kristus. 1 Kor. 5,3.

6 Såsom I nu hafven mottagit Herren Kristus Jesus, så vandren i honom, 1 Tess. 4,1.

7 rotade och uppbyggda i honom och befästade i tron, såsom I hafven blifvit lärda, öfverflödande i henne med tacksägelse. 1 Kor. 1,5. Ef. 2,21 f. 3,17

8 Sen till, att ingen bortröfvar eder med världsvisheten och tomt bedrägeri efter människostadgar, efter världens barnaläror och icke efter Kristus. Matt. 15,2. Rom. 16,17. Gal. 4,9. Ebr. 13,9.

9 Ty i honom bor gudomens hela fullhet lekamligen, Kol. 1,19.

10 och I ären uppfyllda i honom, som är hufvudet för allt herradöme och all väldighet,

11 i hvilken I ock hafven blifvit omskurna med en omskärelse, som icke är gjord med händer, genom afklädandet af köttets syndakropp, genom Kristi omskärelse, 5 Mos. 10,16. Fil. 3,3.

12 med honom begrafna i dopet, i hvilken I ock hafven blifvit uppväckta med honom genom tron af Guds verkan, som har uppväckt honom från de döda. Rom. 6,3 f. Kol. 3,1.

13 Äfven eder, som voren döda i edra öfverträdelser och i edert

Digitized by Google

kötts förhud, eder har han gjort lefvande med honom, sedan han har förlåtit oss alla öfverträdelserna Ef. 2,1, 5, 11.

14 och utplånat handskriften i stadgar, som var mot öss och låg oss i vägen, och den har han tagit bort och fastnaglat den vid korset.

15 Sedan han har afväpnat herradömena och väldigheterna, har han ställt dem uppenbarligen fram och triumferat öfver dem i honom. Joh. 12,31. Ebr. 2,14.

16 Ingen döme eder således för mat eller dryck, eller i fråga om högtid, nymånad eller sabbat, 3 Mos. 11 o. 23 kap. Rom. 14,2 f. Gal. 4,10 f. Tit. 1,15.

17 hvilket är en skugga af det tillkommande, men kroppen är Kristi. Ebr. 8,5. 10,1.

18 Ingen tage segerlönen från eder, som vill göra det genom ödmjukhet och ängladyrkan, inlåtande sig på det han icke har sett, fåfängt uppblåst af sitt köttsliga sinne, Matt. 24,4. 1 Joh. 4,1.

19 och icke hållande sig till hufvudet, hvarifrån hela kroppen, understödd och sammanhållen af lederna och senorna, tillväxer med den tillväxt Gud gifver. Ef. 4,15 f.

20 Om I således med Kristus hafven dött bort ifrån världens barnaläror, hvarför bjuder man eder, likasom lefden I uti världen: Rom. 6,8 f. 7,4 f. Gal. 2,19. 4,9 f. Kol. 2,8.

21 »Du skall icke röra, icke heller smaka, icke heller komma vid»

22 — hvilket allt skall förgås genom förbrukningen — efter människors bud och läror, Matt. 15,9. Tit. 1,14.

23 hvilka hafva blott ett namn af vishet i självtagen gudstjänst och ödmjukhet och skoningslöshet mot kroppen, icke i något hedrande, till köttets mättande? 1 Tim. 4,8.

3 Kapitlet.

Om afklädandet af den gamla människan och iklädandet af den nya. Makars, föräldrars, barns och tjänares plikter.

Vers. 1—10 Aftons. 1 årg. 6 S. eft. Påsk, vers. 12—17 Ep. 5 S. eft. Trettond.

Om I nu hafven uppstått med Kristus, så söken det, som är ofvan, där Kristus är sittande på Guds högra sida. Rom. 6,2 f. Fil. 3,20.

2 Trakten efter det, som är ofvan, icke efter det, som är på jorden;

3 ty I hafven dött, och edert lif är fördoldt med Kristus i Gud. Rom. 6,2 f. Gal. 2,20.

4 När Kristus, vårt lif, varder uppenbarad, då skolen ock I uppenbaras med honom i härlighet. Fil. 3,21. 1 Joh. 3,2.

5 Döden därför edra lemmar, som äro på jorden, skörlefnad, orenhet, lusta, ond begärelse och girigheten, som är afgudadyrkan, Rom. 6,11 f. 8,13.

6 för hvilkas skull Guds vrede kommer öfver otrons barn, 1 Kor. 6,9 f. Gal. 5,19 f.

7 och i hvilka äfven I fordom vandraden, då I lefden i dem.

8 Men läggen nu ock I bort alltsamman, vrede, häftighet,

Digitized by Google

ondska, hädelse och skamligt tal från eder mun.
Ef. 4,25 f., 29. 5,4. Jak. 1,21.

9 Ljugen icke mot hvarandra, I som hafven afklädt eder den gamla människan med hennes gärningar Ef. 4,22.

10 och iklädt eder den nya, som förnyas till kunskap efter dens bild, som har skapat henne,
Rom. 6,4. Ef. 4,24.

11 där icke är grek och jude, omskärelse och förhud, barbar, skyt, träl, fri, utan Kristus är allt och i alla.
Rom. 10,12. 1 Kor. 7,21 f. Gal. 3,28. 5,6.

12 Ikläden eder därför, såsom Guds utkorade, heliga och älskade, en hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet, saktmodighet, långmodighet,
Ef. 4,1 f., 32. Gal. 5,22 f.

13 fördragande hvarandra och förlåtande hvarandra, om någon har klagomål mot någon. Såsom Kristus har förlåtit eder, så gören ock I.
Matt. 6,14. Mark. 11,25.

14 Men öfver allt detta ikläden eder kärleken, som är fullkomlighetens band.
Joh. 15,12. Kol. 2,2. 1 Kor. 13,13.

15 Och Kristi frid regere i edra hjärtan, till hvilken I ock ären kallade i en kropp, och varen tacksamma. Fil. 4,7. Ef. 4,4.

16 Låten Kristi ord rikligen bo ibland eder, lären och förmanen hvarandra i all visdom med psalmer och lofsånger och andeliga visor och sjungen i nåden till Herrens ära i edra hjärtan. 1 Kor. 14,15, 26. Ef. 5,19.

17 Och allt hvad I gören med ord eller gärning, det gören allt i Herren Jesu namn och tacken Gud Fader genom honom. 1 Kor. 10,31.
Ef. 5,20. 1 Tess. 5,18. Ebr. 13,15.

18 I hustrur, varen edra män undergifna, såsom tillbörligt är i Herren.
1 Kor. 14,34. Ef. 5,22. 1 Petr. 3,1.

19 I män, älsken edra hustrur och varen icke bittra mot dem.
Ef. 5,25. 1 Petr. 3,7.

20 I barn, varen edra föräldrar lydiga i allt, ty detta är välbehagligt i Herren. Ef. 6,1 f.

21 I fäder, reten icke edra barn, att de icke fälla modet.
Ef. 6,4.

22 I tjänare, varen lydiga edra lekamliga herrar i allt, icke med ögontjänst, såsom viljande behaga människor, utan med hjärtats enfald, i Herrens fruktan. Ef. 6,5 f.
1 Tim. 6,1. Tit. 2,9. 1 Petr. 2,18.

23 Och allt hvad I gören, det gören af hjärtat, såsom för Herren och icke för människor,
Ef. 6,7.

24 vetande, att I af Herren skolen få arfvets lön; ty I tjänen Herren Kristus.

25 Men den som gör orätt, han skall få igen den orätt han har gjort, och intet anseende är till person.
Ap. G. 10,34. Rom. 2,11. 1 Petr. 1,17.

4 Kapitlet.

Åtskilliga förmaningar. Hälsningar.

I herrar, hvad rätt och billigt är, det bevisen tjänarne, vetande, att ock I hafven en Herre i himmeln. Ef. 6,9.

Digitized by Google

2 Varen ihärdiga i bönen, vaksamma däri med tacksägelse,
Luk. 18,1 f. Ap. G. 1,14. Rom. 12,12. Ef. 6,18.

3 bedjande tillika äfven för oss, att Gud måtte för oss upplåta ordets dörr till att tala om Kristi hemlighet, för hvars skull jag ock är i fängelse,
1 Kor. 4,1. 16,9. Ef. 6,19. Kol. 1,26. 2 Tess. 3,1. Ap. G. 28,16, 20.

4 att jag må uppenbara henne, såsom jag bör tala.

5 Vandren visligen med dem, som äro utanför, och köpen tiden. Ef. 5,16. 1 Tess. 4,12.

6 Edert tal vare alltid ljufligt, med salt kryddadt, så att I veten, huru I bören svara hvar och en.
Mark. 9,50. Ef. 4,29. Kol. 3,8, 16.

7 Om alla mina förhållanden skall Tykikus, den älskade brodern och trogne tjänaren och min medtjänare i Herren, underrätta eder,

8 och jag har just därför sändt honom till eder, att han skulle få veta, huru det är med eder, och hugsvala edra hjärtan,

9 tillika med Onesimus, den trogne och älskade brodern, som är en af eder. De skola fullständigt underrätta eder om tillståndet här.

10 Aristarkus, min medfånge, hälsar eder, äfvensom Markus, Barnabas' syskonbarn, om hvilken I hafven fått föreskrifter — kommer han till eder, så mottagen honom —

11 och Jesus, som kallas Justus, hvilka bland de omskurna äro de enda medarbetare för Guds rike, som hafva varit mig till hugnad.

12 Epafras hälsar eder, han som är en af eder, en Kristi tjänare, hvilken alltid kämpar för eder i sina böner, att I mån bestå fullkomliga och uppfyllda i allt, som är Guds vilja.

13 Ty jag gifver honom det vittnesbörd, att han har stort nit för eder och för dem i Laodicea och för dem i Hierapolis.

14 Lukas, läkaren, den älskade, hälsar eder, så ock Demas.

15 Hälsen bröderna i Laodicea och Nymfas och den församling, som är i hans hus.

16 Och sedan brefvet har blifvit läst hos eder, så lagen, att det ock blifver läst i laodicéernas församling, och att äfven I fån läsa det bref, som kommer från Laodicea. 1 Tess. 5,27.

17 Och sägen till Arkippus: Gif akt på det ämbete, som du har fått i Herren, att du fullgör det.

18 Hälsningen med min, Pauli, hand. Tänken på mina bojor. Nåden vare med eder! Amen
1 Kor. 16,21.

Digitized by Google

Pauli första bref till tessalonikerna.

1 Kapitlet.

Aposteln gläder sig öfver tessalonikernas tro.

Paulus och Silvanus och Timoteus till tessalonikernas församling i Gud Fader och Herren Jesus Kristus. Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! Bf. 1,2.

2 Vi tacka Gud alltid för eder alla, tänkande på eder i våra böner, Fil. 1,3.

3 oaflåtligen inför Gud och vår Fader ihågkommande edert verk i tron och edert arbete i kärleken och eder uthållighet i hoppet på vår Herre Jesus Kristus,

4 alldenstund vi känna eder utkorelse, I af Gud älskade bröder, 2 Tess. 2,13.

5 att vårt evangelium har kommit till eder icke allenast i ord utan äfven i kraft och i den Helige Ande och i mycken fullvisshet, likasom I veten, hurudana vi voro bland eder för eder skull. 1 Kor. 2,4. 4,20.

6 Och I blefven våra efterföljare och Herrens och mottogen ordet under stort betryck med den Helige Andes fröjd, 1 Kor. 4,16. Fil. 3,17. 2 Tess. 3,7 f. Ebr. 10,34.

7 så att I hafven blifvit föredömen för alla troende i Macedonien och Akaja.

8 Ty från eder har ljudet af Herrens ord utgått icke allenast i Macedonien och Akaja, utan öfverallt har eder tro på Gud kommit ut, så att vi behöfva icke tala något därom.

9 Ty de förkunna själfva om oss, hurudant inträde vi gjorde hos eder, och huru I omvänden eder till Gud från afgudarne, till att tjäna den lefvande och sanne Guden 1 Kor. 12,2.

10 och till att vänta hans Son från himmeln, hvilken han har uppväckt från de döda, Jesus, som frälsar oss från den tillkommande vreden. Rom. 5,9. Fil. 3,20

2 Kapitlet.

Apostelns tillvägagående vid evangelii förkunnande. Hans längtan att återse församlingen.

Ty I veten själfva, mina bröder, att vårt inträde hos eder icke har varit fåfängt, 1 Tess. 1,5, 9.

2 utan ehuru vi förut hade lidit och blifvit misshandlade i Filippi, såsom I veten, voro vi frimodiga i vår Gud att tala till eder Guds evangelium under mycken kamp. Ap. G. 16,19 f., 22. 17,1 f.

3 Ty vår predikan är icke af villfarelse, icke heller af orenhet, icke heller med list, 2 Kor. 4,1 f.

4 utan såsom vi af Gud hafva pröfvats värdiga att få evangelium oss ombetrodt, så tala vi, icke såsom vi ville täckas

Digitized by Google

människor utan Gud, som pröfvar våra hjärtan. Gal. 1,10. 2,7.

5 Ty hvarken hafva vi någonsin uppträdt med smickrets språk, såsom I veten, eller med girighetens hyckleri, Gud är vårt vittne, Ap. G. 20,33. 2 Kor. 1,23. 2,17. 11,31. 12,17.

6 ej heller sökande pris af människor, hvarken af eder eller af andra, Joh. 7,18. 2 Kor. 3,1. 10,12.

7 fastän vi, såsom Kristi apostlar, hade kunnat uppträda med myndighet, utan vi hafva varit milda bland eder.

2 Kor. 10,1 f. 2 Tess. 3,8 f.

8 Såsom en ammande kvinna omhuldar sina barn, så längtade vi efter eder och ville gärna dela med eder icke allenast Guds evangelium utan äfven våra lif, emedan I hafven blifvit oss kära.

Ap. G. 20,24. 2 Kor. 12,15. Fil. 2,17.

9 Ty I minnens, mina bröder, vårt arbete och vår möda; natt och dag arbetande, för att icke vara någon af eder till tunga, predikade vi bland eder Guds evangelium.

1 Kor. 4,12. 2 Kor. 11,9. 12,13 f.

10 Iären vittnen, och äfven Gud, huru heligt och rättfärdigt och ostraffligt vi uppträdde hos eder, som tron,

11 likasom I veten, huru vi förmanade och uppmuntrade och besvuro hvar och en af eder, såsom en fader sina barn,

12 att vandra värdigt Gud, som kallar eder till sitt rike och sin härlighet.

Ef. 4,1. Fil. 1,27. Kol. 1,10.

13 Och därför tacka ock vi oaflåtligen Gud, att, då I undfingen det af oss predikade Guds ord, I mottogen det icke såsom människors ord utan, såsom det sannerligen är, såsom Guds ord, hvilken ock är verksam i eder, som tron.

Matt. 10,40. Gal. 4,14.

14 Ty I, mina bröder, hafven efterliknat de Guds församlingar, som äro uti Judéen i Kristus Jesus, emedan äfven I hafven lidit af edra egna landsmän detsamma, som de lidit af judarne, Ebr. 10,34.

15 hvilka ock hafva dräpt Herren Jesus och sina egna profeter och förföljt oss och äro Gud misshagliga och fientliga mot alla människor

Matt. 23,34 f. Luk. 13,33 f. Ap. G. 7,52.

16 och förhindra oss att tala till hedningarne, att de må blifva frälsta; på det att de må fylla sina synders mått beständigt. Men vreden har kommit öfver dem till ett slut.

Matt. 23,32. Ap. G. 13,45. 14,2, 19. 17,5, 13. 18,5 f. 19,9. 22,21 f.

17 Men vi, mina bröder, som nu en kort tid varit skilda från eder till ansiktet, icke till hjärtat, hafva nu blifvit så mycket ifrigare att få se edert ansikte, med mycken åstundan.

18 Därför hafva vi velat komma till eder, jag, Paulus, för min del både en och två gånger, men Satan har hindrat oss.

19 Ty hvem är väl vårt hopp eller vår glädje eller vår berömmelses krona? Eller ären icke också I det inför vår Herre Jesus vid hans tillkommelse?

2 Kor. 1,14. Fil. 2,16. 4,1.

20 Ty Iären vår ära och fröjd.

Digitized by Google

3 Kapitlet.

Timotei sändning. Apostelns glädje öfver tessalonikernas tro.

Därför, då vi icke längre kunde uthärda, beslöto vi att stanna ensamma kvar i Aten
2 och sände Timoteus, vår broder och Guds tjänare och vår medarbetare i Kristi evangelium, att han skulle styrka och uppmuntra eder i eder tro,
3 så att ingen måtte låta rubba sig i dessa bedröfvelser, ty I veten själfva, att vi äro därtill satta.
4 Ty redan när vi voro hos eder, sade vi eder förut, att vi skulle lida bedröfvelse, såsom det ock har skett och I veten.
5 Därför, då jag icke längre kunde uthärda, sände jag ock åstad för att lära känna eder tro, om icke till äfventyrs frestaren hade frestat eder, och vårt arbete kunde blifva fåfängt.
Fil. 2,16.
6 Men sedan nu Timoteus kommit till oss från eder och bragt oss det glada budskapet om eder tro och kärlek, och att I alltid hafven oss i god hågkomst och längten att se oss, såsom ock vi eder,
7 så hafva vi fördenskull, mina bröder, i all vår nöd och bedröfvelse blifvit hugsvalade med afseende på eder genom eder tro.
8 Ty nu lefva vi, om I stån fast i Herren.
9 Ty hvilken tack kunna vi återgälda Gud för eder för all den glädje, hvarmed vi glädjas för eder skull inför vår Gud,
10 natt och dag på det ifrigaste bedjande, att vi måtte få se edert ansikte och fullborda, hvad som brister i eder tro?
Rom. 1,10 f.
11 Men Gud själf och vår Fader och vår Herre Jesus Kristus styre vår väg till eder.
12 Och eder göre Herren rika och öfverflödande i kärleken till hvarandra och till hvar man, såsom ock vi äro till eder,
13 att han måtte styrka edra hjärtan till att vara ostraffliga i helighet inför Gud och vår Fader vid vår Herre Jesu Kristi tillkommelse med alla sina heliga.
Matt. 25,31. Fil. 1,10. 1 Tess. 5,23. 2 Tess. 1,7. 2,17. Jud. v. 14.

4 Kapitlet.

Förmaning till helig vandel. De dödas uppståndelse.

Vers. 1—7 Ep. 2 S. i Fastan, vers. 13—18 Ep. 25 S. eft. Trefald.

För öfrigt, mina bröder, bedja vi nu och förmana eder i Herren Jesus, att, såsom I hafven fått lära af oss, huru I bören vandra och täckas Gud, I alltmera måtten förkofras.
Fil. 1,27. 1 Tess. 2,12.
2 Ty I veten, hvilka bud vi hafva gifvit eder genom Herren Jesus.
3 Ty detta är Guds vilja, eder helgelse, att I afhållen eder från skörlefnad,
Ef. 5,3.
4 att hvar och en af eder vet att förskaffa sig sin egen maka, i helgelse och ära,
5 icke i begärelses lusta, såsom hedningarne, hvilka icke känna Gud,
1 Kor. 15,34. Ef. 4,17 f.
6 och att ingen i någon sak

Digitized by Google

kränker och förfördelar sin broder, emedan Herren är en hämnare öfver allt detta, såsom vi ock förut hafva sagt och betygat för eder. 1 Kor. 6,8.

7 Ty Gud har icke kallat oss till orenhet utan i helgelse.
Joh. 17,19.

8 Fördenskull, den som föraktar detta, han föraktar icke en människa utan Gud, som ock har gifvit sin Helige Ande bland oss. Ef. 4,30.

9 Men om brödrakärleken hafven I icke behof af att jag skrifver till eder, ty I ären själfva lärda af Gud att älska hvarandra; 3 Mos. 19,18. Joh. 13,34 f. 15,12. 1 Petr. 4,8. 1 Joh. 3,11. 4,21.

10 ty I gören det ock mot alla bröderna, som äro i hela Macedonien; men vi förmana eder, mina bröder, att alltmera däri förkofras

11 och att sätta eder ära i att vara stilla och sköta edert eget och arbeta med edra händer, såsom vi hafva bjudit eder,
Ef. 4,28. 2 Tess. 3,8, 11 f.

12 på det att I mån vandra ärbart i förhållande till dem, som äro utanför, och icke behöfva något. 1 Petr. 2,12.

13 Men jag vill icke, att I skolen vara i okunnighet, mina bröder, om de afsomnade, på det att I icke mån sörja såsom de andra, som icke hafva något hopp.

14 Ty om vi tro, att Jesus har dött och uppstått, så skall ock Gud likaledes genom Jesus med honom framföra dem, som äro afsomnade. 1 Kor. 15,12 f.

15 Ty detta säga vi eder såsom Herrens ord, att vi, som lefva och lämnas kvar till Herrens tillkommelse, alls icke skola komma före dem, som äro afsomnade. 1 Kor. 15,51 f.

16 Ty Herren själf skall stiga ned från himmeln, med befallande rop, med öfverängels röst och med Guds basun, och de, som hafva dött i Kristus, skola uppstå först.
Matt. 24,31. 2 Tess. 1,7.

17 Därefter skola vi, som lefva och äro kvar, tillika med dem bortryckas i skyar till Herrens möte i luften, och så skola vi vara med Herren alltid.
Joh. 12,26. 14,3. 17,24.

18 Så trösten nu hvarandra med dessa ord.

5 Kapitlet.

Herrens tillkommelse. Förmaningar och slutönskan.

Vers. 1—10 Aftons. 2 årg. 25 S. eft. Trefald., vers. 14—23 Aftons. 2 årg. 22 S. eft. Trefald.

Men om tiderna och stunderna, mina bröder, hafven I icke behof af att något skrifves till eder,

2 ty I veten själfva väl, att Herrens dag kommer såsom en tjuf om natten. Matt. 24,42 f. Mark. 13,33 f. Luk. 12,39 f. 21,34 f. 2 Petr. 3,10. Upp. 3,3. 16,15.

3 När de säga: det är frid och säkerhet, då kommer ett plötsligt fördärf öfver dem, likasom födslovåndan öfver den hafvande kvinnan, och de skola icke kunna undfly.

4 Men I, mina bröder, ären icke i mörker, så att den dagen

Digitized by Google

skall öfverfalla eder såsom en tjuf, Ef. 5,8.
5 ty I ären alla ljusets barn och dagens barn; vi höra icke natten eller mörkret till.
6 Låtom oss därför icke sofva såsom de andra, utan låtom oss vaka och vara nyktra.
Rom. 13,11. 1 Petr. 5,8.
7 Ty de som sofva, de sofva om natten, och de som dricka sig druckna, de äro druckna om natten. Rom. 13,13.
8 Men vi som höra dagen till, låtom oss vara nyktra, iklädda trons och kärlekens pansar, med frälsningens hopp till hjälm;
Es. 59,17. Rom. 13,12. Ef. 6,14.
9 ty Gud har icke bestämt oss till vrede utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus, Rom. 5,9.
10 som har dött för oss, på det att, ehvad vi vaka eller sofva, vi måtte lefva tillika med honom. Rom. 14,8 f. 2 Kor. 5,15.
11 Trösten därför hvarandra och uppbyggen den ene den andre, såsom I ock gören.

12 Men vi bedja eder, mina bröder, att kännas vid dem, som arbeta bland eder och äro edra föreståndare i Herren och förmana eder, 1 Kor. 16,18. Fil. 2,29.
13 och att hålla dem synnerligen kära för deras arbetes skull. Varen fridsamma inbördes.

14 Och vi uppmana eder, mina bröder: Förmanen de oordentliga, trösten de klenmodiga, tagen eder an de svaga, varen långmodiga mot alla.
Rom. 14,1. Gal. 6,1 f.
15 Sen till, att ingen vedergäller någon ondt för ondt utan faren alltid efter att göra det goda mot hvarandra och mot hvar man. 3 Mos. 19,18.
Ords. 17,13. 20,22. 24,29. Gal. 6,10.
16 Varen alltid glada;
Rom. 12,12. Fil. 4,4.
17 bedjen utan återvändo;
Luk. 18,1 f. Ef. 6,18. Kol. 4,2.
18 varen tacksamma i allting, ty detta är Guds vilja i Kristus Jesus med afseende på eder.
19 Utsläcken icke Anden;
20 förakten icke profetior;
21 pröfven allt och behållen det goda; 1 Joh. 4,1.
22 afhållen eder från allt slags ondt.
23 Men fridens Gud själf helge eder till hela eder varelse och hela eder ande, själ och kropp varde behållna ostraffliga vid vår Herre Jesu Kristi tillkommelse.
Fil. 4,9. 1 Kor. 1,8. 1 Tess. 3,13.
24 Trofast är den, som kallar eder, han skall ock göra det.
1 Kor. 1,9. Fil. 1,6. 2 Tess. 3,3.

25 Mina bröder, bedjen för oss.
26 Hälsen alla bröderna med en helig kyss. Rom. 16,16.
27 Jag besvär eder vid Herren, att brefvet blifver läst för alla de heliga bröderna.
28 Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder! Amen.

Digitized by Google

Pauli andra bref till tessalonikerna.

1 Kapitlet.

Hälsning. Aposteln tackar Gud för tessalonikernas fasthet i tron och beder för dem.

Vers. 3—10 Ep. 26 S. eft. Trefald.

Paulus och Silvanus och Timoteus till tessalonikernas församling i Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.
1 Tess. 1,1.

2 Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus!

3 Vi äro pliktiga att alltid tacka Gud för eder, mina bröder, såsom tillbörligt är, för det att eder tro rikligen tillväxer, och att den inbördes kärleken hos hvar och en af eder alla öfverflödar, Fil. 1,3. Kol. 1,3. 1 Tess. 1,2. Ef. 1,16.

4 så att vi själfva berömma oss af eder i Guds församlingar för edert tålamod och eder tro i alla edra förföljelser och i de bedröfvelser, hvilka I uthärden, 1 Tess. 2,19.

5 såsom ett bevis på Guds rättfärdiga dom, att I mån aktas värdiga Guds rike, för hvars skull I ock liden,
Matt. 5,11 f. 1 Tess. 2,14.

6 om det annars är rättfärdigt hos Gud att med bedröfvelse vedergälla dem, som bedröfva eder,

7 och att gifva eder, som bedröfvens, vederkvickelse med oss, när Herren Jesus varder uppenbar från himmeln med sin makts änglar, 1 Tess. 4,16.

8 i eldslåga, för att hämnas på dem, som icke känna Gud och icke lyda vår Herre Jesu Kristi evangelium,
Rom. 2,8. 2 Petr. 3,7.

9 hvilka skola lida straff, evigt fördärf ifrån Herrens ansikte och från hans krafts härlighet,

10 när han kommer för att på den dagen förhärligas i sina heliga och beundras i alla dem, som tro. Ty vårt vittnesbörd till eder har blifvit trodt.

11 Fördenskull bedja vi ock alltid för eder, att vår Gud ville anse eder värdiga kallelsen och krafteligen fullborda hvarje godhetens uppsåt och trons verk,

12 på det att vår Herre Jesu Kristi namn må varda förhärligadt i eder och I uti honom, efter vår Guds och Herren Jesu Kristi nåd.

2 Kapitlet.

Antikrists uppträdande före Kristi tillkommelse. Förmaning till ståndaktighet.

Vers. 1—12 Aftons. 1 årg. 25 S. eft. Trefald.

Men vi bedja eder, mina bröder, angående vår Herre Jesu Kristi tillkommelse och vårt församlande till honom,

2 att I icke hastigt låten rubba eder från besinningen eller förskräcka eder, hvarken genom ande eller genom tal eller ge-

Digitized by Google

nom något bref, såsom från oss, såsom om Herrens dag vore för handen. Matt. 24,4 f.

3 Ingen bedrage eder på något sätt; ty dessförinnan måste affallet ske och syndens människa, fördärfvets son, varda uppenbar, Matt. 24,23 f. 1 Tim. 4,1. 1 Joh. 2,18.

4 som sätter sig emot och upphäfver sig öfver allt, som kallas Gud eller heligt, så att han sätter sig i Guds tempel såsom en Gud och föregifver sig själf vara Gud. Dan. 11,36.

5 Minnens I icke, att jag sade eder detta, när jag ännu var hos eder?

6 Och nu veten I, hvad det är som hindrar; på det att han i sin tid må varda uppenbar.

7 Ty laglöshetens hemlighet är redan verksam; allenast den som nu hindrar, han måste undanröjas.

8 Och då skall den laglöse varda uppenbar, hvilken Herren skall dräpa med sin muns anda och tillintetgöra genom uppenbarelsen af sin tillkommelse; Upp. 19,20.

9 och dennes tillkommelse sker i följd af Satans verksamhet med all lögnens kraft och tecken och under Matt. 24,24.

10 och med allt orättfärdighetens bedrägeri bland dem, som varda förtappade, därför att de icke hafva mottagit kärleken till sanningen, att de måtte blifva frälsta. 2 Kor. 4,3 f.

11 Och fördenskull skall Gud sända dem kraftig villfarelse, så att de skola tro lögnen,

12 på det att alla må varda dömda, som icke hafva trott sanningen utan haft sin lust i orättfärdigheten.

13 Men vi äro pliktiga att tacka Gud alltid för eder, mina af Herren älskade bröder, att Gud har utvalt eder från begynnelsen till frälsning genom Andens helgelse och genom tro på sanningen, 1 Tess. 1,4. 2 Tess. 1,3.

14 hvartill han har kallat eder genom vårt evangelium, att I skolen vinna vår Herre Jesu Kristi härlighet.

15 Stån därför nu fast, mina bröder, och hållen eder vid de lärdomar, I hafven inhämtat, vare sig genom vårt tal eller vårt bref. 2 Tess. 3,6

16 Men vår Herre Jesus Kristus själf och vår Gud och Fader, som har älskat oss och i nåd gifvit oss en evig hugsvalelse och ett godt hopp,

17 han hugsvale edra hjärtan och stadfäste eder i allt godt ord och verk.

3 Kapitlet.

Uppmaning till förbön, ordning och arbetsamhet. Sluthälsning.

Vers. 10—13 Aftons. 2 årg. 9 S. eft. Trefald.

För öfrigt, mina bröder, bedjen för oss, att Herrens ord må hafva framgång och varda förhärligadt, såsom ock hos eder, Ef. 6,18 f. Kol. 4,3.

2 och att vi må varda befriade från de varnartiga och onda människorna. Ty tron är icke hvar mans. Rom. 15,30 f.

Digitized by Google

3 Men trofast är Herren, hvilken skall stadfästa eder och bevara eder för det onda.
1 Kor. 1,9. 10,13. 1 Tess. 5,24. Joh. 17,15.

4 Och vi tillförse oss af eder i Herren, att I både gören och skolen göra, hvad vi bjuda eder;
2 Kor. 7,16.

5 men Herren styre edra hjärtan till Guds kärlek och till Kristi tålamod.

6 Och vi bjuda eder, mina bröder, i vår Herre Jesu Kristi namn, att I dragen eder från hvar och en broder, som vandrar oskickligt och icke efter den lärdom, hvilken han har fått af oss.
1 Kor. 5,9 f. Tit. 3,10. 2 Joh. v. 10.

7 Ty I veten själfva, huru I bören efterfölja oss, emedan vi icke hafva uppfört oss oskickligt bland eder
1 Kor. 11,1. 1 Tess. 1,6. 2,10.

8 och icke heller för intet ätit bröd hos någon, utan i besvär och möda arbetade vi natt och dag för att icke vara någon af eder till tunga, Ap. G. 18,3. 20,34. 1 Kor. 4,12. 2 Kor. 11,9. 12,13.
1 Tess. 2,9.

9 icke därför att vi icke hafva rättighet därtill, utan på det att vi skulle framställa oss själfva såsom ett föredöme för eder, att I måtten efterlikna oss.
Matt. 10,10. 1 Kor. 4,16. 9,4 f. 11,1. 1 Tess. 1,6. 2,7, 10. Fil. 3,17. 1 Tim. 5,18.

10 Också gåfvo vi eder, när vi voro hos eder, det budet: om någon icke vill arbeta, skall han icke heller äta.

11 Ty vi höra, att några vandra oskickligt bland eder och arbeta icke utan befatta sig med onyttiga ting.

12 Men sådana bjuda och förmana vi genom vår Herre Jesus Kristus, att de arbeta i stillhet och äta sitt eget bröd.
Ef. 4,28. 1 Tess. 4,11.

13 och I, mina bröder, förtröttens icke att göra det goda.
Gal. 6,9.

14 Och om någon icke lyder vårt ord i detta bref, så antecknen honom och hafven ingen umgängelse med honom, att han må blygas.
Matt. 18,17. 1 Kor. 5,9 f.

15 Hållen honom dock icke för en ovän utan förmanen honom såsom en broder.

16 Och fridens Herre själf gifve eder friden alltid på allt sätt. Herren vare med eder alla!
1 Tess. 5,23.

17 Hälsningen med min, Pauli, hand, hvilket är tecknet i hvarje bref. Så skrifver jag.
1 Kor. 16,21.

18 Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder alla! Amen.

Digitized by Google

Pauli första bref till Timoteus.

1 Kapitlet.

Hälsning. Varning för falsk lära. Tacksägelse för Guds nåd och förmaning till ståndaktighet i tron.

Vers. 5—17 Aftons. 2 årg. 18 S. eft. Trefald.

Paulus, Jesu Kristi apostel efter befallning af Gud, vår Frälsare, och Herren Jesus Kristus, vårt hopp, Ap. G. 9,15. Gal. 1,1.

2 till Timoteus, sin sannskyldige son i tron. Nåd, barmhärtighet, frid af Gud, vår Fader, och Kristus Jesus, vår Herre! Tit. 1,4.

3 Jag uppmanar dig nu, såsom jag gjorde då jag reste till Macedonien, att stanna kvar i Efesus, på det att du må bjuda somliga att icke förkunna främmande lära Gal. 1,6 f.

4 och icke heller akta på fabler och ändlösa släktregister, hvilka mera åstadkomma spörsmål än gudlig uppbyggelse i tro.
1 Tim. 4,7. 2 Tim. 2,16, 23. Tit. 3,9.

5 Men budets ändamål är kärlek af rent hjärta och af godt samvete och af oskrymtad tro,
5 Mos. 6,5. Rom. 13,8. Gal. 5,14.

6 hvarifrån somliga hafva farit vilse och vändt sig bort till fåfängligt tal, 1 Tim. 6,4, 20.

7 under det de vilja vara lagkloka, utan att förstå hvarken hvad de säga eller hvad de försäkra.

8 Men vi veta, att lagen är god, om man brukar honom rätteligen, Rom. 7,12.

9 vetande, att lag icke är satt för en rättfärdig utan för ogärningsmän och genstörtiga, ogudaktiga och syndare, oheliga och oandliga, fadermördare och modermördare, mandråpare,
Gal. 3,19. 5,23.

10 horkarlar, drängaskändare, människosäljare, lögnare, menedare och hvad annat som står i strid med den hälsosamma läran,

11 efter det evangelium om den salige Gudens härlighet, hvilket blifvit mig ombetrodt.

12 Och jag tackar den, som har gifvit mig kraft, vår Herre Jesus Kristus, därför att han har ansett mig trogen och satt mig i ämbetet,

13 mig som tillförne var en hädare, förföljare och våldsverkare; men barmhärtighet har vederfarits mig, emedan jag har gjort det ovetande i otro,
Ap. G. 8,3. 9,1 f. 22,4 f. 26,9 f. 1 Kor. 15,9. Gal. 1,13. Fil. 3,6.

14 och vår Herres nåd har rikligen öfverflödat, tillika med tron och kärleken i Kristus Jesus.

15 Det är ett fast ord och värdt att på allt sätt mottagas, att Kristus Jesus har kommit i världen för att frälsa syndare, bland hvilka jag är den främste.
Matt. 9,13. Mark. 2,17. Luk. 5,32. 19,10.

16 Men därför har barmhärtighet vederfarits mig, att Jesus Kristus skulle främst på mig bevisa hela sin långmodighet, till en förebild för dem, hvilka

Digitized by Google

skulle tro på honom till evigt lif.

17 Men evigheternas konung, den oförgänglige, osynlige, den ende Guden, vare pris och ära i evigheters evighet! Amen.
Rom. 16,27. 1 Tim. 6,16.

18 Detta bud anbefaller jag åt dig, min son Timoteus, enligt de föregående profetiorna om dig, på det att du må strida den goda striden enligt dem
1 Tim. 6,12.

19 och behålla tro och ett godt samvete, hvilket somliga hafva stött ifrån sig och lidit skeppsbrott i tron. 1 Tim. 3,9.

20 Och bland dessa äro Hymeneus och Alexander, hvilka jag har öfverlämnat åt Satan, på det att de skulle lära sig att icke försmäda.
2 Tim. 2,17. 4,14. 1 Kor. 5,5.

2 Kapitlet.

Förmaning att bedja. Anvisning för ordningen inom församlingen, särskildt bland kvinnorna.

Vers. 13—15 Aftons. 1 årg. Jungfru Marie Bebåd.

Så förmanar jag nu framför allt, att böner, åkallan, förböner och tacksägelser hållas för alla människor,

2 för konungar och all öfverhet, på det att vi må föra ett lugnt och stilla lefverne i all gudaktighet och värdighet.

3 Ty detta är godt och välbehagligt inför Gud, vår Frälsare,

4 som vill, att alla människor skola blifva frälsta och komma till sanningens kunskap.
Hes. 18,23. 2 Petr. 3,9.

5 Ty en är Gud, en är ock medlare mellan Gud och människor, människan Kristus Jesus,
Joh. 17,3. Gal. 3,19. Ebr. 9,15.

6 han som gaf sig själf till en lösen för alla, hvarom det i sinom tid skulle vittnas,
Matt. 20,28. Ef. 1,7. Kol. 1,14.

7 och hvartill jag har blifvit satt till förkunnare och apostel — jag säger sanning i Kristus, jag ljuger icke — till hedningarnes lärare i tro och sanning.
Ap. G. 9,15. 13,2. 22,21. Rom. 11,13. 15,16. Gal. 1,16. 2,7 f. Ef. 3,8. 2 Tim. 1,11.

8 Jag vill således, att männen skola bedja på hvarje rum, upplyftande heliga händer utan vrede och tvekan,
Ps. 134,2. Matt. 5,23 f. 6,14.

9 sammaledes ock att kvinnorna skola pryda sig i höfvisk dräkt, med blygsamhet och tuktighet, icke med flätor och guld eller pärlor eller kostbar klädnad,
Tit. 2,3 f. 1 Petr. 3,2 f.

10 utan, såsom det anstår kvinnor, som bekänna sig till gudaktighet, med goda gärningar.

11 En kvinna låte lära sig i stillhet med all undergifvenhet.
1 Mos. 3,16. 1 Kor. 14,34 f. Ef. 5,24.

12 Men en kvinna tillstädjer jag icke att lära andra eller att råda öfver mannen, utan hon vare i stillhet.

13 Ty Adam vardt först skapad, sedan Eva.
1 Mos. 2,18, 21 f. 1 Kor. 11,8 f.

14 Och Adam vardt icke bedragen, utan kvinnan vardt bedragen och föll i öfverträdelse.
1 Mos. 3,6. 2 Kor. 11,3.

15 Men hon varder frälst genom barnsbörden, om de förblifva i tro och kärlek och helgelse med tuktighet.

Digitized by Google

3 Kapitlet.

Huru de böra vara beskaffade, som ägna sig åt församlingens tjänst.

Vers. 16 Aftons. 2 årg. Trettond.-Jul.

Det är ett fast ord: Om någon begär ett biskopsämbete*, så åstundar han en god verksamhet.

2 Därför bör en biskop vara ostrafflig, en enda hustrus man, nykter, tuktig, höfvisk, gästfri, skicklig att undervisa, Tit. 1,6 f.

3 icke drinkafe, icke våldsam utan foglig, icke stridslysten, icke girig, 2 Tim. 2,24.

4 väl förestående sitt eget hus och hållande sina barn i lydnad med all värdighet

5 — men om någon icke vet att förestå sitt eget hus, huru skall han hafva vård om Guds församling? —

6 icke nyomvänd, på det att han icke må blifva uppblåst och falla i djäfvulens dom.

7 Han bör äfven hafva ett godt vittnesbörd af dem, som äro utanför, på det att han ej må falla i djäfvulens försmädelse och snara.

8 Äfvenså böra diakonerna** vara värdiga, icke tvetaliga, icke begifna på mycket vin, icke snikna efter slem vinning,

9 hafvande trons hemlighet i ett rent samvete. 1 Tim. 1,19.

10 Men äfven dessa skola först pröfvas; sedan må de tjäna, om de äro oförvitliga.

11 Äfvenså böra kvinnorna vara ärbara, icke klandersjuka, men nyktra, trogna i allt

12 Diakonerna skola vara en enda hustrus män, som väl förestå sina barn och sina egna hus.

13 Ty de, som hafva tjänat väl, vinna en god ställning och mycken frimodighet i den tro, som är i Kristus Jesus. Matt. 25,21.

14 Detta skrifver jag till dig i hopp att rätt snart komma till dig,

15 och för att, om jag dröjer, du må veta, huru man bör förhålla sig i Guds hus, som är den lefvande Gudens församling, sanningens pelare och grundfäste.

16 Och erkändt stor är gudaktighetens hemlighet: Han, som har blifvit uppenbar i köttet, rättfärdigad i Anden, sedd af änglarne, predikad bland hedningarne, trodd i världen, upptagen i härligheten.

4 Kapitlet.

Affall i den kommande tiden. Hvarjehanda föreskrifter till Timoteus med hänsyn till hans kall.

Men Anden säger uttryckligen, att i kommande tider skola somliga affalla från tron och hålla sig till villoandar och onda andars läror, Matt. 24,23 f. 2 Tim. 3,1 f. 2 Petr. 3,3 f. Jud. v. 18 f.

2 genom lögnares skrymteri, som äro brännmärkta i sitt samvete

3 och förbjuda äktenskap och mat, som Gud har skapat för att med tacksägelse mottagas

* Se Ap. G. 20,28.

** Se Ap. G. 6,1 f.

Digitized by Google

af dem, som tro och hafva lärt känna sanningen.
1 Mos. 9,3. Rom. 14,6. 1 Kor. 10,30.

4 Ty allt hvad Gud har skapat är godt, och intet är förkastligt, då det mottages med tacksägelse,
1 Mos. 1,31. Ap. G. 10,14 f. Rom. 14,14, 20. Tit. 1,15.

5 ty det helgas genom Guds ord och bön.

6 När du framställer detta för bröderna, skall du vara en god Jesu Kristi tjänare, som näres af trons och den goda lärans ord, hvilken du troget har följt.
2 Tim. 1,5. 3,14 f.

7 Men visa från dig de oandeliga och käringaktiga fablerna och öfva dig själf till gudaktighet. 1 Tim. 1,4 f.

8 Ty den lekamliga öfningen är till litet nyttig, men gudaktigheten är nyttig till allt och har löfte om detta lifvet och om det tillkommande.
Kol. 2,23. 1 Tim. 6,6. Ps. 37,4.

9 Detta är ett fast ord och värdt att på allt sätt mottagas.

10 Ty fördenskull arbeta vi och varda försmädade, att vi hoppas på den lefvande Guden, hvilken är alla människors frälsare, i synnerhet de troendes.

11 Bjud och lär detta.

12 Ingen förakte din ungdom, men blif ett föredöme för de troende i tal, i umgängelse, i kärlek, i tro, i renhet.
Tit. 2,15. 2,7. 1 Petr. 5,3.

13 Ägna dig, till dess jag kommer, åt föreläsandet, förmanandet, undervisandet.

14 Försumma icke den nådegåfva, som är i dig, hvilken gafs dig genom profetia med de äldstas händers påläggning.
1 Tess. 5,19. 1 Tim. 1,18. Ap. G. 8,17. 13,3. 19,6. 1 Tim. 5,22.

15 Eftertänk detta, var däri, på det att din förkofran må vara uppenbar för alla.

16 Haf akt på dig själf och på läran, förblif däri; ty om du så gör, frälsar du både dig själf och dem som höra dig.
1 Kor. 9,22. Jak. 5,20.

5 Kapitlet.

Åtskilliga föreskrifter, särskildt om änkor och församlingsälldsta.

En gammal man må du icke hårdt bestraffa, utan förmana honom såsom en fader, de unga såsom bröder,
3 Mos. 19,32.

2 gamla kvinnor såsom mödrar, de unga såsom systrar, i all kyskhet.

3 Hedra de änkor, som äro verkliga änkor.

4 Men om en änka har barn eller barnabarn, må de först lära sig att visa from aktning mot sitt eget hus och gifva sina förfäder vedergällning; ty detta är behagligt inför Gud.

5 Men den som är en verklig änka och har blifvit ensam, hon hoppas till Gud och förblifver i böner och åkallan natt och dag; Luk. 2,36 f. 1 Kor. 7,32 f.

6 men den som lefver i yppighet, hon är lefvande död.

7 Bjud äfven detta, på det att de må vara ostraffliga.

8 Men om någon icke drager försorg om sina egna och i synnerhet om sitt husfolk, har han

Digitized by Google

förnekat tron och är värre än en otrogen.

9 Änka må antagas, om hon är minst sextio år och har varit en enda mans hustru

10 och har vittnesbörd om goda gärningar, att hon har uppfödt barn, gifvit härberge, tvagit heligas fötter, bistått betryckta och befliat sig om all god gärning.
1 Petr. 4,9. Luk. 7,38, 44.

11 Men visa från dig unga änkor; ty när de blifvit lystna mot Kristus, vilja de gifta sig,

12 och ådraga sig dom, emedan de hafva brutit sin första tro.

13 Dessutom lära de sig ock att vara sysslolösa genom att löpa omkring i husen, men icke allenast sysslolösa utan äfven pratsjuka och beställsamma, talande det som icke är tillbörligt.
Tit. 2,3.

14 Jag vill därför, att unga änkor skola gifta sig, föda barn, förestå ett hus och icke gifva motståndaren någon anledning till lastande.

15 Ty redan hafva några vändt sig bort och följt Satan.

16 Om någon troende man eller kvinna har änkor, så försörje han dem och låte icke församlingen med dem betungas, på det att hon må kunna försörja dem, som äro verkliga änkor.

17 De äldsta*, som väl förestå, må aktas värdiga en dubbel heder, i synnerhet de som arbeta med ordet och lärandet;
Fil. 2,29. 1 Tess. 5,12 f. Ebr. 13,17.

18 ty skriften säger: »Du skall icke binda munnen till på oxen, som tröskar» och »Arbetaren är värd sin lön».
5 Mos. 25,4. Matt. 10,10.

19 Upptag icke något klagomål mot någon af de äldsta, om ej på grund af två eller tre vittnens intyg. 5 Mos. 19,15.

20 Dem som synda bestraffe du inför alla, på det att äfven de öfriga må känna fruktan.
5 Mos. 19,20.

21 Jag besvär dig inför Gud och Herren Jesus Kristus och de utvalda änglarne, att du iakttager detta utan fördom och icke gör något efter gunst.

22 Lägg icke för hastigt händerna på någon, och gör dig icke heller delaktig i andras synder. Håll dig själf ren. Ap. G. 6,6. 8,17. 13,3. 19,6. 1 Tim. 4,14. 2 Tim. 1,6.

23 Drick icke längre endast vatten, utan bruka något litet vin för din mages och dina ofta påkommande krämpors skull.

24 Somliga människors synder äro uppenbara och gå före dem till dom, men för andra följa de ock efter. Gal. 5,10.

25 Sammalunda äro ock de goda gärningarna uppenbara, och de, som icke äro det, kunna icke döljas.

6 Kapitlet.

Tjänares plikter. Varning för falsk lära och uppmaning till ståndaktighet.

Vers. 6—19 Aftons. 2 årg. 1 S. eft. Trefald.

Alla, som äro under träldomens ok, akte sina herrar all heder värda, på det att Guds namn och läran icke må varda försmädade.
Ef. 6,5. Kol. 3,22. Tit. 2,9. 1 Petr. 2,18.

* Se Ap. G. 11,30.

Digitized by Google

2 Men de, som hafva troende herrar, förakte dem icke, därför att de äro bröder, utan tjäne dem så mycket hellre som de, hvilka begagna sig af deras goda tjänst, äro troende och älskade. Lär detta och förmana därtill.

3 Om någon lärer främmande lära och icke håller sig till vår Herre Jesu Kristi hälsosamma ord och den lära, som hör till gudaktighet, Gal. 1,6 f. 1 Tim. 1,3 f.

4 han är uppblåst och vet intet utan är sjuk i spörsmål och ordstrider, af hvilka uppkomma afund, tvedräkt, smädelser, onda misstankar, 1 Kor. 8,2.

5 häftiga strider mellan människor, som äro fördärfvade till sitt sinne och beröfvade sanningen, menande, att gudaktigheten är en vinning. Drag dig från sådana.
Rom. 16,17. 2 Tim. 2,23 f. Tit. 1,11. 3,9 f.

6 En stor vinning är också gudaktigheten med förnöjsamhet.
Ords. 15,16. 1 Tim. 4,8.

7 Ty intet hafva vi fört in i världen; det är klart, att vi icke heller kunna föra något därutur.
Job 1,21. 27,19. Ps. 49,18. Pred. 5,14 f.

8 Men då vi hafva föda och kläder, så böra vi därmed låta oss nöja. Matt. 6,25 f. Ebr. 13,5.

9 Men de, som vilja blifva rika, falla i frestelse och snara och i många dåraktiga och skadliga begärelser, hvilka sänka människorna i fördärf och förtappelse.
Ords. 11,28. 28,20. Matt. 13,22. Mark. 10,24. Jak. 5,1.

10 Ty girigheten är en rot till allt ondt, till hvilken somliga hafva haft lust och därigenom farit vilse från tron och tillfogat sig många kval. Ords. 15,16.

11 Men du, Guds människa, fly sådant och far efter rättfärdighet, gudaktighet, tro, kärlek, tålamod, saktmodighet.
2 Tim. 2,22.

12 Kämpa trons goda kamp, fatta det eviga lifvet, till hvilket du har blifvit kallad, och hvarom du har aflagt den goda bekännelsen inför många vittnen.
1 Kor. 9,24 f. 1 Tim. 1,18. 2 Tim. 4,7. Fil. 3,12 f.

13 Jag bjuder dig inför Gud, som gör allt lefvande, och inför Kristus Jesus, som under Pontius Pilatus har aflagt den goda bekännelsens vittnesbörd,
5 Mos. 32,39. 1 Sam. 2,6. Matt. 27,11. Joh. 18,33 f. 1 Tim. 5,21.

14 att du håller budet obefläckadt, ostraffligt intill vår Herre Jesu Kristi uppenbarelse,

15 hvilken den salige och ende härskaren, Konungen öfver alla konungar och Herren öfver alla herrar, i sinom tid skall låta oss se, 1 Tim. 1,17. Upp. 17,14. 19,16.

16 han, som allena har odödlighet och bor i ett otillgängligt ljus, hvilken ingen människa har sett eller kan se, hvilken vare ära och evigt välde! Amen.
2 Mos. 33,20. Joh. 1,18. 1 Joh. 4,12, 20.

17 Bjud dem, som äro rika i denna världen, att de icke högmodas eller sätta sitt hopp på oviss rikedom, utan på den lefvande Guden, som gifver oss allt rikligen till åtnjutande,
Job 31,24. Ps. 62,11. Mark. 4,19. 10,24. Luk. 12,15. Jak. 5,1 f.

18 att de göra godt, varda rika på goda gärningar, äro gifmilda och dela med sig, Gal. 6,9 f.

19 samlande sig en god grund

Digitized by Google

för det tillkommande, att de må fatta det rätta lifvet.
Matt. 6,20. Luk. 16,9.

20 O Timoteus, förvara det, som är dig ombetrodt, och fly de oandeliga tomma orden och gensägelserna från den vishet, som falskeligen så benämnes,
2 Tim. 1,14. 2,14 f. 1 Tim. 1,4 f. 4,6 f Tit. 1,14. 3,9.

21 till hvilken somliga hafva bekänt sig och därigenom farit vilse från tron. Nåd vare med dig! Amen.

Pauli andra bref till Timoteus.

1 Kapitlet.

Hälsning. Förmaning till ståndaktighet.
Vers. 1—10 Aftons. 2 årg. 4 S. eft. Trettond.

Paulus, Jesu Kristi apostel genom Guds vilja, enligt löftet om det lif, som är i Kristus Jesus,

2 till sin älskade son Timoteus. Nåd, barmhärtighet, frid af Gud Fader och Jesus Kristus, vår Herre!
1 Tim. 1,2.

3 Jag tackar Gud, hvilken jag tjänar från mina förfäder i ett rent samvete, likasom jag oaflåtligen tänker på dig i mina böner natt och dag,
Ap. G. 23,1. 24,14 f. Ef. 1,16. Fil. 1,3. 1 Tess. 1,2. 3,10.

4 längtande, när jag kommer ihåg dina tårar, att se dig för att blifva uppfylld med glädje,

5 erinrande mig den oskrymtade tro, som är i dig, och som förut har bott i din mormoder Lois och i din moder Eunike, och jag är förvissad, att hon äfven bor i dig.
Ap. G. 16,1.

6 För denna orsaks skull påminner jag dig att upplifva Guds nådegåfva, som är i dig genom mina händers påläggning.
1 Tim. 4,14.

7 Ty Gud har icke gifvit oss försagdhetens ande, utan kraftens och kärlekens och tuktens.
Rom. 8,15.

8 Blygs därför icke för vår Herres vittnesbörd ej heller för mig, hans fånge, utan lid äfven du för evangelium efter Guds kraft,
Rom. 1,16. Fil. 4,14. 2 Tim. 2,3.

9 som har frälst oss och kallat oss med en helig kallelse, icke efter våra gärningar utan efter sitt eget beslut och den nåd, som är oss gifven i Kristus Jesus från eviga tider,
Rom. 9,11. Ef. 1,4. Tit. 3,4 f.

10 men som nu har blifvit uppenbar genom vår Frälsares, Jesu Kristi, uppenbarelse, hvilken har tillintetgjort döden och i ljuset framburit lif och oförgänglighet genom evangelium,
Rom. 16,25 f. Kol. 1,26. Ebr. 2,14.

11 för hvilket jag har blifvit

Digitized by Google

satt till förkunnare och apostel och hedningarnes lärare.
Ap. G. 9,15. 13,2. 22,21. Ef. 3,8. Gal. 1,16. 2,8 f. 1 Tim. 2,7.

12 Hvarför jag också lider detta men blyges dock icke derför, ty jag vet på hvem jag tror och är viss, att han förmår förvara till den dagen det, som är mig ombetrodt.
Ef. 3,1. Ps. 16,5.

13 Håll dig i tron och kärleken i Kristus Jesus till förebilden af de hälsosamma ord, hvilka du har hört af mig.
2 Tim. 3,14.

14 Förvara genom den Helige Ande, som bor i oss, det goda, som har blifvit dig ombetrodt.
1 Tim. 6,20.

15 Det vet du, att alla som äro i Asien, till hvilka Fygellus och Hermogenes höra, hafva vändt sig från mig.

16 Herren gifve Onesifori hus barmhärtighet; ty han har ofta vederkvickt mig och har icke blygts för min boja,
2 Tim. 4,19.

17 utan då han var i Rom, sökte han mig mycket flitigt och fann mig.

18 Herren gifve honom, att han måtte finna barmhärtighet hos Herren på den dagen. Och all den tjänst, som han har gjort i Efesus, känner du själf bäst.

2 Kapitlet.

Förmaning till trohet. Varning för villomeningar och onyttiga tvister.

Vers. 19—21 Aftons. 2 årg. 14 S. eft. Trefald.

Så stärk dig nu, min son, i den nåd, som är i Kristus Jesus.

2 Och hvad du har hört af mig inför många vittnen, anbefall det åt trogna människor, hvilka äro dugliga att ock lära andra.
Tit. 1,5.

3 Lid äfven du, såsom en god Jesu Kristi stridsman.
2 Tim. 1,8. 4,5.

4 Ingen, som gör krigstjänst, invecklar sig i näringsbestyr, på det att han må täckas den, som har antagit honom till krigstjänst.

5 Och äfven om någon inlåter sig i täflingskamp, krönes han icke, om han ej har lagligen kämpat.
1 Kor. 9,25.

6 Åkermannen, som arbetar, bör främst få del af frukterna.
1 Kor. 9,7 f.

7 Märk hvad jag säger; ty Herren skall gifva dig förstånd i allt.

8 Kom ihåg Jesus Kristus, som är uppstånden från de döda, af Davids säd, enligt mitt evangelium,
Matt. 1,1. Ap. G. 2,30. 13,22 f. Rom. 1,3.

9 i hvilket jag lider ondt ända till bojor såsom en ogärningsman; men Guds ord är icke bundet.

10 Därför uthärdar jag allt för de utkorades skull, på det att ock de må vinna den frälsning, som är i Kristus Jesus, med evig härlighet.

11 Det är ett fast ord: Hafva vi dött med, så skola vi ock lefva med;
Rom. 6,8. 8,17. 2 Kor. 4,10 f. 1 Petr. 4,13.

12 uthärda vi, så skola vi ock regera med; förneka vi, så skall ock han förneka oss;
Matt. 10,33. Mark. 8,38. Luk. 9,26. 12,9.

Digitized by Google

13 äro vi trolösa, så förblifver han trofast, ty han kan icke förneka sig själf.
4 Mos. 23,19. Rom. 3,3. 9,6.

14 Påminn om detta, besvärjande dem inför Herren att icke strida om ord, hvilket tjänar till intet men förvänder de hörande. 1 Tim. 6,4.

15 Vinnlägg dig om att bevisa dig själf för Gud såsom beprófvad, en ostrafflig arbetare, som rätt delar sanningens ord.

16 Men undvik oandeliga tomma ord; ty de skola gå allt längre i ogudaktighet,
1 Tim. 1,4. 4,7. 6,20. Tit. 1,14. 3,9.

17 och deras tal skall fräta omkring sig såsom kräftan. Till dem höra Hymeneus och Filetus, 1 Tim. 1,20.

18 hvilka hafva farit vilse från sanningen, då de säga, att uppståndelsen redan har skett, och förvända tron hos några.
1 Tim. 6,21.

19 Guds fasta grund består dock och har detta insegel: Herren känner de sina, och: Hvar och en, som åkallar Herrens namn, gånge ifrån orättfärdighet.
Joh. 10,14. 13,18.

20 Men i ett stort hus finnas icke blott käril af guld och af silfver utan äfven af trä och af ler, och somliga till heder, somliga till vanheder.
Rom. 9,21.

21 Om därför någon håller sig ren från sådana människor, varder han ett käril till heder, helgadt och nyttigt för husbonden, beredt till allt godt verk.
2 Tim. 3,17.

22 Men fly ungdomens lustar och far efter rättfärdighet, tro, kärlek, frid med dem, som åkalla Herren af rent hjärta.
1 Tim. 6,11.

23 Och visa från dig dåraktiga och oskickliga spörsmål, vetande, att de föda af sig tvister.
1 Tim. 1,4. 4,7.

24 Men en Herrens tjänare bör icke tvista utan vara mild mot alla, skicklig att undervisa, fördragande det onda,
1 Tim. 3,3. Tit. 1,9.

25 med saktmod tillrättavisande motståndarne, i hopp att till äfventyrs Gud gifver dem bättring till att förstå sanningen,
Gal. 6,1.

26 och de besinna sig från djäfvulens snara, af hvilken de äro fångna under hans vilja.

3 Kapitlet.

Förutsägelse om de yttersta tiderna. Uppmaning att förblifva vid de heliga skrifterna.

Vers. 10—17 och 4 kap. 1—5 Aftons. 2 årg. Sönd. Sexagesima.

Men vet detta, att i de yttersta dagarna tillstunda svåra tider.
1 Tim. 4,1. 2 Petr. 2,1. 3,3. Jud. v. 18.

2 Ty människorna skola vara egenkära, giriga, stortaliga, högfärdiga, hädiska, mot föräldrar olydiga, otacksamma, oheliga,
Rom. 1,29 f.

3 kärlekslösa, trolösa, klandersjuka, omåttliga, omilda, hatande det goda,

4 förrädiska, lättsinniga, upplåsta, älskande vällust mer än Gud,

5 hafvande gudaktighetens sken

Digitized by Google

men förnekande dess kraft. Och dessa bör du undfly. Matt. 7,15. Tit. 1,16. Rom. 16,17. 2 Tess. 3,6. Tit. 3,10. 2 Joh. v. 10.

6 Ty till dem höra de, som inträngа i husen och fånga kvinnfolk, hvilka äro belastade med synder och drifvas af mångahanda lustar, Tit. 1,11.

7 och som alltid undervisas men aldrig kunna komma till sanningens kunskap.

8 Och såsom Jannes och Jambres satte sig emot Moses, så sätta sig äfven dessa emot sanningen, människor, som äro fördärfvade till sinnet och icke hålla profvet i tron. 2 Mos. 7,11 f. Rom. 1,28. 1 Tim. 6,5. Tit. 1,16.

9 Men de skola icke vidare hafva framgång, ty deras galenskap skall blifva tydlig för alla, såsom ock de andras blef.

10 Men du har troget följt min undervisning, min vandel, mitt uppsåt, min tro, min långmodighet, min kärlek, mitt tålamod,

11 mina förföljelser och lidanden, sådana som vederfors mig i Antiokia, Ikonium och Lystra, sådana förföljelser, som jag har uthärdat; och från allt har Herren frälst mig. Ap. G. 13,50. 14,2 f., 19. Ps. 34,20. 2 Kor. 1,10.

12 Men så skola alla de, som vilja lefva gudligt i Kristus Jesus, lida förföljelse. Matt. 16,24. Joh. 15,18 f. 16,33. Ap. G. 14,22.

13 Och onda människor och bedragare skola gå allt längre i ondska, förvillande och förvillade.

14 Men du, förblif vid det du har lärt och hvarom du har blifvit förvissad, vetande af hvem du har lärt det, 2 Tim. 2,2.

15 och att du från barndomen känner de heliga skrifterna, som kunna göra dig vis till frälsning genom tron i Kristus Jesus.

16 All skrift, af Gud ingifven, är ock nyttig till undervisning, till bestraffning, till upprättelse, till tuktan i rättfärdighet, Rom. 15,4. 2 Petr. 1,19 f.

17 på det att Guds människa må vara fullbordad, till allt godt verk skicklig.

4 Kapitlet.

Ytterligare förmaningar. Åtskilliga underrättelser och hälsningar.

Vers. 1—5 jämte 3 kap. 10—17 Aftons. 2 årg. Sönd. Sexagesima.

Jag besvär dig inför Gud och Herren Jesus Kristus, som skall döma lefvande och döda, och vid hans tillkommelse och hans rike:

2 Predika ordet, träd fram i tid och otid, tillrättavisa, bestraffa, förmana med all saktmodighet och undervisning. 2 Tim. 2,25.

3 Ty en tid skall komma, då de icke skola fördraga den hälsosamma läran utan skola efter sina egna lustar samla åt sig hopar af lärare, emedan det kliar i öronen,

4 och vända sina öron från sanningen och vända sig till fablerna. 1 Tim. 1,4. 4,7.

5 Men du, var nykter i allt, fördrag lidandet, gör en evangelii förkunnares verk, uträtta ditt ämbete fullständigt. 2 Tim. 1,8. 2,3.

Digitized by Google

6 Ty jag offras redan, och tiden för mitt uppbrott är inne.
Fil. 2,17. 2 Petr. 1,14. Fil. 1,23.

7 Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat loppet, jag har bevarat tron.
1 Kor. 9,24 f. Fil. 3,14. 1 Tim. 6,12. Ebr. 12,1.

8 Härefter är mig förvarad rättfärdighetens krona, hvilken Herren, den rättfärdige domaren, skall gifva mig på den dagen men icke blott åt mig utan ock åt alla, som älska hans tillkommelse.
1 Kor. 9,25. 1 Petr. 5,4. Jak. 1,12.

9 Vinnlägg dig att komma snarligen till mig.

10 Ty Demas har öfvergifvit mig, emedan han har fattat kärlek till denna världen, och han har rest till Tessalonika, Kreskens till Galatien, Titus till Dalmatien. Kol. 4,14.

11 Endast Lukas är hos mig. Tag Markus och för honom med dig; ty han är mig till god nytta med sin tjänst.

12 Men Tykikus har jag sändt till Efesus.
Ef. 6,21. Kol. 4,7. Tit. 3,12.

13 När du kommer, så tag med dig den mantel, som jag lämnade kvar i Troas hos Karpus, och böckerna, i synnerhet pergamenten.

14 Alexander, smeden, har tillfogat mig mycket ondt. Herren skall vedergälla honom efter hans gärningar. 1 Tim. 1,20.

15 Tag dig ock du till vara för honom; ty han står ifrigt emot våra ord.

16 Vid mitt första försvar var ingen med mig, utan alla öfvergåfvo mig. Må det icke tillräknas dem.

17 Men Herren stod mig bi och styrkte mig, på det att genom mig predikan skulle fullbordas, och alla hedningar få höra den; och jag blef räddad ur lejonets mun.

18 Och Herren skall rädda mig från allt ondt verk och frälsa mig till sitt himmelska rike. Honom vare ära i evigheters evighet! Amen.

19 Hälsa Priska och Aqvilas och Onesifori hus. Ap. G. 18,2.
Rom. 16,3. 1 Kor. 16,19. 2 Tim. 1,16.

20 Erastus blef kvar i Korint, men Trofimus lämnade jag sjuk i Miletus.
Ap. G. 19,22. Rom. 16,23. Ap. G. 20,4, 15.

21 Vinnlägg dig att komma före vintern. Eubulus och Pudens och Linus och Klaudia och alla bröderna hälsa dig.

22 Herren Jesus Kristus vare med din ande! Nåden vare med eder! Amen.

Digitized by Google

Pauli bref till Titus.

1 Kapitlet.

Hälsning. Huru församlingsföreståndare böra vara beskaffade. Judiska irrlärare och deras behandling.

Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel enligt Guds utvaldas tro och kunskap om den sanning, som hör till gudaktighet,

2 i hopp om evigt lif, hvilket Gud, som icke kan ljuga, från eviga tider har utlofvat
4 Mos. 23,19. 2 Tim. 2,13. 1,9 f.

3 — men i sinom tid har han uppenbarat sitt ord genom den predikan, som blifvit mig ombetrodd efter Guds, vår Frälsares, befallning —
Ef. 1,9. 3,9. Kol. 1,26. 1 Tess. 2,4.

4 till Titus, sin sannskyldige son efter gemensam tro. Nåd, barmhärtighet, frid af Gud Fader och Herren Jesus Kristus, vår Frälsare! 2 Tim. 1,2.

5 Fördenskull lämnade jag dig kvar på Kreta, att du skulle ställa i ordning det, som fattades, och i hvarje stad tillsätta äldsta, såsom jag befallde dig,

6 om någon är oförvitlig, en enda hustrus man, har troende barn, hvilka icke äro beryktade för liderlighet ej heller genstörtiga. 1 Tim. 3,2.

7 Ty en biskop bör vara oförvitlig, såsom Guds förvaltare, icke egenkär, icke ondsint, icke drinkare, icke våldsam, icke sniken efter slem vinning
3 Mos. 10,9. 1 Tim. 3,3 f. 1 Petr. 5,2.

8 utan gästfri, det godas vän, tuktig, rättfärdig, helig, återhållsam,

9 hållande sig till det trovärdiga ordet, i öfverensstämmelse med läran, på det att han må vara mäktig både att förmana genom den hälsosamma läran och att tillrättavisa de motsägande.
1 Tim. 6,3. 2 Tim. 1,13. Tit. 2,1.

10 Ty det finnes många genstörtiga, pratmakare och bedragare, i synnerhet de omskurna,

11 på hvilka man bör stoppa munnen till, de som förvända hela hus, lärande det, som icke är tillbörligt, för slem vinnings skull.
2 Tim. 3,6. Matt. 23,33. 1 Tim. 6,5.

12 En af dem, en deras egen profet, har sagt: »Kreter ljugare städs, ond' djur, onyttiga bukar.»

13 Detta vittnesbörd är sant. Tillrättavisa dem därför strängt, på det att de må blifva sunda i tron

14 och icke hålla sig till judiska fabler och till sådana människors bud, som vända sig från sanningen. 1 Tim. 1,4. 4,7. Matt. 15,9. Kol. 2,22. Es. 29,13.

15 Allt är rent för de rena, men för de besmittade och otrogna är intet rent, utan både deras förstånd och deras samvete äro besmittade. Matt. 15,11. Luk. 11,39 f. Ap. G. 10,15. Rom. 14,14, 20.

16 De säga sig känna Gud, men med gärningarna förneka de honom, emedan de äro ve-

Digitized by Google

derstyggliga och ohörsamma och till all god gärning odugliga.
Jer. 4,22. 2 Tim. 3,5. Jud. v. 4.

2 Kapitlet.

Undervisning för olika slag af människor. Nådens helgande kraft.

Vers. 11—14 Aftons. 2 årg. Juldagen.

Men tala du sådant, som höfves den hälsosamma läran,
2 att gamla män böra vara nyktra, värdiga, tuktiga, sunda i tron, i kärleken, i tålamodet;
3 att likaledes gamla kvinnor böra skicka sig såsom det anstår heliga, icke klandersjuka, icke begifna på mycket vin, goda lärarinnor
1 Tim. 2,9. 3,11. 5,13. 1 Petr. 3,3.
4 för att kunna allvarligen tillhålla de unga kvinnorna att älska sina män och sina barn,
5 vara tuktiga, rena, husliga, goda, sina män undergifna, på det att Guds ord icke må blifva försmädadt. 1 Mos. 3,16.
1 Kor. 14,34. Ef. 5,22. Kol. 3,18. 1 Petr. 3,1.
6 Förmana likaledes de unga männen att vara tuktiga
7 och visa dig själf i allt såsom ett föredöme i goda gärningar och visa i läran renhet, värdighet, 1 Tim. 4,12. 1 Petr. 5,3.
8 sundt och ostraffligt tal, på det att motståndaren må blygas, då han icke har något ondt att säga om oss.
1 Tim. 5,14. 1 Petr. 2,12, 15. 3,16.
9 Förmana tjänarne, att de äro sina herrar undergifna, i allt dem till behag, icke gensvariga,
Ef. 6,5. Kol. 3,22. 1 Tim. 6,1 f. 1 Petr. 2,18.
10 icke oärliga utan bevisande all god trohet, på det att de må pryda Guds, vår Frälsares, lära i alla stycken.
11 Ty Guds nåd har uppenbarats med frälsning för alla människor 1 Tim. 2,4. Tit. 3,4 f.
12 och lärer oss att försaka ogudaktigheten och de världsliga lustarna och lefva tuktigt och rättfärdigt och gudligt i denna världen,
Ef. 1,4. Kol. 1,22. 1 Joh. 2,16.
13 väntande det saliga hoppet och uppenbarelsen af den store Gudens och vår Frälsares, Jesu Kristi, härlighet,
1 Kor. 1,7. Fil. 3,20.
14 hvilken har utgifvit sig själf för oss, på det att han skulle återlösa oss från all orättfärdighet och rena åt sig ett egendomsfolk, som beflitar sig om goda gärningar. 2 Mos. 19,5.
Gal. 1,4. 2,20. Ef. 2,10. 5,2. Ebr. 9,14.
15 Tala sådant och förmana och bestraffa med all myndighet. Ingen förakte dig.

3 Kapitlet.

Åtskilliga förmaningar. Slutönskan.

Vers. 4—7 Ep. Nyårsd.

Påminn dem att vara öfverheter och myndigheter undergifna, att lyda förmän och vara beredvilliga till allt godt verk,
Rom. 13,1 f. 2 Tim. 3,17. 1 Petr. 2,13.
2 att icke smäda någon, icke vara stridslystna utan fogliga och visa allt saktmod mot alla människor. Fil. 4,5. 2 Tim. 2,24 f.
3 Ty äfven vi voro fordom oförståndiga, ohörsamma, villfarande, trälande under mångahanda begärelser och lustar, lef-

Digitized by Google

vande i ondska och afund, afskyvärda, hatande hvarandra.
1 Kor. 6,11. Ef. 2,1 f. 5,8. Kol. 3,7. 1 Petr. 4,3.
4 Men då Guds, vår Frälsares, godhet och människokärlek uppenbarades, Tit. 2,11.
5 frälste han oss, icke för rättfärdighetens gärningars skull, hvilka vi hade gjort, utan efter sin barmhärtighet, genom ett bad till ny födelse och en förnyelse af den Helige Ande,
Rom. 3,20. 4,6. 9,11. 11,6. Gal. 2,16. Ap. G. 15,11. Ef. 2,8. 2 Tim. 1,9. Joh. 3,5. Ef. 5,26.
6 hvilken han rikligen utgöt öfver oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare,
Hes. 36,25. Joel 2,28. Ap. G. 2,33. Rom. 5,5.
7 på det att vi, rättfärdiggjorda genom hans nåd, skulle efter hoppet blifva arfvingar till evigt lif. Rom. 8,23 f.
8 Det är ett fast ord, och därom vill jag, att du gifver en kraftig försäkran, på det att de, som tro på Gud, må vinnlägga sig att öfva goda gärningar. Sådant är godt och nyttigt för människorna.
9 Men undvik dåraktiga spörsmål och släktregister och tvister och strider om lagen; ty de äro onyttiga och fåfängliga.
1 Tim. 1,4. 4,7. 6,20. 2 Tim. 2,23. Tit. 1,14.
10 Visa från dig en partimänniska, sedan hon en eller två gånger blifvit varnad, Matt. 18,17.
Rom. 16,17. 2 Tess. 3,6. 2 Tim. 3,5. 2 Joh. v. 10.
11 vetande, att en sådan är förvänd och fördömer sig själf med sin synd.

12 När jag sänder Artemas eller Tykikus till dig, så skynda att komma till mig i Nikopolis, ty jag har beslutit att där tillbringa vintern.
13 Utrusta sorgfälligt Senas, den lagkloke, och Apollos till deras resa, på det att intet må fattas dem.
14 Och må äfven de våra lära sig att, för de nödvändiga behofven, öfva goda gärningar, på det att de icke må vara utan frukt.

15 Alla, som äro hos mig, hälsa dig. Hälsa dem, som älska oss i tron. Nåden vare med eder alla! Amen.

Pauli bref till Filemon.

Hälsning. Förbön för Onesimus. Slutönskan.

Paulus, Kristi Jesu fånge, och brodern Timoteus till Filemon, den älskade, vår medarbetare, Ef. 3,1. 4,1.
2 och till Appia, den älskade, och Arkippus, vår medkämpe, och den församling, som är i ditt hus. Kol. 4,17.
3 Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! Rom. 1,7.

4 Jag tackar min Gud alltid, tänkande på dig i mina böner,
1 Tess. 1,2. 2 Tess. 1,3 Ef. 1,15 f. Kol. 1,3 f.

Digitized by Google

5 när jag hör omtalas din kärlek och den tro, som du har till Herren Jesus och mot alla de heliga:
6 att din delaktighet i tron genom kännedomen af allt godt, som I hafven, må vara verksam för Kristus Jesus.
7 Ty vi hafva mycken glädje och hugnad af din kärlek, att de heligas hjärtan äro vederkvickta genom dig, min broder.
8 Därför, ehuru jag med mycken frimodighet i Kristus kan befalla dig det, som är tillbörligt,
9 beder jag dig hellre för kärlekens skull, jag som är en sådan, såsom den gamle Paulus och nu därtill en Jesu Kristi fånge.
10 Jag beder dig för min son, Onesimus, som jag har född i mina bojor, Kol. 4,9. 1 Kor. 4,15.
11 hvilken förr var för dig onyttig men nu för mig och dig är mycket nyttig*, hvilken jag nu sänder tillbaka.
12 Mottag du honom såsom mitt hjärta.
13 Jag hade velat behålla honom hos mig, på det att han i ditt ställe skulle tjäna mig i evangelii bojor.
14 Men utan ditt samtycke har jag intet velat göra, på det att icke din godhet må vara såsom af tvång utan af fri vilja.
15 Ty kanske blef han därför skild från dig för en tid, att du skulle få behålla honom för evigheten,
16 icke längre såsom träl utan såsom mer än träl, såsom en älskad broder, synnerligen för mig, men huru mycket mer för dig, både i köttet och i Herren.
17 Om du därför håller mig för en medbroder, så tag emot honom såsom mig själf.
18 Men om han har gjort dig någon orätt eller är skyldig något, så skrif det på min räkning.
19 Jag, Paulus, har skrifvit det med egen hand, jag skall betala det; för att icke säga dig, att du dessutom är skyldig mig äfven dig själf.

20 Ja, min broder, måtte jag hafva nytta af dig i Herren! Vederkvick mitt hjärta i Kristus.
21 Förlitande mig på din hörsamhet har jag skrifvit till dig, vetande, att du till och med skall göra mer, än jag säger.
22 Men bered ock därjämte härberge åt mig; ty jag hoppas, att jag genom edra böner skall blifva skänkt åt eder. Fil. 1,25. 2,24.

23 Epafras, min medfånge i Kristus Jesus,
24 Markus, Aristarkus, Demas, Lukas, mina medarbetare, hälsa dig.
25 Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder ande! Amen. 2 Tim. 4,22.

* Aposteln syftar här på betydelsen af det grekiska namnet *Onesimos, nyttig.*

Digitized by Google

Brefvet till ebréerna.

1 Kapitlet.

Guds uppenbarelse genom Sonen. Sonen högre än änglarne.

Vers. 1—12 Ep. och Aftons. 1 årg. Juldagen.

Sedan Gud fordom många gånger och på många sätt talat till fäderna genom profeterna,
2 har han i dessa yttersta dagar talat till oss genom sin Son, hvilken han har satt till arfvinge af allt, genom hvilken han ock har skapat världen,
Gal. 4,4. Kol. 1,15 f.
3 och hvilken, alldenstund han är hans härlighets återsken och hans väsendes afbild och bär allt med sin makts ord, har, sedan han genom sig själf verkställt en rening från synderna, satt sig på Majestätets högra sida i höjden,
4 vorden så mycket större än änglarne, som han har ärft ett högre namn än deras.
5 Ty till hvilken af änglarne har han någonsin sagt: »Du är min Son; i dag har jag födt dig», och åter: »Jag skall vara hans Fader, och han skall vara min Son?» Ps. 2,7. 2 Sam. 7,14.
6 Och när han åter inför den förstfödde i världen, säger han: »Och honom tillbedja alla Guds änglar.» Ps. 97,7.
7 Och om änglarne säger han: »Den som gör sina änglar till vindar och sina tjänare till eldslåga» Ps. 104,4.
8 men till Sonen: »Din tron, o Gud, förblifver i all evighet; ditt rikes spira är rättvisans spira; Ps. 45,7 f.
9 du har älskat rättfärdighet och hatat orättfärdighet; därför har, o Gud, din Gud smort dig med glädjens olja mer än dina medbröder»,
10 och »Du, Herre, har grundlagt jorden i begynnelsen, och himlarna äro dina händers verk.
Ps. 102,26 f.
11 De skola förgås, men du förblifver, och de skola alla föråldras såsom en klädnad,
12 och såsom en mantel skall du hopveckla dem, och de skola förvandlas, men du är densamme, och dina år skola icke hafva någon ände.»
13 Men till hvilken af änglarne har han någonsin sagt: »Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall?» Ps. 110,1.
14 Äro de icke alla tjänsteandar, som utsändas till tjänst för deras skull, som skola ärfva frälsning? Ps. 34,8. 91,11 f.

2 Kapitlet.

Kristi lära högre än Moses' lag. Kristus mer än änglarne. Hans människoblifvande och lidande.

Vers. 11—16 Aftons. 2 årg. 1 S. eft. Trettond.

Fördenskull böra vi så mycket mer akta på det, som vi hafva hört, att vi icke till äfventyrs gå förlorade.
2 Ty om det ordet blef fast, som genom änglar var taladt,

Digitized by Google

och all öfverträdelse och olydnad har fått sin rättvisa lön,
Gal. 3,19. 5 Mos. 27,26.

3 huru skola då vi kunna undfly, om vi icke hafva aktat en sådan frälsning, hvilken, sedan hon först af Herren vardt predikad, har från dem, som hafva hört det, kommit bekräftad till oss,

4 då Gud därjämte vittnade genom tecken och under och mångahanda krafter och genom utdelanden af den Helige Ande enligt sin vilja?
Ap. G. 2,22. 2 Kor. 12,12.

5 Ty icke var det under änglar han lade den tillkommande världen, om hvilken vi tala.

6 Men någon har någonstädes betygat och sagt: »Hvad är en människa, att du tänker på henne, eller en människas son, att du låter dig vårda om honom? Ps. 8,5 f. 144,3.

7 Du har låtit honom en liten tid vara mindre än änglarne; med härlighet och ära har du krönt honom och satt honom öfver dina händers verk.

8 Allt har du lagt under hans fötter.» Ty i det att han underlade honom allt, har han icke lämnat något, som icke är honom underlagdt; men ännu se vi icke allt vara honom underlagdt. Matt. 28,18.

9 Men den, som en liten tid varit mindre än änglarne, Jesus, se vi för dödens lidandes skull krönt med härlighet och ära, på det att han af Guds nåd skulle smaka döden för alla.

10 Ty det höfdes honom, för hvilkens skull allt är och genom hvilken allt är, att, då han förde många barn till härlighet, genom lidanden fullkomna deras frälsningshöfding.

11 Ty både den, som helgar, och de, som blifva helgade, äro alla af en, hvarför han ock icke skämmes att kalla dem bröder,

12 sägande: »Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, midt i församlingen skall jag prisa dig», Ps. 22,23, 26.

13 och åter: »Jag skall sätta min förtröstan på honom», och åter: »Se, jag och de barn, som Gud har gifvit mig!»
2 Sam. 22,3. Es. 8,17 f.

14 Då nu barnen hafva samma kött och blod, blef ock han desslikes däraf delaktig, på det att han genom döden skulle tillintetgöra den, som hade döden i sitt våld, det är djäfvulen, Joh. 1,14. 1 Kor. 15,26, 54 f.

15 och på det att han skulle göra alla dem fria, som hela sitt lif igenom af fruktan för döden måste vara trälar;
Rom. 8,15.

16 ty änglar tager han sig ju icke an, utan Abrahams säd tager han sig an.

17 Därför måste han i allt blifva lik bröderna, på det att han skulle blifva barmhärtig och en trogen öfverstepräst i Guds tjänst för att försona folkets synder. Ebr. 4,15. 5,2.

18 Ty därigenom, att han själf har lidit och varit frestad, kan han hjälpa dem, som frestas.

Digitized by Google

3 Kapitlet.

Kristus mer än Moses. Varning mot förhärdelse med åberopande af exempel från judarnes ökenvandring.

Vers. 1—8 Aftons. 1 årg. 1 S. eft. Trettond., vers. 12—19 Aftons. 2 årg. 10 S. eft. Trefald.

Därför, I heliga bröder, som ären delaktiga i en himmelsk kallelse, akten på vår bekännelses apostel och öfverstepräst, Jesus Kristus,

2 hvilken var trogen mot den, som hade gjort honom därtill, såsom ock Moses var i hela hans hus. 4 Mos. 12,7.

3 Ty denne har blifvit aktad värd så mycket större ära än Moses, som den, hvilken har byggt ett hus, har större heder än själfva huset.

4 Ty hvarje hus bygges af någon, men Gud är den, som har byggt allt.

5 Och Moses var väl trogen i hela hans hus såsom tjänare för att vittna om det, som skulle talas,

6 men Kristus såsom Son öfver hans hus; och hans hus äro vi, om vi annars hålla hoppets frimodighet och berömmelse fast intill änden.

1 Kor. 3,16. 1 Tim. 3,15. Matt. 24,13.

7 Därför, såsom den Helige Ande säger: »I dag, om I hören hans röst, Ps. 95,8 f.

8 så förhärden icke edra hjärtan, såsom vid förbittringen* på frestelsedagen i öknen,

2 Mos. 17,1 f. 4 Mos. 14,22 f. 20,13. 5 Mos. 33,8.

9 hvarest edra fäder frestade mig; de pröfvade mig och sågo mina verk i fyrtio år,

10 hvarför jag vardt förtörnad på det släktet och sade: Alltid fara de vilse med sitt hjärta; men de kände icke mina vägar,

11 såsom jag ock svor i min vrede: de skola icke inkomma i min hvila».

12 Sen till, mina bröder, att icke till äfventyrs hos någon bland eder finnes ett ondt otroshjärta, så att han affaller från den lefvande Guden Ebr. 12,15.

13 utan förmanen hvarandra alla dagar, så länge det heter »i dag», på det att ingen af eder må varda förhärdad genom syndens bedrägeri;

14 ty vi hafva blifvit delaktiga af Kristus, om vi annars hålla vår första tillförsikt fast intill änden.

15 När det säges: »I dag, om I hören hans röst, så förhärden icke edra hjärtan, såsom vid förbittringen»,

16 hvilka voro då de, som, när de hade hört, dock väckte förbittringen? Var det icke alla de, som hade utgått från Egypten under Moses?

17 Och på hvilka var det han vardt förtörnad i fyrtio år? Var det icke på dem, som hade syndat, hvilkas kroppar föllo i öknen?

18 Och hvilka angick det, som han svor, att de icke skulle inkomma i hans hvila, om icke dem, som hade varit ohörsamma?

19 Och vi se, att de icke kunde inkomma för otros skull.

* Se 2 Mos. 17,2. 4 Mos. 20,13.

Digitized by Google

4 Kapitlet.

Guds sabbatshvila. Maning till ståndaktighet och frimodighet.

Vers. 9—16 Aftons. 1 årg. 3 S. eft. Påsk.

Låtom oss därför, då ett löfte står kvar att inkomma i hans hvila, frukta, att någon bland eder må befinnas hafva blifvit tillbaka.

2 Ty vi hafva fått det glada budskapet så väl som de, men dem gagnade icke det ord, de hade hört, emedan det icke hade genom tron blifvit införlifvadt med dem, som hade hört det.

3 Ty vi, som tro, få inkomma i hvilan, efter hvad han har sagt: »Såsom jag svor i min vrede: de skola icke inkomma i min hvila», då likväl verken voro fullbordade allt ifrån världens grundläggning. Ebr. 3,11.

4 Ty han har någonstädes sagt om den sjunde dagen så: »Och Gud hvilade på den sjunde dagen från alla sina verk»,

1 Mos. 2,2.

5 och åter här: »De skola icke inkomma i min hvila».

6 Emedan det således står kvar, att några inkomma dit, och de, som först fingo det glada budskapet, icke kommo där in för sin otros skull,

7 så bestämmer han åter en viss dag, sägande: »i dag», genom David så långt därefter, såsom förut är sagdt: »I dag, om I hören hans röst, så förhärden icke edra hjärtan».

Ebr. 3,7, 15, 19.

8 Ty om Josua hade fört dem till hvilan, skulle han icke hafva talat om en annan dag därefter.

9 Således står en sabbatsro åter för Guds folk.

10 Ty den som har kommit in i hans hvila, han har ock fått hvila från sina verk, likasom Gud från sina.

11 Så vinnläggom oss nu att inkomma i den hvilan, på det att ingen må förfalla till samma exempel af otro.

12 Ty Guds ord är lefvande och kraftigt och skarpare än något tveeggadt svärd och går igenom, till dess det åtskiljer själ och ande, leder och märg, och är en domare öfver hjärtats uppsåt och tankar.

1 Petr. 1,23. Es. 49,2.

13 Och intet skapadt är osynligt inför honom, utan allt är blottadt och uppenbart för hans ögon, hos hvilken vi hafva att göra räkenskap.

14 Då vi således hafva en stor öfverstepräst, som har genomfarit himlarna, Jesus, Guds Son, så låtom oss hålla fast vid bekännelsen.

Ebr. 3,1. 7,26. 9,11, 24. 10,23.

15 Ty vi hafva icke en öfverstepräst, som ej kan hafva medlidande med våra svagheter, utan en som varit frestad i allting, likasom vi, dock utan synd.

Ebr. 2,17. 5,2.

16 Därför, låtom oss med frimodighet framgå till nådens tron, att vi må få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid. Ebr. 10,19 f.

Digitized by Google

5 Kapitlet.

Kristus en rätt öfverstepräst, efter Melkisedeks sätt.

Vers. 1—10 Aftons. 1 årg. 4 S. eft. Påsk.

Ty hvar och en öfverstepräst tages bland människor och tillsättes för människor i de ting, som röra Gud, för att frambära gåfvor och offer för synder,

2 såsom en som kan hafva undseende med de okunniga och vilsefarande, emedan han ock själf är behäftad med svaghet
Hbr. 2,17 f. 4,15.

3 och för dennas skull måste, likasom för folket så ock för sig själf, offra för synder.
3 Mos. 4,3. 9,7. Hbr. 7,27. 9,7.

4 Och ingen tager sig själf den hedern utan den, som kallas af Gud, likasom Aron. 2 Mos. 28,1.

5 Så har icke heller Kristus gjort sig själf härlig, att han skulle blifva öfverstepräst, utan den, som sade till honom: »Du är min son; i dag har jag födt dig.» Ps. 2,7.

6 Såsom han ock säger på ett annat ställe: »Du är en präst till evig tid efter Melkisedeks sätt.» Ps. 110,4. 1 Mos. 14,18.

7 Och då han under sitt kötts dagar med starkt rop och tårar hade framburit böner och åkallan till den, som kunde frälsa honom från döden, och blifvit bönhörd för sin gudsfruktans skull, Matt. 27,46. 50. Mark. 14,33 f. Luk. 23,46. Joh. 12,27. 17,1 f.

8 lärde han, fastän han var Son, lydnad af det, som han led,

9 och då han vardt fullkomnad, blef han för alla dem, som lyda honom, en orsak till evig frälsning,

10 af Gud kallad en öfverstepräst efter Melkisedeks sätt.

11 Härom hafva vi mycket att säga och sådant, som är svårt att med ord förklara, emedan I hafven blifvit så tröga till att höra.

12 Ty fastän I för tidens skull till och med haden bort vara lärare, hafven I åter behof af att man lärer eder de allra första grunderna af Guds utsagor och behöfven mjölk och icke stadig mat, 1 Kor. 3,1 f.

13 ty hvar och en, som får mjölk, är oerfaren i rättfärdighetens ord, ty han är ett barn.
1 Kor. 14,20.

14 Men dem, som äro fullkomliga, tillkommer den stadiga maten, dem som hafva sina sinnen genom vanan öfvade till att skilja mellan godt och ondt.

6 Kapitlet.

Faran af affall. Tillförlitligheten af Guds löfte.

Låtom oss därför lämna de första grunderna af Kristi lära och fortgå till fullkomligheten och icke åter lägga grund med bättring från döda gärningar och med tro på Gud,

2 med lära om dop och händers påläggning, om de dödas uppståndelse och en evig dom.

3 Och detta skola vi göra, om Gud så tillstädjer.

4 Ty dem som en gång hafva blifvit upplysta och smakat den

Digitized by Google

himmelska gåfvan och blifvit delaktiga af den Helige Ande
Matt. 12,31,45. 1 Joh. 5,16. Ebr. 10,26, 29.
5 och smakat det goda Guds ord och den tillkommande världens krafter
6 men sedan hafva affallit, dem är det omöjligt att åter förnya till bättring, då de för sig på nytt korsfästa och bespotta Guds Son. 2 Petr. 2,20.
7 Ty den jord, som har druckit det regn, som ofta faller därpå, och som framalstrar tjänliga växter åt dem, för hvilkas skull hon ock brukas, blir delaktig af välsignelse från Gud;
8 men bär hon törnen och tistlar, är hon oduglig och nära förbannelse, och hennes slut blifver att brännas.

9 Men vi tillförse oss om eder, I älskade, hvad bättre är och till frälsning hörer, om vi ock så tala.
10 Ty Gud är icke orättvis, så att han skulle förgäta edert verk och den kärlek, I hafven visat hans namn, då I tjänaden de heliga och ännu tjänen dem. Matt. 10,42. 25,40. Mark. 9,41. Joh. 13,20.
11 Men vi önska, att hvar och en af eder må visa samma ifver för hoppets fullvisshet intill änden,
12 så att I icke blifven tröga utan varden deras efterföljare, som genom tro och tålamod få ärfva löftena.
13 Ty då Gud gaf löftet åt Abraham, enär han icke hade någon större att svärja vid, svor han vid sig själf
1 Mos. 22,16. Ps. 105,8 f.
14 och sade: »Sannerligen, jag skall rikligen välsigna dig och rikligen föröka dig», 1 Mos. 22,17.
15 och sålunda fick han, efter tålig förbidan, det som var lofvadt.
16 Ty människor svärja vid den, som är större än de, och eden till bekräftelse gör för dem en ände på all tvist.
17 Därför, då Gud ville fullständigare visa löftets arfvingar oföränderligheten af sitt beslut, trädde han med en ed emellan,
18 på det att vi, som hafva flytt undan, skulle genom två oföränderliga ting*, i hvilka det är omöjligt att Gud skulle hafva ljugit, hafva en stark uppmuntran att hålla oss vid det förelagda hoppet, 4 Mos. 23,19.
19 hvilket vi hafva såsom ett själens ankare, som är säkert och fast och sträcker sig till det, som är innanför förlåten,
20 dit Jesus såsom förelöpare har ingått för oss, vorden en öfverstepräst till evig tid efter Melkisedeks sätt.
Ebr. 3,1. 4,14. 8,1. 9,11 f.

* D. ä. genom löftet och eden.

7 Kapitlet.

Kristus såsom öfverstepräst en annan Melkisedek och hans prästadömes företräde framför Arons.

Vers. 19—28 Aftons. 1 årg. Bön-Sönd.

Ty denne Melkisedek, Salems konung, Guds, den Högstes, präst, som gick Abraham till mötes, när denne återkom efter

Digitized by Google

att hafva slagit konungarne, och välsignade honom, 1 Mos. 14,18 f.

2 åt hvilken Abraham ock gaf tionde af allt, och hvilken först, efter namnets betydelse, är »rättfärdighetens konung» men sedan ock »Salems konung», det är »fridens konung»,

3 utan fader, utan moder, utan släktledning, utan begynnelse på sina dagar och utan ände på sitt lif*, vorden lik Guds Son, förblifver präst för beständigt.

4 Men sen, huru stor denne är, åt hvilken Abraham, patriarken, ock gaf tionde af det förnämsta bytet.

5 Och de af Levis söner, som få prästtjänsten, hafva befallning att enligt lagen taga tionde af folket, det är af sina bröder, fastän dessa äro utgångna af Abrahams länd,
4 Mos. 18,21 f., 26. 5 Mos. 18,1 f.

6 men denne, som icke har sin släktledning från dem, har tagit tionde af Abraham och välsignat den, som hade löftena.

7 Men utan all gensägelse får det mindre välsignelse af det större;

8 och här taga dödliga människor tionde men där en, om hvilken det betygas, att han lefver;

9 och genom Abraham har, så att säga, äfven Levi, som tager tionde, fått erlägga tionde,

10 ty han var ännu i sin faders länd, när Melkisedek gick denne till mötes.

11 Om nu fullkomlighet vanns genom det levitiska prästadömet — ty derunder hade folket fått lagen — hvarför behöfde då en annan präst efter Melkisedeks sätt uppstå och icke nämnas efter Arons sätt? Gal. 2,21.

12 Ty då prästadömet förändras, sker nödvändigt en förändring äfven i lagen;

13 ty den, om hvilken detta säges, hör till en annan stam, af hvilken ingen har skött altaret,

14 ty det är uppenbart, att vår Herre härstammar från Judas, till hvilken stam Moses icke talade något om präster.
Matt. 1,1 f.

15 Och detta är så mycket tydligare, om, i likhet med Melkisedek, en annan präst uppstår,

16 som blifvit det icke efter köttsligt buds lag utan efter oförgängligt lifs kraft.

17 Ty det betygas: »Du är en präst till evig tid efter Melkisedeks sätt». Ps. 110,4.

18 Ty en föregående stadga upphäfves för sin svaghets och onyttighets skull

19 — ty lagen fullkomnade intet — och ett bättre hopp varder infördt, genom hvilket vi nalkas Gud.
Ap. G. 13,38 f. Ef. 2,18. 3,11 f.

20 Och så vida som detta icke har skett utan ed — ty de andra hafva blifvit präster utan ed

21 men denne med ed genom den, som sade till honom: »Herren har svurit och skall icke ångra sig: Du är en präst till evig tid efter Melkisedeks sätt» —

* Om Melkisedeks släktförhållanden, födelse och död finnes ingen uppgift i de heliga skrifterna.

Digitized by Google

22 så har ock Jesus blifvit löftesman för ett så mycket bättre förbund. Ebr. 8,6.

23 Och de andra prästerna hafva varit flera, emedan de genom döden hindrades att förblifva,

24 men denne, emedan han förblifver till evig tid, har ett oförgängligt prästadöme, Ebr. 9,24 f.

25 hvarför han ock kan fullkomligt frälsa dem, som genom honom komma till Gud, och lefver alltid för att bedja för dem.

26 Ty en sådan öfverstepräst höfdes oss, en som var helig, oskyldig, obesmittad, skild från syndarne och som blifvit högre än himmeln, Ebr. 4,14 f.

27 som icke dagligen behöfver, såsom de andra öfverstepräster-na, frambära offer först för egna synder och sedan för folkets, ty detta har han gjort en gång för alla, då han offrade sig själf. Ebr. 5,3. 9,7.

28 Ty lagen insätter till öfverstepräster människor, som hafva svaghet, men den eds ord, hvilken gafs senare än lagen, insätter Sonen, fullkomnad till evig tid. Ebr. 5,1 f.

8 Kapitlet.

Det nya förbundets företräde framför det gamla.

Vers. 8—12 Aftons. 2 årg. 1 S. i Advent.

Men hufvudsaken af det vi tala är, att vi hafva en sådan öfverstepräst, som sitter på högra sidan af Majestätets tron i himmeln, Ps. 110,1. Ef. 1,20. Kol. 3,1. Ebr. 1,3. 12,2.

2 en tjänare i helgedomen och i det sannskyldiga tabernaklet, hvilket Herren har uppfört och ingen människa. Ebr. 9,24.

3 Ty hvar och en öfverstepräst tillsättes för att frambära gåfvor och offer, hvarför det var nödvändigt, att äfven denne hade något att frambära.

4 Om han nu vore på jorden, så vore han icke ens präst, då präster där finnas, som frambära gåfvorna efter lagen,

5 och som tjäna en afbild och skugga af det himmelska, såsom för Moses vardt uppenbaradt, när han skulle förfärdiga tabernaklet, ty »Se till», säger han, »att du gör allt efter den förebild, som blifvit dig visad på berget.» 2 Mos 25,40.

6 Men nu har han fått ett så mycket bättre prästämbete, som han är ett bättre förbunds medlare, hvilket är stiftadt på bättre löftens grund. 2 Kor. 3,6 f. Ebr. 7,22.

7 Ty om detta första vore oklanderligt, så skulle icke rum sökas för ett andra.

8 Ty klandrande säger han till dem: »Se, dagar komma, säger Herren, då jag skall bringa till stånd ett nytt förbund öfver Israels hus och öfver Judas' hus, Jer. 31,31 f.

9 icke efter det förbund, som jag gjorde med deras fäder på den dag, då jag tog dem vid handen för att föra dem ut ur Egyptens land. Emedan de icke förblefvo i mitt förbund, så frågade ock jag icke efter dem, säger Herren.

10 Ty detta är det förbund, som jag skall upprätta med Israels

Digitized by Google

hus efter de dagarna, säger Herren: Jag skall gifva mina lagar i deras sinne och skrifva dem i deras hjärtan, och jag skall vara deras Gud, och de skola vara mitt folk. Ebr. 10,16 f.

11 Och de skola icke lära, den ene medborgaren den andre och den ene brodern den andre, sägande: Känn Herren; ty de skola alla känna mig, från den minste bland dem till den störste,
Es. 54,13. 1 Joh. 2,27.

12 ty jag skall vara blidkad öfver deras orättfärdigheter, och deras synder och deras öfverträdelser skall jag icke mer komma ihåg.»

13 I det han säger: »ett nytt», har han gjort det första gammalt, men det, som är gammalt och åldrigt, är nära att försvinna.

9 Kapitlet.

Fortsättning af det föregående.

Vers. 11—15 Ep. 5 Sönd. i Fastan.

Nu hade väl ock det första sina stadgar för gudstjänst och sin jordiska helgedom.
2 Mos. 25 f. 36 f.

2 Ty ett tabernakel var inrättadt, det främre, i hvilket ljusstaken och bordet och skådebröden voro; och detta kallas »det heliga». 3 Mos. 24,2 f.

3 Men bakom den andra förlåten var det tabernakel, som kallas »det allraheligaste»,
2 Mos. 26,31 f.

4 hvilket hade ett gyllene rökaltare och förbundets ark, på alla sidor öfverdragen med guld, i hvilken voro ett gyllene ämbar, med mannat, och Arons staf, som hade grönskat, och förbundets taflor
2 Mos. 16,33. 25,16. 4 Mos. 17,10. 1 Kon. 8,9.

5 och ofvanpå densamma härlighetens keruber, som öfverskyggde nådastolen*, om hvilka stycken hvart för sig nu icke är att tala.

6 Då nu detta så är inrättadt, gå prästerna ständigt in i det främre tabernaklet och förrätta sina tjänster

7 men i det andra endast öfversteprästen en gång om året, icke utan blod, hvilket han offrar för sig själf och för folkets förseelser,
2 Mos. 30,10. 3 Mos. 16,1 f., 17, 34.

8 hvarmed den Helige Ande gifver till känna, att vägen till helgedomen ännu icke är uppenbarad, så länge det första tabernaklet ännu har bestånd,
Hbr. 10,19 f.

9 hvilket är en sinnebild för den nuvarande tiden, och efter hvars ordning gåfvor och offer frambäras, som icke kunna till samvetet fullkomna den, som förrättar gudstjänsten,

10 utan, jämte mat och dryck och hvarjehanda tvagningar, endast äro köttsliga stadgar, pålagda intill tiden för en bättre ordning. 2 Mos. 19,10. 29,4. 30,18. 3 Mos. 11,1 f. 4 Mos. 19,7 f.

11 Men Kristus, som har kommit såsom öfverstepräst för det tillkommande goda, har genom det större och fullkomligare tabernaklet, som icke är gjordt med händer, det är som icke tillhör denna skapelsen, Ebr. 8,1.

* Arkens lock, som till försoning beströks med offerblod.

Digitized by Google

12 och icke genom bockars och kalfvars blod utan genom sitt eget blod en gång för alla ingått i helgedomen, sedan han vunnit en evig förlossning.
Ebr. 10,10. 1 Petr. 1,18 f.

13 Ty om blod af bockar och oxar och aska af en ko, stänkt på de orenade, helgar till köttets renhet, 3 Mos. 16. 4 Mos. 19.

14 huru mycket mer skall icke Kristi blod, hvilken genom evig ande har offrat sig själf utan vank åt Gud, rena edert samvete från döda gärningar till att tjäna den lefvande Guden!
Gal. 1,4. 2,20. Tit. 2,14. 1 Joh. 1,7.

15 Och därför är han medlare för ett nytt förbund, på det att, sedan död har skett till återlösning från öfverträdelserna under det förra förbundet, de kallade skulle få det eviga arfvets löfte.
Rom. 3,25. Ebr. 12,24. 1 Tim. 2,5 f. 1 Petr. 3,18.

16 Ty där ett testamente* är, där är det nödvändigt, att dens död, som har gjort testamentet, tillkommer;

17 ty ett testamente blifver giltigt genom döden, enär det aldrig har någon kraft, så länge den lefver, som gjorde testamentet. Gal. 3,15.

18 Därför har icke heller det förra förbundet blifvit invigdt utan blod;

19 ty sedan hvarje bud blifvit, enligt lagen, af Moses kungjordt för allt folket, tog han blodet af kalfvarna och bockarna, tillika med vatten och röd ull och isop, och bestänkte både själfva boken och allt folket,
2 Mos. 24,3 f. 4 Mos. 19,6.

20 sägande: »Detta är det förbunds blod, om hvilket Gud har gifvit mig befallning till eder.» 2 Mos. 24,8.

21 Och äfven tabernaklet och alla de käril, som hörde till gudstjänsten, bestänkte han desslikes med blod.
2 Mos. 29,36. 3 Mos. 8,15. 19.

22 Och nästan allt renas enligt lagen med blod, och utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse.
3 Mos. 17,11.

23 Alltså var det nödvändigt, att afbilderna af de himmelska tingen med sådant renas men de himmelska tingen själfva med bättre offer än dessa.

24 Ty Kristus har icke ingått i en helgedom, som är gjord med händer, såsom en motbild till den sannskyldiga, utan i själfva himmeln, för att nu framställa sig i Guds åsyn, oss till godo.

25 Icke heller så, att han ofta skulle offra sig själf, såsom öfversteprästen hvarje år går in i helgedomen med främmande blod;
2 Mos. 30,10. 3 Mos. 16,1 f., 34. Ebr. 7,27.

26 ty då hade han ofta måst lida från världens grundläggning, men nu har han en gång, i tidernas fullbordan, blifvit uppenbarad för att utplåna synden genom sitt offer.

27 Och såsom det är människorna förelagdt en gång dö och sedan dom,

28 så skall ock Kristus, en gång offrad för att borttaga mångas

* Se noten vid Gal. 3,17.

Digitized by Google

synder, för andra gången låta se sig utan synd, till frälsning för dem, som förbida bonom.
Matt. 26,28. Rom. 5,6, 8. 1 Petr. 3,18.

10 Kapitlet.

Fortsättning af samma ämne. Förmaning till ståndaktighet i tron.
Vers. 12—18 Aftons. 1 årg. Kristi Himmelsfärdsd.,
vers. 19—31 Aftons. 2 årg. 20 S. eft. Trefald.,
vers. 35—39 Aftons. 1 årg. 2 S. i Advent.

Ty lagen, som har en skugga af det tillkommande goda, men icke tingens verkliga gestalt, kan aldrig genom samma årliga offer, hvilka de ständigt frambära, fullkomna dem, som framträda med dem.
Kol. 2,17. Ebr. 8,5. 9,9.

2 Skulle man icke eljest hafva upphört att offra, då de offrande, en gång gjorda rena, icke mer hade några synder på sitt samvete?

3 Men genom offren sker årligen en påminnelse om synder.

4 Ty det är omöjligt, att oxars och bockars blod kan borttaga synder.

5 Därför säger han vid sitt inträde i världen: »Offer och gåfva har du icke velat, men en kropp har du beredt åt mig.
Ps. 40,7 f. 51,18.

6 I brännoffer och syndoffer har du icke behag.

7 Då sade jag: Se, jag kommer, i boken är skrifvet om mig, för att göra din vilja, o Gud.»

8 Då han först säger: »Offer och gåfvor och brännoffer och syndoffer har du icke velat, icke heller har du behag i dem», sådana de enligt lagen frambäras,

9 har han sedan sagt: »Se, jag kommer för att göra din vilja, o Gud»; han tager bort det första för att insätta det andra;

10 och i denna vilja hafva vi blifvit helgade genom Jesu Kristi kropps offer en gång för alla.

11 Och hvar och en präst står och gör tjänst dagligen och frambär ofta samma offer, hvilka aldrig kunna borttaga synder;

12 men denne, efter att hafva framburit ett enda offer för synder, sitter för beständigt på Guds högra sida

13 och väntar nu, till dess hans fiender varda lagda honom till en fotapall;
Ps. 110,1.

14 ty med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat dem, som varda helgade.

15 Och därom bär oss äfven den Helige Ande vittnesbörd. Ty sedan han förut har sagt:

16 »Detta är det förbund, som jag skall upprätta med dem efter dessa dagar», säger Herren: »Jag skall gifva mina lagar i deras hjärtan och inskrifva dem i deras sinnen,
Jer. 31,33 f.

17 och deras synder och deras öfverträdelser skall jag icke mer komma ihåg.»

18 Men där förlåtelse för dessa är, där är icke mer offer för synd.

19 Då vi således, mina bröder, hafva frimodighet i fråga om ingången i helgedomen genom Jesu blod,
Ebr. 9,7 f.

20 hvilken han åt oss har invigt såsom en ny och lefvande väg genom förlåten, det är, genom sitt kött,

Digitized by Google

21 och då vi hafva en stor präst öfver Guds hus,

22 så låtom oss framgå med ett uppriktigt hjärta, i trons fullvisshet, bestänkta till våra hjärtan från ett ondt samvete och till kroppen tvagna med rent vatten; Jak. 1,6.

23 låtom oss orygglig fasthålla hoppets bekännelse, ty han är trofast, som har gifvit löftet;

24 och låtom oss akta på hvarandra för att upplifva till kärlek och goda gärningar,

25 icke öfvergifvande våra egna sammankomster, såsom somliga hafva för sed, utan förmanande hvarandra, och detta så mycket mer, som I sen, huru dagen nalkas. Rom. 13,11 f. 2 Petr. 3,9, 11, 14.

26 Ty om vi självviljande synda, sedan vi hafva fått sanningens kunskap, så står oss intet offer åter för synder Ebr. 6,4 f.

27 utan en förskräcklig förbidan af dom och nit af en eld, som skall förtära motståndarne. Sef. 1,18. 3,8.

28 Den som brutit Moses' lag, han måste utan barmhärtighet dö, på två eller tre vittnens intyg. 4 Mos. 35,30. 5 Mos. 17,6. 19,15.

29 Huru mycket värre straff, menen I, skall icke då den anses förtjäna, som har förtrampat Guds Son och för orent aktat förbundets blod, genom hvilket han har blifvit helgad, och som försmädat nådens Ande!

30 Ty vi känna den, som sade: »Min är hämnden; jag skall vedergälla, säger Herren», och åter: »Herren skall döma sitt folk.» 5 Mos. 32,35 f.

31 Det är förskräckligt att falla i den lefvande Gudens händer.

32 Men kommen ihåg de förflutna dagarna, under hvilka I, sedan I haden blifvit upplysta, uthärdaden mycken lidandets kamp

33 och dels genom smädelser och förföljelser blefven framställda till ett skådespel, dels deltogen med dem, hvilka det så gick.

34 Ty I hafven både delat de fångnas lidanden och med fröjd upptagit edra ägodelars plundring, vetande, att I själfva hafven en bättre och förblifvande egendom i himmeln. Matt. 5,12. 6,19 f. 19,21.

35 Kasten därför icke bort eder frimodighet, som har en stor lön.

36 Ty tålamod behöfven I, på det att I mån göra Guds vilja och utfå löftet.

37 Ty ännu en helt liten tid, så kommer den, som skall komma, och dröjer icke,

38 men »den rättfärdige skall lefva af tro», och »om han undandrager sig, skall han icke behaga min själ». Hab. 2,4.

39 Men vi höra icke till dem, som undandraga sig till förtappelse, utan till dem, som tro för att vinna sin själ.

11 Kapitlet.

Trons kraft bevisad genom exempel ur det Gamla testamentet.

Vers. 1—22 Aftons. 1 årg. 3 S. eft. Trettond., vers. 23—40 och 12 kap. 1—4 Aftons. 1 årg. 4 Sönd. eft. Trettond.

Men tron är en viss tillförsikt om det man hoppas, en

Digitized by Google

öfvertygelse om ting, som icke synas;

2 ty i henne hafva de gamla fått vittnesbörd. Ebr. 11,39.

3 Genom tron förstå vi, att världen har blifvit fullbordad genom Guds ord, så att det man ser icke har tillkommit af det, som synes. 1 Mos. 1,1 f. Ps. 33,6. 148,5.

4 Genom tron frambar Abel åt Gud ett större offer än Kain, och genom henne fick han det vittnesbörd, att han var rättfärdig, då Gud gaf vittnesbörd om hans gåfvor; och genom henne talar han ännu, fastän han är död. 1 Mos. 4,4.

5 Genom tron togs Enok bort, att han icke skulle se döden, och han vardt icke mera funnen, emedan Gud hade tagit honom bort; ty förrän han vardt borttagen, fick han det vittnesbörd, att han täcktes Gud; 1 Mos. 5,21 f.

6 men utan tro är det omöjligt att täckas Gud, ty den, som vill komma till Gud, måste tro, att han är, och att han lönar dem, som söka honom.

7 Genom tron tillredde Noa, sedan han hade fått uppenbarelse om det, som ännu icke syntes, i helig fruktan en ark för att rädda sitt hus, och genom henne fördömde han världen och vardt arfvinge till den rättfärdighet, som är af tron. 1 Mos. 6,8 f.

8 Genom tron lydde Abraham, då han vardt kallad att draga ut till det land han skulle få till arf, och drog ut, icke vetande hvart han skulle komma. 1 Mos. 12,1 f.

9 Genom tron vistades han såsom främling i löftets land, såsom ett främmande land, och bodde i tält med Isak och Jakob, medarfvingarne till samma löfte,

10 ty han väntade på den stad, som har grundvalar, hvilkens byggmästare och skapare Gud är. Ebr. 12,22. 13,14.

11 Genom tron fick ock själfva Sara kraft till att grundlägga en afkomma och födde, fastän öfverårig, emedan hon höll den för trofast, som hade gifvit löftet. 1 Mos. 17,19.

12 Därför föddes ock af en, och det af en halfdöd, så många som himmelns stjärnor och som sanden, den oräkneliga, vid hafvets strand. 1 Mos. 15,5.

13 I tron hafva alla dessa dött, då de ännu icke hade fått ut löftena men sett dem fjärran ifrån och hälsat dem, bekännande sig vara gäster och främlingar på jorden. 1 Mos. 23,4. Ps. 39,13. 119,19.

14 Ty de, som säga sådant, gifva tillkänna, att de söka ett fädernesland.

15 Och om de hade menat det land, hvarifrån de hade utgått, så hade de ju haft tid att vända tillbaka,

16 men nu begära de ett bättre, det är ett himmelskt; därför skämmes Gud icke vid dem, icke vid att kallas deras Gud; ty han har beredt åt dem en stad. 2 Mos. 3,6.

17 Genom tron offrade Abraham Isak, när han sattes på

Digitized by Google

prof, och den enfödde sonen offrade han, som hade fått löftena, 1 Mos. 22,1 f.

18 och till hvilken det hade blifvit sagdt: »Genom Isak skall säd uppkallas efter dig.» 1 Mos. 21,12.

19 Men han tänkte, att Gud är mäktig äfven att uppväcka från de döda; hvarför han ock återfick honom till en förebild.

20 Genom tron välsignade Isak Jakob och Esau i fråga om tillkommande ting. 1 Mos. 27,27 f., 39 f.

21 Genom tron välsignade den döende Jakob hvar och en af Josefs söner och tillbad, lutad mot ändén af sin staf. 1 Mos. 48.

22 Genom tron talade Josef vid sin död om Israels barns utvandring och förordnade om sina ben. 1 Mos. 50,24 f.

23 Genom tron hölls Moses efter sin födelse i tre månader dold af sina föräldrar, emedan de sågo, att barnet var dägligt; och de fruktade icke för konungens påbud. 2 Mos. 1,16, 22. 2,1 f.

24 Genom tron vägrade Moses, sedan han blifvit stor, att kallas son af Faraos dotter, 2 Mos. 2,10 f.

25 och ville hellre lida misshandling med Guds folk än till en tid hafva lust i synden

26 och höll Kristi försmädelse för större rikedom än Egyptens skatter, ty han såg efter lönen.

27 Genom tron lämnade han Egypten utan fruktan för konungens vrede, ty med den osynlige likasom för ögonen härdade han ut. 2 Mos. 2,15. 14,13.

28 Genom tron har han anordnat påsken och blodsbegjutningen, på det att den, som fördärfvade de förstfödda, icke skulle komma vid dem. 2 Mos. 12,1 f.

29 Genom tron gingo de genom Röda hafvet såsom genom ett torrt land, då egyptierna, som försökte detsamma, blefvo fördränkta. 2 Mos. 14,21 f.

30 Genom tron föllo Jerikos murar, sedan man i sju dagar hade gått rundt omkring dem. Jos. 6,20.

31 Genom tron förgicks icke skökan Rahab med de otrogna, då hon hade mottagit spejarne med frid. Jos. 2,1 f. 6,22.

32 Och hvad skall jag mer säga? Ty tiden blefve mig för kort, om jag skulle förtälja om Gideon, Barak och Simson och Jefta och om David och Samuel och profeterna, Dom. 6 f. 4 f. 13 f. 11 f. 1 Sam. 1 f. 16 f.

33 hvilka genom tron hafva besegrat konungariken, öfvat rättfärdighet, fått löften, tillstoppat lejons munnar, 2 Sam. 8,1 f. 10,19. 7,12 f. 1 Kon. 9,4 f. Dom. 14,5 f. Dan. 6.

34 släckt elds kraft, undkommit svärdsegg, blifvit starka efter svaghet, blifvit väldiga i krig och drifvit främmande härar på flykten. Dan. 3. 1 Sam. 18,10 f. 1 Kon. 19,1 f. 2 Kon. 6,8 f. Dom. 16,28 f. Es. 28. Dom. 6 f. 2 Krön. 20.

35 Kvinnor hafva återfått sina döda genom uppståndelse; andra hafva blifvit lagda på sträckbänk och icke velat mottaga befriel-

Digitized by Google

sen, på det att de skulle få en bättre uppståndelse.
1 Kon. 17,22. 2 Kon. 4,17 f. 2 Makk. 6 f.

36 Somliga hafva fått lida bespottelser och gisslingar och därjämte bojor och fängelse,
Jer. 20,1 f.

37 blifvit stenade, ihjälsågade, satta på prof, dödade med svärd, hafva gått omkring i fårskinn och gethudar, nödlidande, plågade, misshandlade;
1 Kon. 21,13. 2 Krön. 24,20 f. 2 Kon. 1,8.

38 hvilka världen icke var värdig, kringirrande i öknar och berg och hålor och jordens klyftor. 1 Kon. 18,4. 19,9. 1 Makk. 2,27 f. 2 Makk. 5,25.

39 Och ehuru alla dessa genom tron hafva fått vittnesbörd, hafva de dock icke utfått löftet,

40 emedan Gud för oss hade sörjt för något bättre, på det att de icke utan oss skulle varda fullkomnade.

12 Kapitlet.

Förmaning att följa de gamla trosvittnenas exempel af tro och ståndaktighet.

Vers. 1—4 jämte 11 kap. 23—40 Aftons. 1 årg. 4 S. eft. Trettond.

Må fördenskull ock vi, då vi hafva rundt omkring oss en så stor sky af vittnen, aflägga allt som tynger och synden, som alltid låder vid oss, och med uthållighet löpa i den täflingskamp, som är oss förelagd,

2 och se på trons begynnare och fullkomnare, Jesus, hvilken, i stället för den glädje, som förelåg honom, led korset och aktade icke smälek och sitter på högra sidan af Guds tron. Ebr. 2,10. 1,3.

3 Ty tänken på honom, som af syndarne lidit en sådan gensägelse mot sig, på det att I icke mån tröttna och uppgifvas i edra själar.

4 Ännu hafven I icke ända till blods emotstått under kampen mot synden, 1 Kor. 10,13.

5 och I hafven glömt den förmaning, som talar till eder såsom till söner: »Min son, förakta icke Herrens tuktan, och gif dig icke heller öfver, då du bestraffas af honom.
Job 5,17. Ords. 3,11 f. Upp. 3,19.

6 Ty den Herren älskar, den agar han, och han gisslar hvar och en son, som han upptager.»

7 Om I nu liden aga, så beter sig Gud mot eder såsom mot söner; ty hvilken är den son, som hans fader icke agar?

8 Men om I ären utan aga, af hvilken alla hafva blifvit delaktiga, så ären I oäkta och icke söner.

9 Vidare, vi hade våra köttsliga fäder, som agade oss, och för dem hade vi försyn; skola vi då icke mycket mer vara andarnes Fader underdåniga, att vi må lefva?

10 Ty de förra agade oss i några få dagar, eftersom dem godt syntes, men denne till det som är nyttigt, på det att vi måtte få del af hans helighet.

11 Och all aga synes för tillfället icke vara till glädje utan till sorg, men sedermera bär hon rättfärdighetens fridsfrukt

Digitized by Google

för dem, som genom henne blifvit öfvade.

12 »Stärken därför edra slappa händer och maktlösa knän»,
Es. 35,3.

13 och »gån i räta spår med edra fötter», att det som haltar icke må blifva förvridet utan fastmer blifva helbrägda.
Ords. 4,26.

14 Faren efter frid med alla och efter helgelsen, utan hvilken ingen skall se Herren,
Matt. 5,9. Rom. 12,18. 2 Tim. 2,22.

15 och sen till, att ingen försummar Guds nåd, att ingen bitter rot må skjuta upp och göra något hinder, och de många genom henne besmittas,
5 Mos. 29,18. 2 Kor. 6,1. Ebr. 3,12.

16 att ingen är en horkarl eller en oandelig, såsom Esau, hvilken för en enda måltid bortsålde sin förstfödslorätt.
1 Mos. 25,31 f.

17 Ty I veten, att han ock, då han sedermera ville ärfva välsignelsen, vardt tillbakavisad, ty han fann icke rum till sinnesändring, fastän han med tårar sökte därefter. 1 Mos. 27,30 f.

18 Ty I hafven icke kommit till det berg, hvarpå man kan taga, och som brinner i eld, och till töcknet och mörkret och stormen
2 Mos. 19,12 f. 5 Mos. 4,10 f. 5,22.

19 och basunskallet och till det ljud af ord, som var sådant, att de som hörde det undanbådo sig, att något vidare skulle talas till dem,
2 Mos. 20,18 f. 5 Mos. 18,16.

20 ty de fördrogo icke detta påbud: »Äfven om ett djur kommer vid berget, skall det stenas»,

21 och — så förskräcklig var den syn man såg — Moses sade: »Jag är förskräckt och bäfvar.»

22 Utan I hafven kommit till Sions berg och till den lefvande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och till de otaliga änglar
Gal. 4,26. Upp. 3,12. 21,2, 10.

23 och till högtidsskaran och församlingen af de förstfödda som äro uppskrifna i himmeln, och till Gud, som dömer alla, och till de fullkomnade rättfärdigas andar

24 och till det nya förbundets medlare, Jesus, och till stänkelseblodet, som talar bättre än Abels blod. 1 Mos. 4,10.
1 Tim. 2,5 f. Ebr. 8,6. 9,15. 10,22.

25 Sen till, att I icke visen från eder den, som talar; ty om de andra icke kunde undfly, då de visade från sig den, som talade på jorden, mycket mindre vi, om vi vända oss från den, som talar från himmeln.

26 Och hans röst kom då jorden att bäfva, men nu har han lofvat och sagt: »Ännu en gång skall jag skaka icke allenast jorden utan äfven himmeln.»
Hagg. 2,7.

27 och detta »ännu en gång» tillkännagifver förvandlingen af de ting, hvilka bäfva, såsom de där äro skapade, på det att de ting, som icke bäfva, må förblifva. Matt. 24,35. 2 Petr. 3,10.

28 Låtom oss därför, då vi få ett rike, som icke kan bäfva, vara tacksamma, så att vi tjäna

Digitized by Google

Gud, honom till behag, med helig fruktan och räddhåga.
29 Ty vår Gud är en förtärande eld. 5 Mos. 4,24. 9,3.

13 Kapitlet.

Förmaningar till kristligt lefverne, särskildt till aktning och lydnad mot lärare. Hälsningar.

Vers. 8—15 Aftons. 1 årg. Nyårsd., vers. 20, 21 Aftons. 2 årg. 2 S. eft. Påsk.

Brödrakärleken förblifve!
Rom. 12,10. 1 Petr. 1,22. 3,8. 4,8.
2 Förgäten icke gästvänligheten; ty genom den hafva några, utan att veta det, fått änglar till gäster.
1 Mos. 18,1 f. Rom. 12,13. 1 Petr. 4,9.
3 Tänken på dem, som äro i bojor, såsom voren I själfva i bojor, på dem, som lida misshandling, såsom I ock själfva hafven en kropp. Rom. 12,15.
4 Äktenskapet vare äradt i allt, och äkta säng obesmittad; men horkarlar och äktenskapsbrytare skall Gud döma.
5 Vandeln vare utan girighet, och låten eder nöja med det I hafven; ty han har själf sagt: »Jag skall ingalunda lämna dig ej heller någonsin öfvergifva dig», Matt. 6,25 f., 34.
1 Tim. 6,6 f. 5 Mos. 31,6. Jos. 1,5.
6 så att vi dristeligen kunna säga: »Herren är min hjälpare, och jag skall icke frukta; hvad kan en människa göra mig?»
Ps. 56,5, 12. 118,6.

7 Tänken på edra ledare, som hafva talat Guds ord till eder, och efterföljen deras tro, skådande hvad utgång deras umgängelse hade.
8 Jesus Kristus är densamme i går och i dag och i evighet.
9 Låten eder icke förföras af mångahanda och främmande läror; ty det är godt, att hjärtat göres fast genom nåden, icke genom offermåltider, hvilka icke gagnade dem, som umgingos därmed. Rom. 14,17.
10 Vi hafva ett altare, af hvilket de, som tjäna tabernaklet, icke hafva rätt att äta;
11 ty kropparna af de djur, hvilkas blod genom öfversteprästen inbäres i helgedomen såsom syndoffer, »uppbrännas utanför lägret».
2 Mos. 29,14. 3 Mos. 4,12, 21. 16,27. 4 Mos. 19,3.
12 Därför led ock Jesus utanför stadsporten, på det att han genom sitt eget blod skulle helga folket. Joh. 19,17. Matt. 27,32 f.
13 Låtom oss därför gå ut till honom »utanför lägret», bärande hans smälek.
14 Ty vi hafva här ingen varaktig stad utan söka efter den tillkommande.
Fil. 3,20. Ebr. 11,10, 16.
15 Låtom oss därför genom honom alltid till Gud frambära lofoffer, det är frukt af läppar, som prisa hans namn.
3 Mos. 7,12. Ps. 50,23. 51,19. Os. 14,3. Ef. 5,20. 1 Petr. 2,5.
16 Men förgäten icke att göra godt och dela med eder; ty med sådana offer täckes man Gud. Rom. 12,13. Fil. 4,18.

17 Varen edra ledare hörsamma och lyden dem; ty de vaka för edra själar, såsom de där skola aflägga räkenskap; på det att de må göra detta med fröjd

Digitized by Google

och icke med suckan, ty detta är eder icke nyttigt.
Fil. 2,29. Hes. 3,18. 33,8 f.
18 Bedjen för oss. Ty vi tro oss hafva ett godt samvete och vilja i allt föra en god umgängelse. Ap. G. 24,16.
19 Och jag beder eder så mycket mera att göra detta, på det att jag så mycket snarare må varda eder återgifven.
20 Men fridens Gud, hvilken från de döda har återfört den, som genom ett evigt förbunds blod är den store herden för fåren, vår Herre Jesus,
Joh. 10,11. 1 Petr. 2,25. 5,4.
21 han göre eder skickliga i allt godt verk, till att göra hans vilja, verkande i eder hvad täckeligt är inför honom, genom Jesus Kristus, hvilken vare ära i evigheters evighet! Amen.

22 Jag beder eder, mina bröder: Tagen väl upp förmaningens ord; ty jag har i korthet skrifvit till eder.
23 Veten, att brodern Timoteus är lösgifven, med hvilken, om han snart kommer, jag skall se eder.

24 Hälsen alla edra ledare och alla de heliga. De, som äro från Italien, hälsa eder.
25 Nåden vare med eder alla! Amen.

Petri första bref.

1 Kapitlet.

Hälsning. Kristus vår saligheds hopp och profetiornas fullbordan. Uppmaning till helig vandel.

Vers. 3—8 Aftons. 2 årg. 3 S. eft. Påsk, vers. 8—13 Aftons. 2 årg. 4 S. i Advent, vers. 18—23 Aftons. 2 årg. Annandag Påsk.

Petrus, Jesu Kristi apostel, till de utkorade främlingar, som bo förskingrade i Pontus, Galatien, Kappadocien, Asien och Bitynien,
2 efter Gud Faders förutseende genom Andens helgelse till lydnad och bestänkelse med Jesu Kristi blod. Nåd och frid föröke sig hos eder!

3 Välsignad vare Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som efter sin stora barmhärtighet har födt oss på nytt till ett lefvande hopp, genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda,
4 till ett oförgängligt, obefläckadt och ovanskligt arf, som i himmeln är förvaradt åt eder,
Kol. 1,5. 2 Tim. 1,12.
5 som med Guds makt bevarens genom tron till den frälsning, hvilken är beredd att uppenbaras på den yttersta tiden,
6 i hvilken I fån fröjda eder, efter att nu en liten tid, om så måste vara, hafva lidit bedröfvelse under mångahanda pröfningar,
Rom. 8,18. 2 Kor. 4,17. 1 Petr. 5,10. Jak. 1,2.
7 på det att eder bepröfvade

Digitized by Google

tro må befinnas mycket dyrbarare än det förgängliga guld, som pröfvas i eld, till lof, ära och pris vid Jesu Kristi uppenbarelse; Ords. 17,3. Es. 48,10. 1 Kor. 3,13. 1 Petr. 4,12 f.

8 hvilken I älsken, fastän I icke hafven sett honom, och på hvilken I nu tron, fastän I icke sen honom, och skolen fröjda eder med en outsäglig och härlig glädje,
2 Kor. 5,7. Ebr. 11,1, 27.

9 då I vinnen eder tros mål, edra själars frälsning;

10 om hvilken frälsning profeterna, som hafva profeterat om den för eder bestämda nåden, hafva rannsakat och forskat,

11 efterforskande hvilken eller hurudan tid Kristi Ande, som var i dem, utvisade, då han förut vittnade om Kristi lidanden och härligheten därefter;
1 Mos. 49,10. Dan. 2,44. 9,24. Ef. 53,3. Luk. 24,26. Fil. 2,7 f. Ebr. 12,2.

12 för hvilka det blef uppenbaradt, att de icke tjänade sig själfva utan oss med de stycken, hvilka nu blifvit eder förkunnade af dem, som för eder hafva predikat evangelium genom den Helige Ande, som blifvit sänd från himmeln; i hvilka änglarne åstunda att skåda in.
Ef. 3,8 f.

13 Omgjorden därför edert sinnes länder och varen nyktra och sätten ett fullkomligt hopp till den nåd, som tillfaller eder vid Jesu Kristi uppenbarelse.
Luk. 12,35. 21,34. Ef. 6,14. Rom. 13,12. 1 Tess. 5,6.

14 Såsom lydiga barn, rätten eder icke efter de förra begärelserna i eder okunnighet

15 utan, såsom den helige, som har kallat eder, varen ock I heliga i all eder umgängelse.

16 Ty det är skrifvet: »Varen heliga; ty jag är helig.»
3 Mos. 11,44 f.

17 Och om I såsom Fader åkallen den, som, utan anseende till person, dömer efter hvars och ens gärning, så vandren i fruktan under edert främlingsskaps tid, Rom. 2,11. Fil. 2,12.

18 vetande, att I icke med förgängliga ting, silfver eller guld, hafven blifvit återlösta från edert fåfängliga, fäderneärfda lefverne

19 utan med Kristi dyra blod, såsom ett felfritt och obesmittadt lamms,
1 Kor. 5,7. 6,20. Ebr. 9,12, 14. Upp. 5,9.

20 hvilken väl var förut bestämd före världens grundläggning men i de yttersta tiderna blifvit uppenbarad för eder skull,
Rom. 16,25 f. Gal. 4,4. Ef. 1,9 f. Ebr. 1,2.

21 som genom honom tron på Gud, hvilken har uppväckt honom från de döda och gifvit honom härlighet, på det att I skullen hafva tro och hopp till Gud. Rom. 6,4. Fil. 2,9.

22 Gören edra själar rena i sanningens lydnad till oskrymtad brödrakärlek och älsken hvarandra innerligt af ett rent hjärta, Rom. 12,10. Ef. 4,3. 1 Tim. 1,5. 1 Petr. 2,17.

23 såsom födda på nytt, icke af förgängligt utan af oförgängligt säde, genom Guds lefvande ord, som förblifver evinnerligen.
Luk. 8,11 f. 1 Kor. 4,15. Jak. 1,18.

24 Ty »allt kött är såsom gräs och all dess härlighet såsom

Digitized by Google

blomster på gräs; gräset vissnade och blomstret föll af,
Ps. 102,12 f. 103,15 f. Es. 40,6 f.
25 men Herrens ord förblifver evinnerligen»; och detta är det ord, som har blifvit såsom ett gladt budskap förkunnadt ibland eder.

2 Kapitlet.

Uppmaningar till kristlig vandel. Kristus en hörnsten och en stötesten. Undersåtars och tjänares plikter.

Vers. 1—9 Aftons. 2 årg. S. eft. Jul, vers. 11—20 Ep. 3 S. eft. Påsk, vers. 21—25 Ep. 2 S. eft. Påsk.

Så läggen nu bort all ondska och allt svek och skrymteri och afund och allt förtal.
Ef. 4,22, 25. Kol. 3,8 f. Ebr. 12,1.
2 Och åstunden, såsom nyfödda barn, den andeliga oförfalskade mjölken, på det att I genom henne mån tillväxa till frälsning,
3 om I annars hafven smakat, att Herren är god. Ps. 34,9.
4 Och gån till honom, den lefvande stenen, som väl af människor är förkastad men hos Gud utvald och dyrbar,
Ps. 118,22. Ef. 2,20.
5 och låten eder, äfven I, såsom lefvande stenar, uppbyggas till ett andeligt hus, till ett heligt prästerskap, för att offra andeliga offer, som äro Gud välbehagliga genom Jesus Kristus.
Ef. 2,21 f. Ebr. 3,6. Rom. 12,1. Ebr. 13,15.
6 Därför heter det ock i skriften: »Se, jag lägger i Sion en utvald, dyrbar hörnsten, och den, som tror på honom, skall icke komma på skam.»
Es. 28,16.
7 För eder således, som tron, är han dyrbar, men för dem, som icke tro, »har den sten, som byggningsmännen förkastade, blifvit en hörnsten»
Ps. 118,22.
8 och »en stötesten och en förargelseklippa», för dem, som icke tro ordet, utan stöta sig därpå; hvartill de ock äro bestämda. Es. 8,14.
9 Men I ären ett utvaldt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk, på det att I skolen förkunna hans dygder, som har kallat eder från mörker till sitt underbara ljus,
2 Mos. 19,5 f. 5 Mos. 7,6. Es. 62,12.
10 I, som tillförne »icke voren ett folk men nu ären ett Guds folk», I, som icke haden fått barmhärtighet men nu hafven fått barmhärtighet.
Os. 1,10. 2,23.
11 Mina älskade, jag förmanar eder såsom gäster och främlingar, att I afhållen eder från de köttsliga begärelserna, hvilka föra strid mot själen,
12 och hafven en god umgängelse bland hedningarne, på det att de i det, hvari de förtala eder såsom illgärningsmän, må för edra goda gärningar, hvilka de se för sina ögon, prisa Gud på besökelsens dag.
Matt. 5,16. 1 Petr. 3,16.
13 Varen all mänsklig ordning undergifna för Herrens skull, ehvad det är konungen, såsom den öfverste, Rom. 13,1 f. Tit. 3,1.
14 eller höfdingarne, såsom af honom sända, dem som ondt göra till straff och dem som godt göra till pris;

Digitized by Google

15 ty så är Guds vilja, att I med goda gärningar skolen nedtysta de dåraktiga människornas okunnighet.

16 Varen såsom fria men icke såsom haden I friheten till en täckmantel för ondskan utan såsom Guds tjänare.

Joh. 8,32. Rom. 6,18. Gal. 5,1, 13.

17 Hedren alla, älsken bröderna, frukten Gud, ären konungen. Rom. 12,10. Fil. 2,3. Ebr. 13,1.

18 I tjänare, varen edra herrar undergifna med all fruktan, icke allenast de goda och saktmodiga utan äfven de vrångsinta.

Ef. 6,5. Kol. 3,22.

19 Ty detta är nåd, om någon för samvetets skull inför Gud fördrager bedröfvelser, då han lider orättvist. Matt. 5,10.

20 Ty hvad berömmelse är det, om I ären tåliga, då I för edra missgärningar varden slagna? Men om I ären tåliga, då I liden för goda gärningar, det är nåd för Gud.

1 Petr. 3,14, 17 f. 4,14 f.

21 Ty därtill ären I kallade, emedan äfven Kristus har lidit för oss och lämnat oss en föresyn, på det att I skullen efterfölja hans fotspår,

Matt. 16,24. Joh. 13,15. Fil. 2,5.

22 hvilken icke gjorde någon synd, och i hvilkens mun intet svek vardt funnet,

Es. 53,9. 2 Kor. 5,21. 1 Joh. 3,5.

23 hvilken, när han blef smädad, icke smädade igen, och när han led, icke hotade utan öfverlämnade det åt den, som rätt dömer, Matt. 27,39 f. Joh. 8,48 f.

24 hvilken våra synder själf bar på sin kropp upp på trät, på det att vi skulle vara döda från synderna och lefva för rättfärdigheten, »genom hvilkens sår I hafven blifvit helade».

Es. 53,5. Rom. 6.

25 Ty I voren villfarande såsom får, men nu ären I omvända till edra själars herde och biskop. Es. 53,6.

Hes. 34,5 f. Joh. 10,11 f. Ebr. 13,20.

3 Kapitlet.

Äkta makars inbördes plikter. Uppmaning till hvarjehanda kristliga dygder.

Vers. 8—15 Ep. 5 S. eft. Trefald., vers. 15—22 Aftons. 2 årg. 6 S. eft. Påsk.

Sammalunda varen ock I hustrur edra män undergifna, på det att, äfven om några icke tro ordet, de genom hustrurnas umgängelse må vinnas utan ord,

1 Mos. 3,16. 1 Kor. 14,34. Ef. 5,22. Kol. 3,18. Tit. 2,5.

2 när de förmärka eder kyska umgängelse i fruktan;

3 hvilkas prydnad icke vare den yttre, af hårflätor och guldsmycken eller klädedräkter,

1 Tim. 2,9.

4 utan hjärtats fördolda människa, med den saktmodiga och stilla andens oförgängliga väsende, som är kostbart inför Gud. Rom. 7,22. 2 Kor. 4,16.

5 Ty så prydde sig ock fordom de heliga kvinnorna, som satte sitt hopp till Gud och voro sina män undergifna,

6 såsom Sara var lydig Abraham och kallade honom herre; och hennes barn ären I, om I gören det goda och icke låten eder af något förskräckas.

1 Mos. 18,12.

7 Sammalunda mån ock I män

Digitized by Google

förståndigt sammanlefva med det kvinnliga kärilet, såsom det svagare, och visa dem heder, såsom äfven medarfvingar till lifvets nåd, på det att edra böner icke må förhindras.
1 Kor. 7,3. Ef. 5,25. Kol. 3,19.

8 Varen slutligen alla endräktiga, medlidsamma, broderligt sinnade, barmhärtiga, ödmjuka,
Rom. 12,16. 15,5. Fil. 3,15 f.

9 icke vedergällande ondt med ondt eller smädelse med smädelse utan tvärt om välsignande, emedan I ären därtill kallade, att I skolen ärfva välsignelse.
3 Mos. 19,18. Ords. 20,22. Matt. 5,39. 1 Kor. 6,7.

10 Ty »den som vill älska lifvet och se goda dagar, han afhålle sin tunga från det, som är ondt, och sina läppar från att tala svek, Ps. 34,13 f.

11 han vände sig bort från det som är ondt och göre det som är godt, han söke frid och trakte därefter.

12 Ty Herrens ögon äro vända till de rättfärdiga och hans öron till deras bön, men Herrens ansikte är emot dem, som göra det onda.»

13 Och hvem är den, som kan göra eder ondt, om I nitälsken för det goda?

14 Ja, om I än skullen lida för rättfärdighetens skull, saliga ären I. »Frukten icke, såsom de frukta, och låten icke förskräcka eder»; Matt. 5,10. 1 Petr. 2,19 f. 4,14 f. Es. 8,12. Matt. 10,28.

15 men hållen Herren Kristus helig i edra hjärtan och varen alltid redo att svara hvar och en, som af eder begär skäl till det hopp, som är i eder, och det med saktmodighet och fruktan.

16 Och hafven ett godt samvete, på det att de, som smäda eder goda umgängelse i Kristus, må komma på skam i det, hvarför de förtala eder såsom illgärningsmän.
Tit. 2,8. 1 Petr. 2,12, 15, 19.

17 Ty det är bättre, om så skulle vara Guds vilja, att lida för goda gärningar än för onda.

18 Ty äfven Kristus led en gång för synder, rättfärdig för orättfärdiga, på det att han skulle föra oss till Gud, väl till köttet dödad men lefvande gjord till anden,
Rom. 5,6. Ebr. 9,15, 28. 2 Kor. 13,4.

19 i hvilken han ock gick åstad och predikade för andarne i fängelset, 1 Petr. 4,6.

20 som fordom icke trodde, när Guds långmodighet bidade i Noas dagar, då arken byggdes, i hvilken få, det är åtta själar blefvo frälsta genom vatten, 1 Mos. 6 f.

21 hvilket ock nu i en motbild, dopet, frälsar eder — icke såsom ett aflägsnande af köttets orenhet utan såsom ett godt samvetes förpliktelse till Gud — genom Jesu Kristi uppståndelse, Ef. 5,26.

22 hvilken är på Guds högra sida, uppfaren till himmeln, och änglar och väldigheter och makter hafva blifvit honom underdåniga.
Ps. 110,1. Ef. 1,20.

Digitized by Google

4 Kapitlet.

Uppmaning till tålamod, trohet, vaksamhet och kärlek.

Vers. 7—11 Ep. 6 S. eft. Påsk, vers. 12—19 Aftons. 1 årg. Annandag Jul.

Då således Kristus har lidit för oss till köttet, så väpnen ock I eder med samma sinne — ty den, som har lidit till köttet, har afstått från synd — Rom. 6,8 f.

2 för att icke mer efter människors lustar utan efter Guds vilja lefva den i köttet återstående tiden. Rom. 12,2. 14,7 f. 2 Kor. 5,15. Gal. 2,20. 1 Tess. 5,10. Ebr. 9,14.

3 Ty det är nog att under den förlidna tiden hafva gjort hedningarnes vilja och vandrat i utsväfningar, lustar, dryckenskap, gillen, dryckeslag och syndig afgudadyrkan, Rom. 13,13. Ef. 4,17.

4 hvarför de ock förundra sig och smäda, när I icke löpen med till samma liderlighetens pöl.

5 Men de skola göra räkenskap för den, som är redo att döma lefvande och döda. Joh. 5,25. Ap. G. 10,42.

6 Ty därför har evangelium blifvit predikadt äfven för de döda, att de väl måtte i likhet med människor dömas till köttet men i likhet med Gud lefva till Anden.

7 Men alltings slut är nära. Varen därför tuktiga och nyktra till att bedja, 2 Petr. 3,9 f. 1 Joh. 2,18.

8 och framför allt hafven en innerlig kärlek till hvarandra; ty »kärleken skall öfverskyla en myckenhet af synder»; Ords. 10,12.

9 varen gästfria mot hvarandra utan knot

10 och tjänen hvarandra såsom goda förvaltare af Guds mångfaldiga nåd, hvar och en efter den gåfva han har fått. 2 Kor. 8,12. 1 Kor. 12,4. Tit. 1,7.

11 Om någon talar, tale han såsom Guds ord, om någon tjänar i församlingen, tjäne han såsom af den förmåga Gud gifver, på det att Gud må blifva ärad i allt genom Jesus Kristus, hvilken äran och makten tillkommer i evigheters evighet. Amen. Rom. 12,6 f.

12 Mina älskade, förundren eder icke öfver den glödhetta bland eder, som vederfares eder till pröfning, likasom hände eder något sällsamt, Es. 48,10.

13 utan i den mån I deltagen i Kristi lidanden, så glädjens, på det att I ock mån glädjas och fröjdas vid hans härlighets uppenbarelse. Fil. 3,10 f. Kol. 1,24. 2 Tim. 2,10.

14 Om I blifven smädade för Kristi namns skull, saliga ären I, ty härlighetens och Guds Ande hvilar öfver eder.

15 Ty ingen bland eder lide såsom mördare eller tjuf eller illgärningsman eller såsom den där blandar sig i andras ärenden. 1 Petr. 2,20.

16 Men om han lider såsom kristen, skämme han sig icke, utan prise Gud för detta namn. Fil. 1,28 f.

17 Ty tiden är, att domen skall begynna på Guds hus, och om den börjar på oss, hvad skall

Digitized by Google

då blifva deras slut, som icke tro Guds evangelium?

18 Och om den rättfärdige med nöd blifver frälst, huru skall det då gå den ogudaktige och syndaren? Luk. 23,31.

19 Därför böra ock de, som lida efter Guds vilja, anbefalla sina själar åt honom, såsom åt en trofast skapare, med goda gärningar.

5 Kapitlet.

Församlingslärarens plikter. Uppmaning till ödmjukhet och vaksamhet. Hälsningar.

Vers. 1—4 Aftons. 1 årg. 2 S. eft. Påsk, vers. 6—11 Ep. 3 S. eft. Trefald.

De äldsta*, som äro bland eder, förmanar jag, som äfven är en af de äldsta och vittne till Kristi lidanden, och som ock har del i den härlighet, som skall uppenbaras:

2 Vården Guds hjord, som är hos eder, och hafven akt på honom, icke af tvång utan själfmant, icke för slem vinning utan beredvilligt,
Ap. G. 20,28. 1 Tim. 3,3. Tit. 1,7.

3 icke såsom herrar öfver församlingarna utan såsom föredömen för hjorden.
2 Kor. 1,24. Fil. 3,17. 1 Tim. 4,12.

4 Och då öfverherden varder uppenbar, skolen I undfå härlighetens ovanskliga krona.
Joh. 10,11. 1 Kor. 9,25. 2 Tim. 4,8.

5 Sammalunda I yngre, varen de äldre undergifna, och alla hvarandra; hållen eder hårdt vid ödmjukheten; ty »Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifver han nåd».
Rom. 12,10, 16. Ef. 5,21. Ords. 3,34.

6 Ödmjuken eder därför under Guds mäktiga hand, på det att han må upphöja eder i sinom tid,
Luk. 1,52. 14,11.

7 och kasten allt edert bekymmer på honom, ty han har omsorg om eder.
Ps. 55,23. Matt. 6,25 f. Fil. 4,6.

8 Varen nyktra och vaken; ty eder vedersakare, djäfvulen, går omkring såsom ett rytande lejon och söker hvem han må uppsluka. Luk. 22,31. 1 Tess. 5,6.

9 Stån honom emot, stadiga i tron, och veten, att samma lidanden fullbordas på edra bröder i världen. Ef. 6,11, 13. Jak. 4,7.

10 Men all nåds Gud, som har kallat eder till sin eviga härlighet i Kristus Jesus, sedan I en liten tid lidit, han skall fullkomna, stödja, styrka och stadfästa eder.
2 Kor. 4,17. 2 Tim. 1,9. Ebr. 13,21.

11 Honom vare ära och makt i evigheters evighet! Amen.

12 Med Silvanus, eder trogne broder, såsom jag menar, har jag i korthet skrifvit för att förmana eder och betyga, att denna är Guds rätta nåd, i hvilken I stån.

13 Den jämte eder utvalda församlingen i Babylon hälsar eder och Markus, min son.

14 Hälsen hvarandra med kärlekens kyss. Frid vare med eder alla, som ären i Kristus Jesus! Amen. Rom. 16,16.

* Se Ap. G. 11,30.

Digitized by Google

Petri andra bref.

1 Kapitlet.

Hälsning. Uppmaning till flit i helgelse. Kristi förklaring. Det profetiska ordet.

Vers. 1—11 Aftons. 2 årg. 2 S. eft. Trefald., vers. 16—18 Ep. Kristi förklaringsdag, vers. 19—21 Aftons. 1 årg. 3 S. i Advent.

1 Simon Petrus, Jesu Kristi tjänare och apostel, till dem, som genom vår Guds och Frälsaren Jesu Kristi rättfärdighet hafva fått en lika dyrbar tro som vi.

2 Nåd och frid föröke sig hos eder genom Guds och vår Herre Jesu Kristi kunskap! 1 Petr. 1,2.

3 Eftersom hans gudomliga makt har skänkt oss allt, som hör till lif och gudaktighet, genom hans kunskap, som har kallat oss genom sin härlighet och dygd,

4 hvarigenom de dyra och stora löftena äro oss gifna, på det att I genom dem skullen blifva delaktiga af Guds natur, undkomna det i världen genom lusta rådande fördärfvet, Joh. 1,12. Rom. 8,15. 2 Kor. 3,18. 1 Joh. 3,2.

5 så använden ock I därför all flit att i eder tro ådagalägga dygd, i dygden förståndighet,

6 i förståndigheten återhållsamhet, i återhållsamheten tålamod, i tålamodet gudaktighet,

7 i gudaktigheten brödrakärlek, i brödrakärleken allmännelig kärlek.

8 Ty om dessa stycken finnas och i rikt mått äro hos eder, så låta de eder icke vara overksamma eller utan frukt med afseende på vår Herre Jesu Kristi kunskap.

9 Ty den som icke har dem, han är blind och kortsynt och har glömt, att han blifvit renad från sina forna synder. 1 Joh. 2,9, 11.

10 Vinnläggen eder därför, mina bröder, så mycket mer att göra eder kallelse och utkorelse fast; ty om I det gören, skolen I icke någonsin falla.

11 Ty sålunda skall eder rikligen förlänas ingången i vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, eviga rike.

12 Därför är det min afsikt att alltid påminna eder härom, fastän I veten det och ären befästade i den sanning, som har kommit till eder,

13 och jag anser det vara rätt att, så länge jag är i denna hyddan, påminna och uppmuntra eder, 2 Petr. 3,1.

14 vetande, att jag snart skall aflägga min hydda, såsom ock vår Herre Jesus Kristus har för mig uppenbarat. Joh. 21,18.

15 Och jag vill äfven vinnlägga mig därom, att I efter min bortgång städse mån kunna påminna eder detta.

16 Ty vi hafva icke följt klokt uttänkta fabler, då vi hafva kungjort för eder vår Herre Jesu Kristi makt och tillkommelse,

Digitized by Google

utan vi hafva själfva sett hans härlighet; Matt. 17,1 f. Joh. 1,14.

17 ty han fick af Gud Fader ära och pris, när från den stora härligheten kom en sådan röst till honom: »Denne är min älskade son, till hvilken jag har ett godt behag.»
Matt. 3,17. Mark. 1,11. 9,7.

18 Och denna röst hörde vi komma från himmeln, då vi voro med honom på det heliga berget.

19 Och så mycket fastare hafva vi det profetiska ordet, och I gören väl, att I akten därpå, såsom på ett ljus, som skiner i ett mörkt rum, till dess det dagas och morgonstjärnan uppgår i edra hjärtan, Ps. 119,105.

20 framför allt vetande, att ingen profetia i skriften kommer af egen utläggning.

21 Ty ingen profetia har någonsin framkommit af en människas vilja, utan heliga Guds män hafva talat drifna af den Helige Ande.

2 Kapitlet.

Om falska lärare, deras gudlöshet och straff.

Men äfven falska profeter uppstodo bland folket, likasom äfven bland eder skola finnas falska lärare, som skola insmyga fördärfliga partier, förnekande till och med den Herre, som har köpt dem, dragande öfver sig själfva ett hastigt fördärf.
5 Mos. 13,1 f. Matt. 24,11. Ap. G. 20,29 f. 1 Kor. 11,19. 1 Tim. 4,1 f. 2 Tim. 3,1. 5. Jud. v. 4, 18.

2 Och många skola efterfölja deras utsväfningar, och för deras skull skall sanningens väg blifva försmädad.

3 Och i girighet skola de göra sig vinning af eder med bedrägliga ord; hvilkas dom längesedan är verksam, och deras fördärf sofver icke.

4 Ty om Gud icke skonade änglar, som syndade, utan störtade dem till afgrunden och öfverlämnade dem åt mörkrets kedjor, förvarade till dom,
Jud. v. 6. Upp. 20,3.

5 och om han icke skonade den forna världen men bevarade Noa, själf åttonde, rättfärdighetens förkunnare, när han lät floden komma öfver de ogudaktigas värld,
1 Mos. 7 kap. 1 Petr. 3,20.

6 och om han lade städerna Sodom och Gomorra i aska och dömde dem till förstöring, sättande dem till en varnagel för de ogudaktiga, som skulle komma, 1 Mos. 19,1 f. Jud. v. 7.

7 och frälste den rättfärdige Lot, som plågades af de tygellösas liderliga umgängelse

8 — ty den rättfärdige mannen, som bodde ibland dem, led dag efter dag i sin rättfärdiga själ af de onda gärningar han såg och hörde —,

9 så vet Herren att frälsa de gudfruktiga ur frestelsen men straffa och förvara till domens dag de orättfärdiga

10 och i synnerhet dem, som vandra efter köttet i oren lusta och förakta herradömet. Egenkära trotsare, frukta de icke att smäda härligheterna, Jud. v. 4 f.

11 ehuru änglarne, som i kraft

Digitized by Google

och makt äro större, icke inför Herren fälla någon smädande dom emot dem.

12 Men dessa skola, såsom oskäliga djur, som af naturen äro födda till att fångas och fördärfvas, då de smäda hvad de icke förstå, äfven blifva fördärfvade genom sitt fördärf

13 och få orättfärdighetens lön. De hålla för vällust att lefva i kräslighet för dagen och äro skamfläckar och styggelser, som frossa af sina bedrägerier i sina gästabud med eder;

14 de hafva ögonen fulla med hor och oaflåtligen riktade på synd, locka till sig obefästade själar och hafva ett hjärta inöfvadt i girighet, förbannelsens barn.

15 De hafva öfvergifvit den raka vägen och gått vilse och följt Balaams, Bosors sons, väg, hvilken älskade orättfärdighetens lön
4 Mos. 22,1 f. Jud. v. 11.

16 men fick tillrättavisning för sin öfverträdelse: ett stumt arbetsdjur talade med människoröst och förhindrade profetens galenskap. 4 Mos. 22,28 f.

17 Dessa äro källor utan vatten, skyar, som drifvas af en stormvind, och åt dem är det svarta mörkret förvaradt till evig tid.
Jud. v. 13.

18 Ty under skrytsamt, fåfängligt tal locka de i köttets lustar med liderligheter till sig dem, som knappt hafva undkommit de i villa vandrande,
Jud. v. 16.

19 och lofva dem frihet, fastän de själfva äro fördärfvets trälar; ty har man af någon låtit sig öfvervinnas, har man ock blifvit hans träl. Joh. 8,34. Rom. 6,16.

20 Ty om de genom vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, kunskap hafva undkommit världens besmittelser men åter låta sig insnärjas i dem och öfvervinnas, så har deras sista blifvit värre än det första.
Matt. 12,45. Ebr. 6,4 f.

21 Ty det vore bättre för dem att icke hafva känt rättfärdighetens väg än att, sedan de hafva lärt känna den, vända tillbaka från det heliga bud, som blifvit dem öfverlämnadt.
Luk. 12,47 f.

22 Det har vederfarits dem hvad som säges i det sanna ordspråket: »En hund går åter till sina spyor» och »Ett svin, som tvagit sig, går att vältra sig i träcken». Ords. 26,11.

3 Kapitlet.

Kristi tillkommelse till domen.

Vers. 3—13 Ep. 27 S. eft. Trefald.

Detta är nu det andra bref jag skrifver till eder, mina älskade, och i båda uppväcker jag genom erinran edert rena sinne, 2 Petr. 1,13.

2 att I mån bevara i minnet de ord, hvilka förut blifvit sagda af de heliga profeterna, och det bud, I hafven fått af edra apostlar från Herren och Frälsaren,

3 framför allt vetande, att i de yttersta dagarna skola komma hånfulla bespottare, som vandra efter sina egna lustar
1 Tim. 4,1. 2 Tim. 3,1 f. Jud. v. 18 f.

4 och säga: hvar är löftet om hans tillkommelse, ty från den

Digitized by Google

dag, då våra fäder afsomnade, förblifver allt, såsom det har varit från skapelsens begynnelse?
Jer. 17,15. Hes. 12,22.

5 Ty självfviljande se de icke, att himlarna hafva varit från urtiden, och att jorden har kommit till stånd af vatten och genom vatten medelst Guds ord;

6 genom hvilka den då varande världen, af vatten öfversvämmad, förgicks. 1 Mos. 7 kap.

7 Men de nu varande himlarna och jorden äro genom hans ord sparda och åt eld förvarade till de ogudaktiga människornas doms och förtappelses dag.
2 Tess. 1,7 f. Es. 51,6.

8 Men detta ena vare eder icke fördoldt, mina älskade, att en dag är för Herren såsom tusen år och tusen år såsom en dag.

9 Herren fördröjer icke sitt löfte, såsom somliga mena, att det är ett fördröjande, utan han är långmodig för eder skull och vill icke, att några skola förgås, utan att alla skola vända sig till bättring. Es. 30,18.
Hab. 2,3. Ebr. 10,37. 1 Petr. 3,20.

10 Men Herrens dag skall komma såsom en tjuf, och då skola himlarna med dån försvinna och elementen upplösas af hetta och jorden och de verk, som äro därpå, förbrännas.
Matt. 24,35, 43 f. 1 Tess. 5,2. Ps. 102,27.

11 När nu allt detta skall upplösas, hurudana bören icke I då vara i helig umgängelse och gudaktighet,

12 medan I vänten och ifrigt åstunden Guds dags tillkommelse, för hvars skull himlarna skola upplösas af eld och elementen smälta af hetta!
Luk. 12,36. Tit. 2,13. 2 Tess. 1,8.

13 Men nya himlar och en ny jord vänta vi, efter hans löfte, i hvilka rättfärdighet bor.
Es. 65,17. 66,22. Upp. 21,1.

14 Därför, mina älskade, medan I vänten detta, vinnläggen eder om att för honom befinnas vara obesmittade och ostraffliga, i frid,
1 Kor. 1,8. Fil. 1,10. 1 Tess. 3,13. 5,23

15 och ansen vår Herres långmodighet för frälsning; såsom ock vår älskade broder Paulus, efter den vishet, som blifvit honom gifven, har skrifvit till eder,

16 likasom ock i alla sina bref, då han i dem talar om dessa stycken, i hvilka åtskilligt är, som är svårt att fatta och hvilket okunniga och obefästade människor förvränga, såsom ock de öfriga skrifterna, till sin egen förtappelse.

17 Då I således, mina älskade, förut veten detta, så vakten eder, att I icke ryckens med i de tygellösas villfarelse och affallen från eder egen fasthet,

18 utan växen i nåden och vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, kunskap. Honom vare ära både nu och till evig tid! Amen.

Digitized by Google

Johannes' första bref.

1 Kapitlet.

Aposteln vittnar om Kristus såsom lifvet och uppmanar till vandring i ljuset.

Vers. 1—7 Aftons. 1 årg. 4 S. i Advent, vers. 8—10 och 2 kap. 1, 2 Aftons. 2 årg. 11 S. eft. Trefald.

Det som var från begynnelsen, det vi hafva hört, det vi hafva sett med våra ögon, det vi hafva beskådat och våra händer hafva vidrört om lifvets ord Joh. 1,1, 14. Luk. 1,2. 24,39. 2 Petr. 1,16.

2 — och lifvet vardt uppenbaradt, och vi hafva sett och vittna och förkunna för eder det eviga lifvet, som var hos Fadern och vardt uppenbaradt för oss —

3 det som vi hafva sett och hört, det förkunna vi ock för eder, på det att äfven I mån hafva gemenskap med oss; men vår gemenskap är med Fadern och med hans Son, Jesus Kristus. Joh. 17,21. 1 Kor. 1,9.

4 Och detta skrifva vi till eder, på det att eder glädje må vara fullkomnad. 2 Joh. v. 12.

5 Och detta är det budskap, som vi hafva hört af honom och åter förkunna för eder, att Gud är ett ljus, och att intet mörker är i honom.

6 Om vi säga, att vi hafva gemenskap med honom, och vandra i mörkret, så ljuga vi och göra icke sanningen. 1 Joh. 2,4.

7 Men om vi vandra i ljuset, såsom han är i ljuset, så hafva vi gemenskap inbördes, och Jesu Kristi, hans Sons, blod renar oss från all synd. Ebr. 9,13 f. 1 Petr. 1,18 f. Upp. 1,5.

8 Om vi säga, att vi icke hafva synd, så bedraga vi oss själfva, och sanningen är icke i oss. 1 Kon. 8,46. Ords. 20,9. Pred. 7,21.

9 Om vi bekänna våra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet. Ps. 32,5. Ords. 28,13.

10 Om vi säga, att vi icke hafva syndat, så göra vi honom till lögnare, och hans ord är icke i oss.

2 Kapitlet.

Jesus Kristus vår försvarare och försonare. Uppmaning att hålla hans bud. Varning för världskärlek och förnekande af Kristus.

Vers. 1, 2 jämte 1 kap. 8—10 Aftons. 2 årg. 11 S. eft. Trefald., vers. 7—23 Aftons. 2 årg. 18 S. eft. Trefald.

Mina barn, detta skrifver jag till eder, på det att I icke mån synda. Och om någon syndar, så hafva vi en försvarare hos Fadern, Jesus Kristus, som är rättfärdig. Rom. 8,34. 1 Tim. 2,5. Ebr. 7,25. 9,24.

2 Och han är försoningen för våra synder, men icke allenast för våra utan ock för hela världens. 2 Kor. 5,18 f. Kol. 1,20.

3 Och däraf veta vi, att vi känna honom, om vi hålla hans bud.

4 Den som säger: jag känner honom, och icke håller hans

Digitized by Google

bud, han är en lögnare, och i honom är icke sanningen.
1 Joh. 1,6. 4,20.

5 Men den som håller hans ord, i honom är kärleken till Gud i sanning fullkomnad. Däraf veta vi, att vi äro i honom.
Joh. 14,21, 23.

6 Den som säger sig förblifva i honom, han är ock pliktig att själf så vandra, som han vandrade.
Matt. 11,29. Joh. 13,15. 15,4 f. Fil. 2,5. 1 Petr. 2,21.

7 Mina älskade, icke ett nytt bud skrifver jag till eder utan ett gammalt bud, som I haden från begynnelsen; det gamla budet är det ord, som I hafven hört.
1 Joh. 3,11. 2 Joh. v. 5.

8 Åter skrifver jag till eder ett nytt bud, det som är sant i honom och i eder; ty mörkret försvinner, och det sanna ljuset skiner redan.
Joh. 1,9. 8,12. Rom. 13,12.

9 Den som säger sig vara i ljuset och hatar sin broder, han är ännu i mörkret.
1 Kor. 13,2. 1 Joh. 3,14 f.

10 Den som älskar sin broder, han förblifver i ljuset, och ingen förargelse är i honom.

11 Men den som hatar sin broder, han är i mörkret och vandrar i mörkret och vet icke hvart han går, ty mörkret har förblindat hans ögon.

12 Jag skrifver till eder, mina barn, ty synderna äro eder förlåtna för hans namns skull.

13 Jag skrifver till eder, I fäder, ty I hafven lärt känna den som är från begynnelsen. Jag skrifver till eder, I ynglingar, ty I hafven öfvervunnit den onde.

14 Jag har skrifvit till eder, mina barn, ty I hafven lärt känna Fadern. Jag har skrifvit till eder, I fäder, ty I hafven lärt känna den som är från begynnelsen. Jag har skrifvit till eder, I ynglingar, ty I ären starka, och Guds ord förblifver i eder, och I hafven öfvervunnit den onde.

15 Älsken icke världen, icke heller de ting, som äro i världen. Om någon älskar världen, i honom är icke Faderns kärlek.
Rom. 12,2. Jak. 4,4.

16 Ty allt det som är i världen, köttets begärelse och ögonens begärelse och lefvernets högfärd, det är icke af Fadern utan af världen.

17 Och världen förgås och hennes lusta, men den som gör Guds vilja, han förblifver evinnerligen.
Es. 40,6. 1 Kor. 7,31.

18 Mina barn, nu är den yttersta tiden. Och såsom I hafven hört, att antikrist kommer, så hafva ock nu många antikrister uppstått, hvaraf vi förstå, att nu är den yttersta tiden.
Matt. 24,24. 2 Tess. 2,3.

19 Från oss hafva de utgått, men de voro ej af oss, ty hade de varit af oss, så hade de förblifvit hos oss; men de hafva utgått, på det att det skulle blifva uppenbart, att icke alla äro af oss.
Ps. 41,10. Ap. G. 20,30. 1 Kor. 11,19.

20 Och I hafven smörjelse af den Helige och veten allt.
Joh. 14,26.

Digitized by Google

21 Jag har icke skrifvit till eder därför, att I icke veten sanningen, utan emedan I veten henne och att all lögn icke är af sanningen.

22 Hvem är lögnaren, om icke den som förnekar, att Jesus är Kristus? Den är antikrist, som förnekar Fadern och Sonen.
1 Joh. 4,3. 2 Joh. v. 7.

23 Hvar och en som förnekar Sonen, han har icke heller Fadern; den som bekänner Sonen, han har ock Fadern.
Joh. 15,23. 1 Joh. 4,15.

24 Hvad I hafven hört från begynnelsen, det förblifve i eder. Om det, som I hafven hört från begynnelsen, förblifver i eder, så skolen ock I förblifva i Sonen och i Fadern.

25 Och detta är det löfte, som han har lofvat oss, det eviga lifvet.

26 Detta har jag skrifvit till eder om dem, som förvilla eder.

27 Och den smörjelse, som I hafven fått af honom, förblifver i eder, och I hafven icke behof af att någon lärer eder, utan såsom samma smörjelse lärer eder om allting, så är det ock sant och icke lögn; och såsom hon har lärt eder, så förblifven i honom. Jer. 31,34. Joh. 14,26. 16,13.

28 Och nu, mina barn, förblifven i honom, att, när han varder uppenbar, vi må hafva frimodighet och icke med skam blifva bortvisade från honom vid hans tillkommelse.
Mark. 8,38. 1 Joh. 3,2.

29 Om I kännen, att han är rättfärdig, så veten, att hvar och en, som gör rättfärdigheten, är född af honom. 1 Joh. 3,7, 10.

3 Kapitlet.

Skillnaden mellan Guds barn och djäfvulens barn.

Vers. 1—9 Aftons. 1 årg. Trefaldighets-S., vers. 13—18 Ep. 2 S. eft. Trefald., vers. 19—24 Aftons. 2 årg. 4 S. eft. Påsk.

Sen, hurudan kärlek Fadern har bevisat oss, att vi kallas Guds barn, hvilket vi ock äro. Fördenskull känner världen oss icke, emedan hon icke känner honom. Joh. 1,12. 16,3.

2 Mina älskade, vi äro nu Guds barn, och det är icke ännu uppenbart hvad vi skola varda, men vi veta, att när han varder uppenbar, skola vi blifva honom lika, ty vi skola se honom såsom han är.
2 Petr. 1,4. Rom. 8,18 f. 1 Kor. 15,49. Fil. 3,21. Kol. 3,4.

3 Och hvar och en som har detta hopp till honom, han renar sig, såsom han* är ren.

4 Hvar och en som gör synden, han öfverträder ock lagen, och synden är lagöfverträdelse.
1 Joh. 5,17.

5 Och I veten, att han uppenbarades, på det att han skulle borttaga våra synder; och synd är icke i honom.
Es. 53,4, 9. 2 Kor. 5,21. 1 Petr. 2,22, 24.

6 Hvar och en som förblifver i honom, han syndar icke; hvar och en som syndar har icke sett honom eller lärt känna honom. 1 Joh. 2,3 f. 3 Joh. v. 11.

7 Mina barn, låten ingen förvilla eder. Den, som gör rätt-

* Kristus.

Digitized by Google

färdigheten, är rättfärdig, såsom han är rättfärdig. 1 Joh. 2,29.

8 Den som gör synden, han är af djäfvulen, ty djäfvulen syndar från begynnelsen. Förden-skull uppenbarades Guds Son, att han skulle nedslå djäfvulens gärningar. Ps. 68,21 f. Joh. 8,44.

9 Hvar och en, som är född af Gud, gör icke synd, ty hans säd förblifver i honom; och han kan icke synda, ty han är född af Gud. 1 Petr. 1,23. 1 Joh. 5,18.

10 Däruti äro Guds barn och djäfvulens barn uppenbara: Hvar och en, som icke gör rättfärdighet, är icke af Gud, och den som icke älskar sin broder.

11 Ty detta är det bud, som I hafven hört från begynnelsen, att vi skola älska hvarandra; Joh. 15,12. 1 Tess. 4,9. 1 Joh. 2,7 f.

12 icke såsom Kain, som var af den onde och slog ihjäl sin broder. Och hvarför slog han ihjäl honom? Därför att hans gärningar voro onda men hans broders rättfärdiga. 1 Mos. 4,8. Ebr. 11,4.

13 Förundren eder icke, mina bröder, om världen hatar eder. Joh. 15,18 f. 17,14.

14 Vi veta, att vi hafva öfvergått från döden till lifvet, ty vi älska bröderna. Den som icke älskar, han förblifver i döden. Joh. 5,24. 1 Joh. 2,9 f.

15 Hvar och en som hatar sin broder, han är en mandråpare; och I veten, att ingen mandråpare har evigt lif förblifvande i sig. Gal. 5,21.

16 Däraf hafva vi lärt känna kärleken, att han har gifvit sitt lif för oss; äfven vi äro pliktiga att gifva vårt lif för bröderna. Joh. 15,13 f. Rom. 5,8. Ef. 5,2, 25. 1 Joh. 4,9 f.

17 Men hvilken som har denna världens goda och ser sin broder vara nödställd och tillsluter sitt hjärta för honom, huru förblifver Guds kärlek i honom? 5 Mos. 15,7. Luk. 3,11. 1 Joh. 4,20. 5,1. Jak. 2,15 f.

18 Mina barn, låtom oss älska icke med ord eller med tungan utan i gärning och sanning.

19 Och däraf veta vi, att vi äro af sanningen; och vi kunna inför honom stilla våra hjärtan,

20 hvadhelst vårt hjärta må anklaga oss för, ty Gud är större än vårt hjärta och vet allt.

21 Mina älskade, om vårt hjärta icke anklagar oss, hafva vi frimodighet inför Gud,

22 och hvadhelst vi bedja få vi af honom, emedan vi hålla hans bud och göra det som är behagligt inför honom. Ps. 10,17. 34,16 f. 145,18 f. Ords. 15,29. 28,9. Mark. 11,24.

23 Och detta är hans bud, att vi skola tro på hans Sons, Jesu Kristi, namn och älska hvarandra, efter det bud han har gifvit oss. Joh. 6,29. 3 Mos. 19,18. Ef. 5,2. 1 Petr. 4,8.

24 Och den, som håller hans bud, förblifver i honom och han i honom, och däraf veta vi, att han förblifver i oss, genom Anden, som han har gifvit oss. Joh. 14,23. 15,10. Rom. 8,9. 1 Joh. 4,12 f.

Digitized by Google

4 Kapitlet.

Uppmaning att pröfva andarne. Brödrakärleken och kärleken till Gud.

Vers. 1—6 Aftons. 2 årg. 8 S. eft. Trefald., vers. 9—15 Aftons. 2 årg. Annandag Pingst, vers. 16—21 Ep. 1 S. eft. Trefald.

Mina älskade, tron icke hvar och en ande, utan pröfven andarne, om de äro af Gud; ty många falska profeter hafva utgått i världen.
Matt. 7,15 f. 24,4 f., 24. Ap. G. 20,29 f. 1 Tess. 5,21. 2 Petr. 2,1. 2 Joh. v. 7.

2 Däraf skolen I känna Guds Ande: Hvar och en ande, som bekänner, att Jesus Kristus har kommit i köttet, han är af Gud; 1 Joh. 5,1.

3 och hvar och en ande, som icke bekänner, att Jesus har kommit i köttet, han är icke af Gud, och detta är antikrists ande, om hvilken I hafven hört, att han skulle komma, och som redan nu är i världen.
2 Tess. 2,6 f. 1 Joh. 2,18, 22.

4 Mina barn, I ären af Gud och hafven öfvervunnit dem, ty den, som är i eder, är större än den, som är i världen.

5 Dessa äro af världen; fördenskull tala de af världen, och världen hör dem. Joh. 8,31. 15,19.

6 Vi äro af Gud. Den som känner Gud, han hör oss; den som icke är af Gud, han hör oss icke. Häraf känna vi sanningens ande och villfarelsens ande. Joh. 8,47. 10,27.

7 Mina älskade, låtom oss älska hvarandra; ty kärleken är af Gud, och hvar och en som älskar, han är född af Gud och känner Gud.

8 Den som icke älskar, han känner icke Gud, ty Gud är kärlek.

9 Däruti har Guds kärlek till oss blifvit uppenbar, att Gud har sändt sin enfödde Son i världen, på det att vi skulle lefva genom honom.
Joh. 3,16. Rom. 5,8 f. 8,32. 1 Joh. 3,16.

10 Däruti består kärleken, icke att vi hafva älskat Gud, men att han har älskat oss och sändt sin Son till försoning för våra synder. Joh. 15,16.
Rom. 8,34 f. 2 Kor. 5,19. 1 Joh. 4,19.

11 Mina älskade, om Gud så har älskat oss, så äro ock vi pliktiga att älska hvarandra.
Joh. 15,12 f. 1 Joh. 3,16.

12 Ingen har någonsin sett Gud. Om vi älska hvarandra, så förblifver Gud i oss, och hans kärlek är fullkomnad i oss.
2 Mos. 33,20. 5 Mos. 4,12. Joh. 1,18. 1 Tim. 1,17. 6,16. 1 Joh. 2,5.

13 Däraf att han har gifvit oss af sin Ande, veta vi, att vi förblifva i honom och han i oss. 1 Joh. 3,24.

14 Och vi hafva sett och vittna, att Fadern har sändt sin Son till en frälsare för världen.
Joh. 1,14. 1 Joh. 1,1. Joh. 3,17. 12,47.

15 Hvar och en som bekänner, att Jesus är Guds Son, i honom förblifver Gud och han i Gud. 1 Joh. 2,23.

16 Och vi hafva lärt känna och hafva kommit till tro på den kärlek, som Gud har till oss. Gud är kärlek, och den som förblifver i kärleken, han förblifver i Gud och Gud i honom.

17 Däruti är kärleken fullkomnad hos oss, att vi hafva fri-

Digitized by Google

modighet på domens dag, ty såsom han är, så äro ock vi i denna världen.
Joh. 15,19 f. Jak. 2,13.

18 Räddhåga är icke i kärleken, utan den fullkomliga kärleken utdrifver räddhågan, ty räddhågan medför pina, och den som rädes är icke fullkomnad i kärleken.

19 Låtom oss älska; ty han har först älskat oss.

20 Om någon säger: jag älskar Gud, och hatar sin broder, är han en lögnare. Ty den som icke älskar sin broder, som han har sett, huru kan han älska Gud, som han icke har sett?
1 Joh. 3,17.

21 Och detta budet hafva vi af honom, att den som älskar Gud, han skall ock älska sin broder. 3 Mos. 19,18.
Joh. 13,34 f. 15,12. Ef. 5,2. 1 Tess. 4,9. 1 Petr. 4,8. 1 Joh. 3,11.

5 Kapitlet.

Trons kraft. Guds vittnesbörd. Bön och förbön.

Vers. 4—10 Ep. 1 S. eft. Påsk, vers. 19—21 Aftons. 1 årg. S. eft. Jul.

Hvar och en som tror, att Jesus är Kristus, han är född af Gud, och hvar och en som älskar den som födde, han älskar ock den som är född af honom. Joh. 1,12 f. 1 Joh. 4,2.

2 Däraf veta vi, att vi älska Guds barn, när vi älska Gud och hålla hans bud.

3 Ty detta är kärleken till Gud, att vi hålla hans bud, och hans bud äro icke tunga.
Joh. 14,15. 15,10. 2 Joh. v. 6. Matt. 11,29 f.

4 Ty allt det som är född af Gud, det öfvervinner världen, och detta är den seger, som har öfvervunnit världen, vår tro.
Joh. 16,33.

5 Hvem är den, som öfvervinner världen, om icke den som tror, att Jesus är Guds Son? 1 Kor. 15,57. 1 Joh. 4,4.

6 Denne är den, som har kommit medelst vatten och blod, Jesus Kristus, icke med vattnet allenast utan med vattnet och blodet; och Anden är den som vittnar, ty Anden är sanningen.

7 Ty tre äro de, som vittna:
8 Anden och vattnet och blodet, och de tre äro till ett.

9 Om vi antaga människors vittnesbörd, så är Guds vittnesbörd större, ty detta är Guds vittnesbörd, att han har vittnat om sin Son. Joh. 5,36 f.

10 Den som tror på Guds Son, han har vittnesbördet inom sig; den som icke tror Gud, han har gjort honom till en lögnare, emedan han icke har trott det vittnesbörd, hvilket Gud gifvit om sin Son.

11 Och detta är vittnesbördet, att Gud har gifvit oss evigt lif, och detta lif är i hans Son.
Joh. 1,4. 1 Joh. 2,25.

12 Den som har Sonen, han har lifvet; den som icke har Guds Son, han har icke lifvet.
Joh. 3,36. 14,6.

13 Detta har jag skrifvit till eder, på det att I mån veta, att I hafven evigt lif, I som tron på Guds Sons namn.
Joh. 20,31.

14 Och detta är den tillförsikt vi hafva till honom, att om vi

Digitized by Google

bedja något efter hans vilja, så hör han oss. Joh. 15,7. 1 Joh. 3,22.

15 Och om vi veta, att han hör oss, hvadhelst vi bedja om, så veta vi, att vi hafva det ombedda, hvarom vi hafva bedt honom.

16 Om någon ser sin broder begå någon synd, som icke är en synd till döds, må han bedja, och han skall gifva honom lif, när synden icke är till döds. Det gifves en synd till döds; för denna säger jag icke, att man skall bedja. 4 Mos. 15,30. Matt. 12,31 f. Ebr. 6,4 f. 10,26 f.

17 All orättfärdighet är synd, och det gifves synd, som icke är till döds. 1 Joh. 3,4.

18 Vi veta, att hvar och en som är född af Gud, han syndar icke, utan den som föddes af Gud, han tager sig till vara, och den onde kommer icke vid honom.

19 Vi veta, att vi äro af Gud, och hela världen är i det ondas våld.

20 Men vi veta, att Guds Son har kommit och gifvit oss förstånd, att vi skulle lära känna den sanne; och vi äro i den sanne, i hans Son, Jesus Kristus. Denne är den sanne Guden och evigt lif.

21 Mina barn, akten eder för afgudarne. 1 Kor. 10,14.

Johannes' andra bref.

Hälsning. Uppmaning till kärlek och varning för villoandar.

Den äldste till den utvalda frun och hennes barn, hvilka jag älskar i sanning, och icke jag allenast utan äfven alla, som hafva lärt känna sanningen,

2 för sanningens skull, som förblifver i oss och som skall vara med oss till evig tid.

3 Nåd, barmhärtighet, frid af Gud Fader och af Jesus Kristus, Faderns Son, skall vara med oss i sanning och kärlek. Tit. 1,4.

4 Det har högeligen gladt mig, att jag har funnit bland dina barn dem, som vandra i sanningen, efter det bud, vi hafva fått af Fadern. 1 Kor. 13,6.

5 Och nu beder jag dig, min fru, icke såsom skrefve jag till dig ett nytt bud utan det, som vi hade från begynnelsen, att vi måtte älska hvarandra. 1 Joh. 2,7 f. 3,11. 4,21.

6 Och detta är kärleken, att vi vandra efter hans bud; detta är budet, att I, såsom I hafven hört från begynnelsen, skolen vandra i kärleken. Joh. 15,10.

7 Ty många villoandar hafva utgått i världen, hvilka icke bekänna, att Jesus Kristus har kommit i köttet; detta är villoanden och antikrist. 1 Joh. 2,18 f. 4,1 f

Digitized by Google

8 Tagen eder till vara, att I icke förloren det, vi med vårt arbete hafva vunnit, utan fån full lön.

9 Hvar och en som afviker och icke förblifver i Kristi lära, han har ingen Gud; den som förblifver i läran, han har både Fadern och Sonen. Joh. 14,23.

10 Om någon kommer till eder och icke medför denna lära, så mottagen honom icke i huset och hälsen honom icke välkommen. Rom. 16,17. Tit. 3,10.

11 Ty den, som hälsar honom välkommen, gör sig delaktig i hans onda gärningar.

12 Fastän jag har mycket att skrifva till eder, har jag icke velat göra det med papper och bläck, utan jag hoppas att komma till eder och få tala muntligen med eder, på det att vår glädje må vara fullkomnad. 2 Joh. v. 12 f. 1 Joh. 1,4.

13 Din utvalda systers barn hälsa dig.

Johannes' tredje bref.

Aposteln gläder sig däröfver, att Kajus vandrar i sanningen, klagar öfver Diotrefes, lofordar Demetrius. Hälsningar.

Den äldste till Kajus den älskade, hvilken jag älskar i sanningen.

2 Min älskade, jag önskar, att dig må i allt gå väl, och att du må hafva hälsa, såsom det går din själ väl.

3 Ty jag blef mycket glad, då bröderna kommo och vittnade om sanningen hos dig, huru du vandrar i sanningen. 2 Joh. v. 4.

4 Jag har ingen större fröjd än den, att jag hör mina barn vandra i sanningen.

5 Min älskade, du skickar dig trogen i allt hvad du gör för bröderna, som därtill äro främlingar.

6 Dessa hafva vittnat om din kärlek inför församlingen, och du gör väl, om du fortskaffar dem på ett Gud värdigt sätt.

7 Ty för det namnets skull hafva de dragit ut utan att taga något af hedningarne.

8 Därför böra vi mottaga sådana män, att vi må blifva medarbetare för sanningen.

9 Jag har skrifvit till församlingen, men Diotrefes, som vill vara den främste bland dem, mottager oss icke.

10 Därför vill jag, om jag kommer, förehålla honom de gärningar han gör, då han med onda ord smädar oss; och icke nöjd därmed, mottager han själf icke bröderna och hindrar dem, som vilja göra det, och drifver dem ut ur församlingen.

Digitized by Google

11 Min älskade, efterfölj icke det onda utan det goda. Den som gör det goda, han är af Gud; men den som gör det onda, han har icke sett Gud.
Ps. 37,27. Es. 1,16. 1 Petr. 3,11. 1 Joh. 3,6, 9.

12 Demetrius har vittnesbörd af alla och af själfva sanningen; och vi vittna äfven, och I veten, att vårt vittnesbörd är sant.

13 Jag hade mycket att skrifva till dig, men jag vill icke med bläck och penna skrifva dig till. 2 Joh. v. 12.

14 Men jag hoppas snart få se dig; då skola vi muntligen tala med hvarandra.

15 Frid vare med dig! Vännerna hälsa dig. Hälsa vännerna, hvar och en för sig.

Jakobs bref.

1 Kapitlet.

Uppmaning till tålamod i pröfningen och till ordets görande.

Vers. 17—21 Ep. 4 S. eft. Påsk, vers. 22—27 Ep. Bön-Sönd.

Jakob, Guds och Herren Jesu Kristi tjänare, hälsar de tolf stammarna i förskingringen.

2 Hållen det för all glädje, mina bröder, när I råken i mångahanda frestelser,
Matt. 5,11 f. Ebr. 12,11. 1 Petr. 1,6.

3 vetande, att eder bepröfvelse i tron verkar tålamod, Rom. 5,3.

4 men tålamodet hafve ett fullkomligt verk, på det att I mån vara fullkomliga och hela och icke hafva någon brist.

5 Men om någon af eder har brist på vishet, han bedje därom af Gud, som i enfald och utan förebråelser gifver åt alla; och hon skall varda honom gifven. Ords. 2,3 f. Matt. 7,7 f. Jak. 5,13 f.

6 Men han bedje i tro, icke tviflande; ty den, som tviflar, är såsom hafvets våg, som af vädret drifves och kastas.
Matt. 21,21. Mark. 11,24.

7 Ty en sådan människa tänke icke, att hon kan få något af Herren,

8 hon som är tvehågsen och ostadig i alla sina vägar.

9 Men den broder, som är ringa, han berömme sig af sin höghet,

10 och den rike af sin ringhet; ty såsom blomster på gräs skall han försvinna.
Ps. 103,15 f. 2 Kor. 12,9. 1 Petr. 1,24.

11 Ty solen gick upp med sin brand och förtorkade gräset, och dess blomster föll af, och dess sköna fägring förgicks; så skall ock den rike förvissna på sina vägar.

12 Salig är den man, som tåligt lider frestelse; ty då han blifvit bepröfvad, skall han få lif-

Digitized by Google

vets krona, hvilken Gud har lofvat dem, som älska honom.
Matt. 10,22. 2 Tim. 4,7 f. 1 Petr. 3,14.
13 Ingen säge, då han blifver frestad: jag frestas af Gud; ty Gud frestas icke af ondt, och själf frestar han ingen,
14 utan hvar och en varder frestad, då han af sin egen begärelse drages och lockas.
15 Därefter, sedan begärelsen har aflat, föder hon synd, men då synden blifvit fullbordad, föder hon död. Rom. 6,23.

16 Faren icke vilse, mina älskade bröder.
17 All god gåfva och all fullkomlig skänk kommer ned ofvanefter från ljusens fader, hos hvilken ingen förvandling finnes eller någon växlingens skugga.
Joh. 3,27. 1 Kor. 4,7.
18 Efter sin vilja har han födt oss genom sanningens ord, att vi skulle vara en förstling af hans skapade varelser.
Joh. 1,13. 1 Kor. 4,15. 1 Petr. 1,23.
19 Därför, mina älskade bröder, vare hvar och en människa snar till att höra, sen till att tala, sen till vrede.
Jak. 3,1 f., 13 f.
20 Ty en mans vrede gör icke det, som är rätt inför Gud.
21 Läggen fördenskull bort all orenhet och ondskans mycken-het och mottagen med saktmodighet det inplantade ordet, som kan frälsa edra själar.
Kol. 3,8. 1 Petr. 2,1 f. Luk. 8,11, 15.
22 Och blifven ordets görare och icke allenast hörare, bedragande eder själfva.
Matt. 7,21, 24. Rom. 2,13. 1 Joh. 3,7.
23 Ty om någon är ordets hörare och icke dess görare, är han lik en man, som betraktar sitt naturliga ansikte i en spegel, Matt. 7,26.
24 ty då han har betraktat sig, går han därifrån och förgäter strax, hurudan han var;
25 men den som har skådat in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och förblifvit därvid och icke blifvit en glömsk hörare utan en verksam görare, han skall vara salig i sin gärning.
26 Om någon menar sig tjäna Gud men icke tyglar sin tunga utan bedrager sitt hjärta, hans gudstjänst är fåfäng. 1 Petr. 3,10.
27 Detta är en ren och obefläckad gudstjänst inför Gud och Fadern, att besöka fader- och moderlösa barn och änkor i deras bedröfvelse och bevara sig obesmittad af världen.

2 Kapitlet.

Varning för anseende till personer. Skillnaden mellan lefvande och död tro.

Vers. 8—26 Aftons. 2 årg. 6 S. eft. Trefald.

Mina bröder, då I tron på vår Herre Jesus Kristus, härlighetens Herre, så hafven icke anseende till personer.
2 Ty om i eder församling inkommer en man med guldring på fingret och lysande klädnad, och äfven en fattig inkommer i smutsig klädnad,
3 och I sen på den, som bär den lysande klädnaden, och sägen till honom: sätt dig här bekvämt, och sägen till den fattige: stå du där, eller: sätt dig här nedanför min fotapall;

Digitized by Google

4 ären I då icke oense med eder själfva och blifven domare med onda tankar?

5 Hören, mina älskade bröder! Har icke Gud utvalt de fattiga i denna världen till att vara rika i tro och arfvingar till det rike, hvilket han har lofvat dem, som älska honom?
Matt. 5,3. 1 Kor. 1,26. 2,9.

6 Men I hafven föraktat den fattige. Är det icke de rika, som förtrycka eder, och är det icke de, som draga eder inför domstolarna?

7 Är det icke de, som häda det sköna namnet, hvarmed I ären benämnda?

8 Om I nu fullgören detta konungsliga lagbud enligt skriften: »Du skall älska din nästa såsom dig själf», så gören I väl; 3 Mos. 19,18.

9 men om I hafven anseende till personer, så gören I synd och blifven af lagen öfverbevisade såsom öfverträdare.
3 Mos. 19,15. 5 Mos. 1,17. 16,19.

10 Ty om någon håller hela lagen men felar i ett, är han saker till allt, 5 Mos. 27,26.

11 ty den som sade: »Du skall icke göra hor», han sade ock: »Du skall icke dräpa». Om du nu icke gör hor men dräper, så är du lagens öfverträdare.
2 Mos. 20,13 f.

12 Talen så och gören så, som det höfves dem, som en gång skola dömas genom frihetens lag.

13 Ty dom utan barmhärtighet skall öfvergå den, som icke har gjort barmhärtighet. Barmhärtigheten berömmer sig mot domen. Matt. 6,15. 18,32 f.

14 Hvartill gagnar det, mina bröder, om någon säger sig hafva tro men icke har gärningar? Icke kan väl tron frälsa honom? Matt. 7,26.

15 Och om en broder eller en syster är naken och icke har föda för dagen,

16 och någon af eder säger till dem: gån i frid, värmen eder och mätten eder, men I icke gifven dem hvad deras kropp behöfver, hvartill gagnar det? 1 Joh. 3,17 f.

17 Så är ock tron, om hon icke har gärningar, död i sig själf.

18 Men någon torde säga: Du har tro, och jag har gärningar. Visa mig din tro utan gärningarna, så skall jag visa dig min tro med mina gärningar.

19 Tror du, att Gud är en? Däri gör du rätt. Äfven de onda andarne tro det och bäfva.
Mark. 1,24.

20 Men vill du, o fåfängliga människa, förstå, att tron utan gärningarna är död?

21 Vardt icke Abraham, vår fader, rättfärdiggjord genom gärningar, då han bar sin son Isak upp på altaret?
1 Mos. 22,1 f. Ebr. 11,17.

22 Du ser, att tron medverkade med hans gärningar, och att genom gärningarna vardt tron fullkomnad

23 och skriften uppfylld, som säger: »Men Abraham trodde Gud, och det vardt honom räknadt till rättfärdighet»; och han vardt kallad Guds vän.
1 Mos. 15,6. 2 Krön. 20,7. Es. 41,8.

Digitized by Google

24 I sen, att en människa blifver rättfärdigad af gärningar och icke af tro allenast.

25 Och vardt icke på samma sätt äfven skökan Rahab rättfärdigad af gärningar, då hon mottog sändebuden och släppte ut dem en annan väg? Jos. 2,1 f.

26 Ty såsom kroppen utan ande är död, så är ock tron utan gärningarna död.

3 Kapitlet.

Tungans missbruk. Den sanna visheten.

Blifve icke, mina bröder, många af eder lärare, vetande, att vi skola få strängare dom.

2 Ty i många stycken fela vi alla. Om någon icke felar i ord, är han en fullkommen man, som äfven förmår tygla hela sin kropp.

Ords. 20,9. Pred. 7,21. Jak. 1,26.

3 Se, vi lägga betslen i hästarnas mun, att de skola lyda oss, och styra därmed hela deras kropp.

4 Se, äfven skeppen, som äro så stora och framdrifvas af starka vindar, styras af ett litet roder hvarthän rodermannens åstundan vill.

5 Så är ock tungan en liten lem och gör stort väsen af sig. Se, en liten eld, huru stor skog han antänder!

Ords. 12,18. 15,2. Ps. 140,3 f.

6 Tungan är ock en eld, en värld af orättfärdighet. Tungan ställer sig bland våra lemmar såsom den där besmittar hela kroppen och antänder lifshjulet, själf antänd af helvetet.

Matt. 15,11, 18 f.

7 Ty all natur, både fyrfota djurs och fåglars och kräldjurs och vattendjurs, tämjes och har blifvit tamd genom den mänskliga naturen,

8 men tungan förmår ingen bland människor tämja, ett obändigt ondt, full af dödande gift.

9 Med henne välsigna vi Herren och Fadern, och med henne förbanna vi människorna, som äro skapade till Guds afbild.

10 Från samma mun utgår välsignelse och förbannelse. Det bör icke, mina bröder, så vara.

11 Icke gifver väl källan från samma åder sött och bittert vatten?

12 Icke kan väl, mina bröder, ett fikonträd bära oliver, eller ett vinträd fikon? Så kan icke heller en salt källa gifva sött vatten.

13 Hvem är vis och förståndig bland eder? Han vise genom sin goda umgängelse sina gärningar med visheten saktmod.

14 Men om I hysen bitter afund och partisinne i edert hjärta, så berömmen eder icke och ljugen icke mot sanningen.

15 Denna visdom är icke en, som kommer ned ofvanefter, utan hon är jordisk, sinnlig, djäfvulsk. 1 Kor. 2,6 f.

16 Ty där afund och partisinne är, där är ock oordning och allt ondt. 1 Kor. 3,3. Gal. 5,19 f.

17 Men visheten ofvanefter är först kysk, sedan fridsam, foglig, eftergifven, full af barmhärtighet och goda frukter, tvifvelfri och oskrymtad.

Digitized by Google

18 Och rättfärdighetens frukt utsås i frid för dem, som hålla frid.

4 Kapitlet.

Uppmaning till fridsamhet och ödmjukhet.

Hvarifrån krig och strider bland eder? Månne icke från edra egna lustar, som föra krig i edra lemmar? Rom. 7,23. 1 Petr. 2,11.

2 I åtrån och hafven icke, I dräpen* och afundens, och kunnen intet vinna; I striden och krigen, och I hafven icke, emedan I icke bedjen.

Ps. 66,18. Ords. 1,24 f.

3 I bedjen och fån icke, emedan I bedjen illa, på det att I mån förslösa det i edra lustar.

Joh. 15,7. 1 Joh. 5,14.

4 I äktenskapsbryterskor**, veten I icke, att världens vänskap är Guds ovänskap? Därför, hvilken som vill vara världens vän, han varder Guds ovän.

Joh. 15,19. 17,14.

5 Eller menen I, att skriften fåfängt säger: »Med nitälskan trängtar den Ande, hvilken har tagit sin bostad i oss»?

6 Men större är den nåd han gifver; därför heter det: »Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifver han nåd.»

Ords. 3,34. 1 Petr. 5,5.

7 Så varen nu Gud underdåniga. Stån djäfvulen emot, så skall han fly ifrån eder.

1 Petr. 5,9. 1 Joh. 5,18.

8 Nalkens Gud, så skall han nalkas eder. Tvån edra händer, I syndare, och renen edra hjärtan, I tvehågsna. Sak. 1,3. Es. 1,16 f.

9 Kännen edert elände och sörjen och gråten. Edert löje vände sig i sorg och eder glädje i nedslagenhet. Matt. 5,4.

10 Ödmjuken eder inför Herren, så skall han upphöja eder.

Luk. 14,11.

11 Förtalen icke hvarandra, mina bröder. Den som förtalar en broder eller dömer sin broder, han förtalar lagen och dömer lagen. Men dömer du lagen, så är du icke lagens görare utan dess domare.

Matt. 7,1. Rom. 2,1. 1 Kor. 4,5.

12 En är lagstiftaren och domaren, han, som förmår frälsa och fördärfva. Men hvem är du, som dömer din nästa?

13 Nu väl, I som sägen: I dag eller i morgon vilja vi resa till den och den staden, och där vilja vi tillbringa ett år och handla och vinna —

Ords. 27,1.

14 I som icke veten hvad i morgon skall ske, ty hurudant är edert lif? En rök ären I, som synes en liten tid men sedan försvinner —

15 i stället för att I skullen säga: Om Herren vill och vi få lefva, skola vi ock göra det eller det.

16 Men nu berömmen I eder i edert öfvermod. All sådan berömmelse är ond.

17 Den som således vet att göra rätt och icke gör det, honom är det synd.

* Jfr 1 Joh. 3,15.

** Gammaltestamentlig bild, hvarmed affällingar betecknas. Se Es. 57,3 f. Hos. 2,2—4.

Digitized by Google

5 Kapitlet.

Rikedomens vanklighet. Tålamodets lön. Förmaning mot svärjande. Bönens kraft.

Vers. 7—10 Aftons. 2 årg. 2 S. i Advent, vers. 16—20 Aftons. 2 årg. Bön-Sönd.

Nu väl, I rika, gråten och jämren eder öfver det elände, som skall öfvergå eder.

2 Eder rikedom är förmultnad, och edra kläder äro uppätna af mal; Matt. 6,19 f.

3 edert guld och silfver är förrostadt, och deras rost skall vara till ett vittnesbörd för eder, och den skall såsom en eld förtära edra kroppar. I hafven samlat eder skatter på de yttersta dagarna.

4 Se, de arbetares lön, som hafva afmejat edra åkrar, hvilken I hafven undanhållit dem, ropar, och skördemännens rop hafva trängt in i Herren Sebaots öron.

5 I hafven på jorden lefvat i kräslighet och vällust, I hafven gödt edra hjärtan såsom på en slaktedag. Luk. 12,19.

6 I hafven fördömt, I hafven dräpt den rättfärdige. Han står eder icke emot.

7 Så varen nu tåliga, mina bröder, intill Herrens tillkommelse. Se, åkermannen väntar efter jordens dyrbara frukt och är tålig därvid, tills hon får höstregn och vårregn.

8 Varen ock I tåliga, styrken edra hjärtan; ty Herrens tillkommelse är nära.

9 Sucken icke, mina bröder, mot hvarandra, på det att I icke mån varda dömda. Se, domaren står för dörren.

10 Tagen, mina bröder, till föredöme i lidande och i tålamod profeterna, som hafva talat i Herrens namn. Matt. 5,12.

11 Se, vi prisa dem saliga, som tåligt hafva lidit. Jobs tålamod hafven I hört, och det slut han fick af Herren hafven I sett; ty Herren är kärleksrik och barmhärtig. Job 1,21 f. 42,10. Ps. 103,8 f.

12 Men framför allt, mina bröder, svärjen icke, hvarken vid himmeln eller vid jorden, eller någon annan ed, utan edert »ja» vare »ja», och edert »nej» vare »nej», på det att I icke mån falla under dom. Matt. 5,33 f.

13 Lider någon bland eder ondt, han bedje. Är någon vid godt mod, han sjunge psalmer. Ef. 5,19.

14 Är någon bland eder sjuk, han kalle till sig församlingens äldste, och de bedje öfver honom, smörjande honom med olja i Herrens namn. Mark. 6,13.

15 Och trons bön skall rädda den sjuke, och Herren skall återställa honom; äfven om han har begått synder, varder det honom förlåtet.

16 Bekännen därför för hvarandra edra öfverträdelser och bedjen för hvarandra, på det att I mån varda helade. En rättfärdig mans bön förmår mycket, där hon är i verksamhet.

17 Elias var en människa, af samma natur som vi, och i en

Digitized by Google

bön bad han, att det icke skulle regna, och det regnade icke på jorden i tre år och sex månader.
1 Kon. 17,1. Luk. 4,25.
18 Och han bad åter, och himmeln gaf regn, och jorden frambragte sin frukt. 1 Kon. 18,41 f.
19 Om någon bland eder, mina bröder, far vilse från sanningen och någon omvänder honom,
Matt. 18,15.
20 han må veta, att den som omvänder en syndare från hans vägs villa, han frälsar en själ från döden och öfverskyler en myckenhet af synder.

Judas' bref.

Hälsning. Varning för falska lärare och uppmaning till fasthet i tron.

1 Judas, Jesu Kristi tjänare och Jakobs broder, till de kallade, som äro älskade i Gud Fader och åt Jesus Kristus bevarade.
2 Barmhärtighet och frid och kärlek föröke sig hos eder!

3 Mina älskade, då jag med all ifver tagit mig före att skrifva till eder rörande vår gemensamma frälsning, har jag ansett nödigt att genom skrifvelsen uppmana eder att kämpa för den tro, som en gång för alla blifvit öfverlämnad åt de heliga.

4 Ty några människor hafva insmugit sig, som för länge sedan blifvit förut uppskrifna till denna dom, ogudaktiga, som förvända vår Guds nåd till lösaktighet och förneka Gud, den ende härskaren, och vår Herre, Jesus Kristus.

5 Men jag vill påminna eder, som redan en gång fått kännedom om allt, att Herren, sedan han hade frälst sitt folk ur Egyptens land, därefter förgjorde dem, som icke trodde.
4 Mos. 14,27 f. Ps. 106,26 f. Ebr. 3,17 f.
6 Och de änglar som icke behöllo sitt furstadöme utan öfvergåfvo sitt eget hem, dem har han med eviga bojor i mörker förvarat till den stora dagens dom;
2 Petr. 2,4.
7 såsom Sodom och Gomorra och städerna där omkring, hvilka på lika sätt som dessa öfvade skörlefnad och gingo efter främmande kött, föreligga, genom det straff de undergått, såsom ett exempel på en evig eld.
1 Mos. 19,1 f. 2 Petr. 2,6.
8 På samma sätt göra nu äfven dessa drömmare: köttet besmitta de, herradömet förkasta de, och härligheterna smäda de.
2 Petr. 2,10.
9 Men Mikael, öfverängeln, när han tvistade och ordväxlade med djäfvulen om Moses' kropp, dristade icke att öfver honom fälla någon smädelsens dom utan sade: Herren straffe dig.
5 Mos. 34,5 f. Dan. 12,1. 2 Petr. 2,11.

Digitized by Google

10 Dessa däremot smäda allt hvad de icke känna, och allt hvad de, likasom de oskäliga djuren, af naturen förstå, därmed fördärfva de sig.
2 Petr. 2,12.

11 Ve dem, ty de hafva gått på Kains väg och för löns skull störtat sig i Balaams villfarelse och gått under i Koras uppror!
1 Mos. 4,8. 4 Mos. 22 o. 16 kap. 2 Petr. 2,15.

12 Dessa äro skamfläckar vid edra kärleksmåltider, då de oförsynt gästa med eder och förpläga sig själfva, skyar utan vatten, som drifvas bort af vindarna, träd, nakna som om hösten, ofruktbara, två gånger döda, uppryckta med rötterna,
2 Petr. 2,13, 17.

13 vilda hafsvågor, som uppkasta sina egna skändligheters skum, irrstjärnor, åt hvilka det svarta mörkret till evig tid är förvaradt.
Es. 57,20.

14 Om dessa har ock Enok, den sjunde från Adam, profeterat, sägande: »Se, Herren har kommit med sina otaliga helgon

15 för att hålla dom öfver alla och straffa alla ogudaktiga för alla de ogudaktighetens gärningar, som de hafva öfvat, och för alla de hårda ord, hvilka de såsom ogudaktiga syndare hafva talat mot honom.»

16 Dessa knota alltid, klandrande sin lott, och vandra efter sina lustar; och deras mun talar skryt, under det att de smickra personer för nyttos skull.
2 Petr. 2,18.

17 Men I, mina älskade, kommen ihåg de ord, som förut blifvit sagda af vår Herre Jesu Kristi apostlar;

18 ty de sade eder: I den yttersta tiden skola bespottare uppstå, som vandra efter sina egna ogudaktiga lustar.
Ap. G. 20,29. 1 Tim. 4,1. 2 Tim. 3,1 f. 2 Petr. 2,1. 3,3 f.

19 Dessa äro sådana, som vålla söndring, sinnliga, andelösa.

20 Men I, mina älskade, uppbyggen eder själfva på eder allraheligaste tro, bedjande i den Helige Ande,

21 och behållen eder i Guds kärlek och vänten vår Herre Jesu Kristi barmhärtighet till evigt lif.

22 Och tillrättavisen somliga, dem som tvifla,

23 frälsen somliga, ryckande dem ur elden, förbarmen eder öfver somliga med fruktan, hatande till och med den af köttet besmittade lifklädnaden.

24 Men honom, som förmår bevara eder från fall och ställa eder ostraffliga inför sin härlighet med fröjd,

25 den ende Guden, vår Frälsare genom Jesus Kristus, vår Herre, honom tillkommer ära, majestät, välde och makt, före all tid och nu och i all evighet. Amen.

Digitized by Google

Johannes' uppenbarelse.

1 Kapitlet.

Inledning. Herren uppenbarar sig för Johannes och befaller honom skrifva uppenbarelsens syner och ord till de sju församlingarna i Asien.

Jesu Kristi uppenbarelse, hvilken Gud gaf honom för att visa hans tjänare, hvad som snart skall ske, och han har sändt genom sin ängel och gifvit det till känna för sin tjänare Johannes,

2 hvilken har vittnat om Guds ord och Jesu Kristi vittnesbörd, så mycket som han har sett.

3 Salig är den, som läser, och de, som höra profetians ord och bevara det, som däri är skrifvet; ty tiden är nära.

Upp. 22,7. 1 Petr. 4,7. Jak. 5,8.

4 Johannes till de sju församlingar, som äro i Asien. Nåd vare med eder och frid från den, som är och som var och som kommer, och från de sju andar, som äro inför hans tron,

2 Mos. 3,14. Upp. 11,17. 16,5. 3,1. 5,6.

5 och från Jesus Kristus, det trogna vittnet, den förstfödde bland de döda och fursten öfver konungarne på jorden! Honom, som älskar oss och har löst oss från våra synder med sitt blod

Upp. 3,14.
1 Kor. 15,20. Ebr. 9,12, 14. 1 Joh. 1,7, 9.

6 och har gjort oss till ett konungadöme, till präster åt Gud och sin Fader, honom vare ära och makt i evigheters evighet! Amen.

1 Petr. 2,5, 9. Upp. 5,10.

7 Se, han kommer med skyarna, och alla ögon och de, som hafva stungit honom, skola se honom, och alla jordens folk skola jämra sig öfver honom; ja, amen.

Dan. 7,13. Matt. 24,30. 26,64. Sak. 12,10. Joh. 19,37.

8 Jag är A och O, begynnelsen och änden, säger Herren Gud, som är och som var och som kommer, den allsvåldige.

Es. 44,6. Upp. 21,6.

9 Jag, Johannes, eder broder och delaktig med eder i bedröfvelsen och riket och tålamodet i Jesus Kristus, var på den ö, som heter Patmos, för Guds ords och Jesu Kristi vittnesbörds skull.

10 Jag var i Anden på Herrens dag och fick höra bakom mig en stark röst, såsom af en basun,

11 som sade: Hvad du ser, skrif upp det i en bok och sänd henne till de sju församlingarna, till Efesus och till Smyrna och till Pergamus och till Tyatira och till Sardes och till Filadelfia och till Laodicea.

Upp. 2,1, 8, 12, 18. 3,1, 7, 14.

12 Och jag vände mig om för att se rösten, som talade med mig; och då jag vände mig om, såg jag sju gyllene ljusstakar

13 och, midt ibland de sju ljusstakarna, en som var lik en människoson, klädd i fotsid dräkt och omgjordad vid bröstet med ett gyllene bälte.

Hes. 1,26. Dan. 7,13.

Digitized by Google

14 Och hans hufvud och hår voro hvita såsom hvit ull, såsom snö, och hans ögon voro såsom en eldslåga. Dan. 7,9.

15 Och hans fötter liknade kalkolibanos*, såsom hade den blifvit glödgad i en ugn, och hans röst var såsom en röst af mycket vatten.

16 Och han hade i sin högra hand sju stjärnor, och från hans mun utgick ett skarpt tveeggadt svärd, och hans utseende var såsom då solen lyser i sin kraft. Upp. 3,1. 2,12, 16. 19,15, 21.

17 Och då jag såg honom, föll jag likasom död till hans fötter; och han lade sin högra hand på mig och sade: Frukta icke; jag är den förste och den siste Dan. 8,18. 10,10. Es. 44,6.

18 och den lefvande; och jag var död, och se, jag är lefvande i evigheters evighet, amen; och jag har nycklarna till döden och dödsriket. Upp. 3,7.

19 Skrif därför hvad du har sett, både det som är och det som skall ske härefter,

20 hemligheten af de sju stjärnorna, hvilka du har sett i min högra hand, och af de sju gyllene ljusstakarna. De sju stjärnorna äro de sju församlingarnas änglar, och de sju ljusstakarna äro sju församlingar.

2 Kapitlet.

Sändebref till församlingarna i Efesus, Smyrna, Pergamus och Tyatira.

Vers. 1—6 Aftona. 2 Ang. Nyårsd.

Skrif till ängeln för församlingen i Efesus: Detta säger den, som håller de sju stjärnorna i sin högra hand, den som vandrar midt ibland de sju gyllene ljusstakarna: Upp. 1,12, 16, 20.

2 Jag känner dina gärningar och ditt arbete och ditt tålamod, och att du icke kan fördraga de onda och har pröfvat dem, som säga sig vara apostlar och icke äro det, och har funnit dem vara lögnare.

3 Och du har tålamod och har fördragit för mitt namns skull och icke förtröttats.

4 Men jag har det emot dig, att du har öfvergifvit din första kärlek.

5 Kom därför ihåg, hvarifrån du har fallit, och bättra dig och gör de första gärningarna. Annars kommer jag snart till dig och skall flytta din ljusstake från dess rum, om du icke bättrar dig.

6 Men detta har du, att du hatar nikolaiternas verk, hvilka ock jag hatar.

7 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna. Den som öfvervinner, honom skall jag gifva att äta af lifvets träd, som är i Guds paradis. 1 Mos. 2,9. Upp. 22,2.

8 Och skrif till ängeln för församlingen i Smyrna: Detta säger den förste och den siste, som blef död och vardt lefvande: Es. 44,6. Upp. 1,17 f.

9 Jag känner dina gärningar och din bedröfvelse och din fattigdom, fastän du är rik, och den försmädelse du lider af

* Skenolikt en art metall.

Digitized by Google

dem, som säga sig vara judar och icke äro det utan en Satans synagoga.
Joh. 8,39, 44. Rom. 2,28 f.

10 Frukta icke för det, som du kommer att lida. Se, djäfvulen skall kasta somliga af eder i fängelse, på det att I mån varda försökta, och I skolen hafva bedröfvelse under tio dagar. Var trogen intill döden, så skall jag gifva dig lifvets krona.
1 Kor. 9,25. 2 Tim. 4,7 f. Jak. 1,12.

11 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna. Den som öfvervinner, han skall ingen skada få af den andra döden.
Upp. 3,6. 20,6.

12 Och skrif till ängeln för församlingen i Pergamus: Detta säger den, som har det skarpa, tveeggade svärdet: Upp. 1,16.

13 Jag känner dina gärningar och hvarest du bor, där, hvarest Satans tron står; och du håller dig till mitt namn och har icke förnekat min tro, icke ens i de dagar, då Antipas var mitt trogna vittne, hvilken vardt dödad hos eder, hvarest Satan bor.

14 Men jag har något litet emot dig: att du där har dem, som hålla sig till Balaams lära, hvilken lärde Balak att söka bringa Israels barn på fall, att de skulle äta afgudaoffer och öfva skörlefnad. 4 Mos. 25,1 f. 31,16.

15 Så har ock du dem, som på lika sätt hålla sig till nikolaiternas lära.

16 Bättra dig; annars kommer jag snart till dig och skall strida mot dem med min muns svärd. Es. 11,4. Ef. 6,17. 2 Tess. 2,8. Hbr. 4,12. Upp. 19,15, 21.

17 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna. Den som öfvervinner, honom skall jag gifva att äta af det fördolda mannat, och jag skall gifva honom en hvit sten och på den stenen ett nytt namn skrifvet, hvilket ingen känner utan den som får det.

18 Och skrif till ängeln för församlingen i Tyatira: Detta säger Guds Son, som har ögon såsom en eldslåga, och hvilkens fötter likna kalkolibanos:
Upp. 1,14 f.

19 Jag känner dina gärningar och din kärlek och din tro och din tjänst och ditt tålamod och dina gärningar, de sista flera än de första.

20 Men jag har det emot dig, att du har fördrag med kvinnan Jesabel, som säger sig vara en profetissa och lär och förför mina tjänare att öfva skörlefnad och äta afgudaoffer.
1 Kon. 16,31. 2 Kon. 9,7. Ap. G. 15,29. 1 Kor. 10,19 f.

21 Och jag har gifvit henne tid, att hon skulle bättra sig, men hon vill icke bättra sig från sin skörlefnad.

22 Se, jag skall kasta henne på sjukbädden, och dem, som bedrifva hor med henne, i stor bedröfvelse, om de icke bättra sig från sina gärningar.

23 Och hennes barn skall jag dräpa, och alla församlingar skola förnimma, att jag är den, som rannsakar njurar och hjär-

Digitized by Google

tan; och jag skall gifva hvar och en af eder efter edra gärningar. Ps. 7,10. Jer. 11,20. Rom. 2,6.

24 Men till eder, I andra, som bon i Tyatira, så många som icke hafva denna lära och icke hafva lärt känna, såsom de säga, Satans djupheter, säger jag: Jag skall icke pålägga eder någon annan börda;

25 men behållen hvad I haf-ven, till dess jag kommer.
Upp. 3,11.

26 Och den som öfvervinner och den som intill änden gör mina verk, honom skall jag gifva makt öfver hedningarne
Ps. 2,8. Upp. 3,21.

27 — och han skall styra dem med järnspira, såsom lerkäril sönderkrossas — Ps. 2,9.

28 såsom ock jag har fått af min Fader; och jag skall gifva honom morgonstjärnan.

29 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna.

3 Kapitlet.

Sändebref till församlingarna i Sardes, Filadelfia och Laodicea.

Och skrif till ängeln för församlingen i Sardes: Detta säger den, som har Guds sju andar och de sju stjärnorna: Jag känner dina gärningar, att du har namnet att du lefver, och du är död. Upp. 1,4, 16.

2 Blif vaken och stärk det öfriga, som var på väg att dö; ty jag har icke funnit dina gärningar fullkomliga inför min Gud.

3 Kom därför ihåg, huru du har fått och hört, och håll det och bättra dig. Om du nu icke är vaken, skall jag komma öfver dig såsom en tjuf, och du skall icke veta, hvilken stund jag skall komma öfver dig.
Matt. 24,42 f. Luk. 12,39 f. 1 Tess. 5,2. 2 Petr. 3,10. Upp. 16,15.

4 Men du har några få namn i Sardes, som icke hafva besmittat sina kläder; och de skola vandra med mig i hvita kläder, emedan de äro värdiga.
Upp. 4,4.

5 Den som öfvervinner, han skall så klädas i hvita kläder, och jag skall icke utplåna hans namn ur lifvets bok, och jag skall bekänna hans namn inför min Fader och inför hans änglar. 2 Mos. 32,32 f. Ps. 69,29. Fil. 4,3, Upp. 13,8. Matt. 10,32 f. Luk. 12,8 f.

6 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna. Upp. 2,7.

7 Och skrif till ängeln för församlingen i Filadelfia: Detta säger den helige, den sannskyldige, den som har Davids nyckel, den som upplåter och ingen tillsluter, och som tillsluter och ingen upplåter:
Es. 22,22. Upp. 1,18.

8 Jag känner dina gärningar. Se, jag har gifvit inför dig en upplåten dörr, hvilken ingen kan tillsluta, ty du har ringa makt, och du har hållit mitt ord och icke förnekat mitt namn.

9 Se, jag vill gifva ur Satans synagoga några af dem, som säga sig vara judar och icke äro det utan ljuga; se, jag skall göra så, att de skola komma och tillbedja för dina

Digitized by Google

fötter och förstå, att jag har älskat dig. Upp. 2,9.

10 Emedan du har bevarat mitt tålamods ord, så skall ock jag bevara dig från den frestelsestund, som skall komma i hela världen för att fresta dem, som bo på jorden.

11 Se, jag kommer snart; behåll det du har, att ingen må taga din krona. Upp. 22,7, 12.

12 Den som öfvervinner, honom skall jag göra till en pelare i min Guds tempel, och han skall aldrig mer utgå därutur; och jag skall skrifva på honom min Guds namn och min Guds stads namn, det nya Jerusalems, som nedkommer af himmeln från min Gud, och mitt nya namn. Ebr. 12,22. Upp. 21,2, 10. 22,4.

13 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna.

14 Och skrif till ängeln för församlingen i Laodicea: Detta säger Amen, det trogna och sannskyldiga vittnet, begynnelsen till Guds skapelse: Upp. 1,5. Kol. 1,15 f.

15 Jag känner dina gärningar, att du är hvarken kall eller varm. O att du vore kall eller varm!

16 Därför, emedan du är ljum och hvarken kall eller varm, skall jag utspy dig ur min mun. Matt. 12,30.

17 Emedan du säger: »Jag är rik och har öfverflöd och behöfver intet», och vet icke, att du är den eländige och jämmerlige och fattige och blinde och nakne, Luk. 18,9 f. 1 Kor. 4,8.

18 så råder jag dig att af mig köpa guld, luttradt i eld, på det att du må blifva rik, och hvita kläder, att du må kläda dig och din nakenhets blygd icke synas, och ögonsalfva att smörja dina ögon med, att du må se. Upp. 7,13. 19,8. 16,15.

19 Alla dem jag älskar, dem tillrättavisar och agar jag; gör därför din flit och bättra dig. Job 5,17. Ords. 3,11 f. Ebr. 12,5 f. Jak. 1,12.

20 Se, jag står vid dörren och klappar; om någon hör min röst och upplåter dörren, skall jag ingå till honom och hålla måltid med honom och han med mig. Luk. 12,36. Joh. 14,21, 23. Matt. 26,29.

21 Den som öfvervinner, honom skall jag gifva att sitta med mig på min tron, såsom ock jag har öfvervunnit och sitter med min Fader på hans tron. Matt. 19,28. Luk. 22,29 f. 1 Kor. 6,2. 2 Tim. 2,12.

22 Den som har öra, han höre hvad Anden säger församlingarna. Upp. 2,17, 29.

4 Kapitlet.

Johannes ser i en syn Guds tron i himmeln.

Därefter såg jag, och se, en dörr var upplåten i himmeln, och se, den första rösten, hvilken jag hörde såsom en basun tala med mig, sade: Stig hit upp, och jag skall visa dig hvad som skall ske härefter. Upp. 1,10.

2 Strax var jag i Anden, och se, en tron stod i himmeln, och där satt en på tronen; Hes. 1,26 f.

Digitized by Google

3 och den, som satt därpå, var till utseendet lik en jaspis- och sardersten, och en regnbåge var rundt omkring tronen, till utseendet lik en smaragd.

4 Och rundt omkring tronen såg jag tjugufyra troner och, sittande på tronerna, tjugufyra äldsta, klädda i hvita kläder, med gyllene kronor på sina hufvud.

5 Och från tronen utgingo ljungeldar och röster och tordön, och framför tronen brunno sju eldslampor, hvilka äro Guds sju andar. Upp. 1,4. 3,1. 5,6.

6 Och framför tronen var såsom ett glashaf, likt kristall, och midt för tronen och rundt omkring tronen stodo fyra djur, fulla med ögon framtill och baktill. Upp. 15,2. Hes. 1,5 f.

7 Och det första djuret var likt ett lejon, och det andra djuret var likt en oxe, och det tredje djuret hade ansikte såsom en människas, och det fjärde djuret var likt en flygande örn.

8 Och hvart och ett af de fyra djuren hade sex vingar; rundt omkring och under vingarna voro de fullsatta med ögon och sade utan uppehåll dag och natt: Helig, helig, helig är Herren Gud, den allsvåldige, som var och som är och som kommer. Es. 6,2 f.

9 Och när djuren gifva pris och ära och tack åt den, som sitter på tronen och lefver i evigheters evighet,

10 så skola de tjugufyra äldsta falla ned inför den, som sitter på tronen, och tillbedja den, som lefver i evigheters evighet, och kasta sina kronor inför tronen, sägnnde:

11 Vår Herre och Gud, du är värdig att taga pris och ära och makt, ty du har skapat allt, och för din viljas skull var det till och vardt skapadt.

5 Kapitlet.

Boken med de sju inseglen.

Och jag såg i högra handen på den, som satt på tronen, en bok, skrifven innan och utan *, förseglad med sju insegel. Hes. 2,9 f.

2 Och jag såg en stark ängel, som utropade med hög röst: Hvem är värdig att upplåta boken och bryta hennes insegel?

3 Och ingen i himmeln eller på jorden eller under jorden förmådde upplåta boken eller se därin.

4 Och jag grät mycket däröfver, att ingen befanns värdig att upplåta boken eller se därin.

5 Och en af de äldsta sade till mig: Gråt icke; se, lejonet af Judas' stam, Davids telning, har öfvervunnit, så att han kan upplåta boken och bryta hennes sju insegel.

1 Mos. 49,9 f. Es. 11,1, 10.

6 Och jag såg, och se, mellan tronen och de fyra djuren och de äldsta ett Lamm stående, likasom slaktadt, och det hade sju horn och sju ögon, hvilka äro Guds sju andar, som äro utsända öfver hela jorden.

Joh. 1,29, 36. Upp. 7,17.

* En bokrulle, fullskrifven på både in- och utsidan.

Digitized by Google

7 Och det kom och tog boken ur högra handen på den, som satt på tronen.

8 Och då det hade tagit boken, föllo de fyra djuren och de tjugufyra äldsta ned inför Lammet, och de hade hvar och en sin harpa och gyllene skålar, fulla af rökverk, hvilka äro de heligas böner. Ps. 141,2.

9 Och de sjöngo en ny sång, sägande: Du är värdig att taga boken och bryta hennes insegel, ty du har blifvit slaktad och har köpt oss åt Gud med ditt blod utur alla stammar och tungomål och folk och folkslag Upp. 14,2 f. 1 Kor. 6,20. 1 Petr. 1,18 f.

10 och gjort dem åt vår Gud till ett konungadöme och till präster, och de skola regera på jorden. 2 Mos. 19,5 f. 1 Petr. 2,5, 9.

11 Och jag såg, och jag hörde en röst af många änglar rundt omkring tronen och djuren och de äldsta, och deras antal var tio tusen gånger tio tusen och tusen gånger tusen, Dan. 7,10.

12 och de sade med hög röst: Lammet, som är slaktadt, det är värdigt att taga makt och rikedom och visdom och starkhet och pris och ära och lof.

13 Och allt skapadt, som är i himmeln och på jorden och under jorden och på hafvet och allt som är i dem hörde jag säga: Honom, som sitter på tronen, och Lammet vare lof och pris och ära och kraft i evigheters evighet! Fil. 2,10 f.

14 Och de fyra djuren sade: Amen, och de äldsta föllo ned och tillbådo.

6 Kapitlet.

De sex första inseglen brytas.

Och jag såg, då Lammet bröt ett af de sju inseglen, och jag hörde ett af de fyra djuren säga, såsom med tordöns röst: Kom och se.

2 Och jag såg, och se, en hvit häst, och den som satt därpå hade en båge, och honom vardt gifven en krona, och han drog ut segrande och för att segra. Upp. 19,11.

3 Och då det bröt det andra inseglet, hörde jag det andra djuret säga: Kom och se.

4 Och där utkom en annan häst, som var röd, och åt den, som satt därpå, vardt gifvet att borttaga friden ifrån jorden, så att de skulle slakta hvarandra, och honom vardt gifvet ett stort svärd.

5 Och då det bröt det tredje inseglet, hörde jag det tredje djuret säga: Kom och se. Och jag såg, och se, en svart häst, och den som satt därpå hade en vågskål i sin hand.

6 Och jag hörde en röst midt ibland de fyra djuren säga: Ett mått hvete för en penning*, och tre mått korn för en penning, och oljan och vinet skall du icke skada. Upp. 9,4.

7 Och då det bröt det fjärde inseglet, hörde jag rösten af det fjärde djuret, som sade: Kom och se.

8 Och jag såg, och se, en blek

* *Denar*; se sid. 38.

Digitized by Google

häst, och den som satt därpå, hans namn var döden, och dödsriket följde med honom; och dem vardt gifven makt öfver fjärdedelen af jorden, att döda med svärd och med hunger och med död och genom vilddjuren på jorden.

9 Och då det bröt det femte inseglet, såg jag under altaret de människors själar, som hade blifvit slaktade för Guds ords skull och för det vittnesbörds skull, hvilket de hade. Upp. 20,4.

10 Och de ropade med hög röst och sade: Huru länge, du helige och sannskyldige Herre, dröjer du att döma och att hämnas vårt blod på dem, som bo på jorden?

11 Och åt hvar och en af dem vardt gifven en hvit fotsid klädnad, och dem vardt sagdt, att de ännu en liten tid skulle gifva sig ro, till dess talet blifvit fullt jämväl af deras medtjänare och bröder, hvilka skulle blifva dödade såsom de.

Upp. 3,5. 7,9, 14.

12 Och jag såg, då det bröt det sjette inseglet, och se, det vardt en stor jordbäfning, och solen blef svart som en säck af hår, och månen vardt hel och hållen såsom blod.

Es. 50,3. Hes. 32,7. Joel 3,15. Matt. 24,29.

13 Och himmelns stjärnor föllo ned på jorden, likasom ett fikonträd fäller sina omogna frukter, när det skakas af en stark vind.

14 Och himmeln försvann, såsom en bok, som hoprullas, och alla berg och öar flyttades från sina rum. Es. 34,4.

15 Och konungarne på jorden och stormännen och befälhafvarne och de rika och de starka och alla trälar och fria dolde sig i jordkulor och i bergsskrefvor Es. 2,19.

16 och sade till bergen och klipporna: Fallen öfver oss och skylen oss för dens ansikte, som sitter på tronen, och för Lammets vrede. Os. 10,8. Luk. 23,30.

17 Ty hans vredes stora dag har kommit, och hvem kan bestå?

7 Kapitlet.

Guds tjänare tecknas med insegel. Den stora skarans lofsång.

Verst. 2—12 Ep. Alla Helgons dag.

Och därefter såg jag fyra änglar, som stodo vid jordens fyra hörn och fasthöllo jordens fyra vindar, på det att ingen vind skulle blåsa på jorden eller på hafvet eller på något träd.

Sak. 6,5.

2 Och jag såg en annan ängel, som uppsteg från solens uppgång och hade den lefvande Gudens insegel, och han ropade med hög röst till de fyra änglar, åt hvilka det var gifvet att skada jorden och hafvet,

3 och sade: Gören icke jorden eller hafvet eller träden någon skada, till dess vi hafva tecknat vår Guds tjänare med insegel på deras pannor.

Hes. 9,4. Upp. 9,4.

4 Och jag hörde antalet af de med insegel tecknade: Ett hundra fyrtiofyra tusen af alla Israels barns stammar:

5 af Judas' stam tolf tusen teck-

Digitized by Google

nade, af Rubens stam tolf tusen, af Gads stam tolf tusen,

6 af Asers stam tolf tusen, af Neftalims stam tolf tusen, af Manasses' stam tolf tusen,

7 af Simeons stam tolf tusen, af Levis stam tolf tusen, af Isaskars stam tolf tusen,

8 af Sabulons stam tolf tusen, af Josefs stam tolf tusen, af Benjamins stam tolf tusen teckнade.

9 Därefter såg jag, och se, en stor skara, som ingen kunde räkna, af alla folkslag och stammar och folk och tungomål, stående inför tronen och inför Lammet, klädda i hvita fotsida kläder, med palmer i sina händer. Upp. 6,11. Joh. 12,13.

10 Och de ropade med hög röst och sade: Frälsningen är vår Guds, som sitter på tronen, och Lammets!

11 Och alla änglarne stodo omkring tronen och omkring de äldsta och de fyra djuren och nedföllo på sina ansikten inför tronen och tillbådo Gud

12 och sade: Amen, lof och ära och vishet och tacksägelse och pris och makt och starkhet tillkomme vår Gud i evigheters evighet! Amen.

13 Och en af de äldsta svarade och sade till mig: Hvilka äro dessa, som äro klädda i de hvita fotsida kläderna, och hvarifrån hafva de kommit?

14 Och jag sade till honom: Herre, du vet det. Och han sade till mig: Dessa äro de, som komma ur den stora bedröfvelsen; och de hafva tvagit sina kläder och gjort dem hvita i Lammets blod. Matt. 24,21 f. Ebr. 9,14. 1 Joh. 1,7. Upp. 1,5.

15 Därför äro de inför Guds tron och tjäna honom dag och natt i hans tempel; och den, som sitter på tronen, skall bo öfver dem.

16 De skola icke mer hungra eller törsta, icke heller skall solen eller någon hetta falla på dem. Es. 49,10.

17 Ty Lammet, som är midt för tronen, skall vårda dem och leda dem till lefvande vattenkällor, och Gud skall aftorka alla tårar från deras ögon.
Ps. 23,1 f. Es. 25,8. Upp. 21,4.

8 Kapitlet.

Det sjunde inseglet brytes. Johannes ser sju änglar med sina basuner. De fyra första basunerna.

Och då det bröt det sjunde inseglet, vardt tystnad i himmelen omkring en half timme.

2 Och jag såg de sju änglar, som stå inför Gud, och dem gåfvos sju basuner.

3 Och en annan ängel kom och ställde sig vid altaret och hade ett gyllene rökelsekar, och honom blef gifvet mycket rökverk, att han skulle lägga det till alla heligas böner på det gyllene altaret, som är inför tronen. Upp. 5,8. Ps. 141,2.

4 Och röken af rökverket jämte de heligas böner uppsteg ur ängelns hand inför Gud.

5 Och ängeln tog rökelsekaret och fyllde det från elden på altaret och kastade på jorden;

Digitized by Google

och det uppstod tordön och röster och ljungeldar och jordbäfning.

6 Och de sju änglarne, som hade de sju basunerna, gjorde sig redo att basuna.

7 Och den förste basunade, och det vardt hagel och eld, blandade med blod, och de kastades på jorden; och tredjedelen af jorden uppbrändes, och tredjedelen af träden uppbrändes, och allt grönt gräs uppbrändes.

8 Och den andre ängeln basunade, och det var, som om ett stort brinnande berg hade blifvit kastadt i hafvet, och tredjedelen af hafvet vardt blod.

9 Och tredjedelen af de lefvande varelserna i hafvet dog, och tredjedelen af skeppen förgicks.

10 Och den tredje ängeln basunade, och från himmeln föll en stor stjärna, brinnande såsom en fackla, och hon föll på tredjedelen af floderna och på vattenkällorna.

11 Och stjärnans namn är malört; och tredjedelen af vattnet förvandlades till malört, och många bland människorna dogo af vattnet, emedan det hade blifvit bittert.

12 Och den fjärde ängeln basunade, och tredjedelen af solen vardt slagen och tredjedelen af månen och tredjedelen af stjärnorna, på det att tredjedelen af dem skulle förmörkas och tredjedelen af dagen mista sitt sken och natten likaså.

13 Och jag såg, och jag hörde en örn, som flög midt på himmeln, säga med hög röst: Ve, ve, ve dem, som bo på jorden, för de öfriga basunrösterna från de tre änglar, som ännu skola basuna! Upp. 9,13

9 Kapitlet.

Femte och sjette basunen.

Och den femte ängeln basunade, och jag såg en stjärna, som hade fallit ifrån himmeln ned på jorden, och henne vardt gifven nyckeln till afgrundens brunn.

2 Och hon upplät afgrundens brunn. Och en rök steg upp ur brunnen, lik röken från en stor ugn, och solen och luften förmörkades af röken från brunnen.

3 Och ur röken utgingo gräshoppor på jorden, och dem vardt gifven makt, såsom skorpionerna på jorden hafva makt.

4 Och dem vardt sagdt, att de icke skulle skada gräset på jorden eller något grönt eller något träd utan endast de människor, som icke hade Guds insegel på sina pannor.

Hes. 9,4 f. Upp. 7,3.

5 Och dem vardt gifvet, att de icke skulle döda dem; de skulle endast plågas i fem månader; och plågan af dem var såsom plågan af en skorpion, när han har stungit en människa.

6 Och i de dagarna skola människorna söka döden och icke finna honom; och de skola längta att dö, och döden flyr ifrån dem.

7 Och gräshoppornas gestalter liknade hästar, rustade till strid,

Digitized by Google

och på deras hufvud voro såsom kronor, som liknade guld, och deras ansikten voro såsom människors ansikten. Joel 2,4.

8 Och de hade hår såsom kvinnors hår, och deras tänder voro såsom lejons. Joel 1,6.

9 Och de hade pansar såsom järnpansar, och dånet af deras vingar var såsom dånet af vagnar, då många hästar löpa till strid. Joel 2,5.

10 Och de hade stjärtar, såsom skorpioner, och gaddar, och i deras stjärtar låg deras makt att skada människorna i fem månader.

11 Och de hade en konung öfver sig, afgrundens ängel, hvilkens namn på ebreiska är Abaddon, och på grekiska har han namnet Apollyon.

12 Ett ve har gått till ända; se, härefter komma ännu två andra ve. Upp. 8,13.

13 Och den sjette ängeln basunade; och jag hörde en röst från de fyra hornen på det gyllene altaret inför Guds ansikte

14 säga till den sjette ängeln, som hade basunen: Lös de fyra änglar, som äro bundna vid den stora floden Eufrat.

15 Och de fyra änglarne löstes, hvilka hade stått färdiga för timmen, dagen, månaden och året, då de skulle döda tredjedelen af människorna.

16 Och antalet af rytteriets härskaror var två gånger tio tusen gånger tio tusen; jag hörde deras antal.

17 Och så såg jag i min syn hästarna och dem, som sutto på dem. De hade eldröda och hyacintfärgade och svafvelgula pansar, och hästarnas hufvud voro såsom lejons hufvud, och från deras munnar utgick eld och rök och svafvel.

18 Af dessa tre plågor dödades tredjedelen af människorna, af elden och af röken och af svaflet, som utgick från deras munnar.

19 Ty hästarnas makt låg i deras mun och i deras svansar; ty deras svansar liknade ormar och hade hufvud, och med dem gjorde de skada.

20 Och de öfriga människorna, som icke hade blifvit dödade genom dessa plågor, bättrade sig icke från sina händers verk, så att de upphörde att tillbedja de onda andarne och afgudabelätena af guld och silfver och koppar och sten och trä, hvilka hvarken kunna se eller höra eller gå. Upp. 16,11. Ps. 135,15 f.

21 Och de bättrade sig icke från sina mordgärningar eller från sina trolldomskonster eller från sin skörlefnad eller från sina tjufnader.

10 Kapitlet.

Johannes ser en ängel med en öppen bok i handen stå på hafvet och jorden.

Och jag såg en annan stark ängel nedstiga från himmeln, och han var klädd i en sky, och regnbågen var öfver hans hufvud, och hans ansikte var såsom solen, och hans fötter såsom eldpelare. Upp. 5,1. 4,3.

Digitized by Google

2 Och han hade i sin hand en liten öppen bok, och han satte sin högra fot på hafvet och den vänstra på jorden.

3 Och han ropade med hög röst, såsom ett lejon ryter, och då han ropade, talade de sju tordönen med sina röster.

4 Och då de sju tordönen hade talat, ämnade jag skrifva; och jag hörde en röst från himmeln säga: Försegla hvad de sju tordönen hafva talat, och skrif det icke.

5 Och den ängeln, som jag såg stå på hafvet och på jorden, upplyfte sin hand mot himmeln Dan. 12,7.

6 och svor vid den, som lefver i evigheters evighet, hvilken har skapat himmeln och det som är i den och jorden och det som är på den och hafvet och det som är däri, att ingen tid skall vara mer,

7 utan i de dagar, då den sjunde ängelns röst höres, när han skall basuna, är Guds hemlighet fullbordad, enligt det glada budskap, som han gifvit sina tjänare, profeterna. Upp. 11,15. Am. 3,7.

8 Och den röst, som jag hade hört från himmeln, hörde jag åter tala med mig och säga: Gå, tag den öppna lilla boken, hvilken är i den ängelns hand, som står på hafvet och på jorden.

9 Och jag gick bort till ängeln och sade till honom, att han skulle gifva mig den lilla boken. Och han sade till mig: Tag och ät upp henne; och hon skall göra dig sveda i din buk, men i din mun skall hon vara söt som honung. Hes. 2,8 f. 3,1 f.

10 Och jag tog den lilla boken af ängelns hand och åt upp henne; och hon var i min mun söt som honung, och då jag hade ätit henne, sved det i min buk.

11 Och han sade till mig: Du måste åter profetera öfver många folk och folkslag och tungomål och konungar.

11 Kapitlet.

Guds tempel mätes. Två Guds vittnen. Den sjunde basunen.

Och mig vardt gifvet ett rör, likt en staf, och mig vardt sagdt: Stå upp och mät Guds tempel och altaret och dem, som tillbedja där inne. Hes. 40 f.

2 Men utelämna den gård, som ligger utanför templet, och mät honom icke; ty han är gifven åt hedningarne, och de skola förtrampa den heliga staden i fyrtiotvå månader. Luk. 21,24. Upp. 13,5. Dan. 7,25. 12,7.

3 Och jag skall gifva åt mina två vittnen att, klädda i säckar, profetera under ett tusen två hundra sextio dagar.

4 Dessa vittnen äro de två oljeträd och de två ljusstakar, som stå inför jordens Herre. Sak. 4,2 f., 11 f.

5 Och om någon vill göra dem skada, så går eld ut från deras mun och förtär deras fiender; och om någon vill göra dem skada, måste han så dödas.

6 Dessa hafva makt att tillsluta himmeln, på det att intet regn må falla i deras profetias dagar; och de hafva makt öfver vatt-

Digitized by Google

nen, att förvandla dem till blod, och att slå jorden med allahanda plågor, så ofta de vilja.
1 Kon. 17,1. 2 Mos. 7 f.

7 Och när de hafva slutat sitt vittnesbörd, skall vilddjuret, som uppstiger ur afgrunden, föra krig med dem och öfvervinna dem och döda dem.
Dan. 7,21. Upp. 13,1 f. 17,8.

8 Och deras lik skola ligga på gatan i den stora staden, som i andelig mening kallas Sodom och Egypten, hvarest ock deras Herre vardt korsfäst.

9 Och de af folken och stammarna och tungomålen och folkslagen skola se deras lik i tre och en half dagar, och de skola icke tillstädja, att deras lik läggas i grafvar.

10 Och de, som bo på jorden, skola glädjas öfver dem och fröjda sig och sända hvarandra gåfvor, emedan dessa två profeter hafva plågat dem, som bo på jorden.

11 Och efter de tre och en half dagarna ingick i dem en lifvets ande från Gud, och de stodo på sina fötter, och en stor fruktan föll öfver dem, som sågo dem.

12 Och de hörde en stark röst från himmeln säga till dem: Stigen hit upp. Och de stego upp till himmeln i skyn, och deras fiender sågo dem.

13 Och i samma stund vardt en stor jordbäfning, och tiondedelen af staden föll, och under jordbäfningen dödades sju tusen människor, och de öfriga blefvo förfärade och gåfvo Gud i himmeln ära.
Sak. 13,7 f.

14 Det andra ve har gått till ända, se, det tredje ve kommer snart.
Upp. 8,13. 9,12. 15,1.

15 Och den sjunde ängeln basunade, och i himmeln hördes starka röster, sägande: Världens rike har blifvit vår Herres och hans Smordes, och han skall regera i evigheters evighet.
Upp. 7,10. 12,10.

16 Och de tjugufyra äldsta, som sutto inför Gud på sina troner, föllo på sina ansikten och tillbådo Gud,
Upp. 4,4, 10. 5,8.

17 sägande: Vi tacka dig, Herre Gud, du allsvåldige, du som är och som var, att du har tagit din stora makt och regerar.
Upp. 4,8.

18 Och folken vredgades, och din vrede kom och tiden att de döda skulle dömas och att du skulle löna dina tjänare, profeterna, och de heliga och dem som frukta ditt namn, små och stora, och att du skulle fördärfva dem, som fördärfva jorden.

19 Och Guds tempel i himmeln vardt upplåtet, och hans förbunds ark vardt sedd i hans tempel, och det uppstod ljungeldar och röster och tordön och jordbäfning och starkt hagel.
Upp. 15,5.

12 Kapitlet.

Kvinnan och draken. Mikaels strid mot draken.

Vers. 7—12 Ep. Mikaelsdagen.

Och ett stort tecken syntes i himmeln: en kvinna klädd med solen, och månen under hennes fötter, och på hennes hufvud en krona af tolf stjärnor.

Digitized by Google

2 Och hon är hafvande och ropar i barnsnöd och födslovånda.

3 Och det syntes ett annat tecken i himmeln, och se, en stor röd drake, som hade sju hufvud och tio horn och på sina hufvud sju diadem *.

4 Och hans stjärt drog med sig tredjedelen af himmelns stjärnor och kastade dem på jorden. Och draken stod framför kvinnan, som skulle föda, på det att, när hon hade födt, han skulle uppsluka hennes barn.

5 Och hon födde ett gossebarn, som en gång skall styra alla folk med järnspira, och hennes barn vardt uppryckt till Gud och till hans tron.

Ps. 2,9. Upp. 2,27. 19,15.

6 Och kvinnan flydde till öknen, där hon har en plats beredd af Gud, att man där skall nära henne ett tusen två hundra sextio dagar.

7 Och det vardt en strid i himmeln: Mikael och hans änglar började strida med draken, och draken stred och hans änglar.

Dan. 10,13, 21. 12,1.

8 Och de vunno icke, och deras rum vardt icke mer funnet i himmeln.

9 Och den stora draken vardt nedkastad, den gamla ormen, som heter djäfvul och Satan, hvilken förvillar hela världen; han vardt nedkastad till jorden, och hans änglar blefvo nedkastade med honom.

Luk. 10,18. Joh. 12,31. Upp. 20,2. 1 Mos. 3,1, 4.

10 Och jag hörde en stark röst i himmeln säga: Nu har frälsningen och kraften och riket blifvit vår Guds, och makten hans Smordes, emedan våra bröders anklagare är nedkastad, han, som anklagade dem inför vår Gud dag och natt.

Upp. 11,15. Job 1,6 f. Sak. 3,1 f.

11 Och de öfvervunno honom för Lammets blods skull och för deras vittnesbörds ords skull, och de hafva icke älskat sitt lif allt intill döden.

12 Därför glädjens, I himlar, och I, som bon i dem. Ve jorden och hafvet! Ty djäfvulen har stigit ned till eder i stor vrede, vetande, att han icke har lång tid.

Es. 49,13. Upp. 8,13. Matt. 24,22.

13 Och när draken såg, att han var nedkastad på jorden, förföljde han kvinnan, som hade födt gossebarnet.

14 Och åt kvinnan gåfvos den stora örnens två vingar, att hon skulle flyga ut i öknen till sin plats, där hon näres under tid och tider och half tid, fjärran ifrån ormens åsyn.

Dan. 7,25. 12,7.

15 Och ormen sprutade ur sin mun vatten, såsom en flod, efter kvinnan, att han skulle låta henne bortföras af floden.

16 Och jorden halp kvinnan, och jorden öppnade sin mun och uppsväljde floden, som draken hade utsprutat ur sin mun.

17 Och draken vardt vred på kvinnan och gick bort att strida med de öfriga af hennes säd, som hålla Guds bud och hafva Jesu vittnesbörd.

Upp. 14,12. 19,10.

18 Och han stod vid hafvets strand.

* Konungsliga hufvudbindlar.

Digitized by Google

13 Kapitlet.

De två vilddjuren.

Och jag såg ett vilddjur uppstiga ur hafvet, och det hade tio horn och sju hufvud och på sina horn tio diadem och på sina hufvud hädiska namn. Dan. 7,3 f. Upp. 11,7. 12,3. 17,3, 8.

2 Och vilddjuret, som jag såg, var likt en leopard, och dess fötter voro såsom en björns, och dess mun såsom ett lejons mun. Och draken gaf det sin kraft och sin tron och stor makt.

3 Och jag såg ett af dess hufvud såsom sargadt till döds, och dess dödssår vardt läkt, och hela jorden såg med förundran efter vilddjuret.

4 Och de tillbådo draken, emedan han hade gifvit vilddjuret makten, och de tillbådo vilddjuret, sägande: Hvem är lik vilddjuret, och hvem förmår strida mot det?

5 Och åt det vardt gifven en mun, som talade stora ord och hädelser, och åt det vardt gifven makt att verka i fyrtiotvå månader. Dan. 7,8, 20. Upp. 11,2.

6 Och det öppnade sin mun till hädelse mot Gud, till att häda hans namn och hans tabernakel, dem som bo i himmeln.

7 Och åt det vardt gifvet att strida mot de heliga och besegra dem; och åt det vardt gifven makt öfver alla stammar och folk och tungomål och folkslag. Dan. 7,21, 22.

8 Och alla, som bo på jorden, skola tillbedja det, de hvilkas namn från världens grundläggning icke äro skrifna i det slaktade Lammets lifsbok. Upp. 3,5. 17,8.

9 Om någon har öra, han höre. Upp. 2,7, 11, 17, 29.

10 Om någon för i fångenskap, skall han gå i fångenskap; om någon dräper med svärd, måste han med svärd dräpas. Här är de heligas tålamod och tro. 1 Mos. 9,6. Es. 33,1. Matt. 26,52. Luk. 21,19. Upp. 14,12.

11 Och jag såg ett annat vilddjur uppstiga ur jorden, och det hade två horn, liknande ett lamms, och det talade såsom en drake.

12 Och det utöfvar det första vilddjurets hela makt i dess åsyn och kommer jorden och dem, som bo därpå, att tillbedja det första vilddjuret, hvars dödssår vardt läkt.

13 Och det gör stora tecken, så att det ock kommer eld att falla ned från himmeln på jorden i människornas åsyn. Matt. 24,24. 2 Tess. 2,9. Upp. 16,14.

14 Och det förvillar dem, som bo på jorden, för de teckens skull, hvilka det har fått makt att göra i vilddjurets åsyn, uppmanande dem, som bo på jorden, att göra en bild åt vilddjuret, som var sårad med svärd och blef vid lif. 2 Tess. 2,11 f.

15 Och åt det vardt gifvet att gifva ande åt vilddjurets bild, på det att vilddjurets bild äfven skulle tala och så göra, att alla, som icke tillbådo vilddjurets bild, skulle dödas.

16 Och det kommer alla, små och stora, både rika och fattiga, både fria och trälar, att låta

Digitized by Google

gifva sig ett märke på sin högra hand eller på sina pannor,

17 och gör så, att ingen kan köpa eller sälja, utom den som har märket, vilddjurets namn eller dess namns tal.

Upp. 14,11. 15,2.

18 Här är visdomen. Den som har förstånd, han räkne ut vilddjurets tal; ty det är en människas tal, och dess tal är sex hundra sextiosex.

14 Kapitlet.

Lammet med de tecknade på Sions berg. En ängel med ett evigt evangelium. Stora straffdomar förkunnas.

Vers. 1—5 Aftons. 2 årg. Annandag Jul.

Och jag såg, och se, Lammet stod på Sions berg, och med det ett hundra fyrtiofyra tusen, hvilka hade dess namn och dess Faders namn skrifvet på sina pannor. Upp. 7,3 f.

2 Och jag hörde en röst från himmeln, såsom en röst af mycket vatten och såsom en röst af starkt tordön; och den röst jag hörde var, såsom då harpospelare spela på sina harpor.

Upp. 1,15. 19,6.

3 Och de sjöngo såsom en ny sång inför tronen och inför de fyra djuren och de äldsta; och ingen annan kunde lära sig den sången än de ett hundra fyrtiofyra tusen, som hade blifvit köpta från jorden. Upp. 5,9.

4 Dessa äro de, som icke hafva blifvit besmittade med kvinnor, ty de äro jungfrur. Dessa äro de, som följa Lammet, hvart helst det går. Dessa hafva blifvit köpta från människorna till en förstling åt Gud och Lammet. 2 Kor. 11,2. 1 Kor. 6,20.

5 Och i deras mun har lögn icke blifvit funnen, ty de äro utan vank. Ps. 32,2. Sef. 3,13. Ef. 5,27.

6 Och jag såg en annan ängel flyga midt på himmeln, som hade ett evigt evangelium, hvilket han skulle förkunna för dem, som bo på jorden, och för alla folkslag och stammar och tungomål och folk,

7 och som sade med hög röst: Frukten Gud och gifven honom ära, ty stunden för hans dom har kommit, och tillbedjen den, som har skapat himmeln och jorden och hafvet och vattnens källor.

8 Och en annan ängel, den andre i ordningen, följde efter och sade: Fallet, fallet är det stora Babylon, som har berusat alla folk med sin skörlefnads vredes vin.

Es. 21,9. Jer. 51,7 f. Upp. 18,2 f.

9 Och efter dem följde en annan ängel, den tredje, som sade med hög röst: Om någon tillbeder vilddjuret och dess bild och tager dess märke på sin panna eller på sin hand,

10 skall ock han få dricka af Guds vredes vin, hvilket, obemängdt, är iskänkt i hans vredes kalk, och han skall varda plågad med eld och svafvel i heliga änglars och Lammets åsyn.

Ps. 75,9. Es. 51,17. Jer. 25,15. Upp. 16,19.

11 Och röken af deras plåga uppstiger i evigheters evighet, och de hafva ingen ro hvarken dag eller natt, de som tillbedja vilddjuret och dess bild, och hvar

Digitized by Google

och en, som tager dess namns märke. Es. 34,10. Upp. 20,10.

12 Här är de heligas tålamod, hvilka hålla Guds bud och Jesu tro. Luk. 21,19. Upp. 13,10.

13 Och jag hörde en röst från himmeln säga: Skrif: Saliga äro de döda, som i Herren dö härefter. Ja, säger Anden, de skola hvila sig från sitt arbete, ty deras gärningar följa dem efter. Joh. 11,25 f. 1 Tess. 4,14.

14 Och jag såg, och se, en hvit sky, och på skyn satt en, som var lik en människoson och hade på sitt hufvud en gyllene krona och i sin hand en hvass lie. Dan. 7,13. Upp. 1,13.

15 Och en annan ängel kom ut från templet och ropade med hög röst till den, som satt på skyn: Sänd din lie och skörda; ty skördetiden har kommit, och säden på jorden har torkat till skörd. Joel 3,13. Mark. 4,29.

16 Och den, som satt på skyn, lät sin lie gå på jorden, och jorden vardt skördad.

17 Och en annan ängel kom ut från templet, som är i himmeln, och hade, äfven han, en hvass lie.

18 Och en annan ängel kom ut från altaret, hvilken hade makt öfver elden, och han ropade med hög röst till den, som hade den hvassa lien, och sade: Sänd din hvassa lie och afbärga druf-vorna af vinträdet på jorden; ty dess bär äro mogna.

19 Och ängeln lät sin lie gå på jorden och afbärgade vinträdet på jorden och kastade drufvorna i Guds vredes stora vinpress. Upp. 18,15. Es. 63,3 f.

20 Och vinpressen trampades utanför staden, och blod från pressen steg ända upp till betslen på hästarna, en sträcka af ett tusen sex hundra stadier.

15 Kapitlet.

Sju änglar med de sju sista plågorna. Moses' och Lammets sång.

Och jag såg ett annat tecken i himmeln, stort och underbart: sju änglar, hvilka hade sju plågor, som voro de sista, ty med dem är Guds vrede fullbordad. Upp. 11,14.

2 Och jag såg liksom ett glashaf, blandadt med eld, och dem, som hade vunnit seger öfver vilddjuret och öfver dess bild och öfver dess namns tal, stå på glashafvet, hållande Guds harpor. Upp. 4,6.

3 Och de sjöngo Moses', Guds tjänares, sång och Lammets sång, sägande: Stora och underbara äro dina verk, Herre Gud, du allsvåldige; rättfärdiga och sanna äro dina vägar, du folkens konung! 2 Mos. 15,1 f. 5 Mos. 32,1 f. Ps. 111,2. 145,17. Upp. 16,7.

4 Hvem skulle icke frukta dig, Herre, och prisa ditt namn? Ty du allena är helig; ty alla folk skola komma och tillbedja inför dig, ty dina domar hafva blifvit uppenbara. Jer. 10,7. Es. 66,23.

5 Och därefter såg jag, och vittnesbördets tabernakels tempel i himmeln öppnades. Upp. 11,19.

6 Och de sju änglarne, som

Digitized by Google

hade de sju plågorna, kommo ut från templet, klädda i rent glänsande linne och omgjordade kring bröstet med gyllene bälten.
Upp. 1,18.

7 Och ett af de fyra djuren gaf de sju änglarne sju gyllene skålar, fulla af Guds vrede, hans, som lefver i evigheters evighet.

8 Och templet vardt uppfyllt af rök från Guds härlighet och makt, och ingen kunde gå in i templet, förrän de sju änglarnes sju plågor hade blifvit fullbordade. 2 Mos. 40,34 f. Es. 6,4.

16 Kapitlet.

De sju änglarne utgjuta sina vredesskålar på jorden.

Och jag hörde en stark röst från templet säga till de sju änglarne: Gån och utgjuten Guds vredes sju skålar på jorden.

2 Och den förste gick åstad och utgöt sin skål på jorden, och ett ondt och svårt sår kom på de människor, som hade vilddjurets märke och som tillbådo dess bild. 2 Mos. 9,8 f. Upp. 13,16 f.

3 Och den andre ängeln utgöt sin skål i hafvet, och det vardt blod såsom af en död, och allt i hafvet, som hade lif, dog.
2 Mos. 7,17.

4 Och den tredje utgöt sin skål i floderna och i vattenkällorna, och det vardt blod.

5 Och jag hörde vattnens ängel säga: Rättfärdig är du, som är och som var, du helige, att du har dömt så. Upp. 6,10.

6 Emedan de hafva utgjutit heligas och profeters blod, har du ock gifvit dem blod att dricka; de äro det värda. Matt. 23,34.

7 Och jag hörde altaret säga: Ja, Herre Gud, du allsvåldige, sanna och rätta äro dina domar.
Upp. 15,3.

8 Och den fjärde ängeln utgöt sin skål öfver solen, och henne vardt gifven makt att bränna människorna med eld.

9 Och människorna brändes med stark brand, och de hädade den Guds namn, hvilken hade makten öfver dessa plågor, och de bättrade sig icke, så att de gåfvo honom ära. Es. 8,21 f.

10 Och den femte utgöt sin skål öfver vilddjurets tron, och dess rike vardt förmörkadt, och de sönderbeto sina tungor af smärta.

11 Och de hädade himmelns Gud för sina smärtors och sina sårs skull och bättrade sig icke från sina gärningar.

12 Och den sjette utgöt sin skål öfver den stora floden Eufrat, och dess vatten torkade ut, på det att vägen skulle beredas för konungarne från östern.
Upp. 17,12.

13 Och jag såg ur drakens mun och ur vilddjurets mun och ur den falske profetens mun utgå tre orena andar, som liknade paddor.

14 Ty de äro djäflars andar, som göra tecken och gå ut till konungarne på hela jorden för att församla dem till strid på den dagen, den allsvåldige Gudens stora dag.
2 Tess. 2,9. Upp. 13,13. 19,19.

15 Se, jag kommer såsom en tjuf; salig är den, som vakar och bevarar sina kläder, att han

Digitized by Google

icke må gå naken och de få se hans skam. Upp. 3,3, 18.

16 Och de församlade dem till den plats, som på ebreiska heter Harmageddon.
Dom. 5,19. 2 Krön. 35,22.

17 Och den sjunde utgöt sin skål i luften, och en stark röst kom ut från templet, från tronen, sägande: Det är gjordt;
Upp. 21,6.

18 och det uppstod ljungeldar och röster och tordön, och det vardt en stor jordbäfning, en sådan jordbäfning och så stor, att en dylik icke hade varit, alltsedan människor blefvo till på jorden. Upp. 8,5.

19 Och den stora staden delades i tre delar, och folkens städer föllo; och det stora Babylon kom i åminnelse inför Gud, att han skulle gifva det kalken med sin stränga vredes vin.
Upp. 18,5. Es. 51,22 f. Upp. 14,8, 10.

20 Och alla öar flydde, och berg funnos icke mer. Upp. 6,14.

21 Och starkt hagel, centnertungt, kom ned från himmeln på människorna, och människorna hädade Gud för plågan af haglet, ty plågan däraf var mycket stor.

17 Kapitlet.

Skökan på vilddjuret. Lammets seger.

Och en af de sju änglarne, som hade de sju skålarna, kom och talade med mig och sade: Kom hit; jag skall visa dig domen öfver den stora skökan, som sitter öfver de många vattnen, Jer. 51,13. Nah. 3,4. Upp. 17,15.

2 med hvilken jordens konungar hafva öfvat skörlefnad, och af hvilkens skörlefnads vin de som bo på jorden hafva blifvit druckna.
Jer. 51,7. Upp. 14,8. 18,3, 9.

3 Och han förde mig i anden bort till en öken; och jag såg en kvinna sitta på ett scharlakansrödt vilddjur, som var fullt med hädiska namn och hade sju hufvud och tio horn. Upp. 13,1.

4 Och kvinnan var klädd i purpur och scharlakan och skimrade af guld och ädla stenar och pärlor och hade i sin hand en kalk af guld, full af styggelser och hennes skörlefnads orenligheter. Upp. 18,16.

5 Och på hennes panna var skrifvet ett namn: Hemlighet: Det stora Babylon, modern till skökorna och styggelserna på jorden.

6 Och jag såg kvinnan, drucken af de heligas blod och af Jesu vittnens blod, och jag förundrade mig högeligen, då jag såg henne.
Upp. 18,24.

7 Och ängeln sade till mig: Hvarför förundrar du dig? Jag skall säga dig hemligheten om kvinnan och om vilddjuret, som bär henne och som har de sju hufvuden och de tio hornen.

8 Vilddjuret, som du såg, var men är icke, och det skall uppstiga ur afgrunden och gå bort till förtappelse; och de, som bo på jorden, hvilkas namn icke hafva varit skrifna i lifvets bok från världens grundläggning, skola förundra sig, när de se, att vilddjuret var och icke är och skall komma. Upp. 13,3, 8.

9 Här gäller det ett förstånd, som har visdom: De sju huf-

Digitized by Google

vuden äro sju berg, på hvilka kvinnan sitter. De äro också sju konungar. Upp. 13,18.

10 Fem hafva fallit, en är, och den andre har ännu icke kommit, och när han kommer, skall han icke länge förblifva.

11 Och vilddjuret, som var och icke är, han är den åttonde och är af de sju och går bort till förtappelse.

12 Och de tio horn, hvilka du såg, äro tio konungar, som ännu icke hafva fått rike, men som för en stund få makt såsom konungar tillika med vilddjuret. Dan. 7,20.

13 Dessa hafva ett och samma sinne och gifva sin kraft och makt åt vilddjuret.

14 Dessa skola strida med Lammet, och Lammet, jämte de kallade, utkorade och trogna, hvilka äro med det, skall öfvervinna dem, ty det är herrars Herre och konungars Konung. Upp. 19,16. 1 Tim. 6,15.

15 Och han sade till mig: Vattnen, som du såg, öfver hvilka skökan sitter, äro folk och skaror och folkslag och tungomål. Es. 8,7.

16 Och de tio hornen, som du såg, och vilddjuret, de skola hata skökan och göra henne öde och naken och äta hennes kött och uppbränna henne i eld. Upp. 18,8.

17 Ty Gud har gifvit dem i hjärtat att utföra hans råd och att utföra ett och samma råd och att gifva sitt rike åt vilddjuret, till dess Guds ord varda fullbordade.

18 Och kvinnan, som du såg, är den stora staden, som har konungavälde öfver jordens konungar.

18 Kapitlet.

Babylons fall.

Därefter såg jag en annan ängel nedstiga från himmeln, som hade stor makt, och jorden vardt upplyst af hans härlighet.

2 Och han ropade med stark röst och sade: Fallet, fallet är det stora Babylon, och det har blifvit en boning för onda andar och ett tillhåll för alla orena andar och ett tillhåll för alla orena och vederstyggliga fåglar. Es. 21,9. Jer. 51,8, 37. Es. 13,21 f. 34,11, 14. Jer. 50,39.

3 Ty alla folk hafva druckit af hennes skörlefnads vredesvin, och konungarne på jorden hafva öfvat skörlefnad med henne, och köpmännen på jorden hafva riktat sig genom hennes yppighets makt. Upp. 14,8. 17,2.

4 Och jag hörde en annan röst från himmeln, som sade: Gån ut från henne, I mitt folk, för att icke deltaga i hennes synder och få del i hennes plågor. Es. 48,20. 52,11. Jer. 50,8. 51,6, 45. 2 Kor. 6,17.

5 Ty hennes synder räcka ända upp till himmeln, och Gud har kommit ihåg hennes orättfärdigheter. Upp. 16,19.

6 Betalen henne, såsom hon har betalt, och gifven henne dubbelt igen efter hennes gärningar. I den kalk, hvari hon iskänkt, iskänken dubbelt åt henne. Ps. 137,8. Jer. 50,15.

7 Så mycket som hon har ärat

Digitized by Google

sig själf och lefvat i yppighet, så mycken pina och sorg gifven henne. Emedan hon säger i sitt hjärta: »Jag sitter en drottning och är icke änka och skall icke se någon sorg», Es. 47,7 f.

8 därför skola på en dag hennes plågor komma, död och sorg och hunger, och hon skall uppbrännas med eld, ty stark är Herren Gud, som har dömt henne. Upp. 17,16.

9 Och jordens konungar, som med henne hafva öfvat skörlefnad och lefvat i yppighet, skola gråta och jämra sig öfver henne, när de se röken af hennes brand, Hes. 26,16 f. Upp. 17,2.

10 stående långt ifrån af fruktan för hennes plåga, sägande: Ve, ve den stora staden Babylon, den starka staden, att på en enda stund din dom har kommit!
Es. 21,9.

11 Och jordens köpmän gråta och sörja öfver henne, att ingen mer köper deras skeppslaster,
Hes. 27,36.

12 deras skeppslaster af guld och silfver och ädla stenar och pärlor och fint linne och purpur och silke och scharlakan och allt deras luktträ och alla käril af elfenben och alla käril af kostligaste trä och af koppar och järn och marmor,
Hes. 27,5 f.

13 och deras kanel och amomum * och kryddor och smörjelse och rökelse och vin och olja och semlomjöl och hvete och ök och får, deras hästar och vagnar och trälar och människosjälar.

* Indisk kryddväxt.

14 Och den frukt, till hvilken din själ hade lust, har försvunnit ifrån dig, och allt som är kräsligt och präktigt har gått förloradt för dig, och man skall aldrig mer finna det.

15 De, som handla med sådant, de, som riktat sig af henne, skola, af fruktan för hennes plåga, stå långt ifrån, gråtande och sörjande,

16 och säga: Ve, ve den stora staden, som var klädd i fint linne och purpur och scharlakan och skimrade af guld och ädla stenar och pärlor,

17 att på en enda stund denna stora rikedom har blifvit förödd! Och alla styrmän och alla, som segla till bestämda orter, och alla sjömän och alla, som idka sjöfart, stodo långt ifrån
Hes. 27,29 f.

18 och ropade, då de sågo röken af hennes brand, och sade: Hvar är den stora stadens like?

19 Och de kastade stoft på sina hufvud och ropade, gråtande och sörjande, och sade: Ve, ve den stora staden, i hvilken alla de, som hade skepp på hafvet, riktade sig af hennes kostbarheter, att hon på en enda stund har blifvit förödd!

20 Fröjda dig öfver henne, du himmel, och I heliga och I apostlar och I profeter, att Gud af henne har utkräft eder dom.
Es. 44,23. 49,13. Jer. 51,48. Upp. 19,2.

21 Och en stark ängel tog upp en sten, lik en stor kvarnsten, och kastade den i hafvet och sade: Så skall med fart Ba-

Digitized by Google

bylon, den stora staden, nedstörtas och aldrig mer varda funnen. Jer. 51,63 f.

22 Och röst af harpospelare och musikanter och flöjtblåsare och trumpetare skall aldrig mer blifva hörd i dig, och ingen idkare af något handtverk skall mera finnas i dig, och intet ljud af kvarn mera höras i dig. Es. 24,8. Hes. 26,13.

23 Och ingen lampas sken skall mera lysa i dig, och ingen brudgummes och bruds röst skall mera höras i dig; ty dina köpmän voro furstar på jorden, ty alla folk blefvo förvillade genom din trolldom. Jer. 25,10. Es. 23,8.

24 Och där vardt funnet profeters och heligas blod och alla deras, som hade blifvit slaktade på jorden. Upp. 17,6.

19 Kapitlet.

Guds lof för Babylons fall och Lammets bröllop. Kristi strid och seger.

Sedan hörde jag såsom en stark röst af en stor skara i himmeln, som sade: Halleluja! Frälsningen och äran och makten är vår Guds! Upp. 7,10.

2 Ty sanna och rättfärdiga äro hans domar, ty han har dömt den stora skökan, som fördärfvade jorden med sin skörlefnad, och han har utkräft sina tjänares blod ur hennes hand. Upp. 16,7. 5 Mos. 32,43.

3 Och åter sade de: Halleluja! Och röken af henne uppstiger i evigheters evighet. Es. 34,10. Upp. 14,11.

4 Och de tjugufyra äldsta och de fyra djuren föllo ned och tillbådo Gud, som satt på tronen, och sade: Amen, Halleluja! Upp. 4,4.

5 Och en röst utgick från tronen, sägande: Lofven vår Gud, I alla hans tjänare, och I som frukten honom, både små och stora. Ps. 134,1.

6 Och jag hörde såsom en röst af en stor skara och såsom en röst af mycket vatten och såsom en röst af starka tordön, som sade: Halleluja! Ty Herren Gud, den allsvåldige, har intagit riket. Upp. 11,15, 17. 12,10.

7 Låtom oss glädjas och fröjdas och gifva honom äran; ty Lammets bröllop har kommit, och dess hustru har tillredt sig. Matt. 22,2. 25,10.

8 Och henne vardt gifvet att kläda sig i glänsande och rent fint linne, ty linnet är de heligas rättfärdighet.

9 Och han sade till mig: Skrif: Saliga de, som äro kallade till Lammets bröllopsmåltid! Och han sade till mig: Dessa äro Guds sanna ord.

10 Och jag föll ned för hans fötter att tillbedja honom, och han sade till mig: Se till, att du icke gör det; jag är din medtjänare och dina bröders, som hafva Jesu vittnesbörd, tillbed Gud; ty Jesu vittnesbörd är profetians ande. Ap. G. 14,18 f. Upp. 22,8 f.

11 Och jag såg himmeln öppen, och se, en hvit häst, och den som satt på honom heter Trofast och Sannfärdig; och han dömer och strider med rättfärdighet. Upp. 6,2. 3,14.

Digitized by Google

12 Och hans ögon voro såsom en eldslåga, och på hans hufvud voro många diadem, och han hade ett namn skrifvet, hvilket ingen känner utan han själf. Upp. 1,14. 3,12.

13 Och han var klädd i en mantel, doppad i blod, och hans namn är Guds Ord.
Es. 63,1 f. Joh. 1,1.

14 Och de härskaror, som äro i himmeln, följde honom på hvita hästar, och de voro klädda i hvitt och rent fint linne.
Matt. 25,31. 28,3.

15 Och från hans mun utgår ett hvasst svärd, att han därmed skall slå folken, och han skall styra dem med järnspira, och han trampar Guds, den allsväldiges, stränga vredes vinpress.
Es. 11,4. 2 Tess. 2,8. Upp. 1,16. 2,27.
Ps. 2,8 f. Es. 63,3. Upp. 14,19 f.

16 Och han har på sin mantel och på sin länd ett namn inskrifvet: konungars Konung och herrars Herre. Upp. 17,14.

17 Och jag såg en ängel stå i solen, och han ropade med hög röst, sägande till alla fåglar, som flögo midt på himmeln: Kommen hit, församlen eder till Guds stora gästabud,
Hes. 39,17 f.

18 att I mån äta konungars kött och befälhafvares kött och starkas kött och kött af hästar och af dem, som sitta på dem, och kött af alla, fria och trälar, små och stora.

19 Och jag såg vilddjuret och konungarne på jorden och deras härskaror församlade att strida med den, som satt på hästen, och med hans här.

20 Och vilddjuret vardt gripet tillika med den falske profeten, som i dess åsyn hade gjort tecken, med hvilka han hade förvillat dem, som hade tagit vilddjurets märke och tillbedt dess bild; de blefvo båda lefvande kastade i eldsjön, som brinner med svafvel.
Upp. 13,12. 14,10. 20,10.

21 Och de öfriga blefvo dräpta af den, som satt på hästen, med det svärd, som utgick från hans mun, och alla fåglarna blefvo mättade af deras kött.

20 Kapitlet.

Satan bindes. De troende regera med Kristus. Satans lösgifvande. Domen.

Vers. 11—15 Aftons. 2 årg. 26 S. eft. Trefald.

Och jag såg en ängel nedstiga från himmeln, som hade nyckeln till afgrunden och en stor kedja i sin hand.

2 Och han grep draken, den gamla ormen, hvilken är djäfvulen och Satan, och band honom för tusen år. Upp. 12,9.

3 Och han kastade honom i afgrunden och tillslöt och förseglade den öfver honom, på det att han icke mer skulle förvilla folken, förrän de tusen åren voro fulländade; därefter skall han varda lös för en liten tid.

4 Och jag såg troner, och de satte sig på dem, och dem gafs domsrätt; och jag såg de för Jesu vittnesbörds och Guds ords skull halshuggnas själar och dem, som icke hade tillbedt vilddjuret eller dess bild

Digitized by Google

och icke hade tagit märket på sin panna och på sin hand, och de blefvo lefvande och regerade med Kristus i tusen år.
Matt. 19,28. Upp. 6,9 f.

5 Men de andra döda blefvo icke lefvande, förrän de tusen åren hade blifvit fulländade. Detta är den första uppståndelsen.

6 Salig och helig är den, som har del i den första uppståndelsen. Öfver dem har den andra döden ingen makt, utan de skola vara Guds och Kristi präster och skola regera med honom i tusen år. Upp. 2,11.

7 Och när de tusen åren hafva blifvit fulländade, skall Satan varda lös ur sitt fängelse.

8 Och han skall komma ut för att förvilla de folk, som bo vid jordens fyra hörn, Gog och Magog, för att församla dem till strid, och deras antal är såsom sanden i hafvet.
Hes. 38 f. Upp. 14,14.

9 Och de drogo upp på jordens vida rymd och omringade de heligas läger och den älskade staden, och eld föll ned af himmeln från Gud och förtärde dem.

10 Och djäfvulen, som förvillade dem, blef kastad i samma eld- och svafvelsjö som vilddjuret och den falske profeten; och de skola plågas dag och natt i evigheters evighet.
Upp. 14,10 f. 19,20.

11 Och jag såg en stor hvit tron och honom, som satt därpå, för hvilkens ansikte jorden och himmeln flydde, och intet rum blef funnet för dem.

12 Och jag såg de döda, stora och små, stå inför tronen, och böcker upplätos; och en annan bok vardt upplåten, som är lifvets, och de döda blefvo dömda enligt det, som var skrifvet i böckerna, efter sina gärningar.
Dan. 7,9 f. Upp. 3,5. 13,8. 21,27. 2 Kor. 5,10. Upp. 2,23. 22,12.

13 Och hafvet gaf igen sina döda, och döden och dödsriket gåfvo igen sina döda, och de blefvo dömda hvar och en efter sina gärningar.

14 Och döden och dödsriket blefvo kastade i den brinnande sjön; detta är den andra döden, den brinnande sjön.
1 Kor. 15,26, 54 f. Upp. 2,11.

15 Och om någon icke fanns skrifven i lifvets bok, vardt han kastad i den brinnande sjön.

21 Kapitlet.

En ny himmel och en ny jord. Det nya Jerusalems härlighet.

Vers. 1—7 Aftons. 2 årg. Jungf. Marie Bebåd., vers. 9—27 och 22 kap. 1—5 Aftons. 1 årg. 27 S. eft. Trefald.

Och jag såg en ny himmel och en ny jord; ty den första himmeln och den första jorden hafva förgåtts, och hafvet är icke mer. Es. 65,17. 66,22. 2 Petr. 3,13.

2 Och jag såg den heliga staden, ett nytt Jerusalem, nedkomma af himmeln från Gud, tillredd såsom en brud, prydd för sin man. Hbr. 12,22.

3 Och jag hörde en stark röst från himmeln säga: Se, Guds tabernakel bland människorna, och han skall bo ibland dem,

Digitized by Google

och de skola vara hans folk, och Gud själf skall vara med dem, deras Gud. Hes. 37,27.

4 Och Gud skall aftorka alla tårar från deras ögon, och döden skall icke vara mer, icke heller sorg, icke heller rop, icke heller värk varder mer, ty det första har gått till ända. Es. 25,8. 26,19. 35,10. 1 Kor. 15,26, 54. Upp. 7,17.

5 Och den, som satt på tronen sade: Se, jag gör allting nytt. Och han sade till mig: Skrif; ty dessa ord äro vissa och sanna. Es. 43,19. 2 Kor. 5,17.

6 Och han sade till mig: Det är gjordt. Jag är A och O, begynnelsen och änden. Jag skall gifva den, som törstar, af lifvets vattenkälla för intet. Es. 44,6. Upp. 1,8, 11. Es. 55,1. Joh. 7,37. Upp. 22,17.

7 Den, som öfvervinner, skall få detta på sin lott, och jag skall vara hans Gud, och han skall vara min son. Jer. 31,33.

8 Men de fega och de otrogna och de, som hafva öfvat styggelser, och mördare och horkarlar och trollkarlar och afgudadyrkare och alla lögnare skola få sin del i den sjö, som brinner med eld och svafvel, hvilket är den andra döden. 1 Kor. 6,9 f. Gal. 5,21. Ef. 5,5. Upp. 22,15. 20,14 f.

9 Och där kom en af de sju änglarne, som hade de sju skålarna, fulla af de sju sista plågorna, och han talade med mig och sade: Kom hit; jag skall visa dig bruden, Lammets hustru. Upp. 15,1. 17,1. 19,7.

10 Och han förde mig i anden bort på ett stort och högt berg och visade mig den heliga staden Jerusalem, som nedkom af himmeln från Gud

11 och hade Guds härlighet. Dess glans var lik den kostbaraste sten, såsom en kristallklar jaspissten.

12 Och han hade en stor och hög mur och hade tolf portar och i portarna tolf änglar och inskrifna namn, hvilka äro namnen på Israels barns tolf stammar. Hes. 48,31 f.

13 I öster voro tre portar, i norr tre portar, i söder tre portar och i väster tre portar.

14 Och stadsmuren hade tolf grundvalar och på dem tolf namn, namnen på Lammets tolf apostlar. Matt. 16,18. Ef. 2,19 f.

15 Och den, som talade med mig, hade en mätstång af guld för att måta staden och dess portar och dess mur. Hes. 40,3. Sak. 2,1 f.

16 Och staden utgör en fyrkant, och dess längd är lika stor som bredden. Och med mätstången uppmätte han staden till tolf tusen stadier; dess längd och bredd och höjd äro lika.

17 Och han uppmätte dess mur till ett hundra fyrtiofyra alnar, efter människomått, som ock är en ängels.

18 Och dess mur var byggd af jaspis, och staden var af rent guld, likt rent glas.

19 Och stadsmurens grundvalar voro prydda med allt slags dyrbar sten; den första grundvalen var en jaspis, den andra en safir, den tredje en kalcedon, den fjärde en smaragd,

20 den femte en sardonyx, den

Digitized by Google

sjette en sarder, den sjunde en krysolit, den åttonde en beryll, den nionde en topas, den tionde en krysopras, den elfte en hyacint, den tolfte en ametist.

21 Och de tolf portarna voro tolf pärlor; hvar port för sig var af en enda pärla, och stadens gata var rent guld, likt genomskinligt glas.

22 Och tempel såg jag icke däruti, ty Herren Gud, den allsvåldige, är dess tempel, och Lammet.

23 Och staden behöfver icke solen eller månen, att de skola lysa däröfver; ty Guds härlighet upplyser den, och dess ljus är Lammet. Es. 60,19. Upp. 22,5.

24 Och folken skola vandra i dess ljus, och jordens konungar bära sin härlighet och ära in i den. Es. 60,3 f.

25 Och dess portar skola icke tillslutas om dagen, ty natt skall icke vara där. Es. 60,11. 26.

26 Och de skola föra folkens härlighet och ära in i den. Es. 66,12.

27 Och intet orent skall där inkomma och ingen, som gör styggelse och lögn, endast de, som äro skrifna i Lammets lifsbok. Es. 35,8. 52,1. Upp. 22,15. 3,5. 13,8. 20,12.

22 Kapitlet.

Skildringen af det nya Jerusalem fortsättes. Bekräftelse och afslutning.

Vers. 1—5 jämte 21 kap. 9—27 Aftons. 1 årg. 27 S. eft. Trefald., vers. 10—21 Aftons. 2 årg. samma S.

Och han visade mig en flod med lifvets vatten, hvilken, klar som kristall, utgick från Guds och Lammets tron. Hes. 47,1 f. Sak. 14,8.

2 Mellan stadens gata och floden står, på båda sidor, lifvets träd, som bär tolf skördar, gifvande en skörd för hvar månad; och trädens löf tjäna till folkens läkedom. Upp. 2,7. Hes. 47,12.

3 Och intet förbannadt skall vara mer; och Guds och Lammets tron skall vara där inne, och hans tjänare skola dyrka honom. Sak. 14,11.

4 Och de skola se hans ansikte, och hans namn skall vara på deras pannor. Matt. 5,8. 1 Kor. 13,12. 1 Joh. 3,2. Upp. 3,12.

5 Och natt skall icke vara mer, och de behöfva icke ljus af lampa och ljus af sol, ty Herren Gud lyser öfver dem, och de skola regera i evigheters evighet. Ps. 36,10. Es. 60,19 f. Upp. 21,23, 25.

6 Och han sade till mig: Dessa ord äro vissa och sanna; och Herren, profeternas andars Gud, har sändt sin ängel att visa sina tjänare hvad som snart skall ske. Upp. 19,9. 21,5. 1,1.

7 Och se, jag kommer snart. Salig den, som bevarar denna boks profetias ord! Upp. 3,11. 1,3.

8 Och jag, Johannes, är den, som hörde och såg detta. Och när jag hade hört och sett det, föll jag ned att tillbedja för den ängelns fötter, hvilken visade mig detta.

9 Och han sade till mig: Se till, att du icke gör det. Jag är din medtjänare och dina bröders, profeternas, och deras, som

Digitized by Google

bevara denna bokens ord; tillbed Gud. Ap. G. 14,13 f. Upp. 19,10.

10 Och han sade till mig: Försegla icke denna boks profetias ord; ty tiden är nära.

11 Den orättfärdige fortfare att göra orätt och den orene att orena sig, den rättfärdige fortfare att öfva rättfärdighet och den helige att helga sig.
Dan. 12,10. 2 Tim. 3,13.

12 Se, jag kommer snart, och min lön med mig, för att vedergälla hvar och en såsom hans gärning är. Es. 40,10. Upp. 20,12.

13 Jag är A och O, den förste och den siste, begynnelsen och änden. Es. 44,6. Upp. 1,4, 8, 11. 21,6.

14 Saliga äro de, som två sina kläder, att de må få tillträde till lifvets träd och genom portarna ingå i staden.

15 Utanför äro hundarna och trollkarlarne och horkarlarne och mördarne och afgudadyrkarne och alla, som älska och göra lögn. Upp. 21,8.

16 Jag, Jesus, har sändt min ängel för att vittna om detta för eder öfver församlingarna. Jag är Davids telning och ättling, den klara morgonstjärnan.
Es. 11,10. Upp. 5,5. 4 Mos. 24,17.

17 Och Anden och bruden säga: Kom! Och den som hör det, han säge: Kom! Och den som törstar, han komme, och den som vill, han tage lifvets vatten för intet. Upp. 21,6.

18 Jag betygar för hvar och en, som hör orden i denna boks profetia: Om någon lägger något till dem, på honom skall Gud lägga de plågor, som äro skrifna i denna bok.
5 Mos. 4,2. 12,32. Ords. 30,6.

19 Och om någon tager bort något från orden i denna profetias bok, hans del skall Gud borttaga från lifvets träd och från den heliga staden, om hvilka det är skrifvet i denna bok. Gal. 1,8 f. Upp. 2,7. 22,2.

20 Den som betygar detta säger: Ja, jag kommer snart. Amen, kom, Herre Jesu!

21 Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med alla! Amen.

Digitized by Google

PSALTAREN.

Digitized by Google

Digitized by Google

Psaltaren.

Första Boken.

1 Psalmen.

De rättfärdigas sällhet och de ogudaktigas undergång.

Säll är den man, som icke vandrar i de ogudaktigas råd och icke träder in på syndares väg, ej heller sitter, där bespottare sitta, Ps. 26,4 f. 119,1. 128,1. Ords. 1,10. 3,31. 4,14.

2 utan har sin lust i Herrens lag och tänker på hans lag både dag och natt. 5 Mos. 6,6 f. 11,18 f. Jos. 1,8. Ps. 119,55, 62, 97.

3 Han är såsom ett träd, planteradt vid vattenbäckar, hvilket bär sin frukt i sin tid, och hvars löf icke vissna; och allt hvad han gör, det lyckas väl. Ps. 92,13 f. Es. 61,3. Jer. 17,8.

4 Icke så de ogudaktiga; utan de äro såsom agnar, som vinden bortför. Job 21,18. Ps. 35,5. Es. 17,13. 29,5. Jer. 13,24. Os. 13,3.

5 Därför skola de ogudaktiga icke bestå i domen ej heller syndarne i de rättfärdigas församling. Matt. 25,32 f.

6 Ty Herren känner de rättfärdigas väg, men de ogudaktigas väg förgås. Ords. 2,8. 10,25, 28. Mal. 3,16. 2 Tim. 2,19.

2 Psalmen.

Sions konung och hans vedersakare.

Hvarför larma hedningarne och tänka folken fåfänglighet? Ap. G. 4,25 f.

2 Jordens konungar resa sig upp, och furstarne rådslå med hvarandra, mot Herren och hans smorde: Ps. 41,3. Es. 61,1.

3 »Låtom oss sönderslita deras bojor och kasta deras band ifrån oss.» Luk. 19,14. Upp. 19,19.

4 Han, som bor i himmeln, ler; Herren bespottar dem. Ps. 37,13. 59,9. Ords. 1,26. 3,34.

5 Då talar han till dem i sin vrede, och i sin förgrymmelse förskräcker han dem:

6 »Jag har insatt min konung på Sion, mitt heliga berg.» Ps. 89,28. 110,1.

7 Jag vill förtälja om ett rådslut; Herren har sagt till mig: »Du är min son, i dag har jag födt dig. Ap. G. 13,33. Hebr. 1,5. 5,5.

8 Äska af mig, så skall jag gifva dig hedningarne till arfvedel och jordens ändar till egendom. Ps. 22,28. 72,8. Sak. 9,10.

9 Du skall sönderslå dem med järnspira, såsom lerkäril skall du krossa dem.» Upp. 2,27. 19,15

10 Så kommen nu till förstånd, I konungar; låten tukta eder, I domare på jorden.

11 Tjänen Herren med fruktan, och fröjden eder med bäfvan. Fil. 2,12.

12 Hyllen sonen, att han icke

Digitized by Google

må vredgas och I förgås på eder väg; ty snart kunde hans vrede upptändas. Saliga äro alla de, som taga sin tillflykt till honom.
Ps. 34,9. Es. 30,18. Jer. 17,7.

3 Psalmen.

Den betrycktes rop till Herren.

1 En psalm af David, då han flydde för sin son Absalom.
2 Sam. 15,13 f.

Herre, huru många äro icke mina ovänner! Många resa sig upp mot mig;
Ps. 38,20 f. 56,3.

3 många säga om mig: »Det finnes ingen frälsning för honom hos Gud.» Sela. 2 Sam. 16,7 f.

4 Men du, Herre, är en sköld för mig; du är min ära, du är den, som upplyfter mitt hufvud.
Ps. 5,13. 18,2 f. 84,12.

5 Jag höjer min röst och ropar till Herren, och han svarar mig från sitt heliga berg. Sela.
Ps. 121,1.

6 Jag lade mig och insomnade; jag vaknade åter upp, ty Herren uppehåller mig. Ps. 4,9.

7 Jag fruktar icke för skaror af många tusen, som lägra sig mot mig rundt omkring.
Ps. 27,3.

8 Stå upp, Herre; fräls mig, min Gud; ty du slår alla mina fiender på kinden, du krossar de ogudaktigas tänder. Ps. 58,7.

9 Hos Herren är frälsningen; öfver ditt folk komme din välsignelse. Sela. Es. 43,11.

4 Psalmen.

Förtröstansfull bön i nöden.

1 För sångmästaren, med sträng gaspel; en psalm af David.

När jag ropar, så svara mig, du, min rättfärdighets Gud, du, som i trångmål skaffar mig rum; var mig nådig, och hör min bön.

3 I mäktiga, huru länge skall min ära vara vänd i smälek, huru länge skolen I älska fåfänglighet och fara efter lögn? Sela.
4 Besinnen dock, att Herren har utvalt åt sig den fromme; Herren hör, när jag ropar till honom.
5 Vredgens, men synden icke; eftersinnen i edert hjärta på edra läger, och varen stilla. Sela.
Ef. 4,26.
6 Offren rättfärdighets offer, och förtrösten på Herren.
Ps. 51,19, 21. Rom. 12,1.

7 Många säga: »Hvem skall låta oss se det godt är?» Upplyft du öfver oss ditt ansiktes ljus, o Herre.
4 Mos. 6,25 f. Ps. 80,4.
8 Du gifver mig glädje i hjärtat mer än andra hafva, när de få säd och vin i myckenhet.
Ps. 17,14.
9 I frid vill jag lägga mig ned, och i frid skall jag somna in, ty du, Herre, låter mig bo afskild och i trygghet.
5 Mos. 33,28. Ps. 3,6.

5 Psalmen.

Bön mot de ogudaktiga.

1 För sångmästaren, till Nehilót; en psalm af David.

Lyssna till mina ord, Herre; förnim min suckan. Ps. 17,1.

Digitized by Google

3 Akta på mitt klagorop, du, min konung och min Gud; ty till dig vill jag ställa min bön.

4 Herre, bittida må du höra min röst, bittida frambär jag mitt offer till dig och skådar efter dig. Ps. 55,18. 63,2, 7.

5 Ty du är icke en Gud, som har behag till ogudaktighet; den, som är ond, får icke bo hos dig.

6 De öfvermodiga bestå icke inför dina ögon; du hatar alla ogärningsmän.

7 Du förgör dem, som tala lögn; de blodgiriga och falska äro en styggelse för Herren. Ps. 55,24. Ap. G. 6,5, 10.

8 Men jag skall gå in i ditt hus, genom din stora nåd; jag skall tillbedja i din fruktan, vänd mot ditt heliga tempel.

9 Herre, led mig genom din rättfärdighet, för mina förföljares skull; gör din väg jämn för mig. Ps. 25,4 f. 27,11.

10 Ty i deras mun är intet visst, deras innersta är fördärf, en öppen graf är deras strupe, sin tunga göra de hal. Rom. 3,13.

11 Döm dem, Gud; må deras anslag blifva till intet. Drif dem bort för deras många öfverträdelsers skull; ty de äro gensträfviga mot dig.

12 Men låt alla dem glädjas, som taga sin tillflykt till dig; evinnerligen må de jubla, ty du beskärmar dem. I dig må de fröjda sig, som hafva ditt namn kärt. Es. 65,13.

13 Ty du välsignar den rättfärdige; du, Herre, betäcker honom med nåd såsom med en sköld. Ps. 103,4.

6 Psalmen.

Bön och bönhörelse i djup nöd.

1 För sångmästaren, med strängaspel, till Seminít; en psalm af David. 1 Krön. 15,21.

Herre, straffa mig icke i din vrede, och tukta mig icke i din förtörnelse. Ps. 38,2. Jer. 10,24.

3 Var mig nådig, Herre, ty jag försmäktar; hela mig, Herre, ty i mitt innersta känner jag förskräckelse. Job 6,4.

4 Ja, min själ är storligen förskräckt; ack, Herre, huru länge? Ps. 13,2 f.

5 Vänd åter, Herre; rädda min själ, fräls mig för din nåds skull. Ps. 86,16. 119,132.

6 Ty i döden tänker man icke på dig; hvem tackar dig i dödsriket? Ps. 30,10. 88,11 f. 115,17. Es. 38,18 f.

7 Jag är så trött af suckande; hvar natt fuktar jag min säng och väter mitt läger med mina tårar.

8 Af sorg är mitt ansikte förtärdt; det har åldrats för alla mina ovänners skull. Ps. 31,10.

9 Viken bort ifrån mig, alla ogärningsmän; ty Herren har hört min gråt.

10 Herren har hört mitt bedjande, min bön upptager Herren.

11 Alla mina fiender skola komma på skam och storligen förskräckas; de skola vika

Digitized by Google

tillbaka och komma på skam med hast. Ps. 83,17.

7 Psalmen.

Bön om Herrens dom i rättvis sak.

1 En sång af David, som han sjöng till Herren för benjaminiten Kus' ords skull.

Herre, min Gud, till dig tager jag min tillflykt; fräls mig från alla mina förföljare och rädda mig,

3 att de icke, såsom lejon, må sönderslita min själ och krossa henne utan räddning.

4 Herre, min Gud, har jag gjort sådant och är orätt i mina händer,

5 har jag med ondt vedergällt den, som höll frid med mig, eller plundrat den, som var min ovän utan sak,

6 så förfölje fienden min själ och tage henne fatt och trampe mitt lif till jorden och lägge min ära i stoftet. Sela.

7 Stå upp, Herre, i din vrede, uppres dig mot mina ovänners raseri, och vakna upp till min hjälp, du, som har påbjudit dom. Ps. 138,7.

8 Må folkens församling omgifva dig, och må du öfver den vända åter till höjden.

9 Herren håller dom öfver folken; skaffa mig rätt, Herre, efter min rättfärdighet och min ostrafflighet. Ps. 94,2.

10 Låt de ogudaktigas ondska få en ände, men håll den rättfärdige vid makt; ty du är den, som pröfvar hjärtan och njurar, rättfärdige Gud. 1 Sam. 16,7. Ps. 17,3. Jer. 11,20. 17,10. 20,12.

11 Min sköld är hos Gud; han frälsar de rättsinniga. Ps. 3,4.

12 Gud är en rättfärdig domare och en Gud, som dagligen vredgas. Ps. 58,12.

13 Om någon icke vill omvända sig, så hvässer han sitt svärd, sin båge spänner han och gör den redo; 5 Mos. 32,41.

14 och han riktar mot honom dödande skott, sina pilar gör han brinnande. Ps. 21,13.

15 Se, denne är i födsloarbete med fördärf, han går hafvande med olycka, men han föder ett intet. Job 15,35. Es. 33,11. 59,4.

16 Han gräfver en grop och gör den djup, men han faller själf i den graf, som han gör. Ps. 9,16. 57,7. Ords. 26,27. Pred. 10,8.

17 Hans olycka vänder tillbaka på hans hufvud, och öfver hans hjässa kommer hans ondska. Est. 7,10. Ords. 5,22.

18 Jag vill tacka Herren efter hans rättfärdighet och lofsjunga Herrens, den Högstes, namn. Ps. 35,28. 92,2.

8 Psalmen.

Skaparens storhet och godhet.

1 För sångmästaren, till Gittít; en psalm af David.

Herre, vår Herre, huru härligt är icke ditt namn öfver hela jorden, du, som har satt ditt majestät på himmeln! Upp. 5,12 f.

3 Af barns och spenabarns mun har du upprättat en makt för dina ovänners skull till att

Digitized by Google

nedslå fienden och den hämndgirige. Matt. 21,16.

4 När jag ser din himmel, dina fingrars verk, månen och stjärnorna, som du har beredt, Ps. 102,26.

5 hvad är då en människa, att du tänker på henne, eller en människas son, att du låter dig vårda om honom? Job 7,17. Ps. 144,3. Ebr. 2,6 f.

6 Du gjorde honom nästan till ett gudaväsen, med ära och härlighet krönte du honom. 1 Mos. 1,27 f.

7 Du satte honom till herre öfver dina händers verk; allt har du lagt under hans fötter, 1 Mos. 9,2. Matt. 28,18. Ap. G. 2,36. 1 Kor. 15,27. Ef. 1,22. Fil. 2,9.

8 får och oxar, allesamman, ja ock vildmarkens djur,

9 fåglarna under himmeln och fiskarna i hafvet, hvad som vandrar hafvens vägar.

10 Herre, vår Herre, huru härligt är icke ditt namn öfver hela jorden!

9 Psalmen.

Tacksägelse för seger öfver fiender.

1 För sångmästaren, till Mutlabbén; en psalm af David.

Jag vill tacka Herren af allt mitt hjärta; jag vill förtälja alla dina under. Ps. 138,1. Ef. 5,19.

3 Jag vill vara glad och fröjdas i dig, jag vill lofsjunga ditt namn, du, den Högste;

4 ty mina fiender vika tillbaka, de falla och förgås för ditt ansikte.

5 Du har utfört min rätt och min sak; du sitter på din tron såsom en rättfärdig domare.

6 Du har näpst hedningarne och förgjort de ogudaktiga; deras namn har du utplånat för alltid och evinnerligen. Ps. 44,3.

7 Fienderna äro nedgjorda, de äro utrotade för alltid; deras städer har du omstörtat, deras åminnelse har förgåtts.

8 Men Herren tronar evinnerligen. Sin stol har han beredt till dom, Ps. 103,19.

9 och han skall döma jordens krets med rättfärdighet, han skall skipa lag bland folken med rättvisa. Ps. 96,13. 98,9. Ap. G. 17,31.

10 Så vare då Herren en borg för den förtryckte, en borg i nödens tider. Ps. 37,39.

11 Och må de, som känna ditt namn, förtrösta på dig; ty du öfvergifver icke dem, som söka dig, Herre.

12 Lofsjungen Herren, som bor i Sion, förkunnen bland folken hans gärningar. Ps. 74,2.

13 Ty han, som utkräfver blodskulder, har kommit ihåg dem; han har icke förgätit de betrycktas klagorop. Ps. 116,15.

14 Var mig nådig, Herre; se, huru jag plågas af dem, som hata mig, du, som upplyfter mig från dödens portar; Ps. 56,14. 119,153.

15 på det att jag må förtälja allt ditt lof och fröjda mig öfver din frälsning i dottern Sions portar.

16 Hedningarne hafva nedsjunkit i den graf, som de gjort; i det nät, som de utlagt, har deras fot blifvit fångad. Ps. 7,16. Ords. 26,27.

Digitized by Google

17 Herren har gjort sig känd, han har hållit dom; han snärjer den ogudaktige i hans händers verk. Higgajón. Sela.
Ps. 43,1. Ords. 5,22.

18 De ogudaktiga skola vika tillbaka och fara ned i dödsriket, alla hedningar, de som förgäta Gud.

19 Ty icke för alltid skall den fattige varda förgäten, de betrycktas hopp skall icke varda om intet evinnerligen. Ps. 74,19.

20 Stå upp, Herre; låt icke människor få öfverhanden, låt hedningarne varda dömda inför ditt ansikte.

21 Låt förskräckelse komma öfver dem, Herre; må hedningarne förnimma, att de äro människor. Sela. Ps. 59,14.

10 Psalmen.

Klagan och bön mot de ogudaktigas öfvermod.

Hvarför, Herre, står du så långt ifrån och fördöljer dig i nödens tider? Klag. 3,56.

2 Genom de ogudaktigas öfvermod måste den arme lida; han fångas i de ränker, som de hafva uttänkt. Ps. 37,12.

3 Ty den ogudaktige berömmer sig af sin själs lystnad, och den rofgirige vill icke veta af Herren, han föraktar honom.

4 Den ogudaktige säger i sitt högmod: »Han frågar icke därefter.» »Det finnes ingen Gud», så äro alla hans tankar.
Job 21,14. Ps. 14,1.

5 Trygga äro alltid hans vägar, dina domar gå högt öfver hans blickar; alla sina ovänner räknar han för intet. Hes. 12,27.

6 Han säger i sitt hjärta: Jag skall icke vackla, öfver mig skall i evighet ingen olycka komma.

7 Hans mun är full af förbannelse, af svek och förtryck; under hans tunga är olycka och fördärf. Rom. 3,14.

8 Han sitter i försåt vid gårdarna, i löndom vill han dräpa den oskyldige; hans ögon lura på den olycklige.

9 Han ligger i försåt på lönligt ställe såsom ett lejon i sitt snår, han ligger i försåt för att gripa den arme; han griper den arme och drager honom till sig i sitt nät.
Ps. 17,12. 37,32. Jer. 5,26.

10 Han trycker sig ned, han ligger på lur, och de olyckliga falla i hans klor.

11 Han säger i sitt hjärta: Gud förgäter det, han har dolt sitt ansikte, han ser det aldrig.
Job 22,13 f. Ps. 73,11. 94,7.

12 Stå upp, Herre; Gud, upplyft din hand, förgät icke de arma.

13 Hvarför skall den ogudaktige få förakta Gud och säga i sitt hjärta: »Du frågar icke därefter?» Hes. 8,12.

14 Du har ju sett det; ty du gifver akt på olycka och jämmer för att taga det i din hand. Åt dig öfverlämnar den olycklige sin sak; du är den faderlöses hjälpare. Ps. 68,6.

15 Bryt sönder den ogudaktiges arm, och hemsök de on-

Digitized by Google

das ogudaktighet, så att du icke mer finner den.
Ps. 37,10, 36. 104,35.

16 Herren är konung alltid och evinnerligen; hedningarne måste utrotas ur hans land.
Ps. 29,10. 93,1. 146,10. Jer. 10,10.

17 De saktmodigas trängtan hör du, Herre; du gör deras hjärta ståndaktigt; du låter ditt öra gifva akt

18 för att skaffa den faderlöse och förtryckte rätt. Må en människa icke längre vålla skräck, hon är ju dock af jorden. 5 Mos. 10,18. Es. 2,22.

11 Psalmen.

Förtröstan på Herren, den rättfärdige.

1 För sångmästaren; af David.
Till Herren har jag tagit min tillflykt. Huru kunnen I då säga till mig: »Flyn, såsom fågeln flyr, till edert berg;

2 ty se, de ogudaktiga spänna bågen, de hafva lagt sin pil på strängen för att i mörkret skjuta på de rättsinniga. Ps. 64,4 f.

3 När grundvalarna upprifvas, hvad kan då den rättfärdige uträtta?»

4 Herren är i sitt heliga tempel, Herrens tron är i himmeln; hans ögon skåda, hans blickar pröfva människors barn.
Ps. 139,1 f. Es. 66,1. Hab. 2,20. Matt. 5,34.

5 Herren pröfvar den rättfärdige; men den ogudaktige och den, som älskar våld, dem hatar hans själ. Ps. 5,5.

6 Låte han ljungeldens snaror regna ned öfver de ogudaktiga; eld och svafvel och glödande vind, det vare den bägare, som blifver dem beskärd. 1 Mos. 19,24. 5 Mos. 29,23 f. Ps. 140,11. Hes. 38,22.

7 Ty Herren är rättfärdig, han älskar rättfärdigheten; de redliga skola skåda hans ansikte. Ps. 33,5. 45,8.

12 Psalmen.

Bön mot den öfverhandtagande ondskan.

1 För sångmästaren, till Seminit; en psalm af David.
Fräls, Herre; ty de fromma äro borta, de trogna äro försvunna ifrån människors barn.
Es. 57,1. Mik. 7,2. Matt. 7,14.

3 De tala lögn, den ene med den andre; med hala läppar tala de och med dubbelt hjärta.

4 Herren utrote alla hala läppar, den tunga, som talar stora ord, Ps. 5,7.

5 dem, som säga: Genom vår tunga äro vi starka, våra läppar stå oss bi; hvem är herre öfver oss? 2 Mos. 5,2.

6 Emedan de arma lida öfvervåld och de fattiga klaga, vill jag nu stå upp, säger Herren, jag vill skaffa frälsning åt den, som längtar därefter.
Ps. 10,17.

7 Herrens tal är rent, likt silfver, som rinner ned mot jorden, luttradt i degeln, renadt sju gånger.
2 Sam. 22,31. Ps. 18,31. 119,140. Ords. 30,5.

8 Du, Herre, skall bevara dem, du skall beskydda dem för detta släkte evinnerligen.

9 Ty rundt omkring dem vandra de ogudaktiga, eftersom

Digitized by Google

uselheten är rådande bland människors barn.

13 Psalmen.

Under djup ångest.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Huru länge, Herre, skall du så alldeles förgäta mig? Huru länge skall du fördölja ditt ansikte för mig?
Ps. 6,4. 27,9. 44,25. 77,8. 88,15.

3 Huru länge skall jag bekymras i min själ och ängslas i mitt hjärta hela dagen? Huru länge skall min fiende förhäfva sig öfver mig? Hab. 1,2.

4 Skåda ned, svara mig, Herre, min Gud; upplys mina ögon, så att jag icke bortsomnar i döden;

5 på det att min fiende icke må säga: »Jag blef honom öfvermäktig» och mina ovänner icke må fröjda sig, när jag vacklar.

6 Jag förtröstar på din nåd; mitt hjärta fröjde sig öfver din frälsning. Jag vill sjunga till Herrens ära, att han har gjort väl mot mig. Ps. 9,15. 50,15.

14 Psalmen.

Klagan inför Herren öfver det rådande fördärfvet.

1 För sångmästaren; af David.

Dårarne säga i sitt hjärta: »Det finnes ingen Gud.» Fördärf och styggelse är deras verk; ingen finnes, som gör det godt är. Ps. 10,4. 53,2 f. Hes. 22,30.

2 Herren skådar ned från himmeln på människors barn för att se, om det finnes någon förståndig, någon som söker Gud.
1 Mos. 18,21. Ps. 33,13.

3 Alla hafva afvikit, allesamman äro fördärfvade; ingen finnes, som gör det godt är, det finnes icke en enda.
Rom. 3,10 f.

4 Förstå de då intet, alla dessa ogärningsmän, som uppäta mitt folk, likasom åte de bröd, och som icke åkalla Herren?
Ps. 79,7. Mik. 3,2 f.

5 Men där skall förskräckelse öfverfalla dem; ty Gud är hos de rättfärdigas släkte. 1 Tess. 5,3.

6 Den betrycktes rådslag mån I söka bringa på skam; Herren är dock hans tillflykt.

7 Ack, att från Sion komme Israels frälsning! När Herren återupprättar sitt folk, då skall Jakob fröjda sig, då skall Israel vara glad. Ps. 126,1 f. Matt. 1,21.

15 Psalmen.

En rätt medlem af Herrens menighet.

1 En psalm af David.

Herre, hvem skall bo i din hydda? Hvem skall dväljas på ditt heliga berg?
Ps. 24,3 f.

2 Den som vandrar ostraffligt och gör hvad rätt är och talar sanning af hjärtat;
1 Mos. 17,1. Es. 33,15. Ef. 4,25.

3 den som icke bär förtal på sin tunga, den som icke gör sin broder något ondt och icke drager smälek öfver sin nästa;
3 Mos. 19,16 f. Job 27,4.

4 den som aktar den förkastlige för intet men ärar dem, som frukta Herren; den som

Digitized by Google

icke bryter sin ed, om han ock svurit sig till skada;
Jos. 9,19. Ords. 29,27.

5 den som icke sätter sina penningar på ocker och icke tager mutor för att fälla den oskyldige. Den som så gör, han skall icke vackla till evig tid.
2 Mos. 22,25. 23,8. 3 Mos. 25,36 f. 5 Mos. 16,19. 23,19.

16 Psalmen.

Den frommes fröjd i Herren.

1 En sång af David.
Bevara mig, Gud, ty jag tager min tillflykt till dig.
Ps. 25,20.

2 Jag säger till Herren: »Du är ju Herren.» För mig finnes intet godt utom dig; Ps. 73,25.

3 de heliga här på jorden, de äro de härliga, till hvilka jag har allt mitt behag.

4 Men de, som taga sig en annan gud, skola hafva stora vedermödor; jag vill icke offra deras drickoffer af blod eller taga deras namn på mina läppar.

5 Herren är min beskärda del och bägare; du är den, som uppehåller min arfvedel.

6 En lott har tillfallit mig i det ljufliga, ja, ett arf, som behagar mig väl. Rom. 8,17.

7 Jag vill lofva Herren, ty han gifver mig råd; också om natten manar mig därtill mitt innersta.

8 Jag har Herren för mina ögon alltid, ja, han är på min högra sida; jag skall icke vackla.
Es. 50,7 f. Ap. G. 2,25 f.

9 Fördenskull gläder sig mitt hjärta, och min ära* fröjdar sig; äfven mitt kött skall bo i trygghet. Ps. 31,8.

10 Ty du skall icke lämna min själ åt dödsriket, du skall icke låta din fromme se grafven.
Ap. G. 2,27. 13,35.

11 Du skall kungöra mig lifvets väg; hos dig är glädje till fyllest, ljuflighet i din högra hand evinnerligen.
Ps. 17,15. 21,7.

17 Psalmen.

Den oskyldigt förföljdes tillflykt.

1 En bön af David.
Hör, o Herre, en rättfärdig sak, akta på mitt rop, lyssna till min bön; den kommer icke ifrån falska läppar.
Ps. 18,21 f. 66,18 f.

2 Från dig må min dom utgå; dina ögon må skåda, hvad rätt är. Ps. 26,1

3 Du pröfvar mitt hjärta, du utforskar det om natten, du rannsakar mig, men du finner intet; ingen ond tanke går ut ur min mun.
Ps. 39,2. 139,1 f. Ords. 17,3.

4 Hvad än människor göra, förblifver jag vid dina läppars ord och tager mig till vara för våldsverkares stigar.

5 Mina steg hålla sig stadigt på dina vägar, mina fötter vackla icke. Job 23,11. Ps. 18,37.

6 Så åkallar jag nu dig, ty du, Gud, skall svara mig; böj ditt öra till mig, hör mitt tal.

7 Bevisa din underbara nåd,

* Här liksom i Ps. 30,13, 57,9, 108,2 och troligen också i Ps. 7,6 kallas människans själ hennes »ära».

Digitized by Google

du, som frälsar dem, som taga sin tillflykt till dig, undan deras motståndare, med din högra hand.

8 Bevara mig såsom en ögonsten, beskärma mig under dina vingars skugga Sak. 2,8. Ps. 57,2.

9 för de ogudaktiga, som vilja fördärfva mig, för mina dödsfiender, som omringa mig.

10 Sitt hjärta förstocka de; med sin mun tala de stora ord. Ps. 119,70.

11 Hvar vi gå, äro de strax omkring oss, deras ögon stå efter att slå oss till jorden. 1 Sam. 23,26.

12 Den ogudaktige är lik ett lejon, som längtar efter rof, lik ett ungt lejon, som ligger i försåt. Ps. 10,9.

13 Stå upp, Herre; träd emot honom, slå honom ned, rädda min själ med ditt svärd från den ogudaktige,

14 med din hand från människorna, Herre, från denna världens människor, som hafva sin del i detta lifvet, och hvilkas buk du fyller med dina håfvor; de hafva söner i mängd och lämna sitt öfverflöd åt sina barn. Luk. 16,25. Fil. 3,19.

15 Men jag skall skåda ditt ansikte i rättfärdighet; när jag uppvaknar, vill jag mätta mig af din åsyn. Job 19,26 f. Ps. 16,11. Matt. 5,8. Joh. 17,24. 1 Kor. 13,12. 1 Joh. 3,2.

18 Psalmen.

Herrens frälsande segerkraft.

1 För sångmästaren; af Herrens tjänare David, som talade till Herren denna sångs ord på den tid, då Herren hade räddat honom från alla hans fienders hand och ur Sauls våld. 2 Sam. 22,1 f.

2 Han sade:

Hjärtligen kär har jag dig, Herre, min starkhet,

3 Herre, mitt bergfäste, min borg och min räddare, min Gud, min klippa, till hvilken jag tager min tillflykt, min sköld och min frälsnings horn, mitt värn. Ps. 3,4. 144,2. Luk. 1,69. Ebr. 2,13.

4 Herren, den högtlofvade, åkallar jag, och från mina fiender blifver jag frälst. Ps. 146,2.

5 Dödens band omhvärfde mig, och fördärfvets strömmar förskräckte mig. Ps. 55,5. 116,3.

6 Dödsrikets band omslöto mig, dödens snaror föllo öfver mig.

7 Men jag åkallade Herren i min nöd och ropade till min Gud. Han hörde från sitt tempel min röst, och mitt rop inför honom kom till hans öron. Ps. 3,5. Jon. 2,3 f.

8 Då skalf jorden och bäfvade, och bergens grundvalar darrade; de skakades, ty hans vrede var upptänd. Ps. 68,9.

9 Rök steg upp från hans näsa och förtärande eld från hans mun; eldsglöd ljungade från honom. 2 Mos. 19,18.

10 Och han sänkte himmeln och for ned, och töcken var under hans fötter.

11 Han for på keruben och flög, han sväfvade på vindens vingar. Ps. 99,1. 104,3. Hes. 9,3.

12 Han gjorde mörker till sitt täckelse, till en hydda, som om-

Digitized by Google

slöt honom: mörka vatten, tjocka moln. Ps. 97,2. Es. 45,15. 50,3.

13 Af glansen framför honom delade sig molnen; hagel föll, och eldsglöd for ned.

14 Och Herren dundrade i himmeln; den Högste lät höra sin röst; hagel föll, och eldsglöd for ned. Ps. 29,3.

15 Han sköt sina pilar och förskingrade dem, ljungeldar i mängd och förvirrade dem. 1 Sam. 7,10. Ps. 148,6.

16 Vattnens bäddar kommo i dagen, och jordens grundvalar blottades för din näpst, Herre, för din vredes stormvind.

17 Han räckte ut sin hand från höjden och fattade mig, han drog mig upp ur de stora vattnen. Ps. 32,6. 69,2 f. 144,7.

18 Han räddade mig från min starke fiende och från dem, som hatade mig; ty de voro mig öfvermäktiga. 1 Sam. 22,1.

19 De öfverföllo mig på min olyckas dag, men Herren blef mitt stöd. Ps. 4,2. 26,1.

20 Han förde mig ut på en rymlig plats; han räddade mig, ty han hade behag till mig.

21 Herren lönade mig efter min rättfärdighet; han vedergällde mig efter mina händers renhet. Job 22,30. Ps. 17,1.

22 Ty jag har hållit Herrens vägar och icke affallit från min Gud i ogudaktighet;

23 ja, alla hans rätter har jag haft för ögonen, och hans stadgar har jag icke låtit vika ifrån mig.

24 Jag var ostrafflig inför honom och tog mig till vara för missgärning. 1 Kon. 15,5.

25 Därför vedergällde mig Herren efter min rättfärdighet, efter mina händers renhet inför hans ögon. 1 Sam. 26,23 f.

26 Mot den fromme bevisar du dig from, mot den ostrafflige bevisar du dig ostrafflig.

27 Mot den rene bevisar du dig ren, och mot den vränge bevisar du dig afvog. 3 Mos. 26,23 f. Hes. 7,27. Mik. 2,8.

28 Ty du frälsar ett betryckt folk, men stolta ögon förnedrar du. Luk. 1,51 f.

29 Du låter min lampa brinna klart; Herren, min Gud, gör mitt mörker ljust. Ps. 112,4.

30 Ja, med dig kan jag nedslå härskaror, och med min Gud stormar jag murar. Ps. 60,14. Fil. 4,13.

31 Guds väg är ostrafflig; Herrens tal är luttradt. Han är en sköld för alla, som taga sin tillflykt till honom. Ps. 12,7. Ords. 30,5.

32 Ty hvem är Gud förutom Herren, och hvem är en klippa utom vår Gud? 5 Mos. 4,35. Es. 43,11.

33 Gud, du som omgjordade mig med kraft och lät min väg vara lyckosam,

34 som gjorde mina fötter såsom hindens och ställde mig på mina höjder, Hab. 3,19.

35 som lärde mina händer att strida och mina armar att spänna kopparbågen; Ps. 144,1.

36 du gaf mig din frälsnings sköld, och din högra hand stöd-

Digitized by Google

de mig, och din nedlåtenhet gjorde mig stor;
Ps. 71,20 f. 113,5 f.

37 du skaffade rum för mina steg, där jag gick, och mina fötter vacklade icke. Ps. 17,5.

38 Jag förföljde mina fiender och upphann dem; jag vände icke tillbaka, förrän jag hade gjort ände på dem.

39 Jag slog dem, så att de icke mer kunde resa sig; de föllo under mina fötter.
Ps. 27,2.

40 Du omgjordade mig med kraft till striden, du nedböjde mina motståndare under mig.

41 Mina fiender dref du på flykten för mig, och jag förgjorde dem, som hatade mig.

42 De ropade, men det fanns ingen, som frälste; till Herren, men han svarade dem icke.
Es. 1,15. Joh. 9,31.

43 Och jag sönderstötte dem till stoft för vinden, jag kastade ut dem såsom orenlighet på gatan.

44 Du räddade mig undan folkens kif, du satte mig till ett hufvud öfver hedningar; folkslag, som jag icke kände, blefvo mina tjänare. Ps. 60,8 f.

45 Vid blotta ryktet hörsammade de mig; främlingar visade mig underdånighet.
5 Mos. 33,29.

46 Främlingar stodo modlösa; med bäfvan öfvergåfvo de sina borgar.

47 Herren lefver; lofvad vare min klippa, och upphöjd vare min frälsnings Gud;

48 Gud, som har gifvit mig hämnd och tvingat folken under mig;

49 du, som har befriat mig från mina fiender och upphöjt mig öfver mina motståndare, räddat mig från våldets män.

50 Fördenskull vill jag tacka dig, Herre, bland hedningarne och lofsjunga ditt namn.
Rom. 15,9.

51 Ty du gifver din konung stor seger och gör nåd mot din smorde, mot David och hans säd till evig tid.
2 Sam. 7,8 f.

19 Psalmen.

Guds uppenbarelse i den skapade världen och i ordet.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Himlarna förtälja Guds ära, och fästet förkunnar hans händers verk;
Ps. 8,2 f. 97,6. Rom. 1,20.

3 den ena dagen talar därom till den andra, och den ena natten kungör det för den andra.

4 Det är ej ett tal, ej ett språk, hvars röst icke höres.

5 De sträcka sig ut öfver hela jorden, och deras ord gå till världens ändar. Åt solen har han gjort en hydda i dem.
Rom. 10,18.

6 Och hon är såsom en brudgum, som går ut ur sin kammare, hon fröjdar sig såsom en hjälte att löpa sin bana.

7 Vid himmelns ände är hennes utgång, och hennes omlopp går intill dess gränser, och intet är skyldt för hennes hetta.

Digitized by Google

8 Herrens lag är utan brist och vederkvicker själen; Herrens vittnesbörd är fast och gör den enfaldige vis. Ps. 119,104 f. Rom. 15,4. 2 Tim. 3,15 f. 2 Petr. 1,19.

9 Herrens befallningar äro rätta och gifva glädje åt hjärtat; Herrens bud är klart och upplyser ögonen. Ps. 119,111, 130.

10 Herrens fruktan är ren och består evinnerligen; Herrens rätter äro sanning, allesamman rättfärdiga.

11 De äro dyrbarare än guld, ja, än fint guld i mängd; de äro sötare än honung, ja, än renaste honung.
Ps. 119,72, 103, 127. Ords. 8,10.

12 Genom dem varder ock din tjänare upplyst; den, som håller dem, har stor lön.
3 Mos. 18,5. 26,3 f. Joh. 14,21, 23. 1 Tim. 4,8.

13 Hvem kan märka, huru ofta han felar? Förlåt mig mina hemliga brister.
Ps. 130,3. 143,2.

14 Bevara ock din tjänare för uppsåtliga synder, att de icke få makt öfver mig; så blifver jag ostrafflig och fri ifrån svår öfverträdelse. Ps. 119,133.

15 Låt min muns tal täckas dig och mitt hjärtas tankar, Herre, min klippa och min förlossare. Ps. 104,34.

20 Psalmen.

Lyckönskan öfver konungen.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Herren bönhöre dig på nödens dag, Jakobs Guds namn beskydde dig. Ords. 18,10.

3 Han sände dig hjälp från helgedomen, och från Sion stödje han dig.

4 Han tänke på alla dina spisoffer, och ditt brännoffer upptage han med välbehag. Sela.

5 Han gifve dig, hvad ditt hjärta begär, och fullborde alla dina rådslag. Ps. 21,3.

6 Må vi få jubla öfver din seger och i vår Guds namn resa upp baneret. Herren uppfylle alla dina böner.

7 Nu vet jag, att Herren gifver seger åt sin smorde; han svarar honom från sin heliga himmel genom sin högra hands segerkraft.

8 Några prisa vagnar, och andra prisa hästar, men vi prisa Herrens, vår Guds, namn.
1 Sam. 17,45. Ps. 33,17 f. Jer. 9,23 f.

9 Dessa sjunka ned och falla, men vi resa oss upp och blifva beståndande.

10 Herre, gif seger; Konungen svare oss, när vi ropa.

21 Psalmen.

Konungens kraft till seger.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Herre, öfver din makt gläder sig konungen; huru fröjdas han icke högligen öfver din seger! Ps. 16,9

3 Hvad hans hjärta önskat, har du gifvit honom, och hans läppars begäran har du icke vägrat honom. Sela.
Ps. 20,5. Joh. 11,41 f. Ebr. 5,7.

Digitized by Google

4 Ty du kommer honom till mötes med välsignelser af ditt goda; du sätter på hans hufvud en gyllene krona. Ps. 132,18.

5 Han bad dig om lif, och du gaf honom det, ett långt lif alltid och evinnerligen.
Ps. 61,7 f. Es. 53,8. Rom. 6,9.

6 Stor är hans ära genom din seger; majestät och härlighet beskär du honom.

7 Ty du låter honom blifva till välsignelse evinnerligen; du fröjdar honom med glädje inför ditt ansikte. Ps. 16,11.

8 Ty konungen förtröstar på Herren, och genom den Högstes nåd skall han icke vackla.
Ps. 24,8, 10.

9 Din hand skall nå alla dina fiender; din högra hand skall finna dem, som hata dig.

10 Det skall gå dem, såsom komme de i en glödande ugn, när du låter se ditt ansikte. Herren skall uppsluka dem i sin vrede; eld skall förtära dem.
5 Mos. 32,22. Jer. 17,4. Mal. 4,1.

11 Deras lifsfrukt skall du utrota från jorden och deras säd från människors barn.
Ps. 109,13.

12 Ty de vilja draga ondt öfver dig; de uttänka ränker, men de skola intet förmå.

13 Ty du skall drifva dem tillbaka; med din båge siktar du mot deras anleten. Ps. 7,13 f.

14 Upphöjd vare du, Herre, i din makt; vi vilja besjunga och lofsäga din hjältekraft.

22 Psalmen.

Den rättfärdiges lidande och härlighet.

1 För sångmästaren, efter »Morgonrodnadens hind»; en psalm af David.

Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig? Jag klagar, men min frälsning är fjärran.
Ps. 10,1. Matt. 27,46. Mark. 15,34.

3 Min Gud, jag ropar om dagen, men du svarar icke, och om natten, men jag får ingen ro. Job 30,20. Ps. 88,2.

4 Och dock är du helig, du, som tronar bland Israels lofsånger. Ps. 77,14.

5 På dig förtröstade våra fäder; de förtröstade, och du räddade dem.

6 Till dig ropade de och blefvo hulpna; på dig förtröstade de och kommo icke på skam.
Ps. 107,6.

7 Men jag är en mask och icke en människa, till smälek bland människor, föraktad af alla. Es. 52,14. 53,3.

8 Alla, som se mig, bespotta mig; de spärra upp munnen, de rista hufvudet och säga:
Matt. 27,39. Mark. 15,29. Luk. 23,35 f.

9 »Befall dig åt Herren; han befrie honom, han rädde honom, ty han har ju behag till honom.» Vish. 2,18. Matt. 27,43.

10 Ja, du har dragit mig ut ur moderlifvet; du lät mig hvila trygg vid min moders bröst. Ps. 71,6.

11 På dig är jag kastad allt ifrån modersskötet; du är min Gud allt ifrån min moders lif,

Digitized by Google

12 Var icke långt ifrån mig, ty nöd är nära, och det finnes ingen hjälpare. Ps. 35,22.

13 Tjurar i mängd omgifva mig, Basans oxar omringa mig.

14 De uppspärra mot mig sin mun såsom glupande och rytande lejon.

15 Jag är lik vatten, som utgjutes, alla mina ben hafva skilts åt; mitt hjärta är såsom vax, det smälter i mitt lif.

16 Min kraft är förtorkad och lik en lerskärfva, min tunga låder vid min gom, och du lägger mig i dödens stoft.
Ps. 38,11.

17 Ty hundar omgifva mig, de ondas hop har kringränt mig; mina händer och fötter hafva de genomborrat.
Matt. 27,31. Mark. 15,20. Luk. 23,33. Joh. 19,18. Ap. G. 2,23.

18 Jag kan räkna alla mina ben; de skåda därpå, de se med lust på mig.

19 De skifta mina kläder mellan sig och kasta lott om min klädnad. Matt. 27,35. Mark. 15,24. Luk. 23,34. Joh. 19,23 f.

20 Men du, Herre, var icke fjärran; du, min starkhet, skynda till min hjälp.

21 Rädda min själ från svärdet, mitt lif från hundarnas våld.

22 Fräls mig från lejonets mun. Ja, du skall svara mig och rädda mig från vildoxarnas horn.

23 Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, midt i församlingen skall jag prisa dig.
Ps. 26,12. Ebr. 2,12.

24 I, som frukten Herren, lofven honom; ären honom, all Jakobs säd, och bäfven för honom, all Israels säd.

25 Ty han föraktade icke den betrycktes elände, det var honom icke en styggelse; han fördolde icke sitt ansikte för honom, och då han ropade till honom, hörde han det.
Ps. 9,13.

26 Du skall låta min lofsång ljuda i den stora församlingen. Mina löften skall jag betala inför dem, som frukta honom.
Ps. 35,18. 40,10 f. 116,14.

27 De saktmodiga skola äta och varda mätta; de, som söka Herren, skola lofva honom; edert hjärta skall lefva evinnerligen.
Ps. 69,33. Es. 65,13 f. Matt. 5,5 f.

28 Alla jordens ändar skola tänka därpå och omvända sig till Herren. Hedningarnes alla släkter skola tillbedja inför dig.
Ps. 2,8. 72,11.

29 Ty riket är Herrens, och han råder öfver hedningarne.
Ps. 96,10. Obad. v. 21. Mik. 5,3.

30 Ja, alla mäktiga på jorden skola äta och tillbedja; inför honom skola knäböja alla de, som äro nära grafven, och de, som icke kunna behålla sin själ vid lif. 1 Sam. 2,6.

31 Efterkommande skola tjäna honom; man skall förtälja om Herren för ett annat släkte.
Ps. 102,19. Es. 53,10.

32 De skola komma och förkunna hans rättfärdighet, förkunna bland folk, som skola födas, att han har gjort det.
Jer. 23,6.

Digitized by Google

23 Psalmen.

Den gode herden.

1 En psalm af David.
Herren är min herde, mig skall intet fattas. Ps. 80,2. Es. 40,11. Jer. 23,4. Hes. 34,23. Joh. 10,11 f. Ebr. 13,20. 1 Petr. 2,25. 5,4.

2 Han låter mig hvila på gröna ängar, han för mig till vatten, där jag finner ro.
Hes. 34,14. Upp. 7,17.

3 Han vederkvicker min själ, han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull. Jer. 31,33.

4 Om jag ock vandrar i dödsskuggans dal, fruktar jag intet ondt, ty du är med mig; din käpp och staf trösta mig.
Ps. 46,3. Es. 50,10.

5 Du bereder för mig ett bord i mina ovänners åsyn; du smörjer mitt hufvud med olja och låter min bägare flöda öfver.
Ps. 92,11.

6 Godhet allenast och nåd skola följa mig i alla mina lifsdagar, och jag skall bo i Herrens hus evinnerligen.
Ps. 15,1. 27,4. 84,5.

24 Psalmen.

Den evige konungens intåg i sin helgedom.

1 Af David; en psalm.
Jorden är Herrens och allt hvad därpå är, jordens krets och de, som bo därpå.
2 Mos. 19,5. 5 Mos. 10,14. Job 41,3. Ps. 50,12. 1 Kor. 10,26.

2 Ty han har lagt hennes grund på hafven och på strömmarna beredt henne fäste.
1 Mos. 1,9 f. Ps. 104,5. 136,6.

3 Hvem skall gå upp på Herrens berg, och hvem skall träda in i hans heliga rum?
Ps. 15,1 f.

4 Den, som har oskyldiga händer och rent hjärta; den, som icke vänder sin själ till lögn, och den, som icke svär falskt.
Matt. 5,8.

5 Han skall undfå välsignelse af Herren och rättfärdighet af sin frälsnings Gud.

6 Detta är deras släkte, som fråga efter honom; de som söka ditt ansikte, de äro Jakobs barn. Sela. Ps. 14,2. 27,8. Rom. 9,6 f.

7 Höjen, I portar, edra hufvud, höjen eder, I eviga dörrar, att ärans konung må draga därin. Ps. 118,19. Sak. 9,9.

8 Hvem är då ärans konung? Det är Herren, stark och väldig, Herren, väldig i strid.
2 Mos. 15,3.

9 Höjen, I portar, edra hufvud, höjen dem, I eviga dörrar, att ärans konung må draga därin.

10 Hvem är då denne ärans konung? Det är Herren Sebaot; han är ärans konung. Sela.

25 Psalmen.

Bön om Herrens hjälp och ledning.

1 Af David.
Till dig, Herre, upplyfter jag min själ.

2 Min Gud, på dig förtröstar jag; låt mig icke komma på skam, låt icke mina fiender fröjda sig öfver mig.

3 Nej, ingen kommer på skam, som förbidar dig; på skam komma de, som handla lättfärdigt och trolöst, Es. 49,23.

Digitized by Google

4 Herre, kungör mig dina vägar, lär mig dina stigar.
Ps. 27,11. 86,11. 143,10.

5 Led mig i din sanning, och lär mig, ty du är min frälsnings Gud; dig förbidar jag alltid.

6 Tänk, Herre, på din barmhärtighet och din nåd, ty de äro af evighet.

7 Tänk icke på min ungdoms synder och mina öfverträdelser, utan tänk på mig efter din nåd, för din godhets skull, Herre.
Job 13,26. Jer. 31,19.

8 Herren är god och rättfärdig, därför undervisar han syndare om vägen. 5 Mos. 32,4.

9 Han leder de saktmodiga rätt, han lär de saktmodiga sin väg.

10 Alla Herrens vägar äro nåd och sanning för dem, som hålla hans förbund och vittnesbörd.
Ps. 103,17 f.

11 För ditt namns skull, Herre, förlåt min missgärning, ty den är stor.

12 Hvilken är den man, som fruktar Herren? Honom undervisar han om den väg, han bör välja. Ps. 32,8.

13 Hans själ skall bo i det goda, och hans säd skall besitta landet.
Ps. 37,9, 11, 22. 112,1 f. Ords. 20,7.

14 Herren har sin umgängelse med dem, som frukta honom, och sitt förbund vill han kungöra för dem. Ords. 3,32.

15 Mina ögon se alltid till Herren, ty han drager mina fötter ur nätet. Ps. 141,8.

16 Vänd dig till mig, och var mig nådig; ty jag är ensam och betryckt.

17 Mitt hjärtas ångest är stor; för mig ut ur mitt trångmål.

18 Se till mitt lidande och min vedermöda, och förlåt mig alla mina synder. Ps. 119,153.

19 Se därtill, att mina fiender äro så många och hata mig med orätt. Ps. 3,2. Joh. 15,25.

20 Bevara min själ, och rädda mig; låt mig icke komma på skam, ty jag tager min tillflykt till dig.

21 Ostrafflighet och redlighet bevare mig, ty jag förbidar dig.

22 Förlossa Israel, o Gud, ur all dess nöd.

26 Psalmen.

Den oskyldiges fasta tillit till Herren.

1 Af David.
Skaffa mig rätt, Herre, ty jag vandrar i ostrafflighet, och jag förtröstar på Herren utan att vackla. Ps. 7,9 f. 17,3 f.

2 Pröfva mig, Herre, och försök mig; rannsaka mina njurar och mitt hjärta. Ps. 139,2 f., 23.

3 Ty din nåd är inför mina ögon, och jag vandrar i din sanning.

4 Jag sitter icke hos lögnens män, och med hycklare har jag icke min umgängelse.
Ps. 1,1. Ords. 1,10.

5 Jag hatar de ondas församling, och hos de ogudaktiga sitter jag icke. Ps. 119,128.

6 Jag tvår mina händer i oskuld, och intill ditt altare, Herre, vill jag hålla mig,
Ps. 43,4.

7 att jag må höja tacksägelsens röst och förtälja alla dina under. Ps. 9,2. 71,17.

Digitized by Google

8 Herre, jag har din boning kär och det rum, där din härlighet bor.
2 Mos. 40,34 f. Ps. 27,4. 84,2 f. 122,1.

9 Ryck icke min själ bort med syndarne eller mitt lif med de blodgiriga, Ps. 28,3.

10 i hvilkas händer är skändlighet, och hvilkas högra hand är full af mutor.

11 Men jag vandrar i ostrafflighet; förlossa mig, och var mig nådig.

12 Ja, min fot står på jämn mark; i församlingen skall jag lofva Herren. Ps. 22,23.

27 Psalmen.

Längtan efter Herrens umgängelse.

1 Af David.

Herren är mitt ljus och min frälsning; för hvem skulle jag frukta? Herren är mitt lifs värn; för hvem skulle jag rädas?

2 När de onda draga emot mig, att de må uppsluka mig, de som äro mina motståndare och fiender, så stappla de själfva och falla.

3 Om ock en här lägrar sig mot mig, så fruktar ändå icke mitt hjärta; om krig uppstår mot mig, så är jag dock trygg.
Ps. 3,7.

4 Ett har jag begärt af Herren, därefter söker jag: att jag må bo i Herrens hus i alla mina lifsdagar för att skåda Herrens ljuflighet och begrunda i hans tempel.
Ps. 23,6. 26,8. 84,2 f.

5 Ty han döljer mig i sin hydda på olyckans dag, han beskärmar mig i sitt tjäll, han för mig upp på en klippa.
Ps. 31,21. Jer. 36,26.

6 Och nu skall mitt hufvud resa sig öfver mina fiender rundt omkring mig, och jag vill offra jublets offer i hans hydda, jag vill sjunga till Herrens ära och lofsäga honom.

7 Hör, o Herre; jag höjer min röst och ropar, var mig nådig, och svara mig.

8 Mitt hjärta förehåller dig ditt ord: »Söken mitt ansikte.» Ja, ditt ansikte, Herre, söker jag. 5 Mos. 4,29. Ps. 24,6. Es. 45,19.

9 Fördölj icke ditt ansikte för mig, drif icke bort din tjänare i vrede. Du är min hjälp; förskjut mig icke, öfvergif mig icke, du, min frälsnings Gud.
Ps. 13,2.

10 Ty min fader och min moder öfvergifva mig, men Herren upptager mig.

11 Visa mig, Herre, din väg, och led mig på en jämn stig för mina förföljares skull.
Ps. 5,9. 25,4 f.

12 Öfverlämna mig icke åt mina ovänners vilja; ty mot mig uppstå falska vittnen och män, som andas våld. Ps. 31,9.

13 Men jag tror dock, att jag skall se Herrens goda i de lefvandes land. Es. 38,11.

14 Förbida Herren, var frimodig och oförfärad i ditt hjärta; ja, förbida Herren.
Ps. 31,25.

Digitized by Google

28 Psalmen.

Bön om de gudlösas bestraffning.

1 Af David.
Till dig, Herre, ropar jag; min klippa, var icke stum mot mig, på det att jag icke, om du tiger, må varda lik dem, som fara ned i grafven. Ps. 143,7.

2 Hör mina böners ljud, när jag ropar till dig, när jag upplyfter mina händer mot det allraheligaste i din helgedom.

3 Tag mig icke bort med de ogudaktiga och med ogärningsmännen, som tala vänligt med sin nästa men hafva ondska i sina hjärtan.

4 Gif dem efter deras gärningar och efter deras onda väsende, gif dem efter deras händers verk, vedergäll dem, hvad de hafva gjort.

5 Ty de akta icke på Herrens gärningar, icke på hans händers verk; därför skall han slå dem ned och ej mer uppbygga dem. Es. 5,12.

6 Lofvad vare Herren, ty han har hört mina böners ljud!

7 Herren är min starkhet och min sköld; på honom förtröstade mitt hjärta, och jag vardt hulpen. Därför fröjdar sig mitt hjärta, och med min sång vill jag tacka honom. 2 Mos. 15,2.

8 Herren är sitt folks starkhet, han är ett frälsningens värn för sin smorde. Ps. 18,51.

9 Fräls ditt folk, och välsigna din arfvedel, och var deras herde, och bär dem till evig tid. 5 Mos. 9,29. Ps. 95,7. 100,3.

29 Psalmen.

Herrens härlighet uppenbarad i tordönet.

1 En psalm af David.
Gifven åt Herren, I, Guds söner, gifven åt Herren ära och makt; Ps. 96,7. 103,20 f.

2 gifven åt Herren hans namns ära, tillbedjen Herren i helig skrud.

3 Herrens röst går ofvan vattnen; ärans Gud dundrar, Herren dundrar ofvan de stora vattnen. Job 37,2.

4 Herrens röst ljuder med makt, Herrens röst ljuder härligt.

5 Herrens röst sönderbryter cedrar, Herren sönderbryter Libanons cedrar.

6 Han kommer dem att hoppa såsom kalfvar, Libanon och Sirjon såsom unga vildoxar.

7 Herrens röst hugger med eldslågor.

8 Herrens röst kommer öknen att bäfva, Herren kommer Kades' öken att bäfva.

9 Herrens röst kommer hindarnä att föda; den bortrycker skogarnas klädnad. I hans tempel förkunnar allting hans ära.

10 Herren på sin tron bjöd floden komma, och Herren tronar såsom konung evinnerligen. 1 Mos. 6,17.

11 Herren skall gifva makt åt sitt folk, Herren skall välsigna sitt folk med frid. Ps. 28,8 f.

Digitized by Google

30 Psalmen.

Tacksägelse för räddning.

1 En psalm, en sång af David vid invigningen af hans hus.
5 Mos. 20,5. 1 Krön. 16,43.

Jag vill upphöja dig, Herre, ty du har dragit mig ur djupet, du har icke låtit mina fiender glädja sig öfver mig.

3 Herre, min Gud, jag ropade till dig, och du gjorde mig helbrägda. Ps. 147,3.

4 Herre, du förde min själ upp ur dödsriket, du gjorde mig lefvande och tog mig ut från dem, som foro ned i grafven. Ps. 86,13. 116,3 f.

5 Lofsjungen Herren, I, hans fromma, och prisen hans heliga namn.

6 Ty ett ögonblick varar hans vrede men hela lifvet hans nåd; om aftonen gästar gråt, men om morgonen kommer jubel.
Es. 54,7 f. Joh. 16,20 f. 2 Kor. 4,17.

7 Jag sade, då det gick mig väl: »Jag skall aldrig vackla.»

8 Herre, i din nåd hade du gjort mitt berg starkt; men du fördolde ditt ansikte, och jag förskräcktes.

9 Till dig, Herre, ropade jag, och till Herren bad jag:

10 »Hvad vinning har du af mitt blod eller däraf, att jag far ned i grafven? Kan stoftet tacka dig, kan det förkunna din sanning? Ps. 6,6. 88,11.

11 Hör, o Herre, och var mig nådig; Herre, var min hjälpare.»

12 Då förvandlade du min klagan i fröjdesprång; du klädde af mig sorgens dräkt och omgjordade mig med glädje,

13 på det att min ära* måtte lofsjunga dig utan att tystna. Herre, min Gud, jag vill tacka dig evinnerligen. Ps. 57,9. 108,2.

31 Psalmen.

Bön om räddning undan förföljelse.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Till dig, Herre, tager jag min tillflykt; låt mig aldrig komma på skam, befria mig genom din rättfärdighet. Ps. 25,2. 71,1 f.

3 Böj ditt öra till mig, rädda mig snarligen; var mig en fast klippa, en borg till min frälsning.

4 Ty du är mitt bergfäste och min borg; och du skall för ditt namns skull leda och föra mig.
Ps. 23,3. Ords. 18,10.

5 Du skall draga mig ur det nät, som de lagt ut för mig; ty du är mitt värn.

6 I din hand befaller jag min ande; du förlossar mig, Herre, du trofaste Gud.
Luk. 23,46. Ap. G. 7,59.

7 Jag hatar dem, som hålla sig till fåfängliga afgudar; men jag förtröstar på Herren.

8 Jag vill fröjda mig och vara glad öfver din nåd, att du ser till mitt lidande, att du låter dig vårda om min själ i nöden.
Ps. 9,3.

9 Du öfverlämnar mig icke i fiendens hand, du ställer mina fötter på rymlig plats.

10 Herre, var mig nådig, ty jag är i nöd; af sorg är mitt

* D. k. *min själ*; se Ps. 16,9.

Digitized by Google

ansikte förtärdt, ja, min själ och min kropp. Ps. 6,8.

11 Ty mitt lif har försvunnit i bedröfvelse och mina år i suckan; min kraft är bruten genom min missgärning, och benen i min kropp äro maktlösa. Ps. 40,13. 102,4.

12 För alla mina ovänners skull har jag blifvit till smälek, ja, till stor smälek för mina grannar och till skräck för mina förtrogna; de, som se mig på gatan, fly undan för mig.

13 Jag är bortglömd ur hjärtat, såsom vore jag död; jag har blifvit såsom ett sönderslaget käril.

14 Ty jag hör förtal ifrån många, skräck från alla sidor; de rådslå med hvarandra mot mig och stämpla för att taga mitt lif. Jer. 20,10.

15 Men jag förtröstar på dig, Herre; jag säger: »Du är min Gud.»

16 Min tid står i dina händer; rädda mig ur mina fienders hand och från dem, som förfölja mig. Ps. 139,16.

17 Låt ditt ansikte lysa öfver din tjänare; fräls mig genom din nåd. 4 Mos. 6,25 f. Ps. 80,4.

18 Herre, låt mig icke komma på skam, ty jag åkallar dig; låt de ogudaktiga komma på skam och varda tystade i dödsriket.

19 Må lögnaktiga läppar förstummas, de som tala hvad fräckt är mot den rättfärdige, med högmod och förakt.

20 Huru stor är icke din godhet, som du förvarar åt dem, som frukta dig, och som du bevisar inför människors barn mot dem, som taga sin tillflykt till dig!

21 Du beskärmar dem i ditt ansiktes beskärm, när människor sammangadda sig; du döljer dem i din hydda undan kifvande tungor. Ps. 27,5. Jer. 36,26.

22 Lofvad vare Herren! Han har bevisat mig sin underbara nåd och beskärt mig en fast stad. Ps. 144,1 f.

23 Ty jag sade i min ångest: »Jag är bortdrifven från dina ögon.» Likväl hörde du mina böners ljud, när jag ropade till dig.

24 Älsken Herren, alla I, hans fromma. Herren bevarar de trogna, men han vedergäller i fullt mått den, som öfvar högmod.

25 Varen frimodiga och oförfärade i edra hjärtan, alla I, som sätten edert hopp till Herren. Ps. 27,14.

32 Psalmen.

Syndabekännelse och förlåtelse.

1 Af David; en sång.

Säll är den, hvilkens öfverträdelse är förlåten, hvilkens synd är öfverskyld. Rom. 4,6 f.

2 Säll är den människa, hvilken Herren icke tillräknar missgärning, och i hvilkens ande icke är något svek.

3 Så länge jag teg, försmäktade mina ben vid min ständiga klagan. Ords. 28,13.

4 Ty dag och natt var din hand tung öfver mig; min lifs-

Digitized by Google

saft förtorkades, såsom det varder torrt vid sommarens hetta. Sela. Ps. 38,3, 5.

5 Då uppenbarade jag min synd för dig och öfverskylde icke min missgärning. Jag sade: »Jag vill bekänna för Herren mina öfverträdelser»; då förlät du mig min synds missgärning. Sela. 2 Sam. 12,13. Ps. 65,4. 1 Joh. 1,9.

6 Därför skola alla fromma bedja till dig på den tid, då du är att finna; sannerligen, om ock stora vattenfloder komma, skola de icke nå till dem. Es. 49,8. 55,6. 2 Kor. 6,2.

7 Du är mitt beskärm, för nöd bevarar du mig; med räddningens jubel omgifver du mig. Sela. Ps. 27,5.

8 Jag vill lära dig och undervisa dig om den väg, som du skall vandra; jag vill gifva dig råd och låta mitt öga vaka öfver dig. Ps. 25,12.

9 Varen icke såsom hästar och mulåsnor, som icke hafva förstånd, på hvilka man måste lägga töm och betsel för att tämja dem, eljest får man dem icke att komma. 2 Kon. 19,28. Ords. 26,3.

10 Den ogudaktige har många plågor; men den som förtröstar på Herren, honom omgifver han med nåd. Ords. 12,21.

11 Varen glada i Herren, och fröjden eder, I rättfärdiga, och jublen, alla I rättsinniga. Fil. 4,4.

33 Psalmen.

Herrens allmakt och nåd.

Jublen i Herren, I rättfärdiga; lofsång höfves de redliga.

2 Tacken Herren på harpa, lofsjungen honom till tiosträngad psaltare. Ps. 92,4.

3 Sjungen honom en ny sång, spelen skönt med jubelklang.

4 Ty Herrens ord är rätt, och allt hvad han gör är gjordt i trofasthet. 4 Mos. 23,19. 1 Sam. 15,29.

5 Han älskar rättfärdighet och rätt; jorden är full af Herrens nåd. Ps. 119,64.

6 Himmeln är gjord genom Herrens ord och all dess här genom hans muns anda. 1 Mos. 1,2 f.

7 Han samlar hafvets vatten såsom i en hög; han lägger djupen i deras förvaringsrum. 1 Mos. 1,9. Job 38,8 f. Ps. 104,7 f.

8 Hela jorden frukte Herren; för honom bäfve alla, som bo på jordens krets.

9 Ty han sade, och det vardt; han bjöd, och det stod där. Ps. 148,5.

10 Herren gör hedningarnes råd om intet, han låter folkens tankar komma på skam. Job 5,12. Ps. 2,1 f. Ords. 21,30.

11 Men Herrens råd består evinnerligen, hans hjärtas tankar från släkte till släkte. Ords. 19,21. Es. 46,10.

12 Saligt är det folk, hvars Gud Herren är, det folk, som han utvalt till sin arfvedel. Ps. 144,15.

13 Herren skådar ned från himmeln, han ser alla människors barn.

14 Från sin boning blickar han ned till alla dem, som bo på jorden, Ps. 11,4.

15 han som danat allas deras

Digitized by Google

hjärtan, han som aktar på alla deras verk. Ords. 16,1, 2, 9. 21,1 f.

16 En konung segrar icke genom sin stora styrka, en hjälte räddas icke genom sin stora kraft. 2 Krön. 14,11.

17 Hästar hjälpa icke till seger, och med all sin styrka rädda de icke.
Ps. 147,10. Ords. 21,31.

18 Se, Herrens öga är vändt till dem, som frukta honom, till dem, som hoppas på hans nåd;

19 han vill rädda deras själ från döden och behålla dem vid lif i hungerns tid.
Job 5,20. Ps. 34,10 f. 37,19.

20 Vår själ väntar efter Herren; han är vår hjälp och sköld.
5 Mos. 33,29.

21 Ty i honom gläder sig vårt hjärta, vi förtrösta på hans heliga namn.

22 Din nåd, Herre, vare öfver oss, såsom vi hoppas på dig.

34 Psalmen.

Herrens godhet och räddande hjälp.

1 Af David, då han ställde sig vansinnig inför Abimelek och denne dref honom ifrån sig och han gick sin väg. 1 Sam. 21,13 f.

2 Jag vill lofva Herren alltid; hans pris skall ständigt vara i min mun. Ps. 146,2.

3 Min själ skall berömma sig af Herren; de saktmodiga skola höra det och glädja sig.

4 Lofven med mig Herren, låtom oss med hvarandra upphöja hans namn.

5 Jag sökte Herren, och han svarade mig, och ur all min förskräckelse räddade han mig.

6 De, som skåda upp till honom, varda strålande af fröjd, och deras ansikten skola icke rodna af blygsel.

7 Här ropade en betryckt, och Herren hörde honom och frälste honom ur all hans nöd.

8 Herrens ängel slår sitt läger omkring dem, som frukta honom, och befriar dem.
1 Mos. 32,1 f. 2 Kon. 6,17. Ps. 91,11 f.

9 Smaken och sen, att Herren är god; säll är den man, som tager sin tillflykt till honom.
1 Petr. 2,3.

10 Frukten Herren, I, hans heliga; ty de, som frukta honom, hafva ingen brist.
Ps. 33,19. 37,19.

11 Unga lejon lida nöd och hungra, men de, som söka Herren, hafva icke brist på något godt. Luk. 1,53.

12 Kommen, barn, hören mig; jag skall lära eder Herrens fruktan.

13 Hvilken är den man, som älskar lifvet och önskar att se goda dagar? 1 Petr. 3,10 f

14 Afhåll din tunga från det, som är ondt, och dina läppar från att tala svek;
Ef. 4,29. 5,4. Kol. 4,6.

15 vänd dig bort ifrån det, som är ondt, och gör det, som är godt, sök frid, och trakta därefter.
Ps. 37,27. Rom. 12,18. Ebr. 12,14.

16 Herrens ögon äro vända till de rättfärdiga och hans öron till deras rop.
2 Krön. 16,9. Ps. 33,18.

Digitized by Google

17 Men Herrens ansikte är emot dem, som göra det onda, att han må utrota deras åminnelse från jorden. Ps. 73,20. 109,15.

18 När de rättfärdiga ropa, så hör Herren och räddar dem ur all deras nöd. Ps. 145,18.

19 Herren är nära dem, som hafva ett förkrossadt hjärta, och frälsar dem, som hafva en bedröfvad ande.
Ps. 51,19. Es. 57,15. 66,2. Luk. 18,13 f.

20 Den rättfärdige måste lida mycket, men Herren räddar honom ur allt.

21 Han bevarar alla hans ben; icke ett enda af dem skall sönderslås.
2 Mos. 12,46. Matt. 10,30. Joh. 19,36.

22 Den ogudaktige skall dräpas af det onda, och de, som hata den rättfärdige, skola dömas skyldiga.

23 Men sina tjänares själar förlossar Herren, och ingen skall dömas skyldig, som tager sin tillflykt till honom.

35 Psalmen.

Mot förföljare och otacksamma vänner.

1 Af David.

Gå till rätta, Herre, med dem, som gå till rätta med mig; strid mot dem, som strida mot mig.

2 Fatta sköld och skärm, och stå upp till min hjälp;

3 drag fram spjutet, och spärra vägen för mina förföljare. Säg till min själ: »Jag är din frälsning.»

4 Må de komma på skam och blygas, som stå efter mitt lif; må de vika tillbaka och varda utskämda, som hafva ondt i sinnet mot mig. Ps. 40,15 f.

5 Må de blifva såsom agnar för vinden, och Herrens ängel drifve dem bort.
Ps. 1,4. Os. 13,3.

6 Deras väg blifve mörk och slipprig, och Herrens ängel förfölje dem. Jos. 10,10 f. Ps. 69,24.

7 Ty utan sak hafva de hemligen tillredt för mig en grop och lagt sitt nät däri; utan sak hafva de gjort en graf för mitt lif. Ps. 57,7. Matt. 22,15.

8 Fördärf komme öfver min fiende oförtänkt, och det nät, som han utlagt, fånge honom; till sitt fördärf falle han själf däri. Ps. 141,10.

9 Men min själ skall fröjda sig i Herren, hon skall vara glad öfver hans frälsning.

10 Alla ben i min kropp skola säga: Herre, hvem är dig lik, du, som räddar den betryckte från den, som är honom för stark, den betryckte och fattige ifrån den, som plundrar honom?

11 Orättfärdiga vittnen träda fram; de utfråga mig om det, jag icke vet.
Matt. 26,60. Luk. 23,2, 10. Joh. 18,30.

12 De löna mig med ondt för godt; öfvergifven är min själ.
Ps. 109,5.

13 Jag däremot klädde mig i sorgdräkt, när de voro sjuka, jag späkte min själ med fasta, jag bad med nedsänkt hufvud.

14 Jag skickade mig, såsom hade det varit min vän, min

Digitized by Google

broder; jag gick sorgklädd och lutande, lik den, som sörjer sin moder.

15 Men de glädja sig öfver mitt fall och församla sig; eländiga människor, som jag icke känner, församla sig mot mig; de sarga mig utan uppehåll.
Matt. 26,3 f.

16 Dessa uslingar, som drifva gyckel för en kaka bröd, bita sina tänder samman mot mig.

17 Herre, huru länge skall du se härpå? Ryck min själ undan från det fördärf, som de beredt, och mitt lif från de unga lejonen. Ps. 22,21 f.

18 Då skall jag tacka dig i den stora församlingen, och bland mycket folk skall jag lofva dig. Ps. 22,23 f. 40,10 f.

19 Låt icke dem få glädja sig öfver mig, som utan skäl äro mina fiender; låt icke dem, som hata mig utan sak, få blinka med ögonen. Joh. 15,25.

20 Ty det är icke frid, som de tala; nej, svekets ord uttänka de mot de stilla i landet.

21 De uppspärra mot mig sin mun; de säga: Rätt så, rätt så, nu se vi det med våra ögon!
Job 16,10.

22 Du, Herre, ser det; tig icke. Herre, var icke långt ifrån mig.

23 Vakna, och stå upp för att skaffa mig rätt, för att utföra min sak, du, min Gud och Herre.

24 Skaffa mig rätt efter din rättfärdighet, Herre, min Gud, och låt dem icke få glädja sig öfver mig. Ps. 7,9.

25 Låt dem icke säga i sitt hjärta: Rätt så, det gick som vi ville! Låt dem icke säga: Vi hafva uppslukat honom.

26 Må alla komma på skam och blygas, som glädja sig öfver min ofärd. Med skam och blygd må de varda klädda, som förhäfva sig öfver mig.
Ps. 40,15 f. 109,29.

27 Men må de jubla och glädja sig, som unna mig min rätt, och må de alltid kunna säga: Lofvad vare Herren, han som unnar sin tjänare godt!
Ps. 40,17.

28 Då skall min tunga tala om din rättfärdighet och hela dagen förkunna ditt lof.
Ps. 7,18.

36 Psalmen.

Den ogudaktiges ondska. Herrens godhet.

1 För sångmästaren; af Herrens tjänare David.

Hvad synden säger till den ogudaktige betänker jag i mitt hjärta. Ingen fruktan för Gud är inför hans ögon.
Rom. 3,18.

3 Ty han smickrar sig i sina egna ögon, att man icke skall finna hans missgärning och hata honom. Ps. 10,3.

4 Hans muns ord äro fördärf och svek; han vill icke handla med förstånd och göra det godt är.

5 Fördärf uttänker han på sitt läger, han ställer sig på den väg, som icke är god; han skyr icke för något ondt.
Ords. 4,16. Mik. 2,1.

6 Herre, din nåd räcker upp i

Digitized by Google

himmeln och din trofasthet allt upp till skyarna. Ps. 57,11. 108,5.

7 Din rättfärdighet är såsom väldiga berg, dina rätter såsom det stora hafsdjupet; både människor och djur hjälper du, Herre. Ps. 145,15. Rom. 11,33.

8 Huru dyrbar är icke din nåd, o Gud, att människors barn få taga sin tillflykt under dina vingars skugga!
Ps. 17,8. 57,2.

9 De varda mättade af ditt hus' rika håfvor, och af din ljuflighets ström gifver du dem att dricka. Ps. 65,5.

10 Ty hos dig är lifvets källa, och i ditt ljus se vi ljuset.
Ps. 49,20. Jer. 2,13. 17,13.

11 Låt din nåd förblifva öfver dem, som känna dig, och din rättfärdighet öfver de rättsinniga.

12 Låt icke de högmodigas fot komma öfver mig eller de ogudaktigas hand drifva mig bort.

13 Se, där ligga ogärningsmännen fallna; de äro nedstötta och kunna icke resa sig upp.

37 Psalmen.

De ogudaktigas och de frommas olika lott.

1 Af David.

Harmas icke öfver de onda, afundas icke dem, som göra orätt.
Ps. 73,2 f. Ords. 24,19. Pred. 7,10.

2 Ty såsom gräs varda de snart afhuggna, och såsom gröna örter vissna de. Ps. 92,8. Jak. 1,10 f.

3 Förtrösta på Herren, och gör det godt är, så skall du förblifva boende i landet och njuta trygghet.

4 Haf din lust i Herren; han skall gifva dig, hvad ditt hjärta begär.

5 Befall din väg åt Herren, och förtrösta på honom; han skall göra det.
Ps. 55,23. Ords. 16,3. 1 Petr. 5,7.

6 Han skall låta din rättfärdighet framgå såsom ljuset och din rätt såsom middagens sken.

7 Var stilla för Herren, och förbida honom, harmas icke öfver den, hvilkens väg är lyckosam, öfver den man, som umgås med ränker. Pred. 10,4.

8 Afhåll dig från vrede, och låt förbittringen fara; harmas icke, därmed gör du blott illa.

9 Ty de onda skola varda utrotade, men de som vänta efter Herren, de skola besitta landet.

10 Ännu en liten tid, så är den ogudaktige icke mer; och när du ser efter hans plats, så är han borta.

11 Men de saktmodiga skola besitta landet och hugnas af stor frid. Ps. 119,165. Matt. 5,5.

12 Den ogudaktige stämplar mot den rättfärdige och biter sina tänder samman mot honom; Ps. 112,10.

13 men Herren ler åt honom, ty han ser, att hans dag kommer. Ps. 2,4.

14 De ogudaktiga draga ut svärdet och spänna sin båge för att fälla den, som är betryckt och fattig, för att slakta dem, som vandra i redlighet.

Digitized by Google

15 Men deras svärd skall gå in i deras eget hjärta, och deras bågar skola brista sönder.

16 Det lilla, som en rättfärdig har, är bättre än många ogudaktigas stora håfvor.
Ords. 15,16.

17 Ty de ogudaktigas armar skola sönderbrytas; men Herren uppehåller de rättfärdiga.
Ps. 1,6.

18 Herren känner de frommas dagar, och deras arfvedel skall förblifva evinnerligen.
Ps. 139,16.

19 De skola icke komma på skam i den onda tiden, och i hungerns dagar skola de varda mättade. Ps. 33,19. 34,10.

20 Ty de ogudaktiga skola förgås; Herrens fiender äro såsom ängarnas prakt: de försvinna såsom rök, ja, de försvinna.
Ps. 68,3.

21 Den ogudaktige lånar och kan icke betala, men den rättfärdige är barmhärtig och kan gifva. 5 Mos. 28,12, 44.

22 Ty Herrens välsignade skola besitta landet, men de, som han förbannar, skola varda utrotade.

23 Genom Herren blifva mannens steg fasta, när han har behag till hans väg.

24 Om han faller, störtar han dock icke till marken, ty Herren håller honom vid handen.

25 Jag har varit ung och är nu gammal, men jag har icke sett den rättfärdige vara öfvergifven eller hans säd gå efter bröd. Syr. 2,10 f.

26 Han är alltid barmhärtig och kan gifva lån, och hans säd varder välsignad.
Ps. 112,5. Luk. 6,34 f.

27 Vänd dig bort ifrån det, som är ondt, och gör det, som är godt, så skall du förblifva boende i landet evinnerligen.
Ps. 34,15.

28 Ty Herren älskar, hvad rätt är, och öfvergifver icke sina fromma, evinnerligen blifva de bevarade; men de ogudaktigas säd varder utrotad.
Ps. 21,11.

29 De rättfärdiga skola besitta landet och bo däri evinnerligen.

30 Den rättfärdiges mun talar vishet, och hans tunga säger, hvad rätt är. Ords. 31,26.

31 Hans Guds lag är i hans hjärta; hans steg vackla icke.
Ps. 40,9. Es. 51,7.

32 Den ogudaktige vaktar på den rättfärdige och står efter att döda honom. Ps. 10,9.

33 Men Herren öfverlämnar honom icke i hans hand och fördömer honom icke, då han dömes.

34 Förbida Herren, och håll hans väg, så skall han upphöja dig till att besitta landet; du skall se, huru de ogudaktiga varda utrotade.

35 Jag såg en ogudaktig, som trotsade på sin makt; han utbredde sig såsom ett grönskande träd, väl rotadt.
1 Sam. 25,2 f. Job 20,5 f. Ps. 52,3, 9.

36 Men man gick där förbi, och se, han var borta; jag sökte efter honom, men han fanns icke. Ps. 10,15.

37 Gif akt på den ostraffliga, och se på den redlige;

Digitized by Google

ty fridens man skall hafva en framtid.

38 Men öfverträdarne skola allesamman förgås, de ogudaktigas framtid varder afskuren.
Ps. 5,5 f.

39 Till de rättfärdiga kommer frälsning ifrån Herren; han är deras värn i nödens tid.
Ps. 9,10.

40 Herren hjälper dem och befriar dem, han befriar dem från de ogudaktiga och frälsar dem; ty de taga sin tillflykt till honom. Dan. 6,28.

38 Psalmen.

Den botfärdiges bön om förskoning.

1 En psalm af David; till åminnelse.

Herre, straffa mig icke i din förtörnelse, och tukta mig icke i din vrede.
Ps. 6,2. Jer. 10,24.

3 Ty dina pilar hafva träffat mig, och din hand trycker mig.
5 Mos. 32,23. Job 6,4. Ps. 32,4.

4 Det finnes intet helt på min kropp för din vredes skull, intet helbrägda i mina ben för min synds skull.

5 Ty mina missgärningar gå mig öfver hufvudet; såsom en svår börda äro de mig för tunga.
Ps. 40,13. 88,17.

6 Mina sår stinka och flyta för min dårskaps skull.

7 Jag går krokig och mycket lutande; hela dagen går jag sörjande.

8 Ty mina länder äro fulla af brand, och intet helt finnes på min kropp.

9 Jag är vanmäktig och illa sönderslagen; jag klagar för mitt hjärtas jämmers skull.

10 Herre, du känner all min trängtan, och min suckan är dig icke fördold.

11 Mitt hjärta slår häftigt, min kraft har öfvergifvit mig; också mina ögons ljus är borta.

12 Mina vänner och fränder hålla sig på afstånd från min plåga, och mina närmaste hafva ställt sig långt ifrån.
Job 19,13 f. Ps. 27,10. 88,19.

13 Snaror utlägga de, som stå efter mitt lif, och de, som söka min ofärd, tala hvad fördärfligt är; på svek tänka de hela dagen.

14 Men jag måste vara lik en döf, som intet hör, och lik en dumbe, som icke upplåter sin mun; Ps. 39,2, 10. Es. 53,7.

15 ja, jag är lik en man, som intet hör, och som icke har något gensvar i sin mun.

16 Ty på dig, Herre, hoppas jag; du skall svara mig, Herre, min Gud.

17 Jag säger: Må de icke få glädja sig öfver mig, dessa, som förhäfva sig öfver mig, när min fot vacklar.

18 Ty jag är nära att falla, och min plåga är alltid inför mig;

19 jag bekänner min missgärning och sörjer öfver min synd.

20 Men mina fiender lefva och äro mäktiga, och många äro de, som hata mig utan sak,
Ps. 3,2.

21 de, som löna godt med ondt, och som stå mig emot,

Digitized by Google

därför att jag far efter det goda. Ps. 119,95.

22 Öfvergif mig icke, Herre; min Gud, var icke långt ifrån mig.

23 Skynda till min hjälp, Herre, du min frälsning. Ps. 35,3. 40,14.

39 Psalmen.

Bön i svår nöd. Lifvets fåfänglighet.

1 För sångmästaren Jedutun; en psalm af David. 1 Krön. 25,1.

Jag sade: »Jag vill taga mig till vara, så att jag icke syndar med min tunga; jag vill bevara min mun med tygel, så länge den ogudaktige är för mina ögon.» Ps. 17,3.

3 Jag blef stum och tyst, jag teg i min sorg; men allt värre blef min plåga. Ps. 38,14. 18.

4 Då vardt mitt hjärta brinnande i mitt bröst; när jag begrundade, upptändes en eld i mig; jag talade med min tunga. Ps. 119,48.

5 Herre, lär mig betänka, att jag måste få en ände, och hvilket mina dagars mått är, så att jag förstår, huru förgänglig jag är. Ps. 90,12.

6 Se, såsom en handsbredd har du gjort mina dagars mått, och min lifslängd är såsom intet inför dig; fåfänglighet allenast äro alla människor, huru säkra de än stå. Sela.
Ps. 62,10. 90,3 f. 144,4.

7 Såsom en drömbild allenast gå de fram, fåfänglighet allenast är deras oro; de samla tillhopa och veta icke, hvem som skall få det.
Job 8,9. 14,2. Pred. 2,18, 21. 5,13, 15.

8 Och nu, hvad förbidar jag, Herre? Till dig står mitt hopp.

9 Befria mig från alla mina öfverträdelser, låt mig icke blifva till smälek för dåren.

10 Jag tiger och upplåter icke min mun; ty det är du, som har gjort det. Ps. 38,14.

11 Vänd af ifrån mig din plåga; för din hands aga försmäktar jag.

12 När du tuktar någon och näpser honom för missgärning, så låter du hans härlighet förtäras såsom af mal; fåfänglighet allenast äro alla människor. Sela. Ps. 6,3.

13 Hör min bön, o Herre, lyssna till mitt rop, tig icke vid mina tårar; ty jag är en främling under ditt beskydd, en gäst såsom alla mina fäder.
1 Mos. 47,9. 3 Mos. 25,23. 1 Krön. 29,15. Ps. 119,19. Ebr. 11,13. 1 Petr. 2,11.

14 Se bort ifrån mig, att jag må vederkvickas, innan jag far hädan och icke mer är till.
Job 7,16.

40 Psalmen.

Tacksägelse och bön. Det rätta offret.

1 För sångmästaren; af David; en psalm.

Stadigt förbidade jag Herren, och han böjde sig till mig och hörde mitt rop.
Ps. 18,7. 27,14.

3 Han drog mig upp ur fördärfvets grop, ur den djupa dyn; och han ställde mina fötter på en klippa, han gjorde mina steg fasta. Ps. 31,9. 69,15.

Digitized by Google

4 Och han lade i min mun en ny sång, en lofsång till vår Gud. Det skola många se och varda häpna, och de skola förtrösta på Herren.

5 Säll är den man, som sätter sin förtröstan till Herren, den som icke vänder sig till de stolta eller till dem, som vika af i lögn.

6 Herre, min Gud, stora äro dina under och dina tankar, som du bevisar på oss; dig är intet likt; jag ville förkunna dem och tala om dem, men de stå icke till att räkna.
2 Mos. 15,11. Ps. 92,6. 139,17 f.

7 Till slaktoffer och spisoffer har du icke behag, men mina öron har du öppnat; brännoffer och syndoffer begär du icke.
Ps. 51,18 f. Es. 1,11. Mik. 6,7. Ebr. 10,5.

8 Därför säger jag: »Se, jag kommer; i boken är skrifvet, hvad jag skall göra.
Joh. 5,39, 46. Ebr. 10,7.

9 Att göra din vilja, min Gud, är min lust, och din lag är i mitt hjärta.» Ps. 37,31.

10 Jag förkunnar rättfärdighetens glädjebudskap i den stora församlingen; se, jag tillsluter icke mina läppar; du, Herre, vet det. Ps. 22,23, 26. 35,18.

11 Din rättfärdighet fördöljer jag icke i mitt hjärta, om din trofasthet och din frälsning talar jag; jag förtiger icke din nåd och din sanning för den stora församlingen.

12 Du skall ej heller, o Herre, tillsluta din barmhärtighet för mig; din nåd och din sanning skola alltid bevara mig.
Ps. 61,8.

13 Ty lidanden omhvärfva mig, flera än jag kan räkna; mina missgärningar hafva tagit mig fatt, så att jag icke kan se; de äro flera än håren på mitt hufvud, och mitt hjärta har öfvergifvit mig. Ps. 38,11.

14 Värdes, o Herre, rädda mig; Herre, skynda till min hjälp.

15 Må alla de komma på skam och varda utskämda, som stå efter mitt lif för att förgöra det; må de vika tillbaka och blygas, som önska min ofärd. Ps. 35,4. 70,3 f.

16 Må de häpna i sin skam, som säga till mig: Rätt så, rätt så!

17 Men alla de, som söka dig, må fröjdas och vara glada i dig; de, som åstunda din frälsning, må alltid kunna säga: Lofvad vare Herren!
Ps. 34,3 f. 35,27.

18 Är jag ock betryckt och fattig, så skall dock Herren sörja för mig. Min hjälp och min befriare är du; min Gud, dröj icke.

41 Psalmen.

Klagan under nöd och förföljelse.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Säll är den, som låter sig vårda om den arme; honom skall Herren hjälpa på olyckans dag.
Ps. 112,5, 9. Ords. 19,17. Es. 58,7.

3 Herren skall bevara honom och behålla honom vid lif; han

Digitized by Google

skall prisas säll i landet, och du skall icke öfverlämna honom åt hans fienders vilja.
Dan. 4,24.

4 Herren skall bistå honom på sjukbädden; när han är krank, förvandlar du alldeles hans läger. 2 Kon. 20,7.

5 Jag säger: Herre, var mig nådig; gör min själ helbrägda, ty jag har syndat mot dig.

6 Mina fiender tala ondt mot mig: »När skall han dö och hans namn förgås?»

7 Och om någon kommer för att besöka mig, talar han falskhet; i sitt hjärta samlar han åt sig hvad fördärfligt är, han går ut och talar därom.

8 Alla de, som hata mig, tassla med hvarandra mot mig; de uttänka mot mig det, som är mig till skada. Luk. 11,54.

9 »Fördärf är utgjutet öfver honom, och han, som ligger där, skall icke mer stå upp.»

10 Äfven min vän, på hvilken jag litade, han som åt mitt bröd, lyfter mot mig sin häl.
Ps. 55,14 f. Matt. 26,14 f. Mark. 14,10. Luk. 22,4. Joh. 13,18. Ap. G. 1,16.

11 Men du, Herre, var mig nådig, och upprätta mig, så vill jag vedergälla dem.

12 Däraf vet jag, att du har behag till mig, att min fiende icke får jubla öfver mig.

13 Ty mig uppehåller du för min ostrafflighets skull och låter mig stå inför ditt ansikte evinnerligen. Ps. 18,21.

14 Lofvad vare Herren, Israels Gud, från evighet till evighet! Amen, amen.

Andra Boken.

42 Psalmen.

Den bedröfvades och förföljdes längtan till Guds hus.

1 För sångmästaren; en sång af Koras söner.
1 Krön. 6,22 f. 9,19.

Såsom hjorten trängtar till vattenbäckar, så trängtar min själ efter dig, o Gud.

3 Min själ törstar efter Gud, efter den lefvande Guden; när skall jag få komma och träda fram inför Guds ansikte?
Ps. 63,2 f. 84,3.

4 Mina tårar äro min spis både dag och natt, ty beständigt säger man till mig: Hvar är nu din Gud? Ps. 80,6. 102,10.

5 Jag vill utgjuta inom mig min själ och tänka därpå, huru jag gick i hopen, huru jag tågade med den till Guds hus, under fröjderop och tacksägelse i den högtidsfirande skaran.

6 Hvarför är du så bedröfvad, min själ, och så orolig i mig? Hoppas på Gud; ty jag skall åter tacka honom för den frälsning, som kommer från hans ansikte.

7 Min Gud, bedröfvad är min själ i mig; därför tänker jag på dig här från Jordans land och från Hermons höjder, från Misars berg. 5 Mos. 3,8.

8 Djup ropar till djup vid dånet af dina vattenfall; alla

Digitized by Google

dina svallande böljor gå öfver mig. Ps. 69,3.

9 Om dagen må Herren beskära sin nåd, och om natten vill jag sjunga till honom och bedja till mitt lifs Gud.
Ps. 92,3.

10 Jag vill säga till Gud, min klippa: »Hvarför har du förgätit mig, hvarför måste jag gå sörjande, trängd af fiender?»
Ps. 13,2. 43,2.

11 Det är, såsom krossade man benen i min kropp, när mina ovänner försmäda mig, när de beständigt säga till mig: Hvar är nu din Gud? Ps. 115,2.

12 Hvarför är du så bedröfvad, min själ, och hvarför är du så orolig i mig? Hoppas på Gud; ty jag skall åter tacka honom, mitt ansiktes frälsning och min Gud. Ps. 43,5.

43 Psalmen.

Fortsättning af föregående psalm.

Skaffa mig rätt, o Gud, och utför min sak mot ett folk utan fromhet; rädda mig ifrån falska och orättfärdiga människor. Ps. 26,1.

2 Ty du är den Gud, som är mitt värn; hvarför har du förkastat mig? Hvarför måste jag gå sörjande, trängd af fiender?
Ps. 42,10.

3 Sänd ditt ljus och din sanning; må de leda mig, må de föra mig till ditt heliga berg och till dina boningar,
2 Sam. 6,17. Ps. 15,1 f.

4 så att jag får gå in till Guds altare, till Gud, som är min glädje och fröjd, och tacka dig på harpa, Gud, min Gud.
Ps. 26,6.

5 Hvarför är du så bedröfvad, min själ, och hvarför är du så orolig i mig? Hoppas på Gud; ty jag skall åter tacka honom, mitt ansiktes frälsning och min Gud. Ps. 42,6, 12.

44 Psalmen.

Guds trogna folks bön under en svår krigsnöd.

1 För sångmästaren; af Koras söner; en sång.

Gud, med våra öron hafva vi hört, våra fäder hafva förtäljt därom för oss: om den gärning du gjorde i deras dagar, i forntidens dagar.
5 Mos. 6,20 f. Ps. 78,3.

3 Du utrotade hedningarne med din hand, men dem planterade du; du fördärfvade folken, men dem lät du utbreda sig.
2 Mos. 15,17. Ps. 2,6. 80,9.

4 Ty icke med sitt svärd intogo de landet, och deras egen arm gaf dem icke seger utan din högra hand och din arm och ditt ansiktes ljus; ty du hade behag till dem.
2 Mos. 33,14. 4 Mos. 6,25. Jos. 24,12.

5 Du, densamme, är min konung, o Gud; så beskär nu Jakob seger.

6 Med dig kunna vi nedstöta våra ovänner och i ditt namn förtrampa våra motståndare.
Ps. 18,39. 60,14.

7 Ty icke på min båge förlitar jag mig, och mitt svärd kan icke gifva mig seger;
1 Sam. 17,39. Ps. 20,8.

8 nej, du gaf oss seger öfver

Digitized by Google

våra ovänner, och dem, som hata oss, lät du komma på skam.

9 Gud lofva vi alltid, och ditt namn vilja vi prisa evinnerligen. Sela. Ps. 54,8.

10 Och dock har du nu förkastat oss och låtit oss varda till blygd, och du drager icke ut med våra härar. Ps. 60,12.

11 Du låter oss vika tillbaka för ovännen, och de, som hata oss, taga sig byte.

12 Du låter oss blifva uppätna såsom får, och bland hedningarne har du förstrött oss.

13 Du säljer ditt folk för ett ringa pris, högt är icke det värde, du satt på dem. 5 Mos. 32,30. Dom. 2,14. Hes. 30,12.

14 Du låter oss blifva till smälek för våra grannar, till spott och hån för dem, som bo omkring oss. Ps. 79,4.

15 Du gör oss till ett ordspråk bland hedningarne, du låter folken rista hufvudet åt oss.

16 Hela dagen är min smälek inför mig, och blygsel höljer mitt ansikte, Ps. 69,20.

17 när jag hör smädarens och lastarens tal, när jag ser fienden och den hämndgirige. Ps. 74,10.

18 Allt detta har kommit öfver oss, och vi hafva dock icke förgätit dig ej heller svikit ditt förbund.

19 Våra hjärtan afföllo icke, och våra steg veko icke af ifrån din väg;

20 likväl sönderkrossade du oss, där ökenhundar bo, och öfvertäckte oss med dödsskugga.

21 Om vi hade förgätit vår Guds namn och uträckt våra händer till en främmande gud,

22 månne icke Gud skulle hafva utrannsakat det, han som känner hjärtats lönligheter? Ps. 7,10.

23 Nej, för din skull varda vi dödade hela dagen, vi hafva blifvit aktade såsom slaktfår. Rom. 8,36.

24 Vakna upp; hvarför sofver du, Herre? Vakna, förkasta oss icke för alltid. Matt. 8,24.

25 Hvarför döljer du ditt ansikte och förgäter vårt lidande och trångmål? Ps. 69,18.

26 Vår själ är nedböjd i stoftet, vår kropp ligger nedtryckt till jorden.

27 Stå upp till vår hjälp, och förlossa oss för din nåds skull.

45 Psalmen.

Konungen och hans brud.

1 För sångmästaren, efter »Liljor»; af Koras söner; en sång, en dikt om kärlek.

Mitt hjärta flödar öfver af sköna ord; min dikt, så säger jag, gäller en konung; min tunga är en god skrifvares penna. Ps. 2,6.

3 Du är den skönaste bland människors barn, ljuflighet är utgjuten öfver dina läppar; så välsignar Gud dig evinnerligen. H. V. 5,10 f. Luk. 4,22.

4 Omgjorda din länd med ditt svärd, du hjälte, med ditt majestät och din härlighet.

5 Och i din härlighet drage du åstad lyckosam, till försvar

Digitized by Google

för sanning, för saktmod och rättfärdighet, och din högra hand läre dig underbara gärningar. Ps. 72,4.

6 Skarpa äro dina pilar, så att folk skola falla för dig; de träffa hjärtat på konungens fiender.

7 Gud, din tron förblifver i all evighet; ditt rikes spira är rättvisans spira.
2 Sam. 7,13,16. Ps. 89,5. 110,2. Ebr. 1,8.

8 Du har älskat rättfärdighet och hatat orättfärdighet; därför har Gud, din Gud, smort dig med glädjens olja mer än dina medbröder.

9 Af myrra, af aloe och kassia dofta alla dina kläder; strängaspel från elfenbenspalatser gläder dig.

10 Konungadöttrar har du bland dina älskade; smyckad i guld från Ofir står drottningen på din högra sida.

11 Hör, dotter, och gif akt, och böj ditt öra härtill; förgät ditt folk och din faders hus,
1 Mos. 12,1.

12 och låt konungen hafva sin lust i din skönhet; ty han är din herre, och för honom skall du nedfalla.

13 Dottern Tyrus skall komma med skänker, de rikaste bland folken skola söka din ynnest.
Ps. 68,30. 72,10. 87,4. Es. 23,18. 60,6 f.

14 Idel härlighet är konungadottern i sitt gemak. Af guldvirkadt tyg är hennes dräkt;

15 i brokigt stickade kläder föres hon fram för konungen; jungfrur, hennes väninnor, följa henne; de ledas in till dig.

16 De föras fram under glädje och fröjd, de gå in i konungens palats.

17 I dina fäders ställe skola dina söner träda; dem skall du sätta till furstar i hela världen.
Matt. 19,28. Upp. 1,6. 5,10.

18 Jag vill göra ditt namn prisadt bland alla kommande släkten; därför skola folken lofva dig alltid och evinnerligen. Ps. 22,31 f.

46 Psalmen.

Gud vår tillflykt och borg.

1 För sångmästaren; af Koras söner; till Alamót; en sång.

Gud är vår tillflykt och starkhet, en hjälp i nödens tider, väl beprófvad.

3 Därför frukta vi icke, om än jorden omhvälfdes och bergen vacklade och sjönke i hafvets djup;

4 om än dess vågor brusade och svallade, så att bergen bäfvade vid dess uppror. Sela.
Ps. 65,8. 93,3 f. 124,4 f. Es. 17,12 f.

5 En ström går fram, hvars flöden gifva glädje åt Guds stad, åt den Högstes heliga boning. Ps. 48,2.

6 Gud bor där inne, den vacklar icke; Gud hjälper den, när morgonen gryr. Ps. 30,6.

7 Hedningarne larma, riken vackla; han låter höra sin röst, då försmälter jorden.

8 Herren Sebaot är med oss, Jakobs Gud är vår borg. Sela.
Rom. 8,31.

9 Kommen, och skåden Her-

Digitized by Google

rens verk: han gör underbara ting på jorden. Ps. 66,5.

10 Han stillar strider intill jordens ändar, han sönderbryter bågen och bräcker spjutet, vagnarna uppbränner han i eld. Ps. 76,4.

11 »Blifven stilla, och besinnen, att jag är Gud; jag skall vara hög bland hedningarne, jag skall vara hög på jorden.» Es. 30,18.

12 Herren Sebaot är med oss, Jakobs Gud är vår borg. Sela.

47 Psalmen.

Segersång.

1 För sångmästaren; af Koras söner; en psalm.

Klappen i händerna, alla folk, höjen jubel till Gud med fröjderop. Ps. 66,1. 97,1 f.

3 Ty Herren är den Högste, han är fruktansvärd, han är en stor konung öfver hela jorden. Sak. 14,9. Mal. 1,14.

4 Han tvingar folk under oss och folkslag under våra fötter. Ps. 18,48.

5 Han utväljer åt oss vår arfvedel, Jakobs, hans älskades, stolthet. Sela.

6 Gud har farit upp under jubel, Herren under basuners ljud. Ps. 68,19.

7 Lofsjungen Gud, lofsjungen; lofsjungen vår konung, lofsjungen.

8 Ty Gud är konung öfver hela jorden; lofsjungen honom med en sång.

9 Gud regerar öfver hedningarne, Gud sitter på sin heliga tron. Ps. 22,29.

10 De yppersta bland folken församla sig till att blifva ett folk åt Abrahams Gud. Ty Gud tillhöra de, som äro jordens sköldar; högt är han upphöjd. Ps. 68,32. 97,9. 102,16, 23.

48 Psalmen.

Guds makt bevisad i Jerusalems räddning.

1 En sång, en psalm af Koras söner.

Stor är Herren och högtlofvad i vår Guds stad, på hans heliga berg. Ps. 76,2 f.

3 Skönt höjer sig längst i norr berget Sion, hela jordens fröjd, den store konungens stad. Matt. 5,35.

4 Gud är känd i dess palatser, han är känd såsom ett värn. Ps. 46,6.

5 Ty se, konungarne församlade sig, de drogo fram tillhopa. 2 Krön. 20,1 f.

6 De sågo det, då häpnade de; de förskräcktes och flydde.

7 Bäfvan grep dem där, ångest lik en barnaföderskas.

8 Så krossar du Tarsis-skepp med östanvinden. Es. 33,23.

9 Såsom vi hade hört, så fingo vi se det i Herren Sebaots stad, i vår Guds stad; Gud håller den vid makt till evig tid. Sela.

10 Vi tänka, o Gud, på din nåd, när vi stå i ditt tempel.

11 Såsom ditt namn, o Gud, så når ock ditt lof intill jordens ändar; din högra hand är full af rättfärdighet.

12 Sions berg glädje sig, Juda döttrar fröjde sig, för dina domars skull.

13 Gån omkring Sion, och

Digitized by Google

vandren rundt därom, räknen dess torn;

14 gifven akt på dess bålverk, vandren genom dess palatser, så att I kunnen förtälja därom för ett kommande släkte.

15 Ty sådan är Gud, vår Gud, alltid och evinnerligen; intill döden skall han ledsaga oss.

49 Psalmen.

Förgängligheten af de ogudaktigas lycka.

1 För sångmästaren; af Koras söner; en psalm.

Hören detta, alla folk, lyssnen härtill, I alla, som lefven i världen,

3 både låga och höga, rika så väl som fattiga.

4 Min mun skall tala vishet, och mitt hjärtas tanke skall vara förstånd.

5 Jag vill böja mitt öra till lärorikt tal, jag vill frambära vid harpan förborgade ting. Ps. 78,2.

6 Hvarför skulle jag frukta i olyckans dagar, när mina förföljares ondska omgifver mig?

7 De förlita sig på sina ägodelar och berömma sig af sin stora rikedom.

8 Men sin broder kan ingen förlossa eller gifva Gud lösepenning för honom.

9 För dyr är lösen för hans själ och kan icke betalas till evig tid,

10 så att han skulle få lefva för alltid och undgå att se grafven.

11 Nej, man skall se, att de visa dö, att dårar och oförnuftiga sammaledes förgås; de måste lämna sina ägodelar åt andra. Pred. 2,16, 18. Jer. 17,11.

12 De tänka, att deras hus skola bestå evinnerligen, deras boningar från släkte till släkte; de uppkalla jordagods efter sina namn.

13 Men en människa har intet bestånd, om hon ock lefver i härlighet; hon är lik fänaden, som förgås. Pred. 3,19.

14 Sådan väg gå de i sin dårskap, och andra efter dem finna behag i deras tal. Sela.

15 Såsom en fårhjord drifvas de ned till dödsriket, döden skall blifva deras herde; och de redliga få råda öfver dem, när morgonen gryr. Deras skepnad skall dödsriket förtära, och den skall vara utan boning.

16 Men min själ skall Gud förlossa ifrån dödsrikets våld, ty han skall upptaga mig. Sela.

17 Frukta icke, när en man blifver rik, när hans hus tillväxer i härlighet. Ps. 37,1, 7.

18 Ty vid sin död skall han icke taga något med sig, och hans härlighet följer honom icke dit ned. Job 27,16 f. Ps. 39,7. Luk. 12,15 f.

19 Om han ock prisar sig välsignad under sitt lif och man berömmer honom, när han gör sig goda dagar,

20 så skall dock hans själ gå till hans fäders släkte, till dem, som aldrig mer se ljuset.

21 En människa utan förstånd,

Digitized by Google

om hon ock lefver i härlighet, är lik fånaden, som förgås.

50 Psalmen.

Rätt och orätt gudstjänst.

1 En psalm af Asaf.
Gud, Herren Gud, talar, han kallar jorden från solens uppgång till dess nedgång.

2 Från Sion, skönhetens fullhet, träder Gud fram i glans.
Ps. 48,3.

3 Vår Gud kommer, och han skall icke tiga. Förtärande eld går framför honom, och omkring honom stormar det med makt. Ps. 97,3 f.

4 Han kallar på himmeln där ofvan och på jorden för att hålla dom öfver sitt folk:
5 Mos. 31,28.

5 »Församlen till mig mina fromma, som sluta förbund med mig vid offer.»

6 Och himlarna förkunna hans rättfärdighet, ty Gud är den, som dömer. Sela.

7 Hör, mitt folk, jag vill tala; Israel, jag vill vittna inför dig. Gud, din Gud, är jag.

8 Icke för dina slaktoffer vill jag straffa dig, dina brännoffer äro ju alltid inför mig.

9 Jag vill icke taga tjurar ur ditt hus eller bockar ur dina fållor;

10 ty mina äro alla skogens djur, boskapen på de tusende bergen;

11 jag känner alla fåglar på bergen, och hvad som rör sig på marken hör mig till.

12 Om jag hungrade, skulle jag icke säga dig det; ty min är jordens krets med allt hvad därpå är. Ps. 24,1

13 Skulle jag äta tjurars kött eller dricka bockars blod?
Es. 1,11. Mik. 6,7.

14 Nej, offra lofvets offer åt Gud, och betala den Högste dina löften. Ebr. 13,15.

15 Och åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig. Ps. 13,6. 91,15. Matt. 7,7.

16 Men till den ogudaktige säger Gud: Huru kan du tala om mina stadgar och taga mitt förbund i din mun, Rom. 2,17 f.

17 du som hatar tuktan och kastar mina ord bakom dig?

18 Om du ser en tjuf, så håller du med honom, och med äktenskapsbrytare har du gemenskap. Ords. 29,24.

19 Din mun släpper du lös till det ondt är, och din tunga hopspinner svek.

20 Du sitter och förtalar din broder, din moders son lastar du.

21 Sådant gör du, och jag tiger; därför tänker du, att jag är såsom du; men jag vill straffa dig och ställa dig det för ögonen.

22 Märken detta, I, som förgäten Gud, att jag icke må sönderrifva eder utan räddning.

23 Den som offrar lofvets offer, han ärar mig; och den som aktar på sin väg, honom skall jag låta se Guds frälsning.
Ps. 91,16. Luk. 2,30.

Digitized by Google

51 Psalmen.

Den botfärdiges bön.

1 För sångmästaren; en psalm af David,
2 då profeten Natan kom till honom, när han hade ingått till Batseba. 2 Sam. 12,1 f.

Gud, var mig nådig efter din godhet, utplåna mina öfverträdelser efter din stora barmhärtighet.
4 Två mig väl från min missgärning, och rena mig från min synd.
5 Ty jag känner mina öfverträdelser, och min synd är alltid inför mig.
6 Mot dig allena har jag syndat och gjort, hvad ondt är i dina ögon; på det att du må finnas rättfärdig i dina ord och ren i dina domar. Rom. 3,4.
7 Se, i synd är jag född, och i synd har min moder aflat mig. 1 Mos. 8,21. Job 14,4. 25,4. Joh. 3,6.
8 Se, du har behag till sanning i hjärtegrunden; så lär mig då vishet i mitt innersta.
9 Skära mig med isop, att jag må varda ren; två mig, att jag må varda hvitare än snö. 3 Mos. 14,4, 6 f. 4 Mos. 19,18. Es. 1,18.
10 Låt mig förnimma fröjd och glädje, att de ben, som du krossat, må fröjda sig.
11 Vänd bort ditt ansikte från mina synder, och utplåna alla mina missgärningar.
12 Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta, och gif mig en ny, frimodig ande. Hes. 11,19. 36,26.
13 Förkasta mig icke från ditt ansikte, och tag icke din helige ande från mig.
14 Låt mig åter fröjdas öfver din frälsning, och uppehåll mig med villighetens ande. Rom. 8,15.
15 Då skall jag lära öfverträdarne dina vägar, och syndarne skola omvända sig till dig.
16 Befria mig från blodsskulder, Gud, min frälsnings Gud, så skall min tunga jubla öfver din rättfärdighet. 2 Sam. 11,17.
17 Herre, upplåt mina läppar, att min mun må förkunna ditt lof.
18 Ty du har icke behag till offer, eljest skulle jag gifva dig det; till brännoffer har du icke lust. Ps. 40,7. Os. 6,6.
19 Det offer, som behagar Gud, är en förkrossad ande; ett förkrossadt och bedröfvadt hjärta skall du, Gud, icke förakta. Ps. 34,19. Es. 66,2.
20 Gör väl mot Sion i din nåd, bygg upp Jerusalems murar.
21 Då skall du undfå rättfärdighets offer, som behaga dig, brännoffer och heloffer; då skall man offra tjurar på ditt altare. Ps. 4,6. Ebr. 13,15.

52 Psalmen.

Tröst mot onda tungor.

1 För sångmästaren; en sång af David,
2 då edoméen Doeg kom och berättade för Saul och sade till honom: David har gått in i Ahimeleks hus. 1 Sam. 22,9 f.

Hvarför berömmer du dig af det ondt är, du väldige? Guds nåd varar ju beständigt.
4 Din tunga far efter fördärf,

Digitized by Google

hon är lik en skarp rakknif, du svekfulle. Ps. 57,5.

5 Du älskar ondt mer än godt, lögn mer än att tala hvad rätt är. Sela.

6 Du älskar allt fördärfligt tal, du falska tunga.

7 Därför skall ock Gud störta dig ned för alltid, han skall taga dig bort och rycka dig ut ur din hydda och utrota dig från de lefvandes land. Sela.

8 Och de rättfärdiga skola se det och frukta, de skola le åt honom och säga: Ps. 58,11.

9 Se, där är den man, som icke höll Gud för sitt värn utan förlitade sig på sin stora rikedom och var trotsig i sin lusta! Ps. 62,11.

10 Men jag skall vara såsom ett grönskande olivträd i Guds hus; jag förtröstar på Guds nåd alltid och evinnerligen. Ps. 92,13.

11 Jag skall evinnerligen tacka dig, att du har gjort det; och inför dina fromma skall jag förbida ditt namn, ty det är godt.

53 Psalmen.

Klagan inför Gud öfver det rådlande fördärfvet.

1 För sångmästaren, till Mahalåt; en sång af David.

Dårarne säga i sitt hjärta: »Det finnes ingen Gud.» Fördärf och styggelse är deras onda verk; ingen finnes, som gör det godt är. Ps. 10,4. 14,1 f.

3 Gud skådar ned från himmeln på människors barn för att se, om det finnes någon förståndig, någon, som söker Gud. Rom. 3,10 f.

4 Alla hafva de bortvikit, allesamman äro fördärfvade; ingen finnes, som gör det godt är, det finnes icke en enda.

5 Förstå de då intet, dessa ogärningsmän, som uppäta mitt folk, likasom åte de bröd, och som icke åkalla Gud?

6 Men där skall förskräckelse öfverfalla dem, hvarest intet förskräckligt är; ty Gud skall förströ de människors ben, som lägra sig mot dig. Du skall låta dem komma på skam; ja, Gud förkastar dem.

7 Ack, att från Sion komme Israels frälsning! När Gud återupprättar sitt folk, då skall Jakob fröjda sig, då skall Israel vara glad. 1 Mos. 49,18. Luk. 10,24.

54 Psalmen.

Bön om räddning ifrån fiender.

1 För sångmästaren, med strängaspel;

2 en sång af David, då sifiterna kommo och sade till Saul: Se, David håller sig gömd hos oss. 1 Sam. 23,19 f. 26,1 f.

Gud, fräls mig genom ditt namn, och skaffa mig rätt genom din makt. Ps. 20,2. 31,4.

4 Gud, hör min bön, lyssna till min muns tal.

5 Ty främlingar resa sig upp mot mig, och våldsverkare stå efter mitt lif; de hafva icke Gud för ögonen. Sela. Ps. 10,4. 86,14.

6 Se, Gud är min hjälpare, Herren uppehåller min själ.

Digitized by Google

7 Må det onda falla tillbaka på mina förföljare, förgör dem i din trofasthet.

8 Då skall jag offra åt dig med villigt hjärta; jag skall prisa ditt namn, Herre, ty det är godt.

9 Ty ur all nöd räddar han mig, och mitt öga får se med lust på mina fiender. Ps. 59,11.

55 Psalmen.

Klagan öfver falska vänner.

1 För sångmästaren, med strängaspel; en sång af David.

Lyssna, Gud, till min bön, och fördölj dig icke för mitt bedjande.

3 Akta på mig, och svara mig. Jag har ingen ro i mitt bekymmer, jag måste klaga högt

4 vid fiendens rop, vid den ogudaktiges öfvervåld; ty de vilja bringa fördärf öfver mig, och i vrede ansätta de mig.

5 Mitt hjärta ängslas i mitt bröst, och dödens fasor hafva fallit öfver mig. Ps. 18,5 f.

6 Fruktan och bäfvan kommer öfver mig, och förfäran öfvertäcker mig.

7 Därför säger jag: O, att jag hade vingar såsom dufvan, så skulle jag flyga bort och söka mig ett bo! Jer. 9,2.

8 Se, långt bort skulle jag fly, jag skulle taga härberge i öknen. Sela.

9 Jag skulle skynda att söka mig en tillflykt undan stormvinden och ovädret.

10 Fördärfva dem, Herre; gör deras tungor oense; ty jag ser våld och kif i staden. 1 Mos. 11,9.

11 Dag och natt gå de omkring den på dess murar, ondska och olycka äro där inne.

12 Fördärf är där inne, och från dess gator vika icke förtryck och svek.

13 Se, det är icke en fiende, som smädar mig, det kunde jag fördraga; det är icke min ovän, som förhäfver sig mot mig, för honom kunde jag gömma mig.

14 Nej, du gör det, du, som var min jämlike, min vän och förtrogne. 2 Sam. 16,23. Ps. 41,10.

15 Vi lefde dock tillsamman i ljuflig förtrolighet, vi vandrade tillsamman till Guds hus i högtidsskaran.

16 Döden komme öfver dem oförtänkt, lefvande fare de ned i dödsriket; ty ondska är i deras boning, i deras hjärta. 4 Mos. 16,33.

17 Jag vill ropa till Gud; Herren skall frälsa mig.

18 Afton och morgon och middag vill jag utgjuta mitt bekymmer och klaga, och han skall höra min röst. Dan. 6,10.

19 Han förlossar min själ och skaffar henne ro, så att de icke komma vid mig, ändock de äro många, som stå mig emot.

20 Gud skall höra det och gifva dem svar, han, som sitter på sin tron af ålder. Sela. Ty de vilja icke ändra sig, och de frukta icke Gud.

21 Han* bär händer på dem,

* Den falske vännen; se v. 13 f.

Digitized by Google

som hålla frid med honom, han bryter sitt förbund.

22 Orden i hans mun äro hala som smör, men på krig tänker han i sitt hjärta; hans ord äro lenare än olja, och dock äro de dragna svärd. Ps. 57,5. 59,8.

23 Kasta din börda på Herren, han skall uppehålla dig; han skall i evighet icke tillstädja, att den rättfärdige vacklar. Ps. 37,5. Matt. 6,25. Luk. 12,22. 1 Petr. 5,7.

24 Gud, du skall störta dem ned i grafvens djup; de blodgiriga och falska skola icke komma till sin halfva ålder. Men jag förtröstar på dig. Ps. 5,7.

56 Psalmen.

Förtröstansfull bön under förföljelse.

1 För sångmästaren, efter »Den stumma dufvan i fjärran»; en sång af David, då filistéerna grepo honom i Gat. 1 Sam. 21,10 f. Ps. 34,1.

Var mig nådig, o Gud, ty människor vilja uppsluka mig; beständigt tränga de mig, lystna efter strid.

3 Mina förföljare vilja beständigt uppsluka mig; ty de äro många, som i högmod strida mot mig, Ps. 3,2.

4 men när fruktan kommer öfver mig, sätter jag min förtröstan på dig.

5 Med Guds makt skall jag få prisa hans ord, på Gud förtröstar jag och skall icke frukta; hvad kan det, som är kött, göra mig? 2 Krön. 32,8. Ps. 78,39. 118,6. Jer. 17,5. Ebr. 13,6.

6 Beständigt vränga de mina ord; alla deras tankar gå ut på att göra mig skada.

7 De sammanrota sig, de lägga försåt för mig; på mina steg vakta de, ja, de stå efter mitt lif.

8 Skulle de räddas med all sin ondska? Slå ned folken, Gud, i din vrede. Ps. 59,6, 14.

9 Du har räknat min flykts dagar; samla mina tårar i din lägel; de äro ju uppskrifna i din bok. Ps. 10,14. Mal. 3,16.

10 Så måste då mina fiender vika tillbaka, när jag ropar; det vet jag, att Gud står mig bi.

11 Med Guds makt skall jag få prisa ordet, med Herrens makt skall jag få prisa ordet;

12 på Gud förtröstar jag och skall icke frukta; hvad kunna människor göra mig? Ps. 118,6.

13 På mig hvila löften till dig, o Gud; jag vill betala dig lofoffer. Ps. 66,13.

14 Ty du räddar min själ från döden, ja, mina fötter ifrån fall, så att jag kan vandra inför Gud i de lefvandes ljus. Ps. 116,8 f.

57 Psalmen.

Bön och lofsång i nöden.

1 För sångmästaren, efter »För därfva icke»; en sång af David, då han flydde för Saul och var i grottan. 1 Sam. 22,1. 24,4 f. Ps. 142,1.

Var mig nådig, o Gud, var mig nådig; ty till dig tager min själ sin tillflykt. Ja, under dina vingars skugga vill jag taga min tillflykt, till dess det onda är förbi. Ps. 17,8. 36,8. 91,4.

Digitized by Google

3 Jag ropar till Gud, den Högste, till Gud, som fullbordar sitt verk för mig.

4 Han skall sända från himmeln och frälsa mig, när jag försmädas af människor, som vilja uppsluka mig. Sela. Gud skall sända sin nåd och sin sanning.

5 Min själ är omgifven af lejon, jag måste ligga bland dem, som spruta eld, bland människor, hvilkas tänder äro spjut och pilar, och hvilkas tungor äro skarpa svärd.
Ps. 55,22. 59,8.

6 Upphöjd vare du, Gud, öfver himmeln; öfver hela jorden sträcke sig din ära.

7 De lägga ut nät för mina steg, min själ är nedböjd, de gräfva för mig en grop, men de falla själfva däri. Sela.
Ps. 7,16. 9,16. 35,7.

8 Mitt hjärta är frimodigt, o Gud; mitt hjärta är frimodigt; jag vill sjunga och lofva.
Ps. 108,2 f.

9 Vakna upp, min ära*; upp, psaltare och harpa! Jag vill väcka morgonrodnaden.
Ps. 30,13.

10 Jag vill tacka dig bland folken, Herre; jag vill lofsjunga dig bland folkslagen.

11 Ty din nåd är stor allt upp till himmeln och din sanning allt upp till skyarna.
Ps. 36,6.

12 Upphöjd vare du, Gud, öfver himmeln; öfver hela jorden sträcke sig din ära.

* D. ä. *min själ*; se Ps. 16,9.

58 Psalmen.

Bön mot orättfärdiga människor.

1 För sångmästaren, efter »Fördärfva icke»; af David; en sång. Talen I väl i eder stumhet, hvad rättfärdigt är? Dömen I såsom rätt är, I människors barn? Ps. 82,2. Es. 56,10.

3 Nej, i hjärtat uppgören I onda anslag; I vägen ut i landet edra händers våld.

4 De ogudaktiga äro på orätt väg allt ifrån modersskötet; de lögnaktiga fara vilse allt ifrån sin moders lif. Es. 48,8.

5 Gift är i dem, likt ormens gift; de likna en döf huggorm, en som tillstoppar sitt öra,
Jer. 17,23. Hes. 12,2. Ap. G. 7,57.

6 så att han icke hör tjusarnes röst, icke den kunnige besvärjarens.

7 Gud, krossa tänderna i deras mun; sönderslå, Herre, de unga lejonens kindtänder. Ps. 3,8.

8 Låt dem förgås likt vatten, som förrinner. När den ogudaktige skjuter sina pilar, blifve de såsom utan udd.
Job 14,10 f. Ps. 64,4 f.

9 Må han vara lik snigeln, som upplöses och förgås, må han vara lik en kvinnas ofullgångna foster, som aldrig får skåda solen. Job 3,16.

10 Förrän edra grytor märka elden från törnet, må stormen bortrycka alltsamman, det vare rått eller kokande. Job 5,12.

11 Den rättfärdige skall glädja sig, när han skådar hämnden,

Digitized by Google

han skall två sina fötter i den ogudaktiges blod. Ps. 54,9.

12 Och människorna skola säga: Den rättfärdige får dock sin lön; det finnes dock en Gud, som dömer på jorden.
Ps. 7,12. 37,37 f. 2 Tess. 1,6.

59 Psalmen.

Den oskyldiges bön mot fiendens försåt.

1 För sångmästaren, efter »Fördärfva icke»; en sång af David, då Saul sände och lät bevaka huset för att döda honom.
1 Sam. 19,11 f.

Rädda mig, min Gud, från mina fiender, beskydda mig för mina motståndare.

3 Rädda mig från ogärningsmännen, och fräls mig från de blodgiriga.

4 Ty se, de ligga i försåt för mig; fräcka människor sammanrota sig mot mig utan någon min öfverträdelse eller synd, o Herre.

5 Utan någon min missgärning löpa de fram och göra sig redo. Vakna upp, kom mig till mötes, och se härtill.

6 Ja, du Herre Gud Sebaot, Israels Gud, vakna, och hemsök alla dessa hedningar; visa icke nåd mot någon af dessa trolösa ogärningsmän. Sela.

7 Om aftonen komma de tillbaka, de tjuta såsom hundar och gå omkring i staden.

8 Se, deras mun flödar öfver, svärd äro på deras läppar, ty »hvem skulle höra det?»
Ps. 55,22. 57,5. 120,4.

9 Men du, Herre, ler åt dem; du bespottar alla hedningar.
Ps. 2,4. 37,13.

10 Mot deras makt vill jag hålla mig till dig, ty Gud är min borg.

11 Min Gud komme mig till mötes med sin nåd, Gud låte mig se med lust på mina förföljare.

12 Dräp dem icke, på det att mitt folk icke må förgäta det; låt dem genom din kraft drifva ostadiga omkring, och slå dem sedan ned, du vår sköld, o Herre. 1 Mos. 4,12.

13 Hvart ord på deras läppar är en synd i deras mun. Må de fångas i sitt högmod genom den förbannelse och lögn, som de tala.

14 Förgör dem i vrede, förgör dem, så att de icke mer äro till; och må de förnimma, att Gud är den, som råder i Jakob, allt intill jordens ändar. Sela.

15 Ja, om aftonen komma de tillbaka; de tjuta såsom hundar och gå omkring i staden.

16 De drifva omkring efter rof; när de icke blifva mätta, stanna de kvar öfver natten.
Es. 8,21 f.

17 Men jag vill sjunga om din makt och jubla om morgonen öfver din nåd; ty du var för mig en borg och en tillflykt, när jag var i nöd.

18 Min starkhet, dig vill jag lofsjunga, ty Gud är min borg, min nåderike Gud.

Digitized by Google

60 Psalmen.

Hopp om seger genom Guds hjälp.

1 För sångmästaren, efter »Vittnesbördets lilja»; en sång, till inlärande, af David,

2 då han var i fejd med mesopotamierna och med Aram-Sobas folk och Joab kom tillbaka och slog edoméerna i Saltdalen, tolf tusen man.

2 Sam. 8,3, 13. 10,7. 1 Krön. 18,3 f.

Gud, du har förkastat och förskingrat oss, du har varit vred; upprätta oss igen.

4 Du har kommit jorden att bäfva och remna; hela hennes refvor, ty hon vacklar.

5 Du har låtit ditt folk se hårda ting, du har iskänkt åt oss berusande vin.

Ps. 75,9. Es. 51,17, 22. Jer. 25,15 f.

6 Men åt dem, som frukta dig, har du gifvit ett baner att uppresas för sanningens skull. Sela.

7 På det att dina vänner må varda räddade, så gif seger med din högra hand, och bönhör oss.

Ps. 108,7 f.

8 Gud har talat i sin helighet, därför vill jag fröjda mig: »Jag skall utskifta Sikem, och jag skall afmäta Sukkots dal.

9 Mitt är Gilead, och mitt är Manasse; Efraim är mitt hufvuds värn, Juda min härskarestaf;

1 Mos. 49,10.

10 Moab är mitt tvagningskäril, på Edom kastar jag min sko; höj jubelrop till min ära, du filistéernas land.»

4 Mos. 24,17 f. 2 Sam. 8,1, 2, 13, 14.

11 Hvem skall föra mig till den fasta staden, hvem leder mig till Edom?

12 Har icke du, o Gud, förkastat oss, så att du icke drager ut med våra härar, o Gud?

Ps. 44,10.

13 Gif oss hjälp mot ovännen; ty människors hjälp är fåfänglighet. Ps. 56,5. Jer. 17,5.

14 Med Gud kunna vi göra mäktiga ting, han skall förtrampa våra ovänner. Ps. 44,6.

61 Psalmen.

Bön om välsignelse öfver konungen.

1 För sångmästaren, till strängaspel; af David.

Hör, o Gud, mitt rop, akta på min bön.

3 Från jordens ände ropar jag till dig, ty mitt hjärta försmäktar; för mig upp på klippan, den är mig eljest för hög.

4 Ty du är min tillflykt, ett starkt torn mot fienden.

Ps. 71,3. Ords. 18,10. Nah. 1,7.

5 Låt mig bo i din hydda evinnerligen; under dina vingars beskärm vill jag taga min tillflykt. Sela.

Ps. 27,5. 2 Sam. 7,11 f.

6 Ty du, o Gud, hör mina löften, åt dem, som frukta ditt namn, gifver du deras arfvedel.

7 Du skall föröka konungens dagar; hans år skola vara från släkte till släkte.

8 Må han sitta på sin tron inför Gud evinnerligen; sänd nåd och sanning för att bevara honom. Ps. 40,12.

9 Då skall jag lofsjunga ditt namn till evig tid och betala mina löften dag efter dag.

Digitized by Google

62 Psalmen.

Allenast hos Gud är frälsning.

1 För sångmästaren, till Jedutun; en psalm af David.

Allenast hos Gud söker min själ sin ro; från honom kommer min frälsning.

Ps. 39,1. 42,6.

3 Allenast han är min klippa och min frälsning; han är min borg, jag skall ej vackla alltför mycket.

4 Huru länge viljen I rasa mot en ensam man, att I alla tillsamman mån slå honom ned såsom en lutande vägg, en remnad mur?

5 Allenast därom rådslå de, huru de skola stöta honom ned från hans höjd. De hafva behag till lögn; med munnen välsigna de, men i sitt innersta förbanna de. Sela.

6 Allenast i Gud haf din ro, min själ; ty från honom kommer mitt hopp.

7 Allenast han är min klippa och min frälsning; han är min borg, jag skall icke vackla.

Ps. 18,3.

8 Hos Gud är min frälsning och min ära; min starka klippa, min tillflykt har jag i Gud.

9 Förtrösten på honom alltid, I människor; utgjuten för honom edra hjärtan. Gud är vår tillflykt. Sela.

10 Allenast fåfänglighet äro människors barn, myndiga herrar äro ett intet; i vågskålen äro de för lätta, de äro fåfänglighet allesamman.

Ps. 39,6. 146,3 f. Es. 40,15, 17. Dan. 5,27.

11 Förliten eder icke på orätt vinning, och sätten icke ett få fängligt hopp till rof; om ock eder rikedom växer, så akten icke därpå.

Job 31,24. Luk. 12,16 f. 1 Tim. 6,17.

12 Ett har Gud talat, åter och åter har jag hört det: att hos Gud är makten.

13 Och hos dig, Herre, är nåd; ty du vedergäller hvar och en efter hans gärningar.

Job 34,11. Ords. 24,12. Jer. 32,19. Matt. 16,27. Rom. 2,6. 1 Kor. 3,8. Upp. 22,12.

63 Psalmen.

Längtan efter Gud och förtröstan på honom.

1 En psalm af David, då han var i Juda öken. 2 Sam. 15,23 f.

Gud, du är min Gud, bittida söker jag dig; min själ törstar efter dig, min kropp längtar efter dig, i ett torrt land, som försmäktar utan vatten.

Ps. 5,4. 42,3 f. 84,3.

3 Därför skådar jag efter dig i helgedomen, att jag må se din makt och ära. Ps. 27,4.

4 Ty din nåd är bättre än lif; mina läppar skola prisa dig.

5 Därför skall jag lofva dig, så länge jag lefver; i ditt namn skall jag upplyfta mina händer.

Ps. 104,33.

6 Min själ varder mättad såsom af märg och fett, och med jublande läppar lofsjunger min mun,

7 när jag ihågkommer dig på mitt läger och under nattens väkter tänker på dig.

8 Ty du är min hjälp, och under dina vingars skugga jublar jag. Ps. 61,5.

9 Min själ håller sig intill

Digitized by Google

dig; din högra hand uppehåller mig. Ps. 18,36. Es. 41,10.

10 Men dessa stå efter mitt lif och vilja fördärfva det; därför skola de fara ned i jordens djup.
4 Mos. 16,31 f. Ps. 55,16.

11 De skola gifvas till pris åt svärdet, de skola varda rofdjurs byte.

12 Men konungen skall glädja sig i Gud; hvar och en, som svär vid honom, skall kunna berömma sig, ty de lögnaktigas mun skall varda tillstoppad.
5 Mos. 6,13. Ps. 31,19. 107,42.

64 Psalmen.

Bön om beskärm emot fiender.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Hör, o Gud, min röst, när jag klagar, bevara mitt lif, ty fienden förskräcker mig.

3 Fördölj mig för de ondas hemliga råd, för ogärningsmännens larmande hop;

4 ty de hvässa sina tungor såsom svärd och lägga an med bittra ord såsom med pilar
Ps. 57,5.

5 för att i löndom skjuta den ostrafflige; plötsligt skjuta de på honom och sky intet.
Ps. 10,8. 11,2. 58,8.

6 De göra sitt onda aftal fast, de talas vid om huru de skola lägga ut snaror; de säga: Hvem skulle se oss?
Job 22,13. Ps. 10,11, 13. 94,7.

7 De uttänka onda anslag: »Nu äro vi redo med det råd vi uttänkt; ja, djupa äro tankarna i mannens hjärta.»

8 Då skjuter Gud dem; plötsligt sårar dem hans pil.
Ps. 7,14.

9 De bringas på fall af dem, mot hvilka deras tunga har talat. Hvar och en, som ser dem, rister hufvudet, Ps. 7,16. 9,16.

10 och alla människor varda förskräckta; man förkunnar Guds gärningar och förstår hans verk. Ps. 58,12. 94,15.

11 Den rättfärdige skall glädja sig i Herren och taga sin tillflykt till honom, och alla rättsinniga skola berömma sig.
Ps. 68,4.

65 Psalmen.

Guds godhets rikedom.

1 För sångmästaren; en psalm, en sång af David.

Gud, dig lofvar man i stillhet i Sion, och dig betalar man löfte. Ps. 61,9. 66,13.

3 Du som hör bön, till dig kommer allt kött.

4 Mina missgärningar äro mig öfvermäktiga; men du förlåter våra öfverträdelser. Ps. 38,5.

5 Säll är den, som du utväljer och låter komma till dig, så att han får bo i dina gårdar. Vi skola mätta oss med det goda i ditt hus, i ditt tempels helgedom. Ps. 27,4. 36,9. 84,5.

6 Med underbara gärningar bönhör du oss i rättfärdighet, du, vår frälsnings Gud, du, som är en tillflykt för alla jordens ändar och för hafvet i fjärran;
2 Sam. 7,23.

7 du, som gör bergen fasta genom din kraft, ty du är omgjordad med makt;

Digitized by Google

8 du, som stillar hafvens brusande, deras böljors brusande och folkens larm.
Ps. 46,3 f. 89,10.
9 De, som bo vid jordens ändar, häpna för dina tecken; morgonens och aftonens portar uppfyller du med jubel.
10 Du låter dig vårda om jorden och gifver henne öfverflöd, du gifver henne rikedom i ymnigt mått; Guds källa har vatten till fyllest. Du bereder säd åt människorna, när du så bereder jorden. 5 Mos. 11,11 f.
11 Hennes fåror vattnar du, du jämnar det, som är upplöjdt; med regnskurar uppmjukar du henne, det, som växer på henne, välsignar du.
Ps. 104,13.
12 Du kröner året med ditt goda, och dina spår drypa af fetma.
13 Betesmarkerna i öknen drypa, och höjderna omgjorda sig med fröjd. Job 38,25 f.
14 Ängarna äro höljda med får, och dalarna betäckas med säd; man höjer jubelrop och sjunger.

66 Psalmen.

Lofsång.

1 För sångmästaren; en sång, en psalm. Es. 49,13.
Höjen jubel till Gud, alla länder; lofsjungen hans namns ära, gifven honom ära och pris.
Ps. 8,2.
3 Sägen till Gud: Huru underbara äro icke dina gärningar! För storheten af din makt måste dina fiender visa dig underdånighet. 5 Mos. 33,29.
4 Alla länder skola tillbedja och lofsjunga dig; de skola lofsjunga ditt namn. Sela.
5 Kommen, och sen Guds verk; underbar är han i det han gör mot människors barn.
Ps. 46,9.
6 Han förvandlade hafvet till torrt land; till fots gingo de genom floden; då vordo vi glada i honom.
2 Mos. 14,21. Jos. 3,16 f.
7 Han är rådande genom sin makt evinnerligen, hans ögon gifva akt på hedningarne; de genstörfviga må icke förhäfva sig. Sela.
2 Krön. 16,9. Job 28,24. Ps. 33,13.
8 Prisen, I folk, vår Gud, och låten hans lof ljuda högt;
9 ty han har behållit vår själ vid lif och icke låtit vår fot vackla.
10 Ty väl pröfvade du oss, o Gud, du luttrade oss, såsom silfver luttras;
Ords. 17,3. 1 Petr. 1,7.
11 du förde oss i fängelse, du lade en tung börda på vår rygg;
12 du lät människor fara fram öfver vårt hufvud, vi måste gå genom eld och vatten: men du har fört oss ut och vederkvickt oss. Es. 43,2.
13 Så vill jag då gå in i ditt hus med brännoffer, jag vill betala dig de löften,
Ps. 61,9. 116,14.
14 som gingo öfver mina läppar, och som min mun utlade i min nöd.
15 Brännoffer af feta får vill jag frambära åt dig med offerånga af vädurar; jag vill offra både tjurar och bockar. Sela.

Digitized by Google

16 Kommen, och hören, alla I, som frukten Gud, så vill jag förtälja, hvad han har gjort min själ.

17 Till honom ropade jag med min mun, och lofsång var redan på min tunga. Ps. 50,15.

18 Om jag hade förehaft något orätt i mitt hjärta, så skulle Herren icke hafva hört mig.
Job 27,8 f. Ords. 15,29. 28,9. Es. 59,2. Joh. 9,31.

19 Men Gud har hört mig, han har aktat på mitt bönerop.

20 Lofvad vare Gud, som icke har förkastat min bön eller vändt sin nåd ifrån mig!

67 Psalmen.

Guds välsignelse.

1 För sångmästaren, med strängaspel; en psalm, en sång.

Gud vare oss nådig och välsigne oss, han låte sitt ansikte lysa och ledsaga oss, Sela,
4 Mos. 6,24 f. Ps. 44,4.

3 att man på jorden må känna din väg, bland alla hedningar din frälsning.
Ps. 98,2. Es. 60,3. Luk. 2,30.

4 Folken tacke dig, o Gud, alla folk tacke dig. Ps. 117,1.

5 Folkslagen glädje sig och juble, ty du dömer folken rätt, och du leder folkslagen på jorden. Sela.

6 Folken tacke dig, o Gud, alla folk tacke dig.

7 Jorden har gifvit sin gröda. Gud, vår Gud, välsigne oss.
3 Mos. 26,4.

8 Gud välsigne oss, och alla jordens ändar frukte honom.

68 Psalmen.

Israels Guds strider och segrar för sitt folk.

1 För sångmästaren; af David; en psalm, en sång.

Gud stånde upp; må hans fiender varda förskingrade, och må de, som hata honom, fly för hans ansikte.
4 Mos. 10,35.

3 Såsom rök fördrifves, så fördrifve du dem; såsom vaxet smälter för eld, så må de ogudaktiga förgås för Guds ansikte.
Ps. 37,20.

4 Men de rättfärdiga må vara glada och fröjda sig inför Guds ansikte, må de jubla i glädje.
Ps. 35,27.

5 Sjungen till Guds ära, lofsägen hans namn. Gören väg för honom, när han drager fram genom öknarna; hans namn är Herren, fröjdens inför hans ansikte;
2 Mos. 15,1 f. Es. 40,3 f.

6 han, som är faderlösas fader och änkors försvarare, han, som är Gud i sin heliga boning,
5 Mos. 10,18. Ps. 10,14. 146,9.

7 en Gud, som förhjälper de ensamma till ett hem, och som för de fångna ut till lycka men låter de genstörfviga bo i ett förtorkadt land. Es. 42,7.

8 Gud, när du drog ut framför ditt folk, när du gick fram i ödemarken, Sela,
2 Mos. 13,21 f. 33,14.

9 då bäfvade jorden, då utgöt himmeln sina flöden inför Guds ansikte; ja, Sinai bäfvade för Guds, Israels Guds, ansikte.
2 Mos. 19,16, 18. Dom. 5,4 f. Ps. 18,8.

10 Ett nåderikt regn lät du

Digitized by Google

falla, o Gud; din arfvedel, som försmäktade, styrkte du.
2 Mos. 16,4 f. Ps. 78,24 f.
11 Din skara fick bo i landet; genom din godhet, o Gud, beredde du det åt de betryckta.

12 Herren låter förnimma sitt tal; stor är skaran af glädjebudbärarinnor:
2 Mos. 15,20 f. 1 Sam. 18,6 f.
13 »Härskarornas konungar fly, de fly; och kvinnorna i hemmet utskifta byte.»
14 När I voren lägrade mellan inhägnaderna, var det såsom vingarna af en dufva, som är täckt med silfver, och hvars fjädrar skimra af guld.
15 När den Allsmäktige förströdde konungar i landet, var det, såsom när det snöar på Salmon.

16 Ett Guds berg är Basans berg, ett berg med höga spetsar är Basans berg.
17 Men hvarför sen I afvogt, I höga berg, på det berg, som Gud har utkorat till sitt säte? Där skall ock Herren bo för alltid. Ps. 48,3. Es. 2,2.
18 Guds vagnar äro tio tusenden, tusen och åter tusen; Herren drog fram med dem; Sinai drog in i helgedomen.
Ps. 24,7 f. 76,3. Dan. 7,10.
19 Du for upp i höjden, du tog fångar till fånga, du undfick gåfvor bland människorna, ja, ock bland de genträfviga; ty Herren Gud ville där hafva sin boning. Ps. 47,6. Ef. 4,8.

20 Lofvad vare Herren! Dag efter dag bär han våra bördor; Gud är vår frälsning. Sela.
21 Gud är oss en Gud, som frälsar, och hos Herren, Herren finnes räddning från döden.
Upp. 1,18.
22 Ja, Gud sönderkrossar sina fienders hufvud, den hårbevuxna hjässan på den, som går fram i sin syndaskuld. Ps. 110,6.
23 Herren säger: Från Basan skall jag hämta dem, från hafvets djup skall jag hämta dem,
Am. 9,2 f.
24 att du må krossa dem och färga din fot i blod och låta dina hundars tunga få sin del af fienderna.

25 Man ser, o Gud, ditt högtidståg, min Guds, min konungs högtidståg in i helgedomen.
26 Främst gå sångare, harpospelare följa efter, midt ibland unga kvinnor, som slå på pukor.
27 Lofven Gud i församlingen, lofven Herren, I af Israels brunn.
Es. 48,1.
28 Där går Benjamin, den yngste, han för dem an; Juda furstar med sin hop, Sebulons furstar, Naftalis furstar.
1 Sam. 9,21. Dom. 5,18. 6,35.

29 Din Gud har beskärt dig makt; så håll nu vid makt, o Gud, hvad du har gjort för oss.
30 I ditt tempel i Jerusalem frambära konungar skänker åt dig. Ps. 45,13. Es. 60,6 f.
31 Näps odjuret i vassen, tjurarnas hop med deras kalfvar, folken; må de ödmjukt hylla dig med sina silfverstycken. Du förströr ju de folk, som finna behag i krig. Es. 30,6

Digitized by Google

32 De mäktiga skola komma från Egypten, Etiopien skall skynda att utsträcka sina händer till Gud.
Es. 18,7. 19,21. 45,14. Ap. G. 8,26 f.

33 I, riken på jorden, sjungen till Guds ära, lofsägen Herren, Sela,

34 honom, som far fram på de uråldriga himlarnas himmel. Se, han låter höra sin röst, en mäktig röst.
5 Mos. 33,26. Ps. 29,4 f.

35 Gifven Gud makten; öfver Israel är hans härlighet, och hans makt är i skyarna.

36 Fruktansvärd är du, Gud, i din helgedom; Israels Gud gifver makt och styrka åt sitt folk. Lofvad vare Gud!
Ps. 29,11.

69 Psalmen.

Den lidande rättfärdige.

1 För sångmästaren, efter »Liljor»; af David. Ps. 45,1.

Fräls mig, Gud; ty vatten gå mig allt intill själen.
Matt. 26,38.

3 Jag har sjunkit ned i djup dy, där ingen botten är; jag har kommit i djupa vatten, och svallet vill fördränka mig.
Ps. 42,8.

4 Jag har ropat mig trött, min strupe är förtorkad; mina ögon försmäkta af förbidan efter min Gud. Ps. 6,7. 38,11.

5 Flera än håren på mitt hufvud äro de, som hata mig utan sak; många äro de, som vilja förgöra mig, de, som utan skäl äro mina fiender; hvad jag icke har röfvat, det måste jag gälda.
Ps. 35,19. Joh. 15,25.

6 Gud, du känner min dårskap, och mina skulder äro icke förborgade för dig.

7 Låt icke i mig dem komma på skam, som förbida dig, Herre, Herre Sebaot; låt icke i mig dem varda till blygd, som söka dig, Israels Gud.

8 Ty för din skull bär jag smälek, för din skull höljer blygsel mitt ansikte. Ps. 44,23.

9 Främmande har jag blifvit för mina bröder och en främling för min moders barn.
Ps. 31,12. 38,12. Joh. 7,5.

10 Ty nitälskan för ditt hus har förtärt mig, och deras smädelser, som försmäda dig, hafva fallit öfver mig.
Ps. 119,139. Joh. 2,17. Rom. 15,3.

11 Jag grät, min själ fastade, men det blef mig till smälek.

12 Jag klädde mig i sorgdräkt, men jag blef för dem ett ordspråk.

13 Om mig tassla de, när de sitta i porten; i dryckeslag göra de visor om mig.
Job 30,9. Klag. 3,63.

14 Men jag kommer med min bön till dig, Herre, i behaglig tid, genom din stora nåd, o Gud; svara mig i din frälsande trofasthet. Es. 49,8. 2 Kor. 6,2.

15 Rädda mig ur dyn, så att jag icke nedsjunker; låt mig blifva räddad från dem, som hata mig, och från de djupa vattnen.

16 Låt icke vattensvallet fördränka mig eller djupet uppsluka mig; och låt icke gropen tillsluta sitt gap öfver mig.

17 Svara mig, Herre, ty god

Digitized by Google

är din nåd; vänd dig till mig efter din stora barmhärtighet.

18 Fördölj icke ditt ansikte för din tjänare, ty jag är i nöd; skynda att svara mig. Ps. 102,3. 143,7.

19 Kom till min själ, och förlossa henne; befria mig för mina fienders skull.

20 Du känner min smälek, min skam och blygd; du ser alla mina ovänner.

21 Smälek har krossat mitt hjärta, så att jag är vanmäktig; jag väntade på medlidande, men där var intet, och på trösture, men jag fann ingen.

22 De gåfvo mig galla att äta, och i min törst gåfvo de mig ättika att dricka. Matt. 27,34. 48. Mark. 15,23. Luk. 23,36. Joh. 19,29.

23 Varde deras bord framför dem till en snara och till ett giller för de säkra; Rom. 11,9 f.

24 varde deras ögon förmörkade, att de icke må se; gör deras länder vacklande alltid.

25 Utgjut öfver dem din ogunst, och låt din vredes glöd hinna dem.

26 Deras gård varde öde, och ingen vare, som bor i deras hyddor. Ap. G. 1,20.

27 Ty de förfölja dem, som du har slagit, och förtälja om huru de, som du stungit, varda plågade.

28 Låt dem gå från missgärning till missgärning, och låt dem icke inkomma i din rättfärdighet. Jer. 18,23. Rom. 1,24.

29 Må de utplånas ur de lefvandes bok och icke varda uppskrifna bland de rättfärdiga. 2 Mos. 32,32. Fil. 4,3.

30 Men jag är betryckt och plågad; fräls mig, Gud, och beskydda mig,

31 så vill jag lofva Guds namn med sång och upphöja honom med tacksägelse.

32 Det skall bättre behaga Herren än en tjur, ett offerdjur med horn och klöfvar. 3 Mos. 11,3 f. Ps. 51,18 f.

33 När de saktmodiga se det, skola de glädja sig; I, som söken Gud, edert hjärta skall lefva. Ps. 22,27.

34 Ty Herren hör de fattiga och föraktar icke sina fångna. Ps. 72,12. Matt. 5,3.

35 Honom lofve himmeln och jorden, hafvet och allt, hvad som rör sig däri. Ps. 96,11 f.

36 Ty Gud skall frälsa Sion, han skall uppbygga Juda städer; man skall bo där och besitta landet.

37 Och hans tjänares säd skall hafva det till arfvedel, och de, som hafva hans namn kärt, skola där hafva sin boning. Ps. 102,29. Es. 65,9.

70 Psalmen.

Bön om snar hjälp.

1 För sångmästaren; af David, till åminnelse.

Gud, rädda mig; Herre, skynda till min hjälp. Ps. 40,14 f.

3 Må de komma på skam och varda utskämda, som stå efter mitt lif; må de vika tillbaka och blygas, som önska min ofärd.

Digitized by Google

4 Må de vända tillbaka i sin skam, som säga: Rätt så, rätt så!
5 Men alla de, som söka dig, må fröjdas och vara glada i dig; och de, som åstunda din frälsning, må alltid kunna säga: Lofvad vare Gud!
6 Jag är betryckt och fattig; Gud, skynda till mig. Min hjälp och min befriare är du; Herre, dröj icke.

71 Psalmen.

Bön och förtröstan till Gud.

I dig, Herre, tager jag min tillflykt; låt mig aldrig komma på skam. Ps. 31,2.
2 Rädda mig, och befria mig genom din rättfärdighet; böj ditt öra till mig, och fräls mig.
3 Var mig en klippa, där jag får bo, och dit jag alltid kan gå; du har ju beskärt mig frälsning, ty du är mitt bergfäste och min borg. Ps. 18,3. 27,8. 62,3.
4 Min Gud, befria mig ur den ogudaktiges våld, ur den orättfärdiges och förtryckarens hand.
5 Ty du är mitt hopp; Herre, Herre, du är min förtröstan allt ifrån min ungdom.
6 Du har varit mitt stöd allt ifrån moderlifvet, ja, du har förlöst mig ur min moders lif; till dig går ständigt mitt lof. Ps. 22,10 f.
7 Jag har blifvit såsom ett vidunder för många; men du är min starka tillflykt.
8 Låt min mun vara full af ditt lof, hela dagen af din ära.
9 Förkasta mig icke i min ålderdoms tid, öfvergif mig icke, när min kraft försvinner.
10 Ty mina fiender tala mot mig, och de, som vakta på min själ, rådslå med hvarandra;
11 de säga: »Gud har öfvergifvit honom; förföljen honom, och gripen honom, ty det finnes ingen, som räddar.»
12 Gud, var icke långt ifrån mig; min Gud, skynda till min hjälp. Ps. 22,12.
13 Må de komma på skam och förgås, som stå emot min själ; må de höljas med smälek och blygd, som söka min ofärd. Ps. 35,4.
14 Men jag skall alltid hoppas, och jag skall föröka allt ditt lof.
15 Min mun skall förtälja din rättfärdighet, hela dagen din frälsning, ty jag känner intet mått därpå. Ps. 40,6.
16 Jag skall frambära Herrens, Herrens väldiga gärningar; jag skall prisa din rättfärdighet, ja, din allenast.
17 Gud, du har undervisat mig allt ifrån min ungdom; och intill nu förkunnar jag dina under.
18 Så öfvergif mig icke heller, Gud, intill ålderdomen, när jag varder grå, intill dess jag får förkunna din arm för ett annat släkte, din makt för alla dem, som skola komma. Es. 46,4.
19 Ty din rättfärdighet är hög, o Gud; du som har gjort stora ting, Gud, hvem är dig lik? 2 Mos. 15,11. 2 Sam. 7,22. Ps. 36,6. 86,8.
20 Du har låtit oss se mycken

Digitized by Google

nöd och olycka, men du skall åter göra oss lefvande och föra oss upp igen ur jordens djup.
5 Mos. 32,39. 1 Sam. 2,6. Ps. 86,13.

21 Låt mig växa till alltmer och mer, och trösta mig igen.
Ps. 18,36.

22 Så vill ock jag tacka dig med psaltarspel för din trofasthet, min Gud; jag vill lofsjunga dig till harpa, du Israels Helige.

23 Mina läppar skola jubla, ty jag vill lofsjunga dig; ja, det skall min själ, som du förlossat. Ps. 103,2 f.

24 Och min tunga skall hela dagen tala om din rättfärdighet; ty de hafva kommit på skam, de hafva måst blygas, de som sökte min ofärd.

72 Psalmen.

Bön om välsignelse öfver Guds folks konung.

1 Af Salomo.

Gud, gif åt konungen dina domar och din rättfärdighet åt konungasonen. Es. 11,2 f.

2 Han döme ditt folk med rättfärdighet och dina betryckta med rätt.

3 Bergen bäre frid åt folket, så ock höjderna, genom rättfärdighet. Ps. 85,11 f. Es. 2,4. 9,6 f.

4 Han skaffe rätt åt de betryckta i folket, han frälse den fattiges barn, och han krosse förtryckaren. Ps. 45,5.

5 Dig frukte man, så länge solen varar, och så länge månen skiner, från släkte till släkte. 2 Sam. 7,13. Ps. 89,37 f.

6 Han vare lik regnet, som faller på ängen, lik en regnskur, som vattnar jorden.

7 I hans dagar blomstre den rättfärdige, och stor frid vare, till dess månen icke mera är.
Luk. 2,14.

8 Och han vare rådande från haf till haf och ifrån floden intill jordens ändar.
Ps. 2,8. 89,26. Sak. 9,10.

9 För honom buge sig öknens folk, och hans fiender slicke stoftet. Es. 49,23. Mik. 7,17.

10 Konungarne från Tarsis och hafsländerna hembäre skänker, konungarne af Saba och Seba frambäre gåfvor.
Ps. 45,13. 68,30. Es. 60,5 f. Matt. 2,11.

11 Ja, alla konungar nedfalle för honom, alla hedningar tjäne honom.

12 Ty han skall rädda den fattige, som ropar, och den betryckte, den som icke har någon hjälpare.

13 Han skall skona den arme och fattige; de fattigas själar skall han frälsa.

14 Från förtryck och våld skall han förlossa deras själ, och deras blod skall aktas dyrt i hans ögon. Ps. 116,15.

15 Må han lefva; och man gifve honom guld från Saba; och ständigt bedje man för honom, alltid välsigne man honom.

16 Ymnigt växe säden i landet, ända upp på bergens topp; dess frukt suse likasom Libanons skog; och folk blomstre upp i städerna såsom örter på marken. Jer. 31,12. Am. 9,13.

17 Hans namn förblifve evinnerligen; så länge solen skiner, fortplante sig hans namn. Och

Digitized by Google

i honom välsigne man sig; alla hedningar prise honom säll.
1 Mos. 12,3.

18 Lofvad vare Herren Gud, Israels Gud, som allena gör under! Ps. 41,14.

19 Och lofvadt vare hans härliga namn evinnerligen, och hela jorden vare full af hans ära! Amen, amen. Es. 6,3.

20 Slut på Davids, Isais sons, böner.

Tredje Boken.

73 Psalmen.

Den frommes tröst vid åsynen af de ogudaktigas lycka.

1 En psalm af Asaf.
Sannerligen, Gud är god mot Israel, mot dem, som hafva ett rent hjärta. Matt. 5,8.

2 Men jag hade så när stapplat med mina fötter, mina steg voro nära att slinta;

3 ty jag upptändes af afund mot de öfvermodiga, när jag såg, att det gick dem väl i deras ogudaktighet.
Ps. 37,1. Job 21,7 f. Jer. 12,1.

4 Ty fria ifrån vedermödor äro de till sin död, och deras hull är frodigt.

5 De komma icke i olycka såsom andra dödliga och varda icke plågade såsom andra människor.

6 Därför är högmod deras halsprydnad, våld den klädnad, som höljer dem.

7 Ur fetma skåda deras ögon fram, deras hjärtans inbillningar gå öfver allt mått.
5 Mos. 32,15. Jer. 5,28.

8 De håna och tala förtryck i sin ondska; med höga åthäfvor tala de.

9 Med sin mun stiga de upp i himmeln, och deras tunga far fram på jorden;

10 därför vänder sig deras folk till dem, och vatten till fyllest få de att dricka.

11 Och de säga: »Huru skulle Gud kunna veta det, skulle sådan kunskap finnas hos den Högste?»
Job 22,13. Ps. 10,11. 94,7. Hes. 8,12.

12 Se, så är det med de ogudaktiga; det går dem alltid väl, och de växa till i makt.
Job 12,6.

13 Sannerligen, förgäfves har jag bevarat mitt hjärta rent och tvagit mina händer i oskuld;

14 jag vardt dock plågad hela dagen, och hvar morgon kom tuktan öfver mig.

15 Men om jag hade sagt: »Så vill jag tala», se, då hade jag varit trolös mot dina barns släkte.

16 Så ville jag då tänka efter för att begripa detta, men det syntes mig alltför svårt,

17 till dess jag gick in i Guds helgedom och aktade på deras slut.

18 Sannerligen, på slipprig mark ställer du dem, du störtar dem ned i fördärf. Job 21,17 f.

19 Huru varda de ej till intet i ett ögonblick! De förgås och få en ände med förskräckelse.

20 Såsom det går med en

Digitized by Google

dröm, när man vaknar upp, så aktar du dem för intet likt drömbilder, när du vaknar, Herre. Job 20,8.

21 Om mitt hjärta förbittrades, och jag kände styng i mitt inre,

22 så vore jag oförnuftig och förstode intet; såsom ett oskäligt djur vore jag inför dig.

23 Men nu förblifver jag städse vid dig; du håller mig vid min högra hand.

24 Du skall leda mig efter ditt råd och sedan upptaga mig med ära. Es. 28,29.

25 Hvem har jag i himmeln förutom dig? Och när jag har dig, så har jag icke behag till något på jorden.

26 Om än min kropp och min själ försmäkta, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min del evinnerligen. Ps. 142,6.

27 Ty se, de, som vikit bort ifrån dig, skola förgås; du förgör hvar och en, som i otrohet affaller från dig.

28 Men jag har min glädje i att hålla mig intill Gud; jag söker min tillflykt hos Herren, Herren, och jag vill förtälja alla dina gärningar.

74 Psalmen.

Klagan och bön med anledning af Guds tempels oskärande.

1 En sång af Asaf.

Hvarför, Gud, har du så alldeles förkastat oss, hvarför ryker din vrede mot fåren i din hjord?

2 Tänk på din menighet, som du i fordom tid förvärfvade, som du förlossade till att blifva din arfvedels stam; tänk på Sions berg, där du har din boning.

3 Vänd dina steg till denna plats, där förödelse ständigt råder. Allt har fienden fördärfvat i helgedomen.

4 Dina ovänner hafva skränat i ditt församlingshus, de hafva uppsatt sina tecken såsom tecken.

5 Det var en syn att skåda, såsom när man höjer yxor mot en tjock skog.

6 Ty se, dess snidverk, så många de voro, sönderslogo de med yxa och bila. 1 Kon. 6,18. 29, 32.

7 De hafva satt eld på din helgedom; ditt namns boning hafva de oskärat ända till grunden. 2 Kon. 25,9.

8 De hafva sagt i sitt hjärta: Vi vilja underkufva dem alldeles. De hafva uppbränt alla Guds församlingshus i landet.

9 Våra tecken se vi icke; ingen profet finnes mer, och hos oss är ingen, som vet huru länge. Klag. 2,9. Hes. 7,26. Am. 8,12.

10 Huru länge, Gud, skall ovännen försmäda och fienden så oaflåtligen förakta ditt namn?

11 Hvarför håller du tillbaka din hand, din högra hand? Drag henne fram ur din barm, och förgör dem.

12 Gud är ju min konung af ålder; han skaffar frälsning på jorden.

13 Det var du, som delade hafvet genom din makt; du krossade drakarnas hufvud på vattnet. 2 Mos. 14,21. Es. 51,9 f. Hes. 29,3.

Digitized by Google

14 Du sönderslog Leviatans hufvud; du gaf honom till mat åt öknens inbyggare.

15 Det var du, som lät källa och bäck bryta fram; du lät ock starka strömmar uttorka.
2 Mos. 17,6. 4 Mos. 20,11. Jos. 3,16 f.

16 Din är dagen, din är ock natten; du har beredt ljuset och solen. Ps. 136,7 f.

17 Det är du, som fastställt alla jordens gränser; sommar och vinter har du skapat.

18 Så tänk nu på huru fienden försmädar Herren och ett dåraktigt folk föraktar ditt namn.

19 Öfverlämna icke åt deras skara din turturdufvas själ; förgät icke dina betrycktas skara för alltid.

20 Tänk på förbundet; ty landets gömslen hafva alla blifvit boningar för våldet.

21 Låt icke den förtryckte vika tillbaka med blygd, låt den betryckte och den fattige lofva ditt namn.

22 Stå upp, o Gud; utför din sak; tänk på huru du hela dagen försmädas af dårar.

23 Förgät icke dina ovänners rop, dina motståndares larm, som alltjämt uppstiger.

75 Psalmen.

Guds frälsande dom och hans vredes bägare.

1 För sångmästaren, efter »Fördärfva icke»; en psalm af Asaf, en sång.

Vi tacka dig, o Gud, vi tacka dig, ty ditt namn är oss nära; man förtäljer dina under.

3 »Jag skall taga den rätta tiden i akt, jag skall döma med rättvisa. Ps. 102,14.

4 Jorden är i upplösning och alla de, som bo därpå; men jag är den, som håller hennes pelare stadiga.» Sela.
Job 38,4 f. Ps. 46,3 f.

5 Så säger jag då till de öfvermodiga: Varen icke öfvermodiga, och till de ogudaktiga: Upphöjen icke hornet. Ps. 94,3.

6 Upphöjen icke så högt edert horn, talen icke med styf hals, hvad fräckt är.

7 Ty icke från öster eller väster, ej heller från bergsöknen kommer hjälpen;

8 nej, Gud är den, som dömer; den ene förnedrar han, den andre upphöjer han.
1 Sam. 2,6 f. Dan. 4,32. Luk. 1,52.

9 Ty en bägare är i Herrens hand, och den skummar af vin, den är full af stark dryck, och han skänker i däraf; sannerligen, alla ogudaktiga på jorden måste dricka dess drägg i botten.
Ps. 60,5. Es. 51,17,22. Jer. 25,15. Klag. 4,21.

10 Men jag skall förkunna det evinnerligen, jag skall lofsjunga Jakobs Gud.

11 Och alla de ogudaktigas horn skall jag afhugga; men den rättfärdiges horn skola varda upphöjda.

76 Psalmen.

Israels Guds seger öfver sina fiender.

1 För sångmästaren, med strängaspel; en psalm af Asaf, en sång.

Gud är känd i Juda, i Israel är hans namn stort,
Ps. 48,2.

Digitized by Google

3 i Salem vardt hans hydda rest och hans boning på Sion.
4 Där sönderbröt han bågens ljungeldar, sköld och svärd och hvad till kriget hör. Sela.
Ps. 46,10.
5 Full af ljus är du och härlig mer än röfvarebergen.
6 De stormodiga äro afväpnade, de hafva slumrat in och sofva; alla stridsmännen måste låta händerna falla.
2 Kon. 19,35. Jer. 51,39, 57. Nah. 3,18.
7 För din näpst, du Jakobs Gud, ligga domnade både man och häst.
8 Du, du är fruktansvärd; hvem kan bestå inför dig, när du vredgas? Nah. 1,6.
9 Från himmeln lät du höra din dom; då förskräcktes jorden och vardt stilla,
10 när Gud stod upp till dom, till att frälsa alla saktmodiga på jorden. Sela.
11 Ty människors vrede varder dig till pris; du har vrede öfrig att omgjorda dig med.
2 Mos. 9,16. Rom. 9,17.
12 Gören löften, och betalen dem åt Herren, eder Gud; alla de, som äro omkring honom, bäre fram skänker åt den Fruktansvärde. 5 Mos. 23,21. Ps. 65,2.
13 Ty han stäfjar furstarnes öfvermod; fruktansvärd är han för konungarne på jorden.
Job 12,21. Ps. 107,40. Es. 40,23.

77 Psalmen.

Tröst i nödens tid vid tanken på Guds forna under.

1 För sångmästaren, till Jedutun; af Asaf; en psalm.
Min röst höjes till Gud, och jag vill ropa; min röst höjes till Gud, och han skall lyssna till mig.
3 I min nöds tid söker jag Herren; min hand är utsträckt om natten och förtröttas icke; min själ vill icke låta trösta sig.
Ps. 9,11. 27,8.
4 Jag vill tänka på Gud och klaga; jag vill utgjuta mitt bekymmer, ty min ande försmäktar Sela. Es. 26,16 f.
5 Mina ögon håller du vakna; jag är full af oro och kan icke tala. Ps. 102,8.
6 Jag tänker på forntidens dagar, på år, som länge sedan gått.
Ps. 143,5.
7 Jag vill om natten komma ihåg mitt strängaspel; i mitt hjärta vill jag utgjuta mitt bekymmer, och min ande skall eftersinna.
8 Skall då Herren förkasta evinnerligen och ingen nåd mer bevisa? Ps. 79,5. 85,6.
9 Är det då ute med hans godhet för beständigt, har hans ord blifvit till intet för alla tider?
10 Har Gud förgätit att vara nådig, eller har han i vrede tillslutit sin barmhärtighet? Sela.
11 Dock, jag säger: Detta är min plågas tid, det är år, som den Högstes högra hand har skickat. Ps. 39,10. Jer. 10,19.
12 Jag vill prisa Herrens gärningar, ja, jag vill tänka på dina under ifrån fordom tid;
13 jag vill begrunda alla dina gärningar och eftersinna dina verk.
14 Gud, i helighet är din väg; hvem är en gud så stor som Gud? 2 Mos. 15,11 f. Ps. 89,9.

Digitized by Google

15 Du är den Gud, som gör under; du har uppenbarat din makt bland folken.

16 Med väldig arm förlossade du ditt folk, Jakobs och Josefs barn. Sela. 2 Mos. 6,6.

17 Vattnen sågo dig, o Gud, vattnen sågo dig och våndades, själfva djupen darrade.
2 Mos. 14,21 f. Ps. 114,3 f.

18 Molnen utgöto strömmar af vatten; skyarna läto höra sin röst, och dina pilar foro omkring.

19 Ditt dunder ljöd i stormhvirfveln, ljungeldar upplyste jordens krets, jorden darrade och bäfvade.

20 Genom hafvet gick din väg, din stig genom stora vatten, och dina fotspår fann man icke.
2 Mos. 14,22 f.

21 Så förde du ditt folk såsom en hjord genom Moses' och Arons hand.
Ps. 78,52. Mik. 6,4. Es. 63,11 f.

78 Psalmen.

Undervisning hämtad från Israels historia.

1 En sång af Asaf.

Lyssna, mitt folk, till min undervisning; böjen edra öron till min muns ord.

2 Jag vill öppna min mun till lärorikt tal; jag vill uppenbara förborgade ting ifrån fordom.
Ps. 49,5. Matt. 13,35.

3 Hvad vi hafva hört och känna, och hvad våra fäder förtäljt för oss, Ps. 44,2.

4 det vilja vi icke dölja för deras barn; för ett kommande släkte vilja vi förtälja Herrens lof och hans makt och de under, han gjort.

5 Ty han upprättade ett vittnesbörd i Jakob och stiftade en lag i Israel; och han påbjöd den för våra fäder, att de skulle kungöra den för sina barn.
2 Mos. 20,1 f. 5 Mos. 4,9 f. 6,6 f. Hes. 20,10 f.

6 Så skulle det blifva kunnigt för ett kommande släkte, för barn, som komme att födas, och dessa skulle stå upp och förtälja det för sina barn.

7 Då skulle de sätta sitt hopp till Gud och icke förgäta Guds verk utan iakttaga hans bud.

8 Och de skulle icke blifva, såsom deras fäder, ett genstyrfvigt och upproriskt släkte, ett släkte, som icke höll sitt hjärta ståndaktigt, och hvars ande icke var trofast mot Gud. 2 Mos. 32,9. 33,3 f. 34,9. Ps. 78,37. 95,7 f.

9 Efraims barn, som voro väpnade och förde båge, vände dock om på stridens dag.

10 De höllo icke Guds förbund, och i hans lag ville de icke vandra. Hes. 20,13.

11 De glömde hans verk och de under, han låtit dem se.

12 Ja, inför deras fäder gjorde han under, i Egyptens land, på Soans mark. 2 Mos. 14,1 f.

13 Han klöf hafvet och lät dem gå därigenom och lät vattnet stå såsom en hög.

14 Han ledde dem om dagen med molnskyn och hela natten med eldens sken.
2 Mos. 13,21 f. Ps. 105,39 f.

15 Han klöf sönder klippor i öknen och gaf dem rikligen att dricka såsom ur djupa haf.
2 Mos. 17,6. 4 Mos. 20,10 f.

16 Han lät rinnande bäckar

Digitized by Google

komma ut ur klippan och vatten flyta ned såsom strömmar.

17 Likväl fortforo de ännu att synda mot honom och vara gensträfviga mot den Högste i öknen.

18 De frestade Gud i sina hjärtan och begärde mat för sin lystnad.
2 Mos. 16,2 f. 4 Mos. 11,4 f. Ps. 106,14 f.

19 Och de talade mot Gud; de sade: »Kan väl Gud duka ett bord i öknen?

20 Se, han slog klippan, så att vatten flödade och bäckar utströmmade; men kan han ock gifva bröd eller skaffa kött åt sitt folk?»

21 Därför, när Herren hörde det, vardt han förgrymmad; eld upptändes i Jakob, och vrede kom öfver Israel. 4 Mos. 11,1 f.

22 Ty de trodde icke på Gud och förtröstade icke på hans frälsning.

23 Och han gaf befallning åt skyarna i höjden och öppnade himmelns dörrar;

24 han lät manna regna öfver dem till föda, och säd från himmeln gaf han dem.

25 Änglabröd fingo människor äta; han sände dem mat till fyllest. 2 Mos. 16,4 f. 4 Mos. 11,7. Joh. 6,31. 1 Kor. 10,3.

26 Han lät östanvinden fara ut på himmeln, och genom sin makt förde han sunnanvinden fram. 4 Mos. 11,31 f.

27 Och han lät kött regna öfver dem såsom stoft, bevingade fåglar såsom hafvets sand;

28 han lät det falla ned i deras läger, rundt omkring deras boningar.

29 Då åto de och blefvo öfvermätta; han lät dem få, hvad de hade lystnad efter.

30 Men ännu hade de icke stillat sin lystnad; ännu var maten i deras mun;

31 då kom Guds vrede öfver dem, och han sände död bland deras yppersta och nedslog Israels unga män.

32 Likväl syndade de alltfort och trodde icke på hans under. 4 Mos. 14,1 f.

33 Därför lät han deras dagar försvinna i förgängelse och deras år i plötslig undergång. Ps. 90,9.

34 Så ofta han sände död öfver dem, frågade de efter honom och vände om och sökte Gud med ifver.

35 Då tänkte de på att Gud var deras klippa och att Gud, den Högste, var deras förlossare.

36 Men de skrymtade för honom med sin mun och ljögo för honom med sin tunga.
Es. 29,13. Jer. 12,2.

37 Deras hjärta höll sig icke ståndaktigt vid honom, och de voro icke trogna i hans förbund.

38 Men han är barmhärtig, han förlåter missgärning, och han vill icke fördärfva. Därför afvände han ofta sin vrede och lät icke hela sin förtörnelse bryta fram. 2 Mos. 34,6 f. Ps. 86,5, 15. 145,8. Joel 2,13.

39 Ty han tänkte därpå, att de voro kött, en vind, som far bort och icke kommer åter.
Job 7,7. 14,1, 19 f. Ps. 103,13 f.

40 Huru ofta voro de icke gensträfviga mot honom i öknen

Digitized by Google

och bedröfvade honom i ödemarken!

41 Och de frestade Gud allt framgent och förtörnade Israels Helige.

42 De betänkte icke, hvad hans hand uträttade på den tid, då han förlossade dem från ovännen,

43 då han gjorde sina tecken i Egypten och sina under på Soans mark;

44 då han förvandlade deras strömmar till blod, så att de icke kunde dricka ur sina rinnande vatten; 2 Mos. 7,19 f.

45 då han sände bland dem flugsvärmar, som åto dem, och paddor, som fördärfvade dem; 2 Mos. 8,2 f.

46 då han gaf deras gröda åt gräsmaskar och deras arbetes frukt åt gräshoppor; 2 Mos. 10,4 f.

47 då han slog deras vinträd med hagel och deras fikonträd med hagelstenar 2 Mos. 9,18 f.

48 och gaf deras ök till pris åt hagel och deras boskap åt ljungeldar;

49 då han sände öfver dem sin vredes glöd, förgrymmelse och ogunst och nöd, en sändning af olycksänglar; 2 Mos. 9,3 f.

50 då han gaf fritt lopp åt sin vrede och icke skonade deras själ från döden utan gaf deras lif till pris åt pesten

51 och slog allt förstfödt i Egypten, kraftens förstlingar i Hams hyddor. 2 Mos. 11,5. 12,29 f.

52 Och han lät sitt folk bryta upp såsom en fårhjord och förde dem såsom en boskapshjord genom öknen. 2 Mos. 12,31. Ps. 77,21.

53 Han ledde dem säkert, så att de icke behöfde frukta; men deras fiender öfvertäcktes af hafvet. 2 Mos. 14,19 f.

54 Och han lät dem komma till sitt heliga land, till det berg, som hans högra hand förvärfvat. 2 Mos. 15,13, 17.

55 Han förjagade hedningarne för dem och gaf deras land åt dem till arfslott och lät Israels stammar bo i deras hyddor. Jos. 1,1 f. Ps. 44,3.

56 Men de frestade Gud, den Högste, de voro genstäfviga mot honom och höllo icke hans vittnesbörd Dom. 2,8 f.

57 utan veko trolöst tillbaka såsom deras fäder; de vände om och voro såsom en båge, som sviker. Os. 7,16.

58 De förtörnade honom med sina offerhöjder och upptände hans nit genom sina beläten. 5 Mos. 32,16, 21.

59 När Gud förnam detta, vardt han förgrymmad och förkastade Israel med harm.

60 Och han öfvergaf sin boning i Silo, det tält han slagit upp bland människorna; Jos. 18,1. 1 Sam. 4,11 f. Jer. 7,12.

61 han gaf sin makt i fångenskap och sin ära i fiendehand.

62 Han gaf sitt folk till pris åt svärdet, ty han förgrymmades på sin arfvedel.

63 Deras unga män förtärdes af eld, och deras jungfrur blefvo utan brudsång.

64 Deras präster föllo för svärd, och inga änkor kunde hålla klagogråt.

Digitized by Google

65 Då vaknade Herren såsom ur en sömn, han reste sig lik en hjälte, som jublar af vin.

66 Och han slog sina ovänner tillbaka, evig smälek lät han komma öfver dem.

67 Dock förkastade han Josefs hydda, och Efraims stam utvalde han icke,

68 men han utvalde Juda stam, Sions berg, som han älskade. Ps. 48,3. 132,13 f.

69 Och han byggde sin helgedom högt såsom himmeln, fast såsom jorden, hvars grund han lagt för evigt.

70 Och han utvalde sin tjänare David och tog honom ifrån fårfållorna. 1 Sam. 16,11 f.

71 Han hämtade honom ifrån fåren och satte honom till en herde för Jakob, sitt folk, och för Israel, sin arfvedel. 2 Sam. 7,8.

72 Och han var deras herde med redligt hjärta och ledde dem med förståndig hand.

79 Psalmen.

Bön i en tid af allmän och stor nöd.

1 En psalm af Asaf.

Gud, hedningarne hafva fallit in i din arfvedel, de hafva orenat ditt heliga tempel, de hafva gjort Jerusalem till en stenhop. Ps. 44,4 f.

2 De hafva gifvit dina tjänares kroppar till mat åt himmelns fåglar, dina frommas kött åt markens djur.

3 De hafva utgjutit deras blod såsom vatten, rundt omkring Jerusalem, och ingen fanns, som begrof dem.

4 Vi hafva blifvit till smälek för våra grannar, till spott och hån för dem, som bo omkring oss. Ps. 44,14. 80,7. 89,42.

5 Huru länge, Herre, skall du så oaflåtligen vredgas, huru länge skall din nitälskan brinna såsom eld?

6 Utgjut din vrede öfver hedningarne, som icke känna dig, och öfver de riken, som icke åkalla ditt namn. Jer. 10,25.

7 Ty de hafva uppätit Jakob, och hans boning hafva de förödt.

8 Tillräkna oss icke förfädernas missgärningar, låt din barmhärtighet snarligen komma oss till mötes, ty vi äro i stort elände.

9 Hjälp oss, du vår frälsnings Gud, för ditt namns äras skull; rädda oss, och förlåt oss våra synder för ditt namns skull. Ps. 115,1.

10 Hvarför skulle hedningarne få säga: »Hvar är nu deras Gud?» Låt det inför våra ögon blifva kunnigt bland hedningarne, huru du hämnas dina tjänares utgjutna blod. 2 Mos. 32,12. 5 Mos. 32,43. Joel 2,17.

11 Låt de fångnas klagan komma inför ditt ansikte, låt efter din arms väldighet dödens barn blifva vid lif. Ps. 102,20 f.

12 Och gif våra grannar sjufaldt tillbaka i deras sköte den försmädelse, hvarmed de försmädat dig, Herre.

13 Men vi som äro ditt folk och får i din hjord, vi vilja tacka dig evinnerligen, vi vilja förtälja ditt lof från släkte till släkte.

Digitized by Google

80 Psalmen.

Bön om frälsning för Israel, Herren Gud Sebaots vinträd.

1 För sångmästaren, efter »Liljor»; ett vittnesbörd af Asaf, en psalm.

Lyssna, Israels herde, du, som leder Josef såsom en hjord; du, som tronar på keruberna, träd fram i glans.
Ps. 77,21. 99,1. Es. 37,16. 40,11. Hes. 34,12. Joh. 10,11.

3 Uppväck din makt inför Efraim och Benjamin och Manasse, och kom till vår frälsning.

4 Gud, upprätta oss, och låt ditt ansikte lysa, så varda vi frälsta. Ps. 4,7.

5 Herre Gud Sebaot, huru länge skall du vredgas vid ditt folks bön?

6 Du har låtit dem äta tårebröd och gifvit dem tårar att dricka i fullt mått. Ps. 42,4. 102,10.

7 Du gör oss till ett trätoämne för våra grannar, och våra fiender bespotta oss. Ps. 44,14. 79,4.

8 Gud Sebaot, upprätta oss, och låt ditt ansikte lysa, så varda vi frälsta.

9 Ett vinträd flyttade du från Egypten, du förjagade hedningarne och planterade det.
1 Mos. 49,22. Es. 5,1 f. 27,2 f.

10 Du röjde rum för det, och det slog rötter och uppfyllde landet.

11 Bergen blefvo betäckta af dess skugga, dess grenar voro såsom Guds cedrar;

12 det utbredde sina rankor ända till hafvet och sina telningar intill floden.
1 Mos. 15,18. 2 Mos. 23,31. 5 Mos. 11,24. Jos. 1,4. 1 Kon. 4,21, 24.

13 Hvarför har du då brutit ned dess hägnad, så att alla, som gå vägen fram, rifva till sig däraf? Ps. 89,41 f.

14 Vildsvinet från skogen hugger därpå, och djuren på marken äta däraf.

15 Gud Sebaot, vänd åter, skåda ned från himmeln, och se härtill, och låt dig vårda om detta vinträd.

16 Var ett skydd för trädet, som din högra hand planterat, och för den son, som du utvalt åt dig. 2 Mos. 4,22.

17 Det är svedt af eld och kringhugget; för ditt ansiktes näpst förgås de.

18 Vare din hand öfver din högra hands man, öfver den människoson, som du utvalt åt dig.

19 Då skola vi icke vika ifrån dig; behåll oss vid lif, så skola vi åkalla ditt namn.

20 Herre Gud Sebaot, upprätta oss; låt ditt ansikte lysa, så varda vi frälsta.

81 Psalmen.

En påskpsalm för Israel.

1 För sångmästaren, till Gittit; af Asaf. Ps. 8,1.

Höjen glädjerop till Gud, vår starkhet, höjen jubel till Jakobs Gud.

3 Stämmen upp lofsång, och låten pukor ljuda, ljufliga harpor tillsamman med psaltare.

Digitized by Google

4 Stöten i basun vid nymånaden, vid fullmånen, på vår högtidsdag. 2 Mos. 12,1 f. 3 Mos. 23,5. 5 Mos. 16,1.

5 Ty detta är en stadga för Israel, en Jakobs Guds rätt.

6 Det bestämde han till ett vittnesbörd i Josef, när han gick ut öfver Egyptens land och jag fick höra ett tal, som jag icke kände.

7 Jag lyfte bördan från hans skuldra, hans händer blefvo fria ifrån lastkorgen. 2 Mos. 1,14. 6,6 f.

8 I nöden ropade du, och jag räddade dig; jag svarade dig, höljd i tordön, jag pröfvade dig vid Meribas vatten. Sela. 2 Mos. 17,1 f. 4 Mos. 20,13. Ps. 77,18 f.

9 Hör, mitt folk, jag vill vittna inför dig; Israel, o att du ville höra mig! Ps. 50,7.

10 Hos dig skall icke vara någon annan gud, och du skall icke tillbedja någon främmande gud. 2 Mos. 20,3 f.

11 Jag är Herren, din Gud, som har fört dig upp ur Egyptens land; låt din mun vidt upp, så vill jag uppfylla honom.

12 Men mitt folk hörde icke min röst, och Israel var mig icke till viljes.

13 Då lät jag dem gå i deras hjärtans hårdhet, så att de fingo vandra efter sina egna rådslag. Hes. 20,25 f. Ap. G. 14,16. Rom. 1,24 f.

14 O, att mitt folk ville höra mig, och att Israel ville vandra på mina vägar! 5 Mos. 5,29. 28,1. 32,29.

15 Då skulle jag snart kufva deras fiender och vända min hand mot deras ovänner.

16 De, som hata Herren, skulle då visa honom underdånighet, men hans folks tid skulle vara evinnerligen.

17 Och han skulle bespisa det med bästa hvete. Ja, med honung ur klippan skulle jag mätta dig. 5 Mos. 32,13 f.

82 Psalmen.

Guds dom öfver orättfärdiga domare och makthafvande, här kallade »gudar».

1 En psalm af Asaf.

Gud står i gudaförsamlingen, midt ibland gudarne håller han dom.

2 »Huru länge skolen I döma orätt och hafva anseende till de ogudaktigas person? Sela.

3 Skaffen den arme och faderlöse rätt, gifven den betryckte och torftige rättvisa.

4 Befrien den arme och fattige, rädden honom från de ogudaktigas hand.» Job 29,12 f. Ords. 24,11. 31,8 f. Es. 1,17.

5 Men de veta intet och förstå intet, de vandra i mörker; alla landets grundvalar vackla.

6 Jag har väl sagt: »I ären gudar och allesamman den Högstes söner.» Joh. 10,34.

7 Men I måsten dock dö såsom människor och falla, såsom en furste faller. Dan. 5,30. Ap. G. 12,23.

8 Stå upp, o Gud; håll dom öfver jorden, ty du skall hafva alla folk till din arfvedel. Ps. 7,7 f.

Digitized by Google

83 Psalmen.

Bön om hjälp mot förenade fiender.

1 En sång, en psalm af Asaf.
Gud, var icke så tyst, tig icke, och var icke så stilla, o Gud. Ps. 28,1.

3 Ty se, dina fiender larma, och de, som hata dig, resa upp hufvudet.

4 Mot ditt folk förehafva de listiga anslag och rådslå mot dem, som du beskyddar.

5 De säga: »Kommen, låtom oss utrota dem, så att de icke mer äro ett folk, och så att man icke mer tänker på Israels namn.»

6 Ty endräktigt rådslå de med hvarandra, mot dig sluta de förbund:

7 Edoms tält och ismaeliterna, Moab och hagariterna,

8 Gebal och Ammon och Amalek, filistéerna tillika med dem, som bo i Tyrus;

9 Assur har ock slutit sig till dem och blifvit en arm åt Lots barn. Sela. 1 Mos. 19,37 f.

10 Gör med dem, såsom du gjorde med Midjan, såsom med Sisera och Jabin vid Kisons bäck, Dom. 4,7 f. 7,22 f.

11 hvilka förgjordes vid En-Dor och blefvo gödsel åt marken.

12 Låt det gå deras ädlingar, såsom det gick Oreb och Seeb, och alla deras furstar, såsom det gick Seba och Salmunna, Dom. 7,25. 8,12, 21.

13 eftersom de säga: Vi vilja intaga Guds boningar.

14 Min Gud, låt dem blifva såsom hvirflande stoft, såsom strå för vinden. Job 21,18. Es. 17,13.

15 Likasom en eld förbränner skog, och likasom en låga afsvedjar berg,

16 så förfölje du dem med ditt oväder och förskräcke dem med din storm.

17 Gör deras ansikten fulla med skam, på det att de må söka ditt namn, o Herre.

18 Må de komma på skam och förskräckas till evig tid, må de få blygas och förgås.

19 Och må de förnimma, att du allena bär namnet Herre, den Högste öfver hela jorden. Es. 37,16. 2 Makk. 7,37.

84 Psalmen.

Den frommes längtan till Herren Gud Sebaots gårdar.

1 För sångmästaren, till Gittit; af Koras söner; en psalm. Ps. 8,1.

Huru ljufliga äro icke dina boningar, Herre Sebaot! Ps. 26,8. 27,4.

3 Min själ längtar och trängtar efter Herrens gårdar, mitt hjärta och min kropp jubla mot lefvande Gud. Ps. 42,3 f. 63,2.

4 Ty sparfven har funnit ett hus och svalan ett bo, där hon kan lägga sina ungar: ditt altare, Herre Sebaot, min konung och min Gud.

5 Saliga äro de, som bo i ditt hus; de lofva dig beständigt. Sela. Ps. 23,6.

6 Saliga äro de människor, som i dig hafva sin starkhet, och hvilkas håg står till dina vägar.

Digitized by Google

7 När de vandra genom tåredalen*, göra de den rik på källor, och höstregnet höljer den med välsignelser.
Ps. 23,4. 126,5 f.

8 De gå från kraft till kraft; så träda de fram inför Gud på Sion.

9 Herre Gud Sebaot, hör min bön, lyssna till mig, du, Jakobs Gud. Sela.

10 Gud, vår sköld, se härtill, och skåda ned till din smordes ansikte.

11 Ty en dag i dina gårdar är bättre än eljest tusen. Jag vill hellre vakta dörren i min Guds hus än dväljas i de ogudaktigas hyddor.

12 Ty Herren Gud är sol och sköld; Herren gifver nåd och ära; han vägrar icke dem något godt, som vandra i ostrafflighet.
Ps. 3,4. 23,1. Es. 60,19 f.

13 Herre Sebaot, salig är den människa, som förtröstar på dig.
Ps. 2,12. Jer. 17,7.

85 Psalmen.

Bön om förnyad nåd öfver Herrens folk.

1 För sångmästaren; af Koras söner; en psalm.

Herre, du var fordom ditt land nådig, du återupprättade Jakobs hus.

3 Du förlät ditt folks missgärning, du öfverskylde all dess synd. Sela. Ps. 32,1.

4 Du lät all din förgrymmelse fara och vände dig ifrån din vredes glöd.

5 Så vänd dig nu åter till oss, du, vår frälsnings Gud, och upphör med din förtörnelse mot oss.

6 Vill du då vredgas på oss evinnerligen och låta din vrede vara från släkte till släkte?
Ps. 77,8.

7 Vill du icke åter gifva oss lif, så att ditt folk må glädjas i dig?

8 Herre, låt oss se din nåd, och gif oss din frälsning.

9 Jag vill höra, hvad Gud, Herren, talar; ty han talar frid till sitt folk och till sina fromma; må de blott icke vända åter till dårskap.

10 Ja, hans frälsning är nära dem, som frukta honom, och ära skall bo i vårt land.
Ps. 145,18.

11 Nåd och sanning skola där mötas, rättfärdighet och frid kyssas;

12 sanning skall växa upp ur jorden och rättfärdighet blicka ned från himmeln. Es. 45,8.

13 Herren skall gifva oss det godt är, och vårt land skall gifva sin gröda. 3 Mos. 26,4.

14 Rättfärdighet skall gå framför honom, och den skall stadigt följa i hans spår.

86 Psalmen.

Den frommes bön under förföljelse.

1 En bön af David.

Herre, böj ditt öra till mig, och svara mig, ty jag är betryckt och fattig.

* *Bakadalen* eller, såsom namnet af ålder uttydes, *tåredalen*, synes hafva varit en dal, genom hvilken vallfartsvägen gick till Jerusalem.

Digitized by Google

2 Bevara min själ, ty jag tillhör dina fromma; du, min Gud, fräls din tjänare, som förtröstar på dig. Ps. 16,1. 25,20.

3 Var mig nådig, Herre, ty hela dagen ropar jag till dig.

4 Gläd din tjänares själ, ty till dig, Herre, upplyfter jag min själ. Ps. 25,1.

5 Ty du, Herre, är god och förlåtande och stor i nåd mot alla, som åkalla dig.
Ps. 78,38. Joel 2,13. Jon. 4,2

6 Lyssna, Herre, till min bön, och akta på mina böners ljud.

7 I min nöds tid åkallar jag dig, ty du skall svara mig.
Ps. 50,15.

8 Ingen är dig lik bland gudarne, Herre, och intet är såsom dina verk.
2 Mos. 15,11. 5 Mos. 3,24. Ps. 18,32. 71,19.

9 Hedningarne, som du har gjort, skola alla komma och tillbedja inför dig, Herre, och skola ära ditt namn.
Ps. 22,28 f. Sef. 2,11. Sak. 14,9.

10 Ty du är stor och gör under; du allena är Gud.

11 Visa mig, Herre, din väg; jag vill vandra i din sanning. Behåll mitt hjärta vid det ena, att jag fruktar ditt namn.
Ps. 25,4 f. 27,11. 119,33. 143,8.

12 Då vill jag tacka dig, Herre, min Gud, af allt mitt hjärta och ära ditt namn evinnerligen.

13 Ty din nåd är stor öfver mig, och du räddar min själ ur dödsrikets djup.
Ps. 30,4. 71,20. 116,3, 8.

14 Gud, fräcka människor hafva rest sig upp mot mig, och våldsverkarnes hop står efter mitt lif; de hafva icke dig för ögonen. Ps. 54,5.

15 Men du, Herre, är en barmhärtig och nådig Gud, långmodig och stor i mildhet och trofasthet.
2 Mos. 34,6. Neh. 9,17. Ps. 103,8. 145,8.

16 Vänd dig till mig, och var mig nådig, gif åt din tjänare din makt, och fräls din tjänarinnas son.

17 Gör ett tecken med mig, och låt det gå mig väl. Och må de, som hata mig, se med blygd, att du, Herre, hjälper mig och tröstar mig.

87 Psalmen.

Sion moderstaden för alla folk.

1 Af Koras söner; en psalm, en sång. Matt. 16,18.

Den stad, han grundat, står på de heliga bergen;

2 Herren älskar Sions portar mest bland alla Jakobs boningar.
Ps. 68,17.

3 Härliga ting äro talade om dig, du Guds stad. Sela.
Ps. 46,5 f. 48,2 f. 132,13 f. Es. 2,2 f. Mik. 4,1 f.

4 »Jag skall nämna Rahab och Babel bland dem, som känna mig; se, Filistéen och Tyrus, så ock Kus, dessa äro födda där.» Ps. 45,13. 68,32. 72,10. Es. 19,18 f. 30,7. Matt. 28,19. Ap. G. 2,9 f.

5 Ja, om Sion skall det sägas: »Den ene som den andre är född i henne», och den Högste själf skall hålla henne vid makt.
Ps. 48,9. Es. 44,5.

6 När Herren upptecknar folken, skall han så räkna: »Dessa äro födda där.» Sela.

7 Och under sång och dans

Digitized by Google

skall man säga: »Alla mina källor äro i dig.» Jer. 31,12 f.

88 Psalmen.

Klagosång i svåraste lidande.

1 En sång, en psalm af Koras söner; för sångmästaren, till Mahalat-leannót; en sång af esrahiten Heman.

1 Kon. 4,31. 1 Krön. 2,6.

Herre, min frälsnings Gud, dag och natt ropar jag inför dig. Ps. 22,3.

3 Låt min bön komma inför ditt ansikte, böj ditt öra till mitt rop.

4 Ty min själ är mättad med lidanden, och mitt lif har kommit nära dödsriket.

5 Jag är aktad lik dem, som fara ned i grafven, jag är såsom en man utan lifskraft.

Ps. 28,1. 143,7.

6 Jag är öfvergifven bland de döda, lik de slagna, som ligga i grafven, på hvilka du icke mera tänker, och som äro afskilda från din hand. Ps. 31,23.

7 Du har sänkt mig ned underst i grafven, ned i mörkret, ned i djupet. Ps. 130,1.

8 Din vrede hvilar tung på mig, alla dina böljors svall låter du gå öfver mig. Sela.

Ps. 42,8. 69,3.

9 Du har drifvit mina förtrogna långt bort ifrån mig; du har gjort mig till en styggelse för dem; jag ligger fången och kan icke komma ut.

Job 19,19. Ps. 31,12. 38,12.

10 Mitt ansikte förtvinar af lidande; Herre, jag åkallar dig dagligen, jag uträcker mina händer till dig. Ps. 6,8.

11 Gör du väl under för de döda, eller kunna skuggorna stå upp och tacka dig? Sela.

Ps. 6,6. 30,10. 115,17.

12 Förtäljer man i grafven om din nåd, i afgrunden om din trofasthet?

13 Känner man i mörkret dina under och din rättfärdighet i glömskans land? Es. 38,18

14 Men jag ropar till dig, Herre, och bittida kommer min bön dig till mötes.

15 Hvarför förkastar du, Herre, min själ, hvarför döljer du ditt ansikte för mig?

Ps. 13,2. 22,2. 44,25.

16 Betryckt är jag och döende allt ifrån min ungdom; jag måste bära dina förskräckelser, så att jag förtviflar.

17 Din vredes lågor gå öfver mig, dina fasor tillintetgöra mig.

18 De omgifva mig beständigt såsom vatten, de kringränna mig allesamman.

19 Du har drifvit vän och frände långt bort ifrån mig, till förtrogen har jag allenast mörkret. Job 17,13 f.

89 Psalmen.

Bön om hjälp under åberopande af Herrens nådelöften till David.

1 En sång af esrahiten Etan

1 Kon. 4,31. 1 Krön. 2,6.

Jag vill sjunga om Herrens nådegärningar evinnerligen, jag vill låta min mun förkunna din trofasthet från släkte till släkte. Joh. 1,17.

3 Ty jag säger: Din nåd var der byggd för evig tid; i himmeln befäster du din trofasthet.

Ps. 119,89.

Digitized by Google

4 »Jag har slutit ett förbund med min utvalde, jag har med ed lofvat min tjänare David:

5 Jag skall befästa din säd för evig tid och bygga din tron från släkte till släkte.» Sela.
2 Sam. 7,12 f. 1 Krön. 17,11 f. Ps. 61,8. 132,11. Es. 55,3. Luk. 1,32.

6 Af himlarna prisas dina under, Herre, och i de heligas församling din trofasthet.
Ps. 29,1 f. 103,20 f. Es. 6,3. Ef. 3,10. Upp. 4,8.

7 Ty hvilken i skyn kan liknas vid Herren, hvilken bland Guds söner kan aktas lik Herren?

8 Han är en Gud, öfvermåttan förskräcklig i de heligas råd och fruktansvärd utöfver alla, som äro omkring honom.

9 Herre, härskarornas Gud, hvem är dig lik i styrka, Herre? Och din trofasthet är rundt omkring dig.

10 Du råder öfver hafvets uppror; när dess böljor resa sig, stillar du dem.
Job 38,11. Ps. 65,8. 93,3 f.

11 Du krossade Rahab, så att han låg lik en slagen, du förströdde dina fiender med din mäktiga arm. Es. 51,9.

12 Din är himmeln, din är ock jorden; du har grundat jordens krets med allt, hvad därpå är. Ps. 24,1 f. 102,26.

13 Norr och söder har du skapat; Tabor och Hermon jubla i ditt namn.

14 Du har en arm med hjältekraft, mäktig är din hand, hög är din högra hand.

15 Rättfärdighet och rätt äro din trons fäste, nåd och sanning stå inför ditt ansikte.
Ps. 97,2. 85,14.

16 Saligt är det folk, som förstår att jubla; Herre, de skola vandra i ditt ansiktes ljus.
4 Mos. 23,21.

17 De skola alltid fröjda sig i ditt namn, och de skola upphöjas genom din rättfärdighet.

18 Ty du är deras starkhet och prydnad, och genom din nåd upphöjer du vårt horn.

19 Ty han, som är vår sköld, tillhör Herren, vår konung tillhör Israels Helige. Ps. 47,10.

20 På den tiden talade du i en syn till dina fromma, och du sade: »Jag har beskärt hjälp åt en hjälte, jag har upphöjt en yngling ur folket.
2 Sam. 7,4 f. 1 Krön. 17,4.

21 Jag har funnit min tjänare David och smort honom med min heliga olja.
1 Sam. 16,13. Ap. G. 13,22.

22 Min hand skall stadigt vara med honom, och min arm skall styrka honom.

23 Ingen fiende skall oförtänkt komma öfver honom, och ingen orättfärdighetens son skall förtrycka honom;

24 utan jag skall krossa hans ovänner framför honom, och jag skall hemsöka dem, som hata honom.

25 Min trofasthet och min nåd skola vara med honom, och i mitt namn skall hans horn varda upphöjdt.

26 Jag skall lägga hafvet under hans hand och strömmarna under hans högra hand.
Ps. 72,8.

Digitized by Google

27 Han skall kalla mig så: du, min Fader, min Gud och min frälsnings klippa.
2 Sam. 7,14. 1 Krön. 17,13. Ps. 2,6 f. Ebr. 1,5.

28 Och jag skall göra honom till den förstfödde, till den högste bland konungarne på jorden. Ps. 72,11.

29 Jag skall bevara min nåd åt honom evinnerligen, och mitt förbund med honom skall förblifva fast.

30 Jag skall låta hans säd bestå till evig tid, hans tron så länge himmeln varar.

31 Om hans barn öfvergifva min lag och icke vandra i mina rätter,

32 om de bryta mot mina stadgar och icke hålla mina bud,

33 så skall jag väl hemsöka deras öfverträdelse med ris och deras missgärning med plågor,

34 men min nåd skall jag icke taga ifrån honom, och jag skall icke svika i trofasthet.

35 Jag skall icke bryta mitt förbund, och hvad mina läppar talat, skall jag icke förändra.
4 Mos. 23,19.

36 Ett har jag svurit vid min helighet, och för David ljuger jag icke:

37 hans säd skall förblifva evinnerligen och hans tron inför mig så länge som solen;
Joh. 12,34.

38 såsom månen skall den bestå evinnerligen. Och trofast är vittnet i skyn.» Sela.
Job 16,19. Jer. 33,20 f.

39 Men nu har du förkastat och förskjutit din smorde och handlat i vrede mot honom.

40 Du har upplöst förbundet med din tjänare, du har oskärat hans krona och kastat den till jorden.

41 Du har brutit ned alla hans murar, du har gjort hans fästen till ruiner. Ps. 80,13 f.

42 Alla, som gå vägen fram, plundra honom, han har blifvit till smälek för sina grannar.
Ps. 44,14. 79,4.

43 Du har upphöjt hans ovänners högra hand och låtit alla hans fiender glädja sig.

44 Du har låtit hans svärdsegg vika tillbaka och icke hållit honom uppe i striden.

45 Du har gjort slut på hans glans och slagit hans tron till jorden.

46 Du har förkortat hans ungdoms dagar, du har höljt honom med skam. Sela

47 Huru länge, Herre, skall du så alldeles fördölja dig? Huru länge skall din vrede brinna såsom en eld? Ps. 79,5.

48 Tänk på huru kort mitt lif är och huru förgängliga du skapat alla människors barn.
Job 7,7. 14,1 f. Ps. 39,6. 90,10.

49 Ty hvilken är den man, som får lefva, och som undgår att se döden? Hvem räddar sin själ från dödsrikets våld? Sela.

50 Herre, hvar äro dina forna nådegärningar, som du med ed lofvade David i din trofasthet?

51 Tänk, Herre, på dina tjänares smälek, på hvad jag måste fördraga af alla de många folken;

52 tänk på huru dina fiender

Digitized by Google

försmäda, Herre, huru de försmäda din smordes fotspår.
53 Lofvad vare Herren evinnerligen! Amen, amen.

Fjärde Boken.

90 Psalmen.

Guds evighet och människans förgänglighet.

1 En bön af gudsmannen Moses. Herre, du är vår tillflykt från släkte till släkte.
2 Förrän bergen blefvo till och du frambragte jorden och världen, ja, från evighet till evighet är du, Gud.
3 Du låter människorna vända åter till stoft, du säger: Vänden åter, I människors barn.
1 Mos. 3,19. Ps. 104,29. Pred. 12,7.
4 Ty tusen år äro i dina ögon såsom den dag, som i går framgick; ja, de äro såsom en nattväkt. 2 Petr. 3,8.
5 Du sköljer dem bort; de äro såsom en sömn. Om morgonen likna de gräset, som frodas;
Es. 40,6 f. 1 Petr. 1,24.
6 det blomstrar upp och frodas om morgonen, men om aftonen afhugges det och förvissnar. Job 14,2. Ps. 103,15 f.
7 Ty vi förgås genom din vrede, och genom din förtörnelse ryckas vi plötsligt bort.
Ps. 76,8.
8 Du ställer våra missgärningar inför dig, våra förborgade synder i ljuset af ditt ansikte.
Ps. 19,13. Jer. 16,17. 1 Kor. 4,5.
9 Ja, alla våra dagar försvinna genom din förgrymmelse, vi lykta våra år såsom en suck.
10 Vårt lif varar sjuttio år eller, vid mycken kraft, åttio år; och då det är som bäst, är det möda och fåfänglighet, ty det går snart förbi, likasom flöge vi bort.
Job 9,25 f. Ps. 89,48.
11 Men hvem besinnar din vredes makt och din förgrymmelse, så att han fruktar dig?
12 Lär oss betänka, huru få våra dagar äro, på det att vi må undfå ett vist hjärta.
Ps. 39,5.
13 Herre, vänd åter. Huru länge dröjer du? Förbarma dig öfver dina tjänare. 2 Mos. 32,12.
14 Mätta oss med din nåd, när morgonen gryr, så vilja vi jubla och vara glada i alla våra lifsdagar.
15 Gif oss glädje så många dagar, som du plågat oss, så många år, som vi varit olyckliga.
16 Låt dina gärningar uppenbaras för dina tjänare och din härlighet öfver deras barn.
17 Och Herrens, vår Guds, ljuflighet komme öfver oss. Må du främja för oss våra händers verk; ja, våra händers verk främje du.

91 Psalmen.

Tryggheten under den Högstes beskärm.

Den, som sitter under den Högstes beskärm och hvilar under den Allsmäktiges skugga, Ps. 36,8.
2 han säger till Herren: »Du är min tillflykt och min borg, min Gud, på hvilken jag förtröstar.» Ps. 18,3.

Digitized by Google

3 Ty han skall rädda dig ifrån fågelfängarens snara och från pesten, som fördärfvar. Ps. 124,7.

4 Med sina fjädrar skall han betäcka dig, och under hans vingar skall du finna tillflykt; hans trofasthet är sköld och skärm. Ps. 17,8. 57,2. Matt. 23,37.

5 Du skall icke behöfva frukta nattens fasor, icke pilen, som flyger om dagen, Ords. 3,24.

6 icke pesten, som går fram i mörkret, eller farsoten, som ödelägger vid middagens ljus.

7 Om ock tusen falla vid din sida, ja, tio tusen vid din högra sida, skall det dock icke drabba dig.

8 Dina ögon skola blott skåda därpå med lust, och du skall se de ogudaktigas lön. Ps. 92,12.

9 Ty du har sagt: »Herren är mitt hopp»; den Högste har du gjort till din tillflykt.

10 Ingen olycka skall vederfaras dig, och ingen plåga skall nalkas din hydda. Ords. 12,21.

11 Ty han skall gifva sina änglar befallning om dig, att de skola bevara dig på alla dina vägar.
Ps. 34,8. Matt. 4,6. Luk. 4,10 f.

12 De skola bära dig på händerna, att du icke skall stöta din fot emot någon sten.
Job 5,23. Ps. 121,3. Ords. 3,23.

13 På lejon och huggormar skall du gå, du skall trampa på unga lejon och drakar.
5 Mos. 8,15. Mark. 16,18. Luk. 10,19.

14 »Han håller sig intill mig, därför skall jag befria honom; jag skall beskydda honom, ty han känner mitt namn.

15 Han åkallar mig, därför skall jag svara honom; jag är med honom i nöden, jag skall rädda honom och låta honom komma till ära. Ps. 50,15.

16 Jag skall mätta honom med långt lif och låta honom se min frälsning.» Ps. 50,23.

92 Psalmen.

En sabbatssång.

1 En psalm, en sång för sabbatsdagen.

Det är godt att tacka Herren och att lofsjunga ditt namn, du, den Högste; Ps. 147,1.

3 att om morgonen förkunna din nåd och, när natten kommer, din trofasthet, Ps. 42,9.

4 med spelande på tio strängar och med psaltare, med klang af harpa. Ps. 33,2 f.

5 Ty du gläder mig, Herre, med dina gärningar; jag vill jubla öfver dina händers verk.
Ps. 77,13 f.

6 Huru stora äro icke dina verk, o Herre! Ja, öfvermåttan djupa äro dina tankar.
Ps. 40,6. 104,24. Rom. 11,33.

7 En oförnuftig man besinnar det icke, och en dåre förstår icke sådant. Ps. 14,1. 94,8.

8 Om ock de ogudaktiga grönska såsom gräs och ogärningsmännen blomstra allesamman, så sker det till deras fördärf för evig tid. Ps. 37,1 f. 129,6.

9 Men du är hög, Herre, evinnerligen.

10 Ty se, dina fiender, Herre, se, dina fiender skola förgås, alla ogärningsmän skola blifva förströdda.

Digitized by Google

11 Men mitt horn gör du högt såsom vildoxens; jag varder öfvergjuten med frisk olja.
Ps. 23,5. 89,18, 25. 112,9.

12 Och mitt öga får skåda med lust på mina förföljare; mina öron få höra med lust om de onda, som resa sig upp mot mig. Ps. 91,8. 118,7.

13 De rättfärdiga skola grönska såsom palmträd, de skola växa såsom cedrar på Libanon.
Ps. 1,3. 52,10. Ords. 11,28. Jer. 17,8. Os. 14,6 f.

14 De äro planterade i Herrens hus; de skola grönska i vår Guds gårdar. Es. 58,11.

15 Ännu när de blifva gamla, skola de skjuta skott, de skola frodas och grönska;

16 på det att de må förkunna, att Herren är rättfärdig, att han är min klippa, och att intet orätt finnes i honom.
5 Mos. 32,4. Sef. 3,5.

93 Psalmen.

Guds rikes fasthet.

Herren är konung, han har klädt sig i härlighet; Herren har klädt sig, han har omgjordat sig med makt. Därför står jordkretsen fast och vacklar icke.
Ps. 2,6. 96,10. 97,1. 99,1.

2 Din tron står fast ifrån fordom tid, du är från evighet.
Es. 44,6.

3 Herre, strömmarna hafva upphäft, strömmarna hafva upphäft sin röst, ja, strömmarna upphäfva sitt dån.
Ps. 46,4 f. Es. 17,12 f.

4 Men väldig är Herren i höjden mer än rösterna af stora, väldiga vatten, mer än hafvets bränningar.
Ps. 65,8. 89,10. Upp. 17,15.

5 Dina vittnesbörd äro fasta allt igenom; helighet höfves ditt hus, Herre, evinnerligen.
Ps. 19,8.

94 Psalmen.

Bön och hotelse mot Herrens folks fiender.

Du, hämndens Gud, o Herre, du, hämndens Gud, träd fram i glans.
5 Mos. 32,35. Jer. 51,56. Rom. 12,19.

2 Uppres dig, du jordens domare, vedergäll de högmodiga, hvad de hafva gjort.
1 Mos. 18,25. Ps. 7,7. 28,4.

3 Huru länge skola de ogudaktiga, Herre, huru länge skola de ogudaktiga fröjda sig?
Ps. 75,5 f.

4 Deras mun flödar öfver af fräckt tal; de förhäfva sig, alla dessa ogärningsmän.

5 Herre, de krossa ditt folk och förtrycka din arfvedel.

6 Änkor och främlingar dräpa de, och faderlösa mörda de.

7 Och de säga: Herren ser det icke, Jakobs Gud märker det icke. Ps. 10,4, 11 f. 73,11.

8 Märken själfva, I oförnuftiga bland folket; I dårar, när viljen I varda förståndiga?

9 Den som har planterat örat, skulle han icke höra, den som har danat ögat, skulle han icke se? 2 Mos. 4,11. Ords. 20,12.

10 Den som tuktar hedningarne, skulle han icke straffa, han, som lärer människorna förstånd?

11 Herren känner människornas

Digitized by Google

tankar, han vet, att människorna äro fåfänglighet.
Ps. 62,10. 1 Kor. 3,20.

12 Säll är den man, som du, Herre, undervisar, och som du lärer genom din lag
Ps. 119,71. Ords. 3,11 f. Ebr. 12,5 f.

13 för att skaffa honom ro för olyckans dagar, till dess grafven varder gräfd för den ogudaktige. Ps. 112,8.

14 Ty Herren förskjuter icke sitt folk och öfvergifver icke sin arfvedel.

15 Ty rättfärdighet skall åter komma till sin rätt, och alla rättsinniga skola hålla sig därtill. Ps. 64,10 f.

16 Hvem står upp till att försvara mig mot de onda, hvem träder fram till att försvara mig mot ogärningsmännen?

17 Om Herren icke vore min hjälp, så bodde min själ snart i det tysta. Ps. 124,1 f.

18 När jag måste säga: »Min fot vacklar», så stöder mig din nåd, o Herre.

19 När jag har mycket bekymmer i mitt hjärta, så gläder din tröst min själ. Ps. 119,50, 92.

20 Kan väl fördärfvets tron hafva gemenskap med dig, den tron, där man öfvar våld i lagens namn?

21 De ansätta den rättfärdiges själ och fördöma oskyldigt blod.

22 Men Herren blifver för mig en borg, min Gud blifver min tillflykts klippa. Ps. 18,3. 59,17.

23 Och han låter deras fördärf vända tillbaka öfver dem och förgör dem för deras ondskas skull; ja, Herren, vår Gud, förgör dem.

95 Psalmen.

Uppmaning till Israel att prisa och hörsamma Herren.

Kommen, låtom oss höja glädjerop till Herren, låtom oss höja jubel till vår frälsnings klippa. 5 Mos. 32,4. Ps. 100,1 f.

2 Låtom oss träda fram för hans ansikte med tacksägelse och höja jubel till honom med lofsånger.

3 Ty Herren är en stor Gud, en stor konung öfver alla gudar.
Ps. 47,3. 96,4 f.

4 Han har jordens djup i sin hand, och bergens höjder äro hans; Ps. 8,7.

5 hans är hafvet, ty han har gjort det, och hans händer hafva danat det torra.

6 Kommen, låtom oss tillbedja och nedfalla, låtom oss knäböja för Herren, som har gjort oss.
Es. 43,7. Ef. 2,10.

7 Ty han är vår Gud, och vi äro det folk, som han har till sin hjord, vi äro får, som stå under hans hand.

O, att I villen i dag höra hans röst! 2 Mos. 23,21 f.

8 Förhärden icke edra hjärtan, såsom i Meriba, såsom på Massas dag i öknen,
2 Mos. 17,7. Ebr. 3,7 f. 4,7.

9 där edra fäder frestade mig, där de pröfvade mig, fastän de hade sett mina verk. 1 Kor. 10,9.

10 I fyrtio år kände jag leda vid det släktet, och jag sade:

Digitized by Google

De äro ett folk, som far vilse med sitt hjärta, och de känna icke mina vägar.
2 Mos. 32,9. 5 Mos. 32,5, 6, 28.

11 Så svor jag då i min vrede: De skola icke inkomma i min hvila. 4 Mos. 14,22 f. Ebr. 3,18. 4,5 f.

96 Psalmen.

Uppmaning till alla jordens folk att lofsjunga Herren.

Sjungen till Herrens ära en ny sång, sjungen till Herrens ära, alla länder. 1 Krön. 16,23 f. Ps. 98,1. Es. 42,10. Upp. 5,9 f.

2 Sjungen till Herrens ära, lofven hans namn, förkunnen ifrån dag till dag glädjebudskapet om hans frälsning. Luk. 2,30 f.

3 Förtäljen bland hedningarne hans ära, bland alla folk hans under.

4 Ty stor är Herren och högtlofvad, fruktansvärd är han mer än alla gudar.
5 Mos. 10,17. Ps. 48,2. 95,3. 145,3.

5 Ty folkens alla gudar äro afgudar, men Herren är den, som har gjort himmeln.
Ps. 115,4 f. Es. 41,23 f. 1 Kor. 8,4 f.

6 Majestät och härlighet äro inför hans ansikte, makt och glans i hans helgedom.

7 Gifven åt Herren, I, folkens släkter, gifven åt Herren ära och makt; Ps. 29,1 f.

8 gifven åt Herren hans namns ära, bären fram skänker, och kommen i hans gårdar.
Ps. 72,10.

9 Tillbedjen Herren i helig skrud. Alla länder bäfve för hans ansikte. Ps. 110,3.

10 Sägen bland hedningarne: »Herren är konung; därför står jordkretsen fast och vacklar icke; han dömer folken med rättvisa.»
Ps. 72,1 f. 93,1 f. 99,1. Es. 9,7.

11 Himmeln vare glad, och jorden fröjde sig; hafvet bruse och allt hvad däri är. Ps. 98,7 f. Es. 44,23. 49,13. 55,12. Rom. 8,21 f.

12 Marken glädje sig och allt det, som är därpå, ja, då juble alla skogens träd

13 inför Herren, ty han kommer, ty han kommer för att döma jorden. Han skall döma jordens krets med rättfärdighet och folken med sin trofasthet.
Ps. 9,9. 98,9. Ap. G. 17,31

97 Psalmen.

Herrens konungsliga uppenbarelse och makt.

Herren är konung, därför fröjde sig jorden; hafsländerna glädje sig, så många som de äro. Ps. 72,10. 93,1. Es. 60,9. Sak. 9,9 f.

2 Moln och töcken äro rundt omkring honom, rättfärdighet och rätt äro hans trons fäste.
2 Mos. 19,16 f. Ps. 89,15.

3 Eld går framför honom och förbränner hans ovänner rundt omkring. Ps. 50,3. Upp. 4,5.

4 Hans ljungeldar upplysa jordens krets; jorden ser det och bäfvar.

5 Bergen smälta såsom vax för Herren, för hela jordens herre.
Mik. 1,4.

6 Himlarna förkunna hans rättfärdighet, och alla folk se hans ära. Ps. 8,2. 19,2. 50,6. 89,6.

7 Alla de skola komma på skam, som dyrka beläten, de, som berömma sig af afgudar.

Digitized by Google

Alla gudar skola tillbedja honom. 2 Mos. 20,3 f.
Ps. 96,5. Es. 42,17. Ebr. 1,6.

8 Sion hör det och gläder sig, och Juda döttrar fröjda sig för dina domars skull, Herre.
Es. 12,6.

9 Ty du, Herre, är den Högste öfver hela jorden; du är högt upphöjd öfver alla gudar.
Ps. 83,19. 96,4.

10 I, som älsken Herren, haten det onda. Han bevarar sina frommas själar, ur de ogudaktigas hand räddar han dem.
Am. 5,14 f. Joh. 10,28. Rom. 12,9.

11 Ljus är utsådt för den rättfärdige och glädje för de rättsinniga. Ps. 112,4.

12 Glädjens i Herren, I rättfärdiga, och prisen hans heliga namn. Ps. 30,5. 32,11.

98 Psalmen.

Hela jordens jubel vid Herrens seger.

1 En psalm.

Sjungen till Herrens ära en ny sång, ty han har gjort under. Han har vunnit seger med sin högra hand och med sin heliga arm. Es. 52,10.

2 Herren har låtit sin frälsning blifva kunnig; han har uppenbarat sin rättfärdighet för hedningarnes ögon. Luk. 2,30 f.

3 Han har tänkt på sin nåd och trofasthet mot Israels hus; alla jordens ändar hafva sett, huru vår Gud frälsar. Luk. 1,54.

4 Höjen jubel till Herren, alla länder; bristen ut i glädjerop, och lofsjungen. Ps. 100,1.

5 Lofsjungen Herren med harpa, med harpa och med lofsångs ljud.

6 Höjen jubel med trumpeter och med basuners ljud inför Konungen, inför Herren.

7 Hafvet bruse och allt hvad däri är, jordens krets och de, som bo därpå. Ps. 96,11 f

8 Strömmarna klappe i händerna, bergen juble med hvarandra

9 inför Herren, ty han kommer för att döma jorden. Han skall döma jordens krets med rättfärdighet och folken med rättvisa. Ps. 9,9.

99 Psalmen.

Den trefaldt helige.

Herren är konung, därför darra folken; han tronar på keruberna, därför skälfver jorden.
1 Sam. 4,4. 2 Sam. 6,2. Ps. 93,1.

2 Herren är stor i Sion, och han är hög äfver alla folk.
Ps. 48,2.

3 De prisa ditt namn, det stora och fruktansvärda. Helig är han.
Ps. 96,4. 111,9. Es. 6,3.

4 Konungen i sin makt älskar hvad rätt är. Ja, du håller rättvisa vid makt, rätt och rättfärdighet öfvar du i Jakob.
Es. 9,7.

5 Upphöjen Herren, vår Gud, och tillbedjen vid hans fotapall. Helig är han.
1 Krön. 28,2. Ps. 132,7.

6 Moses och Aron voro bland hans präster, Samuel var bland dem, som åkallade hans namn; de ropade till Herren, och han svarade dem. 2 Mos. 8,12 f. 32,11 f. 4 Mos. 16,20 f. 1 Sam. 7,9.

Digitized by Google

7 I molnstoden talade han till dem. De höllo hans vittnesbörd och den lag, som han gaf dem.
2 Mos. 33,9, 11.

8 Herre, vår Gud, du svarade dem; du var mot dem en förlåtande Gud, ändock du var en hämnare öfver deras gärningar.

9 Upphöjen Herren, vår Gud, och tillbedjen inför hans heliga berg. Ty helig är Herren, vår Gud.

100 Psalmen.

Uppmaning till Herrens lof.

1 En tacksägelsepsalm.
Ps. 66,1. 98,4.

Höjen jubel till Herren, alla länder. Tjänen Herren med glädje, kommen inför hans ansikte med fröjderop.
Ps. 2,11. 95,2.

3 Förnimmen, att Herren är Gud. Han har gjort oss, och icke vi själfva, till sitt folk och till får i sin hjord.
Ps. 79,13. 95,7. Hes. 34,31. Joh. 10,11 f.

4 Gån in i hans portar med tacksägelse, i hans gårdar med lof; tacken honom, lofven hans namn. Es. 56,7. 66,23.

5 Ty Herren är god, hans nåd varar evinnerligen och hans trofasthet från släkte till släkte.
Ps. 117,2. Es. 54,10.

101 Psalmen.

En from konungs sinnelag.

1 Af David; en psalm.

Om nåd och rätt vill jag sjunga; dig, Herre, vill jag lofsäga.

2 Jag vill akta på ostrafflighetens väg — när skall du komma till mig? Jag vill vandra i mitt hjärtas ostrafflighet här inne i mitt hus.

3 Inför mina ögon vill jag icke låta komma, hvad ondt är; orättfärdighetens gärningar hatar jag; sådant skall icke låda vid mig.

4 Ett vrångt hjärta vike ifrån mig; den, som är ond, kännes jag icke vid.

5 Den som i hemlighet förtalar sin nästa, honom vill jag förgöra; den som har stolta ögon och högmodigt hjärta, honom lider jag icke. Ps. 15,3. Ords. 21,4.

6 Mina ögon se efter de trogna i landet, på det att de må bo hos mig; den som vandrar på ostrafflighetens väg, han skall vara min tjänare. Ords. 22,11.

7 Den som öfvar svek, han skall icke bo i mitt hus; den som talar lögn, han skall icke bestå inför mina ögon.

8 Jag vill förgöra alla ogudaktiga i landet morgon efter morgon, på det att jag må utrota alla ogärningsmän från Herrens stad. Rom. 13,4.

102 Psalmen.

Den betrycktes klagan och hopp till Herren.

1 Bön af en betryckt, när han försmäktade och utgöt sitt bekymmer inför Herren.

Herre, hör min bön, och låt mitt rop komma inför dig.

3 Dölj icke ditt ansikte för mig, när jag är i nöd. Böj ditt öra till mig; när jag ropar, så skynda att svara mig.
Ps. 69,18.

4 Ty mina dagar hafva för-

Digitized by Google

svunnit såsom rök, benen i min kropp äro förbrända såsom af eld.

5 Mitt hjärta är slaget såsom gräs och förvissnadt; jag förgäter att äta mitt bröd.

6 För min högljudda suckans skull låda mina ben vid mitt kött. Job 19,20.

7 Jag är lik en pelikan i öknen, jag är såsom en uggla bland ruiner.

8 Jag måste vaka, och jag är såsom en ensam fågel på taket.

9 Hela dagen försmäda mig mina fiender; de, som rasa mot mig, förbanna med mitt namn. Es. 65,15. Jer. 29,22.

10 Ty jag äter aska såsom bröd och blandar min dryck med gråt Ps. 42,4. 80,6.

11 för din vredes och förtörnelses skull, ty du har gripit mig och kastat mig bort.

12 Mina dagar äro såsom skuggan, när hon förlänges, och jag själf förvissnar såsom gräs. Ps. 109,23. 144,4. 1 Petr. 1,24.

13 Men du, Herre, tronar evinnerligen, och din åminnelse varar från släkte till släkte. Ps. 135,13.

14 Du skall stå upp och förbarma dig öfver Sion; det är tid, att du bevisar det nåd, och stunden har kommit.

15 Ty dina tjänare hafva dess stenar kära, och de ömka sig öfver dess grus.

16 Då skola hedningarne frukta Herrens namn och alla jordens konungar din härlighet,

17 när en gång Herren har uppbyggt Sion och uppenbarat sig i sin härlighet;

18 när han har vändt sig till de öfvergifnas bön och icke mer föraktar deras bön.

19 Det skall upptecknas för ett kommande släkte, och det folk, som varder skapadt, skall lofva Herren. Ps. 22,31 f.

20 Ty han har blickat ned från sin heliga höjd, Herren har skådat ned från himmeln till jorden

21 för att höra de fångnas klagan, för att befria dödens barn, Ps. 79,11. Ebr. 2,14.

22 på det att man i Sion må förkunna Herrens namn och hans lof i Jerusalem,

23 när alla folk församlas och alla riken för att tjäna Herren. Ps. 22,28. 68,33. Es. 2,2 f.

24 Men han har på vägen nedböjt min kraft, han har förkortat mina dagar.

25 Jag säger: Min Gud, tag mig icke bort i mina halfva dagar, du, hvilkens år vara från släkte till släkte. Ps. 90,2.

26 I forntiden har du lagt jordens grund, och himlarna äro dina händers verk. Ps. 24,2. 33,6. Ebr. 1,10 f.

27 De skola förgås, men du förblifver, de skola alla föråldras såsom en klädnad; du skall förvandla dem, såsom man byter om dräkt, och de skola förvandlas. Es. 51,6. 54,10. Matt. 24,35. 2 Petr. 3,7 f.

28 Men du är densamme, och dina år skola icke hafva någon ände.

29 Dina tjänares barn skola förblifva boende i landet, och deras säd skall bestå inför dig. Ps. 69,37.

Digitized by Google

103 Psalmen.

Lofsång till Herren för hans stora barmhärtighet.

1 Af David.
Lofva Herren, min själ, och allt det i mig är lofve hans heliga namn.

2 Lofva Herren, min själ, och förgät icke, hvad godt han har gjort,

3 han, som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister, Ps. 147,3.

4 han, som förlossar ditt lif från grafven och kröner dig med nåd och barmhärtighet, Ps. 68,21.

5 han, som mättar ditt begär med sitt goda, så att du blifver ung på nytt såsom en örn. Job 33,25. Es. 40,31.

6 Herren handlar i rättfärdighet och skaffar rätt åt alla förtryckta. Ps. 68,6.

7 Han har låtit Moses se sina vägar, Israels barn sina verk.

8 Barmhärtig och nådig är Herren, långmodig och stor i mildhet. 2 Mos. 34,6 f. 4 Mos. 14,18. Ps. 86,5, 15. 145,8 f. Joel 2,13. Jon. 4,2.

9 Han går icke ständigt till rätta och behåller icke vrede evinnerligen. Ps. 30,6. Es. 57,16. Jer. 3,5. Mik. 7,18.

10 Han handlar icke med oss efter våra synder och vedergäller oss icke efter våra missgärningar.

11 Ty så hög som himmeln är öfver jorden, så väldig är hans nåd öfver dem, som frukta honom. Ps. 36,6. 57,11.

12 Så långt som öster är från väster, låter han våra öfverträdelser vara ifrån oss.

13 Såsom en fader förbarmar sig öfver barnen, så förbarmar sig Herren öfver dem, som frukta honom. Es. 63,16. 64,8. Jer. 31,9.

14 Ty han vet, hvad för ett verk vi äro, han tänker därpå, att vi äro stoft. 1 Mos. 2,7. 3,19. Ps. 90,3.

15 En människas dagar äro såsom gräset, hon blomstrar såsom ett blomster på marken. Job 14,2. Ps. 90,5 f. 102,12. Es. 40,6 f. 1 Petr. 1,24. Jak. 1,10.

16 När vinden går däröfver, så är det icke mer, och dess plats vet icke mer däraf. Job 7,10.

17 Men Herrens nåd varar från evighet till evighet öfver dem, som frukta honom, och hans rättfärdighet intill barnabarn 2 Mos. 20,6. 5 Mos. 7,9 f. Luk. 1,50.

18 öfver dem, som hålla hans förbund och tänka på hans befallningar, så att de göra efter dem.

19 Herren har ställt sin tron i himmeln, och i sin konungamakt råder han öfver allt.

20 Lofven Herren, I, hans änglar, I, starka hjältar, som uträtten hans befallning, när I hören ljudet af hans ord. Ps. 148,2.

21 Lofven Herren, alla hans härskaror, I, hans tjänare, som uträtten hans vilja. 1 Kon. 22,19.

22 Lofven Herren, alla hans verk, hvarhelst hans herradöme är. Min själ, lofva Herren,

Digitized by Google

104 Psalmen.

Lofsång till världens skapare.

Lofva Herren, min själ. Herre, min Gud, du är hög och stor; i majestät och härlighet är du klädd.

2 Du höljer dig i ljus såsom i en mantel, du utspänner himmeln såsom ett tält;
1 Mos. 1,1 f. Es. 40,22.

3 du timrar af vatten dina salar, molnen gör du till din vagn och far på vindens vingar.
Ps. 18,11. Am. 9,6.

4 Du gör vindar till dina sändebud, eldslågor till dina tjänare.
Ps. 148,8. Ebr. 1,7.

5 Du grundade jorden på hennes fästen, så att hon icke vacklar till evig tid.
Job 38,4 f. Ps. 24,2. 89,12. 102,26.

6 Med djupet betäckte du henne såsom med en klädnad; uppöfver bergen stodo vattnen.

7 Men för din näpst flydde de; för ljudet af ditt dunder hastade de bort.

8 Berg stego upp, dalar sänkte sig ned, och vattnen hastade till den plats, som du hade bestämt för dem.

9 En gräns satte du, som de icke fingo öfverskrida, så att de icke åter skulle betäcka jorden.
Job 38,10 f. Ords. 8,29. Jer. 5,22.

10 Du lät källor flyta fram i dalarna, mellan bergen togo de sin väg.

11 De vattna alla markens djur, de släcka vildåsnornas törst.

12 Vid dem bo himmelns fåglar, från trädens grenar höja de sin röst.

13 Du vattnar bergen från dina salar, jorden mättas af den frukt, du skapar.

14 Du låter gräs skjuta upp för djuren och örter till människans tjänst, för att frambringa näring ur jorden,
Ps. 147,8 f.

15 att du må glädja människans hjärta med vin och göra hennes ansikte glänsande af olja och styrka människans hjärta med bröd.
Dom. 9,13. Syr. 31,32. 40,20.

16 Herrens träd varda ock mättade, Libanons cedrar, som han planterat.

17 Fåglarna bygga där sina nästen, hägern gör sitt bo i cypresser.

18 Stenbockarna hafva fått de höga bergen, klyftorna äro en tillflykt för safanerna.

19 Du gjorde månen till att bestämma tiderna; solen vet stunden för sin nedgång.

20 Du gör mörker, och det blifver natt; då komma alla skogens djur i rörelse,

21 de unga lejonen ryta efter rof och gå att söka sin föda af Gud.
Job 39,1.

22 Solen går upp; då draga de sig tillbaka och lägga sig ned i sina kulor.

23 Så går då människan ut till sin gärning och till sitt arbete intill aftonen.

24 Huru mångfaldiga äro icke dina verk, o Herre! Med vishet har du gjort dem alla; jorden är full af hvad du skapat.

25 Se hafvet, det stora och vida! Ett tallöst vimmel rör sig däri, djur både stora och små,

Digitized by Google

26 Där gå skeppen sin väg fram, där är Leviatan, som du skapat att leka däri.
Job 40,10, 20 f.
27 Alla vänta de efter dig, att du skall gifva dem deras mat i rätt tid. Ps. 145,15 f.
28 Du gifver dem, då samla de; du upplåter din hand, då varda de mättade med goda håfvor. Matt. 6,26.
29 Du fördöljer ditt ansikte, då förskräckas de; du tager bort deras ande, då förgås de och vända åter till stoft igen.
Job 34,14 f. Ps. 90,3.
30 Du sänder ut din ande, då varda de skapade, och du förnyar jordens anlete. Job 33,4.

31 Herrens ära förblifve evinnerligen; må Herren glädja sig öfver sina verk,
32 han som skådar på jorden, och hon bäfvar, han som rör vid bergen, och de ryka.
Ps. 144,5.
33 Jag vill sjunga till Herrens ära, så länge jag lefver; jag vill lofsjunga min Gud, så länge jag är till. Ps. 34,2. 146,2.
34 Mitt tal behage honom väl; må jag få glädja mig i Herren.
35 Men må syndare försvinna ifrån jorden och inga ogudaktiga mer vara till. Min själ, lofva Herren. Halleluja!

105 Psalmen.

Lofsång till Herren för hans välgärningar mot sitt folk.

Tacken Herren, åkallen hans namn, gören hans gärningar kunniga bland folken.
1 Krön. 16,8 f. Es. 12,4 f.
2 Sjungen till hans ära, lofsägen honom, talen om alla hans under.
3 Berömmen eder af hans heliga namn; glädje sig af hjärtat de, som söka Herren.
4 Frågen efter Herren och hans makt, söken hans ansikte beständigt.

5 Tänken på de underbara verk, som han gjort, på hans under och hans muns domar,
6 I, Abrahams, hans tjänares, säd, I, Jakobs barn, hans utvalda.
7 Han är Herren, vår Gud; öfver hela jorden gå hans domar.
8 Han tänker evinnerligen på sitt förbund, det ord han stadgade för tusen släkten,
1 Mos. 22,16 f. 5 Mos. 7,9.
9 på det förbund han slöt med Abraham och på sin ed till Isak. 1 Mos. 15,18. 26,2 f.
10 Han fastställde det för Jakob till en stadga, för Israel till ett evigt förbund; 1 Mos. 28,13. 35,12.
11 han sade: »Åt dig vill jag gifva Kanaans land, det skall blifva eder arfslott.»
12 Då voro de ännu en liten hop, de voro ringa och främlingar där inne.
13 Och de vandrade ifrån folk till folk, ifrån ett rike till ett annat land. 1 Mos. 12,1, 9. 13,1 f.
14 Han tillstadde ingen att göra dem skada, han straffade konungar för deras skull:
1 Mos. 12,17. 20,3, 7.
15 »Kommen icke vid mina smorda, och gören intet ondt åt mina profeter.»
16 Och han bjöd hungersnöd

Digitized by Google

komma öfver landet, han fördärfvade allt deras lifsuppehälle.
17 Men han sände en man framför dem, Josef blef såld till träl. 1 Mos. 37,28, 36. 45,5 f.
18 De plågade hans fötter med fjättrar, i järn måste han ligga
1 Mos. 39,20.
19 till den tid, då hans ord uppfylldes, då Herrens tal visade hans oskuld.
20 Då sände konungen och lät släppa honom lös, folkens behärskare frigaf honom.
1 Mos. 41,14 f.
21 Han satte honom till herre öfver sitt hus, att råda öfver all hans egendom; 1 Mos. 41,40 f.
22 han skulle binda hans furstar efter sin vilja och lära hans äldsta vishet.
23 Så kom Israel till Egypten, Jakob blef en gäst i Hams land.
1 Mos. 46,1 f.
24 Och han gjorde sitt folk mycket fruktsamt och starkare, än dess ovänner voro.
2 Mos. 1,7, 12.
25 Han vände deras hjärtan till att hata hans folk, så att de lade råd mot hans tjänare.
2 Mos. 1,10.
26 Då sände han Moses, sin tjänare, och Aron, som han hade utvalt. 2 Mos. 3,10 f.
27 De gjorde hans tecken ibland dem och under i Hams land.
2 Mos. 7,9 f. Ps. 78,43 f.
28 Han sände mörker och lät allt blifva mörkt; och de voro icke genstäfviga mot hans ord.
2 Mos. 10,22.
29 Han förvandlade deras vatten till blod, och han lät deras fiskar dö. 2 Mos. 7,19 f.
30 Deras land lät han vimla af paddor ända in i deras konungars kamrar. 2 Mos. 8,2 f
31 Han bjöd, och flugsvärmar kommo, mygg i hela deras land.
2 Mos. 8,17 f.
32 Han gaf dem hagel för regn, eldslågor sände han i deras land. 2 Mos. 9,18 f.
33 Och han slog deras vinträd och fikonträd och bröt sönder träden i deras land.
34 Han bjöd, och gräshoppor kommo och gräsmaskar i tallös mängd. 2 Mos. 10,12 f.
35 De åto upp alla örter i deras land, de åto upp frukten på deras mark.
36 Och han slog allt förstfödt i deras land, förstlingen af all deras kraft. 2 Mos. 12,29.
37 Och han förde dem ut med silfver och guld, och i hans stammar var ingen, som stapplade.
2 Mos. 12,35 f.
38 Egyptierna gladde sig, när de drogo ut; ty förskräckelse för Israel hade fallit öfver dem.
39 Han utbredde ett moln till skygd och en eld för att lysa om natten.
2 Mos. 13,21 f. 14,19 f. Ps. 78,14.
40 De begärde, och han lät vaktlar komma, och med bröd från himmeln mättade han dem.
2 Mos. 16,12 f. Ps. 78,24 f.
41 Han öppnade klippan, och vatten flödade; det gick såsom en ström genom öknen.
2 Mos. 17,6. 4 Mos. 20,11. Ps. 78,15 f. 1 Kor. 10,4.
42 Ty han tänkte på sitt heliga ord och på sin tjänare Abraham.
43 Så förde han sitt folk ut med fröjd, sina utvalda med jubel.

Digitized by Google

44 Och han gaf dem hedningarnes länder, och folkens förvärf togo de i besittning,
45 på det att de skulle hålla hans stadgar och iakttaga hans lagar. Halleluja! 5 Mos. 6,24.

106 Psalmen.

Israels otrohet och Herrens trofasthet.

Halleluja! Tacken Herren, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.
Ps. 107,1. 118,1. 136,1.
2 Hvem kan uttala Herrens väldiga gärningar och förkunna allt hans lof? Ps. 40,6. 71,15.
3 Saliga äro de, som göra hvad rätt är, de som alltid öfva rättfärdighet.
4 Tänk på mig, Herre, efter din nåd mot ditt folk, besök mig med din frälsning,
5 att jag må se dina utvaldas lycka, glädja mig med ditt folks glädje, berömma mig med din arfvedel.

6 Vi hafva syndat likasom våra fäder, vi hafva gjort illa och varit ogudaktiga.
3 Mos. 26,40. Jer. 3,25. Dan. 9,5 f.
7 Våra fäder i Egypten aktade icke på dina under; de tänkte icke på dina många nådegärningar utan voro genstäfviga vid hafvet, vid Röda hafvet.
2 Mos. 14,11 f.
8 Men han frälste dem för sitt namns skull för att göra sin makt kunnig.
9 Han näpste Röda hafvet, så att det blef torrt, och förde dem genom djupen såsom genom en öken.
2 Mos. 14,21 f. Ps. 78,13. Es. 63,12 f.
10 Han frälste dem från deras hand, som hatade dem, och förlossade dem ifrån fiendens hand.
11 Vattnet öfvertäckte deras ovänner; icke en enda af dem blef kvar.
12 Då trodde de på hans ord och sjöngo hans lof. 2 Mos. 15,1.

13 Men snart glömde de hans gärningar, de förbidade icke hans råd.
14 De grepos af lystnad i öknen och frestade Gud i ödemarken.
2 Mos. 16,3. 4 Mos. 11,4 f. Ps. 78,18. 1 Kor. 10,6.
15 Då gaf han dem, hvad de begärde, men sände tärande sjukdom öfver dem.
4 Mos. 11,31 f. Ps. 78,29.
16 De upptändes af afund mot Moses i lägret, mot Aron, Herrens helige. 4 Mos. 16,1 f.
17 Då öppnade sig jorden och uppslukade Datan och öfvertäckte Abirams hop.
4 Mos. 16,31 f. 5 Mos. 11,6.
18 Och eld förtärde deras hop, en låga brände upp de ogudaktiga.
19 De gjorde en kalf vid Horeb och tillbådo ett gjutet beläte;
2 Mos. 32,1 f.
20 sin ära bytte de bort mot bilden af en oxe, som äter gräs.
Jer. 2,11. Rom. 1,23 f.
21 De glömde Gud, sin frälsare, som hade gjort så stora ting i Egypten,
22 så underbara verk i Hams land, så fruktansvärda gärningar vid Röda hafvet. Ps. 105,27 f.
23 Då hotade han att förgöra dem. Men Moses, den man, som han utvalt, trädde fram såsom medlare inför honom till

Digitized by Google

att afvända hans vrede, att den icke skulle fördärfva.
2 Mos. 32,11 f.

24 De föraktade det ljufliga landet och trodde icke på hans ord. 4 Mos. 14,2 f.

25 De knorrade i sina tält och hörde icke Herrens röst.

26 Då lyfte han upp sin hand mot dem och svor att slå dem ned i öknen,
4 Mos. 14,21 f. 1 Kor. 10,5.

27 att slå ned deras barn bland hedningarne och förströ dem i länderna. 3 Mos. 26,33.

28 Och de slöto sig till Baal-Peor och åto det, som var offradt åt döda.
4 Mos. 25,3 f. Ps. 115,4 f.

29 De förtörnade Gud med sina gärningar, och en hemsökelse bröt in öfver dem.

30 Då trädde Pinehas fram och skipade rätt, och så upphörde hemsökelsen;
4 Mos. 25,7 f.

31 det vardt honom räknadt till rättfärdighet från släkte till släkte för evig tid. 4 Mos. 25,11 f.

32 Och de förtörnade Herren vid Meribas vatten, och det gick Moses illa för deras skull.
2 Mos. 17,1 f. 4 Mos. 20,1 f. Ps. 95,8.

33 Ty de voro genträfviga mot hans ande, så att han talade obetänksamt med sina läppar. Es. 63,10.

34 De förgjorde icke de folk, som Herren hade befallt dem att förgöra,
5 Mos. 7,1 f. 12,2 f. Dom. 1,21 f.

35 utan de blandade sig med hedningarne och lärde sig deras gärningar. Dom. 3,6 f.

36 De tjänade deras afgudar, och dessa blefvo dem till en snara.

37 Och de offrade sina söner och döttrar till offer åt onda andar. 2 Kon. 21,6. 23,10.
2 Krön. 28,3. Jer. 7,31. 19,5. 32,35.

38 De utgöto oskyldigt blod, sina söners och döttrars blod, och offrade dem åt Kanaans afgudar, så att landet vardt ohelgadt genom blodsskulder.
4 Mos. 35,33.

39 Så blefvo de orena genom sina gärningar och besmittade genom sina horiska verk.

40 Då upptändes Herrens vrede mot hans folk, och hans arfvedel blef honom en styggelse.

41 Och han gaf dem i hedningars hand, och de, som hatade dem, fingo råda öfver dem.
Dom. 3,8. 4,2. 6,1 f. 10,7 f. 13,1.

42 Deras fiender trängde dem, och de blefvo kufvade under deras hand.

43 Många gånger räddade han dem, men de voro genträfviga i sin egenvilja och förgingos så genom sin missgärning.

44 Men han såg till dem i deras nöd, då han hörde deras rop.

45 Och i godhet mot dem tänkte han på sitt förbund och ångrade sig efter sin stora nåd.
5 Mos. 30,1 f.

46 Och han lät dem finna barmhärtighet inför alla dem, som hade fört dem i fångenskap.

47 Fräls oss, Herre, vår Gud, och församla oss från hedningarne, på det att vi må prisa

Digitized by Google

ditt heliga namn och berömma oss af ditt lof. 1 Krön. 16,35 f.

48 Lofvad vare Herren, Israels Gud, från evighet till evighet! Och allt folket säge: Amen, Halleluja! Ps. 72,18 f.

Femte Boken.

107 Psalmen.

Israels förlossades tacksamhet mot Herren.

Tacken Herren, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen. Ps. 106,1. 118,1. 136,1.

2 Så säge Herrens förlossade, de som han förlossat ur nöden, Es. 35,10.

3 de som han församlat ifrån länderna, från öster och från väster, från norr och från söder. 5 Mos. 30,3 f. Es. 43,5 f.

4 De irrade omkring i öknen på öde stigar, de funno ingen stad, där de kunde bo; Ebr. 11,38.

5 de hungrade och törstade, deras själ försmäktade i dem.

6 Men de ropade till Herren i sin nöd, och han räddade dem ur deras trångmål.

7 Och han ledde dem på en rätt väg, så att de kommo till en stad, där de kunde bo. Ps. 68,7.

8 De skola tacka Herren för hans nåd och för hans under med människors barn,

9 att han mättade den försmäktande själen och uppfyllde den hungrande själen med sitt goda.

10 De sutto i mörker och dödsskugga, fångna i elände och i järn, Job 36,8.

11 därför att de varit gensträfviga mot Guds ord och föraktat den Högstes råd. Jer. 9,12 f.

12 Och han kufvade deras hjärtan med olycka; de stapplade och hade ingen hjälpare.

13 Men de ropade till Herren i sin nöd, och han frälste dem ur deras trångmål;

14 han förde dem ut ur mörkret och dödsskuggan, och deras bojor slet han sönder. Ps. 129,4.

15 De skola tacka Herren för hans nåd och för hans under med människors barn,

16 att han krossade kopparportarna och bröt sönder järnbommarna.

17 De voro oförnuftiga, de hade vandrat i öfverträdelse och voro nu plågade för sina missgärningars skull;

18 deras själ vämdes vid all mat, och de voro nära dödens portar. Job 33,20.

19 Men de ropade till Herren i sin nöd, och han frälste dem ur deras trångmål.

20 Han sände sitt ord och gjorde dem helbrägda och räddade dem från grafven. Visk. 16,12.

21 De skola tacka Herren för hans nåd och för hans under med människors barn;

22 de skola offra lofvets offer och förtälja hans verk med jubel. Ps. 50,14, 23.

23 De foro på hafvet med skepp

Digitized by Google

och drefvo sin handel på stora vatten; Visk. 14,1 f.

24 där fingo de se Herrens gärningar och hans under på hafsdjupet:

25 med sitt ord uppväckte han stormvinden, så att den häfde upp dess böljor. Ps. 135,6.

26 De foro upp mot himmeln, de foro ned i djupen; deras själ upplöstes i ångest.

27 De raglade och stapplade såsom druckna, och all deras vishet blef till intet.

28 Men de ropade till Herren i sin nöd, och han förde dem ut ur deras trångmål.

29 Han förbytte stormen i lugn, så att böljorna omkring dem tystnade.

30 Och de blefvo glada, att det vardt stilla, och han förde dem till den hamn, dit de ville. Ps. 124,4 f. Matt. 8,25 f.

31 De skola tacka Herren för hans nåd och för hans under med människors barn;

32 de skola upphöja honom i folkets församling och lofva honom, där de äldsta sitta.

33 Han gjorde strömmar till öken, vattenkällor till torr mark,

34 bördigt land till salthed, för deras ondskas skull, som bodde där. Joel 1,10 f.

35 Han gjorde öknen till en vattenrik sjö och torrt land till vattenkällor. Es. 35,7. 41,18.

36 Och han lät de hungriga bo där, och de byggde en stad, där de kunde bo.

37 De besådde åkrar och planterade vingårdar och fingo den frukt, som växte där.

38 Han välsignade dem, och de förökades storligen, och deras boskapshjordar lät han icke förminskas. 5 Mos. 30,6

39 Men de blefvo åter ringa och nedböjda, ty olycka och bedröfvelse tryckte dem. 5 Mos. 26,62 f.

40 Han som utgjuter förakt öfver furstar och låter dem irra omkring i ödemarken, där ingen väg är, Job 12,21, 24. Es. 40,23. Dan. 4,32.

41 han upphöjde då den fattige ur eländet och lät släkterna växa till såsom fårhjordar.

42 De redliga skola se detta och glädja sig, och all orättfärdighet skall tillsluta sin mun. Job 5,16. 22,19. Ps. 63,12.

43 Den som är vis, han akte härpå och besinne Herrens nådegärningar.

108 Psalmen.

Lofsång till Herren och bön om seger öfver fiender.

1 En sång, en psalm af David. Mitt hjärta är frimodigt, o Gud, jag vill sjunga och lofva; ja, så vill min ära*. Ps. 57,8 f.

3 Vakna upp, psaltare och harpa; jag vill väcka morgonrodnaden.

4 Jag vill tacka dig bland folken, Herre, och lofsjunga dig bland folkslagen.

5 Ty din nåd är stor och räcker upp öfver himmeln, och din sanning allt upp till skyarna Ps. 36,6.

* D. ä. *min själ*; se Ps. 16,1.

Digitized by Google

6 Upphöjd vare du, Gud, öfver himmeln, och öfver hela jorden sträcke sig din ära.

7 På det att dina vänner må varda räddade, så gif seger med din högra hand, och bönhör mig.
Ps. 60,7 f.

8 Gud har talat i sin helighet, därför vill jag fröjda mig: »Jag skall utskifta Sikem, och jag skall afmäta Sukkots dal.

9 Mitt är Gilead, mitt är Manasse, Efraim är mitt hufvuds värn, Juda min härskarestaf;

10 Moab är mitt tvagningskäril, på Edom kastar jag min sko; öfver filistéernas land höjer jag jubelrop.»

11 Hvem skall föra mig till den fasta staden, hvem leder mig till Edom?

12 Har icke du, Gud, förkastat oss, så att du icke drager ut med våra härar, o Gud?

13 Gif oss hjälp mot ovännen; ty människors hjälp är fåfänglighet.

14 Med Gud kunna vi göra mäktiga ting, han skall förtrampa våra ovänner.
Ps. 18,30. 44,6.

109 Psalmen.

Mot förrädiska motståndare.

1 För sångmästaren; af David; en psalm. Ps. 22,1. 28,1. 118,14.

Min lofsångs Gud, tig icke.

Ty de hafva upplåtit mot mig en ogudaktig och falsk mun, de hafva talat mot mig med lögnaktig tunga.
Ps. 52,1 f. 55,22. Matt. 26,59.

3 De hafva omgifvit mig med hätska ord och stridt mot mig utan sak.

4 Till lön för min kärlek stå de mig emot, men jag beder allenast.

5 De hafva bevisat mig ondt för godt och hat för min kärlek.
Ps. 35,12 f. 38,21

6 Sätt en ogudaktig till herre öfver honom, och må en åklagare stå på hans högra sida.
Ps. 69,22 f. Sak. 3,1.

7 När han kommer inför rätta, må han dömas skyldig, och hans bön vare synd. Ords. 28,9.

8 Blifve hans dagar få, hans ämbete tage en annan.
Ap. G. 1,20 f.

9 Blifve hans barn faderlösa och hans hustru änka.
5 Mos. 28,18 f.

10 Må hans barn alltid gå husvilla och tigga, må de söka bröd långt borta från sina ödelagda hem. Job 20,10.

11 Ockraren drage till sig allt, hvad han äger, och främmande plundre hans gods.

12 Ingen vare, som hyser miskund med honom, ingen förbarme sig öfver hans faderlösa.

13 Hans framtid varde afskuren, i nästa led vare hans namn utplånadt. Ps. 21,11.

14 Hans fäders missgärning varde ihågkommen inför Herren, och hans moders synd varde icke utplånad;
2 Mos. 20,5.

15 vare den alltid inför Herrens ögon, och han utrote hans åminnelse från jorden. Ps. 34,17.

16 Ty han tänkte icke på att öfva miskund; han förföljde

Digitized by Google

den betryckte och fattige och den, hvilkens hjärta var bedröfvadt, för att dräpa dem.

17 Han älskade förbannelse, och den kom öfver honom; han hade icke behag till välsignelse, och den blef långt borta från honom.

18 Han klädde sig i förbannelse såsom i en klädnad, och såsom vatten trängde den in i hans lif och såsom olja i hans ben.

19 Den varde honom såsom en mantel, hvari han höljer sig, och såsom en gördel, hvarmed han alltid omgjordar sig.

20 Detta vare mina motståndares lön från Herren och deras, som tala ondt mot min själ.

21 Men du, Herre, Herre, stå mig bi för ditt namns skull; god är ju din nåd, rädda mig.
Ps. 69,17.

22 Ty jag är betryckt och fattig, och mitt hjärta är genomborradt i mitt bröst.

23 Såsom skuggan, när hon förlänges, går jag bort; jag förjagas såsom gräshoppor.
Ps. 102,12. 144,4.

24 Mina knän äro vacklande af fasta, och min kropp förlorar sitt hull.

25 Och jag har blifvit till smälek inför dem; när de se mig, rista de sina hufvud.
Ps. 22,8. Matt. 27,39.

26 Hjälp mig, Herre, min Gud; fräls mig efter din nåd;

27 och må de förnimma, att det är din hand, att du, Herre, har gjort det.

28 Om de förbanna, så välsigna du; om de resa sig upp, så komme de på skam, men din tjänare glädje sig.

29 Mina motståndare varde klädda i blygd och höljda i sin skam såsom i en mantel.
Ps. 35,26.

30 Min mun skall storligen tacka Herren, midt ibland många vill jag lofva honom. Ps. 22,23.

31 Ty han står på den fattiges högra sida, att han må frälsa honom från dem, som fördöma hans själ. Ps. 16,8.

110 Psalmen.

Sions konung en präst efter Melkisedeks sätt.

1 Af David; en psalm.

Herren sade till min herre: »Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.»
Dan. 7,13 f. Matt. 22,44. Ap. G. 2,34 f. 1 Kor. 15,25. Ef. 1,20 f. Ebr. 1,13.

2 Din makts spira skall Herren utsträcka från Sion; var rådande midt ibland dina fiender. Ps. 2,6 f. 45,4 f.

3 Villigt kommer ditt folk, när du samlar din här; i helig skrud kommer din unga skara inför dig såsom dagg ur morgonrodnadens sköte. Ps. 87,4 f.

4 Herren har svurit och skall icke ångra sig: »Du är en präst till evig tid efter Melkisedeks sätt.»
1 Mos. 14,18 f. Ebr. 5,6, 10. 6,20. 7,17, 21.

5 Herren är på din högra sida, han skall krossa konungar på sin vredes dag.

6 Han skall hålla dom bland hedningarne; öfverallt skola döda

Digitized by Google

ligga; han skall sönderkrossa hufvud vida omkring på jorden.
Ps. 68,22. Es. 2,4. Upp. 19,11 f.

7 Ur bäcken skall han dricka på vägen; därför skall han upplyfta hufvudet.

111 Psalmen.

Herrens stora välgärningar mot sitt förbundsfolk.

Halleluja! Jag vill tacka Herren af allt hjärta i de rättsinnigas råd och församling.
Ps. 109,30.

2 Stora äro Herrens verk, värda att begrundas af alla, som hafva sin lust i dem.

3 Majestät och härlighet är hvad han gör, och hans rättfärdighet förblifver evinnerligen.

4 Han har låtit sina under vara i åminnelse; nådig och barmhärtig är Herren.

5 Han gifver mat åt dem, som frukta honom, han tänker evinnerligen på sitt förbund.
Ps. 34,10. 37,19.

6 Sina gärningars kraft har han gjort kunnig för sitt folk, i det han gifvit dem hedningarnes arfvedel.

7 Hans händers verk äro sanning och rätt, oryggliga äro alla hans anordningar.

8 De stå fasta för alltid och för evigt, de utföras med sanning och rättvisa.

9 Han har sändt sitt folk förlossning, han har stadgat sitt förbund för evig tid; heligt och fruktansvärdt är hans namn.
Es. 54,10.

10 Herrens fruktan är vishetens begynnelse; ett godt förstånd hafva alla de, som göra därefter. Hans lof förblifver evinnerligen.
Job 28,28. Ords. 1,7. 9,10. 1 Tim. 4,8.

112 Psalmen.

Den gudfruktiges lycka.

Halleluja! Säll är den man, som fruktar Herren och har sin stora lust i hans bud.
Ps. 1,2. 128,1.

2 Hans säd skall vara väldig på jorden; de redligas släkte skall varda välsignadt.
Ps. 25,13. Ords. 20,7.

3 Gods och rikedom skall vara i hans hus, och hans rättfärdighet förblifver evinnerligen.

4 För de redliga går ljus upp i mörkret; ty han är nådig och barmhärtig och rättfärdig.
Ps. 97,11. Es. 58,7 f.

5 Väl den, som är barmhärtig och gifver lån, den, som stöder all sin sak på rätt!
Ps. 37,21, 26. 41,2 f. Ords. 14,21. Luk. 6,34 f.

6 Ty han skall icke vackla till evig tid; den rättfärdige skall vara i evig åminnelse.

7 För ondt budskap fruktar han icke; hans hjärta är frimodigt, det förtröstar på Herren.
Ps. 91,5 f. Ords. 3,24 f.

8 Hans hjärta är fast, det fruktar icke, till dess han får se med lust på sina ovänner.
Ps. 118,7.

9 Han utströr, han gifver åt de fattiga, hans rättfärdighet förblifver evinnerligen; hans horn skall varda upphöjdt med ära.
Ps. 89,18. 2 Kor. 9,9.

10 Den ogudaktige skall se det och harmas; han skall bita sina tänder samman och täras bort. De ogudaktigas lystnad skall varda om intet.
Ps. 37,12 f.

Digitized by Google

113 Psalmen.

Lof till Herren för hans omsorg om den ringe.

Halleluja! Lofven, I, Herrens tjänare, lofven Herrens namn.
Ps. 134,1. 135,1.

2 Välsignadt vare Herrens namn från nu och till evig tid.
Dan. 2,20.

3 Från solens uppgång ända till dess nedgång vare Herrens namn högtlofvadt. Mal. 1,11.

4 Herren är hög öfver alla folk, hans ära når öfver himmeln.

5 Hvem är såsom Herren, vår Gud? Han, som sitter så högt,
Ps. 123,4. Es. 57,15.

6 han, som ser ned så djupt, i himmeln och på jorden;

7 han, som upprättar den ringe ur stoftet, han, som lyfter den fattige ur dyn
1 Sam. 2,7 f. Job 5,11. Luk. 1,52.

8 för att sätta honom bredvid furstar, bredvid sitt folks furstar;

9 han, som låter den ofruktsamma hustrun sitta med glädje såsom moder, omgifven af barn. Halleluja!
1 Mos. 21,2. 1 Sam. 1,20. Luk. 1,57.

114 Psalmen.

Herrens under, när han förde sitt folk ut ur Egypten.

När Israel drog ut ur Egypten, Jakobs hus ifrån folket med främmande tunga, 2 Mos. 12,41.

2 då vardt Juda hans helgedom, Israel hans herradöme.
2 Mos. 6,7. 19,6 f.

3 Hafvet såg det och flydde, Jordan vände tillbaka.
2 Mos. 14,21 f. Ps. 66,6. Jos. 3,16.

4 Bergen hoppade såsom vädurar, höjderna såsom lamm.
2 Mos. 19,18. Ps. 18,8.

5 Hvarför flyr du undan, du haf? Du Jordan, hvarför vänder du tillbaka?

6 I berg, hvarför hoppen I såsom vädurar, I höjder såsom lamm?

7 För Herren må du väl bäfva, du jord, för Jakobs Guds ansikte,

8 för honom, som förvandlar klippan till en vattenrik sjö, hårda stenen till en vattenkälla.
2 Mos. 17,6. 4 Mos. 20,11. Es. 48,21.

115 Psalmen.

Åt Herren allena äran.

Icke åt oss, Herre, icke åt oss utan åt ditt namn gif äran för din nåds, för din sannings skull. Ps. 79,9 f.

2 Hvarför skulle hedningarne säga: »Hvar är nu deras Gud?»
Ps. 42,4, 11.

3 Vår Gud är ju i himmeln; han kan göra allt, hvad han vill. Job 23,13. 42,2. Ps. 135,6.

4 Men deras afgudar äro silfver och guld, verk af människohänder. Ps. 135,15 f. Es. 44,9 f.

5 De hafva mun och tala icke, de hafva ögon och se icke,

6 de hafva öron och höra icke, de hafva näsa och lukta icke.

7 Med sina händer taga de icke, med sina fötter gå de icke; de hafva intet ljud i sin strupe.

8 De, som gjort dem, skola blifva dem lika, ja, alla, som förtrösta på dem.
Es. 42,17. Visb. 14,8 f.

Digitized by Google

9 I af Israel, förtrösten på Herren. Ja, han är deras hjälp och sköld. Ps. 33,20.

10 I af Arons hus, förtrösten på Herren. Ja, han är deras hjälp och sköld.

11 I, som frukten Herren, förtrösten på Herren. Ja, han är deras hjälp och sköld.

12 Herren har tänkt på oss, han skall välsigna, han skall välsigna Israels hus, han skall välsigna Arons hus, Ps. 118,2 f.

13 han skall välsigna dem, som frukta Herren, de små så väl som de stora.

14 Herren föröke eder, eder och edra barn. 5 Mos. 1,11.

15 Varen välsignade af Herren, af honom, som har gjort himmel och jord. Matt. 25,34.

16 Himmeln är Herrens himmel, och jorden har han gifvit åt människors barn.

17 De döda prisa icke Herren, ingen, som farit ned i det tysta. Ps. 6,6. Es. 38,18 f. Bar. 2,17.

18 Men vi, vi skola lofva Herren från nu och till evig tid. Halleluja! Ps. 118,17.

116 Psalmen.

Den frälstes lofoffer.

Jag har Herren kär, ty han hör min röst och mina böner. Ps. 4,4. 10,17. 34,5, 7, 18.

2 Han har böjt sitt öra till mig; därför vill jag åkalla honom i alla mina lifsdagar.

3 Dödens band omhvärfde mig, och dödsrikets ångest kom öfver mig; jag kom i nöd och bedröfvelse. 2 Sam. 22,5 f. Ps. 18,5 f.

4 Men jag åkallade Herrens namn: »O Herre, rädda min själ.»

5 Herren är nådig och rättfärdig, vår Gud är barmhärtig.

6 Herren bevarar de enfadiga; jag var i elände, och han frälste mig.

7 Vänd nu åter till din ro, min själ, ty Herren gör väl mot dig. Ps. 42,6.

8 Ja, du har räddat min själ från döden, mitt öga från tårar, min fot ifrån fall; Ps. 56,14. 71,20. 86,13.

9 jag skall vandra inför Herren i de lefvandes land.

10 Jag tror, ty därför talar jag. Men jag var storligen plågad, 2 Kor. 4,13.

11 och jag sade i min ångest: »Alla människor äro lögnaktiga.» Ps. 118,8. Rom. 3,4.

12 Huru skall jag vedergälla Herren alla hans välgärningar mot mig?

13 Jag vill taga frälsningens bägare och åkalla Herrens namn.

14 Jag vill betala Herren mina löften, ja, i hela hans folks åsyn. Ps. 22,26. 61,9. 66,13.

15 Dyrt aktad i Herrens ögon är hans frommas död. Ps. 9,13. 72,14.

16 O Herre, jag är ju din tjänare, jag är din tjänare, din tjänarinnas son; du har lossat mina band. Vish. 9,5.

17 Dig vill jag offra lofvets offer, och Herrens namn vill jag åkalla.

18 Jag vill betala Herren mina löften, ja, i hela hans folks åsyn,

19 i gårdarna till Herrens hus, midt i dig, Jerusalem. Halleluja!

Digitized by Google

117 Psalmen.

Alla folk uppmanas att lofva Herren.

Lofven Herren, alla hedningar, prisen honom, alla folk.
Ps. 72,17. 98,4. Rom. 15,11.

2 Ty hans nåd är väldig öfver oss, och Herrens sanning varar i evighet. Halleluja! Joh. 1,17.

118 Psalmen.

Tacksägelse- och högtidssång.

Tacken Herren, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen. Ps. 106,1. 136,1.

2 Så säge Israel, ty hans nåd varar evinnerligen.
Ps. 115,9 f. 135,19 f.

3 Så säge Arons hus, ty hans nåd varar evinnerligen.

4 Så säge de, som frukta Herren, ty hans nåd varar evinnerligen.

5 I mitt trångmål åkallade jag Herren, och Herren svarade mig och ställde mig på rymlig plats.
Ps. 18,20. 31,9.

6 Herren står mig bi, jag skall icke frukta; hvad kunna människor göra mig?
Ps. 56,5, 10, 12. Rom. 8,31. Ebr. 13,6.

7 Herren står mig bi och är min hjälpare, och jag skall se med lust på dem, som hata mig. Ps. 54,6, 9.

8 Bättre är att taga sin tillflykt till Herren än att förlita sig på människor. Ps. 62,9 f. Jer. 17,5.

9 Bättre är att taga sin tillflykt till Herren än att förlita sig på furstar. Ps. 146,3 f.

10 Alla hedningar omringa mig, men i Herrens namn skall jag förgöra dem.

11 De omringa mig på alla sidor, men i Herrens namn skall jag förgöra dem.

12 De omringa mig såsom bin, men de slockna såsom eld i törne; i Herrens namn skall jag förgöra dem.

13 Man stöter mig, att jag må falla, men Herren hjälper mig.

14 Herren är min starkhet och min lofsång, och han blef mig till frälsning. 2 Mos. 15,2. Es. 12,2

15 Fröjderop om frälsning höres i de rättfärdigas hyddor; Herrens högra hand gör mäktiga ting. Ps. 20,7.

16 Herrens högra hand är upphöjd, Herrens högra hand gör mäktiga ting.

17 Jag skall icke dö utan lefva och förtälja Herrens gärningar.
Ps. 115,17 f. Rom. 6,8 f.

18 Hårdt tuktade mig Herren, men han gaf mig icke åt döden.

19 Öppnen för mig rättfärdighetens portar; jag vill gå in genom dem och tacka Herren.
Es. 26,2.

20 Detta är Herrens port, de rättfärdiga skola gå in genom den.

21 Jag tackar dig, att du svarade mig och blef mig till frälsning.

22 Den sten som byggningsmännen förkastade, han har blifvit en hörnsten. Es. 28,16.
Matt. 21,42. Ap. G. 4,11. 1 Petr. 2,6 f.

23 Af Herren har han blifvit detta; det är underbart i våra ögon.

24 Detta är den dag, som Herren har gjort; låtom oss på honom fröjdas och vara glada.

Digitized by Google

25 O Herre, fräls! O Herre, låt väl gå!

26 Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn. Vi välsigna eder från Herrens hus.
Matt. 21,9. 23,39. Mark. 11,9. Luk. 19,38. Joh. 12,13.

27 Herren är Gud, och han gaf oss ljus. Binden högtidsoffren med tåg ända fram till altarets horn.

28 Du är min Gud, och jag vill tacka dig; min Gud, jag vill upphöja dig. Ps. 31,15.

29 Tacken Herren, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.

119 Psalmen.

*Den frommes rika tröst i Herrens ord.**

Saliga äro de, hvilkas väg är ostrafflig, de, som vandra i Herrens lag. Ps. 1,2. 112,1.

2 Saliga äro de, som iakttaga hans vittnesbörd, de, som af allt hjärta söka honom,
Joh. 14,21, 23. 1 Joh. 3,23.

3 de, som icke göra hvad orätt är utan vandra på hans vägar.
Ps. 128,1.

4 Du har påbjudit dina befallningar, för att de skola hållas med all flit.

5 O, att mina vägar vore rätta, så att jag hölle dina stadgar!

6 Då skulle jag icke komma på skam, när jag skådade på alla dina bud.

7 Jag vill tacka dig af uppriktigt hjärta, när jag får lära din rättfärdighets rätter.

8 Dina stadgar vill jag hålla; öfvergif mig icke så alldeles.

9 Huru skall en yngling bevara sin väg obesmittad? När han håller sig efter ditt ord.

10 Jag söker dig af allt mitt hjärta; låt mig icke fara vilse från dina bud.

11 Jag gömmer ditt tal i mitt hjärta, att jag icke må synda mot dig.

12 Lofvad vare du, Herre! Lär mig dina stadgar.

13 Med mina läppar förtäljer jag alla din muns rätter.

14 Jag fröjdar mig öfver dina vittnesbörds väg såsom öfver alla slags ägodelar.

15 Jag vill begrunda dina befallningar och skåda på dina stigar.

16 Jag har min lust i dina stadgar, jag förgäter icke ditt ord.

17 Gör väl mot din tjänare, att jag må lefva, så vill jag hålla ditt ord.

18 Öppna mina ögon, att jag må skåda under i din lag.

19 Jag är en främling på jorden; fördölj icke dina bud för mig.
1 Krön. 29,15. Ps. 39,13. Ebr. 11,13.

20 Min själ är sönderkrossad af ständig trängtan efter dina rätter. Ps. 63,2 f.

21 Du näpser de fräcka, de förbannade, dem, som fara vilse från dina bud.
5 Mos. 27,26. Gal. 3,10.

22 Tag bort ifrån mig smälek och förakt, ty jag iakttager dina vittnesbörd.

23 Furstar sitta och rådpläga mot mig, men din tjänare begrundar dina stadgar; Ps. 119,161.

* Psalmen är efter de ebreiska bokstäfvernas antal och ordningsföljd indelad i tjugutvå afdelningar. Inom hvarje afdelning börjar hvarje vers med samma bokstaf.

Digitized by Google

24 ja, dina vittnesbörd äro min lust, de äro mina rådgifvare.

25 Min själ ligger nedtryckt i stoftet; behåll mig vid lif efter ditt ord.

26 Jag förtäljer om mina vägar, och du svarar mig; lär mig dina stadgar.

27 Lär mig att förstå dina befallningars väg, så vill jag begrunda dina under.

28 Min själ gråter af bedröfvelse; upprätta mig efter ditt ord.

29 Låt lögnens väg vara fjärran ifrån mig, och förunna mig din undervisning.

30 Jag har utvalt sanningens väg, dina rätter har jag ställt framför mig.

31 Jag håller mig till dina vittnesbörd; Herre, låt mig icke komma på skam.

32 Jag vill löpa dina buds väg, ty du tröstar mitt hjärta.

33 Visa mig, Herre, dina stadgars väg, så vill jag iakttaga den intill änden. Ps. 25,4. 27,11.

34 Gif mig förstånd, så vill jag iakttaga din lag och hålla den af allt hjärta.

35 Led mig på dina buds stig, ty till den har jag behag.

36 Böj mitt hjärta till dina vittnesbörd, och låt det icke vika af till orätt vinning. Ps. 141,4.

37 Vänd bort mina ögon, så att de icke se efter fåfänglighet; behåll mig vid lif på dina vägar.

38 Uppfyll på din tjänare ditt tal, ty det leder till din fruktan.

39 Vänd bort ifrån mig den smälek, som jag fruktar; ty dina rätter äro goda.

40 Se, jag längtar efter dina befallningar; behåll mig vid lif genom din rättfärdighet.

41 Din nåd komme öfver mig, Herre, din frälsning efter ditt tal;

42 så kan jag gifva den svar, som försmädar mig; ty jag förtröstar på ditt ord.

43 Ryck icke alldeles sanningens ord bort ifrån min mun, ty jag hoppas på dina domar.

44 Jag vill hålla din lag beständigt, alltid och evinnerligen.

45 Låt mig vandra i frihet, ty jag söker dina befallningar. Ps. 101,2.

46 Jag vill tala om dina vittnesbörd inför konungar, och jag skall icke komma på skam. Matt. 10,18 f.

47 Jag vill hafva min lust i dina bud, ty de äro mig kära;

48 jag vill lyfta mina händer upp till dina bud, ty de äro mig kära, och jag vill begrunda dina stadgar.

49 Tänk på ordet till din tjänare, ty därom har du gifvit mig hopp.

50 Det är min tröst i mitt lidande, att ditt tal behåller mig vid lif. Ps. 94,19.

51 De fräcka bespotta mig öfvermåttan; likväl viker jag icke ifrån din lag.

52 Jag tänker på dina domar i forna tider, Herre, och jag varder tröstad.

53 Glödande harm griper mig för de ogudaktigas skull, därför att de öfvergifva din lag.

Digitized by Google

54 Dina stadgar äro mina lofsånger i det hus, där jag bor såsom främling.

55 Jag tänker om natten på ditt namn, Herre, och jag håller din lag. Ps. 77,8.

56 Detta är mig beskärdt: att jag kan iakttaga dina befallningar.

57 Min del är Herren; jag säger, att jag vill hålla dina ord.
Ps. 16,5. 73,25 f. Klag. 3,24.

58 Jag bönfaller inför dig af allt hjärta; var mig nådig efter ditt tal.

59 Jag betänker mina vägar, och jag vänder mina fötter till dina vittnesbörd.

60 Jag skyndar mig och dröjer icke att hålla dina bud.

61 De ogudaktigas snaror omgifva mig, men jag förgäter icke din lag.

62 Midt i natten står jag upp för att tacka dig för din rättfärdighets rätter.
Ps. 42,9. Ap. G. 16,25.

63 Jag sluter mig till alla dem, som frukta dig, och till dem, som hålla dina befallningar.
Ps. 101,4 f.

64 Jorden är full af din nåd, o Herre; lär mig dina stadgar.
Ps. 33,5.

65 Du gör din tjänare godt, Herre, efter ditt ord.

66 Lär mig godt förstånd och kunskap, ty jag tror på dina bud.

67 Förrän jag fick lida, for jag vilse, men nu håller jag mig vid ditt tal.

68 Du är god och gör, hvad godt är; lär mig dina stadgar.

69 De fräcka hopspinna lögn mot mig, men jag vill af allt hjärta iakttaga dina befallningar.

70 Deras hjärta är känslolöst såsom fett, men jag har min lust i din lag.
5 Mos. 32,15. Ps. 73,7.

71 Det var mig godt, att jag vardt tuktad, på det att jag måtte lära mig dina stadgar.

72 Din muns lag är mig bättre än många tusen stycken guld och silfver. Ps. 19,11.

73 Dina händer hafva gjort och beredt mig; gif mig förstånd, att jag må lära dina bud.
Job 10,8. Ps. 139,13 f.

74 De, som frukta dig, skola se mig och glädjas, ty jag hoppas på ditt ord.

75 Herre, jag vet, att dina domar äro rättfärdighet, och att du tuktat mig i trofasthet.

76 Din nåd vare min tröst, såsom du talat till din tjänare.

77 Din barmhärtighet komme öfver mig, att jag må lefva; ty din lag är min lust.

78 På skam komme de fräcka, ty de hafva gjort mig orätt utan sak; men jag vill begrunda dina befallningar.

79 Till mig må de vända sig, som frukta dig, och de, som känna dina vittnesbörd.

80 Mitt hjärta vare ostraffligt i dina stadgar, så att jag icke kommer på skam.

81 Min själ trängtar efter din frälsning, jag hoppas på ditt ord. 1 Mos. 49,18. Es. 49,6. Luk. 2,25, 30.

82 Mina ögon trängta efter ditt

Digitized by Google

tal, och jag säger: »När vill du trösta mig?» Ps. 6,7 f.

83 Ty jag är såsom en lägel i rök, men jag förgäter icke dina stadgar.

84 Huru få äro icke din tjänares dagar! När vill du hålla dom öfver mina förföljare? Ps. 39,6 f.

85 De fräcka gräfva gropar för mig, de, som icke lefva efter din lag.

86 Alla dina bud äro sanning; utan sak förföljer man mig; hjälp mig.

87 De hafva så när fördärfvat mig på jorden, men jag öfvergifver dock icke dina befallningar.

88 Behåll mig vid lif efter din nåd, så vill jag hålla din muns vittnesbörd.

89 Evinnerligen, Herre, står ditt ord fast i himmeln. Ps. 89,3. Es. 40,8. Luk. 21,33.

90 Från släkte till släkte varar din trofasthet; du har beredt jorden, och hon består.

91 Till att utföra dina rätter består allt än i dag, ty allting måste tjäna dig. Visb. 16,24.

92 Om din lag icke hade varit min lust, så hade jag förgåtts i mitt elände.

93 Aldrig skall jag förgäta dina befallningar, ty genom dem har du behållit mig vid lif.

94 Jag är din, fräls mig; ty jag söker dina befallningar. Rom. 14,8. 1 Kor. 6,20.

95 På mig vakta de ogudaktiga för att förgöra mig; men jag aktar på dina vittnesbörd. Ps. 38,21. 56,7.

96 På all fullkomlighet har jag sett en ände, men ditt bud sträcker sig öfvermåttan vidt.

97 Huru kär har jag icke din lag! Hela dagen begrundar jag den.

98 Visare, än mina fiender äro, göra mig dina bud, ty de äro min skatt för evig tid.

99 Jag är klokare än alla mina lärare, ty jag begrundar dina vittnesbörd.

100 Jag är förståndigare än de gamle, ty jag iakttager dina befallningar.

101 Jag afhåller mina fötter ifrån alla onda vägar, på det att jag må hålla ditt ord.

102 Jag viker icke ifrån dina rätter, ty du undervisar mig.

103 Huru ljuft för min mun är icke ditt tal! Det är ljufvare än honung för min mun. Ps. 19,11.

104 Af dina befallningar får jag förstånd; därför hatar jag alla lögnens vägar. Ps. 19,8.

105 Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig. Ps. 19,9. Ords. 6,23. 2 Petr. 1,19.

106 Jag har svurit och hållit det: att iakttaga din rättfärdighets rätter.

107 Jag är storligen plågad; Herre, behåll mig vid lif efter ditt ord.

108 Låt min muns frivilliga offer behaga dig, Herre, och lär mig dina rätter. Ps. 19,15.

109 Jag bär min själ alltid i min hand, men jag förgäter icke din lag.

110 De ogudaktiga lägga ut

Digitized by Google

snaror för mig, men jag far icke vilse från dina befallningar.
111 Jag har dina vittnesbörd till min eviga arfvedel, ty de äro mitt hjärtas fröjd.
112 Jag har böjt mitt hjärta till att göra efter dina stadgar, alltid och intill änden.

113 Jag hatar de ostadiga, men din lag har jag kär. Jak. 1,8.
114 Du är mitt beskärm och min sköld; jag hoppas på ditt ord.
115 Viken bort ifrån mig, I onda; jag vill iakttaga min Guds bud.
116 Uppehåll mig efter ditt tal, att jag må lefva, och låt mig icke komma på skam med mitt hopp. Ps. 31,2. Rom. 5,4 f.
117 Stöd mig, så att jag varder frälst, så vill jag alltid se med lust på dina stadgar.
118 Du aktar för intet alla, som fara vilse från dina stadgar, ty förgäfves är deras svek.
119 Du förkastar såsom slagg alla ogudaktiga på jorden; därför har jag dina vittnesbörd kära.
120 Af fruktan för dig ryser mitt kött, och jag rädes för dina domar. Ps. 2,11. Fil. 2,12.

121 Jag öfvar rätt och rättfärdighet; du skall icke öfverlämna mig åt mina förtryckare.
122 Tag dig an din tjänares sak, och låt det gå honom väl; låt icke de fräcka förtrycka mig.
123 Mina ögon trängta efter din frälsning och efter din rättfärdighets tal.
124 Gör med din tjänare efter din nåd, och lär mig dina stadgar.
125 Jag är din tjänare; gif mig förstånd, att jag må känna dina vittnesbörd. Ps. 116,16.
126 Det är tid för Herren att handla, ty de hafva gjort din lag om intet. Matt. 15,6.
127 Därför har jag dina bud kära mer än guld, ja, mer än fint guld.
128 Därför håller jag alla dina befallningar för rätta i alla stycken, men alla lögnens vägar hatar jag.

129 Underbara äro dina vittnesbörd, därför tager min själ dem i akt.
130 När dina ord upplåtas, gifva de ljus och skänka förstånd åt de enfaldiga. Ps. 19,8 f. 2 Tim. 3,15.
131 Jag uppspärrar min mun och flämtar, ty jag längtar ifrigt efter dina bud.
132 Vänd dig till mig, och var mig nådig, såsom rätt är mot dem, som hafva ditt namn kärt.
133 Gör mina steg fasta genom ditt tal, och låt ingen orätt varda mig öfvermäktig.
134 Förlossa mig från människors förtryck, så vill jag hålla dina befallningar.
135 Låt ditt ansikte lysa öfver din tjänare, och lär mig dina stadgar. 4 Mos. 6,25. Ps. 80,4, 8, 20.
136 Vattenbäckar rinna ned från mina ögon, därför att man icke håller din lag.

137 Herre, du är rättfärdig, och dina domar äro rättvisa.
5 Mos. 32,4.

Digitized by Google

138 Du har påbjudit dina vittnesbörd i rättfärdighet och i stor trofasthet.

139 Jag förtäres af nitälskan, därför att mina ovänner förgäta dina ord. Ps. 69,10. 139,21.

140 Ditt tal är väl luttradt, och din tjänare har det kärt. Ps. 12,7. 18,31. Ords. 30,5.

141 Jag är ringa och föraktad, men jag förgäter icke dina befallningar.

142 Din rättfärdighet är en evig rättfärdighet, och din lag är sanning.

143 Nöd och trångmål hafva kommit öfver mig, men dina bud äro min lust.

144 Dina vittnesbörd äro rättfärdiga evinnerligen; gif mig förstånd, att jag må lefva.

145 Jag ropar af allt hjärta, svara mig, Herre; jag vill iaktaga dina stadgar.

146 Jag ropar till dig, fräls mig, så vill jag hålla dina vittnesbörd.

147 Jag kommer tidigt i morgongryningen och ropar; jag hoppas på dina ord. Ps. 88,14. 130,6.

148 Mina ögon hasta före nattens väkter, att jag må begrunda ditt tal. Ps. 5,4. 63,7.

149 Hör min röst efter din nåd; Herre, behåll mig vid lif efter dina rätter.

150 Nära äro de, som jaga efter skändlighet, de, som äro långt ifrån din lag.

151 Nära är ock du, Herre, och alla dina bud äro sanning. Ps. 19,10.

152 Länge sedan vet jag genom dina vittnesbörd, att du har stadgat dem för evig tid.

153 Se till mitt lidande, och rädda mig, ty jag förgäter icke din lag.

154 Utför min sak, och förlossa mig; behåll mig vid lif efter ditt tal.

155 Frälsning är långt borta från de ogudaktiga, ty de fråga icke efter dina stadgar.

156 Herre, din barmhärtighet är stor; behåll mig vid lif efter dina rätter.

157 Mina förföljare och ovänner äro många, men jag viker icke ifrån dina vittnesbörd.

158 När jag ser de trolösa, känner jag leda vid dem, därför att de icke hålla sig vid ditt tal.

159 Se därtill, att jag har dina befallningar kära; Herre, behåll mig vid lif efter din nåd.

160 Hufvudsumman af ditt ord är sanning, och alla din rättfärdighets rätter vara evinnerligen. Joh. 17,17.

161 Furstar förfölja mig utan sak, men mitt hjärta fruktar för dina ord.

162 Jag fröjdar mig öfver ditt tal såsom den, som vinner stort byte.

163 Jag hatar lögnen, den skall vara mig en styggelse; men din lag har jag kär.

164 Jag lofvar dig sju gånger om dagen för din rättfärdighets rätter.

165 Stor frid äga de, som hafva

Digitized by Google

din lag kär, och intet finnes, som bringar dem på fall.
Ps. 37,11, 31.

166 Jag väntar efter din frälsning, Herre, och jag gör efter dina bud. 1 Mos. 49,18. Luk. 2,25, 30.

167 Min själ håller dina vittnesbörd, och jag har dem storligen kära.

168 Jag håller dina befallningar och vittnesbörd, ty du känner alla mina vägar.

169 Herre, mitt rop komme inför ditt ansikte; gif mig förstånd efter ditt ord.

170 Min bön komme inför ditt ansikte, rädda mig efter ditt tal.

171 Mina läppar må flöda öfver af lof, ty du lärer mig dina stadgar.

172 Min tunga sjunge om ditt ord, ty alla dina bud äro rättfärdighet.

173 Din hand vare mig till hjälp, ty jag har utvalt dina befallningar.

174 Jag längtar efter din frälsning, Herre, och din lag är min lust.

175 Låt min själ lefva, så skall hon lofva dig; och låt dina rätter hjälpa mig.

176 Om jag far vilse, så uppsök din tjänare såsom ett förloradt får, ty jag förgäter icke dina bud. Es. 53,6. Luk. 15,4.

120 Psalmen.

Bönerop mot flenders falskhet.

1 En sång vid uppgången till templet.

Jag ropar till Herren i min nöd, och han svarar mig.

2 Herre, rädda min själ från lögnaktiga läppar, från en falsk tunga.

3 Hvad skall han gifva dig, nu och framgent, du falska tunga?
Jak. 3,5 f.

4 Jo, en hjältes skarpa pilar jämte glödande kol af ginstbusken. Ps. 11,2. 57,5. 59,8.

5 Ve mig, att jag måste lefva som främling i Meseks land och bo ibland Kedars hyddor!

6 Länge nog har min själ bott ibland dem, som hata friden.

7 Jag håller frid, men huru jag än talar, så vilja de strid.

121 Psalmen.

Förtröstan på Herrens beskydd.

1 En sång vid uppgången till templet.

Jag lyfter mina ögon upp till bergen: hvarifrån skall min hjälp komma? Ps. 3,5. 123,1.

2 Min hjälp kommer från Herren, som har gjort himmel och jord. 2 Krön. 20,12. Ps. 124,8.

3 Han skall icke låta din fot vackla; han, som bevarar dig, slumrar icke. Ps. 127,1.

4 Se, han, som bevarar Israel, han slumrar icke, han sofver icke.

5 Herren är den, som bevarar dig, Herren är ditt skygd på din högra sida. Ps. 91,4 f.

6 Solen skall icke skada dig om dagen, ej heller månen om natten.

7 Herren skall bevara dig för allt ondt, han skall bevara din själ.

Digitized by Google

8 Herren skall bevara din utgång och din ingång från nu och till evig tid. 5 Mos. 28,6.

122 Psalmen.

Välönskningar öfver Jerusalem.

1 En sång vid uppgången till templet; af David.

Jag gladdes, när man sade till mig: Låtom oss gå till Herrens hus. Ps. 42,3. 84,2 f.

2 Våra fötter fingo stå i dina portar, Jerusalem,

3 Jerusalem, du väluppbyggda stad, du stad med hus vid hus, Ps. 48,13 f.

4 dit stammarna, Herrens stammar, draga upp, efter lagen för Israel, till att prisa Herrens namn. 2 Mos. 23,17.

5 Ty där stå domarestolar, stolar för Davids hus. 5 Mos. 17,8 f. 2 Sam. 8,15 f.

6 Önsken Jerusalem frid; ja, dem gånge väl, som älska dig.

7 Frid vare inom dina murar, välgång i dina palatser!

8 För mina bröders och vänners skull vill jag tillsäga dig frid.

9 För Herrens, vår Guds, hus' skull vill jag söka, hvad godt är för dig.

123 Psalmen.

Bön om hjälp mot föraktare.

1 En sång vid uppgången till templet.

Jag lyfter mina ögon upp till dig, du som bor i himmeln. Ps. 3,5.

2 Se, såsom tjänares ögon skåda på deras herres hand, såsom en tjänarinnas ögon på hennes frus hand, så skåda våra ögon upp till Herren, vår Gud, till dess han varder oss nådig.

3 Var oss nådig, Herre, var oss nådig, ty vi äro rikligen mättade med förakt.

4 Rikligen mättad är vår själ med de säkras bespottelse, med de högmodigas förakt. Job 12,4 f.

124 Psalmen.

Tacksägelse för räddning ur stor fara.

1 En sång vid uppgången till templet; af David.

Om Herren icke hade varit med oss — så säge Israel —,

2 om Herren icke hade varit med oss, när människorna reste sig upp emot oss, Rom. 8,31.

3 då hade de uppslukat oss lefvande, när deras vrede upptändes mot oss; Ps. 94,17.

4 då hade vattnen fördränkt oss, strömmar gått öfver vår själ;

5 då hade de gått öfver vår själ, de svallande vattnen. Ps. 69,16.

6 Lofvad vare Herren, att han icke gaf oss till rof åt deras tänder!

7 Vår själ har kommit undan såsom en fågel ur fågelfängarnes snara; snaran har gått sönder, och vi hafva kommit undan.

8 Vår hjälp är i Herrens namn, hans, som har gjort himmel och jord. Ps. 121,2. 146,5 f.

Digitized by Google

125 Psalmen.

Herren beskyddar Israel.

1 En sång vid uppgången till templet.
De som förtrösta på Herren, de äro såsom Sions berg, som icke vacklar utan förblifver evinnerligen. Ps. 46,6.

2 Omkring Jerusalem äro berg, och Herren är omkring sitt folk ifrån nu och till evig tid. Ps. 34,8.

3 Ty ogudaktighetens spira skall icke förblifva öfver de rättfärdigas arfslott, att de rättfärdiga icke må uträcka sina händer till orättfärdighet. Es. 14,5.

4 Gör godt, o Herre, mot de goda och mot dem, som hafva ett redligt hjärta.

5 Men dem som vika af på vrånga vägar, dem drifve Herren bort med ogärningsmännen. Frid vare öfver Israel! Gal. 6,16.

126 Psalmen.

Tåreutsäde och glädjeskörd.

1 En sång vid uppgången till templet.
När Herren återupprättade Sion, då voro vi såsom drömmande. Ps. 14,7.

2 Då fylldes vår mun med löje och vår tunga med jubel; då sade man bland hedningarne: »Herren har gjort stora ting med dem.» Job 8,21.

3 Ja, Herren har gjort stora ting med oss; däröfver äro vi glada.

4 Herre, upprätta oss åter, såsom du återför bäckarna i sydlandet.

5 De, som så med tårar, skola skörda med jubel. Matt. 5,4. Luk. 6,21.

6 De gå åstad gråtande och bära sitt utsäde; de komma åter med jubel och bära sina kärfvar. Es. 35,10.

127 Psalmen.

All välsignelse kommer från Herren.

1 En sång vid uppgången till templet; af Salomo.
Om Herren icke bygger huset, så arbeta de fåfängt, som bygga därpå. Om Herren icke bevarar staden, så vakar väktaren fåfängt. Ps. 121,3. 1 Kor. 3,7.

2 Det är fåfängt, att I bittida stån upp och sent gån till hvila och äten edert bröd med vedermöda; ty detta gifver han åt sina vänner, medan de sofva. Ords. 10,22.

3 Se, barn äro en Herrens gåfva, lifsfrukt undfås såsom lön. 1 Mos. 48,9.

4 Likasom pilar i en hjältes hand, så äro söner, som man föder i sina unga år.

5 Säll är den man, som har sitt koger fullt af dem. De komma icke på skam, när de mot fiender föra sin talan i porten.

128 Psalmen.

Den gudfruktiges husliga lycka.

1 En sång vid uppgången till templet.
Säll är den, som fruktar Herren, den, som vandrar på hans vägar. Ps. 112,1. 119,1 f.

2 Du skall få äta af dina

Digitized by Google

händers arbete; säll är du, och väl dig!

3 Såsom ett fruktsamt vinträd skall din hustru vara där inne i ditt hus, såsom olivtelningar dina barn omkring ditt bord.

4 Se, så varder den man välsignad, som fruktar Herren.

5 Herren välsigne dig från Sion; må du få se Jerusalems välgång i alla dina lifsdagar,
Ps. 134,3.

6 och må du få se barn af dina barn. Frid vare öfver Israel! Job 42,16. Gal. 6,16.

129 Psalmen.

Sions fienders vanmakt.

1 En sång vid uppgången till templet.

De hafva ofta vållat mig nöd allt ifrån min ungdom — så säge Israel —,

2 de hafva ofta vållat mig nöd allt ifrån min ungdom, men de hafva dock icke blifvit mig öfvermäktiga.

3 På min rygg hafva plöjare plöjt och dragit långa fåror.
Ords. 5,18 f. Es. 51,23. Hos. 10,10.

4 Men Herren är rättfärdig, han har afhuggit de ogudaktigas band.

5 De skola komma på skam och vika tillbaka, så många som hata Sion.

6 De skola blifva såsom gräs på taken, som vissnar, förrän det vuxit upp:
2 Kon. 19,26. Es. 37,27.

7 ingen skördeman fyller därmed sin hand och ingen kärfbindare sin famn,

8 och de, som gå förbi, kunna icke säga: »Herrens välsignelse vare öfver eder; vi välsigna eder i Herrens namn.» Rut 2,4.

130 Psalmen.

Bön ur djupen om förlåtelse och förlossning.

1 En sång vid uppgången till templet.

Ur djupen ropar jag till dig, Herre. Ps. 69,2 f. 88,7.

2 Herre, hör min röst, låt dina öron akta på mina böners ljud.

3 Om du, Herre, vill tillräkna missgärningar, Herre, hvem kan då bestå? Job 9,2 f. Ps. 143,2.

4 Hos dig är ju förlåtelse, på det att man må frukta dig.
Dan. 9,9.

5 Jag väntar efter Herren, min själ väntar, och jag hoppas på hans ord.

6 Min själ väntar efter Herren mer än väktarne efter morgonen, ja, mer än väktarne efter morgonen.

7 Hoppas på Herren, Israel; ty hos Herren är nåd, och mycken förlossning är hos honom.
2 Sam. 24,14.

8 Och han skall förlossa Israel från alla dess missgärningar.
Matt. 1,21.

131 Psalmen.

Stilla undergifvenhet.

1 En sång vid uppgången till templet; af David.

Herre, mitt hjärta står icke efter det högt är, och mina ögon se icke efter det upphöjdt är, och jag umgås icke med stora ting, med ting, som äro mig för underbara. Ps. 101,5.

Digitized by Google

2 Sannerligen, jag har lugnat och stillat min själ; såsom ett afvandt barn i sin moders famn, ja, såsom ett afvandt barn, så är min själ i mig.

3 Hoppas på Herren, Israel, från nu och till evig tid.

132 Psalmen.

Davids löfte till Herren och Herrens löfte till David.

1 En sång vid uppgången till templet.

Tänk, Herre, på David för allt hans lidandes skull,
Ps. 56,9.

2 på honom, som svor Herren en ed och gjorde ett löfte åt den Starke i Jakob:

3 »Jag skall icke gå in i den hydda, där jag bor, jag skall icke bestiga mitt hviloläger,

4 jag skall icke unna mina ögon sömn eller mina ögonlock slummer, 2 Sam. 7,2 f. 1 Krön. 17,1 f.

5 förrän jag har funnit ett rum åt Herren, en boning åt den Starke i Jakob.» Ap. G. 7,46.

6 Se, vi hörde, att den * var i Efrata, vi funno den på Jaars mark. 1 Sam. 6,21. 7,1. 2 Sam. 6,3 f.

7 Låtom oss gå in i hans boning, låtom oss tillbedja vid hans fotapall. Ps. 122,1.

8 Stå upp, Herre, och kom till din hvilostad, du och din makts ark.
4 Mos. 10,35 f. 2 Krön. 6,41 f.

9 Dina präster vare klädda i rättfärdighet, och dina fromma juble.

10 För din tjänare Davids skull må du icke visa tillbaka din smorde. Ps. 18,51.

11 Herren har svurit David en sann ed, den skall han icke rygga: »Af ditt lifs frukt skall jag sätta konungar på din tron.
2 Sam. 7,11 f. Ps. 89,3 f. Ap. G. 2,30.

12 Om dina barn hålla mitt förbund och mitt vittnesbörd, som jag skall lära dem, så skola ock deras barn sitta på din tron till evig tid.

13 Ty Herren har utvalt Sion, han har lust till att där hafva sin boning.

14 Detta är min hvilostad till evig tid; här skall jag bo, ty till detta ställe har jag lust.
Ps. 68,17.

15 Dess förråd skall jag rikligen välsigna, åt dess fattiga skall jag gifva bröd nog.

16 Dess präster skall jag kläda med frälsning, och dess fromma skola jubla högt. Es. 61,6, 10.

17 Där skall jag låta ett horn skjuta upp åt David; där har jag tillredt en lampa åt min smorde. 1 Kon. 11,36.
Ps. 18,29. Luk. 1,69. 2,32.

18 Hans fiender skall jag kläda med skam, men på honom skall hans krona glänsa.»

133 Psalmen.

Välsignelsen af de frommas brödragemenskap.

1 En sång vid uppgången till templet; af David.

Se, huru godt och ljufligt det är, att bröder bo endräktigt tillsamman. Syr. 25,1 f.

* Förbundsarken, Herrens boning.

Digitized by Google

2 Det är såsom den kostbara oljan, som från hufvudet flyter ned i skägget, ned i Arons skägg, som flyter ned öfver linningen på hans kläder.
2 Mos. 29,7. 3 Mos. 8,12.

3 Det är såsom Hermons dagg, som faller ned på Sions berg. Ty där beskär Herren välsignelse, lif till evig tid.

134 Psalmen.

Välsignelse från Herren öfver dem, som välsigna Herren.

1 En sång vid uppgången till templet.
Se, välsignen Herren, alla I, Herrens tjänare, I, som stån om natten i Herrens hus.
2 Mos. 27,21. 3 Mos. 8,35. 1 Krön. 9,33. Ps. 92,3 f. 135,1 f.

2 Lyften edra händer upp mot helgedomen och välsignen Herren. 1 Tim. 2,8.

3 Herren välsigne dig från Sion, han som har gjort himmel och jord.
4 Mos. 6,24. Ps. 121,2. 128,5.

135 Psalmen.

Lof till Herren för hans stora under.

Halleluja! Lofven Herrens namn, lofven, I, Herrens tjänare, Ps. 134,1.

2 I, som stån i Herrens hus, i gårdarna till vår Guds hus.

3 Lofven Herren, ty Herren är god, lofsjungen hans namn, ty det är ljufligt. Ps. 147,1.

4 Ty Herren har utvalt Jakob åt sig, Israel till sin egendom.
2 Mos. 19,5. 5 Mos. 7,6.

5 Ty jag vet, att Herren är stor, att vår Herre är förmer än alla gudar. Ps. 86,8. 97,9.

6 Herren kan göra allt, hvad han vill, i himmeln och på jorden, i hafven och i alla djup; Ps. 115,3.

7 han, som låter regnskyar stiga upp från jordens ände, som låter ljungeldar komma med regn och för vinden ut ur dess förvaringsrum;
Jer. 10,13. 51,16.

8 han, som slog de förstfödda i Egypten, både människor och boskap; 2 Mos. 12,29 f. Ps. 78,51.

9 han, som sände tecken och under öfver dig, Egypten, öfver Farao och alla hans tjänare;
2 Mos. kap. 7—10.

10 han, som slog stora folk och dräpte mäktiga konungar:
Jos. 12,1 f. Ps. 136,17 f.

11 Sihon, amoréernas konung, och Og, konungen i Basan, och alla Kanaans riken,
4 Mos. 21,21 f.

12 och gaf deras land till arfvedel, till arfvedel åt sitt folk Israel. Jos. 11,23.

13 Herre, ditt namn varar evinnerligen, Herre, din åminnelse från släkte till släkte. Ps. 102,13.

14 Ty Herren skaffar rätt åt sitt folk, och öfver sina tjänare förbarmar han sig.
5 Mos. 32,36.

15 Hedningarnes afgudar äro silfver och guld, verk af människohänder. Ps. 115,4 f.

16 De hafva mun och tala icke, de hafva ögon och se icke,

17 de hafva öron och lyssna icke till, och ingen ande är i deras mun.

Digitized by Google

18 De, som gjort dem, skola blifva dem lika, ja, alla, som förtrösta på dem.

19 I af Israels hus, lofven Herren; I af Arons hus, lofven Herren; Ps. 118,2 f.

20 I af Levis hus, lofven Herren; I, som frukten Herren, lofven Herren.

21 Lofvad vare Herren från Sion, han som bor i Jerusalem! Halleluja!

136 Psalmen.

Tacksägelse till Herren för hans stora under och hans eviga nåd.

Tacken Herren, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen. 1 Krön. 16,34. Ps. 106,1. 107,1. 118,1.

2 Tacken gudarnes Gud, ty hans nåd varar evinnerligen. 5 Mos. 10,17. 1 Kor. 8,5 f.

3 Tacken herrarnes Herre, ty hans nåd varar evinnerligen; 1 Tim. 6,15.

4 honom, som allena gör stora under, ty hans nåd varar evinnerligen; Ps. 77,15.

5 honom, som har gjort himmeln med förstånd, ty hans nåd varar evinnerligen;

6 honom, som har utsträckt jorden öfver vattnen, ty hans nåd varar evinnerligen; 1 Mos. 1,9. Jer. 10,12. 51,15.

7 honom, som har gjort de stora ljusen, ty hans nåd varar evinnerligen: 1 Mos. 1,14 f.

8 solen till att råda öfver dagen, ty hans nåd varar evinnerligen,

9 månen och stjärnorna till att råda öfver natten, ty hans nåd varar evinnerligen;

10 honom, som slog de förstfödda i Egypten, ty hans nåd varar evinnerligen, 2 Mos. 12,29 f.

11 och som förde Israel ut därifrån, ty hans nåd varar evinnerligen, 2 Mos. 12,41.

12 med stark hand och uträckt arm, ty hans nåd varar evinnerligen; 5 Mos. 4,34.

13 honom, som delade Röda hafvet i tu, ty hans nåd varar evinnerligen, 2 Mos. 14,21 f.

14 och lät Israel gå midt igenom det, ty hans nåd varar evinnerligen,

15 och kringströdde Farao och hans här i Röda hafvet, ty hans nåd varar evinnerligen;

16 honom, som förde sitt folk genom öknen, ty hans nåd varar evinnerligen;

17 honom, som slog stora konungar, ty hans nåd varar evinnerligen, Ps. 135,10 f.

18 och dräpte väldiga konungar, ty hans nåd varar evinnerligen:

19 Sihon, amoréernas konung, ty hans nåd varar evinnerligen; 4 Mos. 21,21 f. 5 Mos. 2,32 f.

20 och Og, konungen i Basan, ty hans nåd varar evinnerligen, 5 Mos. 3,1 f.

21 och som gaf deras land till arfvedel, ty hans nåd varar evinnerligen; Jos. 12,7 f. Ps. 135,12.

22 till arfvedel åt sin tjänare Israel, ty hans nåd varar evinnerligen,

23 honom, som tänkte på oss i vår förnedring, ty hans nåd varar evinnerligen, 2 Mos. 2,24. 3,7 f.

24 och som ryckte oss ur våra ovänners våld, ty hans nåd varar evinnerligen;

Digitized by Google

25 honom, som gifver mat åt allt kött, ty hans nåd varar evinnerligen. Ps. 104,27 f. 145,15.

26 Tacken himmelns Gud, ty hans nåd varar evinnerligen.

137 Psalmen.

Vid Babels floder.

Vid Babels floder, där sutto vi och gräto, då vi tänkte på Sion.

2 I pilträden, som där voro, hängde vi våra harpor.

3 Ty där bådo de oss sjunga, de som höllo oss fångna, och våra plågare bådo oss vara glada: »Sjungen för oss en af Sions sånger.» Syr. 22,6.

4 Huru skulle vi kunna sjunga Herrens sång i främmande land?

5 Om jag förgäter dig, Jerusalem, så förgäte mig min högra hand.

6 Min tunga låde vid min gom, om jag icke tänker på dig, om jag icke låter Jerusalem vara min allra högsta glädje.

7 Tänk, Herre, på Jerusalems dag, och straffa Edoms barn, dem som ropade: »Rifven ned, rifven ned det ända till grunden.» Jer. 49,12. Klag. 4,21 f. Hes. 25,12 f. 35,3 f. Obad. v. 11 f.

8 Dotter Babel, du ödeläggelsens stad, säll är den, som vedergäller dig allt, hvad du har gjort oss. Es. 13,19 f. Jer. 50,29 f. 51,24 f.

9 Säll är den, som griper dina späda barn och krossar dem mot klippan. Es. 13,16.

138 Psalmen.

Tacksägelse till Herren för hans nåd och sanning.

1 Af David.

Jag vill tacka dig af allt mitt hjärta; inför gudarne vill jag lofsjunga dig.

2 Jag vill tillbedja, vänd mot ditt heliga tempel, och prisa ditt namn för din nåd och sanning, ty du har gjort ditt löftesord stort utöfver allt, hvad ditt namn säger oss. 2 Sam. 7,21 f. Ps. 5,8. 18,50 f.

3 När jag ropade, svarade du mig; du gaf mig frimodighet, och min själ fick kraft. Ps. 86,16.

4 Herre, alla jordens konungar skola tacka dig, när de få höra din muns tal. Ps. 47,10. 68,30 f. 102,16, 23.

5 De skola sjunga om Herrens vägar, ty Herrens ära är stor.

6 Ty Herren är hög, men han ser till det låga, och han känner den högmodige fjärran ifrån. Ps. 113,5 f. Luk. 1,48, 52. 14,11.

7 Om jag ock vandrar midt i nöd, så behåller du mig vid lif; du räcker ut din hand mot mina fienders vrede och frälsar mig med din högra hand. Ps. 91,2 f.

8 Herren skall fullborda sitt verk för mig. Herre, din nåd varar evinnerligen; öfvergif icke dina händers verk. Ps. 57,3.

139 Psalmen.

Herren den allvetande och allestädesnärvarande.

1 För sångmästaren; af David; en psalm.

Herre, du utrannsakar mig och känner mig. Ps. 17,3. 44,22.

Digitized by Google

2 Ehvad jag sitter eller uppstår, vet du det; du förstår mina tankar fjärran ifrån.
Jer. 17,10. 23,23 f. Vish. 1,6. Matt. 9,4.

3 Ehvad jag går eller ligger, utforskar du det, och med alla mina vägar är du förtrogen.
Job 34,21 f. Joh. 21,17. Ebr. 4,13.

4 Ty förrän ett ord är på min tunga, se, så känner du, Herre, det till fullo.

5 Du omsluter mig på alla sidor och håller din hand öfver mig.

6 En sådan kunskap är mig alltför underbar; den är mig för hög, jag kan icke begripa den.

7 Hvart skall jag gå för din ande, och hvart skall jag fly för ditt ansikte? Vish. 1,7.

8 Fore jag upp till himmeln, så är du där, och bäddade jag åt mig i dödsriket, se, så är du ock där. Job 22,12. 26,6. Am. 9,2.

9 Toge jag morgonrodnadens vingar, gjorde jag mig en boning ytterst i hafvet,

10 så skulle också där din hand leda mig och din högra hand hålla mig.

11 Och om jag sade: »Mörker må betäcka mig och ljuset blifva natt omkring mig»,

12 så skulle själfva mörkret icke vara mörkt för dig, natten skulle lysa såsom dagen och mörkret vara såsom ljuset.
Jak. 1,17.

13 Ty du har skapat mina njurar, du sammanväfde mig i min moders lif. Ps. 119,73.

14 Jag tackar dig, att jag är danad så öfvermåttan underbart; ja, underbara äro dina verk, min själ vet det väl.
Job 10,8 f.

15 Benen i min kropp voro icke förborgade för dig, då jag bereddes i det fördolda, då jag bildades i jordens djup.

16 Dina ögon sågo mig, då jag allenast var ett foster; alla mina dagar blefvo uppskrifna i din bok, de voro bestämda, förrän någon af dem hade kommit. Job 14,5. Ps. 37,18.

17 Huru outgrundliga äro icke för mig dina tankar, o Gud, huru stor är icke deras mångfald! Ps. 40,6. 92,6.

18 Skulle jag räkna dem, så vore de flera än sanden; när jag uppvaknade, vore jag ännu hos dig.

19 Gud, o, att du ville dräpa de ogudaktiga! Må de blodgiriga vika bort ifrån mig,

20 de, som tala om dig med ränker i sinnet, dina fiender, som bruka ditt namn till lögn.

21 Skulle jag icke hata dem, som hata dig, Herre, och känna leda vid dem, som stå dig emot?
Ps. 119,139.

22 Jag hatar dem med starkaste hat; jag håller dem såsom fiender till mig.

23 Utrannsaka mig, Gud, och känn mitt hjärta; pröfva mig, och känn mina tankar,
Ps. 26,2.

24 och se till, om jag är stadd på en olycksväg, och led mig på den eviga vägen.

Digitized by Google

140 Psalmen.

Bön om skydd mot våldets och den onda tungans människor.

1 För sångmästaren; en psalm af David.

Rädda mig, Herre, från onda människor, bevara mig för våldets män,

3 för dem, som uttänka ondt i hjärtat och dagligen sammanrota sig till strid.

4 De hvässa sina tungor såsom ormar, huggormsgift är inom deras läppar. Sela.
Ps. 58,22. 57,5. 64,4. Rom. 3,13.

5 Bevara mig, Herre, för de ogudaktigas händer, beskydda mig för våldets män, som uttänka planer för att bringa mig på fall.

6 I högmod lägga de ut snaror och garn för mig; de breda ut nät invid vägen, giller sätta de för mig. Sela.
Ps. 142,4. Jer. 18,22.

7 Jag säger till Herren: »Du är min Gud.» Lyssna, Herre, till mina böners ljud. Ps. 31,15.

8 Herre, Herre, min starka hjälp, du beskärmar mitt hufvud, när jag drager ut till strid.

9 Tillstäd icke, Herre, hvad de ogudaktiga begära; låt icke deras onda anslag lyckas, de skulle då förhäfva sig. Sela.

10 De, som omringa mig, skola draga öfver sitt eget hufvud den olycka, som deras läppar anstiftat. Ps. 7,17.

11 Eldsglöd skall falla öfver dem; de skola kastas i eld, i djupa vatten, så att de icke kunna komma upp. Ps. 11,6.

12 Den onda tungans man skall icke bestå på jorden; våldets man skall i sin ondska jagas, till dess att han störtar.

13 Jag vet, att Herren skall utföra den betrycktes sak, att han skall skaffa de fattiga rätt.
Ps. 9,19.

14 Ja, de rättfärdiga skola prisa ditt namn, de redliga skola bo inför ditt ansikte.

141 Psalmen.

Bön om hjälp mot frestelser och fiender.

1 En psalm af David.

Herre, jag ropar till dig, skynda till mig; lyssna till min röst, när jag ropar till dig.

2 Min bön gälle inför dig såsom ett rökoffer, mina händers upplyftande såsom ett aftonoffer.
2 Mos. 30,1 f. 1 Tim. 2,8. Upp. 5,8. 8,3.

3 Sätt, o Herre, en vakt för min mun, bevaka mina läppars dörr. Ps. 39,2. Jak. 1,26.

4 Låt icke mitt hjärta vika af till något ondt, till att öfva ogudaktighetens gärningar tillsamman med män, som göra hvad orätt är; må jag icke äta af deras läckerheter. Ps. 19,14.

5 Må den rättfärdige slå mig i kärlek och straffa mig; det är såsom olja på hufvudet, och mitt hufvud skall icke försmå det. Ty ännu, när det går dem illa, beder jag.
Ps. 109,4. Ords. 12,1. 27,6.

6 Om ock deras ledare störta utför klippan, skall man höra, att mina ord äro milda.

Digitized by Google

7 Såsom när man plöjer och uppristar jorden, så äro våra ben kringströdda vid dödsrikets rand.

8 Men på dig, Herre, Herre, se mina ögon; till dig tager jag min tillflykt, bortkasta icke min själ. Ps. 25,15.

9 Bevara mig för de snaror, som de lagt ut på min väg, och för ogärningsmännens giller.

10 De ogudaktiga falle i sina egna garn, men må jag därvid gå oskadd förbi. Ps. 7,16.

142 Psalmen.

Rop om räddning ifrån förföljares våld.

1 En sång af David; en bön, när han var i grottan.
1 Sam. 22,1. 24,4. Ps. 57,1.

Jag höjer min röst och ropar till Herren, jag höjer min röst och beder till Herren.

3 Jag utgjuter inför honom mitt bekymmer; min nöd kungör jag inför honom. Ps. 62,9.

4 När min ande försmäktar i mig, så känner du min stig: på den väg, där jag skall gå, lägga de ut snaror för mig.
Ps. 140,6. 141,9.

5 Skåda på min högra sida, och se: där finnes ingen, som kännes vid mig; ingen tillflykt återstår för mig, det finnes ingen, som frågar efter min själ.
Ps. 38,12.

6 Jag ropar till dig, Herre; jag säger: »Du är min tillflykt, min del i de lefvandes land.»
Ps. 16,5. 73,26. 116,9.

7 Akta på mitt rop, ty jag är i stort elände; rädda mig från mina förföljare, ty de äro mig öfvermäktiga.

8 För min själ ut ur fängelset, att jag må prisa ditt namn. Omkring mig skola de rättfärdiga församlas, när du gör väl mot mig.

143 Psalmen.

Klagan och åkallan.

1 En psalm af David.

Herre, hör min bön, lyssna till mitt bedjande, svara mig i din rättfärdighet för din trofasthets skull. Ps. 4,2.

2 Och gå icke till doms med din tjänare, ty inför dig är ingen lefvande rättfärdig. Job 9,2 f. 15,14. Ps. 130,3. Rom. 3,20. Gal. 2,16.

3 Ty fienden förföljer min själ, han krossar mitt lif och slår det till jorden; han lägger mig i mörker såsom de länge sedan döda. Ps. 88,4 f. Klag. 3,6.

4 Och min ande försmäktar i mig, mitt hjärta är förfäradt i mitt bröst. Ps. 77,4.

5 Jag tänker på forna dagar, jag begrundar alla dina gärningar, dina händers verk eftersinnar jag. Ps. 77,6, 12.

6 Jag uträcker mina händer till dig; såsom ett törstigt land längtar min själ efter dig. Sela. Ps. 42,3. 63,2.

7 Herre, skynda att svara mig, ty min ande förgås; dölj icke ditt ansikte för mig, så att jag varder lik dem, som fara ned i grafven. Ps. 28,1.

8 Låt mig bittida förnimma din nåd, ty jag förtröstar på dig. Kungör mig den väg, som

Digitized by Google

jag skall vandra, ty till dig upplyfter jag min själ.
Ps. 25,4 f. 86,11.

9 Rädda mig från mina fiender, Herre; hos dig söker jag skygd.

10 Lär mig att göra din vilja, ty du är min Gud; din gode ande lede mig på jämn mark.
Ps. 27,11.

11 Herre, behåll mig vid lif för ditt namns skull; tag min själ ut ur nöden för din rättfärdighets skull.

12 Utrota mina fiender för din nåds skull, och förgör alla dem, som bringa min själ i nöd; ty jag är din tjänare. Ps. 116,16.

144 Psalmen.

Tacksägelse och bön om räddning och välgång.

1 Af David.

Lofvad vare Herren, min klippa, han, som lärde mina armar att kriga, mina händer att strida;
2 Sam. 22,35. Ps. 18,35, 40.

2 han, som är min nåderike Gud och min borg, mitt värn och en räddare för mig, min sköld och den, till hvilken jag tager min tillflykt, han, som lägger mitt folk under mig.
Ps. 18,2, 3, 44, 48.

3 Herre, hvad är en människa, att du låter dig vårda om henne, en människas son, att du tänker på honom?
Job 7,17. Ps. 8,5. Ebr. 2,6.

4 En människa är lik en fläkt, hennes dagar äro såsom en försvinnande skugga.
Job 8,9. 14,2. Ps. 39,6, 7, 12. 62,10. 102,12.

5 Herre, sänk din himmel, och far ned, rör vid bergen, så att de ryka.
Ps. 18,10 f. 104,32. Es. 64,1 f.

6 Låt ljungeldar ljunga, och förskingra dem, skjut dina pilar, och förvirra dem. Ps. 18,15.

7 Räck ut dina händer från höjden, fräls mig, och rädda mig ur de stora vattnen, ur främlingarnes hand,
Ps. 18,17, 18, 45, 46.

8 hvilkas mun talar lögn, och hvilkas högra hand är en falskhetens hand.

9 Gud, jag vill sjunga dig en ny sång, jag vill lofsjunga dig till tiosträngad psaltare,
Ps. 18,50 f.

10 dig, som gifver seger åt konungarne, som frälste din tjänare David från det onda svärdet.

11 Fräls mig, och rädda mig ur främlingarnes hand, hvilkas mun talar lögn, och hvilkas högra hand är en falskhetens hand.

12 När våra söner stå i sin ungdom såsom högväxta plantor, våra döttrar såsom hörnpelare, huggna för palatser;

13 när våra visthus äro fulla med förråd af alla slag; när våra får föröka sig tusenfaldt, ja, tiotusenfaldt på våra utmarker;

14 när våra kor äro dräktiga; när ingen remna finnes i muren och ingen flyr, när intet klagorop höres på våra gator —

15 saligt är det folk, hvilket det så går; ja, saligt är det folk, hvars Gud Herren är.
Ps. 33,12.

Digitized by Google

145 Psalmen.

Herrens storhet och godhet.

1 En lofsång af David.
Jag vill upphöja dig, min Gud, du konung, och lofva ditt namn alltid och evinnerligen.
Ps. 34,2. 146,2.

2 Jag vill dagligen lofva dig och prisa ditt namn alltid och evinnerligen.

3 Stor är Herren och högtlofvad, ja, hans storhet är outrannsaklig. Job 5,9. Ps. 147,5.

4 Det ena släktet prisar för det andra dina verk, de förkunna dina väldiga gärningar.
5 Mos. 4,10.

5 Ditt majestäts härlighet och ära vill jag begrunda och dina underfulla verk. Ps. 143,5.

6 Man skall tala om dina mäktiga och fruktansvärda gärningar; dina storverk skall jag förtälja.

7 Man skall utbreda ryktet om din stora godhet och jubla öfver din rättfärdighet.

8 Nådig och barmhärtig är Herren, långmodig och stor i mildhet. 2 Mos. 34,6 f. 4 Mos. 14,18. Ps. 86,5, 15. 103,8. Joel 2,13. Jon. 4,2.

9 Herren är god mot alla och förbarmar sig öfver alla sina verk.

10 Alla dina verk, Herre, skola tacka dig, och dina fromma skola lofva dig.

11 De skola tala om ditt rikes ära, och din makt skola de förkunna,

12 så att de kungöra för människors barn dina väldiga gärningar och ditt rikes ära och härlighet.

13 Ditt rike är ett rike för alla evigheter, och ditt herradöme varar från släkte till släkte.
Ps. 146,10. Dan. 4,34. 6,26. 7,14.

14 Herren uppehåller alla dem, som falla, och upprättar alla dem, som äro nedböjda.

15 Allas ögon vänta efter dig, och du gifver dem deras mat i rätt tid. Ps. 36,7. 104,27.

16 Du upplåter din hand och mättar allt lefvande med hvad det begär. Ap. G. 14,17.

17 Herren är rättfärdig i alla sina vägar och nådig i alla sina verk.

18 Herren är nära alla dem, som åkalla honom, alla dem, som åkalla honom i sanning.
Ps. 34,18. 91,15.

19 Han gör, hvad de gudfruktiga begära, och hör deras rop och frälsar dem.
Ps. 37,4. Ords. 10,24.

20 Herren bevarar alla dem, som älska honom, men alla ogudaktiga skall han förgöra.

21 Min mun skall uttala Herrens lof, och allt kött skall prisa hans heliga namn alltid och evinnerligen.

146 Psalmen.

Lofsång till Herren, den rätte hjälparen.

Halleluja! Lofva Herren, min själ. Ps. 103,1. 104,1.

2 Jag vill lofva Herren, så länge jag lefver; jag vill lofsjunga min Gud, så länge jag är till. Ps. 34,2. 104,33. 145,2.

3 Förliten eder icke på furstar, icke på en människas son, han kan icke hjälpa.
Ps. 62,10. 118,8 f. Jer. 17,5.

Digitized by Google

4 Hans ande måste sin väg, han måste vända åter till den jord, han tillhör; då varda hans anslag om intet.
1 Mos. 3,19. Ps. 90,3. 104,29. Pred. 12,7.

5 Säll är den, hvilkens hjälp är Jakobs Gud, hvilkens hopp står till Herren, hans Gud,
Jer. 17,7 f.

6 till honom, som har gjort himmel och jord, hafvet och allt hvad däri är, till honom, som håller tro evinnerligen,
Ps. 33,4, 6. Ap. G. 14,15. Upp. 14,7.

7 som skaffar rätt åt de förtryckta, som gifver bröd åt de hungrande. Herren löser de fångna, Ps. 9,19. 68,6 f. 103,6.

8 Herren öppnar de blindas ögon, Herren upprättar de nedböjda, Herren älskar de rättfärdiga. Es. 35,5. 42,7. Matt. 11,5.

9 Herren bevarar främlingar, han uppehåller faderlösa och änkor; men de ogudaktigas väg vänder han i olycka.
5 Mos. 10,18. Ps. 1,6.

10 Herren är konung evinnerligen, din Gud, Sion, från släkte till släkte. Halleluja!
2 Mos. 15,18. Ps. 145,13.

147 Psalmen.

Lofsång till den Allsmäktige och Allgode.

Halleluja! Det är godt att lofsjunga vår Gud, ja, det är ljufligt; lofsång höfves oss.
Ps. 92,2. 135,3.

2 Herren är den, som uppbygger Jerusalem, han samlar de fördrifna af Israel.
5 Mos. 30,4. Es. 11,12.

3 Han helar dem, som hafva ett förkrossadt hjärta, och han förbinder deras sår.
Ps. 34,19. 51,19. 103,3. Es. 61,1.

4 Han bestämmer stjärnornas mängd, han nämner dem alla vid namn. Es. 40,26.

5 Vår Herre är stor, och stor är hans kraft, och hans förstånd har ingen gräns. Rom. 11,33.

6 Herren uppehåller de saktmodiga, men han slår de ogudaktiga till jorden.
Ps. 146,8. Luk. 1,52.

7 Höjen sång till Herren med tacksägelse, lofsjungen vår Gud till harpa,

8 honom, som betäcker himmeln med moln, som bereder regn åt jorden, som låter gräs skjuta upp på bergen,
Ps. 104,14. Ap. G. 14,17.

9 honom, som gifver föda åt djuren, åt korpens ungar, som ropa.
Job 39,3. Ps. 104,27 f. 136,25. Luk. 12,24.

10 Han har icke sin lust i hästens styrka, han har icke behag till mannens snabbhet.
Ps. 33,17.

11 Herren har behag till dem, som frukta honom, till dem, som hoppas på hans nåd.

12 Jerusalem, prisa Herren; Sion, lofva din Gud.

13 Ty han har gjort bommarna för dina portar fasta; han har välsignat dina barn i dig.

14 Han skaffar dina gränser frid, han mättar dig med bästa hvete. Ps. 81,17.

15 Han låter sitt tal utgå till jorden, hans ord löper med hast.

16 Han låter snö falla såsom

Digitized by Google

ull, han strör ut rimfrost såsom aska. Job 37,6.

17 Han kastar sitt hagel såsom smulor; hvem kan bestå för hans frost?

18 Han sänder sitt ord och smälter dem; han låter sin vind blåsa, då strömmar vatten.

19 Han förkunnar för Jakob sitt ord, för Israel sina stadgar och rätter. 5 Mos. 33,4.

20 Så har han icke gjort mot något hednafolk; och hans rätter, dem känna de icke. Halleluja! 5 Mos. 4,6 f.

148 Psalmen.

Himmel och jord uppmanas till Herrens lof.

Halleluja! Lofven Herren från himmeln, lofven honom i höjden. Luk. 2,14.

2 Lofven honom, alla hans änglar, lofven honom, all hans här. Ps. 29,1 f. 103,20 f.

3 Lofven honom, sol och måne, lofven honom, alla lysande stjärnor.

4 Lofven honom, I himlars himlar och I vatten ofvan himlarna. 1 Mos. 1,7. Ps. 19,2.

5 Ja, de skola lofva Herrens namn, ty han bjöd, och de blefvo skapade. Ps. 36,6, 9.

6 Och han gaf dem deras plats för alltid och för evigt; han gaf dem en lag, och ingen öfverträder den. Job 28,24 f. Jer. 33,25.

7 Lofven Herren från jorden, I hafsdjur och alla djup,

8 eld och hagel, snö och dimma, du stormvind, som uträttar hans befallning, Job 37,11 f. Ps. 104,4. Syr. 39,33 f.

9 I berg och alla höjder, I fruktträd och alla cedrar,

10 I vilda djur och all boskap, I kräldjur och bevingade fåglar,

11 I jordens konungar och alla folk, I furstar och alla domare på jorden,

12 I ynglingar, så ock I jungfrur, I gamla med de unga.

13 Ja, de skola lofva Herrens namn, ty hans namn allena är högt, hans majestät når öfver jorden och himmeln. Es. 12,4.

14 Och han har upphöjt ett horn åt sitt folk, till berömmelse för alla hans fromma, för Israels barn, det folk, som är honom nära. Halleluja! Ps. 132,17.

149 Psalmen.

Uppfordran till Herrens lof.

Halleluja! Sjungen till Herrens ära en ny sång, hans lof i de frommas församling. Ps. 96,1.

2 Israel glädje sig öfver sin skapare, Sions barn fröjde sig öfver sin konung. Ps. 100,3.

3 Må de lofva hans namn under dans, till puka och harpa må de lofsjunga honom. 2 Mos. 15,20. 2 Sam. 6,14. Ps. 68,26. 81,3 f. 87,7.

4 Ty Herren har behag till sitt folk, han smyckar de saktmodiga med frälsning.

5 De fromma fröjde sig i härlighet, de juble på sina läger. Ps. 32,11.

6 Guds lof skall vara i deras mun och ett tveeggadt svärd i deras hand Ef. 6,17. Ebr. 4,12.

7 för att utkräfva hämnd på

Digitized by Google

hedningarne och hemsöka folken med tuktan,

8 för att binda deras konungar med kedjor och deras ädlingar med järnfjättrar, Mik. 4,13.

9 för att utföra på dem den dom, som är skrifven. Denna härlighet skola alla hans fromma hafva. Halleluja! 5 Mos. 32,41 f.

150 Psalmen.

Guds lof.

Halleluja! Lofven Gud i hans helgedom, lofven honom i hans makts fäste. Ps. 148,1 f.

2 Lofven honom för hans väldiga gärningar, lofven honom efter hans stora härlighet.

3 Lofven honom med basunklang, lofven honom med psaltare och harpa.

4 Lofven honom med puka och dans, lofven honom med strängaspel och flöjt. Ps. 149,3.

5 Lofven honom med ljudande cymbaler, lofven honom med klingande cymbaler.

6 Allt hvad ande har lofve Herren. Halleluja! Upp. 5,13.

Digitized by Google

Digitized by Google

Svenska Kyrkans Predikotexter.

1:a Söndagen i Adventet.

Ep. Rom. 13,11—14.
Ev. Matt. 21,1—9.

1 Högm.: Joh. 18,36, 37.
Aftons.: Ef. 1,3—14.

2 Högm.: Luk. 4,16—22.
Aftons.: Ebr. 8,8—12.

2:a Söndagen i Adventet.

Ep. Rom. 15,4—13.
Ev. Luk. 21,25—36.

1 Högm.: Luk. 12,35—40.
Aftons.: Ebr. 10,35—39.

2 Högm.: Luk. 17,20—30.
Aftons.: Jak. 5,7—10.

3:e Söndagen i Adventet.

Ep. 1 Kor. 4,1—5.
Ev. Matt. 11,2—10.

1 Högm.: Matt. 11,11—19.
Aftons.: 2 Petr. 1,19—21.

2 Högm.: Luk. 3,1—18.
Aftons.: Gal. 3,23—29.

4:e Söndagen i Adventet.

Ep. Fil. 4,4—7.
Ev. Joh. 1,19—28.

1 Högm.: Joh. 3,22—36.
Aftons.: 1 Joh. 1,1—7.

2 Högm.: Joh. 5,31—39.
Aftons.: 1 Petr. 1,8—13.

Juldagen.

Ep. Es. 9,2—7.
Ev. Luk. 2,1—20.

1 Högm.: Joh. 1,1—14.
Aftons.: Ebr. 1,1—12.

2 Högm.: Matt. 1,18—25.
Aftons.: Tit. 2,11—14.

Annandag Jul.

Ep. Ap. G. 6,8—15 och 7,54—60.
Ev. Matt. 23,34—39.

1 Högm.: Matt. 10,32—39.
Aftons. 1 Petr. 4,12—19.

2 Högm.: Matt. 2,13—18.
Aftons.: Upp. 14,1—5.

Söndagen efter Jul.

Ep. Gal. 4,1—7.
Ev. Luk. 2,33—40.

1 Högm.: Luk. 12,32.
Aftons.: 1 Joh. 5,19—21.

2 Högm.: Matt. 2,19—23.
Aftons.: 1 Petr. 2,1—9.

Nyårsdagen.

Ep. Tit. 3,4—7.
Ev. Luk. 2,21.

1 Högm.: Joh. 14,13.
Aftons.: Ebr. 13,8—15.

2 Högm.: Luk. 13,6—9.
Aftons.: Upp. 2,1—5.

Söndagen efter Nyårsdagen.

Ep. Rom. 6,3—11.
Ev. Matt. 3,13—17.

1 Högm.: Joh. 1,29—34.
Aftons.: Kol. 2,9—15.

2 Högm.: Matt. 3,11, 12.
Aftons.: Ef. 5,25—27.

Digitized by Google

Trettondedag Jul.

Ep. Es. 60,1—6.
Ev. Matt. 2,1—12.

1 Högm.: Joh. 8,12.
Aftons.: 2 Kor. 4,3—6.

2 Högm.: Matt. 12,15—21.
Aftons.: 1 Tim. 3,16.

1:a Söndagen efter Trettondagen.

Ep. Rom. 12,1—5.
Ev. Luk. 2,42—52.

1 Högm.: Joh. 7,14—18.
Aftons.: Ebr. 3,1—8.

2 Högm. Matt. 12,46—50.
Aftons. Ebr. 2,11—16.

2:a Söndagen efter Trettondagen.

Ep. Rom. 12,6—16.
Ev. Joh. 2,1—11.

1 Högm.: Joh. 4,5—26.
Aftons.: Ef. 2,10—16.

2 Högm.: Luk. 19,1—10.
Aftons.: 1 Kor. 1,26—31.

3:e Söndagen efter Trettondagen.

Ep. Rom. 12,16—21.
Ev. Matt. 8,1—13.

1 Högm.: Joh. 4,27—42.
Aftons.: Ebr. 11,1—22.

2 Högm.: Matt. 8,14—17.
Aftons.: 2 Kor. 1,3—11.

4:e Söndagen efter Trettondagen.

Ep. Rom. 13,8—10.
Ev. Matt. 8,23—27.

1 Högm.: Matt. 21,18—22.
Aftons.: Ebr. 11,23—12,4.

2 Högm.: Matt. 14,22—36.
Aftons.: 2 Tim. 1,7—10.

5:e Söndagen efter Trettondagen.

Ep. Kol. 3,12—17.
Ev. Matt. 13,24—30.

1 Högm.: Matt. 13,24—43.
Aftons.: 1 Kor. 1,9—18.

2 Högm.: Mark. 4,26—29.
Aftons.: Ef. 4,14—16.

Söndagen Septuagesima.

Ep. 1 Kor. 9,24—10,5.
Ev. Matt. 20,1—16.

1 Högm.: Matt. 19,27—30.
Aftons.: 1 Kor. 3,7—23.

2 Högm.: Luk. 17,7—10.
Aftons.: Fil. 3,7—14.

Söndagen Sexagesima.

Ep. 2 Kor. 11,19—31
Ev. Luk. 8,4—15.

1 Högm.: Joh. 12,35—43.
Aftons.: 1 Kor. 1,20—25.

2 Högm.: Matt. 9,36—10,16.
Aftons.: 2 Tim. 3,10—4,5.

Fastlagssöndagen.[1]

Ep. 1 Kor. 13,1—13
Ev. Luk. 18,31—43

1 Högm.: Joh. 12,23—33
2 Högm.: Mark. 10,32—45.

1:a Söndagen i Fastan.

Ep. 2 Kor. 6,1—10.
Ev. Matt. 4,1—11

1 Högm.: Matt. 16,21—23
2 Högm.: Luk. 10,17—20

2:a Söndagen i Fastan.

Ep. 1 Tess. 4,1—7.
Ev. Matt. 15,21—28

1 Högm.: Luk. 7,36—50
2 Högm.: Mark. 9,14—32

3:e Söndagen i Fastan.

Ep. Ef. 5,1—9.
Ev. Luk. 11,14—28

[1] Från Fastlagssöndagen till och med Långfredagen begagnas såsom aftonsångstexter akterna af Kristi lidandes historia.

Digitized by Google

1 Högm.: Joh. 7,19—31.
2 Högm.: Luk. 4,31—37.

Midfastosöndagen.

Ep. Gal. 4,22—31.
Ev. Joh. 6,1—15.

1 Högm.: Joh. 6,24—36.
2 Högm.: Joh. 6,52—71.

5:te Söndagen i Fastan.

Ep. Ebr. 9,11—15.
Ev. Joh. 8,46—59.

1 Högm.: Joh. 11,47—57.
2 Högm.: Joh. 8,31—45.

Palmsöndagen.

Ep. Fil. 2,5—11.
Ev. 1 Kor. 11,23—29.

1 Högm.: Joh. 12,1—16.
2 Högm.: Luk. 22,14—22.

Långfredagen.[1]

Ep. Fil. 2,5—11.
Ev. Luk. 23,32—49.

Påskdagen.

Ep. 1 Kor. 5,7, 8.
Ev. Mark. 16,1—8.

1 Högm.: Joh. 20,1—10.
Aftons.: 1 Kor. 15,12—21.

2 Högm.: Matt. 28,1—8.
Aftons.: Ef. 1,16—23.

Annandag Påsk.

Ep. Ap. G. 10,34—43.
Ev. Luk. 24,13—35.

1 Högm.: Joh. 20,11—18.
Aftons.: 2 Kor. 5,14—21.

2 Högm.: Matt. 28,9—15.
Aftons.: 1 Petr. 1,18—23.

[1] Såsom högmässotext begagnas 5:te akten af Kristi lidandes historia.

1:a Söndagen efter Påsk.

Ep. 1 Joh. 5,4—10.
Ev. Joh. 20,19—31.

1 Högm.: Joh. 21,1—14.
Aftons.: Ap. G. 3,12—20.

2 Högm.: Luk. 24,36—48.
Aftons.: Ap. G. 13,26—41.

2:a Söndagen efter Påsk.

Ep. 1 Petr. 2,21—25.
Ev. Joh. 10,11—16.

1 Högm.: Joh. 21,15—25.
Aftons.: 1 Petr. 5,1—4.

2 Högm.: Joh. 10,1—10.
Aftons.: Ebr. 13,20, 21.

3:e Söndagen efter Påsk.

Ep. 1 Petr. 2,11—20.
Ev. Joh. 16,16—22.

1 Högm.: Joh. 17,1—8.
Aftons.: Ebr. 4,9—16.

2 Högm.: Joh. 14,1—12.
Aftons.: 1 Petr. 1,3—8.

4:e Söndagen efter Påsk.

Ep. Jak. 1,17—21.
Ev. Joh. 16,5—15.

1 Högm.: Joh. 17,9—17.
Aftons.: Ebr. 5,1—10.

2 Högm.: Joh. 7,37—39.
Aftons.: 1 Joh. 3,19—24.

Bönsöndagen.

Ep. Jak. 1,22—27.
Ev. Joh. 16,23—33.

1 Högm.: Joh. 17,18—23.
Aftons.: Ebr. 7,19—28.

2 Högm.: Luk. 11,1—13.
Aftons.: Jak. 5,16—20.

Kristi Himmelsfärdsdag.

Ep. Ap. G. 1,1—11.
Ev. Mark. 16,14—20.

Digitized by Google

1 Högm.: Joh. 17,24—26.
Aftons.: Ebr. 10,12—18.
2 Högm.: Luk. 24,49—53.
Aftons.: Ef. 4,7—13.

6:e Söndagen efter Påsk.

Ep. 1 Petr. 4,7—11.
Ev. Joh. 15,26—16,4.

1 Högm.: Joh. 15,18—27.
Aftons.: Kol. 3,1—10.
2 Högm.: Luk. 12,4—12.
Aftons.: 1 Petr. 3,15—22.

Pingstdagen.

Ep. Ap. G. 2,1—13.
Ev. Joh. 14,23—31.

1 Högm.: Joh. 15,10—17.
Aftons.: Ef. 2,17—22.
2 Högm.: Joh. 14,15—21.
Aftons.: Ap. G. 2,14—41.

Annandag Pingst.

Ep. Ap. G. 10,42—48.
Ev. Joh. 3,16—21.

1 Högm.: Joh. 6,44—51.
Aftons.: 1 Kor. 12,12—31.
2 Högm.: Joh. 12,44—50.
Aftons.: 1 Joh. 4,9—15.

Trefaldighetssöndagen.

Ep. Rom. 11,33—36.
Ev. Joh. 3,1—15.

1 Högm.: Joh. 15,1—9.
Aftons.: 1 Joh. 3,1—9.
2 Högm.: Matt. 28,18—20.
Aftons.: Kol. 1,12—23.

1:a Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Joh. 4,16—21.
Ev. Luk. 16,19—31.

1 Högm.: Luk. 12,13—21.
Aftons.: Rom. 1,1—17.
2 Högm.: Matt. 16,24—27.
Aftons.: 1 Tim. 6,6—19.

2:a Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Joh. 3,13—18.
Ev. Luk. 14,16—24.

1 Högm.: Luk. 14,25—35.
Aftons.: Rom. 1,18—25.
2 Högm.: Luk. 9,51—62.
Aftons.: 2 Petr. 1,1—11.

3:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Petr. 5,6—11.
Ev. Luk. 15,1—10.

1 Högm.: Luk. 15,11—32.
Aftons.: Rom. 2,1—16.
2 Högm.: Matt. 9,9—13.
Aftons.: Ef. 2,1—9.

4:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Rom. 8,18—23.
Ev. Luk. 6,36—42.

1 Högm.: Joh. 8,1—11.
Aftons.: Rom. 2,17—29.
2 Högm.: Matt. 7,1—6.
Aftons.: Rom. 14,1—13.

5:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Petr. 3,8—15.
Ev. Luk. 5,1—11.

1 Högm.: Joh. 1,35—51.
Aftons.: Rom. 3,1—20.
2 Högm.: Matt. 16,13—19.
Aftons.: Ap. G. 26,1—29.

6:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Rom. 6,3—11.
Ev. Matt. 5,20—26.

1 Högm.: Matt. 5,17—19.
Aftons.: Rom. 3,21—31.
2 Högm.: Matt. 5,27—42.
Aftons.: Jak. 2,8—26.

7:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Rom. 6,19—23.
Ev. Mark. 8,1—9.

Digitized by Google

1 Högm.: Matt. 16,5—12.
2 Högm.: Luk. 14,12—15.

Kristi Förklaringsdag.

Ep. 2 Petr. 1,16—18.
Ev. Matt. 17,1—8.

1 Högm.: Joh. 13,21, 32.
2 Högm.: Matt. 17,9—13.

8:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Rom. 8,12—17.
Ev. Matt. 7,15—21.

1 Högm.: Matt. 7,12—14.
Aftons.: Rom. 4,1—8.
2 Högm.: Matt. 7,22—29.
Aftons.: 1 Joh. 4,1—6.

9:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Kor. 10,6—13.
Ev. Luk. 16,1—9.

1 Högm.: Luk. 12,42—48.
Aftons: Rom. 4,9—25.
2 Högm.: Luk. 16,10—17.
Aftons.: 2 Tess. 3,10—13.

10:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Kor. 12,2—11.
Ev. Luk. 19,41—47.

1 Högm.: Joh. 8,21—30.
Aftons.: Rom. 5,1—11.
2 Högm.: Matt. 11,20—24.
Aftons.: Ebr. 3,12—19.

11:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Kor. 15,1—10.
Ev. Luk. 18,9—14.

1 Högm.: Matt. 21,28—31.
Aftons.: Rom. 5,12—21.
2 Högm.: Matt. 23,1—12.
Aftons.: 1 Joh. 1,8—2,2.

12:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 2 Kor. 3,4—18.
Ev. Mark. 7,31—37.

1 Högm.: Matt. 12,33—37.
Aftons.: Rom. 6,1—23.
2 Högm.: Matt. 15,29—31.
Aftons.: 1 Kor. 2,9—16.

13:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Gal. 3,16—22.
Ev. Luk. 10,23—37.

1 Högm.: Matt. 5,43—6,4.
Aftons.: Rom. 7,1—6.
2 Högm.: Matt. 11,25—30.
Aftons.: 1 Tim. 1,5—17.

14:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Gal. 5,16—24.
Ev. Luk. 17,11—19.

1 Högm.: Joh. 5,1—14.
Aftons.: Rom. 7,7—25.
2 Högm.: Luk. 4,23—30.
Aftons.: 2 Tim. 2,19—21.

15:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Gal. 5,25—6,10.
Ev. Matt. 6,24—34.

1 Högm.: Luk. 10,38—42.
Aftons.: Rom. 8,1—17.
2 Högm.: Matt. 6,19—23.
Aftons.: 1 Kor. 7,29—31.

16:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Ef. 3,13—21.
Ev. Luk. 7,11—17

1 Högm.: Joh. 11,1—45.
Aftons.: Rom. 8,18—39.
2 Högm.: Joh. 5,19—21.
Aftons.: Fil. 1,20—26.

17:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Ef. 4,1—6.
Ev. Luk. 14,1—11.

1 Högm.: Mark. 2,18—3,5.
Aftons.: Rom. 9,1—13.
2 Högm.: Mark. 7,1—23.
Aftons.: Gal. 5,1—14.

Digitized by Google

18:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Kor. 1,4—8.
Ev. Matt. 22,34—46.

1 Högm.: Joh. 10,23—38.
Aftons.: Rom. 9,14—33.

2 Högm.: Mark. 10,17—27.
Aftons.: 1 Joh. 2,7—23.

19:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Ef. 4,22—28.
Ev. Matt. 9,1—8.

1 Högm. Joh. 9,1—41.
Aftons.: Rom. 10,1—13.

2 Högm.: Luk. 13,10—17.
Aftons.: 2 Kor. 12,2—10.

20:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Ef. 5,15—21.
Ev. Matt. 22,1—14.

1 Högm.: Matt. 13,44—46.
Aftons.: Rom. 10,14—21.

2 Högm.: Matt. 21,33—46.
Aftons.: Ebr. 10,19—31.

21:a Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Ef. 6,10—18.
Ev. Joh. 4,46—53.

1 Högm.: Matt. 16,1—4.
Aftons.: Rom. 11,1—12.

2 Högm.: Matt. 9,27—31.
Aftons.: Kol. 1,24—2,7.

22:a Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Fil. 1,3—11.
Ev. Matt. 18,23—35.

1 Högm.: Matt. 18,15—22.
Aftons.: Rom. 11,13—24.

2 Högm.: Mark. 4,21—25.
Aftons.: 1 Tess. 5,14—23.

23:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Fil. 3,17—4,3.
Ev. Matt. 22,15—22.

1 Högm.: Mark. 12,41—44.
Aftons.: Rom. 11,25—36.

2 Högm.: Matt. 17,24—27.
Aftons.: Rom. 13,1—7.

24:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. Kol. 1,9—12.
Ev. Matt. 9,18—26.

1 Högm.: Joh. 6,37—40.
Aftons.: 1 Kor. 15,35—58.

2 Högm.: Luk. 20,27—40.
Aftons.: 2 Kor. 5,1—10.

25:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 1 Tess. 4,13—18.
Ev. Matt. 24,15—28.

1 Högm.: Matt. 24,1—14.
Aftons.: 2 Tess. 2,1—12.

2 Högm.: Matt. 24,35—44.
Aftons.: 1 Tess. 5,1—10.

26:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 2 Tess. 1,3—10.
Ev. Matt. 25,31—46.

1 Högm.: Joh. 5,22—29.
Aftons.: 1 Kor. 15,22—28.

2 Högm.: Matt. 13,47—50.
Aftons.: Upp. 20,11—15.

27:e Söndagen efter Trefaldighet.

Ep. 2 Petr. 3,3—13.
Ev. Matt. 25,1—13.

1 Högm.: Luk. 13,22—29.
Aftons.: Upp. 21,9—22,5.

2 Högm.: Matt. 25,14—30.
Aftons.: Upp. 22,10—21.

Jungfru Marie Kyrkogång.
(Kyndelsmässodagen).[1]

Ep. Mal. 3,1—4.
Ev. Luk. 2,22—32.

[1] Då de följande högtidsdagarna infalla på söndag, predikas i aftonsången öfver söndagens evangelium.

Digitized by Google

1 Högm.: Joh. 1,16—18.
2 Högm.: Matt. 13,31—33.

Jungfru Marie Bebådelsedag.

Ep. Es. 7,10—16.
Ev. Luk. 1,26—38.

1 Högm.: Luk. 1,39—45.
Aftons.: 1 Tim. 2,13—15.
2 Högm.: Luk. 1,46—55.
Aftons.: Upp. 21,1—7.

Johannes' Döparens dag.
(Midsommardagen).

Ep. Es. 40,1—8.
Ev. Luk. 1,57—80.

1 Högm.: Luk. 1,5—25.
Aftons.: Ap. G. 17,22—31.
2 Högm.: Mark. 6,14—29.
Aftons.: Ap. G. 13,16—26.

Mikaelsdagen.

Ep. Upp. 12,7—12.
Ev. Matt. 18,1—11.

1 Högm.: Mark. 10,13—16.
2 Högm.: Mark. 9,33—50.

Alla Helgons dag.

Ep. Upp. 7,2—12.
Ev. Matt. 5,1—12.

1 Högm.. Matt. 5,13—16.
2 Högm.: Luk. 6,20—26.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

UNIVERSITY OF MINNESOTA
wils
225.5397 B471ea
Bible. N.T. Swedish.
Nya Testamentet och Psaltaren i ofverens
3 1951 002 074 949 5
Minnesota Library Access Center
9 ZA R02 D01 S13 TH J